

NEMESIS

JO NESBO

Politivye / Garilim

İntikam arındırır

DK

NEMESİS

Orijinal adı: Sorgenfri

© Jo Nesbø, 2002

Yazan: Jo Nesbo

İngilizceden çeviren: Dost Körpe

Kapak resmi: Geray Gençer

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Dijital yayın tarihi: Mart 2013/ ISBN 978-605-09-1300-2

Doğan Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No:1 Kat:10 Şişli 34360

Tel: (0212) 373 77 00 / **Faks:** (0212) 246 66 66

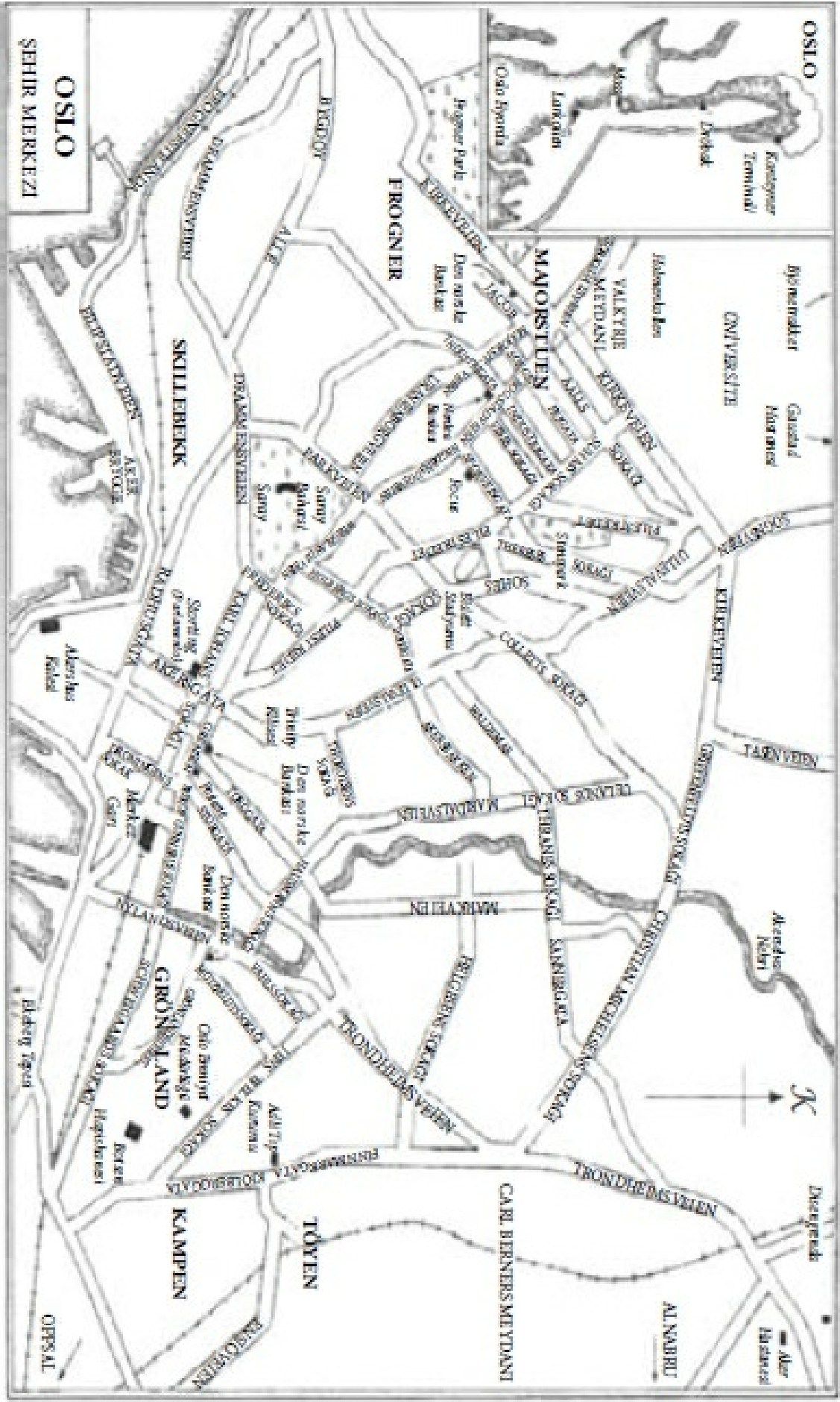
www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Nemesis

Jo Nesbo

Çeviren: Dost Körpe

OSLO
ŞEHİR MERKEZİ

OSLO

FROGNER

MAJORSTUEN

SKILLERIKK

UNIVERSITET

Gausdal
Museum

GRØNLAND

TOYEN

CARL BERNERS
MIDTANI

ALNABRU

OPESAL

Åker
husene

Dvergrenn

Åkerhus
Nærvi

TARNVEIEN

KILKEPPEIEN

SKOVSTREIEN

LABODDVEIEN

OSLO
BYN

VALKERIE

METDANSI

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

VALKERIE

OSLO
ŞEHİR MERKEZİ

I

1

Plan

Öleceğim. Bu çok saçma. Plan bu değildi, en azından benim planım bu değildi. Belki de baştan beri bu noktaya doğru ilerliyordum farkında olmadan. Benim planım bu değildi. Benim planım daha iyiydi. Benim planım mantıklıydı.

Bir tabanca namlusuna bakıyorum ve oradan geleceğini biliyorum. Ölümün elçisinin. Kayıkçının. Son kez gülme vakti. Tünelin ucunda ışık görürsen, o titreşen bir alevdir belki de. Son kez gözyaşı dökme vakti. Sen ve ben bu hayatı güzelleştirebilirdik. Planı uygulasaydık. Son bir düşünce. Herkes hayatın anlamını soruyor, ama ölümün anlamını soran yok.

2

Astronot

Harry yaşlı adamı astronota benzetti. Komik, kısa adımlar, katı hareketler, siyah, donuk gözler ve parke zeminde sürünen ayakkabılar. Adam yerle temasını yitirmekten, havalanıp uzaya doğru süzülme korkuyordu belki de.

Harry çıkış kapısının tepesinde, beyaz duvarda asılı saate baktı. Pencerenin ardında, Bogstadveien'daki cuma kalabalığında, insanlar çabuk çabuk geçip gidiyordu. Alçalmış ekim güneşi, iş çıkışı saatinde uzaklaşan bir arabanın yan aynasından yansıyor.

Harry yaşlı adama odaklandı. Şapka ve acilen yıkanması gereken zarif, gri pardösü. Altında tüvit ceket, kravat ve jilet gibi ütülenmiş eski, gri bir pantolon. Topuklarına kadar her yeri cilalanmış ayakkabılar. Majorstuen'da sürüsüne bereket emeklilerden biri. Tahmin değildi bu. Harry, August Schulz'un, savaş sırasında Auschwitz'te geçirdiği dönem sayılmazsa, hayatı boyunca Majorstuen'da yaşamış, 81 yaşında, emekli bir giyim perakendecisi olduğunu biliyordu. Adamın dizlerindeki katılığın sebebiyse, her gün kızını ziyarete gidip gelirken geçtiği Ringveien üstgeçidinden düşmüş olmasıydı. Kollarını doksan derece açıyla öne uzatması, adamın büsbütün mekanik bir oyuncak gibi görünmesine yol açıyordu. Sağ kolunda kahverengi bir baston asılıydı, sol elindeyse 2 numaralı veznedeki kısa saçlı, genç adama uzattığı hesap cüzdanı vardı. Harry vezne görevlisinin yüzünü göremese de, onun yaşlı adama sempatiyle sinir karışımı bir ifadeyle baktığını biliyordu.

Saat artık 15.17'ydi ve nihayet August Schulz'un sırası gelmişti.

1 numaralı veznede oturan Stine Grette, az önce çekini bozdurmuş olan mavi yün şapkalı delikanlıya vereceği 730 kronu sayıyordu. Banknotları bankoya birer birer koydukça, sol yüzükparmağındaki elmas ışıldıyordu.

Harry 3 numaralı veznenin önünü göremese de, orada bir kadının önündeki puseti salladığını biliyordu; kadın bunu oyalanmak için yapıyordu herhalde, çünkü pusetteki çocuk uyuyordu. Kadın Bayan Brænne'dan hizmet almak için bekliyordu, Bayan Brænne ise telefonla konuştuğu bir adama, bir hesaptan para çekebilmesi için hesap sahibinin yazılı izninin gerektiğini yüksek sesle anlatıyordu. Ayrıca adama kendisinin bankada çalıştığı için bu işleri bildiğini, onunsa bilmediğini ve artık bu konuşmaya son vermelerinin muhtemelen daha iyi olacağını söyledi.

O sırada kapı açıldı, biri uzun, diğeri kısa boylu, bir örnek iş tulumları giymiş iki adam uzun adımlarla bankaya girdiler. Stine Grette başını kaldırdı. Harry saatine bakıp saymaya başladı. Adamlar Stine'nin oturduğu köşeye doğru koştular. Uzun boylu adam su birikintilerinin üstünden geçermiş gibi, kısa boylu olansa gereğinden fazla kas yapmış biri gibi yuvarlanırcasına yürüyordu. Mavi şapkalı delikanlı yavaşça dönüp ön kapıya doğru yürümeye başladı; para saymakla öyle meşguldü ki iki adamı görmedi.

Uzun boylu adam, Stine'ye "Selam" diyerek siyah bir çantayı bankoya pat diye koydu. Kısa boylu adam aynalı güneş gözlüğünü iterek yüzüne oturttu, dosdoğru yürüyüp çantanın yanına aynısından bir çanta koydu. "Para!" diye ciyakladı. "Kapıyı aç!"

Duraklatma düğmesine basılmıştı sanki: Bankadaki tüm hareketler donup kaldı. Zamanın durmadığının tek göstergesi pencerenin ardındaki trafikti. Bir de saatin saniye ibresi, ki bu arada on saniyenin geçtiğini gösteriyordu. Stine masasının altındaki bir düğmeye bastı. Elektronik bir uğultu duyulunca, kısa boylu adam banko kapısını diziyile itip duvara yasladı.

“Anahtar kimde?” diye sordu. “Çabuk, bütün gün bekleyemeyiz!”

Stine başını geriye çevirip “Helge!” diye seslendi.

“Ne var?” Bu ses bankadaki tek odanın açık kapısından gelmişti.

“Konuklarımız var Helge!”

Okuma gözlüğü takmış, papyonlu bir adam belirdi.

“Bu beyler ATM’yi açmanı istiyorlar Helge” dedi Stine.

Helge Klementsén şimdi bankonun iç tarafında duran, iş tulumlu iki adama boş boş baktı. Uzun boylu adam ön kapıya kaygıyla göz atarken, kısa boylu adam gözlerini şube müdüründen ayırmadı.

“Ha, tabii. Elbette” diye inledi Helge geciktiği bir randevusunu yeni hatırlamışçasına ve delice kahkahalar atmaya başladı.

Harry hiç kımıldamadı, gözleriyle bu insanların hareketlerinin ve mimiklerinin bütün ayrıntılarını algılamaya yöneldi. Yirmi beş saniye. Harry kapının üstündeki saate bakmayı sürdürse de, şube müdürünün ATM’nin kapağını açtığını ve iki tane uzun, dikdörtgen metal kutuyu çıkarıp iki adama verdiğini gözucuyla görebiliyordu. Tüm bunlar epeyce hızlı ve sessizce gerçekleşiyordu. Elli saniye.

“Bunlar da sana babalık!” Kısa boylu adam, çantasından çıkardığı iki tane benzer metal kutuyu Helge’ye uzattı. Şube müdürü yutkundu, başıyla onayladı, kutuları aldı ve ATM’nin içine yerleştirdi.

“İyi hafta sonları!” diyen kısa boylu adam çantayı tutarak doğruldu. Bir buçuk dakika.

“Acele etmeyin” dedi Helge.

Kısa boylu adam kaskatı kesildi.

Harry yanaklarını emerek odaklanmaya çalıştı.

“Makbuz...” dedi Helge.

İki adam ufak tefek, kır saçlı şube müdürüne upuzun bir an boyunca bakakaldılar. Sonra kısa boylu adam gülmeye başladı. Tiz, kulak tırmalayan kahkahaları isterikleşiyordu, metamfetamin kullanan insanlar gibi gülüyordu. “İmza atmadan gideceğimizi sanmıyordun herhalde? İki milyonu makbuz vermeden teslim alacağımızı?”

“Eh” dedi Helge. “Biriniz geçen hafta az kalsın unutuyordunuz.”

“Teslimatlara o kadar çok kural koydular ki” dedi kısa boylu adam, Helge’yle birlikte imza atarken; sonra sarı ve pembe formları değiş tokuş ettiler.

Harry ön kapının kapanmasını bekledikten sonra saate bir kez daha baktı. İki dakika on saniye.

Nordea Bankası’nın beyaz zırlı aracının uzaklaştığını cam kapıdan görebiliyordu.

Bankadaki insanlar konuşmalarına devam ettiler. Harry saymasına gerek olmasa da saydı. Yedi kişi. Üçü bankonun arkasındaydı, bebek ve tulumlu bir adam dahil olmak üzere dört kişi de bankonun önündeydi; bu adam bankaya az önce girmişti ve ortadaki masayı kullanarak, bir ödeme fişine hesap numarasını yazıyordu. Harry ödemenin Sunshine Tours şirketine yapılacağını biliyordu.

“İyi günler” diyen August Schulz ayaklarını sürüyerek ön kapıya doğru yürümeye başladı.

Saat tam 15.21.10’du ve her şey o anda başladı.

Kapı açılınca Harry, Stine Grette’nin başını kâğıtlardan kaldırıp, sonra hemen indirdiğini gördü. Kadın başını tekrar, bu kez yavaşça kaldırdı. Harry dikkatini ön kapıya yöneltti. Bankaya yeni giren adam iş tulumunun fermuarını indirip içinden siyah ve zeytin yeşili bir AG3 çıkarmıştı bile. Gözleri hariç yüzünün tamamı, lacivert bir kar maskesiyle örtülüydü. Harry sıfırdan saymaya başladı.

Kar maskesinin adamın ağzının bulunması gereken kısmı, bir Kocaayak kuklası gibi hareket ediyordu şimdi: “Bu bir soygundur. Kimse kımıldamasın!”

Adam sesini yükseltmemişti, ama küçük ve kutu gibi banka binasında top patlamıştı sanki. Harry, Stine’yi inceledi. Uzaktan gelen trafik uğultusunun arasında, tüfeğe şarjör takılırken çıkan yağlı metal sesini duydu. Kadının sol omzu neredeyse fark edilmeyecek kadar hafifçe düştü.

Cesur kız, diye düşündü Harry. Veya belki de korkudan ödü kopuyor. Harry’nin Oslo Polis Koleji’ndeki psikoloji öğretmeni Aune, insanların yeterince korktuklarında düşünmeyi kestiklerini ve programlandıkları şekilde davrandıklarını söylemişti. Banka çalışanlarının sessiz soygun alarmına genellikle neredeyse şoka girmiş haldeyken bastıklarını ve birçoğunun alarma bastığını sonradan hatırlayamadığını söylemişti. O sırada otomatik pilottaydılar. Bir banka soyguncusu da aynı şekilde, onu durdurmaya çalışan herkesi vurmaya programlamıştı kendini, demişti Aune. Banka soyguncusu ne kadar korkarsa, herhangi birinin onun fikrini değiştirebilmesi ihtimali o kadar azalır. Harry banka soyguncusunun gözlerine odaklanmaya çalışırken kaskatıydı. Gözleri maviydi.

Soyguncu omzundan indirdiğini siyah spor çantasını bankonun üstünden diğer tarafa attı. Siyahlı adam altı adımda banko kapısına ulaştı, üstünden atlayıp yüzünde boş bir ifadeyle oturan Stine’nin hemen arkasında durdu. İyi, diye düşündü Harry. Kız kendisine verilen talimatlara uyuyor; hırsıza gözlerini dikerek onu kışkırtmıyor.

Adam tüfeğin namlusunu Stine’nin boynuna doğrulttu, öne eğilip kadının kulağına bir şeyler fısıldadı.

Kadın henüz panikleme de Harry, Stine'nin göğsünün inip kalktığını görebiliyordu; narin bedeni, birden dar gelmeye başlayan beyaz bluzun içinde nefes almakta zorlanıyor gibiydi. On beş saniye.

Kadın genzini temizledi. Bir kez. İki kez. Ses telleri nihayet devreye girdi:

“Helge. ATM'nin anahtarları.” Sesi kısık ve boğuktu; üç dakika önce aşağı yukarı aynı sözleri söylemiş sesle alakası yoktu.

Harry, Helge'yi göremese de, adamın söylenenleri duyduğunu ve şimdiden odasının kapısında durduğunu biliyordu.

“Çabuk, yoksa...” Kadının sesi zar zor duyuluyordu; daha sonra çöken sessizlikte, bankada August Schulz'un parke zemine çok yavaşça, davul derisinde gezdirilen bir çift fırça misali sürtünen ayakkabılarının sesinden başka bir şey duyulmadı.

“...beni vuracak.”

Harry pencereden dışarıya baktı. Dışarıda motoru çalışan bir araba olurdu çoğunlukla, ama bu sefer aynı manzarayı göremedi. Bulanık halde geçip giden arabalar ve insanlar vardı sadece.

“Helge...” Kadın yalvarıyordu.

Haydi Helge, diye düşündü Harry telaşla. Yaşlanmaya yüz tutmuş o banka müdürü hakkında da çok şey biliyordu. Harry adamın evde bekleyen iki kanişi, bir karısı ve evlenmekten geçenlerde vazgeçmiş hamile bir kızı olduğunu biliyordu. Bavullarını toplamışlardı ve Helge döner dönmez arabayla dağ evlerine gitmeye hazırdılar. Helge şu an kendini suya gömülmüş gibi, insan ne kadar acele ederse etsin bütün hareketlerinin yavaşladığı rüyalardan birindeymiş gibi hissediyordu. Sonra Harry'nin görüş alanına girdi. Banka soyguncusu, Stine'nin koltuğunu döndürmüştü; hâlâ kadının arkasındaydı, ama Stine şimdi Helge'ye dönüktü. Helge bir atı beslemek zorunda olan korkmuş bir çocuk gibi uzak durarak anahtarları uzattı; kolunu olabildiğince uzatmıştı. Maskeli adam, Stine'nin kulağına bir şeyler fısıldarken makineli tüfeği Helge'ye çevirince adam iki sarsak adımla geriledi.

Stine genzini temizledi: “Diyor ki, ATM'yi aç ve parayı siyah spor çantasına koy.”

Helge kendisine doğrultulmuş silaha şaşkın şaşkın bakıyordu.

“Yirmi beş saniyen var, sonra vuracak. Seni değil. Beni.”

Helge bir şey söylemek istercesine ağzını açıp kapadı.

“Hadi Helge” dedi Stine.

Soygunun başlamasından beri otuz saniye geçmişti. August Schulz ön kapıya neredeyse ulaşmıştı. Şube müdürü, ATM'nin önünde diz çöküp anahtarlara düşünceli gözlerle baktı. Dört anahtar vardı.

“Yirmi saniye kaldı” diye seslendi Stine.

Majorstuen Karakolu, diye düşündü Harry. Devriye arabaları yola çıkmıştır. Sekiz sokak öteden. Cuma iş çıkışı trafiği.

Helge anahtarlardan birini titreyen parmaklarla tutup kilide soktu. Anahtar yarısında sıkıştı. Adam daha sert ittirdi.

“On yedi.”

“Ama...” diye söze başladı adam.

“On beş.”

Helge anahtarı çıkarıp diğerlerinden birini denedi. Bu seferki girdi, ama dönmedi.

“Tanrım.”

“On üç. Yeşil bantlı olanı kullan Helge.”

Klementsena anahtarlara onları ilk kez görmüş gibi bakıyordu.

“On bir.”

Üçüncü anahtar girdi. Ve döndü. Adam kapıyı çekip açarak Stine’yle soyguncuya döndü.

“Bir kilit daha var...”

“Dokuz!” diye bağırdı Stine.

Hüngür hüngür ağlayan, gözleri artık görmeyen Helge doğru anahtarı bulmak için, körler alfabetini okurcasına anahtarların kenarlarına dokundu.

“Yedi.”

Harry dikkatle kulak kabarttı. Henüz polis sireni sesi yoktu. August Schulz ön kapının kolunu kavradı.

Anahtar demeti yere düşünce metal şıngırtısı duyuldu.

“Beş” diye fısıldadı Stine.

Kapı açıldı ve bankaya sokağın sesleri doldu. Harry uzaktan can çekişme feryadını andıran, tanıdık bir sesin geldiğini duyar gibi oldu. Ses tekrar yükseldi. Polis sirenleri. Sonra kapı kapandı.

“İki, Helge!”

Harry gözlerini kapayıp ikiye kadar saydı.

“İşte oldu!” Bağıran Helge’ydi. İkinci kilidi açmıştı ve şimdi dizlerinin üstünde doğrulmuş halde,

sıkışmış kutuları çekiştiriyordu. “Parayı çıkarayım! Ben..”

Tiz bir çığlık adamın sözünü kesti. Harry bankanın diğer tarafına baktı; orada duran bir kadın, tüfeğini Stine’nin boynuna dayamış olan hareketsiz banka soyguncusuna dehşetle bakıyordu. Gözlerini iki kere kırpıştıran kadın, bebek arabasını başıyla sessizce gösterdi; ocuk daha da yüksek sesle bağırmaya başlamıştı.

İlk kutu dışarı çıkınca Helge az kalsın sırtüstü devriliyordu. Adam siyah spor çantasını yanına çekti. Altı saniye sonra bütün para antadaydı. Klements en aldđđı talimata uyararak spor çantasının fermuarını kapadı ve bankonun yanında durdu. İletişimin tamamı Stine aracılığıyla gerçekleşmişti; kadının sesi artık şaşılacak kadar ölçülü ve sakindi.

Bir dakika üç saniye. Soygun tamamlanmıştı. Para bir spor antasındaydı. Birkaç saniye sonra ilk polis arabası gelecek. Dört dakika sonra başka polis arabaları bankanın etrafındaki kaçış yollarını kesecek. Soyguncunun vücudundaki tüm hücreler kaçıp gitme vaktinin geldiğini haykırıyor olmalıydı. Sonra Harry’nin anlamadđđı bir şey oldu. Hiçbir mantđđı yoktu. Soyguncu kaçmak yerine Stine’nin koltuğunu kendine çevirdi. Eğilip kadına bir şeyler fisıldadı. Harry gözlerini kıstı. Bir ara doktora gidip gözlerini muayene ettirmesi gerekiyordu. Ama gördü. Kadın, yüzü görünmeyen işkencecisinde odaklanmıştı; adamın fisıldadđđı sözlerin önemini kavradıkça yüzü yavaşca dönüşüm geçiriyordu. şimdi pörtlemiş gözlerinin üstündeki ince, bakımlı kaşları “s” şeklini almıştı; st dudađđı yukarı kıvrıldı ve ağız kenarları tuhaf bir gülümsemeyle ařađđı çekildi. ocuk ağlamayı, başladđđı gibi ansızın kesiverdi. Harry derin bir nefes aldı. Çünkü biliyordu. Karşısında ustaca çekilmiş, donmuş bir film karesi vardı. İki insan bir saliseliğine donakalmışlardı, biri diğerine idam hükmünü bildirirken maskeli yüzle çaresiz yüzün arasındaki uzaklık iki karıştı. İnfazcı ve kurbanı. Kadının boynuna doğrultulmuş tüfek ve ince bir zincirden sarkan küçük bir altın kalp. Harry göremese de, kadının ince teninin altındaki kalbinin atışlarını hissedebiliyor.

Boğuk bir inilti. Harry kulak kabartıyor. Ama polis sirenlerinin değil, yan odada çalan telefonun sesi sadece.

Maskeli adam dönüp bankoların ardında, tavanda asılı duran güvenlik kamerasına bakıyor. Siyah eldivenli elini kaldırıp beş parmađđını gösteriyor, sonra da diğer elinin işaret parmađđını kaldırıyor. Altı parmak. Fazla uzun altı saniye. Adam tekrar Stine’ye dönüyor, tüfeği iki eliyle tutuyor, kalça hizasında tutarak namluyu kadına doğru kaldırıyor, silahın geri tepmesine hazırlık olarak bacaklarını biraz açıyor. Telefon çalmayı sürdürüyor. Bir dakika on iki saniye. Stine elini vedalaşırcasına hafifçe kaldırırken, elmas yüzük ışıldıyor.

Adam tetiği tam 15.22.22’de çekiyor. Sert ve boğuk bir patlama sesi duyuluyor. Stine’nin koltuğu geriye devrilirken kadının başı boynunun üstünde, ezilmiş bir bez bebeğin kafası gibi sallanıyor. Sonra koltuk geriye devriliyor. Kadının başı bir masanın kenarına tok bir sesle çarpıyor ve Harry artık onu göremiyor. Yeni Nordea bireysel emeklilik sisteminin, vevne camının i tarafına yapıştırmış tanıtım afişinin kanlandđđını da görmüyor. İsrarla, öfkeyle çalan telefonun sesini duyuyor sadece. Maskeli soyguncu spor çantasını alıyor. Harry’nin karar vermesi gerek. Soyguncu bankonun üstünden geçiyor. Harry kararını veriyor. Birden koltuğundan fırlıyor. Altı adım. şimdi orada. Ve telefonu açıyor:

“Ne var!”

Sonraki sessizlikte, oturma odasındaki televizyondan gelen polis sireni sesini, komşulardan gelen Pakistan’a özgü bir pop şarkısını ve merdiven boşluğundan gelen, Bayan Madsen’inkilere benzeyen güçlü ayak seslerini duyuyor. Hattın diğer ucundan hafif bir kahkaha sesi geliyor sonra. Çok uzaktan gelen bir kahkaha bu. Geçmişten gelircesine uzaktan. Harry’nin geçmişiyile ilgili bildiklerinin yüzde yetmiş muğlak söylentilerden ve kuyruklu yalanlardan ibaret artık. Ama arayan kişiyi tanıdı.

“Hâlâ bu maço ifadeyi kullanıyorsun ha Harry?”

“Anna?”

“Vay, bravo Harry.”

Harry midesine neredeyse viski gibi yayılan tatlı sıcaklığı hissedebiliyordu. Neredeyse. Duvara astığı bir fotoğrafı gördü aynadan. Çok eskiden, ikisi de çocukken kız kardeşiyle birlikte Hvitsten’de tatilde çekilmiş bir fotoğrafı. Hâlâ, başlarına kötü bir şey gelemeyeceğini zanneden çocuklar gibi gülümsüyorlardı.

“Pazar akşamları neler yaparsın Harry?”

“Eee.” Kendi sesini duyan Harry, Anna’ninkini otomatikman taklit ettiğini fark etti. Biraz fazla kalın ve uzun çıkmıştı sesi. Bunu yapmak istemiyordu. Şimdi değil. Öksürüp ses tonunu normalleştirdi: “İnsanların genellikle yaptığı şeyi.”

“Neymiş o?”

“Film seyredirim.”

3

Ac1 Evi

“Videoyu izledin mi?”

Polis Memuru Halvorsen kendisinden dokuz yaş büyük iş arkadaşı Dedektif Harry Hole’a genç, masum yüzündeki şaşkınlıkla bakarken arkasına yaslanınca eskimiş ofis koltuğu gıcırdayarak isyan etti.

“Kesinlikle” dedi Harry, baş ve işaretparmaklarını burnunun kemerinde gezdirip kan çanağı gözlerinin altındaki torbaları gösterdi.

“Bütün hafta sonu mu?”

“Cumartesi sabahından pazar akşamına kadar.”

“Eh, en azından cuma gecen güzel geçmiştir” dedi Halvorsen.

“Evet.” Harry ceket cebinden çıkardığı mavi dosyayı Halvorsen’in masasına koydu. “Görgü tanıklarının ifadelerini okudum.”

Harry diğer cebinden gri bir French Colonial kahvesi paketi çıkardı. Halvorsen’le paylaştığı ofis, Grönland Emniyet Müdürlüğü’nün altıncı katındaki kırmızı bölgede, koridorun neredeyse en ucundaydı. İki ay önce satın aldıkları Rancilio Silvia marka espresso makinesini dosya dolabının üstündeki iftihar köşesine koymuşlardı; makinenin yukarısında, bacaklarını masaya uzatmış, oturan bir kızın çerçeveli fotoğrafı asılıydı. Yüzü çilli kız somurtuyor gibi görünse de, aslında kendini tutamayıp gülüyordu. Arka planda, fotoğrafın asılı olduğu ofis duvarı vardı.

“Dört polisten üçünün ‘enteresan’ kelimesini düzgün yazamadığını biliyor muydun?” dedi Harry, ceketini askılığa asarken. “Ya ‘t’ ile ‘r’ arasındaki ‘e’yi unutuyorlar ya da...”

“Enteresan.”

“Sen hafta sonu ne yaptın?”

“Cuma günümü, kimliği belirsiz bir kaçığın bizi arayıp da araba bombası ihbarında bulunması yüzünden Amerikan Büyükelçiliği’nin önünde bir arabada oturarak geçirdim. Yanlış alarmdı tabii, ama artık ortalık öyle gergin ki orada bütün akşam boyunca oturmak zorunda kaldık. Cumartesi günü hayatımın kadını bulmayı bir kez daha denedim. Pazar günü, onun var olmadığına karar verdim. Sen görgü tanıklarının ifadelerinden soyguncu hakkında neler öğrendin?” Halvorsen makineye iki kaşık kahve koydu.

“Hiçbir şey” dedi Harry kazağını çıkarırken. Kazağın altına kömür grisi bir tişört giymişti; bir zamanlar siyah olan bu tişörtte artık solmuş olan *Violent Femmes* yazısı vardı. Harry ofis koltuğuna inleyerek çöktü. “Adamı soygundan önce banka civarında gören olmamış. Biri Bogstadveien Caddesi’nin diğer tarafındaki 7-Eleven’den çıkarken, adamın Industrigata’da koştuğunu görmüş. Kar maskesi dikkatini çekmiş. Bankanın dış tarafındaki güvenlik kamerası, 7-Eleven’den çıkan tanığın ve bir çöp konteynerinin önünden geçen soyguncuyu gösteriyor. Tanığın bize söyleyebildiği ve videoda

bulunmayan tek şey, soyguncunun Industriegata'da yolun karşısına geçip sonra diğer kaldırıma döndüğü.”

“Hangi kaldırımdan gideceğine karar veremeyen biri. Bana hiç enteresan gelmedi.” Halvorsen kahve makinesine filtreyi yerleştirdi. “Üç ‘e’, bir ‘r’ ve bir ‘s’ ile.”

“Banka soygunları hakkında pek bilgin yok, değil mi Halvorsen?”

“Neden olsun ki? Bizim işimiz katilleri yakalamak. Soyguncularla Hedmarklılar ilgilenebilir.”

“Hedmarklılar?”

“Hırsızlık Masası'nda dolanırken fark etmedin mi? Köylü aksanlarını, örgü hırkalarını. Neyse, ne demeye çalışıyorsun?”

“Victor'ı diyorum.”

“Köpek eğitmenini mi?”

“Suç mahalline önce köpeklerin gelmesi kuraldır; deneyimli banka soyguncuları bunu bilirler. İyi bir köpek, bir soyguncunun izini sürebilir, ama adam sokağın diğer tarafına geçerse ve yoldan da arabalar geçerse köpek kokuyu kaybeder.”

“Yani?” Halvorsen kahvenin üstünü kepçeyle bastırarak dümdüz yaptı; profesyonelleri amatörlerden ayıran şeyin bu olduğuna inanıyordu.

“Yani büyük ihtimalle deneyimli bir banka soyguncusuyla karşı karşıyayız. Bu da zanlıların sayısının epey azalması demektir. Hırsızlık Masası Şefi'nin bana söylediğine göre...”

“Ivarsson mu? Konuşmuyorsunuz sanıyordum?”

“Konuşmuyoruz. Soruşturma ekibinin tamamına konuşuyordu aslında. Oslo'daki banka soyguncusu sayısının yüzden az olduğunu söyledi. Bunların ellisi öyle aptal veya uyuşturucu bağımlısı ya da deli ki, onları neredeyse her seferinde enseliyoruz. *Bunların* yarısı hapisanede, yani onları eleyebiliriz. Soygunculardan kırkı, planlama konusunda yardım aldıkları sürece işlerini kazasız belasız halledebilecek becerikli tipler. On tane de profesyonel var, yani zırhlı araçlara ve merkez şubelere saldıranlar. Onları yakalamak için şansa ihtiyacımız oluyor ve gözümüzü üzerlerinden ayırmamaya çalışıyoruz. Soygun sırasında başka yerde olduklarını kanıtlamaları isteniyor şu an.” Harry dosya dolabının üstünde guruldayan Silvia'ya göz attı. “Cumartesi de Adli Tıp'tan Weber'le konuştum.”

“Weber bu ay emekli oluyor sanıyordum.”

“Bir hata olmuş. Yaza kadar çalışacak.”

Halvorsen kıkırdadı. “İyice aksileşmiştir o zaman.”

“Evet, ama sebebi o değil” dedi Harry. “Ekibi hiçbir şey bulamadı.”

“Hiçbir şey mi?”

“Tek bir parmak izi bile. Tek bir saç teli bile. Giysi ipliği bile bulamamışlar. Soyguncunun ayakkabılarının da yepyeni olduğu ayak izlerinden anlaşılıyor.”

“Yani aşınma izlerinden bir şey çıkarmak mümkün değil.”

“Dooğru” dedi Harry, “o”yu uzatarak.

Kahve fincanlarından birini Harry’nin masasına götürürken “Peki ya soyguncunun silahı?” diye sordu Halvorsen. Başını kaldırıp bakınca, Harry’nin sol kaşının neredeyse kısa sarı saçlarının altına girecek kadar kalkmış olduğunu fark etti. “Pardon. Cinayet silahı.”

“Teşekkürler. Bulunamadı.”

Halvorsen kendi masasına oturup kahvesini yudumladı. “Yani kısacası, adamın teki kalabalık bir bankaya güpegündüz girip iki milyon kron çaldı, bir kadını öldürdü, Norveç’in başkentinin merkezinde kalabalık değilse de yoğun trafikli bir sokağa, polis karakoluna birkaç yüz metre uzaklıktaki bir sokağa çıktı ve bizim, yani maaşlı profesyonel polislerin elinde hiç ipucu yok..”

Harry başını ağır ağır sallayarak onayladı. “Neredeyse hiç. Video var elimizde.”

“Seni tanıyorsam, her saniyesini ezberlemiştir.”

“Hayır, salisesine kadar ezberledim.”

“Tanıkların ifadelerini harfiyen söyleyebilir misin peki?”

“Sadece August Schulz’unkini söyleyebilirim. Savaşla ilgili bir sürü ilginç şey anlattı bana. Giyim endüstrisindeki rakiplerinin isimlerini saydı; o güya iyi Norveçliler, savaş sırasında adamın ailesinin malına mülküne el konulmasını desteklemişler. O insanların şimdilerde neler yaptıklarını en ince ayrıntısına kadar biliyordu. Ama banka soygunundan habersizdi.”

Kahvelerini sessizce içtiler. Pencereye yağmur vuruyordu.

“Bu hayatı seviyorsun değil mi?” dedi Halvorsen birden. “Hafta sonları tek başına oturup hayaletlerin izini sürmeyi.”

Harry gülümsedi, ama yanıt vermedi.

“Artık ailevi sorumlulukların olduğundan, tek tabanca yaşamayı bırakmışsındır diye düşünüyordum.”

Yüzünü ekşiten Harry, genç meslektaşına ihtar mahiyetinde bir bakış attı. “Ben durumu öyle görmüyorum sanırım” dedi yavaşça. “Biliyorsun, birlikte yaşamıyoruz bile.”

“Evet ama Rakel’in küçük bir oğlu var, bu da işleri epey değiştiriyor değil mi?”

“Oleg” dedi Harry, dosya dolabına ağır hareketlerle giderken. “Cuma günü uçakla Moskova’ya gittiler.”

“Ya?”

“Mahkeme için. Babası çocuğun velayetini istiyormuş.”

“Ah, tamam. Adam nasıl biri peki?”

“Hımm.” Harry kahve makinesinin yukarısında asılı fotoğrafı düzeltti. “Rakel’in orada çalışırken tanışıp evlendiği bir profesör. Rakel’in dediğine göre adam bir sürü politikacı tanıdığı olan, zengin, köklü bir ailedenmiş.”

“Yani yargıç tanıdıkları da vardır ha?”

“Muhakkak, ama sorun çıkmaz diye düşünüyoruz. Adam kaçığın teki ve bunu herkes biliyor. Kendine hâkim olamayan dâhi bir alkolik; o tipleri bilirsin.”

“Sanırım.”

Harry başını kaldırıp bakınca, Halvorsen’in gülümsememeye çalıştığını gördü.

Harry’nin alkol problemi Emniyet Müdürlüğü’nde gayet iyi biliniyordu. Bugünlerde alkolizm bir memurun işten atılması için yeterli sebep değilse de çalışma saatlerinde sarhoş olmak yeterli sebepti. Harry’nin içmeye tekrar başladığı son seferde, binadaki amirleri onu işten attırmaya çalışmışlardı; ama Cinayet Masası Şefi, *Politiavdelingssjef*, kısa adıyla PAS, Bjarne Möller, bazı koşullar sebebiyle mazur görülmesi gerektiğini savunan Harry’ye arka çıkmıştı. Harry’nin bahsettiği koşullar, espresso makinesinin yukarısında fotoğrafı bulunan kadının –yani Harry’nin partneri ve dostu olan Ellen Gjeltten’in– cesedinin Akerselva Nehri boyunca uzanan patikada bulunmasıydı; kadın beyzbol sopasıyla dövülerek öldürülmüştü. Harry kendini toplamayı başarmıştı ama yarası hâlâ sızlıyordu; özellikle onun açısından dava tam anlamıyla çözümediğinden. Harry ile Halvorsen, neo-Nazi Sverre Olsen’in suçlu olduğunu gösteren adli kanıtlar bulunca, Dedektif Tom Waaler, Olsen’ı tutuklamak için adamın evine gitmişti hemen. Anlaşılan Olsen, Waaler’e ateş etmişti ve dedektif kendini savunmak için aynı şekilde karşılık verip adamı öldürmüştü. Yani Waaler’in raporuna göre böyle olmuştu. Olay mahallinde yapılan incelemelerde ve bağımsız polis otoritesi SEFO’nun yürüttüğü soruşturmada, aksi yönde bir kanıt bulunmamıştı. Öte yandan, Olsen’in Ellen’i neden öldürdüğü anlaşılamamıştı; adamın son yıllarda Oslo’nun tabancalardan geçilmez hale gelmesine sebep olan silah kaçakçılığı ağının parçası olduğuna ve Ellen’in bunu tesadüfen keşfettiğine dair ipuçları vardı sadece. Ama Olsen ayakçıydı yalnızca; polis asıl patronun kimliğini hâlâ öğrenememişti.

Harry en üst kattaki *Politiets Overvaktningstjeneste*’nde (POT), yani Güvenlik Servisi’nde kısa bir süre çalıştıktan sonra Ellen Gjeltten vakasıyla ilgilenmek üzere Cinayet Masası’na dönmek için başvuruda bulunmuştu. Hepsi ondan kurtulacaklarına çok sevinmişlerdi. Möller onun altıncı kata dönmesine memnun olmuştu.

“Ben yukarı çıkıp şunu Ivarsson’a vereyim” diye mırıldandı Harry, VHS kaseti sallayarak. “Yeni

gelen dâhi kızla birlikte buna bir göz atmak istiyordu.”

“Aaa? Kim o kız?”

“Bu yaz polis kolejinden mezun olmuş ve anlaşılan üç soygun vakasını sırf video kayıtlarını inceleyerek çözmüş biri.”

“Vay. Güzel mi peki?”

Harry iç geçirdi. “Siz gençler de sıkıcı bir şekilde hep aynı tepkileri veriyorsunuz. Umarım beceriklidir. Gerisi umurumda değil.”

“Kadın olduğuna emin misin?”

“Bay ve Bayan Lönn şaka olsun diye oğullarına Beate adını vermiş de olabilirler sanırım.”

“Güzel bir kadın bence, hissediyorum.”

“Umarım değildir” diyen Harry 1.92’lik boyuyla kapıdan geçmek için alışkanlıkla eğildi.

“Ya?”

Harry koridordan yanıt verdi: “İyi polisler çirkinlerden çıkar.”

Beate Lönn ilk bakışta güzel ya da çirkin olduğuna dair net bir izlenim uyandırmıyordu. Çirkin değildi; bebek gibi diyenler bile çıkabilirdi. Ama bunun başlıca sebebi ufak tefekliği olabilirdi: Yüzü, burnu, kulakları... vücudu küçüktü. En dikkat çekici yönü cildinin solukluğuydu. Teniyle saçlarının rengi öyle soluktu ki, Harry bir zamanlar Ellen’le birlikte Bunnefjord’dan çıkardığı bir cesedi hatırladı. Ama o cesedin görünüşünü unutmamıştı, oysa gözlerini Beate Lönn’dan bir saniyeliğine bile ayırma onun görünüşünü unutacağını hissetti. İsmi mırıldanarak söyleyen ve küçük, terli elini Harry’nin sıkmasına izin verdikten sonra hemen geri çeken kadınsa bunu umursarmış gibi görünmüyordu.

“Dedektif Hole buralarda, bu binada bir çeşit efsanedir” dedi PAS Rune Ivarsson; sırtı onlara dönük halde ayaktaydı ve bir deste anahtarla oynuyordu. Karşılarındaki gri demir kapının tepesindeki levhada, gotik harflerle yazılmış ACI EVİ ibaresi vardı. Altında da: TOPLANTI ODASI 508. “Değil mi Hole?”

Harry yanıt vermedi. Ivarsson’un nasıl bir efsaneden bahsettiğinden hiç şüphesi yoktu; adam Harry’nin polis gücünün yüz karası olduğunu ve yıllar önce kovulması gerektiğini düşündüğünü hiç gizlememişti.

Ivarsson sonunda kapının kilidini açtı ve içeri girdiler. Acı Evi, Hırsızlık Masası’nın video kayıtlarını incelemekte, montajlamakta ve kopyalamakta kullandığı odaydı. Odanın ortasında, üç ayrı çalışma yeri bulunan büyük bir masa vardı; pencere yoktu. Duvarlar video kasetlerle dolu raflarla,

aranan bir düzine kadar soyguncunun afişiyle, büyük bir ekranla, bir Oslo haritasıyla ve başarılı tutuklamaların yadigârlarıyla kaplıydı: Örneğin kapının yanında, üstünde göz ve ağız delikleri açılmış bir çift kesik yün yen asılı duruyordu. Odada ayrıca gri bilgisayarlar, siyah televizyonlar, video ve DVD oynatıcılar ve Harry'nin ne işe yaradığını bilmediği çeşitli cihazlar vardı.

“Ciiinayet Masası videodan neler öğrendi?” diye sordu Ivarsson sandalyelerden birine otururken. “İ” harfini fazla uzatmıştı.

“Bazı şeyler” dedi Harry, video kasetlerle dolu bir rafa doğru giderek.

“Bazı şeyler derken?”

“Çok şey değil.”

“Geçen eylülde kantinde yaptığım konuşmaya senin takımının gelmemesi kötü oldu. Yanılmıyorsam orada seninki dışında bütün birimler temsil ediliyordu.”

Ivarsson uzun boylu, uzun kollu ve bacaklı, mavi gözlü ve düz, sarı saçlı bir adamdı. Yüzü Boss gibi Alman markalarının reklamlarında görülen erkek mankenlerin karakteristik erkeksi yüz hatlarına sahipti; birçok yaz ikindisini tenis kortunda geçirdiği için veya belki de bir spor salonunda bir iki seans solaryuma girdiğinden bronzlaşmıştı. Kısacası Rune Ivarsson çoğu insanın yakışıklı bulacağı bir adamdı ve dolayısıyla Harry'nin görünüşle iyi polislik arasındaki ters bağlantıya ilişkin teorisini destekleyen bir örnekti. Ama Rune Ivarsson soruşturma konusundaki yeteneksizliğini, siyaset becerisiyle ve Emniyet Müdürlüğü hiyerarşisinde ittifaklar kurabilme kabiliyetiyle telafi ediyordu. Dahası Ivarsson birçok insanın liderlik özelliği sandığı doğal bir özgüvene sahipti. Oysa bu özgüveni kendi kusurlarını görmekten tamamen âciz olmasından kaynaklanıyordu, ki bu sayede en tepeye kadar çıkıp günün birinde –bir şekilde– Harry'nin amiri olacaktı. Başlarda Harry vasat insanların yükselmelerini pek önemsemezdi, çünkü böylece soruşturmalarda ayak altından çekilmiş oluyorlardı; ama Ivarsson gibi insanlar, dedektiflikten gerçekten anlayan kişilere müdahale etmeleri ve onları yönlendirmeleri gerektiği fikrine kolayca kapılıp tehlike arz edebiliyorlardı.

“Kaçırdığımız bir şey mi oldu?” diye sordu Harry, parmağını video kasetlerin üstündeki küçük, elyazılı etiketlerde gezdirirken.

“Belki de hayır” dedi Ivarsson. “Suç vakalarının çözülmesini sağlayan küçük ayrıntılarla ilgilenmiyorsan.”

Harry adamın konuşmasını dinlemeye gitmemesinin sebebini söylememek için kendini zor tuttu; Ivarsson'un daha önceki konuşmalarını dinleyenler, adamın tek derdinin kendisinin Hırsızlık Masası'nın başına getirilmesinden sonra banka soygunu vakalarının çözülme oranının yüzde otuz beşten yüzde elliye çıktığını ilan etmek olduğunu söylemişlerdi. Ivarsson bu göreve getirilmesinden sonra emrindeki adamların sayısının iki misline çıktığından, soruşturma yetkilerinin artırıldığından, ayrıca aralarındaki en berbat dedektifin, yani kendisinin artık saha çalışması yapmadığından hiç bahsetmiyordu.

“Vakaya yeterince ilgi gösterdiğimi düşünüyorum” dedi Harry. “Bunu nasıl çözmüştün, anlatsana?”

Kasetlerden birini alıp etiketteki yazıyı yüksek sesle okudu: “20.11.94, NOR Tasarruf Bankası, Manglerud.”

Ivarsson güldü. “Seve seve. Onları eski yöntemlerle yakaladık. Alnabru’daki bir çöp alanında araba değiştirip terk ettikleri arabayı ateşe verdiler. Ama araba tamamen yanmadı. Soygunculardan birinin eldivenini ve üzerindeki DNA izlerini bulduk. Onları dedektiflerimizin videoyu izledikten sonra potansiyel zanlı olarak belirledikleri tanınmış soyguncuların DNA’larıyla karşılaştırıp suçluyu bulduk. Geri zekâlı, tavana ateş etmişti; dört yıl yedi. Merak ettiğin başka bir şey var mı Hole?”

“Hımm.” Harry parmaklarını kasette gezdirdi. “DNA hangi türdendi?”

“Dedim ya, uyan türdendi.” Ivarsson’un sol gözünün kenarı seğirmeye başladı.

“Evet ama neydi? Ölü deri? Tırnak? Kan?”

“Bu önemli mi?” Ivarsson’un sesi sert ve sabırsız çıkmıştı.

Harry kendine çenesini kapalı tutması gerektiğini söyledi. Böyle Don Kışotvari saldırılardan vazgeçmeliydi. Ivarsson gibi insanlara laf anlatmak mümkün değildi zaten.

Harry kendi sesinin “Olmayabilir” dediğini duydu. “Suç vakalarının çözülmesini sağlayan küçük ayrıntılarla ilgilenmiyorsan.”

Ivarsson, Harry’ye zehir gibi bir bakış fırlattı. Özel yalıtımlı odadaki sessizlik, herkesin kulaklarına fiziksel baskı yapıyordu sanki. Ivarsson konuşmak için ağzını açtı.

“Parmak kılı.”

Odadaki iki adam da Beate Lönn’e döndüler. Harry kadının varlığını unutmuştu neredeyse. Kadın önce birine, sonra diğerine baktıktan sonra fısıldarcasına yineledi: “Parmak kılı. Parmakların üstündeki kıllar işte... Öyle denmiyor mu?”

Ivarsson genzini temizledi. “Haklısın, bir kıldı. Ama elinin üstündeki kıldı galiba, gerçi bunu daha fazla konuşmamıza gerek yok. Değil mi Beate?” Adam yanıt beklemeden iri kol saatinin camına tık tık vurdu. “Gitmem gerek. Videoyu seyrederken iyi eğleneler.”

Ivarsson kapıyı arkasından sertçe kapatırken, Beate video kasedi Harry’nin elinden alıp video oynatıcıya sokuverdi; cihaz, kasedi uğuldayarak yuttu.

“İki kıl” dedi kadın. “Sol eldivende. Parmaktan. Ve çöp alanı Karihaugen’deydi, Alnabru’da değil. Ama dört yıl kısmı doğru.”

Harry ona hayretle baktı. “Bu epey eski bir vaka değil miydi?”

Kadın uzaktan kumandanın oynatma düğmesine basarken omuz silkti. “Raporları okuyunca öğreniyorsun sonuçta.”

“Hımm” diyen Harry onu profilden inceledi. Sonra koltuğa oturup yayıldı. “Bakalım bu seferki geride bir iki parmak kılı bırakmış mı?”

Video oynatıcı inilderken Beate ışığı kapattı. Sonraki saniyelerde, ekrandan gelen mavi ışıkla aydınlanırlarken, Harry'nin zihninde başka bir film oynamaya başladı. Kısa bir film, birkaç saniye sürdü yalnızca; sahne Aker Brygge'deki artık var olmayan bir kulübün, Waterfront'un yanıp sönen mavi ışığıyla aydınlanıyordu. Harry bangır bangır çalan müzik eşliğinde ona bağırarak bir şeyler anlatmaya çalışan, kahverengi gözlü, gülümseyen kadının ismini bilmiyordu. Cow-punk çalıyordu. Green on Red. Jason and the Scorchers. Harry kadının ismini umursamadan kendi kolasına Jim Beam katmıştı. Ama ertesi gece kadının ismini öğrenmişti. Başsız bir at figüründen ibaret bir gemi başıyla süslenmiş yatakta, bütün palamarları çözüp birlikte ilk yolculuklarına çıkmışlardı. Harry karnında dün akşamki sıcaklığı, o kadının sesini telefonda duyduğu zamanki sıcaklığı hissetti.

Sonra diğer filme geçti.

Yaşlı adam bankoya doğru yürümeye başlamıştı; çekim açısı beş saniyede bir değişiyordu.

“TV2'den Thorkildsen” dedi Beate Lönn.

“Hayır, August Schulz” dedi Harry.

“Montajı kastediyorum” dedi kadın. “TV2'den Thorkildsen'in işine benziyor. Eksik kareler var yer yer.”

“Eksik mi? Nasıl görebiliyorsun ki?..”

“Bazı şeylerden anlıyorum. Arka planı izle. Dışarıdaki, sokaktaki kırmızı Mazda çekim açısı değiştiğinde görüntünün ortasında kaldı. Bir nesne aynı anda iki yerde birden olamaz.”

“Birisi delil gizlemek için kayıtlarla oynamış mı yani?”

“Hayır, onu demek istemiyorum. İçerideki altı kamerayla dışarıdaki tek kameranın hepsinin kayıtları aynı kasede yapılmış. Orijinal kasette, kamera görüntüleri birbirini hızla takip ederken titreşmeler olur. Yani uzun ve tutarlı sekanslar için montaj yapmak gerekir. Bu işin altından kalkamadığımız zamanlar televizyon istasyonlarından insanlar çağırıyoruz. Thorkildsen gibi televizyon editörleri kayıt kalitesini artırmak için zaman koduyla oynuyorlar. Bir mesleki nevroz olsa gerek.”

“Mesleki nevroz” diye yineledi Harry. Genç kızın böyle orta yaşlı gibi konuşması tuhaf gelmişti. Veya belki de kız aslında o kadar da genç değildi? Işıklar söner sönmez ona bir şeyler olmuştu. Siluetinin beden dili daha rahattı, sesi daha sertti.

Soyguncu bankaya girip İngilizce bağırdı. Sesi uzaktan gelir gibiydi ve boğuktu; adam yorganla sarmalanmıştı sanki.

“Buna ne diyorsun?” diye sordu Harry.

“Norveçli. Şivesini, aksanını ya da karakteristik sözcüklerini tanıyıp da eski soygunlarla bağlantı kurmayalım diye İngilizce konuşuyor. Kaçış arabalarında, gizlenme yerlerinde veya evinde bulabileceğimiz iplikler bırakmayacak türden, pürüzsüz giysiler giymiş.”

“Hımm, başka?”

“Saç ya da ter gibi DNA örneği bırakmamak için teniyle kıyafeti arasındaki tüm açık yerler bantla kapatılmış. Pantolonunun paçalarının botlarına, kıyafetinin kollarının da eldivenlerine bantlandığını görebilirsin. Muhtemelen başının çevresini de bantla sarmıştır ve kaşlarını almıştır.”

“Profesyonel yani?”

Kadın omuz silkti. “Banka soygunlarının yüzde sekseni bir haftadan kısa sürede planlanır ve alkol ya da uyuşturucunun etkisinde olan insanlar tarafından gerçekleştirilir. Bu ise dikkatle planlanmış; soyguncu alkol ya da uyuşturucu kullanmış gibi de görünmüyor.”

“Bunu nereden anlıyorsun?”

“Işık ve kameralar daha iyi olsa, görüntüleri büyütüp adamın gözbebeklerini görebilirdik. Ama böyle bir imkânımız yok, dolayısıyla adamın beden dilinden yola çıkıyorum. Sakin, dikkatli hareketler; görüyor musun? Bir şey kullanmışsa bile herhangi bir tür amfetamin değil. Rohypnol olabilir. En çok kullanılan odur.”

“Neden?”

“Banka soymak uç noktada bir deneyimdir. Amfetamin değil, tam tersi gerekir. Geçen sene biri Solli'deki Den norske Bankası'na otomatik silahla girdi, tavanla duvarları taradı ve paraya dokunmadan kaçtı. Hâkime söylediğine göre yüksek dozda amfetaminin etkisindeymiş. Ben Rohypnol kullanan suçluları yeğlerim diyeyim.”

Harry başıyla ekranı gösterdi. “1. açıda Stine Grette'nin omzuna bak; alarm düğmesine basıyor. Ve kaydın sesi birden epey netleşiyor. Neden?”

“Alarm, kayıt cihazına bağlı; alarma basılınca görüntü ve ses kalitesi artar. Soyguncunun sesini analiz etmemize yetecek kadar. O zaman da İngilizce konuşmanın soyguncuya faydası olmaz.”

“Ses analizi söyledikleri kadar güvenilir mi gerçekten?”

“Ses tellerimizin çıkardığı sesler parmak izi gibidir. Kaydedilmiş on sözcüğü Trondheim Üniversitesi'ndeki ses analistimize verebilirsek, iki insan sesini yüzde doksan beş doğruluk oranıyla eşleştirebilir.”

“Hımm. Ama alarmdan önceki ses kalitesiyle bu mümkün değil anladığım kadarıyla?”

“O kayıtlar o kadar güvenilir olmuyor.”

“Demek adam bu yüzden önce İngilizce bağırıyor ve sonra da, alarma basıldığını tahmin edince,

diyeceklerini Stine Grette'ye söyletiyor.”

“Aynen.”

Siyahlı adamın bankonun üstünden geçmesini, tüfeğin namlusunu Stine Grette'nin boynuna dayamasını ve kadının kulağına bir şeyler fısıldamasını sessizce izlediler.

“Kadının tepkisi hakkında ne düşünüyorsun?” diye sordu Harry.

“Ne demek istiyorsun?”

“Yüz ifadesi. Fazla sakın görünmüyor mu sence; ne düşünüyorsun?”

“Hiçbir şey düşünmüyorum. Yüz ifadelerinden çok şey öğrenilmez genellikle. Kadının nabızı 180'e yakındır diye tahmin ediyorum.”

Helge Klementsén'in yerde, ATM makinesinin önünde çırpınmasını seyrettiler.

Beate, usulca “Umarım bu adam doğru dürüst bir travma tedavisi görür” deyip başını salladı. “Böyle soygunlara maruz kalan insanların psikolojik çöküntü yaşadıklarını gördüm.”

Harry bir şey demese de, kadının bu sözü kendisinden yaşça büyük meslektaşlarından kaptığını düşündü.

Soyguncu dönüp altı parmağını sergiledi.

“İlginç” diye mırıldanan Beate başını kaldırıp bakmadan, önündeki deftere not aldı. Genç polisi gözucuyla izleyen Harry, ateş edilince kadının sıçradığını gördü. Ekrandaki soyguncu spor çantasıyla bankonun üstünden atlayıp koşarak kapıdan çıkarken Beate küçük çenesini kaldırdı ve kalemını elinden düşürdü.

“Son kısmı henüz internette yayınlamadık, televizyon istasyonlarına da vermedik” dedi Harry. “Bak, adam şimdi bankanın önündeki kamerada.”

Soyguncunun Bogstadveien Caddesi'ndeki yaya geçidinden –yeşil yanınca– geçmesini ve Industrigata'da yürümesini seyrettiler. Sonra kadrajdan çıktı.

“Peki ya polis?” diye sordu Beate.

“En yakın karakol Sörkedalsveien'da, ücretli geçiş gişelerinin hemen ilerisinde, bankaya sadece sekiz yüz metre uzaklıkta. Yine de, alarm çaldıktan sonra gelmeleri üç dakikadan biraz fazla sürdü, o kadar. Yani soyguncunun kaçmak için iki dakikadan az zamanı vardı.”

Beate ekrana, hiçbir şey olmamışçasına gelip geçen insanlarla arabalara düşünceli düşünceli baktı.

“Kaçış da soygun kadar titizlikle planlanmış. Kaçış arabası köşenin arkasına park edilmişti herhalde, bankanın önündeki kameralar tarafından kaydedilmesin diye. Adam şanslıymış.”

“Olabilir” dedi Harry. “Öte yandan, şansa bel bağlayan birine benzemiyor değil mi?”

Beate omuz silkti. “Başarılı banka soygunlarının çoğu iyi planlanmış gibi görünür sonradan.”

“Tamam ama bu sefer polisin gecikmesi onun için büyük şanstı. Cuma günü, o saatte bütün devriye arabaları başka yerde...”

“...Amerikan Büyükelçiliği’nde!” diye haykırdı Beate kendi alnına şaplak vurarak. “Telefonla yapılan isimsiz ihbar, araba bombası ihbarı. Cuma izinliydim, ama televizyon haberlerinde gördüm. Ve bugünlerde insanların ne kadar isterik olduklarını düşünürsen, herkesin orada olacağı belliydi.”

“Bomba filan yoktu.”

“Tabii ki yoktu. Banka soygunundan önce polisi başka yerlerde oyalamanın klasik bir yoludur.”

Oturup kaydın son kısmını düşünceli bir suskunlukla izlediler. August Schulz’un yaya geçidinde beklemesini; yeşil, kırmızı ve ardından tekrar yeşil yanmasını ve adamın kımıldamamasını. Ne bekliyor ki diye merak etti Harry. Sıra dışı bir şey olmasını mı? Yeşilin fazla uzun yanmasını mı? Yüzyıllık bir çeşit yeşil ışık dalgasını mı? Tamam. Birazdan yanar herhalde. Harry uzaktan gelen polis sireni seslerini işitti.

“Bu işte bir terslik var.”

Beate Lönn yaşlı bir adam gibi bezgince iç geçirerek karşılık verdi: “Hep bir terslik vardır zaten.”

Sonra kayıt görüntüsü sona erdi ve ekranda kar fırtınası belirdi.

4
Yankı

“Kar mı?”

Harry kaldırımında hızlı hızlı yürürken cep telefonuna bağırarak konuşmuştu.

“Evet, ciddi” dedi Rakel Moskova’dan, cızırtılar eşliğinde. Sonra tıslama şeklinde bir yankı geldi: “...idden.”

“Alo?”

“Burası buz gibi... ibi. İçerisi de, dışarısı da... da.”

“Peki ya mahkeme binası?”

“Orası da sıfırın altında. Biz burada yaşarken, eski eşimin annesi Oleg’i buralardan götürmemi söylerdi. Şimdiyse diğerleriyle birlikte oturup bana kaşlarını çatarak, ters ters bakıyor... yor.”

“Dava nasıl gidiyor?”

“Ne bileyim..”

“Eh. Birincisi hukuk okudun. İkincisi Rusça biliyorsun.”

“Harry. 150 milyon Rus gibi ben de buradaki hukuk sisteminden hiç anlamıyorum, tamam mı?... mi?”

“Tamam. Oleg nasıl?”

Harry sorusunu yineledi ve yanıt almayınca, bağlantının kesilip kesilmediğini anlamak için ekrana baktı; ama konuşma sayacı işlemeyi sürdürüyordu. Telefonu tekrar kulağına dayadı.

“Alo?”

“Alo, Harry, seni duyabiliyorum... uuum. Seni öyle özlüyorum ki... iii. O sesler ne öyle...ee?”

“Hat yankı yapıyor. İii, uuu ve ooo sesleri geliyor bir sürü.”

Apartman kapısına ulaşan Harry anahtarı çıkarıp kapıyı açtı.

“Senin üstüne fazla mı düşünüyorum sence Harry?”

“Tabii ki hayır.”

Harry bir sandalyeli kızağı bodrum kapısından geçirmeye çalışan Ali’yi başıyla selamladı. “Seni seviyorum. Orada mısın? Seni seviyorum! Alo?”

Harry artık ses gelmeyen telefonda başını hayretle kaldırıp bakınca, Pakistanlı komşusunun pişmiş

kelle gibi sırtıttığını gördü.

“Evet, evet, seni de Ali” diye mırıldandı, Rakel’in numarasını tekrar, güçlkle tuşlarken.

“Telefon şirketini ara” dedi Ali.

“Ne?”

“Hiç. Bodrumdaki deponu kullanmayacaksan söyle, kiralayayım. Pek kullanmıyorsun, değil mi?”

“Bodrumda depom mu var?”

Ali gözlerini devirdi. “Ne kadar zamandır burada oturuyorsun Harry?”

“Dedim ki... seni seviyorum.”

Ali, Harry’yi uzun uzun inceledi. Harry el sallayarak Ali’ye veda etti ve telefona işaret ederek, bağlantının geri geldiğini belirtti. Merdiveni koşarak çıkarken, anahtarı önünde kehanet çubuğuymuş gibi tutuyordu.

Harry kapıdan girdi; az eşyalı ama derli toplu, iki odalı dairesine girerken “Tamam, artık konuşabiliriz” dedi. Burayı doksanlarda, emlak piyasası dibe vurmuşken yok pahasına satın almıştı. Bu daireyi satın almakla, hayatının geri kalanının şans kotasını doldurduğunu düşünürdü bazen.

“Keşke burada yanımızda olsaydın Harry. Oleg de seni özliyor.”

“Öyle mi söyledi?”

“Söylemesine gerek yok ki. O açıdan birbirinize çok benziyorsunuz.”

“Sana daha demin seni sevdiğimi söyledim. Üç kez. Hem de komşumun yanında. Böyle şeyler bir erkeği ne duruma düşürür, biliyor musun sen?”

Rakel güldü. Harry onun gülüşünü seviyordu, duyduğu ilk andan itibaren sevmişti. O gülüşü daha sık duymak için, tercihen her gün duymak için her şeyi yapabileceğini içgüdüsel olarak biliyordu.

Ayakkabılarını çıkarıp attı ve koridordaki telesekreterli telefonun mesaj ışığının yanıp söndüğünü görünce gülümsedi. Rakel’in o gün daha önce arayıp mesaj bıraktığını bilmek için medyum olmasına gerek yoktu. Harry Hole’un evini başka kimse aramazdı.

“Beni sevdiğini nereden biliyorsun peki?” dedi Rakel cilveli bir sesle. Yankı yoktu artık.

“Vücudumda bir sıcaklık hissediyorum, şeyde... adı neydi?”

“Kalbinde mi?”

“Hayır, biraz arkada ve kalbimin altında. Böbrekler? Karaciğer? Dalak? Hah, evet o. Dalağım ısınmıyor, hissediyorum.”

Hattın diğer ucundan ağlama ya da gülme sesi geldi; Harry emin olamadı. Telesekreterin çalma tuşuna bastı.

Cep telefonundan gelen ses, Rakel’in “İki hafta sonra eve dönmeyi umuyorum” diyen sesi telesekreter tarafından bastırıldı:

“Selam, yine ben..”

Kalbinin bir an durduğunu hisseden Harry düşünmeden harekete geçti. Durdurma tuşuna bastı. Ama o hoş, biraz boğuk kadın sesinin söylediği sözcüklerin yankıları duvarların arasında gidip gelmeyi sürdürdü sanki.

“O neydi?” diye sordu Rakel.

Harry derin bir nefes aldı. Yanıt vermesinden hemen önce aklına bir düşünce geldi, ama fazla geç geldi: “Radyo sadece.” Harry genzini temizledi. “Tarih kesinleşince hangi uçakla geleceğini söyle de seni havalimanından alayım.”

“Söylerim tabii” dedi Rakel şaşkın bir sesle.

Gergin bir sessizlik oldu.

“Artık kapatmalıyım” dedi Rakel. “Gece sekizde konuşalım mı?”

“Evet. Yani hayır. O saatte işim var.”

“Ya? Bari bu seferki güzel bir iştir umarım.”

“Şey” dedi Harry güçlü bir nefes alarak. “Bir kadınla birlikte çalışacağım.”

“Kimmiş bu şanslı kadın?”

“Beate Lönn. Hırsızlık Masası’na yeni geldi.”

“İş ne peki?”

“Stine Grette’nin kocasıyla konuşacağız. Sana bahsettiğim Bogstadveien soygununda vurulan kadının. Bir de şube müdürüyle.”

“İyi eğlenceler. Yarın konuşuruz. Oleg benden önce iyi geceler dilemek istiyor.”

Harry koşan küçük ayakların seslerini ve ardından hattan gelen heyecanlı nefes seslerini işitti.

Konuşmaları bitince Harry holde öylece durup telefon sehпасının yukarısında asılı aynaya baktı. Teorisi doğruysa, şu an usta bir polise bakıyordu. Siyah noktalı, solgun, kemikli bir yüzde, incecik mavi damarlarla kaplı iri burnun iki yanındaki kanlı gözler. Kırışıklıkları ahşap bir kalasa bıçakla rastgele atılmış kesikler gibiydi. Bu nasıl olmuştu? Arkasındaki duvarı, duvardaki fotoğrafı ve fotoğraftaki, kız kardeşinin yanında gülümseyen oğlan çocuğunu aynadan görüyordu. Ama Harry'nin aklını kurcalayan şey yitirdiği yakışıklılığı ya da gençliği değildi, çünkü az önceki düşünce nihayet zihninin yüzeyine ulaşmıştı. Harry kendisine verdiği çok az sözden birini, ne olursa olsun Rakel'e asla yalan söylemeyeceği yeminini bozmasına yol açan hilekârlığı, kaçamaklığı, korkaklığı arıyordu yüzünde. İlişkileri zaman içinde birçok engele takılabilirdi ama yalan bunlardan biri olmayacaktı. Öyleyse neden ona yalan söylemişti? Beate'yle birlikte Stine Grette'nin kocasıyla görüşeceği doğrudu, ama daha sonra Anna'yla görüşeceğini neden Rakel'e söylememişti? Anna eski sevgilisiydi, ama bunun ne önemi vardı? Yara izleri bıraksa da kalıcı hasar bırakmayan kısa, fırtınalı bir ilişki yaşamışlardı. Altı üstü kahve içip birbirlerine ayrıldıktan sonra neler yaptıklarını anlatacaklardı. Sonra da herkes kendi yoluna gidecekti.

Harry mesajın geri kalanını dinlemek için telesekreterin çalma düğmesine bastı. Hole Anna'nın sesi yayıldı: "...Bu akşam seni M'de görmeyi heyecanla bekliyorum. İki şey söyleyeceğim sadece. Yolda Vibes Sokağı'ndaki anahtarcıya uğrayıp, ısmarladığım anahtar alır mısın? Yediye kadar açıklar ve anahtar sana vermelerini söyledim. Bir de, çok sevdiğimi bildiğin o kot pantolonu giyer misin?"

Kalın, boğuk bir kahkaha. Odayı titretti sanki. Kuşkusuz Anna hiç değişmemişti.

5

Nemesis

Erken kararmış ekim göğünün altındaki sokak lambasının ışığında, yağmur ip gibi yağıyordu. Seramik zilde, burada Espen, Stine ve Trond Grette'nin oturdukları yazılıydı; "buradan" kasıt, Disengrenda'daki sarı teraslı bir evdi. Harry zile basıp etrafı inceledi. Apartmanlarla çevrili geniş ve düz bir arazinin ortasında, dört uzun sıra halinde uzanan teraslı evlerin konumu, Harry'ye öncü göçmenlerin bozkırda Kızılderili saldırılarına karşı mevzilenmelerini çağırıyordu. Belki sahiden de öyle kurulmuştu burası. Teraslı evler altmışlı yıllarda palazlanan orta sınıf için inşa edilmişti ve Disenveien'la Traverveien'da oturan, giderek azalan yerli işçi nüfusu bu insanların yeni fatihler olduklarının, ülkeyi ele geçireceklerinin farkındaydı belki de.

"Evde yok galiba" dedi Harry zile bir kez daha basarken. "Adamın bugün öğleden sonra geleceğimizi anladığına emin misin?"

"Hayır."

"Hayır mı?" Harry dönüp, şemsiyenin altında titreyen Beate Lönn'e tepeden baktı. Kadın etek ve topuklu ayakkabı giymişti; Harry'yi Schröder'in önünden aldığı anda, Harry onun birlikte sabah kahvesi içeceklermiş gibi giyindiğini düşünmüştü.

"Grette'yi aradığımda, görüşmeyi kabul ettiğini iki kez söyledi" dedi kadın. "Ama epey... dalgın gibiydi."

Harry basamağın üstünden eğilip burnunu mutfak penceresine dayadı. İçerisi karanlıktı; Harry duvardaki beyaz bir Nordea Bankası takvimini görebildi sadece.

"Hadi, gidelim" dedi.

Tam o anda komşu evin mutfak penceresi pat diye açıldı. "Trond'u mu arıyorsunuz?"

Kadın *bokmal* diliyle, yani standart Norveççeyle, ama Bergen şivesiyle konuşmuştu; 'r'leri öyle uzatmış ve titretmişti ki, orta boy bir tren raydan çıkıyormuş gibi ses çıkmıştı. Harry dönüp bakınca, aynı anda hem gülümsemeye hem de ciddi görünmeye çalışan, esmer, kırış kırış bir kadın yüzü gördü.

"Evet" diye onayladı Harry.

"Akrabası mısınız?"

"Polisiz."

"Evet" diyen kadın cenazedeymiş gibi görünmekten vazgeçti. "Baş sağlığı dilemeye geldiniz sanmıştım. O zavallıcık tenis kortunda."

"Tenis kortu mu?"

Kadın işaret etti. "Arazinin diğer tarafında. Saat dörtten beri orada."

“Ama hava karanlık” dedi Beate. “Ve yağmur yağıyor.”

Kadın omuz silkti. “Üzüntüden herhalde.” “R”yi öyle titretti ki, Harry’nin aklına Oppsal’da geçirdiği çocukluğu geldi; bisiklet tekerleklerinin arasına karton parçaları koyarlardı, tekerlek çubuklarına sürtünüp ses çıkarırsınlar diye.

“Aksanından anladığım kadarıyla sen de Doğu Oslo’da büyümüşsün” dedi Harry, kadının gösterdiği yere doğru Beate’yle birlikte yürürken. “Yoksa yanılıyor muyum?”

“Hayır” diye kestirip attı Beate.

Tenis kortu apartmanlarla teraslı evlerin tam ortasındaydı. Islak tenis topuna çarpan raketin çıkardığı boğuk sesi duyabiliyorlardı. Yüksek tel çitin içinde, hızla kararan sonbahar havasında servis atışı yapan birini seçebildiler.

“Merhaba!” diye seslendi Harry çite vardıklarında, ama adam karşılık vermedi. Şimdi onun ceketli, gömleli ve kravatlı olduğunu görebiliyorlardı.

“Trond Grette?”

Bir top siyah bir su birikintisine düştü, sekti, çite çarptı ve üzerlerine yağmur suyu sıçrattı; Beate şemsiyesini kalkan niyetine kullandı.

Beate kapıyı çekiştirdi. “Kendini içeri kilitlemiş” diye fısıldadı.

“Polis! Biz polisiz, Dedektif Hole ve Lönn!” diye seslendi Harry. “Randevumuz vardı. Acaba... Tanrım!” Harry bu seferki topu ancak çitin tellerinin arasına, yüzünün birkaç santim ötesine gömüldüğünde fark etti. Su kaçan gözlerini silip aşağı baktı; üstüne benek benek kirli, kızıla çalan kahverengi sular sıçramıştı. Harry adamın bir sonraki topu havaya attığını görünce içgüdüsel olarak sırtını döndü.

“Trond Grette!” Harry’nin haykırışı apartmanların arasında yankılandı. Bir tenis topunun apartman ışıklarının aydınlığında kavis çizerek uçmasını seyrettiler; sonra top karanlık tarafından yutulup kortta bir yerlere düştü. Harry tekrar tenis kortuna dönünce, karanlığın içinden üstüne doğru vahşice haykırarak koşan birini gördü. Metal çit, saldıran tenisçiyi durdururken ciyakladı. Adam toprak zemine düştü, doğruldu ve çite tekrar saldırdı. Düştü, kalktı ve saldırdı.

“Tanrım, bu adam delirmiş” diye mırıldandı Harry. Karşısında fal taşı gibi açık gözlerle bakan beyaz bir yüz belirince, içgüdüsel olarak bir adım geriledi. Beate yakmayı başardığı el fenerinin huzmesini, çite tutunan Grette’ye doğrultmuştu. Islak, siyah saçları beyaz alına yapışmış olan adam, çitten aşağı doğru, bir arabanın ön camındaki sulu bir kar damlası gibi kayarken, odaklanacak bir şey arar gibiydi; sonunda yere yığıldı.

“Şimdi ne yapacağız?” diye sordu Beate soluk soluğa.

Harry dişlerinin gıcırdadığını hissedince eline tükürdü. El fenerinin ışığında kırmızı zerrelere gördü.

“Sen ambulans çağır, ben de arabadan tel makası getireyim” dedi.

“Adama sakinleştirici verildi yani, öyle mi?” diye sordu Anna.

Harry başıyla onaylayıp kolasını yudumladı.

Etraflarındaki bar taburelerine oturmuş genç, Batı Yakası müşterileri şarap, parlak içkiler ve diyet kola içiyorlardı. M, Oslo’daki çoğu kafe gibiydi... Naif, taşralı, ama hoş bir kentli atmosfere sahipti ve Harry’nin aklına sınıf arkadaşı Kebap’ı getiriyordu; o akıllı uslu oğlanın, “popüler” çocukların kullandığı bütün argo ifadeleri bir deftere yazdığını keşfetmişlerdi.

“Zavallı adamı hastaneye götürdüler. Sonra yine komşusuyla konuştuk; adamın karısı öldürüldüğünden beri her akşam o korta gidip tenis toplarına vurduğunu söyledi.”

“Tanrım. Neden öyle yapıyormuş ki?”

Harry omuzlarını kaldırdı. “Bir insanın karısını o şekilde kaybettikten sonra psikoza girmesi nadir bir durum değildir. Kimileri eşlerinin öldüğünü kabullenmez, hayattaymış gibi davranırlar. Komşunun dediğine göre Stine’yle Trond Grette tenis kortunda muhteşem bir çiftmişler ve yazın neredeyse her öğleden sonra antrenman yaparlarmış.”

“Adam attığı servisleri karısının karşılmasını mı bekliyordu yani?”

“Olabilir.”

“Tanrım! Ben tuvalete gideceğim, bana bira alır mısın?”

Anna tabureden inip kırılarak barın diğer tarafına gitti. Harry onun hareketlerini seyretmemeye çalıştı. Seyretmesine gerek yoktu zaten, göreceğini görmüştü. Kadının göz kenarları biraz kırışık ve simsiyah saçlarında birkaç gri tel vardı; bunların dışında hiç değişmemişti. Bitişik kaşlarının altındaki biraz ürkek siyah gözleri, şehvetli ve dolgun dudaklarının üstündeki uzun ve ince burnu ve açlık çekiyor gibi görünmesine yol açan çökük avurtları aynıydı. Yüz hatları fazla sert ve sade olduğundan “güzel” sayılmazdı, ama zayıf vücudu, Harry’nin gördüğü üzere, masalardaki en az iki adamın Anna geçerken konuşmayı kesmelerine yetecek kadar yuvarlak hatlıydı.

Harry bir sigara daha yaktı. Grette’den sonra şube müdürü Helge Klementsén’i ziyaret etmişlerdi, ama ondan da pek bir şey öğrenememişlerdi. Adam hâlâ şoktaydı; Kjelsasveien’deki dubleksinde bir sandalyede otururken bakışları bacaklarının arasından geçip duran kanişle, mutfakla oturma odasının arasında mekik dokuyan ve Harry’ye kahve ve hayatında tattığı en lezzetsiz kremalı külah tatlısını getiren karısının arasında gidip gelmişti. Beate’nin kıyafeti, Klementsén ailesinin burjuva evine Harry’nin solmuş Levi’s kotuyla Doc Martens botlarından daha uygun düşmüştü. Yine de, sendeleyip duran kaygılı Bayan Klementsén’le daha çok Harry konuşmuştu; yukarıdan gelen tepinme ve ağlama seslerinin eşliğinde, sonbaharın anormal ölçüde yağışlı geçmesinden ve kremalı külah tatlısı yapma sanatından bahsetmişlerdi. Bayan Klementsén zavallı kızı Ina’nın yedi aylık hamile olduğunu ve sevgilisi tarafından yeni terk edildiğini açıklamıştı. Eh, aslında adam *denizciydi* ve gemiyle

Akdeniz'e doğru yola çıkmıştı. Harry masaya krema dökene az kalsın. O sırada Beate devreye girip, oturma odası kapısından pıtır pıtır çıkıp giden köpeği gözleriyle takip etmeyi bırakan Helge'ye "Soyguncunun boyu ne kadar sizce?" diye sormuştu.

Helge onu süzdükten sonra kahve fincanını alıp ağzına götürüp fincanı orada tutmak zorunda kalmıştı, çünkü aynı anda hem kahve içip hem konuşamazdı: "Uzun? İki metre olabilir. Stine insanların boylarını doğru tahmin ederdi hep."

"Adam o kadar uzun boylu değildi Bay Klementsén."

"Tamam, bir doksan. Stine'nin tahminleri hep doğru çıkardı."

"Adamın kıyafeti nasıldı?"

"Siyah bir şey giymişti, lastik gibi. Stine ilk kez bu yaz doğru dürüst tatil yapmıştı. Yunanistan'da."

Bayan Klementsén burnunu çekmişti.

"Lastik gibi mi?" diye sormuştu Beate.

"Evet. Bir de kar maskesi."

"Rengi neydi Bay Klementsén?"

"Kırmızı."

Bu noktada Beate not almayı kesmişti; az sonra arabaya binmiş, şehre dönüyorlardı.

"Hâkimlerle jüriler tanıkların banka soyguncuları hakkında söylediklerinin ne kadar azının güvenilir olduğunu bilseler, o ifadeleri kanıt olarak kullanmamıza izin vermezlerdi" demişti Beate. "İnsan beyni geçmişte şaşılacak ölçüde yanlış canlandırıyor. Sanki korku gözlüğünü takıyorlar ve bu gözlükten bakınca bütün soyguncular daha uzun boylu ve siyah görünüyor; tabanca sayısı artıyor ve saniyeler uzuyor. Soyguncu işini bir dakikadan biraz fazla sürede halletti, ama girişin en yakınındaki vezne görevlisi Bayan Brænne o adamın bankada yaklaşık beş dakika kaldığını söyledi. Ve adamın boyu 2 metre değil, 1.79. Gerçi ayakkabılarına taban keçesi koymuş olabilir; profesyonellerin yaptığı bir şeydir bu."

"Adamın boyundan nasıl bu kadar emin olabiliyorsun?"

"Video sayesinde. Kapıdan giriyordu ya; kapının boyuyla arasındaki farktan hesapladım. Bu sabah bankaya gidip notlar aldım, ölçüm yaptım ve yeni fotoğraflar çektim."

"Hımm. Cinayet Masası'nda biz öyle ölçüm işlerini Suç Mahalli Birimi'ne bırakırız."

"Videodan boy ölçümü yapmak biraz karmaşık bir iş aslında. Örneğin 1989'da Kaldbakken'daki Den norske Bankası soyulduğunda, Suç Mahalli Birimi üç santim yanılmıştı. O yüzden bizzat ölçüm yapmayı yeğliyorum."

Harry ona kısık gözlerle bakarken, polisliği neden seçtiğini sorup sormamakta kararsız kalmıştı. Bunun yerine, kendisini Vibes Sokağı'ndaki anahtarcıya bırakıp bırakamayacağını sormuştu. Çıkmadan önce de kadına Helge'nin görüşme boyunca elinde tuttuğu, ağzına kadar dolu fincandan tek bir damla kahve bile dökmediğine dikkat edip etmediğini sormuştu. Beate buna dikkat etmemişti.

“Burayı sevdiñ mi?” diye sordu Anna, taburesine tekrar otururken.

“Eh.” Harry etrafa bakındı. “Bana göre değil.”

“Bana göre de değil” dedi Anna çantasını kapıp ayaklanarak. “Hadi bana gidelim.”

“Sana bira aldım.” Harry köpüklü bardağı başıyla gösterdi.

“Tek başına içmek çok sıkıcı” dedi kadın somurtarak. “Kasma kendini Harry. Hadi ama.”

Dışarıda yağmur dinmişti; taze, soğuk hava hoştu.

“Bir sonbahar günü arabayla Maridalen'a gitmiştik, hatırlıyor musun?” dedi Anna, Harry'nin koluna girip yürümeye başlarken.

“Hayır” dedi Harry.

“Tabii ki hatırlıyorsun! Senin şu iğrenç Ford Escort'unla gitmiştik; koltukları yatmıyordu hani.”

Harry yarım ağız güldü.

“Kızardın” diye haykırdı kadın neşeyle. “Eh, arabayı park edip ormanda yürüyüş yaptığımızı da hatırlıyorsundur eminim. Onca sarı yaprak, şey gibiydi...” Harry'nin kolunu sıktı. “Yatak gibiydi, altın sarısı dev bir yatak.” Gülüp Harry'yi dirseğiyle dürttü. “Sonrasında da o külüstür arabayı iterek çalıştırmana yardım etmiştim. Artık ondan kurtulmuşsundur umarım.”

“Eh” dedi Harry, “garajda duruyor. şimdilik dursun bakalım.”

“Aman aman. Tümör filan yüzünden hastanede yatan eski bir dostundan bahsediyorsun sanki.” Kadın usulca ekledi: “Beni o kadar çabuk terk etmemeliydin Harry.”

Harry karşılık vermedi.

“İşte geldik” dedi kadın. “Burayı unutmuş olamazsın herhalde, değil mi?” Sorgenfrigata'daki mavi bir kapının önünde durmuşlardı.

Harry kendini kibarca geri çekti. “Bak Anna” diye söze başladı, kadının ikaz eden bakışlarına aldırnamaya çalışarak. “Yarın şafakta Cinayet Masası dedektifleriyle toplantım var.”

“Tek kelime etmedim” dedi kadın kapıyı açarken.

Harry bir şey hatırladı birden. Ceketinin iç cebinden sarı bir zarf çıkarıp kadına verdi.

“Anahtarcıdan.”

“Ah, anahtar. Bir terslik çıktı mı?”

“Tezgâhın arkasındaki adam kimliğini çok dikkatli inceledi. Ve imza atmak zorunda kaldım. Tuhaf biri.” Harry saatine göz atıp esnedi.

“Sistem anahtarlarımızı kime verecekleri konusunda titizler” dedi Anna çabucak. “Bu anahtar bütün apartmanın, ana girişin, bodrumun, dairemin, her şeyin kapısını açar.” Kaygıyla, zoraki güldü. “Sırf bu yedek anahtar için kooperatiften yazılı başvuru istediler.”

“Anlıyorum” dedi Harry topuklarının üstünde sallanarak. İyi geceler dilemek için derin bir nefes aldı.

Kadın önce davrandı. Yalvarırcasına konuştu. “Sadece bir fincan kahve Harry.”

Geniş oturma odasındaki tanıdık masayla sandalyelerin epey üstünde tanıdık avize asılı duruyordu. Harry duvarların eskiden açık renk –beyaz veya belki de sarı– olduğunu düşündü, ama emin değildi. Şimdiyse maviydi ve oda daha küçük görünüyordu. Belki de Anna mekânı daraltmak istemişti. Yalnız yaşayan bir insanın üç misafir odalı, iki geniş yatak odalı, üç buçuk metre yükseklikte tavanı olan bir dairenin içini doldurması kolay değildir. Harry, Anna’nın eskiden bu dairede ninesinin de tek başına yaşadığını söylediğini anımsadı; kadın ünlü bir soprano olduğundan, şarkı söyleyebildiği süre boyunca dünyayı dolaşıp burada çok zaman geçirmemişti.

Anna mutfığa girip gözden kayboldu, Harry ise oturma odasına bakındı. Oda çıplaktı, boştu; odanın ortasında duran, dört yana açılmış tahta bacaklı, sırtından iki halka çıkan, İzlanda midillisi büyüklüğünde bir kulplu beygir hariç. Harry gidip pürüzsüz, kahverengi deriyi okşadı.

“Jimnastiğe mi başladın?” diye seslendi.

“Kulplu beygiri mi diyorsun?” diye karşılık verdi Anna mutfaktan.

“Erkekler için değil mi bu?”

“Evet. Bira istemediğine emin misin Harry?”

“Gayet eminim” diye bağırdı Harry. “Ama cidden, bunun burada ne işi var?”

Kadının arkadan gelen sesi Harry’nin sıçramasına yol açtı: “Çünkü erkeklerin yaptığı şeyleri yapmayı seviyorum.”

Harry döndü. Kadın süveterini çıkarmıştı ve kapı eşiğinde duruyordu. Bir eli belindeydi, diğeriye kapı çerçevesine yaslanmıştı. Harry onu tepeden tırnağa süzme dürtüsüne direndi.

“Oslo Jimnastik Kulübü’nden aldım. Bir sanat eseri olacak. Bir enstalasyon. ‘Temas’ gibi tıpkı;

onu unutmamışsındır eminim.”

“Hani masada duran bir kutu vardı, üstü örtülüydü ve içine elini sokabiliyordun? İçinde de el sıkışabileceğin bir sürü yapay el vardı?”

“Veya okşayabileceğin. Veya flört edebileceğin. Veya reddedebileceğin. Isıtma sistemleri sayesinde vücut sıcaklığında idiler; epey beğenilmişti, değil mi? İnsanlar masanın altında saklı biri var sanıyorlardı. Gel de sana başka bir şey göstereyim.”

Harry onun peşinden en uzak odaya gitti; kadın odanın sürme kapısını açtı. Sonra Harry’yi elinden tutup odanın karanlığına çekti. Işık yanınca Harry başta lambaya bakakaldı. Yıldızlı bir abajurdu; bir elinde terazi, diğerindeyse kılıç tutan bir kadın şeklindeydi. Kılıcın dış kenarına, teraziye ve kadının başına birer ampul yerleştirilmişti ve her biri birer yağlıboya tabloyu aydınlatıyordu. Tablolardan ikisi duvarda asılıydı, henüz tamamlanmadığı belli olan üçüncüsüyse, sol kenarına sarı ve kahverengi lekelerle kaplı bir palet tutturulmuş bir şövalenin üstündeydi.

“Bunlar ne tarz tablolar?” diye sordu Harry.

“Portreler. Görmüyor musun?”

“Evet. Şunlar gözler mi?” Harry gösterdi. “Şu da ağız galiba?”

Anna başını yana eğdi. “İstersen öyle de diyebilirsin. Üç adam var.”

“Tanıdığım birileri mi?”

Anna yanıt vermeden önce Harry’ye düşünceli bir edayla, uzun uzun baktı. “Hayır. Onların hiçbirini tanıdığını sanmıyorum Harry, ama çok istersen tanıyabilirsin.”

Harry tabloları daha yakından inceledi.

“Görebildiğin şeyleri söyle bana.”

“Kaykaylı komşumu görebiliyorum. Ben anahtarcıdan çıkarken arka odadan gelen bir adamı görüyorum. Bir de M’deki garsonu. Ve şu televizyon yıldızını, Per Stale Lönning’i.”

Kadın güldü. “Retinanın her şeyi ters çevirdiğini, dolayısıyla beynine önce bir ayna görüntüsünün gittiğini biliyor muydun? Nesnelere gerçek halleriyle görmek istiyorsan aynadan görmelisin. O zaman tablolarda çok farklı insanlar görürsün.” Kadının gözleri parlıyordu; Harry itiraz edemedi, retinanın görüntüleri aynalar gibi ters değil tepetaklak çevirdiğini söyleyemedi. “Bu benim son başyapıtım olacak Harry. Bununla hatırlanacağım.”

“Bu portrelerle mi?”

“Hayır, onlar sanat eserinin parçası sadece. Eserim henüz tamamlanmadı. Daha dur.”

“Hımm, adı var mı?”

“‘Nemesis’ dedi kadın kısık sesle.

Harry ona soran gözlerle baktı; bakiştılar.

“Tanrıça hani, bilirsin.”

Kadının yüzünün bir tarafı gölgeliydi. Harry gözlerini kaçırdı. Yeterince görmüştü. Kadının kıvrık beli bir dans partneri için yanıp tutuşuyordu; bir ayağını ileriye mi yoksa geriye mi gideceğine karar veremezcesine öne atmıştı; göğsü inip kalkıyordu ve Harry onun ince boynundaki damarlardaki nabız atışlarını görür gibi oldu. Harry’ye sıcak basmıştı, başı dönüyordu. Anna ne demişti? “Beni o kadar çabuk terk etmemeliydin.” Harry öyle mi yapmıştı?

“Harry...”

“Gitmeliyim” dedi Harry.

Anna’nın elbisesini başından geçirerek çıkarınca kadın gülererek beyaz çarşafın üstüne sırtüstü düştü. Dizüstü bilgisayarın ekran koruyucusundaki sallanan palmiyelerin arasından vuran turkuvaz ışık, karyola başındaki küçük şeytanların ve ağzını açmış, hırlayan iblislerin üstünde gezinirken, kadın Harry’nin kemerini çözdü. Anna eskiden ninesine ait olan bu yatağın neredeyse seksen yıldır burada olduğunu söylemişti. Harry’nin kulağını hafif hafif ısırıldı ve yabancı bir dilde, tatlı ve anlamsız sözcükler fısıldadı. Sonra fısıldamayı kesip Harry’nin üstüne oturdu ve gidip gelirken haykırdı, güldü, yalvardı, dış güçleri çağırdı; Harry bu hiç bitmesin istedi. Harry tam geleceken kadın birden durdu, onun yüzünü ellerinin arasına aldı ve “Sonsuza kadar benim misin?” diye fısıldadı.

Gülerek “Kesinlikle hayır” diyen Harry kadını yatırıp üstüne çıktı. Ahşap iblisler ona sırtıyordu.

“Sonsuza kadar benim misin?”

Harry “Evet” diye inlerken boşaldı.

Gülmeleri bittiğinde, kan ter içinde ama hâlâ sarmaş dolaş öylece yatarlarken, Anna bu yatağı ninesine bir İspanyol soylusunun hediye ettiğini söyledi.

“Ninemin 1911’de Sevilla’da verdiği bir konserden sonra” dedi; başını biraz kaldırıncaya Harry onun dudaklarının arasındaki yanan sigarayı gördü.

Yatak üç ay sonra Oslo’ya SS *Elenora* gemisiyle gelmişti. Şans eseri, geminin Danimarkalı kaptanı Jesper bilmem kim, –Anna’nın ninesinin kesinlikle ilk sevgilisi olmasa da– bu yatakta birlikte yattığı ilk erkek olacaktı. Jesper tutkulu bir adamdı besbelli; ninenin söylediğine göre, yatağı süsleyen at figürünün başı o yüzden kopmuştu. Hazdan kendinden geçen Kaptan Jesper figürün başını ısırıp koparmıştı.

Anna güldü, Harry de gülümsedi. Sonra sigara bitti ve seviştiler; İspanyol Manila ahşabının

gıcırtilarıyla iniltileri Harry'nin kendini dümeninin başında kimse bulunmayan bir tekneyeymiş gibi hissetmesine yol açtı, ama bunun önemi yoktu.

Harry bütün bunları çok eskiden yaşamıştı, Anna'nın ninesinin yatağında ayık geçirdiği ilk ve son gecede.

Harry dar demir yatakta döndü. Komodindeki radyolu ve alarmlı saatin üzerinde 3.21 yazısı parlıyordu. Harry küfretti. Gözlerini kapayınca düşünceleri Anna'ya ve ninesinin beyaz çarşaflarının üstünde geçirdikleri yazıya geri döndü. Harry o yazın çoğunu sarhoş geçirmiş olsa da geceleri, erotik kartpostallar gibi pembe ve muhteşem geceleri anımsayabiliyordu. Yazın sonundaki ayrılık cümlesi bile bayat, ama içtenlikle söylediği bir klişeydi: "Benden iyisini hak ediyorsun."

O aşamada artık öyle çok içiyordu ki gidişat belliydi. Harry zihninin açıldığı zamanlardan birinde, Anna'yı kendisiyle birlikte aşağı çekmemeye karar vermişti. Anna ona yabancı dilde küfretmiş ve bir gün aynısını ona yapacağını, onun en sevdiği şeyi elinden alacağını söylemişti.

Aradan yedi yıl geçmişti; ilişkileri sadece altı hafta sürmüştü. Sonrasında da Harry onu yalnızca iki kez görmüştü. Bir keresinde, bir bardayken Anna onun yanına yaşlı gözlerle gelmiş ve başka yere gitmesini söylemişti; Harry öyle yapmıştı. Bir de Harry'nin kız kardeşini götürdüğü bir sergide rastlaşmışlardı. Harry onu arayacağına söz vermiş, ama aramamıştı.

Harry saate tekrar bakmak için döndü. 3.22. Anna'yı öpmüştü. Akşamın sonunda. Kadının dairesinin buğulu camlı kapısından kazasız belasız çıkınca, ona iyi geceler dilemek için sarılmıştı ve sonra öpüşmeye başlamışlardı. Kolaydı ve harikaydı. Her halükârda kolaydı. 3.33. Tanrım, Harry ne zamandır eski bir sevgilisine iyi geceler öpücüğü vermekten suçluluk duyacak kadar hassaslaşmıştı? Derin ve düzenli soluklar almaya, Bogstadveien'dan Industrigata üzerinden kaçış rotalarını düşünmeye çalıştı. İçeri. Dışarı. Tekrar içeri. Anna'nın güzel kokusunu alabiliyordu hâlâ. Onun vücudunun tatlı baskısını, dilinin sert ısrarını hissedebiliyordu.

6
Chilli

Günün Ekeberg Tepesi'nin üstünden vuran ilk ışıkları, Cinayet Masası toplantı odasının yarısı indirilmiş jaluzisinin altından geçerek, Harry'nin kısık gözlerinin çevresindeki kırışıklıkları aydınlatıyordu. Uzun masanın ucunda, bacakları açık halde ayakta duran Rune Ivarsson ellerini arkasında kavuşturmuş, topuklarının üstünde öne arkaya sallanıyordu. Arkasındaki yazı tahtasına büyük, kırmızı harflerle HOŞ GELDİNİZ yazılmıştı. Ivarsson'un bunu sunumlarla ilgili bir seminerden öğrendiğini varsayan Harry, Hırsızlık Masası Şefi konuşmaya başlarken esnediğini saklamaya çok da çalışmadı.

“Herkes günaydın. Bu masada oturan sekizimiz, cuma günü Bogstadveien'da gerçekleştirilen banka soygununu soruşturmak için toplanmış ekibi oluşturuyoruz.”

“Cinayeti” diye mırıldandı Harry.

“Pardon?”

Harry koltuğunda dikeldi. Ne tarafa dönerse dönsün, lanet olası güneş gözlerini kamaştırıyordu. “Bunun temelde bir cinayet soruşturması olduğunu söylemek daha doğru olur sanırım.”

Ivarsson soğuk soğuk gülümsedi. Harry'ye değil, masada oturan ve çabucak göz attığı diğerlerine. “Önce sizi birbirinizle tanıştırayım diye düşünmüştüm, ama Cinayet Masası'ndan arkadaşımız önce davrandı. Dedektif Harry Hole'un amiri Bjarne Möller nezaket gösterip, uzmanlık alanı cinayet olan Bay Hole'u bize ödünç verdi.”

“Ağır Suçlar Masası” dedi Harry.

“Ağır Suçlar Masası. Hole'un solunda Adli Tıp'tan Torleif Weber oturuyor; kendisi suç mahallinin incelenmesine nezaret etti. Çoğunuzun bildiği gibi, Weber en deneyimli adli tıp uzmanımızdır. Analiz yeteneğiyle ve şaşmaz sezileriyle meşhurdur. Emniyet Müdürü bir keresinde, av partilerinde Weber'i av köpeği niyetine kullanmak istediğini söylemişti.”

Masadakiler güldüler. Harry'nin Weber'in gülümsemediğini bilmek için ona bakmasına gerek yoktu. Weber hemen hemen hiç gülümsemezdi; en azından sevmediği insanlara gülümsemezdi ve neredeyse hiç kimseyi sevmiyordu. Özellikle de genç amirleri sevmezdi; hepsinin meslekleriyle ya da teşkilatla gönül bağı olmayan, ama Emniyet Müdürlüğü'nde kendilerini göstermeleriyle elde ettikleri nüfuzları olan, güce meyilli, kabiliyetsiz kariyer düşünürleri olduklarını düşünürdü.

Ivarsson kahkahaların dinmesini gülümseyerek ve denize açılmış bir teknenin kaptanı gibi yükselip alçalarak bekledi.

“Beate Lönn mesleğinde oldukça yeni; kendisi video kayıt uzmanımız.”

Beate'nin yüzü pancar gibi kızardı.

“Beate, Hırsızlık ve Ağır Suçlar Masası denilen birimde yirmi yıldan fazla görev yapmış Jorgen Lönn'ün kızıdır. Görünüşe bakılırsa efsanevi babasının izinden gidiyor. Daha şimdiden, birkaç

vakanın çözümlenmesini sağlayan kritik kanıtlarla ekibe katkıda bulundu. Bundan daha önce bahsetmiş miydim bilmiyorum ama, geçen yıl Hırsızlık Masası'na gelen vakaların aşağı yukarı yüzde ellisini çözdük, ki uluslararası bağlamda...”

“Bahsetmiştin Ivarsson.”

“Teşekkürler.”

Ivarsson bu kez gülümserken dosdoğru Harry'ye baktı. Zorlama bir şekilde ağzı kulaklarında, sürüngen gibi dişlerini sergileyerek gülümsüyordu. Ve bu gülümseme tanıştirma faslı boyunca yüzünden hiç kaybolmadı. Harry geri kalanlardan ikisini tanıyordu. Magnus Rian, Tomrefjordlu genç bir dedektifti; altı aydır Cinayet Masası'ndaydı ve iyi bir izlenim uyandırmıştı. Diğeriyse Didrik Gudmundson'du, masadaki en deneyimli soruşturmacıydı ve Hırsızlık Masası'nda şef yardımcısıydı. Harry'nin hiç sorun yaşamadığı, sessiz sakin, sistemli çalışan bir polisti. Son iki kişi de Hırsızlık Masası'ndandı; ikisinin de soyadı Li'ydi, ama Harry tek yumurta ikizleri olmadıklarını hemen anladı. Toril Li küçük ağızlı ve dar yüzlü, uzun boylu, sarışın bir kadındı; Ola Li ise toparlak yüzlü, gözleri neşe saçan, bodur, kızıl saçlı bir adamdı. Harry onları koridorda, çoğu insanın selam verme aşamasına geçeceği kadar sık görmüştü; ama selam vermek hiç aklına gelmemişti.

Ivarsson tanıştirma faslını “Bana gelince, beni zaten tanıyor sunuz” diyerek noktalandı. “Ama formalite olsun diye söyleyeyim ki, ben Hırsızlık Masası PAS'ıyım ve bu soruşturmanın başına getirildim. Başta söylediğin şeye gelince Hole, masum insanların öldüğü banka soygunlarını daha önce de soruşturmuştuk.”

Harry zokayı yutmamaya çalıştı. Gerçekten çalıştı, ama o timsah sırtışı bunu imkânsız kılıyordu.

“Onlarda da başarı oranınız yüzde ellinin biraz altında mıydı?”

Masadaki tek bir kişi güldü, kahkahayla. Weber.

“Kusura bakmayın, Hole'la ilgili bir şeyi söylemeyi unuttum” dedi Ivarsson gülümsemeden. “Kendisinin komedyenlik yeteneği varmış. Son derece espritüelmiş diye duydum.”

Masaya huzursuz bir sessizlik çöktü bir an. Sonra Ivarsson korna sesini andıran kısa bir kahkaha atınca, masadakiler hafifçe gülüştiler.

“Pekâlâ, önce durumu özetleyelim.” Ivarsson klasörünün ikinci sayfasını açtı. Bu sayfanın başında ADLİ TIP KANITLARI yazısı vardı. Adam bir keçeli kalemin kapağını açıp kendini hazırladı. “Söz sende Weber.”

Karl Torleif Weber ayağa kalktı. Kıvrık saçıyla sakalı aslan yelesine benzeyen, kısa boylu bir adamdı. Sesi kısık ve sevimsiz, ama netti. “Fazla uzatmayacağım.”

“Kesinlikle” dedi Ivarsson, kalemi kâğıda yaklaştırarak. “Ama acele de etme Karl.”

“Uzatmayacağım çünkü çok zamana ihtiyacım yok” diye homurdandı Weber. “Elimizde hiçbir şey yok.”

“Peki” dedi Ivarsson, kalemi alçaltarak. “Elinizde hiçbir şey yok. Bundan tam olarak kastın nedir?”

“Elimizde yeni bir 45 numara Nike ayakkabının izi var. Bu soygunla ilgili her şey o kadar profesyonel ki, bundan çıkarabildiğim tek şey soyguncunun gerçek ayakkabı numarasının muhtemelen bu olmadığı. Kurşun balistikte incelendi. 7.62 milimetrelik standart AG3 kurşunu, yani Norveç Krallığı’ndaki en yaygın kurşun; çünkü bütün askeri kışlalarda, silah dükkânlarında ve ülkenin dört bir yanındaki yedek subaylarla gönüllülerin evlerinde bulunuyor. Bir başka deyişle, izini sürmek imkânsız. Bunlar dışında, soyguncunun o bankaya girdiğini gösteren hiçbir iz yok. Bankanın civarında da iz yok. Oralarda da kanıt aradık.”

Weber oturdu.

“Teşekkürler Weber, bu... eee, bilgilendirici konuşma için.” Ivarsson bir sonraki sayfaya geçti.
TANIKLAR.

“Hole?”

Harry koltuğuna iyice gömüldü. “Soygundan hemen sonra bankadaki herkesin ifadesi alındı; videoda gördüklerimizin dışında bir şey anlatabilen çıkmadı. Yani, hatırladıkları bazı şeylerin doğru olmadığını biliyoruz. Bir tanık, soyguncunun Industrigata’dan yukarı doğru yürüdüğünü görmüş. Ortaya çıkan başka bir tanık da olmadı.”

“Bu da bizi sıradaki maddeye getiriyor... kaçış arabalarına” dedi Ivarsson. “Toril?”

Toril Li masadan kalkıp adamın yanına gitti ve yukarıdaki projektörü çalıştırdı; projektör son üç ayda çalınan hususi otomobillerle ilgili bir özeti oynatmaya başladı. Kadın baskın Sunnmörsk aksanıyla en muhtemel olduğunu düşündüğü dört kaçış arabasından bahsetti; bunları vasat marka ve modellerden olmalarına, dikkat çekici olmamalarına, açık renklerine ve soyguncuya güven verecek kadar yeni olmalarına dayanarak seçmişti. Arabalardan biri, Maridalsveien’a park edilmiş halde bulunan bir Volkswagen GTI özellikle dikkat çekiciydi, çünkü banka soygunundan önceki gece çalınmıştı.

“Banka soyguncuları devriye arabası listelerinde yer almamak için genellikle arabaları soygundan kısa süre önce çalarlar” diye açıkladı Toril Li. Tepedeki projektörü kapatıp slaytı alarak koltuğuna geri döndü.

Ivarsson başıyla onayladı. “Teşekkürler.”

Harry “Hiçbir şey için” diye fısıldadı Weber’e.

Bir sonraki sayfanın başlığı VIDEO ANALİZİ’ydi. Ivarsson keçeli kalemin kapağını geri takmıştı. Beate yutkundu, genzini temizledi, önündeki bardaktan bir yudum su içti ve tekrar öksürdükten sonra, gözlerini masadan ayırmadan söze başladı. “Videodaki...”

“Biraz daha yüksek sesle lütfen Beate.” Sürüngen gülümseyişi. Beate genzini defalarca temizledi.

“Videodaki soyguncunun boyunu ölçtüm. 1.79 boyunda. Weber de öyle düşünüyor.”

Weber başıyla onayladı.

“Harika!” diye bağırdı Ivarsson zorlama bir şevkle. Keçeli kalemin kapağını çıkarıp yazdı: BOY 1.79 m.

Beate masaya bakarak konuşmayı sürdürdü: “Az önce üniversitedeki ses analistimiz Aslaksen’le konuştum. Soyguncunun İngilizce söylediği beş sözcüğü incelemiş. Kayıt...” Beate, sırtı ona dönük ve not almaya hazır halde duran Ivarsson’a kaygıyla göz attı. “...Kayıt kalitesinin fazlasıyla kötü olduğunu söyledi. İşe yaramazmış.”

Ivarsson kolunu indirirken aynı anda alçak güneş bir bulutun ardında gözden kayboldu ve onunla birlikte, arkalarındaki duvara düşen büyük ışık dikdörtgeni de kayboldu. Odaya ağır bir sessizlik çöktü. Ivarsson derin bir nefes alıp öne doğru sallandı.

“Neyse ki en iyi kozumuzu en sona sakladık.”

Hırsızlık Masası Şefi son sayfaya geçti.

İSTİHBARAT.

“Hırsızlık Masası’nda çalışmayanlarınız için şunu açıklamamız yerinde olabilir: Elimizde bir banka soygununun video kaydı varsa önce istihbarat birimini devreye sokarız hep. On vakadan yedisinde, iyi bir video kaydı soyguncunun kimliğini ele verir; soyguncu eski dostlarımızdan biriye eğer.”

“Maskeli olsa bile mi?” diye sordu Weber.

Ivarsson başıyla onayladı. “İyi bir gizli dedektif, eski bir mahkûmu duruşundan, vücut dilinden, soygun sırasındaki konuşma tarzından, maskeyle gizlenemeyecek birçok küçük ayrıntıdan tanıyabilir.”

Ivarsson’un sağ kolu Didrik Gudmundson “Ama soyguncunun kimliğini bilmek yetmez” diye araya girdi. “Ayrıca...”

“Doğru” diye sözünü kesti Ivarsson. “Elimizde kanıt olması gerek. Bir soyguncu kameraya bakarak ismini söylese bile, maskeli olduğu ve somut kanıt bırakmadığı sürece kanun nezdinde elimizde hiçbir şey yoktur.”

“Peki teşhis ettiğiniz o yedi kişiden kaçی hüküm giydi?” diye sordu Weber.

“Birkaçı” dedi Gudmundson. “Bir soygunu kimlerin gerçekleştirdiğini bilmek her halükârda iyidir, hüküm giymeseler bile. En azından nasıl çalıştıklarını, yöntemlerini az çok öğrenmiş oluruz. Ve bir sonraki soygunlarında onları enseleriz.”

“Peki ya bir daha soygun yapmazlarsa?” diye sordu Harry. Ivarsson’un güldüğü zamanlarda adamın kulaklarındaki kalın damarlarının şiştiğini fark etmişti.

“Sevgili cinayet uzmanı” dedi Ivarsson hâlâ şakacı bir edayla. “Etrafına bakarsan, hemen herkesin

şimdi sorduğun soruya kıs kıs güldüğünü fark edeceksin. Çünkü başarıya ulaşmış bir banka soyguncusu mutlaka –ama mutlaka– tekrar soygun girişiminde bulunur. Banka soyguncuları için yerçekimi kanunu gibidir bu.” Ivarsson pencereden dışarı bakıp son bir kez kahkaha attıktan sonra topuğunun üstünde döndü. “Bugünkü yetişkinlere yönelik eğitimimizin sonuna geldiysek, elimizde zanlı olup olmadığına bakabiliriz belki.”

Ayağa kalkıp kalkmamakta kararsız kalan Ola Li, Ivars-son’a baktı; ama sonunda koltuğunda kalmaya karar verdi. “Şey, geçen hafta sonu çalıştım. Montajlanmış videoyu cuma akşamı sekize kadar hazırladık; videoyu istihbarat birimindekilere Acı Evi’nde izlettim. O gün çalışmayanlar cumartesi günü çağrıldılar. Buraya toplam on üç istihbarat görevlisi geldi; ilki cuma günü saat sekizde, sonucusuysa...”

“Bunları geç Ola” dedi Ivarsson. “Bize neler bulduğunuzu anlat.”

Ola huzursuzca güldü. Ürkek bir martı gibi ses çıkarmıştı.

“Eee?”

“Espen Vaaland hastalık izninde” dedi Ola. “Banka soyguncuları konusunda epey bilgilidir. Onu yarın buraya getirmeye çalışacağım.”

“Yani demek istediğin?..”

Ola odadakilere çabucak bakındı. “Pek bir şey bulamadık” dedi usulca.

“Ola burada yeni sayılır” dedi Ivarsson; Harry adamın çenesini sıkmaya başladığını fark etti. “Ola insanların yüzde yüz teşhis edilmelerini istiyor; bu takdire şayan, ama elimizdeki vakada biraz abartı olur, çünkü soyguncu...”

“Katil.”

“...tepeden tırnağa örtülü, ortalama boyda, ağzını göstermeyen, atipik yürüyen ve kendisine büyük gelen ayakkabılar giyen biri.” Ivarsson sesini yükseltti. “Yani sen bütün listeyi say bize Ola. Kimler var?”

“Kimse yok.”

“Birkaç isim vardır mutlaka!”

“Hayır” dedi Ola yutkunarak.

“Yani sen şimdi kimsenin tahminde bulunmadığını, Oslo’nun en adi pislikleriyle her gün haşır neşir olmakla gurur duyan, on vakanın dokuzunda kaçış sürücüsüyle, çalıntı paraları taşıyan adamla, gözetlemeyle ilgili söylentiler işiten o gönüllü lağım farelerimizin, hevesli sivil polislerimizin birdenbire tek bir tahmin bile yürütmeye yanaşmadıklarını mı söylemek istiyorsun bize?”

“Tahmin yürüttüler” dedi Ola. “Altı isim saydılar.”

“Eee, hadi söyle o zaman be adam.”

“Bütün isimleri kontrol ettim. Hiçbiri olamaz. Biri soygun sırasında Plata pazar meydanında görülmüş. Biri de Tayland’da, Pattaya’da. Bunu kontrol ettim. Sonra bütün sivil polisler birinden bahsettiler, çünkü bu adam soyguncuyla aynı vücut yapısına sahipmiş ve soygunu gayet profesyonel işiymiş; adam Tveita çetesinden Björn Johansen.”

“Ya, öyle mi?”

Ola koltuğundan kayarak masanın altında gözden kaybolmak istermiş gibi görünüyordu.

“Ulleval Hastanesi’nde yatıyor; geçen cuma *aures alatae* ameliyatı olmuş.”

“*Aures alatae* mi?”

“Kepçe kulak” dedi Harry inleyerek; alnındaki terini sildi. “Ivarsson sinir krizi geçirecekti az kalsın. Senin kaç kilometre oldu?”

“Yirmi biri yeni geçtim.” Halvorsen’in sesi duvarlardan yankılanıyordu. Vakit henüz ikindinin erken saatleri olduğundan, karakolun bodrumundaki spor salonunda onlardan başka kimse yoktu neredeyse.

“Kestirmeden filan mı gidiyorsun sen?” Harry dişlerini sıktı ve biraz hızlanmayı başardı. Egzersiz bisikletinin üstünde kan ter içinde kalmıştı, Halvorsen’inse alnında bile ter yoktu.

“Eee, elinizde ipucu yok mu yani?” diye sordu Halvorsen; yavaş ve düzenli soluyordu.

“Beate Lönn’ün en sonda söylediklerinden bir şey çıkmazsa, elimizde çok ipucu yok, evet.”

“Ne dedi ki?”

“Video görüntülerinden yola çıkarak katilin başıyla yüzünün üç boyutlu görüntüsünü hazırlayabilecek bir program kullanıyor.”

“Maskeye rağmen mi?”

“Bu program görüntülerden elde ettiği verileri kullanıyor. Işık, gölge, girintiler, çıkıntılar. Maske ne kadar gerginse, ardındaki yüze benzeyen bir görüntünün hazırlanması o kadar kolaylaşıyor. Yine de sadece bir taslak çıkıyor ortaya, ama Beate onu şüphelilerin fotoğraflarıyla karşılaştırabileceğini söylüyor.”

“FBI’in kimlik tespit programı mı?” Harry’ye doğru dönen Halvorsen, onun göğsündeki arkadaş bulma şirketi logosundan başlayan ter izinin şimdi tişörtün önüne tamamen yayıldığını görünce biraz şaşırıldı.

“Onunki daha iyi bir program” dedi Harry. “Ne kadar oldu?”

“Yirmi iki. Hangisi?”

“*Fusifiform gyrus.*”

“Microsoft? Apple Mac?”

Harry parlak kırmızı alnına işaretparmağıyla tık tık vurdu. “Herkeste olan bir yazılım. Beynin temporal lobunda yer alıyor ve tek işlevi insanları tanımak. Tek yaptığı bu. Bir düzine gergedan birbirinden pek ayırt edemezken yüzlerce, binlerce insanı ayırt edebilmemizi sağlıyor.”

“Gergedan mı?”

Harry gözlerini yakan terden kurtulmak için onları kırıştırdı. “O bir örnekti Halvorsen, ama Beate Lönn kesinlikle özel biri. Onun *fusifiform*’u hayatında gördüğü bütün yüzleri hatırlamasını sağlayacak şekilde çalışıyor. Ve sadece tanıdığı, konuştuğu insanları kastetmiyorum; on beş yıl önce kalabalık bir sokakta yanından geçtiği güneş gözlüklü birinin yüzünü bile hatırlayabiliyor.”

“Şaka yapıyorsun.”

“Hayır.” Harry nefesini toplarken başını eğdi. “Onunki şimdiye kadar sadece yüz kişide görülmüş bir durum. Didrik Gudmunson’un dediğine göre Beate Lönn, Polis Koleji’nde teste girmiş ve ünlü birkaç kimlik tespit programına üstün gelmiş. Kadın yürüyen bir yüz arşivi. *Seni daha önce bir yerde görmüş müydüm?* diye sorarsa bunu laf olsun diye söylemiyordur, inan bana.”

“Vay be! Niye polis olmuş ki? Yani öyle bir yeteneği varken.”

Harry omuz silkti. “80’lerde Ryen’de bir banka soygununda vurulan polisi hatırlıyor musun?”

“Ben o zamanlar polis değildim.”

“Adam soygun anonsu yapıldığında civardaydı ve olay mahalline ilk gelen polis oldu; soyguncularla konuşmak için bankaya silahsız girdi. Otomatik silahlarla tarandı; soyguncular da asla yakalanmadılar. O vaka sonradan Polis Koleji’nde, banka soyguncularına karşı *yapılmaması* gereken şeylere örnek olarak kullanıldı.”

“Destek kuvvet beklemelisiniz. Soyguncularla çatışmaya girmek suretiyle kendinizi, banka personelini ve soyguncuları gereksiz yere tehlikeye atmamalısınız.”

“Evet, ders kitabında öyle yazıyor. İşin tuhafı, o adam en iyi ve en tecrübeli dedektiflerden biriydi. Jorgen Lönn, Beate’nin babası.”

“Evet. Yani Beate o yüzden mi polis oldu sence? Babası yüzünden mi?”

“Olabilir.”

“Güzel kadın mı?”

“Gayet hoş. Kaç kilometre oldu?”

“Yirmi dördü yeni geçtim, altı kaldı. Ya sen?”

“Yirmi iki. Sana yetişeceğimi biliyorsun.”

“Bu sefer hayır” dedi Halvorsen hızlanarak.

“Evet, yetişeceğim, çünkü yorulmaya başladın. Bense zıpkın gibiyim. Birazdan sana kramp girecek. Her zamanki gibi.”

“Bu sefer değil” dedi Halvorsen pedalları daha hızlı çevirerek. Gür saçlarının altında bir ter damlası belirdi. Harry gülümseyerek gidonun üstüne eğildi.

Bjarne Möller’in gözleri elindeki karısının hazırladığı alışveriş listesiyle raftaki, kişniş olabileceğini düşündüğü şeyin arasında mekik dokuyordu. Geçen kış Phuket’te geçirdikleri tatilden sonra Margrete Tayland mutfağının hastası olmuştu, ama her gün Bangkok’tan uçakla gelen ve Grönlandsleiret üzerindeki, bir Pakistanlıya ait markette satılan envai çeşit sebze Cinayet Masası Şefi’nin içine sinmiyordu hâlâ.

Bir ses kulağının dibinden “O yeşil *chilli* patron” deyince hemen dönen Bjarne Möller, Harry’nin kızarmış, kan ter içindeki yüzüne baktı. “Biraz da zencefil kattın mı tom yam çorbası yapabilirsin. Kulaklarından duman çıkar, ama bol bol terleyerek toksin atarsın.”

“Sen önden denemiş gibisin Harry.”

“Halvorsen’le biraz bisiklet yarışı yaptım o kadar.”

“Öyle mi? Elindeki nedir peki?”

“Japon biberi. Küçük kırmızı *chilli*.”

“Yemek yaptığını bilmiyordum.”

Harry içinde *chilli* olan poşete, bu kendisi için de yeni bir şeymişçesine baktı. “Bu arada, seninle karşılaştığım iyi oldu patron. Bir sorunumuz var.”

Möller kafa derisinin kızardığını hissetti.

“Bogstadveien’da işlenen cinayetle ilgili soruşturmanın başına Ivarsson’u geçirmek kimin fikriydi bilmiyorum ama olmuyor.”

Möller listeyi alışveriş sepetine koydu. “Şunun şurasında kaç gündür birlikte çalışıyorsunuz ki? İki

gün oldu mu?”

“Mesele o değil patron.”

“Hayatında bir kez olsun sadece işini yapsan olmaz mı Harry? Organizasyon işini başkalarına bıraksan? Herkese karşı gelmemek sende kalıcı bir hasara yol açmaz, merak etme.”

“Ben sadece vakanın bir an önce çözülmesini istiyorum patron; diğerine geçebileyim diye, biliyorsun ya.”

“Evet, biliyorum ama o vaka için sana verdiğim iki ay süreden çok daha fazlasını kullandın; şahsi kaygılar ve duygular yüzünden zaman ve kaynak harcamayı mazur gösteremem Harry.”

“O meslektaşımızdı patron.”

“Biliyorum!” diye bağırdı Möller. Duraksayıp etrafa bakındıktan sonra sesini alçaltarak devam etti: “Senin sorunun ne Harry?”

“Onlar hırsızlık vakalarına alışkınlar ve Ivarsson yapıcı fikirlere hiç kulak asmıyor.”

Harry öne eğildi. Hızlı ve sözcüklerin üstüne basa basa konuştu: “Bir cinayet işlendiğinde kendimize sorduğumuz ilk soru nedir patron? Neden? Sebep ne? Sadece bunu sorarız. Hırsızlık Masası’ndakiler sebebin para olduğunu otomatikman varsayıp bu soruyu sormuyorlar.”

“Sebebin ne olduğunu düşünüyorsun peki?”

“Hiçbir şey düşünmüyorum. Mesele şu ki, onların yöntemi tamamen yanlış.”

“Yanlış değil Harry, *farklı*. Şu sebzeleri eve götürmem gerek, o yüzden bana ne istediğini söyle.”

“Kiminle konuşacaksan konuş, ama ben yalnız çalışmak istiyorum; yanıma bir kişi versinler yeter.”

“Soruşturma ekibinden ayrılmak mı istiyorsun?”

“Paralel bir soruşturma yürütmek istiyorum.”

“Harry...”

“Kızılgerdan’ı öyle yakalamıştık, hatırlıyor musun?”

“Harry, böyle bir müdahalede bulunamam...”

“Beate Lönn’le birlikte çalışmak istiyorum, onunla birlikte baştan başlamak istiyorum. Ivarsson daha şimdiden çıkmaz yola giriyor...”

“Harry!”

“Evet?”

“Asıl sebep ne?”

Harry ağırlığını diğer bacağına aktardı. “O gülümseyen timsahla birlikte çalışamıyorum.”

“Ivarsson’u mu diyorsun?”

“Sonunda çok aptalca bir şey yapacağım, o olacak.”

Bjarne Möller’in kaşları burnunun üstünde, siyah bir V şeklinde birleşti: “Bu bir tehdit mi?”

Harry elini Möller’in omzuna koydu. “Bana bu kıyağı yap yeter patron. Bir daha hiçbir şey istemeyeceğim. Asla.”

Möller homurdandı. Yıllar boyunca, yaşlı meslektaşlarının iyi niyetli kariyer tavsiyelerine kulak asmadan kendini Harry için kaç kez tehlikeye atmıştı kim bilir? Ondan uzak dur, demişlerdi; serseri mayının biridir. Harry Hole’la ilgili kesin olan tek şey, günün birinde başına büyük bir felaketin geleceğiydi. Ama Möller’le Harry şimdiye kadar hep dört ayak üstüne düşmeyi gizemli bir şekilde başardıklarından, ciddi bir müdahalede bulunan çıkmamıştı hiç. Şimdiye kadar. Ama en ilginç soru şuydu: Möller buna neden katlanıyordu? Harry’ye baktı: Alkolik, baş belası, insanı çileden çıkaran o küstah, inatçı herif. Waaler’den sonra ellerindeki en iyi soruşturmacı.

“Başımı belaya sokma Harry. Yoksa sana masa başı işi veririm, kapıyı da üstüne kilitlerim. Anladın mı?”

“Gayet iyi anladım patron.”

Möller iç geçirdi. “Yarın Emniyet Müdürü’yle ve Ivars-son’la toplantım var. Bakarız. Söz vermiyorum ha, duyuyor musun?”

“Evet, evet patron. Eşinize selamlar.” Harry marketten çıkarken başını geriye çevirdi. “Kişniş solda, sonda, en alt rafta.”

Bjarne Möller durup alışveriş sepetine bakakaldı. Sebebi şimdi hatırlamıştı. Bu alkolik, ele avuca sığmaz, dik kafalı piçi seviyordu.

Harry müdavimlerden birini başıyla selamlayıp, Waldemar Thranes Sokağı'na bakan dar, buğulu pencerelerin önündeki bir masaya oturdu. Arkasındaki duvarda asılı büyük tabloda, güneşli bir günde Youngstorget'te piyasa yapan silindir şapkalı adamlar, şemsiyeli kadınları neşeyle selamlıyorlardı. Schröder Restoranı'nın ebedi sonbahar loşluğuyla, adeta dindarca bir ikindi sessizliği o tabloyla ancak bu kadar uyumsuz olabilirdi.

“Gelebilmem iyi oldu” dedi Harry, masada oturan şişman adama. Adamın müdavimlerden olmadığı hemen anlaşılıyordu. Zarif tüvit ceketinden ya da kırmızı puanlı papyonundan değil, siyah sigara yanıklarıyla delik deşik, bira kokan masa örtüsünün üstündeki beyaz çay fincanını karıştırmamasından belliydi. Mekâna uymayan bu müşteri Stale Aune'ydi, ülkenin en iyi psikologlarından biri ve polisin sık sık başvurduğu bir uzmandı. Polis bunu bazen seve seve, bazense esefle yapıyordu çünkü Aune vakarını hep koruyan, son derece namuslu, mahkemede bilimsel kanıtlarla destekleyemeyeceği hiçbir şey söylemeyen bir adamdı. Ama psikolojide çok az şeyin kanıt olduğundan, savcının tanıdığı çoğunlukla davalı tarafın en iyi dostu haline geliyor ve saçtığı şüphe tohumları genellikle sanığın işine yarıyordu. Harry bir polis olarak cinayet vakalarında Aune'nin uzmanlığından o kadar çok faydalanmıştı ki, onu meslektaşısı olarak görüyordu artık. Bir alkolik olarak, kendini tamamen teslim ettiği bu sıcak kalpli, zeki ve hoş bir şekilde küstah adama –köşeye sıkıştırıldığı takdirde– dostum derdi.

“Sığınağın burası mı?” dedi Aune.

“Evet” dedi Harry, tezgâhtaki Maja'ya tek kaşını kaldırarak; Maja döner kapıdan mutfığa girdi hemen.

“Torbada ne var?”

“Japon biberi. *Chilli*.”

Harry'nin burnundan süzülen bir ter damlası uçta bir an asılı durduktan sonra masa örtüsüne damladı. Aune ıslak lekeyi ilgiyle inceledi.

“İçerisi sıcak” dedi Harry. “Bir de spor salonundaydım.”

Aune burun kıvırdı. “Bir bilim insanı olarak seni alkışlamalıyım herhalde; ama bir felsefeci olarak, vücuduna böyle eziyet etmene anlam veremiyorum.”

Harry'nin önüne çelik bir kahve sürahisiyle bir fincan bırakıldı. “Sağ ol Maja.”

“Suçluluk duygusu” dedi Aune. “Bazı insanlar bu duyguyla ancak kendilerini cezalandırarak başa çıkabilirler. Mesela senin dağıldığın zamanlar yaptığın gibi Harry. Senin için alkol bir sığınak değil, kendini cezalandırmanın nihai yolu.”

“Sağ ol. Bu teşhisini daha önce de duymuştum.”

“O kadar çok spor yapmanın sebebi bu mu? Vicdan azabı mı?”

Harry omuz silkti.

Aune sesini alçalttı: “Ellen aklından çıkmıyor mu?”

Harry birden gözlerini kaldırıp Aune'ninkilere baktı. Kahve fincanını yavaşça dudaklarına götürüp uzun uzun içti, sonra yüzünü ekşiterek fincanı masaya bıraktı. “Hayır, mesele Ellen Gjelten vakası değil. O vakada ilerleme kaydedemiyoruz, ama bunun sebebi işimizi kötü yapmamız değil. En azından şunu biliyorum. Eninde sonunda bir şeyler bulacağız. Beklemeliyiz sadece.”

“Bu iyi” dedi Aune. “Ellen'in öldürülmesi senin suçun değildi. Bunu sakın unutma. Şunu da unutma: Bütün meslektaşların asıl suçlunun bulunduğunu düşünüyorlar.”

“Olabilir de, olmayabilir de. O adam öldü; yanıt veremez artık.”

“Bunu takıntı yapma Harry.” Aune iki parmağını tüvit yeleşinin cebine sokup gümüş bir cep saati çıkardı ve saate çabucak göz attı. “Ama niyetin suçluluk duygusu hakkında konuşmak değildi sanırım?”

“Evet, değildi.” Harry iç cebinden fotoğraflar çıkardı. “Bunlar hakkındaki fikrini merak ediyorum.”

Aune fotoğrafları alıp göz gezdirmeye başladı. “Banka soygununa benziyor. Böyle vakalarla Cinayet Masası ilgilenmez diye biliyorum.”

“Bir sonraki fotoğrafa bakınca anlayacaksın.”

“Öyle mi? Adam bir parmağını kameraya doğru kaldırmış.”

“Pardon, bir sonraki.”

“Aah. Bu kadın...?”

“Evet, tüfek AG3 olduğundan kıvılcım çıkmıyor pek, ama adam yeni ateş etti. Bak, şurada kurşun kadının alnına giriyor. Bir sonraki fotoğraftaysa kadının başının arkasından çıkıp, vezne camının yanındaki ahşaba saplanıyor.”

Aune fotoğrafları bıraktı. “Bana korkunç fotoğraflar gösterip durmak zorunda mısın Harry?”

“Konu hakkında fikir sahibi olman için. Sonrakine bak.”

Aune iç geçirdi.

Harry parmağıyla göstererek “Soyguncu parayı aldı” dedi. “Artık tek yapması gereken kaçmak. O sakın ve titiz bir profesyonel; insanları korkutmasına, fiziksel şiddet uygulamasına gerek yok. Ama kaçmayı birkaç saniyeliğine erteleyip vezne görevlisini vurmaya tercih ediyor. Sırf şube müdürü ATM'yi altı saniye geç boşalttı diye.”

Aune çay kaşığına çayında 8 şekilde hareket ettirmeye başladı yavaşça. “Ve sen de bunun sebebini

merak ediyorsun.”

“Eh, her zaman bir sebep vardır, ama hangi açıdan yaklaşmak gerektiğini bilmek güç. İlk tahminlerini alayım..”

“Ağır kişilik bozukluğu.”

“Ama yaptığı diğer her şey gayet mantıklı görünüyor.”

“Birin in kişilik bozukluğu olması, onun aptal olduğu anlamına gelmez. Öyle insanlar hedeflerine ulaşmakta diğer insanlar kadar, hatta çoğunlukla daha başarılı olurlar. Bizden ayrılan yanları, farklı şeyler istemeleridir.”

“Peki ya uyuşturucular? Normal bir insanda cinayet işleme arzusu uyandırabilecek bir uyuşturucu var mı?”

Aune başını hayır anlamında salladı. “Uyuşturucular sadece gizli eğilimleri açığa çıkarır ya da bastırır. Sarhoşken karısını öldürebilecek bir adam, ayıkken de onu dövmeye meyillidir. Böyle kasti cinayetlerin hemen hepsi öldürmeye yatkın insanlar tarafından işlenir.”

“Yani bu adam sırf içinden geldiği için mi cinayet işledi diyorsun?”

“Veya kendini önceden koşullandırdığı için.”

“Önceden koşullandırdığı için mi?”

Aune başıyla onayladı. “Raskol Baxhet’i, bir türlü yakalanamayan soyguncuyu hatırlıyor musun?”

Harry başını hayır anlamında salladı.

“Çingene” dedi Aune. “Bu gizemli adam hakkında söylentiler dolaştı yıllarca. 80’li yıllarda Oslo’da gerçekleştirilen belli başlı bütün zırhlı araç ve mali kuruluş soygunlarını onun planladığı söyleniyordu. Polis onun varlığını ancak yıllar sonra kabul etti, ama aleyhinde kanıt bulamadılar.”

“Hatırlar gibiyim” dedi Harry. “Ama o tutuklandı sanıyordum.”

“Hayır. Tutuklamaya yaklaştıkları oldu; Raskol’un aleyhinde tanıklık edeceklerini söyleyen iki soyguncu buldular, ama ikisi de tuhaf bir şekilde ortadan kayboldu.”

“Bunda bir tuhafılık yok” dedi Harry, bir Camel paketi çıkartarak.

“Var, çünkü hapisteydiler.”

Harry hafif bir ıslık çaldı. “Ben Raskol’un da hapişte olduğunu düşünüyorum hâlâ.”

“Bu doğru” dedi Aune. “Ama tutuklanmadı. Raskol suçlarını itiraf etti. Bir gün Emniyet Müdürlüğü’ne gidip, bazı eski banka soygunları hakkında itirafta bulunmak istediğini söyledi. Ortalık

ayağa kalktı tabii. Kimse bir şey anlamamıştı, Raskol da kendini ele vermesinin sebebinin açıklanmaya yanaşmıyordu. Dava açılmadan önce beni Emniyet Müdürlüğü'nden arayıp Raskol'un akıl sağlığının yerinde olup olmadığını kontrol etmemi istediler; onun itiraflarının mahkemede kabul edilip edilmeyeceğini bilmek istiyorlardı. Raskol benimle görüşmek için iki şart öne sürdü. Birincisi, satranç oynamamızı istedi... Satranç oynadığımı nereden bildiğini sorma. İkincisi de, askeri stratejiyle ilgili eski bir Çince kitap olan *Savaş Sanatı*'nın Fransızca çevirisini getirmemi istedi.”

Aune, bir Nobel Petit purosunu kutusunu açtı.

“Kitabı Paris'ten getirttim, yanıma da bir satranç takımı aldım. Raskol'un hücrelerine girdiğimde, beni keşişe benzeyen bir adam karşıladı. Kalemimi ödünç istedi, kitabı karıştırmaya başladı ve tahtayı hazırlamamı başıyla işaret etti. Taşları yerleştirip Réti açılışıyla başladım... Bu açılışta tahtanın merkezine hâkim olmadan hücum edilmez; orta düzey oyunculara karşı etkilidir genellikle. Bu açılışı yapmayı düşündüğümü ilk hamleden anlamak imkânsızdı, ama o Çingene gözlerini kitaptan kaldırıp tahtaya göz attı, keçi sakalını sıvazladı, bana bilmiş bilmiş gülümseyip kitaba not aldı...”

Aune puroyu gümüşü bir çakmakla yaktı.

“...ve kitabı okumaya devam etti. *Hamle yapmayacak mısın?* dedim. Yanıt verirken kalemimle bir şeyler yazmasını seyrettim: *Gerek yok. Bu maçın nasıl biteceğini hamle hamle yazıyorum. Şahını devireceksin.* Maçın nasıl gelişeceğini tek bir hamleden anlamasının imkânsız olduğunu açıkladım. *Bahse girelim mi?* dedi. Gülüp geçmeye çalışsam da ısrar etti. Bana ısrarsın ve işim kolaylaşsın diye, yüz krona bahse girmeyi kabul ettim. Parayı görmek istedi; banknotu satranç tahtasının yanına, Raskol'un görebileceği bir yere koymak zorunda kaldım. Sonra elini kaldırdı ve her şey bir anda olup bitti.”

“Jet hızıyla satranç mı oynadınız?”

Derin düşüncelere dalmış olan Aune gülümsedi; ağzından çıkardığı bir duman halkası tavana doğru yükseldi. “Birden sınımsız kavrandığımı hissettim; başım zorla geriye yatırılmıştı, tavana bakıyordum ve bir ses kulağıma *Bıçağı hissedebiliyor musun gaco?* dedi. Gırtlığıma dayanmış, derimi kesmek üzere olan, keskin, jilet gibi ince çeliği tabii ki hissedebiliyordum. O duyguyu yaşadın mı hiç Harry?”

Harry'nin beyni benzer deneyimler aradı telaşla, ama bulamadı. Başını hayır anlamında salladı.

“Bazı hastalarımın dediği gibi, berbat bir histi. Öyle korkmuştum ki altıma işeyecektim neredeyse. Sonra adam *Şahını devir Aune*, diye fısıldadı kulağıma. Kolumu kaldırabileyim diye beni serbest bıraktı biraz; taşlarımı bir vuruşta yere saçtım. Raskol beni bırakıverdi. Sandalyesine döndü ve ayağa kalkmamı, nefesimi toplamamı bekledi. *O neydi yahu?* diye inledim. *Banka soygunuydu*, diye karşılık verdi. *Önce plan yaparsın, sonra da planı uygularsın.* Sonra bana kitaba yazdığı şeyi gösterdi. Sadece hamlemi ve *Beyaz teslim olur* yazısını gördüm. Sonra *Sorularının yanıtını aldın mı Aune?* diye sordu.”

“Sen ne dedin?”

“Hiçbir şey. Gardiyana seslendim. Ama gardiyan gelmeden önce Raskol'a son bir soru sordum,

çünkü yanıtı hemen oracıkta almazsam kafaya takacağımı biliyordum. *Yapar mıydın?* dedim. *Pes etmesem boğazımı keser miydin? Sırf salakça bir bahsi kazanmak uğruna.*”

“Ne yanıt verdi?”

“Gülümsedi ve bana ön koşullandırmanın ne olduğunu bilip bilmediğimi sordu.”

“Evet?”

“Hepsi bu. Kapı açıldı, çıkıp gittim.”

“Önceden koşullandırmadan kastı neydi peki?”

Aune, fincanını iterek uzaklaştırdı. “Beynini belirli bir davranış kalıbına koşullandırabilirsin. Beyin ne olursa olsun diğer dürtüleri umursamayıp önceden belirlenmiş kurallara uyacaktır. Beynin doğal dürtüsünün paniklemek olduğu durumlarda işe yarar. Örneğin paraşüt açılmadığında. O zaman, acil durum prosedürlerinin paraşütçülere önceden koşullandırılmış olması iyidir.”

“Veya savaşan askerlere.”

“Kesinlikle. Ama bazı koşullandırma yöntemleri öyle etkilidir ki, insanlar bir çeşit transa girerler ve en güçlü dış etkilerden bile etkilenmezler; canlı robotlara dönüşürler. Aslında her generalin hayalidir bu; gerekli teknikleri biliyorsan korkutucu ölçüde kolaydır.”

“Hipnozdan mı bahsediyorsun?”

“Ön koşullandırma demeyi yeğliyorum. Böylece daha az gizemli bir havası oluyor. Dürtülere giden yolları açıp kapamaktan ibaret altı üstü. Akıllıysan kendini kolayca koşullandırabilirsin; buna kendini hipnotize etmek deniyor. Raskol kendini pes etmemem durumunda beni öldürmeye koşullandırsaydı, kendi kararından caymasını engellemiş olacaktı.”

“Ama seni öldürmedi, değil mi?”

“Her koşullanmanın bir kaçış düğmesi, kişiyi transtan çıkararak bir şifresi vardır. Bu şifre beyaz şahı devirmemdi belki de.”

“Hımm. Büyüleyici.”

“Söylemek istediğim şu ki...”

“Biliyorum galiba” dedi Harry. “Fotoğraftaki banka soyguncusu, kendini şube müdürünün zaman sınırını aşması durumunda ateş etmeye önceden programlamış olabilir.”

“Önceden koşullandırmanın kuralları basit olmalıdır” dedi Aune, içine puroyu attığı fincanın üstünü tabakla örterek. “Transa geçebilmen için, başka düşünceleri reddeden küçük ama kapalı bir mantık sisteminin oluşturulması gerekir.”

Harry kahve fincanının yanına elli kronluk bir banknot bırakıp ayağa kalktı. Harry'nin bütün fotoğrafları toplamasını sessizce seyreden Aune "Söylediklerimin tek kelimesine bile inanmıyorsun, değil mi?" dedi.

"Evet."

Aune ayağa kalkıp ceketinin ön düğmelerini ilikledi. "Neye inanıyorsun peki?"

"Tecrübelerimden öğrendiklerime" dedi Harry. "Suçluların genellikle benim kadar aptal olduklarına, kolay seçenekleri yeğlediklerine ve basit sebepler yüzünden suç işlediklerine. Kısacası, her şeyin aynen görüldüğü gibi olduğuna. Bahse girerim ki bu soyguncu ya uyuşturucu kullanmıştı ya da paniklemişti. Yaptığı şey mantıksızdı, dolayısıyla aptal olduğu sonucuna varıyorum. Belli ki çok zeki bulduğun şu Çingene'yi ele alalım. Sana bıçakla saldırmaktan ne kadar ceza yedi?"

"Hiç" dedi Aune alaycı bir gülümsemeyle.

"Ne?"

"Bıçak bulamadılar."

"Hücrelerinde kilitli olduğunuzu söyledin sanıyordum."

"Plajda yüzükoyun yatarken şöyle bir şey yaşadığın oldu mu hiç? Hani arkadaşların kımıldamadan yatmanı, yoksa sırtına korlar bırakacaklarını söylerler. Sonra birisi ay diye bağırır ve hemen ardından sırtını yakan korları hissedersin..."

Harry'nin beyni tatil anılarını yokladı. Pek uzun sürmedi. "Hayır."

"Sonra da aslında numara yaptıkları, sırtına sadece buz küpleri koydukları ortaya çıkar?"

"Eee?"

Aune iç geçirdi. "Otuz beş yıldır nasıl yaşıyorsun merak ediyorum bazen Harry."

Harry bir elini yüzünde gezdirdi. Yorgundu. "Tamam Aune, sadede gel; ne demek istiyorsun?"

"Şunu demek istiyorum ki, iyi bir manipülatör seni yüz kronluk bir banknotun kenarının bıçak kenarı olduğuna inandırabilir."

Harry'nin gözlerinin içine bakan sarışın, havanın güneşli olacağını ama sonra kapanacağını söyledi. Harry kapama düğmesine basınca görüntü küçülüp, 14 inçlik ekranın ortasındaki küçük bir parlak noktaya dönüştü. Ama Harry gözlerini kapadığında, Stine Grette'nin yüzünü görmeyi sürdürdü ve muhabirin "...Polisin elinde henüz bir zanlı yok" sözünün yankısını işitti.

Gözlerini tekrar açıp hareketsiz ekrandaki yansımayı inceledi. Kendisi, Elevator marka eski yeşil

berjer koltuk, bardaklarla ve şişe halkalarıyla bezeli kahve sehпасı. Her şey aynıydı. Harry burada yaşamaya başladığından beri televizyon rafta, Lonely Planet Tayland rehberiyle bir Norveç yol haritasının arasında duruyordu ve yıllardır yerinden bir metre bile oynamamıştı. Harry “Yedinci Yıl Kaşıntısı” hakkında yazılar okumuştı ve insanların genellikle yedi yıldan sonra oturacak yeni bir yer arama arzusuna kapıldıklarını biliyordu. Veya yeni bir iş. Veya yeni bir partner. Harry neredeyse on yıldır aynı işi yapıyordu ve henüz bu hisse kapılmamıştı. Saate baktı. Sekizde, demişti Anna.

Partnerlere gelince, Harry’nin hiçbir ilişkisi o teoriyi sınamasını sağlayacak kadar uzun sürmemişti. O kadar uzun sürme potansiyeli taşıyan iki ilişkisi hariç, bütün gönül ilişkileri onun Altıncı Hafta Kaşıntısı adını verdiği şey yüzünden sona ermişti. Kendini kaptırmaya gönülsüz olmasının sebebi âşık olduğu iki seferde de trajediyle ödüllendirilmiş olması mıydı, bilmiyordu. Yoksa suç iki ebedi aşkında, cinayet soruşturmaları ile alkolde miydi? Her halükârda, iki yıl önce Rakel’le tanışmadan, uzun ilişki yaşamaya uygun olmadığını düşünmeye başlamıştı. Rakel’in Holmenkollen’daki geniş, serin yatak odasını, kahvaltı masasında şifreli homurdanmalarını anımsadı. Oleg’in buzdolabı kapısına çizdiği, el ele tutuşmuş üç kişinin resmini de; biri uzun boyluydu, başı bulutsuz mavi gökyüzündeki sarı güneşe eriyordu ve altında HARY yazılıydı.

Harry sandalyeden kalktı, telesekreterli telefonun yanında Anna’nın telefon numarasının yazılı olduğu kâğıdı buldu ve numarayı cep telefonuyla aradı. Telefon dört çalıştan sonra açıldı.

“Selam Harry.”

“Selam. Ben olduğumu nereden bildin?”

Hafif, boğuk bir kahkaha. “Onca yıldır nerelerdeydin Harry?”

“Eh. Orada burada. Neden güldün ki? Yine salakça bir şey mi söyledim?”

Anna daha da yüksek bir kahkaha attı.

“Aha, ekranda numaramı gördün. Ne salağım.”

Harry kendi sesinin ne kadar zavallıca çıktığını duyabiliyordu, ama bunun önemi yoktu. En önemlisi, söylemesi gereken şeyi söyleyip telefonu kapatmasıydı. “Dinle Anna, akşamki randevumuz hakkında...”

“Çocukluk yapma Harry!”

“Çocukluk mu?”

“Ben burada milenyumun körisini hazırlamakla uğraşıyorum. Ve seni baştan çıkarmamdan korkuyorsan hayal kırıklığına uğrayacaksın. Bence oturup bir akşam yemeği yemeyi, iki saat sohbet etmeyi birbirimize borçluyuz. Eski günleri anarız. Bazı yanlış anlamaları düzeltiriz. Veya düzeltmeyebiliriz. Belki güleriz. Japon biberini unutma, olur mu?”

“Şey, tamam.”

“Harika. Öyleyse tam sekizde diyoruz, tamam mı?”

“Şey...”

“Güzel.”

Harry telefona bakakaldı.

8
Celalabad

Harry, tabancanın soğuk çeliğini iyice kavrayarak “Seni birazdan öldüreceğim” dedi. “Bunu bilmeni istedim sadece. Düşünmeni. Ağzını aç!”

Harry balmumu heykellere konuşuyordu. Hareketsiz, ruhsuzdular, insanlıklarını kaybetmişlerdi. Harry artık maskenin içinde terliyordu; şakakları zonkluyordu ve her zonklama geride sızı bırakıyordu. Etrafındaki insanları görmek, suçlayan gözlerine bakmak istemiyordu.

“Parayı çantaya koy” dedi karşısındaki, yüzü olmayan adama. “Çantayı da başının yukarisına kaldır.”

Yüzü olmayan adam gülmeye başlayınca Harry onun kafasına tabancanın kabzasıyla vurmaya çalıştı, ancak ıskaladı. Bankadaki diğer insanlar da gülmeye başladılar; Harry onları maskenin şekilsiz kesilmiş göz deliklerinden inceledi. Tanıdık geldiler birden. İkinci bankodaki kız Birgitta’ya benziyordu. Ve Harry sıra numaratorünün yanındaki zenci adamın Andrew olduğuna yemin edebilirdi. Bebek arabalı, beyaz saçlı kadınınsa...

“Anne” diye fısıldadı.

“Parayı istiyor musun, istemiyor musun?” dedi yüzü olmayan adam. “Yirmi beş saniye kaldı.”

“Bu işin ne kadar süreceğine *ben* karar veririm!” diye gürlledi Harry, namluyu adamın açık ve karanlık ağzına sokarak. “Sendin. Başından beri biliyordum. Altı saniye sonra öleceksin. Ölmekten kork!”

Bir dişi sallanan, ağzından kan akan, yüzü olmayan adam bunların farkında değilmişçesine konuştu: *Şahsi kaygılar ve duygular yüzünden zaman ve kaynak harcamayı mazur gösteremem.* Bir yerlerde telefon çalıyordu telaşla.

“Ölmekten kork! Onun korktuğu gibi kork!”

“Bunu takıntı yapma Harry.” Harry adamın ağzının tabanca namlusunu kemirdiğini hissetti.

“O iş arkadaşımıdı piç! Benim en iyi...” Maskesi ağzına giren Harry nefes almakta zorlandı. Ama yüzü olmayan adam konuşmayı sürdürdü: “Boş ver onu.”

“...arkadaşımıdı.” Harry tetiği çekti. Bir şey olmadı. Harry gözlerini açtı.

Aklına ilk gelen düşünce uyuyakaldığıydı. Karanlık televizyon ekranına bakan yeşil koltukta oturuyordu hâlâ. Ama ceket başkaydı. Üzerine örtülmüştü, yüzünün yarısını örtmüştü; Harry ağzında ıslak kumaşı hissedebiliyordu. Ve içerisi gün ışığıyla doluydu. Sonra balyozu hissetti. Balyoz, gözlerinin ardındaki bir sinire tekrar tekrar, acımasız bir isabetlilikle vurdu. Sonuç hem şiddetli, hem de tanıdık bir acıydı. Kasedi geriye sarmaya çalıştı. Schröder’e mi gitmişti? Yoksa Anna’nın evinde mi içmeye başlamıştı? Ama hatırlamıyordu, tam da korktuğu gibi. Anna’yla telefonda konuştuğundan sonra oturma odasında oturduğunu hatırlıyordu, ama sonrası yoktu. O sırada midesi kalktı. Harry koltuğun kenarından eğildi, parke zemine dökülen kusmuğun sesini duydu. İnledi, gözlerini kapadı ve

çalıp duran telefonun sesini duymamaya çalıştı. Telesekreter devreye girdiğinde, Harry uyuyakalmıştı.

Sanki birisi Harry'nin zamanını kırıp duruyor ve parçaları atıyordu. Harry tekrar uyandı; ama düzelme olup olmadığını anlamak için gözlerini açmayı erteledi. Anlaşılan hiç düzelme yoktu. Yalnızca artık balyozlar daha geniş bir alanı dövüyordu, Harry'nin üstü başı leş gibi kusmuk kokuyordu ve tekrar uyuyamayacağını biliyordu. Üç kadar sayıp ayaklandı, başını dizlerine kadar eğerek sekiz sarsak adımla banyoya gitti, midesini boşalttı. Klozete tutunarak nefes nefese doğruldu. Beyaz porselenden akan sarı sıvının içinde mikroskobik, kırmızı ve yeşil parçacıklar görünce şaşırıldı. Kırmızı parçalardan birini baş ve işaretparmaklarıyla yakalamayı başarıp musluğa götürdü, yıkayıp ışığa doğru kaldırdı. Sonra onu dişlerinin arasına ihtiyatla alıp çiğnedi. Japon biberinin acı tadını alınca yüzünü ekşitti. Yüzünü yıkayıp doğruldu. Ve aynada şişmiş, morarmış gözünü gördü. Telesekreterindeki mesajı başa sararken, oturma odasının ışığı gözlerini acıtıyordu.

“Ben Beate Lönn. Umarım rahatsız etmiyorumdur, ama Ivarsson herkesi hemen aramam gerektiğini söyledi. Bir banka soygunu daha oldu. Kirkeveien'da, Frogner Parkı'yla Majorstuen kavşağının arasındaki Den norske Bankası soyuldu.”

9
Sis

Güneş, Oslo fiyordunun hemen üstünde yavaş yavaş toplanmış çelik grisi bulutların ardında gözden kaybolmuştu ve neredeyse bora şiddetinde esen güney rüzgârı, öngörölmüş bir yağmurun habercisi gibiydi. Kirkeveien'ın bütün yağmur olukları ıslık çalıyor, tenteleri hışır hışır dalgalanıyordu. Ağaçlar şimdi tamamen çıplaktı; sanki şehrin son renkleri de uçup gitmişti ve Oslo artık siyah beyazdı. Rüzgâr yüzünden iki büklüm olan Harry, ceketini dizginlemek için ellerini ceplerine soktu. En alt düğmenin kopmuş olduğunu fark etti; düğme muhtemelen akşam ya da gece kopmuştu ve kaybolan tek şey de değildi. Harry dün gece olanları hatırlamasına yardımcı olur umuduyla Anna'yı aramak istediğinde, cep telefonunu da kaybettiğini keşfetmişti. Ve Anna'yı sabit telefondan aradığında, eski bir spikeri hayal meyal anımsatan bir ses duymuştu. Bu ses, Harry'nin aradığı kişiye şu an ulaşamadığını, ama Harry'nin numara ya da mesaj bırakabileceğini söylemişti. Harry bunu yapma zahmetine girmemişti.

Kısa süre sonra kendini toplayan Harry içmeyi sürdürme, civardaki Vinmonopolet'e ya da Schröder'e gitme dürtüsüne direnmekte hiç zorlanmadığını fark edip şaşırmişti. İçmek yerine duş almış, giyinmiş ve yürüyerek Sofies Sokağı'ndan, Bislett Stadyumu'nun önünden, Pilestredet'ten, Stenspark'tan ve Majorstuen'den geçmişti. Ne içtiğini merak etti. Jim Beam'in alametifarikası olan karın ağrısını çekmiyordu ve üstüne bütün duyularını körelten, rüzgârın bile dağıtamadığı bir sis çökmüştü.

Den norske Bankası'nın önünde, mavi ışıkları dönüp duran iki devriye arabası vardı. Harry üniformalı polislerden birine kimliğini gösterdi, eğilerek polis şeridinin altından geçti ve girişe, adli tıp birimi *Krimteknisk*'teki adamlarından biriyle konuşmakta olan Weber'in yanına gitti.

“Tünaydın Dedektif” dedi Weber, “tünaydın”ı vurgulayarak. Harry'nin morarmış gözünü görünce tek kaşını kaldırdı. “Sevgilin seni dövmeğe mi başladı?”

Verecek karşılık bulamayan Harry sigara paketinden bir sigara çıkardı. “Elimizde neler var?”

“AG3'ü olan maskeli bir adam.”

“Kuş uçtu mu peki?”

“Çoktan.”

“Tanıklarla konuşan var mı?”

“Evet, var. Li'yle Li, Merkez'de o işi yapıyorlar.”

“Ayrıntıları biliyor muyuz?”

“Soyguncu bankonun arkasındaki kadınlardan birinin kafasına tüfek dayamış ve şube müdiresine ATM'yi açmak için yirmi beş saniyesi olduğunu söylemiş.”

“Kadını mı konuşurmuş peki?”

“Hi hi. Bankaya girince de yine o İngilizce sözleri söylemiş.”

“Bu bir soygundur. Kimse kımıldamasın!” dedi bir ses arkalarından ve sonra kısa, keskin bir kahkaha attı. “Gelebildiğine çok sevindim Hole. Hayrola, banyoda ayağın mı kaydı?”

Harry bir eliyle sigarasını yakarken diğeriyle paketi Ivarsson’a uzattı; Ivarsson başını hayır anlamında salladı. “Pis bir alışkanlık Hole.”

“Haklısın.” Harry, Camel paketini iç cebine koydu. “Asla sigara ikram etmeyeceksin, adam olan kendi sigarasını üstünde taşır diyeceksin. Benjamin Franklin.”

“Hadi ya?” dedi Ivarsson, Weber’in sırtını görmezden gelerek. “Bakıyorum da bilgi küpüsün Hole. Bizim banka soyguncusunun yine sahneye çıktığını da biliyorsundur belki... Dediğimiz aynen çıktı, değil mi?”

“Bu soyguncunun o olduğunu nereden biliyorsun?”

“Duymuşsundur herhalde; bu soygun Bogstadveien’daki Nordea soygununun tıpatıp aynısı.”

“Öyle mi?” dedi Harry derin bir nefes alarak. “Ceset nerede peki?”

Ivarsson’la Harry bakiştılar. Sürüngen dişleri parıldadı. Weber araya girdi: “Şube müdürü hızlı davrandı. ATM’yi yirmi üç saniyede boşaltdı.”

“Kimse öldürülmedi” dedi Ivarsson. “Hayal kırıklığına mı uğradın?”

“Hayır” dedi Harry burun deliklerinden duman salarak. Rüzgâr dumanı dağıttı. Ama Harry’nin kafasının içindeki sis dağılmayı reddediyordu.

Kapı açılınca Halvorsen, Silvia’dan başını kaldırıp baktı.

“Bana şöyle koyu bir espresso yapabilir misin hemen?” dedi Harry ofis koltuğuna çökerek.

“Sana da iyi sabahlar” dedi Halvorsen. “Berbat görünüyorsun yahu.”

Harry yüzünü ellerine gömdü. “Dün geceyi hiç hatırlamıyorum. Ne içtiğimi bilmiyorum, ama bir daha ağzıma içki sürmeyeceğim.”

Parmaklarının arasından bakınca, iş arkadaşının alnını kaygıyla kırıştırdığını gördü.

“Sakin ol Halvorsen, altı üstü içkiyi fazla kaçırđım. Şimdi bu masa kadar ayığım.”

“Neler oldu?”

Harry boğuk bir kahkaha attı. “Midemden çıkanlara bakılırsa eski bir kadın arkadaşımınla akşam

yemeği yemişim. Emin olmak için onu defalarca aradım, ama açmadı.”

“Kadın arkadaş mı?”

“Evet, kadın.”

“Çok da akıllı bir polis değilmişsin ha?” dedi Halvorsen ihtiyatla.

“Sen kahveye odaklan” diye homurdandı Harry. “Eski sevgilimdi o kadar. Gayet masum bir görüşmeydi.”

“Hiçbir şey hatırlamıyorsan nereden biliyorsun ki?”

Harry tıraşsız çenesini avcuyla ovuştururken, Aune'nın uyuşturucuların yalnızca gizli eğilimleri açığa çıkardıkları sözü üstüne düşündü. Bunu rahatlatıcı bulup bulmadığını bilmiyordu. Tek tük ayrıntıları hatırlamaya başlamıştı. Siyah bir elbise, Anna siyah bir elbise giymişti. Ve Harry merdivende yatıyordu. Bir kadın ayağa kalkmasına yardım etmişti. Yüzünün sadece yarısı görünüyordu. Anna'nın portrelerinden biri gibiydi.

“İçince kendimi kaybederim hep” dedi Harry. “Bu seferki diğerlerinden daha kötü değil.”

“Gözüne ne oldu peki?”

“Eve gelince mutfak dolabına filan çarpmışımdır herhalde.”

“Harry, seni kaygılandırmak istemem ama, o morluğa mutfak dolabından daha ciddi bir şey sebep olmuş gibi görünüyor.”

“Eh” dedi Harry kahve fincanını iki eliyle alarak. “Canım sıkılmış gibi mi görünüyorum? En son sarhoş olup da kavga ettiğimde giriştiğim insanlar, ayıkken de sevmediğim insanlardı.”

“Bu arada Möller sana söylememi istedi. O mesele hallolmuş; ne olduğunu söylemedi.”

Harry espressoyu yutmadan önce ağzında gezdirdi. “İleride öğrenirsin Halvorsen, öğrenirsin.”

Soruşturma ekibinin öğleden sonra Emniyet Müdürlüğü'nde düzenlediği brifingde banka soygunu etraflıca irdelendi. Didrik Gudmundson alarmın çalmasıyla polisin gelmesi arasında üç dakika geçtiğini, ama polis geldiğinde soyguncunun suç mahallinden kaçmış olduğunu söyledi. Civar sokaklar devriye arabalarıyla kapatılmıştı hemen; ayrıca anayolları, Fornebu'daki E18'i, Ulleval'daki Ring 3'ü, Aker Hastanesi'nin civarındaki Trondheimsveien'ı, Bærum'un yukarısındaki Griniveien'ı ve Carl Berners Metro İstasyonu'nu kapsayan bir dış kordon oluşturulmuştu on dakika içinde. “Buna demir kordon diyebilmemizi isterdim, ama bildiğiniz gibi bugünlerde eleman sıkıntısı çekiyoruz.”

Toril Li'nin konuştuğu bir görgü tanığı Majorstuveien'da, kar maskeli bir adamın bekleyen beyaz

bir Opel Ascona'ya atlayıp yolcu koltuğuna oturduğunu gördüğünü söylemişti. Araba Jacob Aalls Sokağı'nda uzaklaşmıştı hemen. Magnus Rian bir başka görgü tanığının beyaz bir arabanın, muhtemelen bir Opel'in Vindern'deki bir garaja girdiğini ve hemen ardından garajdan mavi bir Volvo'nun çıktığını gördüğünden bahsetti. Ivarsson beyaz tahtaya asılı haritayı inceledi.

“Mantıksız değil gibi. Ola, anons yaptır; mavi Volvolara da dikkat etsinler. Weber?”

“Tekstil lifleri” dedi Weber. “Soyguncunun üstünden atladığı bankonun arkasında iki tane vardı, kapının yanında da bir tane.”

“Evettt!” Ivarsson havaya bir yumruk salladı. Masanın etrafında dolanıp durması Harry'ye epey sinir bozucu geliyordu. “Yani artık bize birkaç zanlı gerek sadece. Beate soygunun videosunun montajını bitirir bitmez videoyu internette yayınlayın.”

“Bu akıllıca olur mu?” diye sordu Harry, koltuğunu geriye itip duvara yaslanmış, Ivarsson'un yolunu kesmişti.

PAS ona şaşkınlıkla baktı. “Akıllıca mı? Birisi bizi arayıp da videodaki kişinin ismini verse itirazımız olmaz.”

Ola araya girdi. “Bir keresinde bir kadın aramıştı hani, internette yayınlanan bir soygun videosunda oğlunu gördüğünü söylemişti, hatırlıyor musunuz? Sonra da oğlunun başka bir soygun yüzünden hapiste olduğu anlaşılmıştı?”

Kahkahalar yükseldi. Ivarsson gülümsedi. “Yeni görgü tanıklarını asla geri çevirmeyiz Hole.”

“Peki ya yeni taklitçileri?” Harry ellerini başının arkasına koydu.

“Taklitçi mi? Yapma Hole.”

“Hımm. Bugün banka soyacak olsam şüpheleri üstümden uzaklaştırmak için, şu an Norveç'in en çok aranan banka soyguncusunu taklit ederdim elbette. İnternette Bogstadveien soygununun bütün ayrıntıları var.”

Ivarsson başını hayır anlamında salladı. “Korkarım günümüzdeki banka soyguncularının çoğu o kadar zeki değiller Hole. Müzmin banka soyguncularının başlıca özelliğini Cinayet Masası'na açıklamak isteyen var mı? Yok mu? Eh, bu insanlar son başarılı soygunlarını –kılı kılına– tekrarlarlar hep. Yöntemlerini ancak başarısız olduklarında yani parayı alamaz veya tutuklanırlarsa değiştirirler.”

“Senin teorini destekliyor bu, ama benimkini çürütmüyor” dedi Harry.

Ivarsson yardım almak için yalvarırcasına masadakilere bakındı. “Tamam Harry. Teorilerini sınama fırsatın olacak. Hatta yeni bir yaklaşım denemeye karar verdim şimdi. Küçük bir ekip, soruşturma ekibinden bağımsız ama onunla paralel çalışacak. Bu fikir FBI'dan çıkmıştı; çok sayıda kanun görevlisi birlikte çalıştıklarında, genellikle soruşturmanın ana hususları hakkında uzlaşma oluşuyor ister istemez; oysa iki ayrı ekip çalışırsa, tek bir yaklaşıma takılıp kalmaktan sakınmak mümkün. Küçük ekip yeni ve taze bir bakış açısı getirebiliyor, çünkü ayrı çalıştıklarından diğer

gruptan etkilenmiyorlar. Bu yöntem çetin vakalarda son derece etkili oluyor. Harry Hole'un böyle bir ekibe katılmak için gerekli niteliklere sahip olduğunda hepimiz hemfikiriz eminim."

Tek tük kıkırdamalar duyuldu. Ivarsson, Beate'nin koltuğunun arkasında durdu. "Beate, sen Harry ile birlikte çalışacaksın."

Beate kızardı. Ivarsson elini onun omzuna babacan bir edayla koydu: "Yürümezse söylemen yeterli."

"Söylerim" dedi Harry.

Harry apartmanın kapısını açmak üzereyken fikir değiştirip on metre gerideki küçük bakkala doğru yürüdü; Ali bakkalın önündeki kaldırımdan içeriye meyve sebze kasaları taşıyordu.

"Selam Harry! Şimdi daha iyi misin?" Ali'nin sırtıttığını gören Harry gözlerini kapadı. Korktuğu başına gelmişti.

"Bana yardım mı ettin Ali?"

"Sadece merdiven çıkmana. Kapını açtığımızda, sonrasını kendi başına halledebileceğini söyledin."

"Eve nasıl geldim peki? Yürüyerek mi yoksa...?"

"Taksiyle. Bana yüz yirmi kron borçlusun."

Harry inleyip Ali'nin peşinden dükkâna girdi. "Kusura bakma Ali. Gerçekten. Olanları kısaca, utanç verici ayrıntılara fazla girmeden anlatabilir misin bana?"

"Sokakta şoförle tartışıyordun. Bizim evin yatak odaları da sokağa bakıyor." Adam hoş bir gülümsemeye ekledi: "O tarafta pencere olması berbat bir şey."

"Bu ne zaman oldu peki?"

"Gece geç vakitte."

"Sen sabah beşte kalkan adamsın Ali. Gece geç vakitten kastını bilmiyorum."

"On bir buçuktan sonra. En az."

Harry bunun bir daha olmayacağına söz verdi. Ali artık ezberledikleri öyküleri dinleyen insanların edasıyla, emme basma tulumba gibi kafa sallayıp duruyordu. Harry ona nasıl teşekkür edebileceğini sorunca Ali, Harry'nin bodrumdaki kullanmadığı depo odasını ona kiralayabileceğini söyledi. Harry bunu düşüneceğini söyleyip Ali'ye taksinin, bir şişe kolanın, bir paket makarnanın ve köftelerin parasını ödedi.

“Böylece ödeşmiş olduk” dedi Harry.

Ali başını hayır anlamında salladı. “Üç aylık aidatın birikti” dedi kooperatif kurulunun başkanı, mali işler sorumlusu ve sorun çözücüsü.

“Hassiktir, unutmuşum.”

“Eriksen.” Ali gülümsedi.

“O kim?”

“Geçen yaz bana mektup gönderen biri. 1972 Mayıs ve Haziranı’ndan kalma aidat borcunu ödemek için banka hesap numarası istedi benden. Otuz yıldır uykusuzluk çekmesinin sebebinin bu olduğunu düşünüyormuş. Cevap yazdım; apartmandaki kimsenin onu hatırlamadığını, o yüzden aidat ödemesine gerek olmadığını söyledim.” Ali parmağını Harry’ye doğrulttu. “Ama sana öyle demeyeceğim.”

Harry teslim olurcasına ellerini kaldırdı: “Parayı yarın yatırırım.”

Harry’nin dairesine girince ilk işi Anna’yı tekrar aramak oldu. Yine daha önceki eski spiker sesini duydu. Ama makarnayı tencereye, köfteleri de tavaya yeni koymuşken, cızırtıların arasından gelen telefon sesini işitti. Hole koşup telefonu kapı.

“Alo!” diye bağırdı.

Tanıdık ve biraz şaşkın bir kadın sesi “Alo” dedi hattın diğer ucundan.

“Ha, sensin.”

“Evet, kim sanmıştın ki?”

Harry gözlerini sımsıkı yumdu. “İşyerinden biri sandım. Bir soygun daha oldu da.” Sözlerinin tadı safra ve biber gibiydi. Gözlerinin arkasındaki zonklamalar geri gelmişti.

“Cep telefonundan ulaşmaya çalıştım” dedi Rakel.

“Telefonumu kaybettim.”

“Nasıl kaybettin?”

“Bir yerde bıraktım veya çalındı. Bilmiyorum Rakel.”

“Bir terslik mi var Harry?”

“Terslik?”

“Sesin çok... gergin geliyor da.”

“Ben...”

“Hıı?”

Harry derin bir nefes aldı. “Dava nasıl gidiyor?”

Harry dinliyor, ama duyduklarını anlayamıyordu. “Mali durum”, “çocuk için en iyisi” ve “tahkim” sözcüklerini duyunca pek yeni haber olmadığı sonucuna vardı. Avukatlarla yapılacak bir sonraki görüşme cumaya ertelenmişti; Oleg iyiydi, ama otele kalmaktan bıkmıştı.

“Ona söyle, dönmenizi dört gözle bekliyorum” dedi Harry.

Kapattıklarında Harry öylece durdu ve Rakel’i arayıp aramamaya karar vermeye çalıştı. Ama niye arayacaktı ki? Eski bir sevgilisi tarafından akşam yemeğine davet edildiğini ve sonrasında olanları hiç hatırlamadığını söylemek için mi? Harry elini telefonun üstünde bıraktı, ama sonra mutfaktaki duman alarmı çalmaya başladı. Harry tavayı ocaktan alıp pencereyi açtığında, telefon tekrar çaldı. Harry sonradan, Bjarne Möller o akşam onu aramasa birçok şeyin farklı olacağını düşünecekti sık sık.

“Mesain yeni bitti biliyorum” dedi Möller, “ama adam sıkıntısı çekiyoruz ve bir kadın dairesinde ölü bulundu. Kendini vurmuş gibi görünüyor. Bir bakabilir misin?”

“Elbette patron. Sana bugünden borcum var zaten. Bu arada, Ivarsson paralel soruşturma yaklaşımını kendi fikriymiş gibi sundu.”

“Patron olsan ve tepeden öyle bir emir alsan sen ne yapardın?”

“Patron olduğumu düşünemiyorum patron. O daireye nasıl gideceğim?”

“Olduğun yerde kal. Seni alacaklar.”

Yirmi dakika sonra çalan zilin sert sesi Harry’nin öyle ender duyduğu bir sesteki ki, sıçramasına yol açtı. İnterkomdan gelen metalik, cızırtılı ses taksinin geldiğini söyleyince Harry’nin ense tüyleri dikeldi. Aşağı inip de basık tavanlı, kırmızı spor arabayı, Toyota MR2’yi görünce şüpheleri doğrulanmış oldu.

“İyi akşamlar Hole.” Ses arabanın asfaltın biraz yukarısında kalan açık penceresinden gelmişti; Harry konuşan kişiyi göremiyordu. Arabanın kapısını açınca bir funk bası, mavi renkli bonbonlar kadar sentetik bir org ve “You sexy mother fucka!” diyen tanıdık, tiz bir ses tarafından karşılandı.

Harry emniyet kemerini güçlkle taktı.

“Bu gece baş başayız” dedi dedektif Tom Waaler; bronzlaşmış yüzünün ortasındaki Cermen ağzını açıp gülümseyerek etkileyici, kusursuz dişlerini sergiledi. Ama kutup mavisini gözleri soğuktaki hâlâ. Emniyet Müdürlüğü’nde Harry’yi sevmeyen birçok kişi vardı, ama Harry’nin bildiği kadarıyla yalnızca tek bir kişi ondan nefret ediyordu. Waaler’a göre Harry polisliğe yakışmıyordu, bu yüzden de kendisini kişisel bir hakarete uğramış hissediyordu. Harry, Waaler’in ve başka bazı

meslektaşlarının eşcinsellerle, komünistlerle, işsizlik yardımını suiistimal edenlerle, Pakistanlılarla, Çinlilerle, zencilerle, Çingenelerle ve İtalyanlarla ilgili alttan alta faşistçe olan görüşlerini paylaşmadığını birden çok kez açıkça söylemişti; Waaler ise Harry'ye "Alkolik bir rock muhabiri gibisin" demişti. Harry, Waaler'in aslında kendisinden içki içtiği için nefret ettiğinden şüpheleniyordu. Tom Waaler'in zayıflığa tahammülü yoktu. Harry o adamın spor salonunda saatlerce kalıp da kum torbalarına ve sürekli değişen dövüş partnerlerine uçan tekme ve yumruk atmasının sebebinin bu olduğunu varsayıyordu. Kantindeyken, genç polislerden birinin Waaler'in Oslo Merkez Garı'nda bir Vietnam çetesine mensup, karateci bir çocuğun kollarını kırdığını hayranlıkla anlatmasına kulak misafiri olmuştu. Waaler'in ten rengi hakkındaki fikirleri göz önüne alındığında, solaryumda onca zaman geçirmesi bir paradokstu Harry'ye göre; ama belki de Waaler'in bir kız arkadaşının söylediği şey doğrudur: Waaler aslında ırkçı değildi. Neo-Nazileri dövmekten de zencileri dövmek kadar haz alıyordu.

Herkesin bildiklerinin ötesinde, kimse emin olmasa da sezdikleri bazı meseleler de vardı. Sverre Olsen'in –Ellen Gjeltten'in öldürülmesinin sebebinin söyleyebilecek tek kişinin– yatağında, elinde ılık bir tabancayla ve gözlerinin arasında Waaler'in Smith&Wesson'undan çıkmış bir kurşunla cansız yatar halde bulunmasından bu yana bir yıldan fazla zaman geçmişti.

"Dikkatli ol Waaler."

"Efendim?"

Harry uzanıp aşk iniltilerinin sesini kıstı. "Bu gece yollar buzlu."

Motor dikiş makinesi gibi hırıldıyordu, ama bu ses yanıltıcıydı; araba hızlanınca Harry koltuğun sırtının ne kadar sert olduğunu fark etti. Suhms Sokağı'ndan geçerek Stenspark'ın yanındaki tepeye hızla çıktılar.

"Nereye gidiyoruz?" diye sordu Harry.

"Buraya" diyen Waaler, karşıdan bir araba gelirken birden sola saptı. Pencere hâlâ açıktı ve Harry lastiklere yapışan ıslak yaprakların sesini duyabiliyordu.

"Cinayet Masası'na tekrar hoş geldin" dedi Harry. "Seni POT'ta istemiyorlar mıydı?"

"Yeniden yapılandırma" dedi Waaler. "Hem Emniyet Müdü-rü'yle Möller beni geri istediler. Cinayet Masası'nda epey başarılı olmuşum, belki hatırlarsın."

"Nasıl unutabilirim ki?"

"Eh, insan içki içmenin uzun vadeli etkileri hakkında öyle çok şey duyuyor ki."

Birden fren yapılınca, kolunu konsola yaslamayı başaran Harry öne savruldu. Torpido gözü açıldı, ağır bir şey Harry'nin dizine çarpıp yere düştü.

"O neydi yahu?" diye inledi Harry.

“Jericho 941, İsrail polisi kullanır” dedi Waaler motoru durdurarak. “Dolu değil. Bırak orada kalsın. Geldik.”

“Burası mı?” diye hayretle soran Harry eğilip, karşısında duran sarı apartmanlara baktı.

“Neden şaşırdın ki?” dedi Waaler arabadan inerken.

Harry kalbinin küt küt atmaya başladığını hissetti. Kapı kolunu ararken, zihninden hızla geçen düşüncelerden birinde odaklandı: Rakel’i arasaydı keşke.

Sis geri gelmişti. Sokaklardan sızıyordu; caddedeki ağaçların ardındaki kapalı pencerelerin etrafındaki çatlaklardan, Weber’in interkoma bağırmasından sonra açılan mavi kapının ardından, üst kata çıkarken önünden geçtikleri kapıların anahtar deliklerinden yayılıyordu. Harry’nin üstüne yorgan gibi çökmüştü ve daireye girerlerken Harry bulutların üstünde yürüdüğü hissine kapıldı. Çevresindeki her şey –insanlar, insan sesleri, telsiz cızırtıları, flaşlar– rüyamsı bir parıltıya bürünüp soyutlanmış gibiydi; çünkü gerçek değillerdi, olamazlardı. Ama Harry sağ elinde tabanca tutan ve alnında kara bir delik olan ölünün yattığı yatağın önünde durunca, yastıktaki kana ve kadının donuk, suçlayıcı gözlerine bakamadığını fark etti. Bunun yerine sisin yakında dağılacığını ve uyanacağını umarak yatağın başında, kafası koparılmış ata odaklandı.

10
Sorgenfrigata

Harry'nin sağından solundan geçen insanların sesleri geliyordu.

“Ben Dedektif Waaler. Birisi bana çabucak özet geçebilir mi?”

“Kırk beş dakika önce geldik. Kadını elektrikçi bulmuş.”

“Ne zaman?”

“Beşte. Hemen polisi aramış. Adı... bakayım... René Jensen. Ulusal sigorta numarasıyla adresi burada.”

“Güzel. Sabıka kaydını kontrol edin.”

“Tamam.”

“René Jensen?”

“Benim.”

“Gelir misin? Adım Waaler. İçeriye nasıl girdin?”

“Diğer polise söylediğim gibi, bu yedek anahtarla. Bu bayan salı günü dükkânıma uğrayıp bırakmıştı; geldiğimde evde olmayacağını söyledi.”

“İşte olacağı için miymiş?”

“Hiç bilmiyorum. O çalışmıyordu bence. Yani en azından normal bir işte. Bir çeşit sergi açacağını söyledi.”

“Sanatçıydı yani. Burada onu bilen var mı?”

Sessizlik.

“Yatak odasında ne işin vardı Jensen?”

“Banyoyu arıyordum.”

Başka bir ses: “Banyo kapısı şu.”

“Tamam. Daireye girince şüpheli bir şey gördün mü Jensen?”

“Şey... *şüpheliden* kastınız nedir?”

“Kapı kilitli miydi? Açık pencere var mıydı? Tuhaf bir koku ya da ses? Herhangi bir şey.”

“Kapı kilitliydi. Açık pencere görmedim, ama dikkat etmedim de. Aldığım tek koku şu çözücü

kokusuydu...”

“Terebentin mi?”

Başka bir ses: “Büyük odalardan birinde boya malzemeleri var.”

“Sağ ol. Fark ettiğin başka bir şey oldu mu Jensen?”

“Son söylediğiniz neydi?”

“Ses.”

“Ses, evet! Hayır, pek ses yoktu, içerisi mezar gibi sessizdi. Yani... ha ha... öyle demek istemedim...”

“Sorun değil Jensen. Müteveffayla önceden tanışıyor muydun?”

“Onu ilk kez dükkânıma geldiğinde gördüm. Gayet neşeli görünüyordu.”

“Ne yapmanı istedi?”

“Banyonun zemin ısıtmasının termostatını tamir etmemi.”

“Bize bir iyilik yapıp, kablolarda gerçekten sorun olup olmadığına bakabilir misin? Hatta yerin altına kablo döşeli mi onu da kontrol et.”

“Neden? Ah, anladım, cesedini bulalım diye yalan söylemiş olabilir diyorsunuz?”

“Onun gibi bir şey.”

“Eh, termostat yanmıştı.”

“Yanmıştı derken?”

“Çalışmıyordu.”

“Nereden biliyorsun?”

Sessizlik.

“Hiçbir şeye dokunmamamı söylemişlerdir, değil mi Jensen?”

“E-evet, ama gelmeniz acayip uzun sürünce oyalanacak bir şeyler bulmak zorunda kaldım.”

“Yani müteveffanın termostatu artık çalışıyor?”

“Şey... ha ha... evet.”

Harry yataktan uzaklaşmak istedi, ama bacakları ona itaat etmedi. Doktor, Anna'nın gözlerini kapamıştı ve kadın şimdi uykuda gibi görünüyordu. Tom Waaler sonraki birkaç gün boyunca ortadan kaybolmamasını söyleyip elektrikçiye evine yollamıştı. İlk gelen üniformalı devriyeleri de göndermişti. Harry böyle hissedeceğini hiç düşünmezdi, ama aslında Waaler'in orada olmasından memnundu. Deneyimli meslektaşısı olmasa tek bir düzgün soru sorulmayacak, tek bir düzgün karar bile alınmayacaktı.

Waaler doktora bazı sonuçlara varıp varmadığını sordu.

“Merminin kafatasını delip beyni parçaladığı, dolayısıyla tüm yaşamsal vücut fonksiyonlarını durdurduğu belli. Oda sıcaklığının değişmediğini varsayarsak, kadının vücut sıcaklığı en az on altı saattir ölü olduğunu gösteriyor. Şiddet izi yok. İğne izi yok, ilaç kullandığını gösteren dış belirtiler yok. Ancak..” Doktor dramatik etki yaratmak için durakladı. “Bilekteki yara izleri kadının bunu daha önce de denemiş olabileceğini gösteriyor. Mesleki deneyimlerime dayanarak bir tahminde bulunursam, kadın ya manik depresifti ya da sadece depresifti ve intihara meyilliydi. Bahse girerim onunla ilgili bir psikolog dosyası bulacağız.”

Harry konuşmaya çalıştı, ama dili de itaat etmiyordu.

“Yakından inceleyince daha çok şey öğrenirim.”

“Teşekkürler doktor. Bize söyleyeceğin bir şey var mı Weber?”

“Silah Beretta M92F; oldukça nadir bir tabancadır. Üstünde tek bir parmak izi seti var ve kadına ait oldukları belli. Mermi yatak tahtalarından birine saplanmış; kovana silaha uyuyor, yani balistik raporu bu tabancadan ateşlendiğini gösterecektir. Yarın ayrıntılı rapor alırsın.”

“Bu iyi Weber. Bir şey daha. Elektrikçi geldiğinde kapı kilitliymiş. Kapı kilidinin mandallı değil standart olduğunu fark ettim. Yani kadın öldüğü sırada eğer burada biri vardysa, bu ancak onun müteveffanın anahtarını alması ve çıkınca kapıyı arkasından kilitlemesiyle mümkün olur. Yani kadının anahtarını bulursak bu meseleyi açıklığa kavuşturabiliriz.”

Weber başıyla onayladı ve halkaya geçirilmiş bir anahtarı sarı bir kalemle kaldırdı. “Girişteki dolabın çekmecelerinden birindeydi. Apartman kapısını ve bütün ortak kullanım alanlarının kapılarını açan türden bir sistem anahtarı. Denedim; bu dairenin kapısını açıyor.”

“Mükemmel. Yani artık tek eksikimiz imzalı bir intihar mektubu. Dosyayı kapatmama itirazı olan var mı?”

Waaler, Weber'e, doktora ve Harry'ye baktı. “Pekâlâ. Ailesine üzücü haber verilebilir; gelip kimlik teşhisi yapsınlar.”

Adam koridora çıktı, Harry ise yatağın yanında kaldı. Kısa süre sonra Waaler başını içeriye uzattı.

“Bütün parçaların yerine oturması harika, değil mi Hole?”

Harry'nin beyni, başına ileri geri sallanıp onaylaması için mesaj gönderdi; ama Harry başının itaat edip etmediğini anlamadı.

11
İllüzyon

İlk videoyu izliyorum. Kare kare izleyince, fişkırان alevi görebiliyorum. Henüz saf enerjiye dönüştürülmemiş barut partikülleri, büyük bir kuyrukluyıldızın peşi sıra atmosfere giren ve kuyrukluyıldız yolunda dingince ilerlerken yanan büyük bir asteroit kümesi gibi parlıyor. Ve kimsenin yapabileceği bir şey yok çünkü milyonlarca yıl önce, insanoğlundan önce, duygulardan önce, nefretin ve merhametin doğmasından önce belirlenmiş rotaydı bu. Mermi kafaya giriyor, zihinsel faaliyeti durduruyor ve hayalleri sona erdiriyor. Kranyumun ortasındaki son düşünce, acı merkezinden gönderilen sinirsel uyarı dağılıyor. Her şeyin sessizleşmeden önce beynin kendine gönderildiği son, tutarsız SOS bu. İkinci videoya tıklıyorum. İnternet gecesine bağlanmış bilgisayar tıkr tıkr çalışırken pencereden dışarıya bakıyorum. Gökyüzünde yıldızlar var; her birinin kaderin kaçınılmazlığının kanıtı olduğunu düşünüyorum. Anlamsızlar; insanoğlundun mantık ve bağlam ihtiyacının ötesinde bir noktaya yükseltilmişler. O yüzden bu kadar güzeller, diye düşünüyorum.

İkinci video hazır. Oynatma düğmesine basıyorum. Oynasın diye. Aynı oyunu, ama farklı bir yerde sahneleyen gezgin bir tiyatro gibi. Diyaloglar ve eylemler aynı, kostümler aynı, dekor aynı. Sadece figüranlar değişti. Ve son sahne. Bu akşam trajedi yoktu.

Kendimden hoşnudum. Oynadığım karakterin... ne istediğini tam olarak bilen ve gerekirse cinayet işleyen soğuk, profesyonel hasım kimliğinin özüne indim. Kimse onu oyalamaya kalkışmıyor; Bogstadveien'dan sonra kimse cesaret edemiyor. İşte bu yüzden iki dakikalığına, kendime tanıdığım yüz yirmi saniye boyunca Tanrı'yım. İllüzyon işe yarıyor. Tulumun altında kalın giysiler, ayakkabılarda çift kat taban keçesi, renkli kontakt lensler ve prova edilmiş hareketler.

Bilgisayarı kapatıyorum ve oda kararıyor. Bana dışarıdan ulaşan tek şey, şehrin uzaktan gelen uğultusu. Bugün Prens'le tanıştım. Tuhaf biri. Bir Pluvianus aegyptius'muş, [\[1\]](#) timsahın ağzını temizleyerek yaşayan küçük bir kuşmuş hissini uyandırıyor garip bir şekilde. Bana her şeyin yolunda olduğunu, Hırsızlık Masası'nın hiçbir ipucu bulamadığını söyledi. O payını aldı, ben de bana söz verdiği Yahudi tabancasını aldım.

Mutlu olmam gerekir belki de, ama artık hiçbir şey bana bütünlük duygumu geri veremezmiş gibi geliyor.

Sonra telefon kulübesinden Emniyet Müdürlüğü'nü aradım, ama akrabası değilsem bana bilgi veremeyeceklerini söylediler. İntihar olduğunu söylediler; Anna'nın kendini vurduğunu. Vaka dosyası kapatılmış. Telefonu kapar kapamaz kendimi tutamayıp gülmeye başladım.

II

12

Freitod

“Albert Camus *freitod*’un, yani intiharın ciddi tek felsefi sorun olduğunu söylemişti” dedi Aune, burnunu Bogstadveien’in yukarısındaki gri göğe doğru kaldırarak. “Çünkü felsefenin temel sorusu, hayatın yaşamaya değer olup olmadığıdır. Diğer her şey –dünyanın üç boyutlu olup olmadığı veya zihnin dokuz mu yoksa on iki mi kategorisi olduğu gibi meseleler– sonra gelir.”

“Hımm” dedi Harry.

“Birçok meslektaşım, insanların neden intihar ettiğini araştırdı. Buldukları en yaygın sebep neydi, biliyor musun?”

“Bu sorunun yanıtını sen verirsin diye umuyordum.” Harry dar kaldırımda tıknaz psikoloğa ayak uydurabilmek için insanların arasından slalom yapmak zorunda kalıyordu.

“Daha fazla yaşamayı istememek” dedi Aune.

“Birileri Nobel Ödülü’nü hak etmiş anlaşılın.” Harry dün akşam Aune’ya telefon etmişti ve Aune’nın dokuzda Harry’yi Sporveisgata’daki ofisinden almasını kararlaştırmışlardı. Nordea Bankası’nın önünden geçerlerken Harry sokağın diğer tarafındaki 7-Eleven’in önünde hâlâ yeşil çöp konteynerinin durduğunu gördü.

“İntihar kararının genellikle hayatın kendilerine sunabileceği yeni bir şey olmadığını düşünen, mantıklı, akli başında insanlar tarafından alındığını çoğunlukla unuturuz” dedi Aune. “Örneğin eşlerini ya da sağlıklarını yitiren yaşlı insanlar tarafından.”

“O kadın genç ve enerjikti. Ne gibi bir mantıklı sebebi olabilirdi?”

“Birincisi mantıklı sözcüğünün tanımını yapmalısın. Depresyonda olan biri acıdan kurtulmak için kendi canını almayı yeğliyorsa, önce iki seçeneğini de gözden geçirdiğini varsaymalısın. Öte yandan acı çeken kişinin kendini toparlamaya başlayıp intihar eylemini gerçekleştirecek enerjiyi ancak o zaman bulduğu tipik senaryoda intiharın mantığını anlamak güçtür.”

“İntihar tamamen anlık bir eylem olabilir mi?”

“Elbette olabilir. Ama daha önce de girişimlerde bulunulur genellikle; özellikle de kadınlarda görülür bu. ABD’deki kadınlara bakarsak, sahte intihar girişimlerinin sayısı intiharlardan on kat fazla.”

“Sahte mi?”

“Beş uyku hapi yutmak, yardım çağrısı anlamına gelir; evet, yeterince ciddidir, ama komodindeki ilaç şişesinin yarısı hâlâ doluysa intihar girişimi değildir bence.”

“Bu seferki kendini vurdu.”

“Erkeksi bir intihar yani.”

“Erkeksi mi?”

“İntihar vakalarında erkeklerin kadınlara kıyasla daha başarılı olmalarının bir sebebi daha agresif, daha ölümcül yöntemler kullanmalarıdır. Bileklerini kesmek veya hap yutmak yerine tabanca kullanır, yüksek binalardan atlarlar. Bir kadının kendini vurması çok nadirdir.”

“Şüphe uyandıracak kadar nadir midir?”

Aune, Harry’yi dikkatle inceledi. “Bunun intihar olmadığına inanmak için sebebin var mı?”

Harry başını hayır anlamında salladı. “Tamamen emin olmak istiyorum sadece. Buradan sağa sapsalımız. Kadının dairesi sokağın biraz ilerisinde.”

“Sorgenfrigata’da mı?” Aune kıkırdayıp gökyüzünden geçen iç karartıcı bulutlara kısık gözlerle baktı. “Doğal olarak.”

“Doğal olarak mı?”

“Sorgenfri, ya da Sans Souci, Haiti kralı Christophe’un sarayının ismiydi; kral Fransızlara esir düşünce intihar etti. Sorgenfri yani, tasasızlık. Tasasızlık Sokağı. Sorgenfrigata. O kral, Tanrı’dan intikam almak için göğü topa tutmuştu, bilirsin.”

“Şey...”

“Yazar Ola Bauer’in bu sokakla ilgili sözünü de bilirsin herhalde? *Sorgenfrigata’ya taşındım, ama bu da pek işe yaramadı.*” Aune artık öyle çok gülüyordu ki gerdanı titriyordu.

Halvorsen kapının önünde bekliyordu. “Emniyet’ten çıkarken Bjarne Möller’le karşılaştım” dedi. “Bu vakanın çoktan çözülüp rafa kalktığını düşünüyor gibiydi.”

Kapıyı elektrikçinin verdiği anahtarla açarken “Son birkaç ayrıntıyı halletmemiz gerek o kadar” dedi Harry.

Kapının önündeki polis şeridi kaldırılmış, ceset götürülmüştü; bunların dışında dün akşamdan bu yana hiçbir şeye dokunulmamıştı. Yatak odasına girdiler. Büyük yatağın beyaz çarşafı loşlukta parlıyordu.

“Ne arıyoruz peki?” diye sordu Halvorsen, Harry perdeleri açarken.

Harry. “Dairenin yedek anahtarını” diye yanıtladı

“Niye ki?”

“Kadının elektrikçiye verdiği anahtarın yedek anahtar olduğunu varsayıyoruz. Biraz araştırma yaptım. Sistem anahtarları her anahtarcıya yaptırılmıyor; yetkili anahtarcılara yaptırmak gerekiyor. Anahtar apartman kapısıyla bodrum kapısını açtığından, yedeğini yaptırmak için site kurulunun izni gerekiyor. Yani daire sakinleri yeni anahtar yaptıracakları zaman kurula yazılı olarak başvurmak

zorundalar. Kurulla yapılan anlaşma gereğince, yetkili anahtarcının her daireye verilen anahtarların listesini tutmasını gerekiyor. Dün gece Vibes Sokağı'ndaki anahtarcıyı, Lasesmeden'i aradım. Anna Bethsen'e iki yedek anahtar verilmiş, yani kadının toplam üç anahtarı vardı. Birini dairede bulduk, biri de elektrikçideydi. Üçüncüsü nerede peki? O bulunana kadar, kadın öldüğünde burada başka birinin olduğu ve bu kişiyi daha sonra çıkıp kapıyı dışarıdan kilitletiği ihtimalini göz ardı edemeyiz.”

Halvorsen başını yavaşça sallayarak onayladı: “Üçüncü anahtar, hımm.”

“Üçüncü anahtar. Ben Aune'ya bir şey gösterirken sen şuradan başlayabilir misin Halvorsen?”

“Tamam.”

“Pekâlâ, bir şey daha. Cep telefonumu bulursan şaşırma. Dün öğleden sonra burada bıraktım galiba.”

“Geçen gün kaybettiğini söyledin sanıyordum.”

“Sonra buldum. Ve tekrar kaybettim. Anlarsın ya...”

Halvorsen başını salladı. Harry, Aune'nın önüne düşüp koridorda misafir odalarına doğru yürüdü. “Senin bakmanı istedim, çünkü resim yapan tek tanıdığım sensin.”

“Maalesef biraz abartıyorsun.” Aune merdiven çıkmaktan nefes nefeseydi hâlâ.

“Evet, ama sanattan az çok anlıyorsun, o yüzden şunun hakkında bir şeyler söyleyebileceğini umuyorum.”

Harry en uçtaki odanın sürme kapısını ve ardından ışığı açıp işaret etti. Aune üç tabloya bakmak yerine, derin bir nefes alıp üç kollu abajura doğru yürüdü. Tüvit ceketinin iç cebinden gözlüğünü çıkarıp eğildi ve ağır kaidedeki yazıyı okudu.

“Şu işe bak!” diye haykırdı hevesle. “Gerçek bir Grimmer lambası.”

“Grimmer mi?”

“Bertol Grimmer. Dünyaca ünlü Alman tasarımcı. Hitler'in 1941'de Paris'e diktirdiği zafer anıtını tasarladı. Çağımızın en büyük sanatçılarından biri olabilirdi, ama kariyerinin doruğundayken dörtte üç Roman kanı taşıdığı ortaya çıktı. Bir toplama kampına gönderildi, ismi tasarımı olan birçok binadan ve sanat eserinden silindi. Grimmer sağ kaldı, ama Çingenelerin çalıştırıldığı taşocağında elleri mahvolmuştu. Savaştan sonra çalışmayı sürdürse de, ellerindeki hasar yüzünden eskisi kadar görkemli işler çıkaramadı. Bahse girerim ki bu abajur savaş sonrası eserlerinden biri.” Aune abajuru çıkardı.

Harry öksürdü: “Ben daha çok bu tabloları göstermek istemiştım aslında.”

“Onlar amatörce” diye homurdandı Aune. “Bu zarif kadın heykelinde odaklansan daha iyi olur. Tanrıça Nemesis, Bertol Grimmer'in savaş sonrasındaki favori motifi. İntikam tanrıçası. Bu arada

intikam sık rastlanan bir intihar sebebidir, bilirsin. Başarısızlıklarının sebebini başkalarında arar ve intihar ederek o kişilerin suçluluk duymasını isterler. Bertol Grimmer de karısının sevgilisi var diye intihar etmişti. İntikam, intikam, intikam. İnsanoğlunun intikam alan tek canlı türü olduğunu biliyor muydun? İntikamın ilginç yönü...”

“Aune?”

“Ha, evet, bu tablolar; onları yorumlamamı istiyordun, değil mi? Hımm, Rorschach resimleri gibiler.”

“Hani şu hastalara çağrışım yaptırısın diye gösterilen resimler mi?”

“Evet. Mesele şu ki, bu tabloları yorumlarsam intihar eden kadından çok, kendi iç dünyam hakkında konuşmuş olacağım muhtemelen. Gerçi Rorschach resimlerine kimse güvenmiyor artık, yani neden olmasın? Bakayım.. Bu tablolar çok karanlık, muhtemelen depresyondan çok öfkenin ifadesi. Ama bir tanesinin yarım kaldığı belli.”

“Belki de öyle olması gerekiyordur, bütünü öyle tamamlıyordur?”

“Neden öyle diyorsun?”

“Bilmem, belki de şu üç lamba tam onu aydınlattığı için?”

“Hımm.” Aune kolunu göğsüne yaslayıp işaretparmağını dudaklarına bastırdı. “Haklısın. Elbette haklısın. Ve ne diyeceğim, biliyor musun Harry?”

“Hayır. Ne?”

“Bana hiçbir şey ifade etmiyorlar... Kusura bakma ama hiç ilgimi çekmiyorlar. Burada işimiz bitti mi?”

“Evet. Ha, bu arada, son bir küçük ayrıntı var; ne de olsa sen resim yapıyorsun. Görebildiğin gibi, palet şövalenin sol tarafında duruyor. Bu çok kullanışsız değil mi?”

“Evet, solak değilsen eğer.”

“Anlıyorum. Halvorsen’e yardım etmeliyim. Sana nasıl teşekkür edebilirim bilmiyorum.”

“Ben biliyorum. Bir saatlik fatura keseceğim.”

Halvorsen yatak odasındaki işini bitirmişti.

“Çok eşyası yokmuş” dedi. “Bir otel odasını aramaya benziyor. Giysiler, makyaj malzemeleri, ütü, havlular, yatak örtüleri filan var sadece. Akraba fotoğrafları, mektuplar, kişisel evrak yok.”

Harry, Halvorsen’in ne demek istediğini bir saat sonra iyice anladı. Bütün daireyi aramışlardı; yatak odasına döndüklerinde ellerinde bir telefon faturası veya banka ekstresi bile yoktu.

“Hayatımda böyle tuhaf şey görmedim” dedi Halvorsen, yazı masasında Harry’nin karşısına otururken. “Kadının işi olmalı. Ölmeden önce kişisel her şeyini ortadan kaldırmak istemiştir belki, anlarsın ya.”

“Anlıyorum. Dizüstü bilgisayar izini görmedin mi?”

“Dizüstü bilgisayar mı?”

“Taşınabilir PC.”

“Ne diyorsun?”

“Ahşaptaki şu soluk dikdörtgeni görmüyor musun?” Harry aralarındaki masayı gösterdi. “Önceden burada bir bilgisayar varmış gibi görünüyor.”

“Öyle mi?”

Harry, Halvorsen’in meraklı bakışlarını üstünde hissedebiliyordu.

Sokakta durup Anna’nın oturduğu uçuk sarı cepheli binanın pencerelerine bakarlar Harry ceketinin iç cebinde bulduğu, akordiyona dönmüş sigarayı içti.

“Şu aile meselesi tuhaftı, değil mi?” dedi Halvorsen.

“Ne?”

“Möller söylemedi mi? Kadının ebeveyninin, kardeşlerinin filan adreslerini bulamadılar; bir tek amcasını buldular, o da hapisteymiş. Möller cenaze hizmetlerini bizzat aramak zorunda kaldı, zavallı kadının cesedi götürülsün diye. Tek başına ölmek yeterince kötü değilmiş gibi.”

“Hımm. Hangi cenaze hizmetleri?”

“Sandemann” dedi Halvorsen. “Amcası kadının yakılmasını istemiş.”

Sigarasından nefes çeken Harry yükselen dumanın dağılmasını seyretti. Meksika’daki bir tarlaya tütün tohumları eken bir çiftçinin başlattığı sürecin sonuydu bu. Tohum dört ayda insan boyunda bir tütün bitkisine dönüşmüş, iki ay sonra da hasat edilip, silkelenip kurutulmuştu. Yaprakları toplanıp paketlenmiş, Florida ya da Teksas’taki RJ Reynolds fabrikalarına gönderilip karton kutudaki, vakumlanmış, sarı bir Camel paketindeki filtreli bir sigaraya dönüştürülmüş ve gemiyle Avrupa’ya yollanmıştı. Meksika’da güneşin altındaki yeşil bir filizin yaprağı olmasından sekiz ay sonra paketinden düşüp, merdiven veya taksiden aşağı yuvarlanan ya da yatağının altındaki canavarlar yüzünden yatak odasının kapısını açmaya cesaret edemeyip ceketini battaniye niyetine kullanan sarhoş bir adamın cebinde kalmıştı. Ve sonra, adam buruşmuş ve cepteki toz topaklarıyla kaplanmış sigarayı bulunca, bir ucunu kötü kokan ağzına sokmuş, diğer ucunu yakmıştı. Kurutulup kesilmiş tütün yaprağı adamın vücudunda kısacık bir mutluluk anı boyunca kaldıktan sonra, dışarı üflenmiş ve sonunda

özgürlüğüne kavuşmuştu. Dağılmakta, hiçliğe dönüşmekte ve unutulmakta özgürdü.

Halvorsen genzini iki kez temizledi: “Kadının anahtarları Vibes Sokağı’ndaki anahtarcıya yaptırdığını nereden biliyordun?”

Harry izmariti yere atıp ceketine sımsıkı sarındı. “Görünüşe bakılırsa Aune haklıymış” dedi. “Yağmur yağacak. Doğrudan Emniyet Müdürlüğü’ne gideceksen beni de götür.”

“Oslo’da yüzlerce anahtarcı vardır herhalde Harry.”

“Hımm. Sitenin yönetici yardımcısı Knut Arne Ringnes’i aradım. İyi adam. Yirmi yıldır o anahtarcıyla çalışıyorlarmış. Gidelim mi?”

“Geldiğin iyi oldu” dedi Beate Lönn, Harry Acı Odası’na girerken. “Dün gece bir şey keşfettim. Şuna baksana.” Videoyu geri sarıp duraklatma düğmesine bastı. Stine Grette’nin soyguncunun kar maskesine dönük, donmuş, titreşen yüzü ekranı doldurdu. “Video karesinin bir kısmını büyüttüm. Stine’nin yüzünü olabildiğince büyütme istiyordum.”

“Neden?” diye sordu Harry bir koltuğa çökerken.

“Sayaca bakarsan, bunun İnfazcı’nın ateş etmesinden sekiz saniye öncesi olduğunu görürsün...”

“İnfazcı mı?”

Kadın utangaçça gülümsedi. “Soyguncuya taktığım bir lakap. Dedemin bir çiftliği vardı ve... öyle işte.”

“Nerede çiftliği vardı?”

“Sete vadisinde, Valle’de.”

“Orada hayvanların öldürüldüğünü mü görüyordun?”

“Evet.” Kadının ses tonu, daha fazla soru istemediğini belli etmişti. Beate yavaş oynatma düğmesine basınca Stine Grette’nin yüzü canlandı. Harry onun ağır çekimde gözlerini kırıştıırıp dudaklarını kımıldattığını gördü. Ateş edilen sahneyi korkuyla beklerken Beate videoyu durduruverdi.

“Gördün mü?” diye sordu heyecanla.

Harry onun neyi kastettiğini ancak birkaç saniye sonra anladı.

“Kadın konuşuyordu!” dedi. “Vurulmadan önce bir şeyler söylüyor, ama duyulmuyor.”

“Çünkü fısıldıyor.”

“Bunu nasıl gözden kaçırdım? Ama neden? Ve ne söylüyor?”

“Yakında öğreniriz diye umuyorum. Sağır ve Dilsizler Enstitüsü’nden bir dudak okuma uzmanı çağırdım. Şimdi yolda.”

“Harika.”

Beate saatine göz attı. Harry alt dudağını ısırды, derin bir nefes aldı ve usulca konuştu: “Beate, benim eskiden..”

Adıyla hitap ettiği kadının kasıldığını gördü. “Ellen Gjelten diye bir iş arkadaşım vardı.”

“Biliyorum” dedi kadın çabucak. “Nehir kıyısında öldürülmüştü.”

“Evet. Onunla çalışırken, bir vakada saplanıp kaldığımızda bilinçaltı bilgilerine ulaşmak için çeşitli teknikler kullanırdık. Çağrışım oyunları. Kâğıt parçalarına sözcükler yazardık filan.” Harry rahatsızca gülümsedi. “Biraz anlaşılmaz gelebilir, ama arada sırada sonuç verdiği oluyordu. Bir deneyebilir miyiz diye merak ediyordum.”

“İstersen.” Harry bir videoda ya da bilgisayar ekranında odaklandıklarında Beate’nin çok daha özgüvenli görüldüğünü bir kez daha fark etti. Kadın şimdi onu öyle bir inceliyordu ki, Harry strip poker oynamalarını teklif etmişti sanki.

“Bu vakayla ilgili *duygularını* bilmek istiyorum” dedi Harry.

Kadın huzursuzca güldü. “Duygular, hımm.”

“Somut gerçekleri boş ver bir süreliğine.” Harry koltuğunda öne eğildi. “Zeki kız olma. Söylediklerini kanıtlarla desteklemene gerek yok. Bırak sezilerin konuşsun.”

Kadın masaya baktı. Harry bekledi. Sonra Beate gözlerini kaldırıp Harry’nin gözlerinin içine baktı. “Bence konuk takım kazanacak.”

“Konuk takım mı?”

“Futbolda vardır ya hani. Konuk takım kazanır. Çözemediğimiz yüzde ellilik vakalara öyle diyorum.”

“Tamam. Niye kazanacak peki?”

“Basit bir aritmetik hesabı. *Yakalayamadığımız* onca salağı düşünürsen, gayet planlı hareket eden ve nasıl çalıştığımızı az çok bilen, İnfazcı gibi bir adamın yakalanmama ihtimali gayet yüksek.”

“Hımm.” Harry yüzünü ovuşturdu. “Yani sezilerin sana aritmetik hesabı yapmanı söylüyor?”

“Sadece onu değil. Adamın çalışma tarzında da bir şey var. Öyle kararlı ki. Sanki bunun sebebi...”

“Bunun sebebi ne Beate? Para mı?”

“Bilmiyorum. İstatistiklere göre, soygunların başlıca sebebi para, sonra heyecan geliyor ve...”

“İstatistikleri boş ver Beate. Sen artık dedektifsin. Artık sadece video görüntülerini değil, kendi bilinçaltının gördüklerine getirdiği yorumları da analiz ediyorsun. Bir dedektif için bundan büyük ipucu olamaz, inan bana.”

Beate ona baktı. Harry kadının zihinsel yaklaşımını ikna yoluyla değiştirmeye çalıştığının farkındaydı. “Haydi söyle!” dedi ısrarla. “İnfazcı’yı harekete geçiren nedir?”

“Duygular.”

“Nasıl duygular?”

“Yoğun duygular.”

“Ne gibi yoğun duygular Beate?”

Kadın gözlerini kapadı. “Sevgi ya da nefret. Nefret. Hayır, sevgi. Bilmiyorum.”

“Kadını neden vuruyor?”

“Çünkü o... hayır.”

“Haydi söyle. Kadını neden vuruyor?”

Harry koltuğunu Beate’nin koltuğuna azar azar yaklaştırmıştı.

“Çünkü buna mecbur. Çünkü önceden belirlenmişti...”

“Güzel! Neden önceden belirlenmişti?”

Kapı çalındı.

Harry, Sağır ve Dilsizler Enstitüsü’nden Fritz Bjelke’nin onlara yardım etmek için şehrin diğer tarafından gelirken bu kadar acele etmemesini yeğlerdi, ama adam kapı eşiğinde duruyordu şimdi... Pembe bisikletçi kaskı takmış, yuvarlak gözlüklü, kibar görünümlü, toparlak bir adamdı. Bjelke sağır değildi, hele dilsiz hiç değildi. Stine Grette’nin dudak hareketlerini olabildiğince görebilmesi için video kaydının ilk kısmını, kadının konuşmasının duyulduğu kısmı oynattılar. Bjelke seyrederken durmadan konuştu.

“Ben uzmanım, ama aslında insanların söylediklerini duyabilsek de hepimiz dudak okuruz. Filmlerde dublaj saniyenin yüzde biri kadar kaysa bile çok rahatsız olmamızın sebebi bu.”

“Öyle mi?” dedi Harry. “Ben şahsen kadının dudak hareketlerinden bir şey anlayamıyorum.”

“Mesele şu ki, söylenen sözlerin ancak yüzde otuz ila kırk kadarı doğrudan dudaklardan okunabilir. Gerisini anlamak için o kişinin yüzünü ve vücut dilini incelemeniz, eksik sözcükleri bulmak için dilsel sezgilerinizi ve mantığınızı kullanmanız gerekir.”

“Burada fısıldamaya başlıyor” dedi Beate.

Bjelke hemen susup ekrandaki, hafifçe kımlıdayan dudaklarda odaklandı. Beate ateş edilmeden önce kaydı durdurdu.

“Tamam” dedi Bjelke. “Bir kez daha.”

Ve sonra: “Tekrar.”

Sonra: “Bir kez daha lütfen.”

Yedi kere izledikten sonra, yeterince seyrettiğini başıyla belli etti.

“Ne kastettiğini anlamadım” dedi Bjelke. Harry ile Beate bakıştılar. “Ama ne söylediğini biliyorum sanırım.”

Beate, Harry’ye yetişmek için koridorda koşar adım yürüyordu.

“Alanında ülkenin en iyi uzmanı olarak tanınıyor.”

“Bunun bize faydası yok” dedi Harry. “Emin olmadığını kendisi söyledi.”

“Ama ya haklıysa, ya kadın sahiden öyle dediyse?”

“Bu çok saçma. Bjelke *değil* kelimesini kaçırmış olmalı.”

“Ben öyle düşünmüyorum.”

Harry birden durunca Beate ona çarpacaktı az kalsın. Kadın kaygılı bir ifadeyle yukarıya bakınca, fal taşı gibi açılmış bir göz gördü.

“Güzel” dedi Harry.

Beate şaşırılmıştı. “Ne demek istiyorsun?”

“Hemfikir olmaman iyi. Hemfikir olmaman, ne olduğunu tam olarak çıkarmadığın bir şeyi gördüğünü ya da anladığını gösteriyor. Ve benim anlamadığım bir şey var.” Harry tekrar yürümeye başladı. “Diyelim ki haklısın. Bakalım bu bizi nereye götürür.” Asansörün önünde durup düğmeye bastı.

“Nereye gidiyorsun?” diye sordu Beate.

“Bazı ayrıntıları kontrol etmeye. Bir saate kalmaz dönerim.”

Asansörün kapıları açıldı ve içinden PAS Ivarsson çıktı.

“Aha!” Adam neşeye gülümsedi. “Zehir hafiyeler iz peşinde. Rapor edeceğiniz yeni bir şeyler var mı?”

“Durmadan rapor vereceksek paralel grupta olmamızın anlamı kalmaz. Değil mi?” dedi Harry, adamın yanından geçip asansöre binerken. “Yani seni ve FBI’ı doğru anladıysam eğer.”

Ivarsson sırtarak, gözlerini ayırmadan bakıyordu. “Önemli bilgileri paylaşmamız gerekli elbette.”

Harry birinci katın düğmesine bastı, ama Ivarsson kapıların arasına girdi: “Eee?”

Harry omuz silkti. “Stine Grette vurulmadan önce soyguncuya bir şey fısıldamış.”

“Evet?”

“*Benim suçum*, dediğine inanıyoruz.”

“Benim suçum mu?”

“Evet.”

Ivarsson kaşlarını çattı. “Bu doğru olamaz, değil mi? *Benim suçum* değil, demiş olması daha mantıklı. Sonuçta şube müdürünün parayı çantaya altı saniye geç koymasısı onun suçu değildi.”

“Katılmıyorum” dedi Harry, saatine göstere göstere bakarak. “Ülkenin en önde gelen uzmanlarından birinden yardım aldık. Beate sana ayrıntıları anlatabilir.”

Ivarsson sırtına sabırsızca dayanan asansör kapısına yaslanıyordu. “Kadının aklı karıştı; ‘değil’ demeyi unutmuştur. Elinizde sadece bu mu var? Beate?”

Beate kızardı. “Kirkeveien banka soygununun videosunu izlemeye yeni başladım.”

“Herhangi bir sonuca ulaştın mı?”

Kadın gözlerini Ivarsson’dan Harry’ye ve ardından tekrar Ivarsson’a çevirdi. “Şimdilik hayır.”

“Sizden hayır yok yani” dedi Ivarsson. “Bizimse dokuz zanlıyı sorguya çekmek için buraya getirdiğimizi bilmek hoşunuza gidebilir. Ayrıca Raskol’dan bilgi almak için nihayet bir planımız var artık.”

“Raskol mu?” diye sordu Harry.

“Raskol Baxhet, lağım farelerinin kralının ta kendisi” dedi Ivarsson, parmaklarını kemer

halkalarına geçirerek. Derin bir soluk alıp neeyle sırtarak pantolonunu yukarı çekti. “Ama Beate sana daha sonra ayrıntıları anlatabilir herhalde.”

13
Mermer

Harry bazı konularda dar görüşlü olduğunun farkındaydı. Örneğin Bogstadveien konusunda. Bogstadveien'ı sevmiyordu. Sebebini bilmiyordu; taşı toprağı altın ve petrol olan bu sokaktaki, Mutlular Diyarı'nın Mutluluk Dağı'ndaki hiç kimse gülümsemediği içindi belki de. Harry de gülümsemezdi, ama Bislett'te oturuyordu, gülümsemek için para almıyordu ve şu an gülümsemek için gayet geçerli birkaç sebebi vardı. Ama bu, çoğu Norveçli gibi, Harry'nin de birilerinin *ona* gülümsemesini sevmediği anlamına gelmiyordu.

Harry 7-Eleven'da, tezgâhın ardındaki delikanlıyı bağışlamaya çalıştı. O çocuk işinden nefret ediyordu herhalde; muhtemelen o da Bislett'te oturuyordu ve yine yağmur başlamıştı.

Solgun yüzü, parlak kırmızı sivilcelerle bezeli olan delikanlı, Harry'nin polis kimliğini bezginlikle inceledi: “Çöp konteynerinin ne kadar zamandır dışarıda olduğunu nereden bileyim?”

“Çünkü rengi yeşil ve Bogstadveien manzarasının yarısını kapatıyor” dedi Harry.

Delikanlı inleyip ellerini beline koydu; kalçaları öyle dardı ki pantolonu düşecek gibiydi. “Bir hafta. Aşağı yukarı. Hey, arkanda kuyruk olmuş bekleyen insanlar var biliyorsun.”

“Hımm. İçine göz attım. Birkaç şişeyle gazete hariç boş sayılır. Kimin getirttiğini biliyor musun?”

“Hayır.”

“Görüyorum ki tezgâhın tepesinde güvenlik kameranız var. İşime yarayabilir gibi görünüyor”

“Öyle diyorsan.”

“Geçen cumanın kaydı varsa izlemek isterim.”

“Yarın telefon et. Tobben burada olacak.”

“Tobben mi?”

“Müdür.”

“Tobben'e hemen telefon et ve kasedi bana vermek için izin al; o zaman seni daha fazla meşgul etmem.”

“Kendin ara” dedi delikanlı; sivilceleri iyice kızardı. “Benim video filan arayacak zamanım yok şimdi.”

“Ah” dedi Harry kımıldamadan. “Kapanış saatinden sonra gelsem?”

“Yirmi dört saat açığız” dedi delikanlı gözlerini devirerek.

“Espriydi” dedi Harry.

“Tamam. Ha ha” dedi delikanlı; uyurgezer gibi konuşmuştu. “Bi şey alacak mısın?”

Harry başını hayır anlamında sallayınca delikanlı onun arkasına baktı. “Beleşçisin yani.”

Harry iç geçirerek, tezgâhın önündeki kuyruğa döndü. “Beleşçi değilim. Oslo Polisi’ndenim.” Kimliğini kaldırdı. “Ve bu kişiyi *bir* demeyi beceremediği için tutukluyorum.”

Harry bazı konularda dar görüşlü olabiliyordu. Ama şu an aldığı tepki oldukça hoşuna gitmişti. İnsanların ona gülümsemesinden hoşlanıyordu.

Ama vaizlerin, politikacıların ve cenaze levazımatçılarının mesleki eğitimlerinin parçası gibi görünen gülümseyişten hoşlanmıyordu. Konuşurken *gözleriyle* gülümserlerdi ve Sandemann Cenaze Hizmetleri’nden Bay Sandemann’ın bunu yapması, Majorstuen Kilisesi’nin altındaki tabut deposunun soğuğuyla birleşince, Harry’nin ürpermesine yol açıyordu. İçeriye göz gezdirdi. İki tabut, bir sandalye, bir çelenk, bir cenaze görevlisi, siyah bir takım elbise ve taranmış saçlar.

“Hanımefendi harika görünüyor” dedi Sandemann. “Huzur içinde. Dinlenir gibi. Vakur. Akrabası mısınız?”

“Pek sayılmaz.” Harry adamın sadece yakın akrabalara samimiyet gösterdiğini umarak polis kimliğini gösterdi. Yanılmıştı.

“Öyle genç birinin bu şekilde vefat etmesi trajik.” Sandemann gülümseyip avuçlarını birbirine bastırdı. Cenaze görevlisinin parmakları incecik ve çarpık çurpuktu.

“Müteveffanın cesedinin bulunduğu sırada üstünde olan giysilere bir bakmak istiyorum” dedi Harry. “Emniyet’tekiler giysileri buraya getirdiğinizi söylediler.”

Sandemann başıyla onayladı, beyaz bir plastik torba getirdi ve giysileri akrabalara vermek için sakladığını açıkladı. Harry siyah elbisenin ceplerini boş yere aradı.

Sandemann “Aradığınız belirli bir şey var mı?” diye sordu masum bir sesle, Harry’nin omzunun üstünden bakarken.

“Ev anahtarı” dedi Harry. “Siz onu...” Sandemann’ın biçimsiz parmaklarına baktı. “...soyarken bir şey bulmadınız mı?”

Sandemann gözlerini kapatıp başını hayır anlamında salladı. “Eteğin altında hiçbir şey yoktu. Ayakkabıdaki fotoğraf vardı tabii.”

“Fotoğraf mı?”

“Evet. Tuhaf, değil mi? Ne acayip âdetler var. Ayakkabısında hâlâ.”

Harry torbadan siyah bir topuklu ayakkabıyı çıkarırken, Anna’nın onu kapıda karşılayışını anımsadı

bir an: siyah elbise, siyah ayakkabılar, kırmızı ağız.

Yıpranmış fotoğrafta, sahilde bir kadın ve üç çocuk görülüyordu. Norveç'te, bir tatil köyüne benziyordu; arka plandaki denizde iri ve pürüzsüz kayalar, tepelerdeyse uzun çam ağaçları vardı.

“Akrabaları geldi mi?” diye sordu Harry.

“Bir tek amcası geldi. Sizin meslektaşlarınızdan biriyle birlikte doğal olarak.”

“Doğal olarak mı?”

“Evet, anladığım kadarıyla hapis yatıyormuş.”

Harry karşılık vermedi. Sandemann öne eğilirken sırtını öyle bir şekilde büktü ki, omuzlarının arasına gömülmüş küçük kafası akbabaya benzemesine yol açtı: “Neden hapse düştüğünü merak ettim.” Fısıltısı boğuk bir kuş ötüşü gibiydi: “Yani, cenaze törenine katılmasına bile izin verilmeyecekmiş.”

Harry genzini temizledi. “Cesedi görebilir miyim?”

Sandemann hayal kırıklığına uğramış görünse de, tabutlardan birini eliyle kibarca gösterdi.

Harry profesyonelce bir çalışmanın bir cesedi ne kadar değiştirebildiğini bir kez daha görüp şaşırırdı. Anna gerçekten huzurlu görünüyordu. Harry onun alınına dokundu. Mermere dokunmak gibiydi.

“Bu kolye ne?” diye sordu Harry.

“Altın paralar” dedi Sandemann. “Amcası getirdi.”

“Bu ne peki?” Harry kalın, kahverengi lastikle bağlanmış kâğıt tomarını kaldırdı. Tomar yüz kronluk banknotlardan oluşmaydı.

“Âdetleri öyleymiş” dedi Sandemann.

“Âdetlerinden bahsedip durduğunuz *insanlar* kim?”

“Bilmiyor muydunuz?” Sandemann ince, ıslak dudaklarıyla gülümsedi. “Hanımefendi Çingene'ymiş.”

Emniyet Müdürlüğü kantinindeki bütün masalar hararetle konuşan dedektiflerle doluydu. Konuşmayan tek bir kişi vardı. Harry onun yanına gitti.

“İnsanlarla zamanla kaynaşırsın” dedi. Beate başını kaldırıp ona boş gözlerle bakınca, Harry onunla ortak yönlerinin düşündüğünden fazla olabileceğini fark etti. Oturup önüne bir video kaset

koydu. “Soygun günü bankanın çaprazındaki 7-Eleven’den yapılan kayıt bu. Önceki perşembenin kaydını da içeriyor. İlginç bir şey var mı diye bakabilir misin?”

“Kayıtlarda soyguncu var mı diye mi?” diye mırıldandı Beate; ağzı ekmek ve ciğer ezmesiyle doluydu. Harry onun evden getirdiği öğle yemeğini inceledi.

“Eh, umudumuz bu yönde” dedi.

“Elbette” dedi kadın; yiyeceği yutmaya çalışırken gözleri sulandı. “1993’te, Frogner’deki Kreditkasse soyulmuştu. Soyguncu paraları koymak için Shell logolu plastik torbalar getirmişti, bu yüzden en yakın Shell istasyonunun güvenlik kamerasının kaydına baktık. Adam torbaları soygundan on dakika önce oradan satın almış meğer. Üstündeki giysiler aynıydı, ama maskesi yoktu. Onu yarım saat sonra tutukladık.”

“Sekiz yıl önce *sen* orada mıydın ki?” diye sordu Harry düşünmeden.

Beate’nin yüzü trafik ışıkları gibi renk değiştirdi. Bir dilim ekmek kapıp yüzünü onunla gizlemeye çalıştı. “Babam oradaydı” diye mırıldandı.

“Özür dilerim. Öyle demek istemedim.”

“Önemli değil” dedi kadın hemen.

“Baban...”

“Öldürüldü” dedi kadın. “Aradan epey zaman geçti.”

Harry oturup kendi ellerini incelerken çiğneme seslerini dinledi.

“Soygundan bir hafta öncesinin kaydını ne yapacaksın?” diye sordu Beate.

“Çöp konteyneri” dedi Harry.

“Ne olmuş ona?”

“İmalatçı şirketi arayıp sordum. Bir perşembe günü, Industrigata’da Stein Söbstad diye biri tarafından satın alınmış; adam konteynerin ertesi gün 7-Eleven’in önüne bırakılmasını söylemiş. Oslo’da iki tane Stein Söbstad var ve ikisi de çöp konteyneri sipariş etmediklerini söylüyorlar. Bence soyguncu bankadan çıkıp da sokağın karşı tarafına geçerken kamera onu kaydetmesin, kameranın görüş alanı daralsın diye konteyneri oraya koydurdu. Konteyneri sipariş ettiği gün 7-Eleven’in etrafında takılıp kameraya ve bankaya bakarak çekim açıklarını filan kontrol ettiyse, onu görebiliriz belki.”

“Şansımız varsa. 7-Eleven’in önündeki görgü tanıklarının söylediğine göre soyguncu yolun diğer tarafına geçerken hâlâ maskeliymiş; yani çöp konteyneriyle neden uğraşsın ki?”

“Belki de yolun diğer tarafına geçerken kar maskesini çıkarmayı planlamıştı.” Harry iç geçirdi.

“Bilemiyorum, tek bildiğim o yeşil çöp konteynerinde bir tuhaflık olduğu. Bir haftadır orada duruyormuş ve onu gelip geçerken çöp atan insanlardan başka kimse kullanmıyormuş.”

“Tamam” dedi Beate, video kasedi alıp ayağa kalkarak.

“Bir şey daha” dedi Harry. “Şu Raskol Baxhet’in hakkında ne biliyorsun?”

“Raskol?” Beate kaşlarını çattı. “Teslim olana kadar bir efsaneydi. Söylentiler doğruysa, Oslo’daki banka soygunlarının yüzde doksanına bir şekilde karışmış. Burada son yirmi yılda banka soymuş herkesi tanıyordur tahminimce.”

“Ivarsson onu bunun için kullanıyor demek. Raskol nerede tutuluyor?”

Beate başparmağını omzunun üstüne kaldırıp arkasını gösterdi. “A Kanadı’nda.”

“Botsen’de mi?”

“Evet. Ve tutukluluk süresi boyunca polislere tek kelime etmedi.”

“Ivarsson onu konuşturabileceğini nereden çıkarıyor peki?”

“Pazarlık için kullanabileceği, Raskol’un istediği bir şey buldu sonunda. Botsen’dekiler, bunun Raskol’un geldiğinden beri istediği ilk şey olduğunu söylüyorlar. Bir akrabasının cenazesine katılmak için izin istiyor.”

“Sahi mi?” dedi Harry, yüzünün bir şeyi ele vermediğini umarak.

“Kadın iki gün sonra gömülecek; Raskol hapishane müdürüne cenazeye katılmasına izin verilmesi için acil başvuruda bulundu.”

Beate gittikten sonra Harry masada kaldı. Öğle tatili sona ermişti, kantin boşalıyordu. Kantin fazla aydınlık ve küçüktü; ulusal bir yemek şirketi tarafından işletiliyordu, o yüzden Harry karnını dışarıda doyurmayı yeğliyordu. Ama buranın Noel partisinde Rakel’le dans ettiği yer olduğunu hatırladı birden; Rakel’e olan ilgisini belli etmeye tam burada karar vermişti. Yoksa tam tersi mi olmuştu? Eliyle Rakel’in ince belini kavradığını hissedebiliyordu hâlâ.

Rakel.

Anna iki gün sonra gömülecekti ve intihar ettiğinden kimsenin en ufak şüphesi yoktu. Harry onun evine giden ve bunun intihar olduğuna itiraz edebilecek tek kişiydi, ama hiçbir şey hatırlamıyordu. Neden boş vermiyordu peki? Hatırlamak ona çok şey kaybettirebilirdi, ama hiçbir şey kazandırmazdı. Neden en azından kendisi ve Rakel adına bu vakayı unutmuyordu?

Harry dirseklerini masaya koyup yüzünü ellerine gömdü.

İtiraz edebilecek durumda olsa eder miydi?

Yan masadakiler yere sürtünen sandalyenin sesini duyunca döndüler ve kısa saçlı, uzun bacaklı, çökük omuzlu polisin kantinden uzun adımlarla, çabucak çıkmasını seyrettiler.

14
Şans

İki adam karanlık ve sıkış tıkış gazete bayiiine koşarak dalınca, kapının üstündeki çanlar şingir şingir çaldı. Elmer'in Meyve ve Tütün Dükkanı, türünün son örneklerinden biriydi; bir duvarda araba, av ve balıkçılık dergileri, diğer duvardaysa erotik dergiler, sigaralar ve purolar vardı ve tezgâhın üstünde, erimeye yüz tutmuş likörlü çikolatalarla geçen Noel'den kalma, kurumuş, gri, kurdeleli, domuz şeklindeki şekerlemelerin arasında üç tane bahis kuponu yığını duruyordu.

“Tam zamanında geldiniz” dedi Elmer Nordland aksanıyla; zayıf, kel, sakallı, altmış yaşında bir adamdı.

“Vay be, aniden bastırdı” dedi Halvorsen, yağmurdan ıslanmış omuzlarını silkelerken.

“Tipik Oslo sonbaharı” dedi kuzeyli, sonradan öğrendiği belli olan *bokmal* dilinde. “Ya kuraklık olur, ya ortalığı sel götürür. Bir paket Camel mi?”

Harry başıyla onaylayıp cüzdanını çıkardı.

“Genç polise de iki kazı kazan?” Elmer kazı kazan kartlarını Halvorsen'e uzattı; Halvorsen adama sırtarak kartları çabucak cebine koydu.

Harry, kirli pencerenin ardındaki ıssız kaldırımları döven sağanağa bakarak “Burada bir tane yaksam olur mu Elmer?” diye sordu.

“Kesinlikle” dedi Elmer, onlara para üstü verirken. “Sonuçta ekmeğimi zehirlerden ve kumardan kazanıyorum.”

Eğilip arkadaki eğri duran, kahverengi perdenin ardına geçti; oradan gelen kahve makinesi gurultusunu duyabiliyorlardı.

“İşte fotoğraf” dedi Harry. “Bu kadının kim olduğunu bulmanı istiyorum sadece.”

“Sadece mi?” Halvorsen, Harry'nin verdiği, kenarları kıvrılmış, grenli fotoğrafa baktı.

“Fotoğrafın çekildiği yeri bulmakla başla” dedi Harry; ciğerlerinde duman tutmaya çalışınca şiddetli bir öksürük krizi geçirdi. “Tatil yerine benziyor. Eğer öyleyse bakkal veya emlakçı filan vardır. Fotoğraftaki aile oraya düzenli olarak gidiyorsa, orada çalışan birileri onları tanıyor. Sen kadının kim olduğunu öğren yeter; gerisini bana bırak.”

“Tüm bunlar sırf bu fotoğraf ayakkabıdan çıktı diye mi?”

“Ayakkabılara fotoğraf konulmaz normalde, değil mi?”

Halvorsen omuz silkip sokağa çıktı.

“Hâlâ yağıyor” dedi Harry.

“Biliyorum ama eve gitmem gerek.”

“Niye ki?”

“Hayat denen bir şey yüzünden. Senin ilgini çekmez.”

Harry espri yapıldığını anladığını göstermek için gülümseme taklidi yaptı. “İyi eğlenceler.”

Çanlar çaldı ve kapı Halvorsen’in arkasından kapandı. Harry sigarasını içerek Elmer’in dergilerine göz gezdirirken, sıradan Norveçli erkeklerle ortak ilgi alanının pek bulunmadığını fark etti. Bunun sebebi kendisinin ilgi alanı denebilecek bir şeyin kalmaması mıydı? Müzikle hâlâ ilgiliydi, ama son on yıldır kimse doğru dürüst bir şey üretmemişti, Harry’nin eski kahramanları bile. Filmler? Bugünlerde sinemadan çıktığında kendini lobotomi yapılmış gibi hissetmiyorsa, şanslı olduğunu düşünüyordu. Başka da bir şey yoktu. Daha doğrusu, hâlâ ilgi duyduğu tek şey insanları bulup tutuklamaktı. Ve bu bile eskisi kadar heyecanlı gelmiyordu artık. Harry elini Elmer’in soğuk ve pürüzsüz tezgâhına koyarken, işin ürkütücü tarafı, diye düşündü, bu halimden hiç rahatsızlık duymamam. Pes etmekten rahatsızlık duymuyordu. Yaşlanmak özgürlük duygusu veriyordu.

Çanlar yine şingır şingır çaldı.

“Dün gece nezarete aldığımız adamı söylemeyi unuttum; ruhsatsız tabanca taşıyordu” dedi Halvorsen. “Roy Kinnsvik, Herbert’s Pizza’da takılan dazlaklardan biri.” Kapı eşliğinde duruyordu; ıslak ayakkabılarının çevresinde yağmur dans ediyordu.

“Hımm?”

“Korktuğu belliydi, o yüzden bana ihtiyacım olan bazı bilgileri verirsen seni serbest bırakırım dedim.”

“Ve?”

“Ellen’in öldürüldüğü gece Grünerløkka’da Sverre Olsen’ı görmüş.”

“Ne olmuş yani? Onu gören başka bir sürü tanık var elimizde.”

“Evet ama bu adam Olsen’ın bir arabada biriyle konuştuğunu görmüş.”

Harry’nin sigarası yere düşse de o buna aldırmadı.

“Olsen’in konuştuğu kişiyi tanıyor muymuş?” diye sordu usulca.

Halvorsen başını hayır anlamında salladı. “Hayır, Olsen’ı tanıyormuş bir tek.”

“Eşkâl aldın mı?”

“O kişinin polis gibi görüldüğünü düşündüğünü hatırlıyordu sadece. Ama onu tekrar görse muhtemelen tanır.”

Ceketinin altında terlediğini hisseden Harry kelimeleri dikkatle seçti: “Arabanın markasını söyledi mi?”

“Hayır, hızla geçip gitmiş.”

Harry başıyla onaylarken elini tezgâhta gezdirdi.

Halvorsen genzini temizledi: “Ama spor arabaydı dedi.”

Harry yerde yanan sigarayı fark etti. “Rengi?”

Halvorsen avcunu havaya kaldırarak özür diledi.

“Kırmızı mıymış?” diye sordu Harry alçak, boğuk sesle.

“Ne dedin?”

Harry dikeldi. “Hiç. Bu adamı aklında tut. Ve evine, hayatına git.”

Çanlar şıngırdadı.

Harry tezgâhı okşamayı kesti, ama elini kaldırmadı. Tezgâh soğuk mermer gibi gelmeye başlamıştı birden.

Astrid Monsen kırk beş yaşındaydı. Sorgenfrigata’daki dairesinin çalışma odasında Fransız edebiyatından çeviriler yaparak geçimini sağlıyordu. Hayatında bir erkek yoktu, ama geceleri bir köpek havlaması kaydını tekrara alarak çalıyordu. Harry kadının ayak seslerini duydu; en az üç kilit açıldıktan sonra kapı aralandı ve siyah buklelerin altındaki küçük, çilli yüz dışarı uzandı.

“Aaa” diye bağırdı kadın, uzun boylu Harry’yi görünce.

Yüzü tanıdık olmayabilirdi, ama Harry onunla daha önce tanıştığını hissetti hemen. Bunun sebebi muhtemelen Anna’nın korkunç komşusundan epey bahsetmiş olmasıydı.

“Harry Hole, Cinayet Masası’ndan” dedi Harry kimliğini göstererek. “Neredeyse akşam olacak; sizi bu saatte rahatsız ettiğim için kusura bakmayın. Anna Bethsen’in öldüğü akşamlarla ilgili birkaç soru sormak istiyorum.”

Kadının ağzını kapamakta zorlandığını görünce, rahatlatıcı bir şekilde gülümsemeye çalıştı. Yan dairenin kapısının camının ardında bir hareket olduğunu gözucuyla gördü.

“Girebilir miyim Bayan Monsen? Çok kısa sürecek.”

Astrid Monsen iki adım gerileyince, bunu fırsat bilen Harry içeri süzülüp kapıyı arkasından kapadı. Kadının kabarık ve kıvrıcık saçlarının tamamını görebiliyordu şimdi. Siyaha boyandığı belli olan bu

saçlar kadının küçük, beyaz başını dev bir küre gibi çevreliyordu.

Holün loşluğunda, kurumuş çiçeklerin ve Nice'deki Chagall Müzesi'nin çerçevesiz posterinin yanında karşı karşıya durdular.

“Beni daha önce görmüş müydünüz?” diye sordu Harry.

“Ne... demek istiyorsunuz?”

“Beni daha önce gördünüz mü diye soruyorum sadece. Asıl meseleye daha sonra geleceğim.”

Kadın ağzını açıp kapadı. Sonra başını sertçe, hayır anlamında salladı.

“Tamam” dedi Harry. “Salı gecesi evde miydiniz?”

Kadın başını ürkekçe sallayarak onayladı.

“Bir şey gördünüz ya da duydunuz mu?”

“Hayır” dedi kadın. Fazla çabuk yanıt vermişti sanki.

“Acele etmeyin, iyice düşünün” dedi Harry dostça gülümsemeye çalışarak; repertuarında bulunan yüz ifadeleri arasında en sık başvurduklarından değildi bu.

Kadın, bakışlarını Harry'nin arkasındaki kapıda gezdirerek “Hayır...” dedi. “Hiçbir şey görmedim ve duymadım.”

Harry sokağa dönünce sigara yaktı. Daireden çıkar çıkmaz Astrid Monsen'in kapıyı kilitletiğini duymuştu. Zavallılık. Harry'nin listesindeki son kişiydi o; Harry, Anna'nın öldüğü gece kimsenin merdivenlerde kendisini ya da başka birini görmediği ve duymadığı sonucuna varabilirdi artık.

İki nefesten sonra sigarayı attı.

Evde koltuğunda oturup telesekreterin kırmızı ışığını uzun uzun seyrettikten sonra çalma düğmesine bastı. Rakel ona iyi geceler dilemek için aramıştı, bir de muhabirin teki iki banka soygunu hakkında görüş istiyordu. Harry sonrasında kasedi başa sarıp Anna'nın mesajını dinledi: “Bir de, çok sevdiğimi bildiğin o kot pantolonu giyer misin?”

Harry yüzünü ovuşturdu. Sonra kasedi çıkarıp çöpe attı. Dışarıda yağmur şıpır şıpır yağıyordu, içerideyse Harry zaplıyordu. Kadın hentbolu, pembe diziler ve milyoner olma şansı sunan bir yarışma programı. Harry bir filozofla sosyal antropoloğun bir İsveç kanalında yayınlanan, intikam kavramıyla ilgili tartışmalarını izlemeye koyuldu. Adamlardan biri, özgürlük ve demokrasi gibi tartışılmaz değerleri temsil eden ABD gibi bir ülkenin, kendi topraklarında uğradığı saldırıların intikamını almasının ahlaki bir yükümlülük olduğunu, çünkü bu saldırıların aynı zamanda ABD'nin değerlerine yönelik olduğunu savunuyordu. “Demokrasi gibi hassas bir sistemi ancak misilleme arzusu –ve bu

arzunun gerçekleştirilmesi– koruyabilir.”

“Peki ya demokrasinin temsil ettiği değerler intikam eylemine kurban giderse?” diye karşılık verdi diğeri. “Ya bir başka ülkenin uluslararası hukuk uyarınca sahip olduğu haklar çiğnenirse? Suçluları avlarken masum sivilleri haklarından mahrum bırakmakla hangi değerleri savunmuş olursunuz? Peki ya diğeri yanağı çevirmek gibi ahlaki bir değere ne olacak?”

“Mesele şu ki sadece iki yanağımız var” dedi diğeri adam gülümseyerek. “Değil mi?”

Harry televizyonu kapadı. Rakel’i aramayı geçirdi aklından, ama vaktin fazla geç olduğuna karar verdi. Bir Jim Thompson kitabını okumaya çalıştı, ama 23 ila 38. sayfaların eksik olduğunu keşfetti. Kalkıp odasında dolandı. Buzdolabını açıp, içerideki beyazpeynire ve çilek reçeli kavanozuna can sıkıntısıyla baktı. Canı bir şeyi çekiyordu, ama bunun ne olduğunu bilmiyordu. Buzdolabının kapısını sertçe kapadı. Kimi kandırmaya çalışıyordu ki? Canı içki çekiyordu.

Sabahın ikisinde koltuğunda uyandı; tamamen giyinikti. Kalkıp banyoya gitti, bir bardak su içti.

“Lanet olsun” dedi aynadaki aksine. Yatak odasına gidip bilgisayarını açtı. İnternette intiharla ilgili 104 tane Norveççe yazı buldu, ama intikamla ilgili yazı bulamadı hiç; anahtar kelimelerle edebiyatta ve Yunan mitolojisinde rastlanan intikam sebepleriyle ilgili yazıların linklerini buldu yalnızca. Tam bilgisayarı kapatacakken, birkaç haftadır e-postasına bakmadığını fark etti. İki e-posta vardı. Biri ISP’indendi, iki hafta önce gönderilmişti ve onu internetinin kesileceği konusunda uyarıyordu. Diğeri anna.beth@chello.no adresinden gönderilmişti. Harry çift tıklayıp mesajı okudu: *Selam Harry. Anahtarı unutma. Anna.* Bu mesaj Harry’nin kadınla son görüşmesinden iki saat önce gönderilmişti. Harry mesajı tekrar okudu. Mesaj öyle kısaydı ki. Öyle... basitti ki. İnsanlar birbirleriyle böyle e-postalaşıyorlardı herhalde. *Selam Harry.* Başkası görse eski arkadaşlar olduklarını sanırdı, oysa çok eskiden altı haftalığına görüşmüşlerdi sadece ve Harry Anna’da e-posta adresinin olduğunu bilmiyordu bile.

Uykuya daldığında, rüyasında yine banka soygununu gördü. Çevresindeki insanlar mermerdendiler.

15
Gaco

Ertesi sabah Harry ile Halvorsen'in ofisine girerken, "Bugün hava ne güzel" dedi Bjarne Möller.

Harry, başını kahve fincanından kaldırıp bakmadan "Eh, sen bilmeyeceksin de kim bilecek? Senin penceren var" dedi. "Ve yeni bir koltuğun" diye ekledi, Möller Halvorsen'in çürük koltuğunu gıcırdatarak otururken.

"Bakıyorum da pek neşelisin" dedi Möller. "Günün kötü mü geçiyor?"

Harry omuz silkti. "Kırkıma merdiven dayayınca, homurdanmak hoşuma gitmeye başladı. Bunda bir terslik var mı?"

"Kesinlikle hayır. Bu arada seni takım elbiseli görmek hoş."

Harry siyah takım elbisenin farkına yeni varmışçasına, ceketinin yakasını kaldırdı.

"Dün Birim Şefleri toplantısı vardı" dedi Möller. "Özet mi geçeyim, yoksa uzun uzun anlatayım mı?"

Harry kahvesini kurşunkalemle karıştırdı. "Ellen vakasını soruşturmayı bırakmamız gerekiyor. Bunu mu diyeceksin?"

"O dosya çoktan kapandı Harry. Ve Adli Tıp Şefi bir sürü eski kanıtı tekrar incelemelerini isteyerek onları rahatsız ettiğini söylüyor."

"Dün yeni bir görgü tanığı bulduk ve..."

"Yeni görgü tanıklarının ardı arkası kesilmiyor zaten Harry. Şefler artık yeter diyorlar."

"Ama..."

"Kararımızı verdik Harry. Kusura bakma."

Möller kapıya varınca döndü. "Çık, güneşin altında yürüyüş yap. Böyle sıcak bir günü uzun süre bulamayabilirsin."

"Havanın güneşli olduğuna dair bir söylenti dolaşıyor" dedi Harry, Acı Evi'ne girip de Beate'yi görünce. "Haberin olsun."

"Işığı kapat" dedi kadın. "Sana bir şey göstereceğim."

Telefondayken heyecanlı konuşmuş, ama sebebini söylememişti. Uzaktan kumandayı aldı: "Çöp konteynerinin sipariş edildiği günün kaydında bir şey bulamadım, ama soygun gününün şu kaydına bir baksana."

Harry ekranda 7-Eleven'ı gördü. Pencerenin ardındaki yeşil çöp konteynerini, dükkânın içindeki Alman pastalarını ve dün konuştuğu delikanlının başının arkasıyla, kış çatalını gördü. Delikanlı süt, *Cosmopolitan* ve prezervatif satın alan bir kız müşteriyle ilgileniyordu.

“Zaman sayacı 15.05’i, yani soygundan on beş dakika kadar öncesini gösteriyor. Bak şimdi.”

Kız satın aldıklarıyla birlikte gitti, kuyruk ilerledi ve siyah iş tulumlu bir adam tezgâhtaki bir şeyi gösterdi; adamın tepesi sivri, yumuşak kepinin kulaklıkları epey aşağıya çekilmişti. Adam başını eğik tuttuğundan, yüzü görünmüyordu. Koltukaltında katlanmış, siyah bir spor çanta taşıyordu.

“Vay anasını” diye fısıldadı Harry.

“İnfazcı bu” dedi Beate.

“Emin misin? Bir sürü insan siyah iş tulumu giyer; hem soyguncu kepli değildi.”

“Tezgâhtan uzaklaştığında göreceksin; videodaki ayakkabıların aynısını giymiş. Ve sol tarafındaki kabartıya bak. AG3 o.”

“Vücuduna bantlamış. Ama 7-Eleven’da ne arıyor?”

“Zırlı aracı dikkat çekmeden bekleyebileceği bir yere ihtiyacı var. Burada önceden gözlem yaptı ve zırlı aracın 15.15’le 15.20 arasında geldiğini biliyor. Bu arada etrafta kar maskesiyle, niyetini belli ederek dolaşamayacağından yüzünün büyük kısmını keple gizliyor. Tezgâha gittiğinde yüzünde küçük, dörtgen şeklinde bir parıltı beliriyor dikkat edersen. Cam parıltısı. Güneş gözlüğü takıyorsun, değil mi İnfazcı piçi?” Beate alçak sesle ama hızlı hızlı, Harry’nin ilk kez şahit olduğu bir öfkeyle konuşuyordu. “7-Eleven’daki kameranın farkında olduğu belli. Yüzünü hiç göstermiyor. Bak, açılı nasıl da kontrol ediyor! Aslında bu işi gayet iyi beceriyor. Hakkını teslim etmeliyim.”

Tezgâhın ardındaki delikanlı, iş tulumlu adama bir Alman pastası verdi ve adamın bıraktığı on kronluk bozukluğu aldı.

“Hah.”

“Evet” dedi Beate. “Eldivensiz. Ama dükkândaki herhangi bir şeye dokunmamış gibi görünüyor. İşte, bahsettiğim ışık dörtgeni şu.”

Harry tek kelime etmedi.

Kuyruktaki son kişi delikanlıyla konuşurken adam dükkândan çıktı.

“Hımm. Tekrar görgü tanığı aramaya başlamalıyız” dedi Harry ayaklanarak.

“O kadar iyimser olma bence” dedi Beate ekrana bakmayı sürdürerek. “Unutma ki bir görgü tanığı, İnfazcı’nın cuma iş çıkışı kalabalığına karışıp kaçtığını gördüğünü söyledi. Bir soyguncunun en iyi saklanabileceği yer kalabalıklardır.”

“Pekâlâ, başka önerin var mı?”

“Otur da asıl önemli kısmı kaçırma.”

Harry kadına biraz sabırsızca baktıktan sonra yüzünü ekrana çevirdi. Tezgâhın ardındaki delikanlı kameraya dönmüştü ve burnunu karıştırıyordu.

“Önemli görelî bir kavram tabii...” diye homurdandı Harry.

“Pencerenin ardındaki çöp konteynerine bak.”

Pencere ışığı yansıtsa da, siyah iş tulumlu adamı görebiliyorlardı. Kaldırımında, çöp konteyneriyle park edilmiş bir arabanın arasında duruyordu. Sırtı kameraya dönüktü ve elini çöp konteynerinin kenarına koymuştu. Alman pastasını yerken bankayı gözetliyor gibiydi. Spor çantası yerdeydi.

“Orası gözetleme yeri” dedi Beate. “Çöp konteynerini tam o noktaya koydurdu. Basit ve dâhice. Güvenlik kameralarından saklanırken zırhlı aracı bekleyebiliyor. Duruş şekline de dikkat et. Birincisi, gelip geçenlerin yarısı çöp konteyneri yüzünden onu göremiyor; görebilenler de bir çöp konteynerinin yanında duran, iş tulumlu, kepli bir adam görüyorlar sadece: bir inşaatçı, nakliyecî ya da çöpçü. Kısacası, akıllarında kalacak hiçbir şey görmüyorlar. Görgü tanığı bulamamamız şaşırtıcı değil.”

“Çöp konteynerinde gayet güzel, koca koca parmak izleri bırakıyor” dedi Harry. “Gerçi geçen hafta sürekli yağmur yağdı maalesef.”

“Ama Alman pastası...”

“Ondaki parmak izlerini yiyor” dedi Harry iç geçirerek.

“...onu susatıyor. Şimdi şunu seyret.”

Adam eğilip spor çantasının fermuarını açtı ve beyaz bir plastik torba çıkardı. Bunun içindeki bir şişeyi aldı.

“Coca-Cola” diye fısıldadı Beate. “Sen gelmeden önce görüntüyü dondurup büyüttüm. Ağzı mantarla kapatılmış bir kola şişesi.”

Adam şişeyi boynundan tutarken mantarı çıkardı. Başını geriye atıp şişeyi yukarı kaldırdı ve içindeki sıvıyı ağzına döktü. Şişenin boşaldığını gördüler; ama adamın kepi yüzünü ve açık ağzını gizliyordu. Sonra adam şişeyi plastik torbaya koydu, torbanın ağzını düğümledi, spor çantasına koyacakken duraksadı.

“İzle. Şimdi düşünüyor” diye fısıldadı Beate ve alçak, monoton sesle devam etti: “Paralar çantada ne kadar yer tutacak? Ne kadar yer gerekecek?”

Adam spor çantasını inceledi. Çöp konteynerine baktı. Sonra kararını verip torbayı içindeki şişeyle birlikte, üstü açık çöp konteynerinin içine attı.

“Üç sayılık atış!” diye gürledi Harry.

“Kalabalık coştı!” diye haykırdı Beate.

“Hassiktir!” diye bağırdı Harry.

“Yo, hayır” diye inleyen Beate, alnını direksiyona umutsuzca vurdu.

“Yeni gitmiş olmalılar” dedi Harry. “Bekle!”

Bir bisikletçi, Harry’nin açtığı araba kapısına çarpmaktan kıl payı kurtuldu; Harry sokağın karşı tarafına koşup 7-Eleven’a girdi ve tezgâha gitti.

“Çöp konteynerini ne zaman götürdüler?” diye sordu, koca popolu iki kıza iki sosisli Big Bite saran delikanlıya.

Delikanlı başını kaldırıp bakmadan “Sıramı beklesene yahu” dedi.

Kızlardan biri öfkeyle sızlanırken Harry eğilip delikanlıyla ketçap şişesinin arasına girdi ve delikanlıyı yeşil gömleğinin ön kısmından kavradı.

“Selam, yine ben” dedi Harry. “Şimdi beni çok iyi dinle, yoksa bu sosisi aldığım gibi senin...”

Delikanlının dehşete kapıldığını görünce kendine hâkim oldu. Onu bırakıp pencereyi gösterdi; artık çöp konteyneri gitmiş olduğundan, sokağın karşı tarafındaki Nordea Bankası görülebiliyordu. “Çöp konteynerini ne zaman götürdüler? Çabuk söyle!”

Delikanlı yutkunarak Harry’ye baktı. “Şimdi. Hemen şimdi.”

“Şimdi derken?”

“İki dakika önce.” Delikanlının gözleri donuklaşmıştı.

“Nereye gidiyorlardı?”

“Ne bileyim? Çöp konteynerleri hakkında hiçbir şey bilmiyorum.”

“Hiçbir şey.”

“Ne?”

Ama Harry gitmişti bile.

Harry, Beate’nin kırmızı cep telefonunu kulağına götürdü.

“Oslo Çöp İdaresi mi? Ben polisim; Dedektif Harry Hole. Sizin şu konteynerleri nereye boşaltıyorsunuz? Hususi olanları, evet. Metodica. Tamam. Neresi... Alanbru semti, Verkseier Furulands yolu mu? Teşekkürler. Ne? *Veya* Grønmo mu? Hangisi olduğunu nereden bileceğim?..”

“Baksana” dedi Beate. “Trafik sıkışmış.”

Arabalar Hegdehaugsveien’deki Lorry Kafe’nin önündeki T kavşağın girişinde, aşılamaz gibi görünen bir duvar örmüşlerdi.

“Uranienborgveien’den gitmeliyiz” dedi Harry. “Ya da Kirkeveien’dan.”

“Maalesef sürücü koltuğunda sen oturmuyorsun” diyen Beate, arabayı kaldırıma çıkarıp kornaya abanarak gaza bastı. Önlerindeki insanlar kaçıştılar.

“Alo?” dedi Harry cep telefonuna. “Az önce Bogstadveien’dan, Industrigata kavşağının yanından yeşil bir çöp konteyneri aldınız. Nereye götürülüyor acaba? Evet. Beklerim.”

“Alnabru’yu deneyelim” diyen Beate direksiyonu kırarak kavşağa dalıp bir tramvayın önüne geçti. Araba çelik rayların üstünde gittikten sonra asfalta geçti. Harry dejavu yaşar gibi oldu.

Pilestredet’e girdiklerinde, Oslo Çöp İdaresi’nde çalışan adam telefona geri gelip, şoföre cep telefonundan ulaşamadıklarını, ama konteynerin *muhtemelen* Alnabru’ya götürüldüğünü söyledi.

“Tamam” dedi Harry. “Metodica’yı arayıp, onlara konteyneri çöp fırınına boşaltmamalarını, bizi beklemelerini söyler misiniz? Ofisiniz 11.30’la 12.00 arasında kapanıyor mu? Dikkat et! Hayır, sürücüyle konuşuyordum. Hayır, *benim* sürücümle.”

Ibsen Tüneli’nde Harry Emniyet Müdürlüğü’nü aradı ve Metodica’ya devriye arabası göndermelerini söyledi, ama en yakındaki serbest araba en az on beş dakikalık mesafedeydi.

“Lanet olsun!” Harry cep telefonunu omzunun üstünden geriye fırlatıp konsola vurdu.

Byporten’le Plaza’nın arasındaki döner kavşakta Beate kırmızı bir otobüsle bir Chevrolet kamyonetin arasına girerek beyaz çizgide ilerledi. Araba yüksek kavşaktan saatte 110 kilometreyle inince ve tekerlekleri çılgınlık atarken kontrollü bir şekilde kayarak Oslo Merkez Garı’nın fiyort tarafındaki daracık virajı alınca, Harry henüz her şeyin bitmediğini fark etti.

“Sana araba kullanmayı hangi çılgın piç öğretti?” diye sordu, Ekeberg Tüneli’ne giden üç şeritli otobanda makas atarlarken sımsıkı tutunarak.

“Kendi kendime öğrendim” dedi Beate.

Valerenga Tüneli’nin ortasına geldiklerinde ileride büyük, çirkin, dizel dumanı kusan bir kamyon belirdi. Kamyon sağ şeride sarsılarak geçti. Arkasında, iki tane sarı mekanik kol tarafından tutulan ve üstünde OSLO ÇÖP İDARESİ yazan yeşil bir çöp konteyneri vardı.

“Evet!” diye bağırdı Harry.

Beate kamyonun önüne geçti, yavaşladı ve sağ sinyal verdi. Harry pencereyi indirip elini dışarı uzatarak kimliğini gösterdi ve kamyonun yol kenarına park edilmesi için el salladı.

Şoför, Harry'nin konteynerin içine bakmasına itiraz etmese de, bunu Metodica çöp alanında yapmalarının daha iyi olup olmayacağını sordu; orada konteynerin içindekileri yere boşaltabilirlerdi.

“Şişenin kırılmasını istemiyorum!” diye bağırdı Harry, kamyonun arkasından akan trafiğin gürültüsü yüzünden.

“Canım takım elbiseniz mahvolacak” dedi şoför, ama Harry konteynere tırmanmıştı bile. Bir an sonra içeriden gök gürültüsüne benzer bir gürültü geldi; şoförle Beate, Harry'nin ağız dolusu küfrettiğini duydular. Sonra hışırtılar duyuldu. Sonunda Harry tekrar “Evet!” deyip konteynerin tepesinde belirdi; beyaz bir plastik torbayı başının yukarısına kupa gibi kaldırmıştı.

Beate arabayı çalıştırırken “Şişeyi hemen Weber'e ver ve acil olduğunu söyle” dedi Harry. “Benden selam söyle.”

“Bunun faydası olur mu?”

Harry başını kaşdı. “Hayır. Sen acil de yeter.”

Kadın güldü. Çok ya da içten değil; ama gülmesi Harry'nin dikkatini çekti.

“Hep bu kadar şevkli mi çalışırsın?” diye sordu kadın.

“Ben mi? Ya sana ne demeli? Bu kanıt yüzünden bizi genç yaşta öbür dünyaya göndermeye hazırdın, değil mi?”

Kadın gülümsedi, ama yanıt vermedi. Dikiz aynasına göz attıktan sonra anayola geri döndü.

Harry saatine göz attı. “Lanet olsun!”

“Randevun mu vardı?”

“Beni Majorstuen Kilisesi'ne bırakabilir misin?”

“Elbette. O yüzden mi siyah takım giydin?”

“Evet. Bir... arkadaşımın cenazesine gideceğim.”

“Öyleyse omzundaki şu kahverengi lekeyi çıkarmaya çalış bence.”

Harry başını yana çevirdi. “Konteynerdeyken olmuştur” dedi, lekeyi eliyle silerek. “Çıktı mı?”

Beate ona mendil uzattı. “Biraz tükürüp öyle dene. Yakın arkadaşın mıydı?”

“Hayır. Veya evet... Bir ara öyleydi belki. Ama cenazelere gitmek gerekir, değil mi?”

“Öyle mi düşünüyorsun?”

“*Sen* öyle düşünmüyor musun?”

“Ben hayatımda tek bir cenazeye gittim.”

İlerleyen arabada sessizce oturdular.

“Babaninkine mi?”

Beate başıyla onayladı.

Sinsen kavşağından geçtiler. Muselunden’de, Harald-sheimen’in aşağısındaki geniş çimenlikte, bir adamla iki oğlan çocuğu uçurtma uçuruyorlardı. Üçü de durmuş mavi göğe bakıyorlardı; Harry adamın uçurtma ipini uzun boylu çocuğa verdiğini gördü.

“Soyguncuyu hâlâ yakalayamadık” dedi Beate.

“Haklısın” dedi Harry. “Henüz yakalayamadık.”

Rahip, boş sıralara ve içeriye parmak uçlarına basarak girip, en arkada oturacak yer bakınan uzun boylu, kısa saçlı adama bakarak “Tanrı verir ve Tanrı alır” dedi. Yüksek, yürek paralayıcı bir hıçkırığın kubbeli tavandan gelen yankısının dinmesini bekledi. “Ama bazen, sadece almakla ilgileniyormuş gibi görünür.”

Rahibin vurgulayarak söylediği “almak”la sözcüğü, kilisenin akustiği sayesinde arka tarafa yayıldı. Hıçkırıklar giderek yükseldi tekrar. Harry seyretti. Gayet dışadönük ve şen şakrak bir insan olan Anna’nın bir sürü arkadaşı olduğunu düşünmüştü, ama sıralarda sadece sekiz kişi oturuyordu; en ön sırada altı kişi, daha gerideyse iki kişi. Sekiz. Evet, peki Harry’nin cenazesine kaç kişi gelirdi acaba? Sekiz kişi fena sayılmazdı belki de.

Hıçkırıklar en ön sıradan geliyordu; Harry oraya bakınca parlak eşarplı üç kafa ve üç çıplak erkek kafası görebiliyordu. Diğer iki kişiden biri solda oturan bir adam, diğeriye ortada oturan bir kadındı. Harry, Astrid Monsen’i küre şeklindeki, kabarık, kıvrırcık saçlarından tanıdı.

Org pedalları gıcırdadı ve müzik başladı. Bir ilahi. Tanrı’nın inayeti. Harry gözlerini kapayınca ne kadar yorgun olduğunu fark etti. Orgdan gelen sesler yükselip alçalıyordu; tiz notalar tavandan su gibi damlıyordu. Şarkı söyleyen ince sesler, bağışlanma ve merhamet dileniyordu. Harry kendisini ısıtacak ve gizleyecek bir şeyin içine gömülmek istiyordu. Tanrı hızlı yaşamış ölüleri yargılayacak. Tanrı’nın intikamı. Tanrı’nın Nemesis olması. Orgdan çıkan kalın sesler, boş ahşap sıraların titreşmesine yol açıyordu. Bir elinde kılıç, diğeriinde terazi; ceza ve adalet. Veya ceza da yok adalet de. Harry gözlerini açtı.

Tabutu dört adam taşıyordu. Harry yakası açık, beyaz gömlek giymiş, Armani takım elbiseli iki esmer adamın arkasındaki Polis Ola Li’yi tanıdı. Dördüncü kişi öyle uzun boyluydu ki tabutun eğik

durmasına yol açıyordu. Takım elbisesi cılız vücutundan sarkıyordu, ama o dörtlünün içinde tabutu ağır bulmayan tek kişi o gibiydi. Özellikle adamın yüzü Harry'nin dikkatini çekti. Zarif, ince bir yüzdü; iri, acılı, kahverengi gözleri çukura kaçmıştı. Siyah saçları arkadan toplanıp örüldüğünden, yüksek ve parlak alını açıktaydı. Kalp şeklindeki, duyarlı ağzını uzun, bakımlı bir sakal çevreliyordu. Sanki rahibin arkasındaki kilise mihrabından İsa inmişti. Ve bir şey daha vardı: Adamın yüzü, çok az yüzde görülen bir şekilde *ışıldılıydı*. Dört adam sıraların arasından yürüyerek yaklaşırlarken, Harry o yüzün neden ışıldadığını anlamaya çalıştı. Keder yüzünden miydi? Hazdan değildi. İyilikten? Kötülükten?

Harry yanından geçen adamla bir an göz göze geldi. Tabutu, yere bakan Astrid Monsen, muhasebeciye benzeyen orta yaşlı bir adam ve rengârenk etekler giymiş üç kadın (ikisi yaşlı, biri gençti) takip ediyordu. Hıçkırarak ağlıyor, sızlanıyor, gözlerini deviriyor ve ellerini usulca ovuşturuyorlardı.

Cenaze alayı kiliseden çıkarken Harry ayağa kalktı.

“Bu Çingeneler tuhaf insanlar, değil mi Hole?” Sözcükler kilisede yankılandı. Harry döndü. Siyah takım elbiseli, kravatlı, gülümseyen Ivarsson'u gördü. “Ben küçükken Çingene bir bahçıvanımız vardı. Ursari'ydi; hani şu gezgin ayı oynatıcılar vardır ya. Adı Josef'ti. Akıllı fikri müzikte ve eşek şakalarındaydı. Ama ölünce, anlarsın ya... Bu insanlar ölüme bizden bile daha soğuk bakıyorlar. *Mulo* 'lardan, yani ölümlerin ruhlarından ödleri kopuyor. Ölümlerin geri geldiğine inanıyorlar. Josef ruhları kovan bir kadına gidiyordu. Bunu sadece kadınlar yapabilirmiş. Haydi gel.”

Ivarsson, Harry'nin koluna hafifçe dokundu. Kolunu silkelememek için kendini zor tutan Harry dişlerini gıcırdatmakla yetindi. Kilise basamaklarından indiler. Kirkeveien trafiğinin gürültüsü çan seslerini bastırıyordu. Schönings Sokağı'ndaki siyah, arka kapısı açık bir Cadillac cenaze alayını bekliyordu.

“Tabutu Vestre Krematoryumu'na götürüyorlar” dedi Ivarsson. “Cesetleri yakmak Hindistan'dayken edindikleri bir Hint geleneği. İngiltere'dekiler ölünün karavanını yakıyorlar, ama dul karısını içeri kilitlemelerine izin verilmiyor artık.” Güldü. “Ölünün eşyalarını almaları serbest. Josef bana Macaristan'daki bir Çingene yıkımcıdan bahsetmişti. Adam ölünce ailesi tabutuna dinamit koyup bütün krematoryumu havaya uçurmuş.”

Harry bir Camel paketi çıkardı.

“Buraya niye geldiğini biliyorum Hole” dedi Ivarsson gülümsemeyi sürdürerek. “Onunla sohbet edebilmeyi umuyordun, değil mi?” Ivarsson cenaze alayını, diğer üçünün tökezleyerek ayak uydurmaya çalıştıkları uzun boylu, zayıf adamı başıyla gösterdi.

Harry dudaklarının arasına bir sigara sıkıştırırken “Raskol o mu?” diye sordu.

Ivarsson başıyla onayladı. “Kadının amcası.”

“Peki ya diğerleri?”

“Arkadaşları galiba.”

“Peki ya akrabaları?”

“Müteveffayla araları açılmış.”

“Ya?”

“Raskol öyle diyor. Çingenelerin yalancılığı meşhurdur, ama Raskol’un söyledikleri Josef’in Çingenelerin düşünce tarzıyla ilgili söylediklerine uyuyor.”

“Nasıl bir tarz?”

“Ailenin onuru her şeyden önce gelir. Kadın o yüzden aforoz edilmiş. Raskol’un dediğine göre, kadın on dört yaşındayken İspanya’da Yunanca konuşan bir *gringo* Çingene’yle evlenmiş, ama hemen ardından onu bir *gaco* ’yla aldatmış.”

“*Gaco* mu?”

“Çingene olmayanlara öyle diyorlar. Adam Danimarkalı bir denizciymiş. Yapılabilecek en kötü şey bu. Bütün aileyi rezil etmek anlamına geliyor.”

“Hımm.” Harry konuşurken, ağzındaki yakılmamış sigara inip kalkıyordu. “Anladığım kadarıyla bu Raskol’u epey yakından tanımışsın.”

Ivarsson eliyle duman dağıtır gibi yaptı. “Arada sırada sohbet ettiğimiz oldu. Ufak tefek çekişmeler diyorum bunlara ben. Asıl önemli konuşmalar biz üzerimize düşeni yaptıktan sonra başlayacak, yani bu cenaze töreni bittikten sonra.”

“Şimdiye kadar pek bir şey söylemedi yani?”

“Soruşturmaya faydalı olacak bir şey söylemedi, evet. Ama olumlu konuştu.”

“Polise kendi akrabasının tabutunu taşıyacak kadar olumlu konuşmuş anlaşılan...”

“Rahip sayıyı tutturmak için Li’nin ya da benim tabutu taşımamızı istedi. Sorun değil; biz zaten Raskol’u gözümüzün önünde tutmak için buradayız. Ve bunu yapmayı sürdüreceğiz. Yani Raskol’u gözümüzün önünden ayırmayacağız.”

Harry parlak sonbahar güneşine kısık gözlerle baktı.

Ivarsson ona döndü. “Şunu açıkça söyleyeyim Hole. Raskol’la işimiz bitene kadar onunla kimse konuşmayacak. Hiç kimse. Her şeyi bilen adamla anlaşma yapmak için üç yıldır uğraşıyorum. Ve sonunda başardım. Bunu kimse bozamaz. Ne dediğimi anlıyor musun?”

“Madem muhabbet ediyoruz, söylesene Ivarsson” dedi Harry, ağzından bir tütün parçası çıkararak. “Bu vaka seninle benim aramda rekabete mi dönüştü?”

Ivarsson yüzünü güneşe doğru kaldırıp kıkırdadı. “Yerinde olsam ne yapardım biliyor musun?” dedi kapalı gözlerle.

“Ne?” dedi Harry, sessizlik katlanılmaz hale gelince.

“Takım elbisemi kuru temizlemeciye gönderirdim. Çöplükte yatmış gibi görünüyorsun.” Ivarsson iki parmağını alnına dokundurdu. “İyi günler.”

Harry basamaklarda tek başına durup sigara içerken, beyaz tabutun kaldırımında sarsılarak taşınmasını seyretti.

Harry içeri girince Halvorsen koltuğunda döndü.

“Gelmen harika. İyi haberlerim var. Ben... hassiktir, bu koku ne böyle?”

Halvorsen burnunu tutup hava tahmincisi sesiyle konuştu: “Takım elbisene ne oldu?”

“Ayağım kaydı, çöp yığına düştüm. Neymiş bu iyi haberler?”

“Aah... evet, fotoğrafın Sörland’daki bir tatil beldesinde çekilmiş olabileceğini düşündüğümden, onu Aust-Agder’daki bütün karakollara e-postayla gönderdim. Ve bingo, Risör’den bir polis aradı hemen; o plajı gayet iyi bildiğini söyledi. Ama neymiş biliyor musun?”

“Eee, aslında hayır, bilmiyorum.”

“Plaj, Sörland’da değil Larkollen’daymış!”

Hevesle sırtarak Harry’ye bakan Halvorsen tepki alamayınca “Östfold’da. Moss civarında” diye ekledi.

“Larkollen’in yerini biliyorum Halvorsen.”

“Evet, ama bu polis şeyden aradı...”

“Sörlandlılar da tatile giderler. Larkollen’ı aradın mı?”

Halvorsen gözlerini bezgince devirdi. “Evet, aradım tabii. Kamping alanını ve iki emlakçıyı aradım. Ve bakkalları; sadece iki tane var.”

“Bir şey çıktı mı?”

“Hıhı.” Halvorsen tekrar gülümsedi. “Fotoğrafi faksladım; bakkallardan biri kadını tanıyormuş. Bölgedeki en muhteşem yazlıklardan birinin sahibiymişler. Bakkal arada sırada oraya yiyecek filan götürüyormuş.”

“Kadının ismi neymiş peki?”

“Vigdis Albu?”

“Albu? Dirsek anlamında yani?”

“Hıhı. Norveç’te iki tane Vigdis Albu var sadece. Biri 1909 doğumlu. Diğeryse Slemdal’da, Bjørnetrakket 12 numarada Arne Albu’yla birlikte yaşıyor. Ve işte... Bu da telefon numarası patron.”

“Bana öyle deme” diyen Harry telefonu kapdı.

Halvorsen inledi. “Hayrola? Canın filan mı sıkkın?”

“Evet, ama sebep o değil. Patron Möller. Ben patron değilim, tamam mı?”

Halvorsen tam bir şey diyecekken Harry amirane bir edayla elini kaldırdı: “Bayan Albu?”

Albuların evini inşa etmek epey zaman, para ve boş alan gerektirmiş olmalıydı. Ve epey zevk. Veya Harry’nin gördüğü kadarıyla epey zevksizlik. Mimar –öyle biri var idiyse– Norveç yazlık mimarisi geleneğini, Güney ABD çiftliklerinin tarzıyla, biraz da banliyö ferahlığı ekleyerek kaynaştırmaya çalışmış gibiydi. Harry’nin ayakları, biçimli çalılarla bezeli, bakımlı bahçenin içinden ve bir fiskiyeden su içen küçük bir bronz karacanın yanından geçen yolun ince çakıllarına gömülüyordu. Garaj çatısının kenarındaki oval bakır tabelanın yanındaki mavi bayrağın üstünde, siyah bir üçgenin içindeki sarı bir üçgen vardı.

Evin arkasından bir köpeğin öfkeli havlamaları geliyordu. Harry sütunların arasındaki geniş basamakları çıkıp zili çalarken kapıyı beyaz önlüklü, anaç bir zenci kadının açmasını bekledi biraz.

Kapıyı açan kadın hemen “Merhaba” dedi canlı bir sesle. Vigdis Albu, Harry’nin geceleri evine döndüğünde televizyonda arada sırada gördüğü fitness reklamlarındaki kadınlara benziyordu. Onların bembeyaz dişlerini sergileyen gülümsemesine, sarıya boyanmış Barbie saçlarına ve koşu taytıyla küçücük bir badinin içinde hapsedilmiş sıkı, biçimli bir orta sınıf vücuduna sahipti. Ayrıca memelerini büyütmişti, ama en azından abartmadan.

“Harry...”

“Girin!” Gülümseyen kadının iri, mavi, hafif makyajlı gözlerinin kenarlarında belli belirsiz kırışıklıklar vardı.

Harry bel boyunda, şişman, çirkin, ahşap trol heykelleriyle bezeli geniş hole girdi.

“Temizlik yapıyordum” diye açıklama yaptı Vigdis Albu. Bembeyaz dişlerini sergileyerek gülümsedikten sonra yüzündeki bir ter damlasını işaretparmağıyla, rimeline dokunmamaya çalışarak, dikkatle sildi.

“Ayakkabılarımı çıkarayım öyleyse” diyen Harry, sağ çorabının başparmağındaki deliği hatırladı birden.

“Hayır, evi temizlemiyorum, Tanrı korusun. Bu işi yapan yardımcılarımız var” dedi kadın gülerek. “Ama ben çamaşır yıkamayı seviyorum. Hem eve fazla yabancı sokmamak gerek, değil mi?”

“Çok haklısınız” diye mırıldandı Harry. Kadına ayak uydurmak için hızlı yürümek zorunda kaldı. Şık bir mutfağın önünden geçip oturma odasına girdiler. Çift kanatlı bir cam sürme kapının ardında geniş bir teras uzanıyordu. Ana duvarda devasa bir tuğla yapı vardı; Oslo Belediye Binası’yla bir anıtmezarın karışımı gibiydi.

“Per Hummel, Arne’nin kırkıncı doğum günü için tasarladı” dedi Vigdis. “Per arkadaşımızdır da.”

“Evet, Per’in bu... şöminesi gerçekten etkileyiciymiş.”

“Mimar Per Hummel’i bilirsiniz, değil mi? Holmenkollen’daki yeni şapelin mimarı hani.”

“Maalesef bilmiyorum” diyen Harry, kadına fotoğrafı verdi. “Şuna bir bakabilir misiniz?”

Kadının yüzüne yayılan şaşkınlığı seyretti.

“Ama Arne’nin geçen yıl Larkollen’da çektiği fotoğraf bu.”

Harry karşılık vermeden önce, kadının yüzündeki içten şaşkınlık ifadesini sürdürüp sürdüremeyeceğini görmeyi bekledi. Kadının ifadesi değişmemişti.

“Anna Bethsen adlı bir kadının ayakkabısında bulduk” dedi Harry. Vigdis Albu’nun zincirleme tepki şeklinde birbirini takip eden düşünceleri, mantık yürütmeleri ve duyguları kadının yüzünden okunuyordu; Harry hızla ileri sarılan bir pembe diziyi seyrediyordu sanki. Önce şaşkınlık, sonra hayret, sonra da kafa karışıklığı. Sonra bir sezi, başta alaycı bir kahkahayla reddedilen, ama direnen ve giderek idrake dönüşür gibi görünen. Ve sonunda, kapanan yüz ve şu alt yazı: *Eve fazla yabancı sokmamak gerek, değil mi?*

Harry çıkardığı sigara paketiyle oynadı. Kahve sehpasının ortasında büyük, göz alıcı bir cam kül tablası duruyordu.

“Anna Bethsen diye birini tanıyor musunuz Bayan Albu?”

“Hiç tanımıyorum. Nereden tanıyacaktım ki?”

“Bilmem” dedi Harry samimiyetle. “O öldü. Ben de ayakkabısında böyle özel bir fotoğrafın ne aradığını merak ediyorum. Sizin bir fikriniz var mı?”

Vigdis Albu sabırla gülümsemeye çalıştı, ama ağzına söz geçiremedi. Başını hararetle, hayır anlamında sallamakla yetindi.

Harry kımıldamadan, gevşekçe bekledi. Ayakkabıları nasıl ince çakıllara gömüldüyse, şimdi de

vücudu derin ve beyaz kanepeye gömülüydü. İnsanları konuşurmanın en iyi yolunun sessiz kalmak olduğunu deneyimlerinden öğrenmişti. İki yabancı karşılıklı otururken, sessizlik vakum işlevi görür; sözcükleri emerek dışarı çıkarır. Sonsuz gibi gelen on saniye boyunca öylece oturdular. Vigdis Albu yutkundu: “Belki de temizlikçi onu bir yerde bulup cebine atmıştır. Sonra da o kadına vermiştir... Anna mıydı?”

“Hımm? Sigara içebilir miyim Bayan Albu?”

“Bu evde sigara içilmez. Kocam da ben de içmeyiz...” Kadın elini saç örgüsüne götürdü çabucak. “Ayrıca en küçük çocuğumuz Alexander’ın astımı var.”

“Buna üzüldüm. Kocanız zamanını nasıl geçiriyor?”

Kadın ona iri, mavi gözlerini daha da fazla açarak baktı.

“Yani mesleği nedir?” Harry sigara paketini cebine geri koydu.

“Yatırımcılık. Şirketi üç yıl kadar önce sattı.”

“Hangi şirketi?”

“Albu AS. Havlu ve banyo paspası ihraç ediyordu; otellere ve kurumlara satıyordu.”

“Epey havlu satıyordu herhalde. Ve banyo paspası.”

“İskandinavya’nın her yerine satış yapıyorduk.”

“Tebrikler. Garajdaki bayrak konsolosluk bayrağı, değil mi?”

Kendini toplamış olan Vigdis Albu saç bandını çıkardı. Harry kadının yüzüne estetik yaptırmış olduğunu fark etti. Kadının yüz hatları uyumsuzdu. Daha doğrusu *fazla* uyumluydu; neredeyse yapay bir şekilde simetrikti.

“Saint Lucia. Kocam orada on bir yıl Norveç konsolosluğu yaptı. Banyo paspası üretilen fabrikamız vardı. Orada da küçük bir evimiz var. Siz hiç oraya...?”

“Hayır.”

“Harika, muhteşem, çok hoş bir adadır. Yaşlı yerlilerden bazıları Fransızca konuşuyorlar hâlâ. Gerçi ne dedikleri anlaşılıyor, ama öyle tatlılar ki inanamazsınız.”

“Kreol Fransızcası.”

“Ne?”

“O konuda bir şeyler okumuştum. Kocanız bu fotoğrafın müteveffada ne aradığını biliyor olabilir mi sizce?”

“Hiç sanmam. Nereden bilsin ki?”

“Hımm.” Harry gülümsedi. “Öyleyse bu fotoğrafın bir yabancıнын ayakkabısında ne aradığını da bilmiyordur herhalde.” Harry ayağa kalktı. “Kendisini nerede bulabilirim Bayan Albu?”

Harry, Arne Albu’nun ofisinin telefon numarasıyla adresini yazarken, az önce üstünde oturduğu kanepeye baktı.

“Şey...” dedi, Vigdis Albu’nun da oraya baktığını görünce. “Yolda ayağım kaydı da, çöplüğe düştüm. Ama tabii ki ben...”

“Önemli değil” diye sözünü kesti kadın. “Kanepenin kılıfı gelecek hafta kuru temizlemeciye gidecekti zaten.”

Dışarıdaki basamaklarda Harry’ye, kocasını saat beşten sonra aramasını söyledi.

“O zaman eve gelmiş olur ve çok meşgul olmaz.”

Karşılık vermeyen Harry, kadının ağız kenarlarının inip kalkmasını seyretti.

“O zaman kocam ve ben... bu meseleyi açıklığa kavuşturabilir miyiz diye bakarız.”

“Teşekkürler, çok nazıksınız, ama arabamla geldim ve zaten kocanızın ofisi yolumun üstünde; o yüzden onun işyerine gidip bakayım.”

“Tamam” dedi kadın cesurca gülümseyerek.

Köpek havlamaları, Harry’yi uzun bahçe yolu boyunca takip etti. Harry bahçe kapısına varınca arkasına döndü. Vigdis Albu pembe çiftlik binasının basamaklarında duruyordu hâlâ. Başını eğikti ve saçlarıyla parlak spor giysileri güneşin altında ışıldıyordu. Uzaktan bakınca, minik bir bronz karaca gibi görünüyordu.

Harry, Vika Atrium’daki adreste ne yasal park yeri, ne de Arne Albu’yu bulabildi. Bir danışma görevlisi ona Albu’nun başka üç yatırımcıyla birlikte ofis kiraladığını ve şimdi “bir broker’lık firmasından” insanlarla öğle yemeğinde olduğunu söyledi.

Harry binadan çıkınca, arabasının ön sileceğinin altına sıkıştırılmış bir park cezası buldu. Cezayı alıp, can sıkıntısıyla SS *Louise*’ye gitti; burası buharlı gemi değil, Aker Brygge’deki bir restorandı. Schröder’in tersine, burası azıcık zorlamayla Oslo’nun Wall Street’i denebilecek bir sokakta, çalışan, yeri yurdu belli, borçları olmayan müşterilere yenilebilir yemekler sunuyordu. Harry, Aker Brygge’de kendini asla rahat hissetmemişti; ama bunun sebebi turist değil, Oslolu olmasıydı belki de. Bir garsonla konuştu; adam ona pencere kenarındaki bir masayı gösterdi.

“Rahatsız ettiğim için kusura bakmayın beyler” dedi Harry.

“Ah, sonunda” diye bağırdı masadaki adamlardan biri, saçlarını geriye yatırarak. “Bu şarap oda sıcaklığında mı sizce garson bey?”

“Bence o aslında Clos des Papes şişesine konulmuş Norveç kırmızı şarabı” dedi Harry.

Şaşırان adam, siyah takım elbiseli Harry’yi baştan aşağı süzdü.

“Espriydi” dedi Harry. “Ben polisim.”

Adamın şaşkınlığı kaygıya dönüştü.

“Çevre suçlularıyla ilgilenmiyorum, merak etmeyin.”

Rahatlığın yerini, soru işaretleri almıştı şimdi. Harry çocuksu bir kahkaha duyunca derin bir nefes aldı. Bu işi nasıl yapacağına karar vermişti, ama sonucun ne olacağına ilişkin hiçbir fikri yoktu. “Arne Albu?”

“Benim” diye karşılık verdi gülen adam. Zayıftı ve kısa, kıvrırcık, siyah saçları vardı; gülerken göz kenarlarının kırışması, adamın sık sık güldüğünü ve Harry’nin baştaki tahmininin tersine, otuz beş yaşından büyük olduğunu gösteriyordu. “Yanlış anlama için kusura bakmayın” diye devam etti gülmeyi sürdürerek. “Size yardımcı olabilir miyim memur bey?”

Harry devam etmeden önce adamı inceleyerek, onun hakkında fikir sahibi olmaya çalıştı. Adamın sesi gürdü. Bakışları sabitti. Parlak beyaz yakasının altındaki kravat ne çok sıkı, ne çok gevşekti. “Benim” demekle yetinmeyerek “Size yardımcı olabilir miyim memur bey?” diye alttan alması –“memur bey” kısmını biraz alaycı söylemişti–, Arne Albu’nun ya çok özgüvenli olduğunu ya da öyle görünmek için epey pratik yaptığını gösteriyordu.

Harry odaklandı. Söyleyeceklerinde değil, Albu’nun tepkilerinde.

“Evet, olabilirsiniz Bay Albu. Anna Bethsen’i tanıyor musunuz?”

Albu, karısının kiler gibi mavi gözleriyle Harry’ye bakarak bir an düşündükten sonra yüksek ve net sesle “Hayır” dedi.

Albu’nun yüzü, söylediklerinden fazlasını ele vermiyordu. Harry aksini beklememişti zaten. İşleri yüzünden her gün yalanlar duyan insanların yalanları fark etmeyi öğrendikleri efsanesine inanmaktan çoktan vazgeçmişti. Bir keresinde, duruşmanın birinde konuşan bir polis, zanlıların yalan söylediklerini deneyimleri sayesinde anlayabildiğini öne sürmüştü. Yine davalının tarafında olan Stale Aune, araştırmalara göre meslek faktörünün yalanların saptanmasında etkili olmadığı karşılığını vermişti; bir temizlikçiyi kandırmak, bir psikolog ya da polisi kandırmak kadar kolay ya da zor olabilirdi. Karşılaştırmalı araştırmaya dahil edilen gruplardan yalnızca biri ortalamanın üstünde puan almıştı: Gizli Servis ajanları. Ama Harry, Gizli Servis ajanı değildi. Zamanı az, canı sıkın olan, ayrıca şu an hiç de akıllıca davranmayan bir Oppsal çocuğuydu sadece. Bir adamı başkalarının önünde, kanıt yokken, şüpheli koşullar altında sorguya çekmek, çok etkili bir yöntem olmadığı gibi, pek adil de sayılmazdı. Yani Harry şu an yaptığı şeyi yapmaması gerektiğini biliyordu: “Ona bu fotoğrafı kimin vermiş olabileceğini biliyor musunuz?”

Üç adam, Harry'nin masaya bıraktığı fotoğrafı incelediler.

“Hiçbir fikrim yok” dedi Albu. “Eşim? Belki çocuklar?”

“Hımm.” Harry adamın gözbebeklerinin büyüyüp büyümediğine baktı ve terleme ya da kızarma gibi, nabız hızlanması belirtileri aradı.

“Mesele nedir bilmiyorum memur bey, ama beni bulmak için bunca zahmete girdiğinize göre önemsiz değildir herhalde. İsterseniz Handelsbanken'den gelen bu beyefendilerle görüşmem bittikten sonra baş başa konuşalım. Beklemek isterseniz garsona söyleyeyim de size sigara içilen kısımda masa ayarlasın.”

Harry, Albu'nun gülümsemesinin alaycı mı yoksa itaatkâr mı olduğuna karar veremedi. Hiçbir şey anlaşılıyordu.

“Zamanım yok” dedi Harry. “O yüzden şimdi oturup...”

“Maalesef benim de zamanım yok” diye araya girdi Albu, sakin ama kararlı bir sesle. “Şu an mesai saatimdeyim, o yüzden ancak öğleden sonra konuşabiliriz. Yani size yardımcı olabileceğimi hâlâ düşünürseniz.”

Harry yutkundu. Âcizdi ve Albu'nun bunu bildiğini görebiliyordu.

“Tamam öyleyse” dedi Harry, sözleri epey zavallı çıkmıştı.

“Teşekkürler memur bey.” Albu gülümseyerek başını yana eğdi. “Ve şarap konusunda haklısınız muhtemelen.” Handelsbanken'de çalışan adamlardan birine döndü. “Opticom hakkında ne diyordun Stein?”

Harry fotoğrafı alırken, broker'ın pek gizlemeden sırtıtmasına katlanmak zorunda kaldı.

Rıhtım kenarında bir sigara yaktı, tat alamayınca homurdanarak attı. Akershus Kalesi'nin bir penceresi gün ışığıyla parıldıyordu ve deniz öyle sakindi ki, üstü incecik ve berrak bir buz tabakasıyla kaplıydı sanki. Harry bunu neden yapmıştı? Neden tanımadığı bir adamı küçük düşürmek için kamikaze saldırısı yapmıştı? Sonunda adam onu ipek eldivenli elleriyle kaldırıp kibarca dışarı atmıştı.

Güneşe dönüp gözlerini kapadı ve bugün bir kez olsun akıllıca bir şeyler yapmasının iyi olup olmayacağını düşündü. Örneğin bu vakayla ilgilenmeyi tamamen bırakmasının. Hiçbir şey anlamlı gelmiyor gibiydi; her zamanki kaos ve şaşkınlık vardı sadece. Belediye Binası'nın çanları çalmaya başladı.

Harry, Möller'in haklı çıkacağını bilmiyordu. Yılın son sıcak günüydü.

16

Namco G-Con 45

Cesur Oleg.

“Her şey yolunda gidecek” demişti Harry’ye telefonda. Tekrar tekrar, gizli bir planı varmışçasına. “Annemle yakında döneceğiz.”

Pencerenin önünde duran Harry karşı apartmanın çatısının üstündeki gökyüzüne bakıyordu; akşam güneşi ince, buruşuk bir bulut tabakasının alt tarafını turuncuya ve kırmızıya boyuyordu. Harry eve giderken hava anlaşılmaz bir şekilde soğuyuvermişti; sanki birisi görünmez bir kapıyı açmış ve bütün sıcaklık dışarı gitmişti. Dairenin döşeme tahtalarının arasından soğuk sızmaya başlamıştı. Harry keçe terliklerini nereye koymuştu? Bodruma mı, tavan arasına mı? Terliği var mıydı? Hatırlayamıyordu. Neyse ki, Oleg’in Gameboy’da Harry’nin Tetris rekorunu kırması durumunda Harry’nin ona alacağı Playstation tabancasının ismini yazmayı başarmıştı. Namco G-Con 45.

Harry’nin arkasındaki 14 inçlik televizyonda haberler tekdüze bir sesle okunuyordu. Kurbanlar için para toplamaya yönelik bir başka gala. Julia Roberts şifa dilerken, Sylvester Stallone bağışçılarının telefonlarına çıkıyordu. Ve intikam saati gelmişti. Halı bombardıman yapılan dağ eteklerinin görüntüleri. Hiçbir şeyin yeşermediği ıssız bir bölgede, kayalardan yükselen siyah duman sütunları. Telefon çaldı.

Arayan Weber’di. Weber, Emniyet Müdürlüğü’nde, birlikte çalışılması zor olan, dik kafalı, suratsız bir ihtiyar olarak tanınıyordu. Harry ise öyle düşünmüyordu. Weber’e saygısızlık etmediği ve onun canını sıkmadığı sürece sorun çıkmıyordu.

“Sonuçları beklediğini biliyorum” dedi Weber. “Şişede DNA bulamadık, ama iki tane hafif parmak izi bulduk.”

“Güzel. Plastik torbada olsalar da silinmelerinden korkuyordum.”

“Neyse ki şişe cam. Plastik şişe olsa, onca günden sonra iz kalmazdı.”

Harry arkadan gelen tıkırtıları duyuyordu. “Hâlâ çalışıyor musun Weber?”

“Evet.”

“Parmak izlerini veri bankasında arama işini ne zaman halledersin?”

“Canımı sıkmaya mı çalışıyorsun?”

“Kesinlikle hayır. Benim zamanım bol Weber.”

“Yarın. Bilgisayar dâhisi değilim ben; gençler de evlerine gittiler.”

“Sen ne yapıyorsun peki?”

“Parmak izlerini eski yöntemlerle kontrol edip birkaç olasılığı araştıracağım sadece. İyi uykular

Hole. Sallanarak çalışan amcan bir gözünü açık tutacak.”

Harry telefonu kapatıp yatak odasına girdi ve bilgisayarını açtı. Cıvıl cıvıl Windows cıngılı, oturma odasından gelen Amerikan intikam retoriğini bastırdı bir an. Harry, Kirkeveien soygununun videosuna bir dizi tıklamayla ulaştı. Titrek kaydı birkaç kez seyretti; ne yeni bir şey öğrendi, ne de kendini daha aptal hissetti. E-posta ikonuna tıkladı. Kum saati ve *1 mesajınız var* yazısı belirdi. Ev telefonu tekrar çaldı. Harry kol saatine göz attıktan sonra telefonu açtı ve yalnızca Rakel’le konuşurken kullandığı yumuşak ses tonuyla “Selam” dedi.

“Ben Arne Albu. Akşam vakti aradığım için kusura bakmayın, ama isminizi eşimden aldım ve bu meseleyi bir an önce halledeyim dedim. Müsait misiniz?”

“Evet” dedi Harry normal sesi ve hayal kırıklığıyla.

“Eh, eşimle konuştum; o kadını ikimiz de tanımıyoruz ve fotoğrafı nereden bulduğunu bilmiyoruz. Ama o fotoğraf bir fotoğrafçıda banyo edilmişti; orada çalışan biri çoğaltmıştır belki de. Ayrıca evimize gelen giden çok oluyor, yani *bir sürü* ihtimal var.”

“Hımm.” Harry, Arne Albu’nun sesinin daha önceki gibi özgüvenli çıkmadığını fark etmişti. Birkaç saniyelik cızırtılı sessizlikten sonra Albu devam etti: “Bu konuda daha fazla konuşmanız gerekiyorsa, benimle işyerimden temas kurun lütfen. Anladığım kadarıyla eşim size numaramı vermiş.”

“Benim de anladığım kadarıyla mesai saatlerinde rahatsız edilmek istemiyordunuz.”

“Eşimin... stres yaşamasını istemiyorum. Tanrım, ölü bir kadının ayakkabısından çıkan bir fotoğraf! Eşimi karıştırmayın lütfen.”

“Anlıyorum. Ama o fotoğrafta eşiniz ve çocuklarınız var!”

“Eşim o fotoğrafla ilgili hiçbir şey bilmiyor diyorum size!” Sonra adam öfkeli konuştuğuna pişman olmuşçasına ekledi: “Sizi temin ederim ki, bu meseleyi açıklığa kavuşturmak için bütün olasılıkları gözden geçireceğim.”

“Teklifiniz için teşekkürler, ama ben kiminle istersem onunla konuşma hakkına sahibim hâlâ.” Harry, Albu’nun soluklarını dinledikten sonra ekledi: “Beni anlıyorsunuzdur umarım.”

“Beni iyi dinle...”

“Maalesef bu tartışmaya açık bir konu değil. Bilmem gereken bir şey olursa sizinle ya da eşinle temasa geçerim.”

“Dur bir dakika! Anlamıyorsunuz. Eşim... altüst oluyor.”

“Haklısınız, anlamıyorum. Hasta mı ki?”

“Hasta mı?” dedi Albu şaşkınlıkla. “Hayır, ama...”

“Öyleyse artık bu konuşmayı bitirelim.” Harry aynada kendini gördü. “Şu an mesai saati içinde değilim. İyi akşamlar.”

Harry telefonu kapatıp tekrar aynaya baktı. O hafif gülümseyiş, Hınç’tan kaynaklanan neşe kaybolmuştu artık. Dar Görüşlülük’ten, Ben Bilirimcilik’ten, Sadizm’den kaynaklanan. İntikamın dört atlısıydı bunlar. Ama bir şey daha vardı. Bir terslik vardı. Bir şey eksikti. Harry yansımasını inceledi. Belki de ışık yüzünden öyle görünüyordu.

Bilgisayarın karşısına otururken, Aune’ya bu dört atlı meselesinden bahsetmesi gerektiğini düşündü. Aune böyle şeyleri severdi. Harry’ye gelen e-posta, ilk kez gördüğü bir adresten gönderilmişti: furie@bolde.com. Harry e-postaya tıkladı.

Orada otururken, vücuduna bir yıl boyunca geçmeyecek bir ürperti yayıldı.

Ekranı okurken oldu. Ense tüyleri dikeldi ve derisi çeken bir giysiymiş gibi büzüldü.

Oyun oynayalım mı? Diyelim ki bir kadınla akşam yemeği yedin ve kadın ertesi gün ölü bulundu. Ne yaparsın?
S²MN

Telefon acı acı çaldı. Harry arayanın Rakel olduğunu biliyordu. Telefonu açmadı.

Arabistan'ın Gözyaşları

Halvorsen, Harry'nin ofise girdiğini görünce çok şaşırdı.

“Geldin mi? Saat daha...”

“Uyuyamadım” diye mırıldanan Harry kollarını kavuşturarak bilgisayar ekranının karşısına oturdu. “Bu makineler de amma yavaş.”

Halvorsen omzunun üstünden baktı. “İnternetteyken her şey veri aktarım hızına bağlıdır. Sen şimdi standart ISDN bağlantısı kullanıyorsun; ama merak etme, yakında geniş banda geçeceğiz. *Dagens Noeringsliv* gazetesinde haber mi arıyorsun?”

“Ha?... Evet.”

“Arne Albu'yla mı ilgili? Vigdis Albu'yla konuştun mu?”

“Evet.”

“Banka soygunuyla ne alakaları varmış?”

Harry başını kaldırıp bakmadı. Bu meselenin soygunla ilgili olduğunu söylememiştir, ama olmadığını da söylememiştir; dolayısıyla iş arkadaşının meselenin soygunla ilgili olduğunu varsayması doğaldı. Tam o anda Arne Albu'nun yüzü ekranı doldurunca Harry yanıt vermekten kurtuldu. Adamın sımsıkı bağlanmış kravatının yukarısındaki yüzünde, Harry'nin o gün gördüğü en geniş gülümseme vardı kesinlikle. Halvorsen dudaklarını şapırdatarak yüksek sesle okudu:

“Aile şirketine karşılık otuz milyon. Otel zinciri Choice'un dün Albu AS'nin bütün hisselerini satın almasından sonra, bugün Arne Albu otuz milyon kronu hesabına geçirecek. Albu şirketini satmasının en büyük sebebinin ailesine daha fazla zaman ayırmak isteği olduğunu söylüyor. “Çocuklarımla büyümelerini görmek istiyorum” dedi Albu röportajda. “Ailem en önemli yatırımdır.”

Harry yazdırma tuşuna bastı.

“Yazının geri kalanını okumak istemiyor musun?”

“Hayır, fotoğrafı istiyorum sadece” dedi Harry.

“Bankada otuz milyonu varken banka soygunculuğuna mı başlamış?”

“Sonra açıklarım” dedi Harry koltuğundan kalkarken. “Bu arada, bir e-postayı kimin gönderdiği nasıl bulunur?”

“Adres e-postada yazar.”

“O da telefon rehberinde yazılıdır, öyle mi?”

“Hayır, ama e-postanın hangi ileti hizmet sunucusundan gönderildiğini bulabilirsin. Sunucuda istemci adreslerinin listesi vardır. Gayet basit. İlginç bir e-posta mı aldın?”

Harry başını salladı.

“Bana adresi verirsen göndereni hemen bulurum” dedi Halvorsen.

“Tamam. Bolde.com diye bir sunucu duydun mu hiç?”

“Hayır, ama bakarım. Adresin geri kalanı ne?”

Harry durakladı. “Unuttum” dedi.

Harry garajdaki arabalardan birine binip Grönland’da ağır ağır ilerledi. Sert rüzgârlar estikçe kaldırımlardaki, dünkü güneşin kuruttuğu yapraklar döne döne havalanıyordu. İnsanlar elleri ceplerinde, başlarını omuzlarının arasına kıştırarak yürüyorlardı.

Harry, Pilestredet’te bir tramvayın peşine takıldı ve radyoda NRK haber bültenini buldu. Bültende Stine Grette vakasından hiç bahsedilmedi. Sert geçen Afrika kışının yüz binlerce mülteci çocuğun ölümüne yol açmasından korkuluyordu. Bir Amerikalı asker öldürülmüştü. Askerin ailesiyle yapılan röportaj yayınlandı. İntikam istiyorlardı. Bislett trafiğe kapalıydı, ama tali yol vardı.

“Evet?” Kapı interkomundan gelen bu tek sözcük, Astrid Monsen’in ağır nezle olduğunu anlamak için yeterliydi.

“Harry Hole. Şimdiye kadarki yardımlarınız için teşekkürler. Birkaç sorum daha olacak. Zamanınız var mı?”

Kadın yanıt vermeden önce burnunu iki kez çekti. “Konu nedir?”

“Böyle dışarıdan sormamayı yeğlerim.”

Kadın burnunu iki kez daha çekti.

“Müsait değil misiniz?” diye sordu Harry.

Kilit vızıldayınca Harry kapıyı iterek açtı.

Harry merdivenden çıkarken Astrid Monsen koridorda duruyordu; omuzları şalla örtülüydü ve kollarını kavuşturmuştu.

“Sizi cenazede görmüştüm” dedi Harry.

“En azından bir komşusu gelse iyi olur diye düşündüm” dedi kadın. Megafonla konuşuyor gibiydi.

“Bu kişiyi tanıyor musunuz acaba?”

Kadın kenarları kıvrık fotoğrafı gönülsüzce aldı. “Hangisini?”

“Aslında herhangi birini.” Harry’nin sesi merdiven boşluğunda yankılanıyordu.

Astrid Monsen fotoğrafa baktı. Uzun uzun.

“Eee?”

Kadın başını hayır anlamında salladı.

“Emin misiniz?”

Kadın başıyla onayladı.

“Hımm. Anna’nın sevgilisi var mıydı?”

“Hangisini soruyorsunuz?”

Harry derin bir nefes aldı. “Birden fazla mı vardı yani?”

Kadın omuz silkti. “Bu binada bütün sesler duyulur. Merdivenler gıcırdayordu diyeyim.”

“Ciddi bir ilişkisi var mıydı?”

“Hiçbir fikrim yok.”

Harry bekledi. Kadının suskunluğu uzun sürmedi: “Bu yaz Anna’nın posta kutusuna, üstünde bir isim yazılı bir kâğıt parçası yapıştırılmıştı. Bu önemli mi bilmiyorum gerçi...”

“Öyle mi?”

“Anna’nın elyazısıydı galiba. ERIKSEN ismi yazılıydı sadece.” Kadın ince dudaklarıyla hafifçe gülümsedi. “Belki de bu bir soyadıydı ve adam ismini yazmayı unutmuştu. Her neyse, o kâğıt parçası bir hafta sonra ortadan kayboldu.”

Harry tırabzandan aşağıya baktı. Merdivenler dikti. “Ama bir hafta fena sayılmaz yine de, değil mi?”

“Bazı insanlar için belki” dedi kadın, elini kapı koluna koyarak. “Artık gitmeliyim. E-posta geldi, duyuyorum.”

“Bir yere kaçmıyor ya?”

Kadın yine hapşırma krizi geçirdi. “Cevap yazmam gerek” dedi yaşlı gözlerle. “Yazardan. Çevirimi konuşuyoruz.”

“Öyleyse çabuk olayım” dedi Harry. “Şuna da bir bakmanızı istiyorum sadece.”

Kadına bir kâğıt yaprağı verdi. Kadın kâğıdı kaldırıp inceledi ve ardından gözlerini yukarıya, Harry’ye şüphelye çevirdi.

“İyice bakın” dedi Harry. “Acele etmeyin.”

“Hiç gerek yok” dedi kadın, kâğıdı geri verirken.

Harry’nin Emniyet Müdürlüğü’nden Kjölberggata 21A’ya yürümesi on dakika sürdü. O yıpranmış kârgir bina, eskiden tabakhane, matbaa, demir imalathanesi ve muhtemelen başka birçok şeye ev sahipliği yapmıştı. Oslo’da bir zamanlar sanayi olduğunu anımsatıyordu. Şimdiyse binaya *Krimteknisk* yerleşmişti. Yeni ışıklandırmalara ve içerisinin modernliğine karşın, binada endüstriyel bir hava vardı hâlâ. Harry, Weber’i büyük, soğuk odalardan birinde buldu.

“Hassiktir” dedi Harry. “Kesinlikle emin misin?”

Weber bezgince gülümsedi. “Şişedeki parmak izi o kadar net ki, arşivlerimizde olsa bilgisayar mutlaka bulurdu. Yüzde yüz on emin olmak istersek bütün arşivleri tek tek kontrol edebiliriz tabii, ama bu haftalar alır ve bir şey bulamayız. Orası kesin.”

“Kusura bakma” dedi Harry. “Katilin kimliğini bulacağımızdan o kadar emindim ki. Öyle bir adamın daha önce hiç tutuklanmamış olması ihtimali sıfıra yakındır diye düşünmüştüm.”

“Arşivlerimizde olmaması, başka yerlere bakmamız gerektiği anlamına geliyor, o kadar. Hem en azından artık elimizde somut kanıtlar var. Bu parmak izi, ayrıca Kirkeveien’da bulunan lifler. Adamı bulabilirsen, elimizde onun soyguncu olduğunu ispatlayacak kanıtlar var. Helgesen!”

Geçip gitmekte olan genç bir adam hemen yanaştı.

“Akerselva’da bulunan bu kep bana verildiğinde, torbasının ağzı *açıktı*” diye homurdandı Weber. “Burası Dingo’nun ahırını değil. Anladın mı?”

Başıyla onaylayan Helgesen, Harry’ye anlamlı anlamlı baktı.

“Sıkma canını” dedi Weber, tekrar Harry’ye dönerek. “En azından bugün Ivarsson’un başına gelen şeyi yaşamak zorunda kalmadın.”

“Ivarsson mu?”

“Bugün Kanal’da olanları duymadın mı?”

Harry başını hayır anlamında sallayınca Weber kıkırdayıp ellerini ovuşturdu. “Öyleyse seni güzel bir hikâyeye anlatarak yolcu edeyim Hole.”

Weber'in anlatımı, yazdığı polis raporlarına çok benziyordu. Duygulardan, ses tonlarından ve yüz ifadelerinden bahsetmeden, eylemleri üstünkörü özetliyordu. Ama Harry boşlukları doldurmakta zorlanmadı. PAS Rune Ivarsson'la Weber'in A Kanadı'ndaki ziyaretçi odalarından birine girdiklerini, kapının arkalarından kapandığını duyabiliyordu. İki oda da resepsiyon masasının yanındaydı ve ailelere ayrılmıştı. Mahkûmlar birilerinin sıcak bir hava katmaya çalıştığı, belli başlı bazı eşyayla döşenmiş, plastik çiçeklerle süslenmiş ve duvarında bir çift solgun suluboya resim asılı duran bir odada, en yakınları, en sevdikleriyle birkaç dakikalığına birlikte olmanın huzurunu yaşayabiliyorlardı.

Ivarsson'la Weber odaya girdiklerinde Raskol ayaktaydı. Koltukaltında kalın bir kitap vardı ve ortadaki alçak masada, hazırlanmış bir satranç tahtası duruyordu. Raskol içeri girenlere acılı kahverengi gözleriyle, tek kelime etmeden baktı. Üstündeki, paltoyu andıran beyaz gömlek dizlerine kadar iniyordu neredeyse. Huzursuzlanan Ivarsson, uzun boylu ve zayıf Çingene'ye oturmasını sertçe söyledi. Raskol hafifçe gülümseyerek bu emre uydu.

Ivarsson yanına soruşturma ekibindeki genç polisleri değil, Weber'i almıştı, çünkü bu yaşlı tilkinin Raskol'u anlamasına katkıda bulunabileceğini düşünüyordu. Weber bir sandalyeyi kapıya yaslayıp not defterini çıkardı, Ivarsson ise ünlü mahkûmun karşısına oturdu.

“Lütfen, *Politiavdelingssjef* Ivarsson” dedi Raskol, polisi oyunu başlatmaya eliyle davet ederek.

“Buraya oyun oynamaya değil bilgi almaya geldik” diyen Ivarsson, Bogstadveien'da yapılan soygunun beş fotoğrafını masanın üstüne yan yana dizdi. “Bu kişinin kim olduğunu öğrenmek istiyoruz.”

Raskol fotoğrafları peş peşe alıp, hafifçe hımlayarak inceledi.

Hepsine baktıktan sonra “Kalem alabilir miyim?” diye sordu.

Weber'le Ivarsson bakiştılar.

“Benimkini al” diyen Weber ona bir dolmakalem uzattı.

“Tükenmezkalemi yeğlerim” dedi Raskol, gözlerini Ivars-son'dan ayırmadan.

PAS omuz silkip cebinden bir tükenmezkalem çıkardı ve Raskol'a verdi.

“Her şeyden önce, boya kartuşlarının temel ilkesini açıklamak istiyorum” dedi Raskol, Ivarsson'un Den norske Bankası logosunu taşıyan beyaz kaleminin içini açmaya başlarken. “Bildiğiniz gibi, banka çalışanları soygun ihtimaline karşı paraların arasına boya kartuşu yerleştirirler hep. Kartuş paralarla birlikte ATM'ye konur. Bazı kartuşlar bir vericiyle bağlantılıdır ve örneğin bir çantaya konuldukları anda etkinleşir. Bazılarıysa örneğin bankanın ana kapısının tepesindeki düzeneğin altından geçerken etkinleşir. Kartuşta bir mikro verici bulunabilir ve alıcıdan örneğin yüz metre uzaklaşınca patlayabilir. Bazılarıysa zaman sayaçlıdır; etkinleştikten belirli bir süre sonra patlar. Kartuş her türlü formatta olabilir, ama banknotların arasına gizlenebilecek kadar küçük olmalıdır. Bazıları şu

kadardır.” Raskol baş ve işaretparmaklarını iki santim ayırdı. “Patlama soyguncu için tehlikeli değildir; asıl sorun boyadır, mürekkeptir.”

Tükenmez kalemin kartuşunu çıkardı.

“Babam mürekkep imalatçısıydı. Eskiden demirli mürekkep yapımında Arap sakızı kullanıldığını öğretti bana. Akasyadan elde edilen bu sakıza Arabistan’ın Gözyaşları deniyor, çünkü şu boyutta sarımtırak damlalar halinde sızıyor.”

Adam baş ve işaretparmaklarıyla, ceviz büyüklüğünde bir halka oluşturdu.

“Sakız, mürekkebi koyulaştırıyor ve yüzey gerilimini azaltıyor. Demir tuzlarının da sıvı halde kalmasını sağlıyor. Çözücü de gerekiyor. Çok eskiden yağmur suyu veya beyaz şarap tavsiye edilirdi. Ya da sirke. Dedem derdi ki, düşmanına yazacaksan mürekkebe sirke kat, dostuna yazacaksan şarap kat.”

Ivarsson genzini temizledi, ama Raskol konuşmayı sürdürdü.

“Başlangıçta mürekkep görünmezdir. Kâğıtla temasa geçince görünür hale gelir. Boya kartuşlarındaki kırmızı partiküller banknotlarla temasa geçince bir kimyasal reaksiyon başlar ve silinmesi imkânsız izler kalır. O paraların çalıntı olduğu bellidir artık.”

“Boya kartuşlarının nasıl çalıştığını biliyorum” dedi Ivarsson. “Benim asıl bilmek istediğim..”

“Sabırlı ol sevgili *Politiavdelingssjef*. Bu teknolojinin büyüleyici yanı, son derece basit olması. Öyle basit ki ben bir boya kartuşu yapıp istediğim yere koyabilirim ve belirli bir uzaklıktan patlatabilirim. Gerekli bütün malzemeler bir sefertasına sığar.”

Weber not tutmayı kesmişti.

“Ama kartuşun teknolojisi önemli değil PAS Ivarsson. Önemli olan, suçlunun ifşa edilmesidir.” Raskol neşeyle, ağzı kulaklarına vararak gülümsedi. “Mürekkep soyguncunun giysileriyle derisine de bulaşır. Ve ellerine bulaştı mı yıkanarak çıkarılması mümkün değildir. Pontius Pilatus’la Yehuda gibi, değil mi? Kanlı eller. Kanlı para. Yargıcın ıstırabı. Muhbirin cezası.”

Raskol mürekkep kartuşunu yere, masanın arkasına düşürdü; onu almak için eğilince Ivarsson, Weber’e not defterini istediğini işaret etti. “Dediğim gibi, oyun oynamaya gelmedik.”

“Oyun oynamaya değil, evet” dedi Raskol, kalemi yavaşça birleştirirken. “Paraları çalan adamın ismini söyleyeceğime söz vermiştim, değil mi?”

“Anlaşmamız buydu, evet” dedi Ivarsson. Raskol’un yazmaya başladığını görünce öne eğildi.

“Biz Müslüman Çingeneler anlaşmalarımıza sadığızdır” dedi Raskol. “Sadece soyguncunun değil, düzenli olarak gittiği fahişenin de adını yazacağım; bir de geçenlerde kızının kalbini kıran bir delikanlının dizini parçalasın diye baş vurduğu adamın adını. Bu bahsettiğim adam o işi yapmayı reddetti bu arada.”

“Ah... harika.” Ivarsson hızla Weber’e dönüp heyecanla sırttı.

“Al.” Raskol not defteriyle kalemi Ivarsson’a uzattı; Ivarsson heyecanla okudu.

Neşeli gülümseyişi soldu. “Ama...” diye kekeledi. “Helge Klementsén. Şube müdürü.” Ivarsson’un aklına bir fikir geldi birden. “Bu işin içinde mi?”

“Oldukça” dedi Raskol. “Paraları o aldı, değil mi?”

“Alıp soyguncunun çantasına koydu” diye homurdandı Weber kapıdan.

Ivarsson’un yüzündeki merak giderek hiddete dönüştü. “Bu ne saçmalık? Bana yardım edeceğine söz vermiştin.”

Raskol sağ elinin serçe parmağının uzun, sivri tırnağını inceledi. Sonra ciddiyetle, onaylarcasına başını sallayarak masanın üstüne eğildi ve Ivarsson’a yaklaşmasını işaret etti. “Haklısın” dedi. “Sana bir tavsiye. Hayatı tanı. Oturup çocuğunu seyret. Yitirdiğin şeyleri bulman zor, ama mümkün.” PAS’ın sırtına pat pat vurdu ve satranç tahtasını gösterdi. “Sıra sende *Politiavdelingssjef*.”

Ivarsson, Weber’le birlikte Kanal’dan, Botsen Hapishanesi’ni Emniyet Müdürlüğü’ne bağlayan uzun yeraltı tüneline girerken öfkeden köpürüyordu.

“Yalan söylemeyi icat eden ırktan birine güvendim!” diye fısıldadı öfkeyle. “Bir Çingene’ye güvendim yahu!” Sesi tuğla duvarlardan yankılandı. Weber hızlı adımlarla yürüyordu; soğuk, rutubetli tünelden çıkmak istiyordu. Kanal, mahkûmları sorgu için Emniyet Müdürlüğü’ne götürmekte kullanılıyordu ve burada gerçekleşen olaylarla ilgili birçok söylenti vardı.

Ivarsson yürürken takım elbisesinin ceketini düzeltti. “Bana söz ver Weber: Bundan kimseye bahsetmeyeceksin. Tamam mı?” Weber’e dönerek tek kaşını kaldırdı: “Eee?”

Weber usulca “Tamam” dedi ve tam o anda, Kanal duvarlarının turuncu olduğu kısma vardıklarında, hafif bir patlama sesi duydu. Ivarsson göğsünü tutarak dehşetle haykırdı ve bir su birikintisine dizüstü düştü.

Weber dönüp tünelde sağa sola bakındı. Kimse yoktu. Sonra tekrar PAS’a döndü; Ivarsson kırmızı lekelerle kaplanmış eline bakıyordu.

“Kanıyor” diye inledi Ivarsson. “Ölüyorum.”

Weber, adamın gözlerinin pörtlediğini gördü.

“Ne?” diye sordu Ivarsson, ağzı açık kalan Weber’e bakarken titrek sesle.

“Kuru temizlemeciye gitmen gerekecek” dedi Weber.

Ivarsson aşıya baktı. Kırmızı boya gömleğinin ön kısmının tamamına ve küf yeşili ceketinin bir kısmına yayılmıştı.

“Kırmızı mürekkep” dedi Weber.

Ivarsson, Den norske Bankası kaleminin kalıntılarını çıkardı. Mikro patlama, kalemi ortadan ikiye bölmüştü. Ivarsson dizlerinin üstünde kalarak gözlerini kapatıp, soluklarının normale dönmesini bekledi. Sonra gözlerini Weber’e dikti.

“Hitler’in en büyük günahı neydi, biliyor musun?” diye sordu, temiz elini uzatarak. Weber, Ivarsson’u elinden tutup çekerek ayağa kaldırdı. Ivarsson geldikleri tarafa kısık gözlerle baktı. “Çingenelerin kökünü kazımamasıydı.”

“*Bundan kimseye bahsetmeyeceksin*” diye taklit etti Weber kıkırdarak. “Ivarsson dosdoğru garaja, oradan da evine gitti. Derisindeki mürekkep lekesi en az üç gün çıkmazmış.”

Harry başını hayretle salladı. “Raskol’a ne yaptınız peki?”

Weber omuz silkti. “Ivarsson onu tek kişilik hücreye koyduracağını söyledi. Gerçi bunun hiç faydası olmaz bence. O adam... farklı. Farklı demişken, Beate’yle sen neler yapıyorsunuz? Bu parmak izinden başka bir şey bulabildiniz mi?”

Harry başını hayır anlamında salladı.

“O kız özel” dedi Weber. “Babasını görüyorum onda. İyi bir polis olabilir.”

“Olabilir. Babasını tanır mıydın?”

Weber başıyla onayladı. “İyi adamdı. Vefalıydı. Öyle ölmesi kötü oldu.”

“O kadar deneyimli bir polisin öyle hata yapması tuhaf.”

“Hata değildi bence” dedi Weber, bir kahve fincanını lavaboda yıkarken.

“Ya?”

Weber bir şeyler mırıldandı.

“Ne dedin Weber?”

“Hiç” diye homurdandı adam. “Bir sebebi vardı herhalde. Tek söylediğim bu.”

“Bolde.com bir sunucu olmalı” dedi Halvorsen. “Tek söylediğim şu ki, hiçbir yerde kayıtlı değil.”

Örneğin Kiev’deki bir bodrumda olabilir; anonim kullanıcıları birbirlerine özel porno filan gönderiyorlardır belki de. Ne bileyim? Bizler sıradan fanileriz sadece; o ormanda gizlenmek isteyen insanları bulamayız. Sana bir kan tazısı lazım, yani gerçek bir uzman.”

Kapı öyle hafif çalındı ki Harry duymadı, ama Halvorsen “Girin” diye seslendi.

Kapı ihtiyatla açıldı.

“Selam” dedi Halvorsen gülümseyerek. “Beate, değil mi?”

Kadın başıyla onaylayıp çabucak Harry’ye baktı. “Sana ulaşmaya çalışıyordum. Listedeki cep numaran...”

“Cep telefonunu kaybetti” dedi Halvorsen ayağa kalkarak. “Otur da sana bir Halvorsen espressosu hazırlayayım.”

Kadın duraksadı. “Teşekkürler, ama Harry’ye Acı Evi’nde bir şey göstermem gerekiyor. Zamanın var mı Harry?”

“Bol bol var” dedi Harry koltuğuna yaslanarak. “Weber kötü haberler verdi sadece. Uyan parmak izi bulamamış. Raskol da bugün Ivarsson’u tongaya bastırmış.”

“Kötü haber dediğin bu mu?” Beate kendini tutamamıştı. Ağzını kaygıyla kapadı. Harry ile Halvorsen güldüler.

“Seni tekrar görmek güzel Beate” dedi Halvorsen, Beate’yle Harry çıkarlarken. Yanıt alamadı; yalnızca Harry’nin meraklı bakışlarına hedef olup odanın ortasında, biraz utanmış halde kalakaldı.

Harry, Acı Evi’ndeki iki kişilik IKEA kanepenin üstüne serilmiş buruşuk battaniyeyi fark etti. “Dün gece burada mı uyudun?”

“Biraz kestirdim sadece” diyen kadın, video oynatıcıyı çalıştırdı. “Bu karedeki İnfazcı’yla Stine’ye bak.”

Ekranı gösterdi; soyguncu hareketsiz duruyordu ve Stine ona yaslanmış haldeydi. Harry ense tüylerinin diken diken olduğunu hissetti.

“Burada bir şey var, değil mi?” dedi kadın.

Harry soyguncuyu inceledi. Sonra da Stine’yi. Ve ne olduğunu bulamadığı bir şeyi aramak için videoyu defalarca seyretmesinin sebebinin bu donmuş sahne olduğunu fark etti.

“Ne?” diye sordu. “Senin gördüğün, benimse göremediğim şey ne?”

“Görmeye çalış.”

“Çalıştım zaten.”

“Görüntüyü retinana kaydet, sonra da gözlerini kapa ve hisset.”

“Cidden...”

“Haydi ama Harry.” Kadın gülümsedi. “Soruşturma böyle yapılır, değil mi?”

Harry ona biraz şaşkınlıkla baktı. Sonra omuz silkti ve söyleneni yaptı.

“Ne görebiliyorsun Harry?”

“Gözkapaklarımın içini.”

“Odaklan. Gördüklerini söyle.”

“Adamla kadında bir tuhafılık var. Duruşlarında.”

“Güzel. Duruşlarının nesi tuhaf?”

“Duruşları... bilmiyorum. Tuhaf işte.”

“Nasıl tuhaf?”

Harry, Vigdis Albu'nun evindeyken hissettiği gömülme duygusunu yaşadı. Stine Grette'nin oturduğu yerde öne eğilmiş olduğunu gördü. Kadın, soyguncuya kulak kabartır gibiydi. Adam öldürmek üzere olduğu kişinin yüzüne, kar maskesinin deliklerin ardından bakıyordu. Ne düşünüyordu? Ya kadın ne düşünüyordu? Zamanda donmuş bu anda, o kar maskeli adamın kim olduğunu bulmaya mı çalışıyordu?

“Nasıl tuhaf?” diye yineledi Beate.

“Onlar... onlar...”

Elde tüfek, parmak tetikte. Herkes mermere dönüşmüş. Kadın ağzını açıyor. Harry onun gözlerini görebiliyor. Dişlerinin arasındaki namluyu.

“Nasıl tuhaf?”

“Fazla... fazla yakın duruyorlar.”

“Bravo Harry!”

Harry gözlerini açtı. Görüş alanında parlak, amipe benzer noktalar salınıyordu.

“Bravo mu?” diye mırıldandı. “Ne demek istiyorsun?”

“Baştan beri gördüğümüz şeyi kelimelere döktün. Kesinlikle haklısın Harry. Birbirlerine fazla

yakın duruyorlar.”

“Evet, bunu söylediğimi duydum; ama hangi anlamda fazla yakın?”

“Yeni tanışmış insanlar olarak.”

“Ha?”

“Edward Hall’u bilir misin?”

“Pek sayılmaz.”

“Antropologtur. İnsanların aralarında bıraktıkları mesafenin aralarındaki ilişkiyle bağlantılı olduğunu ilk kanıtlayan oydu. Gayet net bir şekilde kanıtladı.”

“Açıkla.”

“Birbirini tanımayan insanların arasındaki sosyal alan bir ila üç buçuk metre arasındadır. Durum elverişliyse bu kadar uzak durursun, ama otobüs ve tuvalet kuyruklarına bak. Tokyo’daki insanlar birbirlerine daha yakın durmaktan rahatsızlık duymuyorlar, ama kültürden kültüre büyük farklılıklar yok aslında.”

“Adam bir metreden uzakta dursa kadınla fısıldayarak konuşamaz, değil mi?”

“Evet ama kişisel alan diye bilinen mesafede kalması, yani kırk beş santim ila bir metre uzakta durması yeterliydi. İnsanlar yabancılarla ve tanışlarla bu mesafeden konuşurlar. Oysa gördüğün gibi, İnfazcı’yla Stine Grette bu sınırı aşıyorlar. Mesafeyi ölçtüm. Yirmi santim. Yani mahrem alanın epey içindeler. O zaman karşındaki insana o kadar yakınsındır ki ister istemez onun yüzüne odaklanırsın, kokusunu alırsın ve vücut ısısını hissedersin. O alan partnerler ve yakın akrabalar içindir.”

“Hımm” dedi Harry. “Bu kadar çok şey bilmenden etkilendim, ama bu insanlar epey gergin bir durumdalar.”

“Evet, ama ilginç olan da bu işte!” diye haykırdı Beate, sesinin şiddetiyle uçup gitmekten korkarcasına koltuğun kolçağına sımsıkı tutunarak. “İnsanlar Edward Hall’un bahsettiği sınırları mecbur kalmadıkça aşmazlar. Ve İnfazcı’yla Stine Grette mecbur *değiller*.”

Harry çenesini ovuşturdu. “Tamam, mantık yürütmeyi sürdürürelim.”

“Bence İnfazcı, Stine Grette’yi tanıyordu” dedi Beate. “Hem de yakından.”

“Güzel, güzel.” Harry yüzünü ellerine yaslayıp parmaklarının arasından konuştu. “Yani Stine profesyonel bir banka soyguncusunu tanıyordu ve bu adam kusursuz bir soygun gerçekleştirdikten sonra Stine’yi vurdu. Bu düşünce zincirinin bizi nereye götüreceğini biliyorsun, değil mi?”

Beate başıyla onayladı. “Stine Grette’yi araştırmaya hemen başlıyorum.”

“Harika. Sonra da onun mahrem alanına sık sık girmiş biriyle sohbet edelim.”

18
Harika Bir Gün

“Burası tüylerimi ürpertiyor” dedi Beate.

“Burada Arnold Jukleröd diye ünlü bir hasta vardı eskiden” dedi Harry. “Buranın psikiyatri denilen hasta hayvanın beyni olduğunu söylediler. Eee, Stine Grette hakkında bir şey buldun mu?”

“Hayır. Sabıka kaydı tertemiz ve banka hesaplarında tuhafılık yok. Durup dururken giysi mağazalarından alışveriş yapmaya, restoranlarda yemek yemeye filan başlamamış. Kumarhaneye filan da gitmemiş. Bulabildiğim tek lüksü, bu yaz São Paulo’ya gitmiş olması.”

“Peki ya kocası?”

“O da aynı. Gayet tutumlu ve ölçülü.”

Gaustad Hastanesi’nin bahçe kapısından geçip, kırmızı kârgir binalarla çevrili bir meydana girdiler.

“Hapishaneye benziyor” dedi Beate.

“Heinrich Schirmer” dedi Harry. “19. yüzyılda yaşamış bir Alman mimar. Botsen Hapishanesi’nin de tasarımını yapmıştı.”

Bir hastabakıcı onları almak için resepsiyon masasına geldi. Saçları siyaha boyalı olan adam, bir müzik grubunda çalmalıymış veya tasarımcılık yapmalıymış gibi görünüyordu. Sahiden de bunları yapıyordu.

“Trond Grette genellikle öylece oturup pencereden dışarı bakıyor” dedi, koridordan G2 bölümüne doğru yürürlerken.

“Konuşmaya hazır mı?” diye sordu Harry.

“Evet, konuşabiliyor kesinlikle...” Hastabakıcı siyah saçları dağınık görünsün diye altı yüz kron ödemişti ve şimdi kâkülünü düzeltirken, kemik çerçeveli gözlüğünün ardından Harry’ye göz kırptırıyordu; bu gözlük zeki ama asosyal gibi görünmesini öyle bir şekilde sağlıyordu ki, işin uzmanları hastabakıcının modayı takip eden biri olduğunu anlayabilirlerdi.

“Meslektaşım, Grette’nin karısı hakkında konuşabilecek durumda olup olmadığını soruyordu” dedi Beate.

“Görürsünüz” diyen hastabakıcı kâkülünü gözlüğünün üstüne geri indirdi. “Yine psikopatlaşırsa hazır değil demektir.”

Harry bir insanın psikopatlaştığını nereden anladıklarını sormadı. Koridorun sonuna geldiklerinde hastabakıcı yuvarlak pencereli bir kapıyı açtı.

“Kilitli tutulması mı gerekiyor?” diye sordu Beate, aydınlık ön odaya bakınırken.

“Hayır” diyen hastabakıcı daha fazla açıklama yapmadan, pencerenin önündeki koltukta oturan beyaz sabahlıklı adamın sırtını gösterdi. “Ben geldiğimiz koridordaki, sol taraftaki nöbet odasımdayım.”

Koltuktaki adama yaklaştılar. Pencereden dışarı bakan adamın yalnızca sağ eli kıvıldıyordu; robot eli gibi mekanik bir şekilde titreyerek, bir not defterine yazı yazıyordu.

“Trond Grette?” diye sordu Harry.

Dönüp bakan kişiyi tanıyamadı. Grette’nin kafası kazınmıştı, yüzü zayıflamıştı ve tenis kortundaki akşamda gözlerinde görülen vahşi ifadenin yerini, karşısındakileri görmeyen sakin, dalgın, uzak bakışlar almıştı. Harry bu bakışları daha önce de görmüştü. Hapse atılan insanlar ilk birkaç haftadan sonra böyle bakarlardı. Harry bu adamın da başına aynı şeyin geldiğini sezisel olarak anladı. Adam cezasını çekiyordu.

“Biz polisiz” dedi Harry.

Grette bakışlarını onlara çevirdi.

“Banka soygunu ve eşiniz hakkında konuşmak istiyoruz.”

Grette, Harry’nin söylediklerini anlamaya çalışırcasına gözlerini kıstı.

“Size bazı sorular sormak istiyoruz” dedi Beate yüksek sesle.

Grette başını yavaşça sallayarak onayladı. Beate bir sandalye çekip oturdu.

“Bize eşinizden bahsedebilir misiniz?” diye sordu.

“Size mi?” Adamın sesi, yağlanmamış bir kapının gıcirtısı gibiydi.

“Evet” dedi Beate kibarca gülümseyerek. “Stine’yi tanımak istiyoruz. Neler yaptığını öğrenmek istiyoruz. Neleri sevdiğini. Ortak planlarınızı. Böyle şeyleri.”

“Böyle şeyleri mi?” Grette, Beate’ye baktı. Sonra kalemi bıraktı. “Çocuklarımız olacaktı. Plan buydu. Tüp bebekler. İkiz istiyordu. İki artı iki, diyordu hep. İki artı iki. Tam başlamak üzereydik. Tam şimdi.” Adamın gözleri yaşardı.

“Uzun süredir evliydiniz, değil mi?”

“On yıl” dedi Grette. “Tenis oynamasalar bile aldırılmazdım. Çocukları ebeveyninin sevdiği şeyleri sevmeye zorlayamazsınız, değil mi? Belki de at binmeyi yeğlerlerdi. Binicilik harikadır.”

“Eşiniz nasıl bir insandı?”

“On yıl” diye yineledi Grette, tekrar pencereye dönerek. “1988’de tanıştık. Ben Oslo’da işletme okumaya başlamıştım, o da Nissen Lisesi son sınıftaydı. Hayatımda gördüğüm en güzel kızdı. En

güzel kız asla elde edemediğin ve belki de unuttuğun kızdır der herkes, biliyorum; ama Stine farklıydı. Ben hep onun en güzel olduğunu düşündüm. Bir ay sonra birlikte yaşamaya başladık; üç yıl boyunca gece gündüz birlikteydik. Ama Stine Grette olmayı kabul etmesine, evet demesine inanmadım yine de. Tuhaf, değil mi? Bir insanı çok severseniz, sizi sevebilmesi anlaşılabilir geliyor. Oysa tam tersi olmalıydı, değil mi?”

Koltuğun kolçağına bir damla gözyaşı düştü.

“İyi kalpliydi. Buna değer veren çok insan kalmadı artık. Güvenilirdi, sadıktı ve hep anlayışlıydı. Cesurdu da. Alt kattan gelen sesler duysa, ben uyuyorsam kalkıp tek başına aşağı inerdi. Beni uyandırmasını söyledim, ya bir gün sahiden hırsız girerse dedim. Güldü ve dedi ki: *O zaman onlara waffle ikram ederim; waffle'ın kokusu da seni uyandırır her zamanki gibi.* Hırsız girerse beni *waffle* kokusuyla uyandıracakmış... evet.”

Adam horgörüyle, burnundan nefes vererek güldü. Dışarıdaki huş ağaçlarının çıplak dalları, sert rüzgârda onlara el sallıyordu. “*Waffle* yapmalıydın” diye fısıldadı Grette. Sonra gülmeye çalıştı, ama çıkan ses ağlama sesi gibiydi.

“Arkadaşları nasıl insanlardı?” diye sordu Beate.

Grette gülmeyi sürdürünce Beate soruyu yinelemek zorunda kaldı.

“Yalnız kalmayı severdi” dedi Grette. “Tek çocuk olduğu için belki de. Anne babasıyla sık sık konuşurdu. Hayatında ben de vardım. Başkasına ihtiyacımız yoktu.”

“Belki de başkalarıyla görüşüyordu, ama siz bilmiyordunuz; olamaz mı?” dedi Beate.

Grette ona baktı. “Ne demek istiyorsunuz?”

Yanakları kızaran Beate çabucak gülümsedi. “Yani eşiniz size konuştuğu herkesten bahsetmemiş olabilir.”

“Neden bahsetmesin ki? Ne demeye çalışıyorsunuz?”

Beate yutkunup Harry ile bakıştı. Harry devreye girdi. “Soruşturmalarımızda bütün olasılıkları göz önünde bulundurmaya çalışırız, akla yakın gelmeyenleri bile. Banka çalışanlarından birinin soyguncuyla işbirliği yapmış olması bir olasılık. Bazen işin hem planlama, hem de icra kısmında içeriden yardım alınır. Örneğin soyguncunun ATM'nin ne zaman doldurulacağını bildiği kesin.” Harry, Grette'nin tepkisini görmek için adamın yüzünü inceledi. Ama Grette'nin gözleri, yine uzaklara gittiğini gösteriyordu. “Bu soruları diğer bütün banka personeline sorduk” diye yalan söyledi Harry.

Dışarıdaki ağaca konmuş bir saksağan öttü. Hüzünlü, yapayalnız bir sesle. Grette başıyla onayladı. Önce yavaşça, sonra hızlanarak.

“Aha” dedi. “Anlıyorum. Stine'nin o yüzden vurulduğunu düşünüyorsunuz. Soyguncuyu tanıdığını düşünüyorsunuz. Adamın onunla işi bitince, kendisini ele vermesin diye onu vurduğunu. Değil mi?”

“Eh, en azından teorik olarak mümkün” dedi Harry.

Grette başını sallayıp tekrar güldü: Kederli, boğuk bir sesle güldü. “Stine’ mi tanımadığınız belli. Hayatta öyle bir şey yapmazdı o. Neden yapsındı ki? Biraz daha yaşasa milyoner olacaktı.”

“Ya?”

“Dedesi Walle Bödtker. Seksen beş yaşında, şehir merkezinde üç apartmanı var. Bu yaz akciğer kanseri teşhisi konuldu ve o zamandan beri durumu kötüleşiyor. Torunlarına birer apartman kalacaktı.”

Harry anında, otomatik bir şekilde sordu: “Stine’nin apartmanı kime kalacak şimdi?”

“Diğer torunlara” diye yanıtladı Grette tiksintiyle. “Şimdi de onları araştıracaksınız, değil mi?”

“Araştırmalı mıyız sizce?” diye sordu Harry.

Grette yanıt verecekken, Harry ile göz göze gelince duraksadı. Alt dudağını ısırıldı.

“Özür dilerim” dedi, elini tıraşsız yüzünde gezdirerek. “Bütün olasılıkları araştırmanızdan memnun olmalıyım tabii ki. Ama öyle boşuna geliyor ki. Ve anlamsız. Katili yakalasanız bile, benden aldığı şeyi asla geri veremezsiniz. İdam cezası bile eşimi geri getirmez. İnsanın ölmesi, başına gelebilecek en kötü şey değil.” Harry adamın ne diyeceğini biliyordu. “En kötüsü, yaşama sebebini yitirmek.”

“Evet” dedi Harry ayağa kalkarak. “Bu kartvizitim. Aklınıza bir şey gelirse beni arayın. Beate Lönn’le de konuşabilirsiniz.”

Grette tekrar pencereye dönmüş olduğundan, Harry’nin kartvizitini uzattığını görmemişti; Harry kartviziti masaya bıraktı. Dışarıda hava kararıyordu ve penceredeki yarı saydam yansımalar hayaletler gibiydi.

“O adamı gördüm gibi geliyor” dedi Grette. “Cumaları iş çıkışı dosdoğru Sporveisgata’daki Focus spor salonuna, squash oynamaya giderim genellikle. Partnerim yoksa fitness salonuna girerim. Ağırlık kaldırırım, bisiklete binerim filan. O saatlerde içerisi öyle kalabalık olur ki çoğunlukla kuyruğa girmek gerekir.”

“Evet” dedi Harry.

“Stine öldürüldüğünde oradaydım. Bankadan üç yüz metre ilerideydim. Bir an önce duş alıp eve gitmek ve yemek yapmaya başlamak istiyordum. Cumaları ben yemek yapardım hep. Eşimi beklemeyi severdim. Beklemeyi... severdim. Her erkek sevmez.”

“O adamı gördüğünüzü söylerken ne demek istediniz?” diye sordu Beate.

“Soyunma odasındayken birinin yanımdan geçtiğini gördüm. Bol, siyah giysileri vardı. İş tulumu gibi bir şey giymişti.”

“Kar maskeli miydi?”

Grette başını hayır anlamında salladı.

“Tepesi sivri bir kep?” diye sordu Harry.

“Elinde bir çeşit başlık vardı. Kar maskesi olabilir. Veya tepesi sivri bir kep.”

Harry “Peki yüzünü...?” diye söze başladı, ama Beate araya girdi.

“Boyu?”

“Bilmiyorum” dedi Grette. “Orta boyluydu. Ama orta boy nedir ki? 1.80?”

“Bunu bize neden daha önce söylemediniz?” diye sordu Harry.

“Çünkü” dedi Grette parmaklarını cama bastırarak, “Sadece bir his. Katil o değildi, biliyorum.”

“Nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz?” diye sordu Harry.

“Çünkü birkaç gün önce iki meslektaşınız geldi. İkisinin de soyadı Li’ydi.” Adam dönüp Harry’ye baktı. “Onlar akraba mı?”

“Hayır. Ne istiyorlardı?”

Grette elini çekti. Yağlı parmak izlerinin çevresi buğulanmıştı.

“Stine’nin banka soyguncusuyla bir şekilde işbirliği içinde olup olmadığını kontrol etmek istiyorlardı. Bana soygunun fotoğraflarını gösterdiler.”

“Ve?”

“Soyguncunun iş tulumu siyah ve yazısızdı. Focus’ta gördüğüm tulumunsa sırtında büyük, beyaz harfler vardı.”

“Hangi harfler?” diye sordu Beate.

“P-O-L-I-S” dedi Grette, camdaki parmak izlerini silerken. “Sonra sokağa çıktığımda, Majorstuen’dan gelen polis sireni seslerini duydum. İlk düşüncem, etrafta bu kadar çok polis varken hırsızların kaçabilmelerinin çok tuhaf olduğuydu.”

“Evet, kesinlikle. Neden öyle düşündünüz peki?”

“Bilmem. Spor yaparken soyunma odasındaki squash raketim çalındığı için belki de. Bir sonraki düşüncem, Stine’nin bankasının soyulduğuydu. İnsanın hayal gücü dizginsiz kalınca zihni öyle çalışır, değil mi? Sonra eve gidip lazanya yaptım. Stine lazanyaya bayılırdı.” Grette gülümsemeye çalıştı. Sonra da ağlamaya başladı.

Harry yetişkin adamın ağlamasını görmemek için bakışlarını Grette'nin üstüne yazı yazdığı kâğıda odakladı.

“Son altı ay içinde banka hesabınızdan yüklü bir meblağ çekmişsiniz.” Beate'nin sesi sert ve metalikti. “São Paulo'da otuz bin kron çekmişsiniz. Neden?”

Harry gözlerini kaldırıp kadına şaşkınlıkla baktı. Beate durumdan hiç etkilenmemiş gibiydi.

Grette ağlarken gülümsedi. “Stine'yle onuncu evlilik yıldönümümüzü orada kutladık. İzni erken başladığı için oraya benden bir hafta önce gitti. İlk kez o kadar uzun süre ayrı kaldık.”

“Otuz bin kronluk Brezilya parasını neye harcadığınızı sormuştum” dedi Beate.

Grette pencereye döndü. “O özel bir mesele.”

“Bu da bir cinayet vakası Bay Grette.”

Grette ona uzun uzun, ters ters baktı. “Siz hiç âşık olmadınız, değil mi?”

Beate kaşlarını çattı.

“São Paulo'daki Alman kuyumcuları dünya çapındadır” dedi Grette. “Stine'nin öldüğünde parmağında taşıdığı elmas yüzüğü satın aldım.”

İçeri iki hastabakıcı girdi. Öğle yemeği. Harry ile Beate kapı penceresinin yanında durup Grette'nin karnını doyurmasını seyrederek, hastabakıcılardan birinin onlara çıkış yolunu göstermesini beklediler.

“Üzgünüm” dedi Beate. “Kendimi salak durumuna düşürdüm. Ben...”

“Sorun değil” dedi Harry.

“Banka soygunu vakalarında kurbanların mali durumlarını mutlaka kontrol ederiz, ama bu sefer fazla ileri gittim herhalde...”

“Sorun değil dedim ya Beate. Sorduğun sorular için asla özür dileme; sormadığın sorular için özür dile.”

Hastabakıcı gelip kapıyı açtı.

“Burada ne kadar kalacak?” diye sordu Harry.

“Çarşamba günü evine göndereceğiz” dedi hastabakıcı.

Arabayla şehir merkezine giderlerken Harry, Beate'ye hastabakıcıların neden hep “hastaları

evlerine gönderdiklerini” sordu. Sonuçta onları kendi araçlarıyla göndermiyorlardı, değil mi? Ve hastalar evlerine veya başka bir yere gidip gitmemeye bizzat karar veriyorlardı, değil mi? Öyleyse hastabakıcılar neden hastaların “evlerine gittiklerini” söylemekle yetinmiyorlardı? Veya “taburcu edildiklerini”?

Beate’nin bu konuda herhangi bir görüşü yoktu; gri gökyüzünde odaklanan Harry, huysuz ihtiyarlar gibi konuşmaya başladığını düşündü. Eskiden sadece huysuzdu.

“Saçını değiştirmiş” dedi Beate. “Ve gözlük takmaya başlamış.”

“Kim?”

“Hastabakıcı.”

“Ah, tanıştığınızı bilmiyordum.”

“Tanışmıyoruz. Onu bir keresinde Huk plajında görmüştüm. Eldorado’da da. Ve Stortingsgata’da. Stortingsgata’ydı sanırım.. Beş yıl olmuştur herhalde.”

Harry onu süzdü. “Hastabakıcının senin tipin olduğunu fark etmemiştim.”

“O yüzden değil” dedi kadın.

“Ah” dedi Harry. “Unutmuşum. Beynindeki şu bozukluk yüzünden.”

Kadın gülümsedi. “Oslo küçük bir şehir.”

“Öyle mi? Emniyet Müdürlüğü’ne gelmeden önce beni kaç kez gördün?”

“Bir kez. Beş yıl önce.”

“Nerede?”

“Televizyonda. Sidney’deki şu vakayı çözmüştün.”

“Hımm. İyi bir izlenim uyandırmış olmalıyım.”

“Başarısız olduğun halde kahraman ilan edilmene sinir olmuşum; bir tek onu hatırlıyorum.”

“Ah.”

“Katili adalete teslim etmedin, vurup öldürdün sadece.”

Harry gözlerini kapatıp, bir sonraki sigarasından alacağı ilk nefesin ne kadar hoş geleceğini düşündü. Paketin iç cebinde olup olmadığını anlamak amacıyla göğsüne pat pat vurdu ve katlı kâğıt parçasını Beate’ye göstermek için çıkardı.

“O nedir?” diye sordu Beate.

“Grette’ nin üstüne yazdığı kâğıt.”

“Harika Bir Gün” diye okudu kadın.

“On üç kez yazmış. *Cinnet*’teki gibi, değil mi?”

“*Cinnet* mi?”

“Korku filmi, bilirsin. Stanley Kubrick’in.” Harry kadına gözücuyla baktı. “Hani Jack Nicholson bir otelde oturup aynı cümleyi tekrar tekrar yazar.”

“Korku filmlerini sevmem” dedi kadın usulca.

Harry ona döndü. Tam bir şey diyecekken vazgeçti.

“Nerede oturuyorsun?” diye sordu kadın.

“Bislett’te.”

“Yolumun üstünde.”

“Hımm. Sen nerede oturuyorsun?”

“Oppsal’da.”

“Öyle mi? Oppsal’ın neresinde?”

“Vetlandsveien’da. İstasyonun hemen yanında. Jörnslökk-veien’ı bilir misin?”

“Evet, köşesinde büyük, sarı bir ahşap ev vardır.”

“Hah. Ben orada oturuyorum işte. Birinci katta. Annem zemin katında oturuyor. Ben o evde büyüdüm.”

“Ben de Oppsal’da büyüdüm” dedi Harry. “Belki de ortak tanıdıklarımız vardır.”

“Olabilir” dedi Beate pencereden dışarı bakarak.

“Bir ara kontrol edelim” dedi Harry.

İkisi de başka tek kelime etmediler.

***

Akşam olunca rüzgâr sertleşti. Hava raporunda Stadt’ın güneyinin fırtınalı, kuzeyininse sağanak yağışlı olacağı tahmin ediliyordu. Harry öksürdü. Annesinin babasına ördüğü, babasının da Harry’ye annesinin ölümünden birkaç yıl sonra Noel armağanı olarak verdiği kazağı çıkardı. Bunu bana vermesi tuhaftı, diye düşündü Harry. Makarnayla köfte ısıtıttıktan sonra Rakel’i arayıp ona

çocukluğunu geçirdiği evden bahsetti.

Rakel pek konuşmasa da, Harry yatak odasından bahsetmesinin onun hoşuna gittiğini anladı. Oyunlarından ve küçük tuvalet masasından. Duvar kâğıdı desenlerine, şifreli yazılmış peri masallarıymış gibi bakarak öyküler uydurmasından. Ve annesinin ona ayırıp asla elini sürmediği tuvalet masası çekmecesinden.

“Oraya futbol kartlarımı koyardım” dedi Harry. “Biri Tom Lund imzalıydı. Bir yaz tatilinde Andalsnes’te tanıştığım Sölvi diye bir kızın mektubunu koydum. Daha sonra, ilk sigara paketimi. Bir paket prezervatifi. Son kullanma tarihleri geçene kadar, açılmadan öylece durdular. Sonra kız kardeşimle birlikte onları şişirip balon yapmaya çalıştığımda, öyle kurumuşlardı ki patladılar.”

Rakel güldü. Harry sırf onun gülüşünü duymak için devam etti.

Telefon konuşmasından sonra huzursuzca dolandı. Haberler dünkü gibiydi. Celalabad’ın üstünde fırtına bulutları toplanıyordu.

Harry yatak odasına girip bilgisayarını açtı. Bilgisayar tıkırdayıp uğuldarken Harry bir e-postanın daha geldiğini gördü. Adresi görünce kalp atışlarının hızlandığını hissetti. Tıkladı.

Selam Harry

Oyun başladı. Otopsi bulgularına göre, Anna sen onun yanındayken ölmüş olabilir. Onunla görüştüğünü gizlemenin sebebi bu mu? Gayet akıllılık ediyorsun muhtemelen. İntihar gibi görünse bile. Ama intiharla örtüşmeyen bazı şeyler var, değil mi? Hamle sırası sende.

S²MN

Sert bir sesle irkilen Harry, avcunu masaya var gücüyle vurmuş olduğunu fark etti. Karanlık odada etrafına bakındı. Öfkeliydi ve korkuyordu, ama asıl canını sıkan şey e-postayı yazan kişinin çok... yakında olduğu hissiydi. Harry kolunu uzatıp, hâlâ acıyan elini ekrana yasladı. Soğuk cam tenini serinletti; ama makinenin içindeki giderek artan ısıyı, bir çeşit vücut ısısını hissedebiliyordu.

Teldeki Ayakkabılar

Grönlandsleiret'te koşan Elmer, komşu dükkânlardaki müşterilerle çalışanları çabucak, gülümseyerek selamladı. Kendine kızılıyordu. Yine bozukluğu bitmişti ve kapıya BİRAZDAN GELİYORUM yazısı asıp bankaya yollanmak zorunda kalmıştı.

Kapıyı açıp bankaya daldı, her zamanki gibi "Günaydın" dedi ve telaşla sıra numarası almaya gitti. Selamına karşılık veren olmadı, ama Elmer buna alışkındı artık... Burada yalnızca beyaz Norveçliler çalışıyordu. ATM'yi tamir eder gibi görünen bir adam vardı; Elmer'in görebildiği yegâne müşterilerse sokağa bakan pencerenin önünde duruyorlardı. İçerisi tuhaf bir şekilde sessizdi. Elmer'in henüz anlamadığı bir şeyler mi oluyordu?

"Yirmi" diye seslendi bir kadın. Elmer numara fişine baktı. Fişte 51 yazılıydı, ama bankoların önünde hiç müşteri olmadığından Elmer kadının sesinin geldiği vezneye gitti.

"Catherine, selam canım" dedi, camın ardına merakla bakarak. "Elli tane beşlik, elli tane de birlik alayım."

"Yirmi bir." Catherine Schöyen'e şaşkınlıkla bakan Elmer, kadının arkasında duran adamı ancak o zaman fark etti. Adamı zenci sandı başta, ama sonra siyah kar maskesi takmış olduğunu gördü. Adam AG3'ünü kadından Elmer'e doğrulttu.

"Yirmi iki" diye seslendi Catherine incecik bir sesle.

***

"Neden burası?" diye sordu Halvorsen, aşağıda uzanan Oslo fiyorduna bakarak. Saçının perçemi rüzgârda çırpınıyordu. Egzoz dumanlı Grönland'dan, Oslo'nun güneydoğu köşesinde yeşil bir gözetleme kulesi gibi yükselen Ekeberg'e arabayla gelmeleri beş dakikadan az sürmüştü. Ağaçların dibinde güzel bir bank bulmuşlardı; burası, artık işletme kurslarına ev sahipliği yapsa da Harry'nin hâlâ Denizcilik Okulu dediği güzel, eski kârgir binaya bakıyordu.

"Birincisi burası harika" dedi Harry. "İkincisi, bir yabancıya biraz Oslo tarihi öğretmek için iyi bir yer. Oslo'daki 'Os' tepe anlamına gelir; yani şimdi üstünde oturduğumuz tepe. Ekeberg Tepesi. 'Lo' da şu aşağıda gördüğün ova." İşaret etti. "Ve üçüncüsü, bu tepeyi her gün gördüğümüze göre, arkasında ne olduğunu öğrenmek önemli, değil mi?"

Halvorsen yanıt vermedi.

"Bunu ofiste yapmak istemedim" dedi Harry. "Veya Elmer'in dükkânında. Sana söylemem gereken bir şey var." Fiyordun epey yukarısında olsalar da, Harry rüzgârda tuzlu su tadı alabildiğini düşündü. "Anna Bethsen'i tanıyordum."

Halvorsen başıyla onayladı.

"Çok şaşırmamış gibisin" dedi Harry.

“Tahmin etmiştim.”

“Ama dahası var.”

“Öyle mi?”

Harry dudaklarının arasına yakılmamış bir sigara aldı. “Devam etmeden önce seni uyarmalıyım. Söyleyeceklerim aramızda kalmalı ve bu, ikileme düşmene yol açabilir. Anlıyor musun? Karışmak istemiyorsan söyle yeter; daha fazlasını söylemem. Devam edeyim mi, etmeyeyim mi?”

Halvorsen, Harry'nin yüzünü inceledi. Düşünüyor olsa bile, fazla uzun sürmedi bu. Başıyla onayladı.

“Biri bana e-postalar göndermeye başladı” dedi Harry. “Anna'nın ölümüyle ilgili.”

“Tanıdığın biri mi?”

“Hiç bilmiyorum. Adresinden bir şey çıkaramadım.”

“Dün bana e-posta adreslerinin izinin sürülüp sürüleceğini bu yüzden mi sordun?”

“Bilgisayarlardan çok anlamam. Ama sen anlıyorsun.” Harry sigarasını yakmaya çalıştı, ama rüzgâr yüzünden başaramadı. “Yardıma ihtiyacım var. Anna öldürüldü bence.”

Kuzeybatı rüzgârı Ekeberg'teki ağaçların yapraklarını dökerken Harry kendilerinin bildiği her şeyi, hatta daha fazlasını bilirmiş gibi görünen birinden aldığı tuhaf e-postalardan bahsetti. E-postalarda kendisinin Anna'nın öldüğü gece suç mahallinde olduğundan bahsedildiğini söylemedi. Ama tabancanın Anna'nın sağ elinde bulunduğunu, oysa kadının paletinin onun solak olduğunu kanıtladığını söyledi. Ayakkabıdaki fotoğraftan bahsetti. Ve Astrid Monsen'le yaptığı konuşmadan.

“Astrid Monsen, Vigdis Albu'yu ve fotoğraftaki çocukları daha önce hiç görmediğini söyledi. Ama ona Vigdis Albu'nun kocası Arne Albu'nun gazetede çıkmış fotoğrafını gösterdiğimde, adamı hemen tanıdı. Adamın ismini bilmediğini, ama onun Anna'yı düzenli olarak ziyaret ettiğini söyledi. Mektuplarını almak için aşağı inince Arne Albu'yu gördüğü olurmuş. Adam öğleden sonra gelip akşam gidermiş.”

“Fazla mesai yapmak diye buna derim.”

“Monsen'e sadece hafta içinde mi karşılaştıklarını sordum; adamın bazı hafta sonları arabayla gelip Anna'yı aldığını söyledi.”

“Belki de biraz değişiklik yapmayı, arada sırada kırlarda gezmeyi seviyorlardı.”

“Olabilir, gezme kısmı hariç. Astrid Monsen iyi bir gözlemci. Söylediğine göre, adam yazları Anna'yı asla dışarı götürmezmiş. Bu beni düşündürdü.”

“Neyi düşündürdü? Otel?”

“Olabilir. Ama yazın da otele gidilebilir. Düşün Halvorsen. Civardaki bir yeri düşün.”

Halvorsen hiçbir tahmini olmadığını göstermek için alt dudağını uzatıp yüzünü ekşitti. Harry gülümseyip sigaranın dumanını saldı. “Orayı bulan sendin.”

Şaşırarak Halvorsen tek kaşını kaldırdı. “Yazlık! Çok bariz!”

“Değil mi? Tatil sezonu sona erince, aile kışlık evine geri dönünce ve meraklı komşuların panjurları kapanınca, o yazlık gözlerden uzak ve lüks bir aşk yuvasına dönüşebilir. Üstelik Oslo’ya arabayla sadece bir saatlik mesafede.”

“Ama ne olmuş yani?” dedi Halvorsen. “Bu bizi daha ileriye götürmüyor.”

“Öyle deme. Anna’nın o yazlığa gittiğini kanıtlayabilirsek, Albu’yu konuşturabiliriz. Fazla kanıt gerek yok. Küçük bir parmak izi. Bir saç teli. Arada sırada eve servis yapan dikkatli bir esnaf.”

Halvorsen ensesini ovuşturdu. “Peki neden Anna’nın dairesinde Albu’nun parmak izlerini aramıyoruz? Orada bir sürü vardır.”

“Artık silinmiştir bence. Astrid Monsen’in söylediğine göre, adam Anna’yla görüşmeyi bir yıl önce kesmiş. Geçen ayın bir pazar günü tekrar görüşene dek. O gün arabasıyla Anna’yı almaya gelmiş. Monsen net hatırlıyor, çünkü Anna onun zilini çalmış ve hırsızlara karşı tetikte olmasını söylemiş.”

“Yazlığa mı gittiler sence?”

“Bence” dedi Harry yanan sigarayı bir su birikintisine atarak –sigara tıslayarak söndü–, “Anna’nın fotoğrafı ayakkabısına koymasının bir sebebi buydu. Polis Koleji’nde adli tıpla ilgili öğrendiklerini hatırlıyor musun?”

“Hatırlıyorum; çok şey öğretmemişlerdi zaten. Sen hatırlamıyor musun?”

“Hatırlamıyorum. Üç devriye arabasında içinde temel ekipmanın bulunduğu metal kutular var. Parmak izi almak için toz, fırça ve plastik film. Mezura, fener, cımbız filan. O arabalardan birini yarına ayarlamamı istiyorum.”

“Harry...”

“Bir de bakkalı arayıp yol tarifi al. Samimi ve dürüstmüşsün gibi konuşmaya çalış ki şüphelenmesin. Yazlık yaptıracağını ve birlikte çalıştığın mimarın Albu’nun yazlığını örnek almak istediğini söyle. O yazlığı görmek istediğini söyle.”

“Harry, bunu yapamayız...”

“Levy de getir.”

“Dinle beni!”

Halvorsen'in bağırmaları, iki martının havalanıp boğuk çılgınlıklar atarak fiyorda doğru uçmalarına yol açtı. Halvorsen parmaklarıyla saydı: "Arama iznimiz yok. İzin alabilmemizi sağlayacak bir kanıt yok. Elimizde... hiçbir şey yok. Ve en önemlisi, yeterince bilgi sahibi değiliz; yoksa sadece *değilim* mi demem gerekir? Bana söylemediğin şeyler var, değil mi Harry?"

"Neden öyle düşünüyorsun...?"

"Basit. Bütün bunları yapmak için, öne sürdüğün sebep yeterli değil. Sırf o kadını tanıyan olman, birdenbire bütün kuralları çiğnemen, gizlice yazlıklara girmen ve işini riske atman için yeterli sebep değil. *Benim* işimi riske atman için de. Bazen biraz çılgınlık yapabildiğini biliyorum Harry, ama aptal değilsin."

Harry su birikintisinde salınan ıslak izmariti seyretti. "Ne kadar zamandır tanışıyoruz Halvorsen?"

"Yakında iki yıl olacak."

"Bu süre içinde sana hiç yalan söyledim mi?"

"İki yıl çok uzun zaman değil."

"Söyledim mi? Soruyorum."

"Söyledin, kesinlikle."

"Peki *önemli* bir konuda yalan söyledim mi?"

"Bildiğim kadarıyla hayır."

"Tamam. Şimdi de yalan söylemiyorum. Haklısın, sana her şeyi anlatmadım. Ve evet, bana yardım etmekle işini riske atıyorsun. Tek söyleyebileceğim şu ki, her şeyi bilsen başın daha da belaya girer. Bana güvenmelisin. Veya yardım etmeyi reddet. Hâlâ reddedebilirsin."

Fiyorda bakarak oturdular. Martılar uzaklardaki iki noktacıktan ibaretti.

"*Sen* olsan ne yapardın?" dedi Halvorsen.

"Yardım etmezdim."

Noktalar büyüdü. Martılar geri geliyorlardı.

Emniyet Müdürlüğü'ne döndüklerinde, telesekreterde Möller'in mesajı vardı.

"Yürüyüşe çıkalım" dedi adam, Harry arayınca. "Herhangi bir yer olur" diye ekledi dışarı çıktıklarında.

“Elmer” dedi Harry. “Sigara almam gerek.”

Möller, Emniyet Müdürlüğü’yle Botsen Hapishanesi’ne uzanan parke taşlı yolun arasındaki çimenlikten geçen çamurlu patikada Harry’nin peşinden gitti. Harry planlamacıların, insanların yolun yerine aldırılmadan hep kestirmeden gittiklerini asla göz önünde bulundurmadıklarına dikkat etmişti. Patikanın sonundaki devrilmiş tabelada ÇİMLERE BASMAYINIZ yazısı vardı.

“Bu sabah Grönlandsleiret’te yapılan banka soygunundan haberin var mı?” diye sordu Möller.

Harry başıyla onayladı. “Soyguncunun karakolun yüz metre ilerisindeki bir bankayı seçmesi ilginç.”

“Tesadüfe bak ki, bankanın alarm sistemi bozukmuş ve tamir ediliyormuş.”

“Tesadüflere inanmam” dedi Harry.

“Ya? Bankada çalışan biri soyguncuya yardım mı etti sence?”

Harry omuz silkti. “Veya tamir meselesini bilen başka biri.”

“Sadece banka personeliyle tamirciler biliyorlardı. Bir de biz.”

“Konuşmak istediğin konu banka soygunu değil, değil mi patron?”

“Evet” dedi Möller, bir su birikintisinin etrafından dolanarak. “Emniyet Müdürü, Belediye Başkanı’yla konuşmuş. Belediye Başkanı bütün bu soygunlardan rahatsız oluyormuş.”

Patikada, peşinde üç çocukla yürüyen bir kadına yol verdiler. Kadın çocukları öfkeyle, bitkin bir sesle azarlarken Harry ile göz göze gelmemeye özen gösterdi. Botsen’de ziyaret saati başlamıştı.

“Ivarsson işinde iyidir. Bundan kimsenin şüphesi yok” dedi Möller. “Ama bu İnfazcı sıradan bir soyguncuya benzemiyor. Emniyet Müdürü geleneksel yöntemlerin bu sefer yeterli olmayabileceğini düşünüyor.”

“Haklı olabilir, ama ne yapalım? Arada sırada konuk takımın kazanması normaldir.”

“Konuk takım mı?”

“Futbolda vardır ya. Çözülmemiş vakalara öyle diyorum. Artık herkes bu benzetmeyi yapıyor patron.”

“Bundan daha fazlası var Harry. Medya bütün gün peşimizde; kâbus resmen. Soyguncuya yeni Martin Pedersen diyorlar. Ve *Verdens Gang* internet sitesinde, ona İnfazcı dediğimiz yazılı.”

“Hep aynı hikâye” dedi Harry, kırmızı yanarken yolun karşı tarafına geçerek; Möller onu ihtiyatla takip etti. “Önceliklerimizi medya belirliyor.”

“Ama adam cinayet işledi sonuçta.”

“Ve artık halkın ilgi odağı olmayan cinayetleri soruşturmayı kesiyoruz.”

“Hayır!” dedi Möller öfkeyle. “Yine başlamayalım.”

Harry omuz silkerek, devrilmiş bir gazete standının üstünden geçti. Sokakta bir gazete uçuşuyordu.

“Eee, ne istiyorsun peki?”

“Emniyet Müdürü’nün işin halkla ilişkiler kısmıyla ilgilenmesi doğal. Ortada tek bir banka soygunu olsa, dosyanın rafa kaldırılmasından çok önce halkın ilgisi biterdi. Soyguncunun yakalanmadığını kimse fark etmezdi. Ama bu sefer herkesin gözü üstümüzde. Ve böyle soygunlar konuşuldukça halkın merakı artıyor. Martin Pedersen birçok kişinin hayalini kurduğu bir şeyi yapan normal bir insandı; kanundan kaçan modern bir Jesse James’ti. Öyle vakalar efsaneler, kahramanlar yaratır ve insanlar kendilerini onlarla özdeşleştirir. Böylece banka soyguncularının sayısı artar. Basın Martin Pedersen’den bahsettikçe, ülkedeki banka soygunlarının sayısı artar.”

“Taklitçilerin çıkmasından korkuyorsun. Haklısın da. Peki bunun benimle ne ilgisi var?”

“Dediğim gibi, Ivarsson’un ustalığından kimsenin şüphesi yok. Kimse bunu sorgulamıyor. Ivarsson kuralları asla çiğnemeyen, dürüst, geleneksel bir polis. Ama İnfazcı geleneksel bir banka soyguncusu değil. Emniyet Müdürü şimdiye kadar elde ettiğimiz sonuçlardan memnun değil.” Möller başıyla hapishaneyi gösterdi. “Raskol’la olanları duymuş.”

“Hımm.”

“Öğle yemeğinden önce Emniyet Müdürü’nün odasındaydım ve ismin geçti. Hatta birkaç kez.”

“Tanrım, onur mu duymalıyım?”

“Ne de olsa sıra dışı yöntemler kullanarak sonuçlar elde etmiş bir dedektifsin sen.”

Harry alaycı alaycı gülümsedi. “Kamikaze pilotu desene...”

“Kısacası, mesaj şu Harry. Uğraştığın diğer her şeyi bırak ve daha çok adama ihtiyacın varsa bana söyle. Ivarsson kendi ekibiyle soruşturma yapmaya devam edecek, ama biz sana güveniyoruz. Ve bir şey daha...” Möller, Harry’ye sokulmuştu. “İstediğin şekilde çalışmakta serbestsin. Kuralların esnetilebileceğini kabul etmeye razıyız. Karşılığında, bunlar aramızda kalmalı elbette.”

“Hımm. Anladım galiba. Peki ya aramızda kalmazsa?”

“Seni elimizden geldiğince destekleriz, ama bunun bir sınırı var. Söylememe gerek yok.”

Kapının üstündeki çanlar çalınca, Elmer dönüp karşısındaki küçük portatif radyoyu başıyla gösterdi. “Ben de Kandahar’ı kayak kulübü sanıyordum. Bir paket Camel mi?”

Harry başıyla onayladı. Elmer radyoyu kısınca, haber spikerinin sesi dışarıdan gelen uğultulara, arabaların, rüzgârın titreştirdiği tentenin, asfaltta savrulan yaprakların seslerine karıştı.

“Meslektaşın bir şey istiyor mu?” Elmer kapının yanında duran Möller’i gösterdi.

“Kamikaze pilotu istiyor” dedi Harry paketi açarken.

“Sahi mi?”

“Ama fiyatını sormayı unuttu” dedi Harry; Möller’in sevimli ve alaycı bir şekilde gülümsediğini görmese de hissetti.

“Peki bu aralar kamikaze pilotlarının fiyatı nedir?” diye sordu dükkân sahibi, Harry’ye para üstü verirken.

“Sağ kalırsa, artık istediği işin üstünde çalışmasına izin verilir” dedi Harry. “Tek şartı budur. Ve bunda ısrarlıdır.”

“Makul bir istek bence” dedi Elmer. “Size iyi günler beyler.”

Geri dönerlerken Möller, Harry’nin üç aylığına Ellen Gjeltzen vakasının üstünde çalışması ihtimalini Emniyet Müdürü’yle konuşacağını söyledi. İnfazcı’nın yakalanacağını varsayıyordu tabii. Harry bunu kabul etti. Möller ÇİMLERE BASMAYINIZ tabelasının yanında duraksadı.

“En kestirme yol bu patron.”

“Evet” dedi Möller. “Ama ayakkabılarım kirlenecek.”

“Nasıl istersen” dedi Harry patikada yürümeye başlarken. “Benimkiler çoktan kirlendi.”

Ulvöya sapağından sonra trafik rahatlıyordu. Yağmur dinmiş, Ljan yolu kurumuştur bile. Yol kısa sürede genişleyip dört şeride çıktı; yarış pistine girmişlerdi sanki. Halvorsen’e bakan Harry, iç gıcıklayıcı sesleri onun ne zaman duyacağını merak etti. Ama Halvorsen hiçbir şey duymuyordu, çünkü Travis’in radyodan verdiği tavsiyeye uymaktaydı:

“*Sing, sing, siiing!*”

“Halvorsen...”

“*For the love you bring...*”

Harry radyoyu kapatınca Halvorsen ona şaşkınlıkla baktı.

“Silecekler” dedi Harry. “Onları durdurabilirsin artık.”

“Ha, evet, kusura bakma.”

Sessizce oturdular. Dröbak girişinin önünden geçtiler.

“Bakkala ne dedin?” diye sordu Harry.

“Bilmek istemezsin.”

“Ama beş hafta önce perşembe günü Albu’nun yazlığına yiyecek götürmüş, değil mi?”

“Öyle dedi, evet.”

“Albu gelmeden önce mi?”

“Eve kendi başına girebiliyormuş.”

“Anahtarı var yani?”

“Harry, sorabileceğim sınırlıydı; yoksa adam yalan söylediğimi anlardı.”

“Ne yalan söyledin?”

Halvorsen iç geçirdi. “Belediye müfettişi olduğumu söyledim.”

“Belediye...?”

“...müfettişi.”

“O ne ki?”

“Bilmem.”

Larkollen otobanın hemen yanındaydı, on üç kilometre ve on dört dar viraj ötedeydi; ağır ağır gittiler.

“Benzin istasyonundan sonra sağda, kırmızı evin yanında” diye anımsayan Halvorsen, çakıllı bir yola girdi.

Harry beş dakika sonra, Halvorsen arabayı park edip de ağaçların arasındaki dev ahşap binayı gösterince “Burayı satın alabilmek için *epey* banyo paspası satmak gerek” diye mırıldandı. Bina toprak kayması yüzünden deniz kenarına inmiş büyük bir dağ evi gibiydi.

“Ortalık biraz tenha, değil mi?” dedi Halvorsen, komşu yazlıklara bakarken. “Sadece martılar var. *Bir sürü* martı. Civarda çöp alanı vardır belki.”

“Hımm.” Harry saatine göz attı. “Biz yine de yolun biraz ilerisine park edelim.”

Yolun sonunda geniş bir manevra alanı vardı. Halvorsen motoru durdururken Harry araba kapısını açıp dışarı çıktı. Gerindi ve martıların çığlıklarını, sahildeki kayalara çarpan dalgaların uzaktan gelen seslerini dinledi.

“Ah” dedi Halvorsen ciğerlerini havayla doldurarak. “Oslo havasına pek benzemiyor ha?”

“Kesinlikle” diyen Harry sigara paketini aradı. “Metal kutuyu alır mısınız?”

Yazlığa giderlerken Harry bir çit kazığına tünemiş, iri, sarılı beyazlı bir martıyı fark etti. Geçip giderlerken martı onları başını yavaşça döndürerek seyretti. Harry yol boyunca sırtında kuşun parlak gözlerini hissetti.

“Bu iş kolay olmayacak” dedi Halvorsen, ön kapının sağlam kilidine yakından bakınca. Kepini ağır meşe kapının yukarısındaki dökme demirden bir lambaya asmıştı.

“Hımm. Başarmalısın.” Harry sigara yaktı. “Bu arada ben de etrafi kolaçan edeyim çabucak.”

“Neden durup dururken bu kadar çok sigara içmeye başladın?” diye sordu Halvorsen kutuyu açarken.

Harry bir an durup ormana baktı. “Bir gün bisiklette beni yenme şansına sahip ol diye.”

Simsiyah tomruklar, sağlam pencereler. Yazlığın her yeri sağlam ve aşılmaz gibiydi. Harry etkileyici taş bacadan içeri girmenin mümkün olup olmadığını merak etti, ama sonra bu fikri reddetti. Yolda yürüdü. Yol yakınlarda yağın yağmur yüzünden çamurluydu, ama Harry bu yolun yazın güneşten kurumuş halini ve denizin pürüzsüzleştirdiği kayaların ardındaki sahile doğru koşan çocukların çıplak ayaklarını hayal edebiliyordu. Durup gözlerini kapadı. Sesleri duyana dek. Böcek vızıltılarını, esintiyle dalgalanan uzun otların hışırtılarını, uzak bir radyodan gelerek rüzgârda salınan müziği, çocukların sahilden gelen neşeli bağrıışmalarını. On yaşındayken bir gün bakkala, süt ve ekmek almaya gittiğini anımsadı; dikkatli yürümüştü. Ayaklarına küçük taşlar batsa da dişini sıkıyordu, çünkü eve döndüğünde Öystein’la birlikte yalınayak koşabilmek için o yaz tabanlarını sertleştirmeye karar vermişti. Yürüyerek dönerken, ağır alışveriş torbası yüzünden çakıllı yola giderek daha fazla gömülüymüş gibi gelmişti; sıcak korların üstünde yürüyordu sanki. Biraz ilerideki bir şeye –büyük bir taş ya da yaprağa– odaklanmıştı ve kendine ona ulaşmasının yeteceğini, onun çok da uzakta olmadığını söylemişti. Bir buçuk saat sonra nihayet eve vardığında süt bozulmuş, annesi de kızmıştı. Harry gözlerini açtı. Gökyüzünden gri bulutlar geçiyordu hızla.

Harry yol kenarındaki kahverengi otların arasında tekerlek izleri buldu. O derin ve belirgin izler buradan arazi lastikli ağır bir aracın, Land Rover gibi bir aracın geçtiğini gösteriyordu. Son haftalar epey yağmurlu geçtiğinden, bu izler çok eski olamazdı. En fazla iki günlüktü.

Harry etrafa bakınırken, dünyanın en ıssız yerlerinin sonbahardaki tatil beldeleri olduğunu düşündü. Yazlığa dönerken yolda martıyı başıyla selamladı.

Ön kapıya eğilmiş olan Halvorsen, bir elektrikli maymuncuğu uflaya puflaya kullanıyordu.

“Nasıl gidiyor?”

“Kötü.” Halvorsen doğrulup terini sildi. “Amatör kilidi değil bu. Levveyi kullanmamız gerekecek.”

“Levye yok.” Harry çenesini kaşıdı. “Paspasın altına baktın mı?”

Halvorsen iç geçirdi. “Hayır ve bakmayacağım da.”

“Neden?”

“Çünkü yeni bir milenyumdayız; insanlar artık yazlık anahtarlarını paspasın altına koymuyorlar. Hele lüks yazlık sahipleri. Yani uğraşamam; ama yüz kronuna bahse girerim diyorsan o başka. Tamam mı?”

Harry başıyla onayladı.

“İyi” diyen Halvorsen kutuyu kapatmak için diz çöktü.

“Yani bahsi kabul ediyorum” dedi Harry.

Halvorsen başını kaldırıp baktı. “Şaka yapıyorsun?”

Harry başını hayır anlamında salladı.

Halvorsen sentetik liften yapılmış paspasın kenarını tuttu.

“Hadi bakayım” diye mırıldanıp kilimi kaldırdı. Üç karınca, iki tahtakurdu ve bir kulağakaçan böceği gri beton zeminde kaçıştılar. Ama anahtar yoktu.

“Bazen inanılmayacak kadar saf oluyorsun Harry” dedi Halvorsen elini uzatarak. “Adam neden anahtar bıraksın ki?”

“Çünkü” dedi Harry; kapının yanındaki dökme demir lambaya baktığından, uzatılan eli görmedi. “Süt güneşte kalırsa bozulur.” Lambanın yanına gidip kapağını döndürerek açmaya başladı.

“Ne demek istiyorsun?”

“Bakkal yiyecekleri Albu gelmeden getirmişti, değil mi? Evin içine konulmaları gerekiyordu elbette.”

“Yani? Bakkalda yedek anahtar vardır belki de?”

“Sanmam. Bence Albu, Anna’yla birlikte buradayken kimsenin içeri habersizce dalmasını istemiyordu.” Harry lambanın kapağını çıkarıp cam kısmın içine baktı. “Ve artık buna eminim.”

Halvorsen bir şeyler mırıldanarak elini geri çekti.

“Kokuya dikkat et” dedi Harry, oturma odasına girdiklerinde.

“Yeşil sabun” dedi Halvorsen. “Birisini yerleri silmiş.”

Ağır mobilyalar, taşra antikaları ve büyük taş şömine, buranın Paskalya tatillerinde geline bir yer olduğu izlenimini güçlendiriyordu. Harry odanın diğer tarafındaki çam ağacından kitaplığa gitti.

Raflarda eski kitaplar. Harry kitapların yıpranmış sırtlarındaki isimlere göz gezdirirken, bu kitapları kimsenin okumadığını hissetti. Burada kimse okumamıştı onları. Majorstuen'daki sahaflardan birinden toptan alınmış olabilirlerdi. Eski fotoğraf albümleri. Çekmeceler. Çekmecelerde Cohiba ve Bolivar puroları vardı. Çekmecelerden biri kilitliydi.

“Ortalığı batırdık” dedi Halvorsen. Harry dönünce, iş arkadaşının yerde çaprazlama uzanan ıslak, kahverengi ayak izlerine işaret ettiğini gördü.

Holde ayakkabılarını çıkardılar, mutfakta bir yer bezi buldular ve yerleri sildikten sonra işbölümü yaptılar; Halvorsen oturma odasına göz atarken Harry yatak odalarıyla banyoya bakacaktı.

Harry ev aramaları konusunda bildiği her şeyi bir cuma günü öğleden sonra, Polis Koleji'ndeki sıcak bir sınıfta, herkes eve gidip de duş aldıktan sonra eğlenmeye çıkmaya can atarken öğrenmişti. Kitap yoktu; Dedektif Rökke'nin anlattıkları vardı sadece. Ve o cuma günü Rökke'nin verdiği bir tavsiyeyi Harry sonradan tek rehber olarak kullanmıştı: “Aradığınız şeyi düşünmeyin. Bulduğunuz şeyleri düşünün. Şu neden orada? Orada olmalı mı? Orada olmasının anlamı nedir? Kitap okumak gibi... ‘K’ye bakarken ‘l’yi düşünürseniz sözcükleri göremezsiniz.”

Harry'nin birinci yatak odasına girince gözüne ilk olarak büyük çift kişilik yatak ve Bay ve Bayan Fru'nun komodinin üstündeki fotoğrafı çarptı. Fotoğraf büyük olmasa da dikkat çekiciydi, çünkü odadaki tek fotoğraftı ve kapıya dönüktü.

Harry bir gardırobu açtı. Başka bir insanın giysilerinin kokusunu aldı. Burada gündelik giysiler yoktu; gece kıyafetleri, bluzlar ve iki takım elbise vardı yalnızca. Bir çift de süslü tenis ayakkabısı.

Harry üç gardırobu titizlikle araştırdı. Başkalarının eşyalarını karıştırmaktan utanmayacak kadar deneyimli bir dedektifti artık.

Yatağa oturup fotoğrafı inceledi. Arka planda denizle gökyüzü vardı sadece, ama ışığın eğimi Harry'ye fotoğrafın güneyde çekilmiş olduğunu düşündürdü. Arne Albu bronzlaşmıştı ve yüzünde, Harry'nin Aker Brygge'deki restorandayken gördüğü çocuksu muziplik vardı. Karısını belinden sımsıkı tutmuştu. Öyle sıkı tutmuştu ki, Vigdis'in gövdesi ona yaslanıyordu sanki.

Harry battaniyeyle yorganı yana çekti. Anna bu yatakta yattıysa saç, deri parçaları, tükürük ya da cinsel sıvılar bulacakları kesindi. Muhtemelen hepsini birden bulacaklardı. Ama aklına gelen başına gelmişti. Elini beyaz çarşafı gezdirdi, yüzünü yastığa bastırdı ve derin nefes aldı. Yastık kılıfı yeni yıkanmıştı. Lanet olsun.

Komodinin çekmecesini açtı. Bir paket Extra sakız, açılmamış bir Paralgin paketi, üzerinde A.A. baş harfleri olan bir pirinç levha ile tek bir anahtar takılı olan bir anahtarlık, bebek altı değiştirme masasında larva gibi kıvrılmış çıplak bir bebeğin fotoğrafı ve bir İsveç ordu çakısı.

Harry tam çakıyı alacakken tüyler ürpertici bir martı çığlığı işitti. Elinde olmadan ürpererek pencereye baktı. Martı gitmişti. Harry arama işine döndü ve sonra sert bir havlama duydu.

O an kapıda Halvorsen belirdi: “Bahçe yolundan birileri geliyor.”

Harry'nin kalbi küt küt atmaya başladı.

“Ben ayakkabıları alırım” dedi. “Sen ekipman kutusunu buraya getir.”

“Ama...”

“Onlar girerken biz pencereden atlarız. Çabuk ol!”

Havlamaların şiddeti ve sertliği artıyordu. Harry oturma odasından hole koşarken Halvorsen rafların önünde diz çöküp tozları, fırçayı ve yapışkanlı kâğıdı kutunun içine attı. Havlamalar artık öyle yakından geliyordu ki, Harry aralardaki boğuk hırıltıları duyabiliyordu. Dışarıdan ayak sesleri geldi. Kapı kilitli değildi, herhangi bir şey yapmak için çok geçti, Harry keklik gibi yakalanacaktı! Derin bir nefes alıp olduğu yerde durdu. Yapacak bir şey yoktu. Belki Halvorsen kaçabilirdi. Böylece en azından o işini kaybetmezdi ve Harry vicdan azabı çekmekten kurtulurdu.

“Gregor!” diye bağırdı bir adam kapının ardından. “Geri gel!”

Havlamalar giderek daha uzaktan geliyordu artık; Harry adamın kapıdan uzaklaştığını duydu.

“Gregor! Geyiği rahat bırak!”

Harry iki adım ilerleyip kapıyı usulca kapadı. Sonra, dışarıdan anahtar şingirtıları gelirken, iki çift ayakkabıyı alıp oturma odasından sessizce geçti. Yatak odasına girip kapıyı kapatırken ön kapının açıldığını işitti.

Yerde, pencerenin dibinde oturan Halvorsen, Harry'ye fal taşı gibi açık gözlerle bakıyordu.

“Ne oldu?” diye fısıldadı Harry.

“Tam pencereden çıkarken o manyak köpek geldi” diye fısıldadı Halvorsen. “İri bir Rottweiler.”

Harry pencereden aşağıya bakınca, ısırmaya çalışan köpeğin çenesini gördü. Köpek ön patilerini dış duvara dayamıştı. Harry'yi görünce yukarı sıçradı ve içine şeytan girmiş gibi havlamaya başladı. Azıdişlerinden tükürük damlıyordu. Oturma odasından tok ayak sesleri geldi. Harry yere, Halvorsen'in yanına çömeldi.

“En fazla yetmiş kilodur” diye fısıldadı. “Bir şey olmaz.”

“Yapma. Köpek eğitmeni Victor'ın bir Rottweiler'ın saldırısına uğradığımı görmüştüm.”

“Hımm.”

“Eğitim sırasında köpek delirdi. Suçlu rolünü oynayan polislin eli koptu; Rikshospital'da dikmek zorunda kaldılar.”

“Onlar kalın koruyucu eldivenler takıyorlar sanıyordum.”

“Takıyorlar.”

Dışarıdan gelen havlamaları dinlediler. Oturma odasından gelen ayak sesleri kesilmişti.

“Gidip merhaba desek mi?” diye fısıldadı Halvorsen. “Zaten bizi bulması an meselesi...”

“Şşt.”

Yine ayak sesleri duydular. Adam yatak odasına yaklaşıyordu. Halvorsen gözlerini sımsıkı kapadı. Kendini rezil olmaya hazırlamak istercesine. Gözlerini açınca, Harry’nin parmağını dudaklarının üstünde tutarak sus işareti yaptığını gördü.

Sonra yatak odası penceresinin ardından gelen bir sesi işittiler. “Gregor! Gel hadi! Eve gidelim!”

İki havlamadan sonra ortalık birden sessizleşti. Harry kısa ve hızlı nefeslerin seslerini duyuyordu yalnızca, ama seslerin kendisinden mi yoksa Halvorsen’den mi geldiğini bilmiyordu.

“Bu Rottweilerlar cidden itaatkâr oluyorlar” diye fısıldadı Halvorsen.

Arabanın hareket ettiğini duyana kadar beklediler. Sonra oturma odasına daldılar; Harry gözden kaybolan lacivert bir Cherokee Jeep’in arkasını bir anlığına gördü. Halvorsen kanepeye çöküp arkasına yaslandı.

“Tanrım” diye inledi. “Kovulacağımı, Steinkjer’e döneceğimi sandım bir an. O herif ne yapıyordu yahu? Burada en fazla iki dakika kaldı.” Kanepeden fırladı. “Geri gelir mi sence? Belki de alışverişe gitti.”

Harry başını hayır anlamında salladı. “Evine gitti. Öyle insanlar köpeklerine yalan söylemezler.”

“Emin misin?”

“Evet, tabii ki. Günün birinde de şöyle seslenecek: ‘Buraya gel Gregor. Veterinere gidiyoruz; seni öldürecek.’” Harry odaya bakındı. Sonra kitaplığa gidip parmağını karşısındaki kitapların sırtlarında, en üst raftan en alt rafa dek gezdirdi.

Başını kasvetle sallayarak onaylayan Halvorsen’in gözleri donuklaştı: “Ve Gregor kuyruk sallayarak gelecek. Köpekler cidden tuhaf yaratıklar.”

Harry yaptığı işi bırakıp sırtıttı. “Pişman olmadın, değil mi Halvorsen?”

“Eh, özel bir pişmanlık duymuyorum.”

“Benim gibi konuşmaya başladın.”

“Bu *senin* lafındı zaten. Senden alıntı yaptım. Espresso makinesini satın aldığımızda söylemiştin. Ne arıyorsun?”

“Bilmiyorum” diyen Harry büyük, kalın bir cildi çıkarıp açtı. “Şuna baksana. Fotoğraf albümü. İlginç.”

“Öyle mi? Ne demek istediğini yine anlamıyorum.”

Harry arkasını işaret edip albümü karıştırmaya devam etti. Halvorsen ayağa kalkınca gördü. Ve anladı. Islak çizme izleri ön kapıdan hole, oradan kütüphaneye, Harry'nin durduğu yere kadar uzanıyordu.

Harry albümü yerine koyup başka bir albümü çıkarıp karıştırmaya başladı.

“Evet” dedi bir süre sonra. Albümü yüzüne yaklaştırdı. “İşte bulduk.”

“Neyi?”

Harry albümü masaya, Halvorsen'in önüne koyup, siyah sayfaya tutturulmuş altı fotoğraftan birini gösterdi. Bir sahildeki bir kadın ve üç çocuk onlara gülümsüyordu.

“Anna'nın ayakkabısında bulduğum fotoğrafın aynısı bu” dedi Harry. “Koklasana.”

“Gerek yok. Tutkal kokusunu buradan alıyorum.”

“Evet. Yeni yapıştırılmış. Fotoğrafi biraz oynatırsan fark edeceksin; tutkal henüz sertleşmemiş. Fotoğrafi kokla.”

“Tamam.” Halvorsen fotoğraftaki gülümseyen kişilere burnunu yaklaştırdı. “Kimyasal... kokuyor.”

“Hangi kimyasal?”

“Yeni banyo edilmiş fotoğraflar böyle kokar hep.”

“Yine evet. Bundan çıkarabileceğimiz sonuç nedir peki?”

“Şey... adamın fotoğraf yapıştırmayı sevdiği.”

Harry saatine baktı. Albu dosdoğru evine gidiyorsa, oraya bir saatte varırdı.

“Arabada açıklarım” dedi. “İhtiyacımız olan kanıtı bulduk.”

E6'ya çıktıklarında yağmur yağıyordu. Karşı yönden gelen arabaların far ışıkları ıslak asfalttan yansıyordu.

“Anna'nın ayakkabısındaki fotoğrafın nereden geldiğini artık biliyoruz” dedi Harry. “Tahminimce Anna yazlığa son gelişinde bir punduna getirip o fotoğrafı albümden aldı.”

“Ama onu ne yapacaktı ki?”

“Kim bilir. Belki de Albu’yla arasında duran kadın daha iyi görebilmek istiyordu. Daha iyi anlamak istiyordu. Belki de vudu büyüü yapacaktı.”

“Peki, sen Albu’ya fotoğrafı gösterdiğinde, adam onun nereden geldiğini anladı mı?”

“Elbette. Yazlığın önünde bıraktığı Cherokee izleri, daha önce bıraktığı izlerin aynısı. Bir iki gün önce de buraya gelmiş.”

“Yerleri yıkayıp bütün parmak izlerini silmek için mi?”

“Ve şüphelendiği şeyi, yani albümden bir fotoğraf alınmış olup olmadığını kontrol etmek için. Eve dönünce de negatifi bulup fotoğrafçıya götürdü.”

“Bir saatte fotoğraf teslim eden yerlerden birine götürmüştür herhalde. Bugün de yeni fotoğrafı eskisinin yerine yapıştırmak için yazlığa tekrar geldi.”

“Hıhı.”

Önlerindeki kamyonun arka tekerlekleri ön cama kirli, yağlı sular saçıyordu ve silecekler durmadan çalışıyordu.

“Albu ilişkisini gizlemek için epey uğraştı” dedi Halvorsen. “Peki, Anna Bethsen’i o mu öldürdü sence?”

Harry kamyonun arka kapılarındaki logoya baktı: AMOROMA – SONSUZA DEK SENİNİM.
“Neden olmasın?”

“Bana katil gibi gelmedi. Okumuş, işinde gücünde bir adam. Hiç suç işlememiş, kendi şirketini kurmuş güvenilir bir aile babası.”

“Karısını aldattı.”

“Aldatmayan mı var?”

“Doğru, aldatmayan mı var?” diye yineledi Harry yavaşça. Sonra birden sinirlenip patladı:
“Oslo’ya kadar bu kamyonun peşinden gidip çamur içinde mi kalacağız?”

Halvorsen dikiz aynasını kontrol edip sol şeride geçti. “Peki cinayet sebebi ne olabilir?”

“Kendisine soralım, tamam mı?” dedi Harry.

“Ne demek istiyorsun? Evine gidip soralım mı yani? Yasa dışı yollarla kanıt elde ettiğimiz ortaya çıksın da işten kovulalım diye mi?”

“Senin gelmene gerek yok. Ben tek başıma hallederim.”

“Eline ne geçecek peki? Adamın yazlığına izinsiz girdiğimiz ortaya çıkarsa, ona hüküm

giydiremeyiz.”

“Tam da bu yüzden işte.”

“Tam da bu yüzden demek... Kusura bakma ama senin bu bilmece gibi konuşmalarına sinir olmaya başlıyorum Harry.”

“Elimizde mahkemede kullanılabilecek bir delil olmadığından, işe yarar bir şey bulmak için adamın üstüne gitmemiz gerekiyor.”

“Onu emniyette sorguya çeksek, bizim sandalyeye oturtup espresso ikram etsek ve kamerayı çalıştırsak olmaz mı?”

“Hayır. O adamın yalancı olduğunu kanıtlayamadığımız sürece, yalanlarını kaydetmemizin anlamı yok. Bizim müttefike ihtiyacımız var. O adamın foyasını bizim yerimize meydana çıkaracak birine.”

“Kimden bahsediyorsun?”

“Vigdis Albu’dan.”

“Aha. Peki nasıl olacak bu iş?”

“Arne Albu karısını aldattıysa, muhtemelen Vigdis bu konuda daha çok şey öğrenmek isteyecektir. Ve ihtiyacımız olan bilgiler onda büyük olasılıkla. Bizim elimizde de onun daha çok şey öğrenmesini sağlayacak bazı bilgiler var.”

Halvorsen arkalarındaki kamyonun far ışıkları gözlerini kamaştırdığından dikiz aynasını eğdi.
“Bunun iyi bir fikir olduğuna emin misin Harry?”

“Hayır. Palindrom nedir bilir misin?”

“Hiçbir fikrim yok.”

“Düz ve tersten okunuşları aynı olan sözcüklere ve cümlelere denir. Dikiz aynandan kamyonu bak. AMOROMA. Düz de okusan, tersten de okusan aynı sözcük.”

Halvorsen bir şey diyecekken vazgeçip başını umutsuzca sallamakla yetindi.

“Beni Schröder’e götür” dedi Harry.

Sigara dumanlı, boğucu havada ter ve yağmurda ıslanmış giysi kokuları vardı; masalardaki insanlar bağırarak bira sipariş ediyorlardı.

Beate Lönn, daha önce Aune’nın oturduğu masada oturuyordu. Onu görmek inek ahırındaki bir zebraı görmek kadar kolaydı.

“Çok bekledin mi?” diye sordu Harry.

“Çok değil” diye yalan söyledi kadın.

Önünde duran, el sürülmemiş büyük bardaktaki biranın köpüğü sönmüştü bile. Harry’nin bakışlarını takip eden kadın, bir görevi yerine getirircesine bardağını kaldırdı.

“Burada içki içmek şart değildir” dedi Harry, Maja’yla bakışarak. “Şartmış gibi görünür sadece.”

“Tadı fena değil aslında” dedi Beate, küçük bir yudum aldıktan sonra. “Babam bira içmeyen insanlara güvenmediğini söylerdi.”

Harry’nin önüne kahve demliğiyle fincan geldi. Beate saç diplerine kadar kızardı.

“Eskiden bira içerdim” dedi Harry. “Bırakmak zorunda kaldım.”

Beate masa örtüsünü inceledi.

“Kurtulabildiğim tek kötü alışkanlığım o oldu” dedi Harry. “Sigara içerim, yalan söylerim ve kin tutarım.” Şerefe yapmak için fincanını kaldırdı. “Senin sorunların neler peki Lönn? Video bağımlısı olman ve hayatında gördüğün herkesin yüzünü hatırlaman dışında?”

“Başka çok yok.” Kadın bardağını kaldırdı. “Setesdal Seğirmesi hastalığı hariç.”

“Ağır bir hastalık mı?”

“Sayılır. Aslında Huntington Hastalığı deniyor. Setesdal’da yaygın olan kalıtsal bir hastalık.”

“Neden orada yaygın?”

“Orası... yüksek tepelerle çevrili dar bir vadidir. Ve çok sapa bir yerdir.”

“Anlıyorum.”

“Annem de babam da Setesdallılar; annem başta babamla evlenmek istememiş, çünkü babamın halasında Setesdal Seğirmesi olduğunu düşünüyormuş. Benim halam durup dururken kollarını savurmaya başladığı, bu yüzden insanlar ondan uzak dururlardı.”

“Şimdi de sende mi var?”

Beate gülümsedi. “Ben küçükken babam bu konuda espri yapıp anneme takılırdı. Çünkü babamla ben beş taş oynardık ve ellerim çok hızlı olduğu için babam bende Setesdal Seğirmesi olduğunu düşünürdü. Bu bana öyle komik gelirdi ki... Keşke bende Seğirme olsa derdim, ama sonra bir gün annem bana Huntington Hastalığı’nın ölümcül olabildiğini söyledi.” Bardağıyla oynadı.

“Ve o yaz ölümün anlamını öğrendim.”

Harry yan masadaki yaşlı bir denizciyi başıyla selamladı; denizci selama karşılık vermedi. Harry genzini temizledi: “Kinci misindir peki? Sen de kin tutar mısın?”

Beate gözlerini kaldırıp ona baktı. “Ne demek istiyorsun?”

Harry omuz silkti. “Etrafına baksana. İnsanoğlu kin tutmadan yaşayamaz. Öç almadan, misilleme yapmadan. Okulda ezilen cücenin sonradan multimilyoner olmasının da, toplumun kendisine haksızlık ettiğini düşünen adamın banka soymasının da sebebi budur. Hem bize baksana. Toplumun şiddetli intikam arzusu soğuk, mantıklı misilleme kisvesi altında sunuluyor... Bizim işimiz intikam almak aslında, değil mi?”

“Öyle olmak zorunda” dedi kadın, bakışlarını Harry’nin gözlerinden kaçırarak. “Ceza olmazsa toplum var olamaz.”

“Evet, elbette; ama dahası da var, değil mi? Katarsis. İntikam arındırır. Aristoteles insan ruhunun trajedinin uyandırdığı korkuyla ve merhametle arındığını yazmıştı. Ruhumuzun en derin arzusunu intikamın trajedisiyle gerçekleştirmemiz korkutucu, değil mi?”

“Ben çok felsefe okumadım.” Kadın bardağını kaldırıp uzun uzun içti.

Harry başını yana eğdi. “Ben de. Seni etkilemeye çalışıyorum o kadar. Asıl konuya geçelim mi?”

“Önce kötü haberi vereyim” dedi kadın. “Maskenin ardındaki yüzün rekonstrüksiyonu başarısız oldu. Sadece başın genel hatları ve burun var elimizde.”

“İyi haber ne peki?”

“Grönlandsleiret soygununda rehin alınan kadın, soyguncunun sesini duyarsa tanıyacağını düşünüyor. Çok ince bir sesmiş; kadın sesi gibiymiş neredeyse.”

“Hımm. Başka bir şey var mı?”

“Evet. Focus personeliyle konuştum ve biraz araştırma yaptım. Trond Grette iki buçukta gelip dört civarı gitmiş.”

“Bundan nasıl emin olabiliyorsun?”

“Çünkü gelince kredi kartıyla ödeme yapmış. 14.34’te. Bir de, squash raketinin çalınmasını hatırlıyor musun? Adam bunu personele söylemiş tabii. Cuma vardiyasında çalışan kişi, Grette’nin orada bulunduğu zamanı not etmiş. Grette spor merkezinden 16.02’de çıkmış.”

“İyi haber bu muydu?”

“Hayır, ona şimdi geliyorum. Grette’nin soyunma odasındayken gördüğü iş tulumlu kişiyi hatırlıyor musun?”

“Tulumun sırtında POLİS yazısı varmış hani?”

“Videoyu defalarca seyrettim. İnfazcı'nın tulumunun önü ve arkası cırt cırtlı gibi görünüyor.”

“Yani?”

“Yani İnfazcı, Grette'nin gördüğü kişi idiyse, kameraların görüş alanından çıkınca iş tulumuna POLİS yazısını takmış olabilir.”

“Hımm.” Harry ağzını şapırdattı.

“O civarda kimsenin yazısız, siyah iş tulumlu birini görmemesinin sebebi bu olabilir. Soygundan hemen sonra ortalık siyah üniformalı polis kaynıyordu.”

“Focus'takiler ne dediler?”

“İşin ilginç kısmı bu. O gün çalışan kadın, siyah tulumlu bir adam gördüğünü ve onun polis olduğunu düşündüğünü hatırlıyor. Adam öyle çabuk geçip gitmiş ki, kadın onun squash kortu kiraladığını filan sanmış.”

“İsim vermediler yani?”

“Evet.”

“Bu çok iyi değil...”

“Evet ama en iyisini söylemedim daha. Kadın o adamı şu yüzden hatırlıyor; adamın özel kuvvetten filan olduğunu düşünmüş, çünkü tulum dışındaki kıyafeti Kirli Harry tarzıymış. Adamın...” Beate duraklayıp Harry'ye dehşetle baktı. “Öyle demek istemedim...”

“Sorun yok” dedi Harry. “Devam et.”

Beate gözlüğünü düzeltti; Harry onun küçük ağzının hafifçe, muzafferane gülümsediğini görür gibi oldu.

“Kafasında yarıya kadar inik bir kar maskesi varmış. Gözlerini de büyük bir güneş gözlüğü gizliyormuş. Kadının söylediğine göre, adam çok ağır gibi görünen bir spor çantası taşıyormuş.”

Harry'nin kahvesi genzine kaçtı.

Dovregata'daki evlerin arasında uzanan telden bir çift eski ayakkabı sarkıyordu. Teldeki ampuller arnavutkaldırımını aydınlatmaya çalışsa da, karanlık sonbahar akşamı şehrin bütün ışığını çoktan emmişti sanki. Harry buna aldırımıyordu; Schröder'den Sofies Sokağı'na zifiri karanlıkta bile gidebilirdi. Bunu daha önce birçok kez yapmıştı.

Beate'nin elinde, iş tulumlu adamın Focus'ta bulunduğu saatte orada squash salonu kiralamış ya da aerobik dersi olan kişilerin isimlerinin listesi vardı ve yarın onları aramaya başlayacaktı. Adamı

bulamasa bile, onu soyunma odasında üstünü değiştirirken görmüş birileri, eşkâlini tarif edebilirdi büyük ihtimalle.

Harry teldeki ayakkabıların altından geçti. Onları yıllardır telde asılı görürdü ve orada ne aradıklarını asla öğrenemeyeceğini çoktan kabullenmişti.

Harry apartman kapısına vardığında Ali basamakları yıkıyordu.

“Norveç sonbaharlarından nefret ediyor olmalısın” dedi Harry ayaklarını silerken. “Her taraf çamur içinde kalıyor.”

“Memleketim Pakistan’da hava kirliliği yüzünden görüş mesafesi elli metreye kadar inmişti.” Ali gülümsedi. “Dört mevsim öyle geçiyordu.”

Harry uzaktan gelen tanıdık bir ses duydu. Telefonların duyulabilecek kadar yüksek sesle çalması, ama onlara zamanında ulaşmanın asla mümkün olmaması kanunu işliyordu. Saatine baktı. On. Rakel dokuzda arayacağını söylemişti.

“Şu bodrum odası...” diye söze başladı Ali, ama Harry koşarak merdiveni çıkmaya başlamıştı bile; her dört basamakta bir Doc Martens botu izi bırakıyordu.

Kapıyı açar açmaz telefon çalmayı kesti.

Harry botlarını çıkarıp attı. Yüzünü ellerine gömdü. Telefona gidip ahizeyi kaldırdı. Otelin numarası aynaya tutturulmuş sarı bir yapışkanlı kâğıtta yazılıydı. Kâğıdı alan Harry’nin gözü S2MN’nin gönderdiği ilk e-postanın yansımasına ilişti. O e-postanın çıktısını alıp duvara asmıştı. Eski alışkanlık. Cinayet Masası’nda duvarlara fotoğraflar, mektuplar ve bir bağlantı kurmalarına yarayabilecek ya da bilinçaltılarını bir şekilde harekete geçirebilecek diğer ipuçlarını asarlardı hep. Harry aynadaki yansımayı okuyamıyordu, ama okumasına gerek yoktu zaten:

Oyun oynayalım mı? Diyelim ki bir kadınla akşam yemeği yedin ve kadın ertesi gün ölü bulundu. Ne yaparsın?

S²MN

Fikrini değiştirip oturma odasına geçti, televizyonu açtı ve berjer koltuğa çöktü. Sonra birden kalkıp hole girip numarayı aradı.

Rakel’in sesi kaygılı ve bitkin geliyordu.

“Schröder’deydim” dedi Harry. “Yeni geldim.”

“En az on kere aramışımdır.”

“Ne oldu ki?”

“Korkuyorum Harry.”

“Hımm. Çok mu korkuyorsun?”

Harry oturma odası kapısının eşiğinde duruyordu; ahizeyi omzuyla kulağının arasına sıkıştırıp, televizyonun sesini uzaktan kumandayla kıstı.

“Çok değil” dedi kadın. “Biraz.”

“Biraz korkmaktan zarar gelmez. Biraz korkmak insanı güçlendirir.”

“Ama ya çok korkarsam?”

“O zaman hemen yanına gelirim biliyorsun. Sen söyle yeter.”

“Gelemezsin dedim ya Harry.”

“Şu andan itibaren fikrini değiştirme hakkına sahipsin.”

Harry televizyondaki sarıklı ve kamuflaj üniformalı adamı seyretti. Adamın yüzü tuhaf bir şekilde tanıdıktı; birine çok benziyordu.

“Dünyam yıkılıyor” dedi kadın. “Orada birinin olduğunu bilmek istedim sadece.”

“Burada biri var.”

“Ama sesin çok soğuk geliyor.”

Harry televizyona sırtını dönüp kapı çerçevesine yaslandı. “Üzgünüm, ama buradayım ve seni düşünüyorum. Sesim soğuk gelse bile.”

Rakel ağlamaya başladı. “Özür dilerim Harry. İyice saçmaladığımı düşünüyorsunuzdur. Orada olduğunu tabii ki biliyorum.” Fısıldadı: “Sana güvenilebileceğimi biliyorum.”

Harry derin bir nefes aldı. Baş ağrısı yavaş yavaş, ama amansızca geliyordu. Başına geçirilmiş demir bir halka alnını yavaşça sıkıyordu sanki. Konuşmaları bittiğinde, Harry’nin şakakları zonkluyordu artık.

Televizyonu kapatıp bir Radiohead albümü çalmaya başladı, ama Thom Yorke’un sesine katlanamadı. Banyoya gidip yüzünü yıkadı. Mutfakta durup, buzdolabının içine ne aradığını bilmeden baktı. Sonunda, daha fazla erteleyemez hale gelince, yatak odasına gitti. Canlanan bilgisayar odaya soğuk, mavi ışığını yaydı. Harry’nin çevresindeki dünyayla bağlantısıydı bu bilgisayar. Ve ona bir e-posta geldiğini bildiriyordu. Harry birden hissetti. Canının içki çektiğini. Arzusu serbest kalmak için çırpınan, zincirlerle bağlanmış bir tazi sürüsü gibiydi. E-posta ikonuna tıkladı.

Anna’nın ayakkabılarını kontrol etmeliydim. Fotoğraf komodinin üstündeydi herhalde; ben tabancayı doldururken o fotoğrafı almış olmalı. Gerçi oyun biraz daha heyecanlı oldu böylece. Biraz daha.

S²MN

NOT: Korktu. Bunu bilmeni istedim sadece.

Harry cebinden anahtar halkasını çıkardı. Halkaya geçirilmiş pirinç levhada AA baş harfleri vardı.

III

20

İniş

Üzerine doğrultulmuş namluya bakan bir insanın aklından neler geçer? Hiçbir şey düşünmediklerini düşünüyorum bazen. Bugün tanıştığım kadın gibi. “Vurma beni” dedi. Böyle yalvarmasının en ufak bir fark yaratacağına gerçekten inanıyor muydu? İsim kartında DEN NORSKE BANKASI ve CATHERINE SCHÖYEN yazılıydı; adıyla soyadında neden o kadar çok “c” ve “h” olduğunu sorduğumda bana aval aval, inek gibi baktı ve “Vurma beni” dedi tekrar. Az kalsın kontrolümü yitirecek, möleyerek onu boynuzlarının arasından vuracaktım.

Trafikte sıkıştım. Terli, yapış yapış sırtım koltuğa yaslı. Radyo NRK 24 Saat Haber kanalında; henüz bir şey yok. Saatime bakıyorum. Normalde yarım saatte yazlığa kapağı atardım. Önümdeki araba katalitik dönüştürücülü; klimayı kapıyorum. İş çıkışı trafiği başladı, ama her zamankinden de ağır akıyor. İleride kaza mı oldu acaba? Yoksa polis yolları mı kesti? İmkânsız. Paraların olduğu çanta arka koltukta duruyor; üstü ceketle örtülü. Çantanın yanında dolu AG3 var. Öndeki araba iki metre ilerliyor. Sonra yine duruyoruz. Onları görünce sıkılsam mı, kaygılsam mı yoksa sinirlensem mi karar veremiyorum. Arabaların arasında, beyaz çizgide yürüyen iki polis. Biri üniformalı bir kadın, diğeri ise gri paltolu ve uzun boylu bir adam. İki yanlarındaki arabalara dikkatle bakıyorlar. Biri duruyor ve emniyet kemerini takmamış bir sürücüye gülümseyerek bir şeyler söylüyor. Bu rutin bir kontroldür belki de. Yaklaşıyorlar. NRK 24 Saat Haber kanalından gelen boğuk bir ses, hava sıcaklığının kırk dereceyi aştığını ve güneş çarpmasına karşı önlem alınması gerektiğini söylüyor İngilizce. Dışarısının soğuk olduğunu bilsem de otomatikman terlemeye başlıyorum. Arabamın önünde duruyorlar. O polis, Harry Hole. Kadın da Stine’ye benziyor. Geçip giderlerken kadın bana bakıyor. Rahatlayarak nefes veriyorum. Tam kahkaha atacakken pencereye tık tık vuruluyor. Başımı yavaşça çeviriyorum. İnanılmayacak kadar yavaşça. Kadın gülümseyince, pencerenin inik olduğunu fark ediyorum. Tuhaf. Kadın bir şeyler söylüyor, ama öndeki arabanın motor gürültüsü yüzünden anlamıyorum.

“Ne?” diye soruyorum gözlerimi tekrar açarak.

“Koltuğunuzun sırtını dikleştirir misiniz lütfen?”

“Koltuğumun sırtını mı?” diye soruyorum şaşkınlıkla.

“Birazdan inişe geçeceğiz beyefendi.” Kadın tekrar gülümseyip ortadan kayboluyor.

Uykulu gözlerimi ovuşturunca her şeyi hatırlıyorum. Soygunu. Kaçışı. Yazlıkta hazır duran, içinde uçak bileti bulunan çantayı. Prens’in ortalık süt liman deyişini. Yine de Gardemoen Havalimanı’nda pasaportumu gösterirken biraz kaygılıydım. Uçak kalktı. Her şey plana uygun gitti.

Pencereden dışarı bakıyorum. Rüya diyarından tamamen çıkmadığım belli. Yıldızların üstünde uçuyormuşum gibi hissediyorum bir an. Sonra yıldızların şehir ışıkları olduğunu fark ediyorum ve kiraladığım arabayı düşünmeye başlıyorum. Bu büyük, dumanlı, pis kokulu şehirde geceyi bir otelde geçirip de yarın arabayla güne mi gitsem? Hayır, jet lag yüzünden yarın da yorgun olurum. Gideceğim yere bir an önce gideyim en iyisi. Orası söyledikleri kadar kötü değil. Hatta konuşacak birkaç Norveçli bile var. Güneşe, denize ve daha iyi bir hayata uyanmak. Plan bu. En

azından benim planım.

Hostes koltuk masamı kapatırken içkimi kaptırmamayı başarıyorum. Plana neden güvenmiyorum peki?

Motorun uğultusu yükselip alçalıyor. İnişe geçtiğimizi hissedebiliyorum. Neyin geleceğini bildiğimden gözlerimi kapatıp içgüdüsel olarak derin bir nefes alıyorum. O geliyor. Üstünde onu ilk gördüğüm zamanki elbise var. Tanrım, onu şimdiden özliyorum. Yaşasaydı bile özlemimi gideremeyecek olmam bir şeyi değiştirmiyor. Onun her şeyi imkânsızdı. Erdemi ve şehveti. Tüm ışıkları emermiş gibi görünse de altın gibi parlayan saçları. Yanaklarından yaşlar süzülürkenki asi kahkahası. İçine girdiğimde gözlerindeki nefret. Beni sevdiğini söylerken yalan söylemesi, ama tartışmalarımızdan sonra ona saçma sapan bahanelerle geri dönmenden gerçekten haz alması. Yatakta onun yanında yatarken, başım yastıkta bir başkasının bıraktığı ize gömülüyken, bu bahaneleri ona yinelerdim. Aradan epey zaman geçti. Milyonlarca yıl. Devamını görmemek için gözlerimi sımsıkı kapıyorum. Onu vurmamı. Gözbebeklerinin kara güller gibi yavaşça büyümesini; akan kanı, bezgince iç geçirircesine şıpır şıpır damlayan kanı; boynunun kırılmasını ve başının geriye yatmasını. Ve sevdiğim kadın artık ölü. Bu kadar basit. Ama hâlâ anlamsız geliyor. İşin güzel tarafı bu. Öyle basit ve güzel ki, ona katlanarak yaşamak zor. Kabin basıncı düşüyor ve gerilim artıyor. İçeriden. Görünmez bir güç, kulak zarlarıma ve yumuşak beynime baskı yapıyor. İçimden bir ses böyle olacak diyor. Kimse beni bulmayacak, kimse sırrımı öğrenmeyecek, ama plan yine de patlayacak. İçeriden.

21
Monopol

Harry radyo alarmı ve haberlerle uyandı. Bombardıman şiddetlenmişti. Tekrar saldırıya geçilmiş gibiydi.

Kalkmak için sebep bulmaya çalıştı.

Radyodan gelen ses 1975'ten beri Norveçli erkeklerin ortalama ağırlığının on üç kilo, Norveçli kadınların ortalama ağırlığınsa dokuz kilo arttığını söylüyordu. Harry gözlerini kapayınca, Aune'nin bir sözünü anımsadı. Gerçeklerden kaçmanın haksız bir kötü şöhreti vardı. Uykuluydu. Küçükken, yatakta yatarken, kapı aralıkken, babasının evin içinde dolanıp bütün ışıkları birer birer söndürmesini dinlerken, söndürülen her ışıkla birlikte yatak odası kapısının ardındaki karanlık giderek koyulaşırken de bu sıcak, tatlı hisse kapılırdı.

“Son haftalarda Oslo'da gerçekleştirilen soygunlardan sonra, şehir merkezindeki en korumasız bankaların çalışanları silahlı özel güvenlik görevlisi talebinde bulundular. Polis, Grönlandsleiret'teki Den norske Bankası şubesinin soyulmasından da İnfazcı lakaplı adamın sorumlu olduğundan şüpheleniyor. Bu kişi cinayet...”

Harry soğuk linolyuma bastı. Aynada gördüğü yüz, Picasso'nun son döneminden bir portre gibiydi.

Beate telefonda konuşuyordu. Harry'yi ofis kapısında görünce başını hayır anlamında salladı. Harry başıyla onaylayıp gitmeye davrandı, ama Beate el sallayarak onu geri çağırırdı.

“Yine de yardımınız için teşekkürler” diyerek telefonu kapadı.

“Rahatsız mı ediyorum?” diye sordu Harry, kadının önüne bir fincan kahve bırakırken.

“Hayır, Focus'tan bir şey çıkmadığını söylemek için kafa salladım. Demin konuştuğum adam listedeki son kişiydi. O zaman aralığında Focus'ta olduğunu bildiğimiz onca adamdan sadece biri, iş tuluumlu bir adam gördüğünü hayal meyal hatırlıyor. O da soyunma odasında görüp görmediğinden bile emin değil.”

“Hımm.” Harry oturup etrafa bakındı. Beate'nin ofisi derli topluydu tahmin ettiği gibi. Pencere pervazında duran saksının içindeki, Harry'nin türünü bilmediği ama tanıdık gelen bitki hariç, kadının odası kendisinin kadar sadeydi. Harry, Beate'nin masasında sırtı dönük duran çerçeveli fotoğrafı fark etti.

“Sadece erkeklerle mi konuştun?” diye sordu.

“Sonuçta İnfazcı'nın erkek soyunma odasına girdiğini varsayıyoruz, değil mi?”

“Sonra da Morrystown sokaklarında normal bir insan gibi yürüdüğünü, evet. Grönlandsleiret'te yapılan dünkü soygunla ilgili yeni bir şey var mı?”

“Yeniden kastına bağlı. Önceki soygunların kopyası diyebilirim. Aynı giysiler ve AG3. Soyguncu bir rehine aracılığıyla konuşmuş. ATM’deki parayı almış; her şeyi bir dakika elli saniyede halletmiş. İpucu yok. Kısacası...”

“İnfazcı” dedi Harry.

“Bu ne?” Beate fincanı kaldırıp içine baktı.

“Kapuçino. Halvorsen’in selamı var.”

“Sütlü kahve mi?” Kadın burun kıvırdı.

“Tahmin edeyim. Baban sade kahve içmeyen insanlara asla güvenmemeni söyledi, değil mi?”

Beate’nin yüzündeki şaşkınlığı görünce hemen pişman oldu. “Kusura bakma” diye mırıldandı. “Ağzımdan kaçtı... Salaklık ettim.”

“Eee, şimdi ne yapıyoruz?” diye sordu Beate çabucak, kahve fincanının kulpuyla oynarken. “Başa döndük.”

Harry koltuğa yayılıp botlarının uçlarını inceledi. “Hapishaneye gir.”

“Ne?”

“Hapishaneye gir. Başlama noktasından geçsen de iki bin kronunu alamazsın.”

“Ne diyorsun?”

“Monopol oyunu. Başka seçeneğimiz kalmadı. Şansımızı deneyeceğiz. Hapishanede. Botsen Hapishanesi’nin numarası var mı sende?”

“Bu zaman kaybı” dedi Beate.

Harry’nin yanında koşar adım yürürken sesi Kanal’da yankılanıyordu.

“Olabilir” dedi Harry. “Soruşturma işinin yüzde doksanı öyledir zaten.”

“O adamla ilgili bütün raporları, onunla yapılan bütün görüşmelerin metinlerini okudum. Diş dokunur bir şey söylemiyor hiç. Alakasız, felsefi laflar ediyor sadece.”

Harry tünelin sonundaki gri demir kapının yanındaki interkomun düğmesine bastı.

“Bir şeyi kaybettiysen aydınlıkta ara derler, bilir misin? İnsanların aptallığıyla ilgili bir atasözü sanırım. Bana gayet mantıklı geliyor.”

“Kimliklerinizi kameraya kaldırın” dedi hoparlörden gelen ses.

“Onunla tek başına konuşacaksan ben neden geliyorum ki?” diye sordu Beate, Harry’nin peşinden giderek.

“Ellen’le benim zanlıları sorgularken kullandığımız bir yöntemdi bu. Birimiz konuşurken diğeri böylece oturup dinlerdi hep. Konuşma çıkmaza girerse mola verirdik. Konuşan bensem dışarı çıkardım; Ellen de sıradan şeylerden bahsetmeye başlardı. Sigarayı bırakmaktan, bugünlerde televizyondaki her şeyin berbat olduğundan filan bahsederdi. Veya sevgilisinden ayrıldıktan sonra kira masrafının ne kadar arttığından. Onlar biraz çene çaldıktan sonra ben başımı içeri uzatırdım ve işimin çıktığını, görüşmeye Ellen’in devam etmesi gerektiğini söylerdim.”

“İşe yarıyor muydu?”

“Her seferinde.”

Hapishane meydanının girişindeki basamakları çıktılar. Kalın, kurşun geçirmez camın ardındaki hapishane görevlisi başıyla onay verip bir düğmeye bastı. “Gardiyan şimdi gelir” dedi boğuk sesle.

Gardiyan cüce gibi paytak paytak yürüyen, tıknaz ve kaslı bir adamdı. Onları hücre blokuna götürdü. Bu üç katlı galeride, dikdörtgenin bir alanın çevresindeki açık mavi hücre kapıları sıra sıra yükseliyordu. Katların arasında tel örgüler vardı. Ortalıkta kimse görünmüyordu, sessizliği uzak bir yerde kapanan bir kapının sesi bozdu sadece.

Harry buraya daha önce birçok kez gelmiş olsa da, bütün bu kapıların ardında toplumun zorla hapsetmeyi uygun bulduğu insanların olmasını saçma buluyordu hâlâ. Bunu canavarlık olarak görmesinin sebebini bilmiyordu, ama cezanın kamusal anlamda kurumsallaştırılmış fiziksel tezahürünü görmekle ilgiliydi. Terazî ve kılıç.

Üzerinde siyah ZİYARETÇİLER yazılı kapıyı açan gardiyanın anahtarları şıngırdadı. “İşte burası. Gitmeye hazır olduğunuzda kapıya vurun yeter.”

İçeri girdiler, kapı arkalarından gürültüyle kapandı. Sonraki sessizlikte, bir floresan lambanın hafif ve kesintili cızırtılarıyla, duvarda asılı duran ve odanın uçuklaşmış renklerine solgun gölgeler düşüren plastik çiçekler Harry’nin dikkatini çekti. Bir masanın arkasındaki, sarı duvarın tam ortasındaki sandalyede bir adam dimdik oturuyordu. Ön kollarını masaya, bir satranç tahtasının birer yanına koymuştu; saçları kulaklarının arkasına atılmış, arkadan sımsıkı toplanmıştı. Üstünde iş tulumuna benzeyen pürüzsüz bir üniforma vardı. Floresan lambanın her yanıp sönüşünde adamın biçimli kaşları, düz burnunun gölgesiyle birlikte net bir T şekli oluşturuyordu. Ama Harry’nin cenazede gördüğü adamı tanımasını asıl sağlayan şey, onun yüz ifadesiydi; o ifade hem ıstırabı, hem de Harry’ye birini hatırlatan bir duygusuzluğu içeriyordu çelişkili bir şekilde.

Harry, Beate’ye kapının yanında oturmasını işaret etti. Bir sandalye alıp masaya götürdü ve Raskol’un karşısına oturdu. “Bizimle görüşmeye zaman ayırdığınız için teşekkürler.”

“Burada zaman boldur” dedi Raskol, şaşılacak kadar canlı ve kibar bir sesle. Doğu Avrupalı gibi, “r”leri vurgulayarak, düzgün diksiyonla konuşuyordu.

“Anlıyorum. Adım Harry Hole, meslektaşımın adı da...”

“Beate Lönn. Babana benziyorsun Beate.”

Harry, Beate'nin inlediğini duyunca geriye doğru döndü biraz. Kadının yüzü kızarmamıştı; tersine, soluk teni iyice beyazlaşmıştı ve ağzı çarpılmış halde, tokat yemişçesine donakalmıştı.

Masaya bakan Harry öksürdü; Raskol'la arasındaki masanın neredeyse tuhaf simetrisini tek bir küçük ayrıntının bozduğunu fark etti: Satranç tahtasındaki şahlarla vezirlerin.

“Seni daha önce nerede gördüm Hole?”

“Genellikle ölü insanların civarında görürler beni” dedi Harry.

“Aha. Cenazede. Ivarsson'un bekçi köpeklerinden biriydin.”

“Hayır.”

“Bunu sevmedin ha? Onun bekçi köpeği olduğunu söylememi. Kavgalı mısınız?”

“Hayır” dedi Harry. “Birbirimizden hazzetmiyoruz o kadar. Anladığım kadarıyla siz ikiniz de birbirinizden hazzetmiyorsunuz.”

Raskol hafifçe gülümsedi; floresan lamba titreşti. “Gücenmemiştir umarım. Çok pahalı bir takım elbiseye benziyordu.”

“Olan takım elbiseye oldu sanırım.”

“Ona bir şey söylememi istiyordu. Ben de bir şey söyledim.”

“Muhbir lekesinin asla çıkmayacağını mi?”

“Fena değilsin dedektif. Ama mürekkep zamanla çıkar. Satranç oynar mısınız?”

Harry onun doğru rütbeyi kullandığını fark ettiğini belli etmek istemedi. Belki de tahmin etmişti.

“Sonrasında vericiyi nereye sakladın?” diye sordu. “Bütün blokun altını üstüne getirmişler.”

“Sakladığımı kim söyledi? Siyah mı, beyaz mı?”

“Norveç'te gerçekleştirilen büyük banka soygunlarının çoğunda senin parmağın varmış hâlâ; işleri buradan yürütüyormuşsun ve çalıntı paranın bir kısmı senin yurtdışındaki banka hesabına yatırılmış. Botsen'de A Kanadı'nda kalmak için uğraşmanın sebebi bu mu? Burada az ceza almış mahkûmlarla tanışabildiğin için mi; onlar kısa sürede serbest bırakılınca, senin burada kurduğun planlarını uyguladıkları için mi? Peki serbest kaldıklarında onlarla nasıl haberleşiyorsun? Cep telefonların mı var burada? Bilgisayarların?”

Raskol iç geçirdi. “İyi bir başlangıç yapmıştın dedektif, ama beni sıkımsaya başladın. Oynayalım mı, oynamayalım mı?”

“Bu oyun sıkıcı” dedi Harry. “Bir şeyine oynarsak o başka.”

“Bana uyar. Nesine oynayalım?”

“Buna.” Harry tek bir anahtarla piriñ bir isim levhası takılı bir anahtarlık kaldırdı.

“O nedir?” diye sordu Raskol.

“Kim bilir. Bazen riske girmek, masaya sürülen şeyin değerli olduğuna inanmak gerekir.”

“Buna neden inanayım ki?”

Harry öne eğildi. “Çünkü bana güveniyorsun.”

Raskol kahkahayı bastı. “Sana güvenmem için tek bir sebep söyle *Spiuni*.”

“Beate” dedi Harry, gözlerini Raskol’dan ayırmadan. “Bizi yalnız bırakır mısınız?”

Kapıya vurulduğunu işitti; ardından anahtar şıngırtıları geldi. Kapı açılıp kapandı.

“Bir bak.” Harry anahtarı masaya koydu.

Raskol gözlerini Harry’ninkilerden ayırmadan “AA?” diye sordu.

Harry satranç tahtasındaki beyaz şahı aldı. Şah el oymasıydı ve güzeldi. “Hassas bir sorunu olan bir adamın baş harfleri. Adam zengindi. Karısı ve çocukları vardı. Evi ve yazlığı. Köpeği ve metresi. Hayatı güllük gülistanlık görünüyordu.” Harry satranç taşını ters çevirip başının üstünde döndürdü. “Ama zengin adam zaman geçtikçe değişti. Olaylar, hayatındaki en önemli şeyin ailesi olduğunu anlamasını sağladı. Bu yüzden şirketini sattı, metresinden ayrıldı, kendine ve ailesine artık birbirleri için yaşayacaklarına söz verdi. Mesele şuydu ki, metres adamı tehdit etmeye başladı; ilişkilerini ifşa edeceğini söylüyordu. Şantaj yapmış da olabilir. Açgözlü olduğundan değil, fakir olduğundan. Ayrıca hayatının en büyük sanat eserini tamamlamak üzere olduğunu düşünüyordu ve onu sergilemek için paraya ihtiyacı vardı. Adamı giderek daha fazla zorladı ve sonunda bir gece adam onu ziyaret etmeye karar verdi. Herhangi bir akşam değildi, özel bir akşamdı; çünkü kadın eski bir sevgilisinin geleceğini söylemişti. Bunu adama neden söylemişti? Kışkırtmak için mi? Veya kendisini başka erkeklerin arzuladığını göstermek için mi? Adam kıskanmadı. Heyecanlandı. Muhteşem bir fırsattı bu.” Harry, Raskol’a baktı. Raskol kollarını kavuşturmuş halde Harry’yi seyrediyordu. “Dışarıda bekledi. Uzun süre bekledi, kadının evinin ışıklarını seyrederek. Gece yarısından hemen önce, kadının misafiri gitti. Kırk yılda bir gelmiş bir misafirdi; soruşturma açılırsa, bütün akşamı Anna’yla birlikte geçirdiğini söyleyecek tanıklar çıkardı mutlaka. En azından Anna’nın meraklı komşusu, bu adamın akşamın başında zili çaldığını duymuş olmalıydı. Bizim adamımızsa zili çalmadı. Adamımız anahtarla içeri girdi. Merdivenleri usulca çıkıp, kadının dairesinin kapısını açtı.”

Harry siyah şahı alıp beyaz şahla karşılaştırdı. Yakından bakmayınca, birbirinin aynısı

sanılabilirlerdi.

“Silah ruhsatsız. Anna’nındı belki de; sevgilisinin de olabilir. Dairede tam olarak neler oldu bilmiyorum ve muhtemelen kimse bilemeyecek, çünkü Anna öldü. Polise göre durum ortada: İntihar.”

“Sen öyle düşünmüyor gibisin.” Raskol keçi sakalını sıvazladı. “Hem neden kendini polisten ayrı tutuyorsun? Bu vakanın üstünde tek başına çalıştığını mı söylemeye çalışıyorsun dedektif?”

“Ne demek istiyorsun?”

“Ne demek istediğimi gayet iyi biliyorsun. Konuştuklarımız aramızda kalacakmış gibi yapmak için meslektaşını dışarı göndermeni anlıyorum, ama...” Raskol avuçlarını birleştirdi. “Gerçi bu mümkün olabilir. Bildiklerini başka kimse biliyor mu?”

Harry başını hayır anlamında salladı.

“Eee, neyin peşindesin peki? Para mı?”

“Hayır.”

“Yerinde olsam o kadar acele etmem dedektif. Bu bilginin benim için değerini söylemeye fırsatım olmadı henüz. Büyük bir meblağdan bahsediyor olabiliriz. Söylediklerini kanıtlayabilirsen. Ve suçlu kişi –nasıl desem– devleti karıştırmadan cezalandırılabilirse.”

“Mesele o değil” dedi Harry, alnındaki terin belli olmadığını umarak. “Mesele *sendeki* bilginin *benim için* değerli olup olmadığı.”

“Teklifin nedir *Spiuni*?”

“Teklifim” dedi Harry, iki şahı tek elinde tutarak, “bir takas. Sen bana İnfazcı’nın kimliğini söyle, ben de Anna’yı öldüren adamın aleyhinde kanıt bulayım.”

Raskol kıkırdadı. “Boş versene. Artık gidebilirsin *Spiuni*.”

“Bir düşün Raskol.”

“Hiç gerek yok. Ben paranın peşinde koşan insanlara güvenirim; bir davanın peşinde koşanlara güvenmem.”

Birbirlerini süzdüler. Floresan lamba cızırdadı. Harry başıyla onayladı, satranç taşlarını yerlerine koydu, ayağa kalktı ve gidip kapıya vurdu. “Anna’yı seviyordun herhalde” dedi, sırtı Raskol’a dönük halde dururken. “Sorgenfrigata’daki daire sana ait görünüyor ve şunu biliyorum ki Anna beş parasızdı.”

“Ya?”

“Daire senin olduğundan, yöneticiye anahtarı sana göndermesini söyledim. Bugün gelir; onu benden

aldığın anahtarla karşılaştır bence.”

“Neden?”

“Anna’nın dairesinin üç anahtarı var. Biri Anna’daydı, ikincisi elektrikçideydi. Bu anahtarıysa sana bahsettiğim adamın yazlığında buldum. Komodin çekmecesinde. Üçüncü ve son anahtar. Anna öldürüldüyse, kullanılmış olabilecek tek anahtar bu.”

Dışarıdan gelen ayak seslerini duydular.

“Ve inandırıcılığımı artıracaksa şunu söyleyeyim ki” dedi Harry, “ben kendimi kurtarma derdindeyim sadece.”

22

Amerika

Canı içki çeken insan her yerde içer. Örneğin Thereses Sokağı'ndaki Malik'i ele alalım. Hamburger bariydi ve tüm kusurlarına karşın içki ruhsatlı olmanın saygınlığını taşıyan Schröder'le boy ölçüşemezdi. Hamburgerlerinin rakiplerininkinden biraz daha iyi olduğunun söylendiği doğrudu; ayrıca biraz abartılırsa, Norveç Kraliyet Ailesi'nin tablosunun yer aldığı, hafif Hint esintili iç dekorasyonunun zevksiz bir cazibesi olduğu söylenebilirdi; ama orası, düzgün bir mekânda bira içmenin bedelini ödemeye razı olanların asla takılmayacakları bir hazır yemekçiydi ve hep öyle kalacaktı.

Harry o insanlardan olmamıştı hiç.

Malik'e epeydir gitmiyordu, ama içeri girince hiçbir şeyin değişmemiş olduğunu anladı. Öystein sigara içilebilir masada içki arkadaşlarıyla (biri kadındı) birlikte oturuyordu. Fondaki eski pop hitlerinin, Eurosport seslerinin ve yağ cızırtılarının eşliğinde keyifle sohbet ederek piyangoyu kazanmaktan, geçenlerde işlenen üçlü cinayetten ve orada olmayan bir arkadaşlarının şerefsizliğinden bahsediyorlardı.

“Hey, selam Harry!” Öystein'in kalın sesi, gürültüyü yarıp geçti. Adam uzun, yağlı saçlarını geriye attı ve elini pantolonunun üst bacağına silip Harry'ye uzattı.

“Size bahsettiğim polis bu işte arkadaşlar. Avustralya'da o adamı vuran. Kafasından vurmuşsun, değil mi?”

“İyi yapmışsın” dedi diğer müşterilerden biri. Harry onun yüzünü göremiyordu, çünkü adam öne eğilmişti; uzun saçları bira bardağını perde gibi gizliyordu. “Haşerati yok etmek gerek.”

Harry boş bir masayı gösterince Öystein başıyla onay verdi, sigarasını söndürdü, Petteröes paketini kot gömleğinin cebine koydu, kalkıp bir bardak fiçı birası aldı ve masaya özenle, dökmeden getirdi.

“Görüşmeyeli epey oldu” dedi Öystein, yeni bir sigara sarmaya başlarken. “Bizim tayfayı da görmüyorum bu arada. Yüzlerini gören cennetlik. Hepsi taşındılar, evlenip çoluk çocuk sahibi oldular.” Öystein güldü. Boğuk bir sesle, acı acı. “Hepsi yuvalarını kurdular. Kim inanırdı ki?”

“Hımm.”

“Oppsal'a döndün mü hiç? Baban hâlâ o evde yaşıyor, değil mi?”

“Evet, ama ben oraya pek gitmiyorum. Arada sırada telefonda konuşuyoruz.”

“Peki ya kız kardeşin? Daha iyi mi?”

Harry gülümsedi. “Down Sendromu iyileşmeyen bir hastalık Öystein. Kardeşim iyi ama. Sogn'da kendi dairesinde kalıyor. Sevgilisi var.”

“Durumu benden iyiymiş yahu.”

“Şoförlük nasıl gidiyor?”

“İyi. Başka bir taksi şirketine geçtim. Pis kokuyormuşum. Geri zekâlı öyle dedi.”

“Bilgisayar programcılığına dönmeyi düşünmüyor musun hâlâ?”

“Deli misin?!” Öystein dilinin ucunu sigara kâğıdında gezdirirken usulca güldü. “Yılda bir milyon maaş ve sessiz bir ofis... Bunlara tabii ki hayır demem, ama benden geçti artık Harry. IT sektöründe benim gibi rock’n’rollcuların devri kapandı.”

“Den norske Bankası’nın veri koruma departmanından biriyle konuşuyordum. Senin hâlâ çığır açıcı bir kodlamacı olarak görüldüğünü söyledi.”

“Piyasadan silinmiş insanlara çığır açıcı derler Harry. Gelişmeleri on yıldır takip etmeyen, bitmiş bir bilgisayar korsanını kimse umursamaz. Anlıyorsun, değil mi? Hem epey yorucuydu.”

“Hımm. Bırakmanın gerçek sebebi neydi peki?”

“Ne miydi?” Öystein gözlerini devirdi. “Beni bilirsin. Hippiydim ve hep hippie olacağım. Paraya ihtiyacım vardı. Kullanmamam gereken bir kodu kullandım.” Adam sardığı sigarayı kaldırdı ve etrafa bakınarak kül tablası aradı, ama bulamadı. “Peki ya sen? İçkiyi bıraktın ha?”

“Bırakmaya çalışıyorum.” Harry yan masadan kül tablası aldı. “Sevgilim var.”

Öystein’a Rakel’den, Oleg’ten ve Moskova’daki davadan bahsetti. Genel olarak hayatından. Bütün bunları anlatması çok uzun sürmedi.

Öystein, Oppsal’daki ortak çocukluk arkadaşlarından bahsetti. Öystein’in fazla kültürlü bulduğu bir kadınla birlikte Harestua’ya taşınan Sigge’den ve Minnesund’un doğusunda motosikletle giderken araba çarpınca tekerlekli sandalyeye mahkûm olan Kristian’dan. “Doktorlar bir ihtimal diyorlar.”

“Neye?”

“Kristian’ın tekrar düzüşebilmesine” dedi Öystein fondip yaparak.

Tore hâlâ öğretmendi, ama Silje’den ayrılmıştı.

“Durumu iyi değil” dedi Öystein. “Otuz kilo aldı. Silje o yüzden terk etti. Cidden! Torkild onunla şehir dışında buluşmuş; Silje ona Tore’nin yağlarına katlanamadığını söylemiş.” Bardağını bıraktı. “Ama beni aramanın sebebi bu değildi sanırım?”

“Hayır, yardıma ihtiyacım var. Bir vaka üstünde çalışıyorum.”

“Kötüleri yakalamak için mi? Ve bana geliyorsun? Tanrım!” Öystein’in kahkahaları öksürük krizine dönüştü.

“Beni şahsen ilgilendiren bir vaka” dedi Harry. “Her şeyi açıklamam biraz zor, ama şu kadarını

söyleyeyim ki bana e-postalar gönderen birini bulmaya çalışıyorum. Yurtdışında bir yerlerdeki bir anonim sunucuyu kullanıyor sanırım.”

Öystein başını düşünceli bir edayla sallayıp onayladı. “Başın dertte yani?”

“Olabilir. Neden öyle düşündün?”

“Ben IT dünyasındaki son gelişmeleri *hiç* bilmeyen bir taksici parçasıyım. Ve iş konusunda güvenilir olmadığımı beni tanıyan herkes bilir. Kısacası bana sırf eski dost olduğumuz için geldin. Sadık olduğum için. Çenemi tutacağım, değil mi?” Öystein yeni birasından uzun uzun içti. “İçkiye düşkün olabilirim, ama aptal değilim Harry.” Sigarasından derin bir nefes çekti. “Eee... ne zaman başlıyoruz?”

Slemdal’a gece çökmüştü. Kapı açıldı ve basamaklarda bir adamla bir kadın belirdi. Ev sahiplerinden kahkahalarla ayrılıp bahçe yolunda yürümeye başladılar; yemekten, ev sahiplerinden ve diğer misafirlerden fısıldaşarak bahsederlerken, parlak siyah ayakkabılarının ezdiği çakıllar gıcırdıyordu. Bahçe kapısından çıkıp Björnetrakket’e girdiklerinde, yolun biraz ilerisine park edilmiş taksiyi fark etmediler. Harry sigarasını söndürdü, araba radyosunu açtı ve Elvis Costello’nun “Watching the Detectives” şarkısını dinledi. P4’ten. Favori şarkılarının eskiyince sıkıcı radyo kanallarında çalındıklarını fark etmişti. Bunun tek bir anlama gelebileceğinin fazlasıyla farkındaydı... Kendisi de yaşlanıyordu. Daha dün Cliff Richard’dan sonra Nick Cave çalmışlardı.

Hoş sesli gece sunucusu “Another Day in Paradise”ın çalınacağını söyleyince Harry radyoyu kapadı. Pencereyi indirip Albu’nun evinden gelen, nabız gibi atan boğuk bas seslerini dinledi; başka hiç ses yoktu. Bir yetişkin partisi. Eski ve yeni iş arkadaşları, komşular. “The Birdy Song” tarzı bir parti değildi, çılgın da değildi; ama cin tonikli, Abba’lı ve The Rolling Stones’luydu. Otuzlarının sonlarında, üniversite mezunu insanlar. Yani çocuklarını bakıcılara emanet etmiş, geç saatlere kadar kalamayacak insanlar. Harry saatine baktı. Öystein’la birlikte bilgisayarını açtığında gördüğü yeni e-postayı düşündü.

Sıkıldım. Korkuyor musun yoksa sadece aptal mısın?

S²MN

Harry bilgisayarını Öystein’a verip, adamın taksisini ödünç almıştı; yetmişlerden kalma bu külüstür Mercedes, yerleşim alanındaki kasislerin üstünden geçerken eski bir yaylı şilte gibi sarsılsa da, kullanması rüya gibi olan bir arabaydı. Harry, Albu’nun evinden çıkan şık misafirleri görünce beklemeye karar vermişti. Olay çıkarmaya gerek yoktu. Hem zaten aptalca bir şey yapmadan önce oturup biraz düşünmesi gerekiyordu. Harry soğukkanlı ve mantıklı olmaya çalışmıştı, ama o *sıkıldım* lafi planı bozmuştu.

“Artık iyice düşündün” diye mırıldandı Harry, dikiz aynasındaki yansımasına. “*Artık* aptalca bir şey yapabilirsin.”

Kapıyı Vigdis açtı. Ancak kadın illüzyonistlerin becerebileceği, erkeklerinse asla üstesinden gelemeyeceği sihir numarasını yapmıştı: Güzelleşmişti. Harry'nin saptayabildiği tek belirgin değişiklik, kadının şaşkınlıktan fal taşı gibi açılıveren iri, mavi gözlerine uyan bir turkuvaz abiye giymiş olmasıydı.

“Bu saatte rahatsız ettiğim için kusura bakmayın Bayan Albu. Kocanızla konuşmak istiyorum.”

“Parti veriyoruz. Yarına kadar bekleyemez mi?” Kadın yalvarırcasına gülümsedi; Harry onun kapıyı kapatıvermeyi ne kadar çok istediğini görebiliyordu.

“Kusura bakmayın” dedi. “Kocanız Anna Bethsen'i tanımadığını söylemişti; yani yalan söyledi. Ve siz de yalan söylediniz bence.” Harry resmi konuşmayı seçmesinin sebebinin kadının kendisi mi yoksa abiyesi mi olduğunu bilmiyordu. Vigdis Albu'nun ağzı sessizce, “o” şeklinde açıldı.

“Onları birlikte görmüş bir görgü tanıgım var” dedi Harry. “O fotoğrafın da nerede çekildiğini biliyorum.”

Kadın gözlerini iki kez kırpıştırdı.

“Neden...?” diye kekeledi. “Neden...?”

“Çünkü onlar sevgililerdi Bayan Albu.”

“Hayır, yani... bana bunu *neden* söylüyorsunuz? Size bu hakkı kim verdi?”

Harry yanıt vermek için, kadının bunu bilmeye hakkı olduğunu düşündüğünü, hem zaten onun eninde sonunda öğreneceğini söylemek için ağzını açtı. Ama kadına bakakaldı yalnızca. Neden söylediğini kadın biliyordu; kendisiyse yeni anlamıştı. Yutkundu.

“Ne hakkından bahsediyorsun canım?”

Harry merdivenden inen Arne Albu'yu gördü. Adamın alnı terden parlıyordu ve papyonu gömleğinin üstüne sarkmıştı. Yukarıdaki oturma odasından, David Bowie'nin ısrarla ve yanılarak “This is not America” diyen sesi geliyordu.

“Şşt, çocukları uyandıracaksın Arne” dedi Vigdis, yalvaran gözlerini Harry'den ayırmadan.

“Atom bombası atılsa uyanmazlar” dedi kocası peltek peltek.

“Bay Hole tam da bunu yaptı bence” dedi kadın usulca. “Niyeti olabildiğince çok zarar vermek anlaşılır.”

Harry kadınla bakıştı.

“Eee?” Arne Albu sırtarak kolunu karısının omuzlarına attı. “Oyuna katılabilir miyim?” Neşeli gülümseyişi samimiydi, neredeyse masumdu. Babasının arabasını izinsiz kullanmış bir delikanlının sorumsuzca davranmaktan aldığı hazzın ifadesiydi sanki.

“Kusura bakmayın” dedi Harry. “Oyun bitti. Elimizde gereken kanıt var. Ve şimdi bir IT uzmanı, o e-postaları gönderdiğiniz adresin izini sürüyor.”

“Bu ne diyor yahu?” Arne güldü. “Kanıt? E-postalar?”

Harry adamı inceledi. “Anna’nın ayakkabısındaki fotoğraf. Onu Larkollen’daki yazlıktaki fotoğraf albümünden almıştı, birkaç hafta önce birlikte oraya gittiğinizde.”

“Birkaç hafta mı?” diye sordu Vigdis, kocasına bakarak.

“Kocanıza fotoğrafı gösterdiğimde tanıdı” dedi Harry. “Dün Larkollen’a gidip fotoğrafın yerine bir kopyasını koydu.”

Arne Abu kaşlarını çatsa da gülümsemeyi sürdürdü. “Siz kafayı mı buldunuz memur bey?”

“Ona öleceksin dememeliydin” diye devam etti Harry; kontrolünü yitirmek üzere olduğunu anladı. “Veya en azından bunu söyledikten sonra gözlerini ondan ayırmamalıydın. Fotoğrafi gizlice ayakkabısına koydu. Seni ele veren de bu oldu Abu.”

Harry, Bayan Abu’nun sert bir nefes aldığını duydu.

“Ayakkabı mayakkabı...” dedi Abu, karısının boynunu okşamayı sürdürerek. “Norveçli işadamları yurtdışında neden başarılı olamıyorlar, biliyor musun? Ayakkabılarını unutuyorlar. On beş bin kronluk Prada takım elbiselerinin altına, Norveç’ten satın aldıkları ayakkabıları giyiyorlar. Yabancılar bundan kılınıyor.” Abu aşağıyı gösterdi. “Bak. El yapımı İtalyan ayakkabıları. On sekiz bin kron. İnsanların güvenini satın almak için düşük bir bedel aslında.”

“Ben asıl şunu merak ediyorum: Dışarıda beklediğini bilmemi neden istedin?” dedi Harry. “Kıskançlıktan mı?”

Arne başını sallayarak gülerken, Bayan Abu kendini onun kolundan kurtardı.

“Onun yeni sevgilisi olduğumu mu düşündün?” dedi Harry ısrarla. “Ve zanlı durumuna düşmemek için bir şey yapmaya cesaret edemeyeceğimi düşündüğünden benimle biraz oynamaya, bana işkence etmeye, beni delirtmeye mi karar verdin?”

“Arne, gelsene! Christian konuşma yapmak istiyor!” Merdivenin tepesinde, bir elinde kadeh, diğerinde puro tutan bir adam sallanarak duruyordu.

“Bensiz başlayın” dedi Arne. “Önce şu beyefendiyle işimi halledeyim.”

Adam kaşlarını çattı. “Sorun var ha?”

“Hiç yok” dedi Vigdis hemen. “Sen diğerlerinin yanına dön Thomas.”

Adam omuz silkip gitti.

“Beni şaşırtan diğer şey şu ki, sana fotoğrafı göstermemden sonra bile bana e-posta göndermeyi sürdüreceğ kadar küstahtın” dedi Harry.

“Maalesef tekrar sormak zorundayım memur bey” dedi Albu peltek sesle, “ama bahsedip durduğunuz şu... e-postalar neyin nesi?”

“Evet. Birçok insan gerçek ismini vermeden bir sunucuyu kullanarak anonim e-posta gönderebileceğini sanıyor. Yanılıyorlar. Bilgisayar korsanı arkadaşım bana internette yapılan her şeyin –ama her şeyin– elektronik iz bıraktığını söyledi ve o e-postaları gönderen makine bulunacak. Bütün mesele nereye bakacağını bilmekte.” Harry iç cebinden sigara paketini çıkardı.

“İçmeseniz...” diye söze başladı Vigdis, ama devam etmedi.

“Söyleyin Bay Albu” dedi Harry sigara yakarak. “Geçen salı gecesi saat on birle bir arasında neredeydiniz?”

Arne’yle Vigdis Albu bakiştılar.

“Bu işi karakolda da yapabiliriz” dedi Harry.

“Buradaydı” dedi Vigdis.

“Dediğim gibi.” Harry burnundan duman saldı. Şansını zorladığını biliyordu, ama blöf yapacaksa tam yapmalıydı ve artık vazgeçemezdi. “Bu işi karakolda da yapabiliriz. Misafirlere partinin bittiğini söyleyeyim mi?”

Vigdis alt dudağını çiğnedi. “Ama diyorum ya, buradaydı...” diye söze başladı. Artık güzel değildi.

“Tamam Vigdis” dedi Albu, kadının omzuna pat pat vurarak. “Sen git misafirlerle ilgilen. Ben de Bay Hole’u bahçe kapısına kadar geçireyim.”

Harry sert rüzgârı hayal meyal hissediyordu. Gökyüzünde hızla hareket eden bulutlar zaman zaman ayı örtüyordu. Salınıyorlardı.

“Neden burası?” diye sordu Albu.

“Sen kaşındın.”

Albu başıyla onayladı. “Olabilir. Ama eşimin böyle öğrenmesi şart mıydı?”

Harry omuz silkti. “Nasıl öğrenmesini isterdin?”

Müzik kesilmişti, arada sırada evden kahkahalar geliyordu. Christian konuşma yapıyordu.

“Sigara alabilir miyim?” diye sordu Albu. “Aslında bırakmıştım.”

Harry ona paketi uzattı.

“Teşekkürler.” Albu dudaklarının arasına sigara koyup, Harry’nin çakmağına eğildi. “Neyin peşindesin? Para mı istiyorsun?”

“Neden herkes bunu soruyor?” diye mırıldandı Harry.

“Tek başınasın. Tutuklama emrin yok ve beni karakola götürmekle tehdit ederek blöf yapıyorsun. Hem Larkollen’daki yazılığa girdiyse başın en az benimki kadar belada demektir.”

Harry başını hayır anlamında salladı.

“Para istemiyor musun?” Albu geriye çekildi. Gökyüzünde tek tük yıldızlar parlıyordu. “Yani kişisel bir mesele? Sevgili miydiniz?”

“Hakkımda her şeyi biliyorsun sanıyordum” dedi Harry.

“Anna aşkı çok ciddiye alırdı. Aşka âşıkı. Hayır, *tapardı*. Aşka *tapardı*. Hayatında aşktan başka bir şey yoktu. Ve nefretten. Nötron yıldızlarını bilir misin?”

Harry başını hayır anlamında salladı. Albu sigarasını kaldırdı. “Bunlar yoğunlukları ve yüzey yerçekimleri öyle yüksek gezegenler ki, onlardan birinde olup da şu sigarayı bıraksam, sigara yere düşünce atom bombası düşmüş gibi patlama olur. Anna da öyleydi. Aşka –ve nefrete– öyle yoğun bir çekim duyuyordu ki, aralarındaki boşlukta hiçbir şey var olamazdı. Küçük bir ayrıntı bile atom patlamasına yol açıyordu. Anlıyor musun? Benim anlamam zaman aldı. Jüpiter gibiydi o... ebedi bir kükürt bulutunun ardında gizliydi. Ve espritüelliğin. Ve cinselliğin.”

“Venüs.”

“Pardon?”

“Hiç.”

Ay iki bulutun arasında ortaya çıkınca, bronz karaca bahçedeki gölgelerin arasında bir masal hayvanı gibi belirdi.

“Anna’yla ben gece yarısı görüşecektik” dedi Albu. “Bazı eşyalarımı geri vermek istiyormuş. Arabamı Sorgenfrigata’da park edip, içinde on ikiden biri çeyrek geçeye kadar oturdum. Zili çalmak yerine onu arabadan aramamı kararlaştırmıştık. Meraklı bir komşusu varmış da. Neyse, Anna telefonu açmayınca eve gittim.”

“Karın yalan mı söylüyordu yani?”

“Elbette. Senin fotoğrafla geldiğin gün, benim için bir bahane uydurmaya karar verdik.”

“Şimdi bunu niye söylüyorsun peki?”

Albu güldü. “Ne fark eder ki? Konuşan iki insanız ve tek tanışımız sessiz ay. Daha sonra her şeyi inkâr edebilirim. Açıkçası, elinde aleyhimde kanıt olduğuna da inanmıyorum.”

“Başlamışken devamını da anlatsana.”

“Anna’yı öldürdüğümü mü söyleyeyim?” Albu bu kez daha yüksek bir kahkaha attı. “Senin işin onu kimin öldürdüğünü bulmak, değil mi?”

Bahçe kapısına varmışlardı.

“Nasıl tepki vereceğimi görmek istedin sadece, değil mi?” Albu sigarayı mermere sürttü. “Ve intikam almak istedin; karıma söylemenin sebebi buydu. Kızmıştın. Karşına çıkan her şeyi yumruklayan kızgın bir çocuktun. Şimdi mutlu musun?”

“E-posta adresinden izini bulunca elime düşeceksin” dedi Harry. Artık kızgın değildi. Yorgundu sadece.

“E-posta adresinden iz filan bulamayacaksın” dedi Albu. “Kusura bakma dostum. Bu oyunu sürdürebiliriz, ama kazanamazsın.”

Harry yumruğunu savurdu. Ete çarpan parmak eklemlerinin sesi boğuk ve anlıktı. Albu sendeleyerek, alnını tutarak bir adım geriledi.

Harry gecenin karanlığında kendi nefesinin griliğini görebiliyordu. “Oraya dikiş attırman gerekecek” dedi.

Albu kanlı eline bakarak nahoş kahkahalar attı. “Tanrım, kaybetmeyi hiç hazmedemiyorsun Harry. Sana isminle hitap etmemde sakınca var mı? Bu yaşadıklarımız bizi yakınlaştırdı diye düşünüyorum, ne dersin?”

Harry yanıt vermeyince Albu iyice yüksek kahkahalar attı.

“Anna sende ne buluyordu Harry? Kaybedenleri sevmezdi o. En azından onu düzmelerine izin vermezdi.”

Harry taksiye dönerken kahkahalar giderek yükseliyor ve Harry’nin sıkıldığı yumruğunun içindeki araba anahtarlarının tırtıklı kenarları, derisine giderek daha çok batıyordu.

At Başı Nebulası

Harry telefonun sesine uyanınca kısık gözlerle saate baktı. 7.30. Arayan Öystein'dı. Harry'nin dairesinden sadece üç saat önce çıkmıştı. Sunucunun Mısır'da olduğunu tespit etmiş ve sonra başka şeyler de keşfetmişti.

“Eski bir arkadaşıma e-posta gönderdim. Malezya'da yaşıyor ve küçük çaplı bilgisayar korsanlığı yapıyor. ISP Sina Yarımadası'nda, El Tor'da. Orada bir sürü sunucu var; bir çeşit merkez. Uyuyor muydun?”

“Sayılır. Bizim kullanıcıyı nasıl bulacaksın?”

“Maalesef tek bir yol var. Birinin ceplerini Amerikan dolarlarıyla doldurup oraya gitmesi gerek.”

“Ne kadar?”

“Kiminle konuşmak gerektiğini öğrenmeye yetecek kadar. Ve o kişiden de *asıl* konuşulması gereken kişiyi öğrenmeye yetecek kadar. Ve asıl konuşulması gereken...”

“Anladım. Ne kadar?”

“Bin dolar az çok yeter.”

“Öyle mi düşünüyorsun?”

“Sallıyorum. Ne bileyim yahu?”

“Tamam. Bu işi yapacak mısınız?”

“Elbette.”

“Para saçmak yok. En ucuz uçakla gidip boktan bir otelde kalacaksınız.”

“Anlaştık.”

Saat on ikiydi ve Emniyet Müdürlüğü kantini hıncahınç doluydu. Harry dişlerini sıkarak içeri girdi. Meslektaşlarından hazzetmemesinin sebebi ilkesel değildi; onlardan içgüdüsel olarak hazzetmiyordu. Yıllar geçtikçe iyice soğuyordu onlardan.

“Gayet normal bir paranoya” demişti Aune. “Aynı şeyi ben de hissediyorum. Bütün psikologlar bana düşmanmış gibi geliyor, oysa en fazla yarısı düşmandır herhalde.”

Harry odaya göz gezdirdi ve Beate'yi gördü; yemek yiyen Beate'nin yanında oturan kişinin sırtı Harry'ye dönüktü. Harry yanından geçtiği masalardaki insanların kendisine ters ters baktıklarını fark etmemeye çalıştı. Birisi “Selam” diye mırıldandı, ama Harry kendisiyle alay edildiğini

varsaydığından karşılık vermedi.

“Rahatsız etmiyorum ya?”

Beate gözlerini kaldırıp Harry’ye suçüstü yakalanmış gibi baktı.

“Kesinlikle hayır” dedi tanıdık bir ses; konuşan adam ayağa kalktı. “Ben zaten gidiyordum.”

Harry’nin ense tüyleri diken diken oldu; sebep ilkesel değil içgüdüsel.

“Akşam görüşürüz öyleyse.” Tom Waaler beyaz dişlerini sergileyerek, Beate’nin pancar gibi kızarmış yüzüne gülümsedi. Tepsisini alıp Harry’yi başıyla selamladı ve gitti. Harry otururken Beate gözlerini keçi peynirine dikerek soğukkanlı bir ifade takınmaya çalıştı.

“Eee?”

“Ne eeesi?” diye cırladı kadın, anlamama rolünü abartarak.

“Telesekreterime mesaj bırakmışsın; yeni bir şey bulmuşsun” dedi Harry. “Acildir diye düşündüm.”

“Bir şeyi çözdüm.” Beate bardağından süt içti. “İnfazcı’nın yüzünün program çizimlerine bakarken. Bana kimi hatırlattığını bulmaya çalışıyordum.”

“Bana gösterdiğin çıktılarını mı diyorsun? Onlarda insan yüzüyle uzaktan yakından alakalı bir şey yok ki; kâğıtlara rastgele çizilmiş çizgiler var sadece.”

“Olsun.”

Harry omuz silkti. “*Fusiform gyrus*’lu olan sensin. Söyle haydi.”

“Dün gece buldum.” Kadın bir yudum süt daha alıp gülümseyen dudaklarını peçeteyle sildi.

“Eee?”

“Trond Grette.”

Harry ona bakakaldı. “Şaka yapıyorsun, değil mi?”

“Hayır” dedi kadın. “Aralarında benzerlik var diyorum sadece. Ayrıca cinayet işlenirken Grette, Bogstadveien’den çok uzakta değildi. Ama dediğim gibi, meseleyi çözdüm.”

“Nasıl...?”

“Gaustad Hastanesi’ni aradım. Grette, Kirkeveien’daki DnB şubasını soyan kişi olamaz. Çünkü o sırada en az üç hastabakıcıyla birlikte televizyon odasında oturuyormuş. *Krimteknisk*’ten iki kişiyi Grette’nin evine, parmak izi alsınlar diye gönderdim. Weber onun parmak izini Coca-Cola

şişesindeki parmak iziyle karşılaştırdı az önce. Şişedeki izin Grette'ye ait olmadığı kesin.”

“Yani bir kez olsun yanıldın, öyle mi?”

Beate başını hayır anlamında salladı. “Aradığımız kişi, bazı dışsal karakteristik özellikleri itibarıyla Grette'ye benziyor.”

“Kusura bakma ama Grette'nin dışsal ya da içsel karakteristik özellikleri filan yok. O muhasebeci gibi görünen bir muhasebeci sadece. Görünüşünü unuttum bile.”

“Evet” dedi kadın, diğer sandviçinin yağ geçirmez kâğıdını açarken. “Ama ben unutmadım. Aramızdaki fark bu.”

“Hımm. İyi haberlerim var.”

“Öyle mi?”

“Botsen'e gidiyorum. Raskol benimle konuşmak istiyormuş.”

“Vay. İyi şanslar.”

“Sağ ol.” Harry ayağa kalktı. Duraksadı. Derin bir nefes aldı. “Baban olmadığımı biliyorum, ama bir şey söyleyebilir miyim?”

“Buyur.”

Harry başka kimsenin duymayacağından emin olmak için etrafa bakındı. “Yerinde olsam Waaler'e güvenmezdim.”

“Teşekkürler.” Beate sandviçinden büyük bir ısırık aldı. “Ve haklısın, babam değilsin.”

“Hayatım Norveç'te geçti” dedi Harry. “Oppsal'da büyüdüm. Annemle babam öğretmendi. Babam emekli ve annem öldüğünden beri uyurgezer gibi yaşıyor; sağlar diyarına arada sırada uğruyor sadece. Kız kardeşim babamı özlüyor. Ben de özlüyorum galiba. İkisini de özlüyorum. Öğretmen olacağımı düşünüyorlardı. Ben de öyle düşünüyordum. Ama Polis Koleji'ne gittim. Biraz da hukuk okudum. Neden polis olduğumu sorsan on tane mantıklı yanıt verebilirim, ama hiçbirine inanmıyorum. Artık bunu düşünmüyorum da zaten. Bir işim var, bana para veriyorlar ve arada sırada iyi şeyler yapıyorum sanırım... Bunlar da insanı epey idare eder. Otuz yaşına gelmeden alkolik oldum. Belki de yirmi yaşına gelmeden; bakış açısına göre değişir. İnsanın genlerinde oluyormuş, öyle diyorlar. Olabilir. Andalsnes'teki dedemin elli yıl boyunca her gün sarhoş olduğunu büyüyünce öğrendim. Ben on beş yaşına gelene kadar her yaz oraya gittik ve hiçbir şey fark etmedim. Genlerimde o yeti yok maalesef. Yaptığım bazı şeyler epey dikkat çekti. Kısacası, hâlâ polislik yapıyor olmam mucize.”

Harry başını kaldırıp SİGARA İÇİLMEZ tabelasına baktı ve sigara yaktı.

“Anna’yla ilişkim altı hafta sürdü. Bana âşık değildi. Ben de ona âşık değildim. İlişkimizi bitirmekle kendimden çok ona iyilik yapmış oldum. Ama o farklı düşündü.”

Odadaki diğer adam başıyla onayladı.

“Hayatımda üç kadını sevdim” diye devam etti Harry. “Birincisi çocukluk aşkımdı; onunla evlenecektim, ama olmadı. Onunla görüşmeyi kesmemden epey sonra intihar etti, bunun benimle ilgisi yoktu. İkincisini, dünyanın öbür tarafında izini sürdüğüm bir adam öldürdü. Aynı şey bir kadın meslektaşımın, Ellen’in de başına geldi. Sebebini bilmiyorum ama etrafımdaki kadınlar ölüyorlar. Genlerim yüzündendir belki de.”

“Peki ya üçüncü kadın?”

Üçüncü kadın. Üçüncü anahtar. Harry içeri girdiğinde Raskol’un masanın üstünden kendisine uzattığı anahtarın kenarlarını ve AA baş harflerini okşadı. Harry bu anahtarın yöneticinin gönderdiği anahtarın aynısı olup olmadığını sorunca Raskol başıyla onaylamıştı.

Sonra Raskol, Harry’nin kendisinden bahsetmesini istemişti.

Şimdiyse dirseklerini masaya dayamış halde oturuyordu; ellerini dua edercesine kenetlemişti. Bozuk floresan lamba değiştirilmişti ve adamın yüzünü aydınlatan ışık mavimsi beyaz pudra gibiydi.

“Üçüncü kadın Moskova’da” dedi Harry. “O bir savaşçı bence.”

“Senin mi?”

“Ben öyle ifade etmem.”

“Ama birliktesiniz.”

“Evet.”

“Peki ölünceye kadar birlikte yaşamayı mı planlıyorsunuz?”

“Eh. Plan yapmıyoruz. Henüz erken.”

Raskol ona kederle gülümsedi. “Yani *sen* yapmıyorsun. Ama kadınlar plan yapar. Kadınlar hep plan yapar.”

“Senin gibi mi?”

Raskol başını hayır anlamında salladı. “Ben banka soygunu planlamaktan anlarım sadece. Gönül çalmak konusunda bütün erkekler amatördür. Arzuladığımız kadını fethettiğimizi, kaleyi ele geçiren general misali fethettiğimizi sanırız; sonra da kandırıldığımızı çok geç anlarız, hatta anlamadığımız da olur. Sun Tzu’yu duymuş muydun?”

Harry başıyla onayladı. “Çinli general ve askeri stratejist. *Savaş Sanatı*’nı yazmıştı.”

“*Savaş Sanatı*’nı yazdığı söyleniyor. Ben şahsen o kitabı bir kadının yazdığına inanıyorum. *Savaş Sanatı* yüzeysel bakıldığında savaş meydanı taktikleriyle ilgili bir rehberdir, ama özünde mücadeleleri kazanmanın yolunu anlatır. Daha doğrusu, istediğin şeyi en düşük bedelle elde etme sanatını. Bir savaşın galibi, savaşı kazanan kişi değildir her zaman. Krallıklar fetheden, ama ordusunun büyük bölümünü yitirdiği için ancak güya yenilmiş düşmanlarının koşullarını kabul ederek hükümdarlık yapabilen birçok kişi oldu tarihte. Kadınlar güç konusunda erkekler kadar kibirli değildir. Güçlerini sergilemeye ihtiyaç duymazlar; gücü istedikleri başka şeyleri elde etmek için isterler sadece. Güvenlik. Yiyecek. Eğlence. İntikam. Huzur. Kadınlar güç peşinde koşan, savaşın ve zafer kutlamalarının ötesini düşünen, mantıklı planlamacılarıdır. Ve kurbanlarının zayıflıklarını görmekte doğuştan yetenekli olduklarından, ne zaman ve nasıl darbe indirmeleri gerektiğini içgüdüsel olarak bilirler. Ne zaman durmaları gerektiğini de. Sen bunu öğrenemezsin *Spiuni*.”

“Sen bu yüzden mi hapistesin?”

Raskol gözlerini kapatıp sessizce güldü. “Sana kolayca yanıt verebilirim, ama söylediklerimin tek kelimesine bile inanmamalısın. Sun Tzu’ya göre savaşın ilk ilkesi *tromperie*, yani hiledir. İnan bana, bütün Çingenerler yalan söyler.”

“Mm? Sana inanayım ha? Yunan paradoksu gibi bir şey mi?”

“Ceza kanunundan fazlasını bilen bir polis; bir yaşıma daha girdim. Bütün Çingenerler yalan söylerse ve ben Çingene’ysem, bu durumda tüm Çingenerlerin yalan söylediği doğru değil. Doğru söylüyorsam, bütün Çingenerlerin yalan söylediği doğru demektir. Yani yalan söylüyordum. Bu döngüyü kırmak imkânsız. Hayatım aynen böyle işte ve yalnızca bu doğru.” Adam hafif, neredeyse kadınsı bir sesle güldü.

“Açılış hamlemi gördün işte. Sıra sende.”

Raskol, Harry’ye baktı. Başıyla onayladı.

“İsmim Raskol Baxhet. Arnavut ismidir, ama babam Arnavut olduğumuzu kabul etmezdi. Arnavutluk’a Avrupa’nın kış deliği derdi. O yüzden bana ve bütün kardeşlerime Romanya’da doğduğumuzu, Bulgaristan’da vaftiz edildiğimizi ve Macaristan’da sünnet edildiğimizi söyledi.”

Raskol, ailesinin muhtemelen Arnavut Çingene kavimlerinin en büyüğü olan Mekkârililerden olduğunu açıkladı. Enver Hoca’nın Çingenerlere uyguladığı zulümden kaçıp dağları aşarak Karadağ’a göç etmiş, oradan doğuya gitmişlerdi.

“Gittiğimiz her yerden kovuluyorduk. Bize hırsız diyorlardı. Hırsızdık elbette, ama kanıt bulmaya bile uğraşmıyorlardı. Çingene olmamız yeterli kanıttı. Bunu söylememin sebebi şu: Bir Çingene’yi tanımak istiyorsan, onun alnında alt tabakanın damgasını doğuştan taşıdığını bilmelisin. Avrupa’daki bütün rejimler bize zulmetti. Faşisti de, komünisti de, demokrati da; faşistler biraz daha becerikliydiler o kadar. Çingenerler Yahudi Soykırımı’nı çok önemsemezler, çünkü bizim uğradığımız zulüm çok farklı değildi. Bana inanmıyor gibisin.”

Harry omuz silkti. Raskol kollarını kavuşturdu.

“1589’da Danimarka Çingenerinin elebaşlarını idam etmeye başladı” dedi. “Elli yıl sonra İsveçliler bütün erkek Çingenerini asmaya karar verdiler. Moravya’da Çingene kadınların sol kulaklarını, Bohemya’daysa sağ kulaklarını kestiler. Mainz Başpiskoposu, Çingene yaşam tarzının yasaklandığını ve bütün Çingenerinin öldürülmesi gerektiğini ilan etti. 1725’te Prusya’da on sekiz yaşından büyük bütün Çingenerinin yargılanmadan idam edilmeleri kanunu çıktı, ama bu kanun sonradan değiştirildi... yaş sınırı on dörde indirildi. Babamın dört erkek kardeşi esaret içinde öldüler. Sadece biri Savaş’ta öldü. Devam edeyim mi?”

Harry başını hayır anlamında salladı.

“Ama bu bile kısır döngü” dedi Raskol. “Zulüm görmemizle sağ kalmamızın sebebi aynı. Biz farklıyız ve farklı olmak istiyoruz. Nasıl dışlanıyorsak, aynı şekilde *gaco* ’ları aramıza almıyoruz. Çingene, hakkında hiçbir şey bilmediğin ama bir sürü söylenti duyduğun gizemli, tehditkâr yabancıdır. Nesiller boyunca insanlar Çingenerinin yamyam olduğuna inandılar. Büyüdüğüm yerde – Bükreş civarındaki Balteni’de–, bizim Kabil’in torunları olduğumuzu ve ebediyen lanetlendiğimizi iddia ederlerdi. Babam Arnavutluk’ta *bulibaşa* ’ydı, yani yerel Çingenerinin lideri ve yargııcıydı; ama Kalderaşların gözünde işsiz bir nalbanttı sadece.”

Raskol derin bir nefes aldı.

“Eve küçük, kahverengi bir evcil ayı getirdiği zaman babamın gözlerinde gördüğüm ifadeyi asla unutmuyacağım. Ayıyı bir grup Ursari’den, son parasıyla almıştı. ‘Dans edebiliyor’ dedi babam. Komünistler dans eden ayıları izlemek için para veriyorlardı. Böylece kendilerini daha iyi hissediyorlardı. Ağabeyim Stefan ayıyı beslemeye çalıştı, ama hayvan yemek yemiyordu; annem onun hasta olup olmadığını sordu. Babam ta Bükreş’ten buraya kadar yürüdüklerini, ayının sadece yorgun olduğunu söyledi. Ayı dört gün sonra öldü.”

Raskol gözlerini kapayıp kederle gülümsedi. “O sonbahar Stefan’la ben kaçtık. Sofradan iki boğaz eksilmişti. Kuzeye gittik.”

“Kaç yaşındaydınız?”

“Ben sekiz, Stefan on iki. Planımız Batı Almanya’ya gitmekti. Batı Almanya o sıralar dünyanın dört bir yanından gelen mültecileri kabul edip besliyordu. Bu şekilde telafi ediyorlardı herhalde. Stefan yaşımız küçük olduğundan büyük ihtimalle kabul edileceğimizi düşünüyordu. Ama Polonya sınırında durdurulduk. Varşova’ya varınca doğu tren garı Wschodnia’da, bir köprünün altında yatmaya başladık; birer battaniyemiz vardı. Bir *schlepper* yani insan kaçakçısı bulabileceğimizi biliyorduk. Birkaç günlük aramadan sonra, Rumence konuşan birini bulduk; kendine sınır rehberi diyordu ve bizi Batı Almanya’ya götüreceğine söz verdi. Paramız yoktu, ama ödeme yapmanın başka yolları olduğunu söyledi; güzel Çingene oğlanlar için iyi para veren adamlar tanıyormuş. Ne demek istediğini anlamadım, ama Stefan anladı. Rehberi kenara çekti ve bağıra çağıra tartıştılar; adam beni gösterip duruyordu. Stefan da başını hayır anlamında sallayıp duruyordu ve sonunda rehber kollarını kaldırıp pes etti. Stefan onu beklememi, arabayla döneceğini söyledi. Dediğini yaptım, ama saatler geçti. Gece olunca yatıp uyudum. Köprü altındaki ilk iki gecemde, yük vagonlarının fren seslerine uyanmıştım; ama genç kulaklarım asıl dikkat etmem gereken seslerin onlar olmadığını çabucak öğrenmişti. Bu yüzden uyudum ve gece yarısı hafif ayak sesleri duyana dek uyanmadım. Stefan gelmişti.

Battaniyesinin altına girip ıslak duvara yaslandı. Ağladığını duyabiliyordum, ama gözlerimi sımsıkı kapadım ve hiç kıvıldamadım. Az sonra tren seslerini tekrar duymaya başladım.” Raskol başını kaldırdı. “Trenleri sever misin *Spiuni*?”

Harry başıyla onayladı.

“Ertesi gün rehber geldi. Daha çok paraya ihtiyacı varmış. Stefan yine arabayla gitti. Dört gün sonra, şafak vakti uyandığımda Stefan’ı gördüm. Bütün geceyi uykusuz geçirmiş olmalıydı. Her zamanki gibi kısık gözlerle yatıyordu ve sabahın erken saatlerinin dondurucu soğukunda buharlı nefesini görüyordum. Alnı kanlıydı ve dudağı şişmişti. Battaniyemi alıp tren istasyonuna gittim; batıya gitmek için bekleyen bir Kalderaş ailesi oraya, tuvaletlerin önüne yerleşmişti. En büyük oğullarıyla konuştum. Bana *schlepper* sandığımız adamın o bölgede çalışan ve istasyon civarında sık sık takılan bir pezevenk olduğunu söyledi; adam çocuğun babasına en küçük iki oğlu için otuz zloti teklif etmiş. Çocuğa battaniyemi gösterdim. Kalındı ve iyi durumdaydı; Lublin’deki bir çamaşırhane kuyruğundan çalmıştı. Çocuk battaniyemi beğendi. Aralık ayı yakındı. Çocuğa bıçağını görmek istediğimi söyledim. Bıçağı gömleğinin altındaydı.”

“Bıçağı olduğunu nereden biliyordun?”

“Bütün Çingenelerin bıçağı vardır. Kendi bıçaklarıyla yemek yerler. Yakın akrabalarına bile kullanırmazlar... *marime*’den, yani kirlenmekten korktukları için. Ama çocuk için iyi bir alışveriş oldu. Bıçağı ufak ve kördü. Neyse ki demiryolu atölyesindeki demirciye bilettim.”

Raskol sağ elinin serçe parmağının uzun, sivri tırnağını burun kemerinde gezdirdi.

“O gece, Stefan arabaya binince, pezevenge bana da müşteri bulmasını söyledim. Beklememi söyledi sırtarak. Geri geldiğinde, ben köprüünün gölgesinde duruyordum; gelip geçen trenleri seyrediyordum. ‘Gel *Sinti*’ diye seslendi. ‘İyi bir müşterim var. Zengin bir Partili. Hadisene, çok zamanımız yok!’ ‘Krakow trenini beklemeliyiz’ diye karşılık verdim. Gelip beni kolumdan tuttu. ‘Hemen şimdi gelmelisin, anlıyor musun?’ dedi. Boyum onun göğsüne ancak geliyordu. ‘İşte geliyor’ diye gösterdim. Beni bırakıp yukarı baktı. Solgun yüzlerimizi birlikte kaldırıp yukarı bakarken, siyah çelik vagonlar tepemizden peş peşe geçtiler. Sonra beklediğim an geldi. Fren yapılıncaya, çeliğin çeliğe sürtünmesiyle kopan çılgınlıklar. Diğer tüm sesleri boğuyordu.”

Harry, Raskol’un yalan söyleyip söylemediğini anlamak istercesine gözlerini kıstı.

“Son vagonlar ağır ağır geçip giderken, pencerelerden birinden bana bakan bir kadın gördüm. Hayalet benziyordu. Anneme benziyordu. Kanlı bıçağı kaldırıp ona gösterdim. Ve sana bir şey diyeyim mi *Spiuni*? Hayatımda ilk ve son kez kendimi tamamen mutlu hissettim.” Raskol o anı tekrar yaşamak istercesine gözlerini kapadı. “*Koke per koke*. Kana kan. Arnavutlar öyle derler. Tanrı’nın insanoğluna bahşettiği en güzel ve en tehlikeli içki.”

“Sonra ne oldu?”

Raskol gözlerini açtı. “*Baxt* nedir bilir misin *Spiuni*?”

“Hiçbir fikrim yok.”

“Kaderdir. Cehennem ve karma. Hayatlarımızı yönetendir. Pezevengin cüzdanını aldığım da, içinde üç bin zloti vardı. Stefan dönünce cesedi rayların üstünden taşıyıp, doğuya giden yük vagonlarından birinin içine attık. Sonra kuzeye gittik. İki hafta sonra, Gdansk’tan Göteborg’a giden bir tekneye gizlice bindik. Oradan da Oslo’ya ve Tøyen’deki bir araziye gittik; oradaki dört karavandan üçünde Çingeneler kalıyordu. Dördüncü karavan eskiydi, sahihsizdi, şaftı kırık. O karavanda beş yıl kaldık. O Noel arifesinde, dokuzuncu doğum günümü elimizde kalan tek battaniyenin altında, bisküvilerle ve bir bardak sütle kutladık. Noel gününde ilk büfe soygunumuzu gerçekleştirince, doğru yere geldiğimizi anladık.” Raskol neşeyle gülümsedi. “Bir bebeğin elinden şekerini almak gibiydi.”

Uzun süre sessizce oturdular.

“Hâlâ bana tamamen inanmış gibi görünmüyorsun” dedi Raskol sonunda.

“Fark eder mi?” diye sordu Harry.

Raskol gülümsedi. “Anna’nın sana âşık olmadığını nereden biliyorsun?” diye sordu.

Harry omuz silkti.

Birbirlerine kelepçelenmiş halde Kanal’da yürüyorlardı.

“Soyguncunun kim olduğunu bildiğimi varsayma” dedi Raskol. “Yurtdışından gelmiş de olabilir.”

“Biliyorum” dedi Harry.

“İyi.”

“Peki, Anna, Stefan’ın kızıysa ve Stefan Norveç’te yaşıyorsa, neden cenazeye gelmedi?”

“Çünkü öldü. Birkaç yıl önce, çatı inşa ederken düştü.”

“Peki ya Anna’nın annesi?”

“Stefan ölünce ablası ve ağabeyiyle birlikte güneye, Romanya’ya taşındı. Bende adresi yok. Bir adresi olduğundan bile şüpheliyim.”

“Ivarsson’a Anna’nın akrabalarının, Anna onları rezil ettiği için cenazeye katılmadıklarını söylemişsin.”

“Öyle mi demişim?” Harry, Raskol’un eğlendiğini kahverengi gözlerinden anladı. “Yalan söyledim desem bana inanır mısın?”

“Evet.”

“Ama yalan söylemiyordum. Ailesi Anna’yı reddetti. Babasının gözünde o yoktu artık. Babası onun adını bile ağzına almıyordu. *Marime*’den korktuğu için. Anlıyor musun?”

“Sanırım hayır.”

Karakola girip asansörü beklediler. Raskol kendi kendine bir şeyler mırıldandıktan sonra yüksek sesle “Bana neden güveniyorsun *Spiuni*?” dedi.

“Seçme şansım var mı ki?”

“Seçme şanssı hep vardır.”

“Daha önemlisi şu: Sen bana neden güveniyorsun? Benden aldığın anahtar, yani Anna’nın dairesinin anahtarı, sana gönderilen anahtarın aynısı olabilir; ama ben, sana verdiğim anahtar katilin evinde bulmamış da olabilirim.”

Raskol başını hayır anlamında salladı. “Yanlış anlamışsın. Ben kimseye güvenmem. Sezilerime güvenirim sadece. Ve sezilerim senin aptal olmadığını söylüyor. Herkes bir şey için yaşar. Ellerinden alınabilecek bir şey için. Bu senin için de geçerli. Bütün mesele bu.”

Asansör kapıları kayarak açılınca içeri girdiler.

Harry loşlukta Raskol’u inceledi. Adam dimdik oturmuş, avuçlarını birbirine yaslamış halde, ifadesiz bir yüzle banka soygununun videosunu seyrediyordu. Tabanca patlaması Acı Evi’nde gürleyince bile kılını kıpırdatmadı.

“Tekrar seyretmek ister misin?” diye sordu Harry videonun sonuna, İnfazcı’nın *Industri-gata*’da gözden kaybolduğu kısma geldiklerinde.

“Gerek yok” dedi Raskol.

“Eee?” dedi Harry, heyecanını sesinden belli etmemeye çalışarak.

“Başka var mı?”

Harry kötü haber alacağı hissine kapıldı.

“Şey, elimde bankanın çaprazındaki 7-Eleven’da yapılmış bir kayıt var; İnfazcı bankayı soymadan önce orada bekledi.”

“Oynat.”

Harry videoyu iki kez oynattı. “Eee?” diye yineledi, karşılarındaki ekranda kar fırtınası belirince.

“Başka bazı soygunları da onun yaptığının düşünüldüğünü biliyorum ve o kayıtları da

seyredebiliriz” dedi Raskol saatine bakarak. “Ama zaman kaybı olur.”

“Zamanın yeterince sahip olduğun tek şey olduğunu söyledin sanıyordum.”

“Apaçık bir yalandı” diyen Raskol ayağa kalkıp elini uzattı. “Zaman yeterince sahip olmadığım tek şey. Kelepçeyi tak *Spiuni*.”

Harry kendine küfretti. Raskol’u kelepçeledi ve masayla duvarın arasından yan yan geçerek kapıya gittiler. Harry kapı kolunu tuttu.

“Banka soyguncularının çoğu basit düşünür” dedi Raskol. “O yüzden banka soyguncusu olurlar.”

Harry durdu.

“Dünyanın en ünlü banka soyguncularından biri Amerikalı Willie Sutton’dı” dedi Raskol. “Tutuklanıp duruşmaya çıkarıldığında, yargıç ona neden banka soyduğunu sordu. Sutton şöyle karşılık verdi: ‘*Çünkü para orada.*’ Bu ifadenin gündelik Amerikan İngilizcesine yerleşmeye başlaması, dilin ne kadar muhteşem bir şekilde düz ve kolay olabildiğinin kanıtı bence. Bana göre, o söz enselenmiş bir geri zekâlıyı temsil ediyor sadece. İyi banka soyguncuları ünlü değildir; onların sözlerini de sağdan soldan duyamazsın. Onlardan bahsedildiğini asla duymazsın, çünkü asla yakalanmazlar. Çünkü onlar düz davranmazlar ve basit düşünmezler. Senin aradığın kişi onlardan biri.”

Harry bekledi.

“Grette” dedi Raskol.

“Grette mi?” Beate, Harry’ye pörtlemiş gözlerle bakıyordu. “Grette mi?” Boyun damarı kabarmıştı. “Grette’nin o sırada başka yerde olduğu kanıtlandı! Trond Grette soyguncu değil, sinirleri zayıf bir muhasebeci! Trond Grette...”

“Masum” dedi Harry. “Biliyorum.” Ofis kapısını arkasından kapamıştı ve masanın önündeki koltuğa gömülmüştü. “Ama Trond Grette’den bahsetmiyorum.”

Beate’nin ağzı yüksek bir şapırtıyla kapandı.

“Lev Grette’yi duydun mu hiç?” diye sordu Harry. “Raskol onu ilk otuz saniyede tanıdığını, ama kaydın geri kalanını sırf emin olmak için izlediğini söyledi; çünkü Lev Grette yıllardır ortalıkta yokmuş. Raskol’un son duyduğu söylentiye göre, Grette yurtdışında yaşıyormuş.”

“Lev Grette” dedi Beate; gözleri donuklaştı. “Tam bir mucize çocuktur. Babamın ondan bahsettiğini hatırlıyorum. Daha on altı yaşındayken yaptığından şüphelenilen soygunların raporlarını okudum. Efsaneydi çünkü asla yakalanmadı; ayrıca sırta kadem bastığında elimizde onun parmak izleri bile yoktu.” Harry’ye baktı. “Nasıl bu kadar aptal olabildim? Boyları aynı. Yüz hatları benziyor. Trond Grette’nin ağabeyi o, değil mi?”

Harry başıyla onayladı.

Beate kaşlarını çattı. “Ama bu durumda Lev Grette yengesini vurmuş oluyor.”

“Bazı şeyleri açıklığı kavuşturuyor bu, değil mi?”

Kadın ağır ağır başını sallayarak onayladı. “Yüzlerinin arasında yirmi santim olmasını. Birbirlerini tanıyorlardı.”

“Ve Lev Grette yengesinin onu tanıdığını düşündüyse...”

“Tabii ya” dedi Beate. “O kadın bir görgü tanığıydı. Lev Grette, kadının kendisini ele vermesi riskine giremezdi.”

Harry ayağa kalktı. “Halvorsen’e söyleyeyim de bize cidden sert bir kahve yapsın. Sonra da videoya bir bakalım.”

“Bence Lev Grette, Stine’nin orada çalıştığını bilmiyordu” dedi Harry ekrana bakarak. “İşin ilginç tarafı, kadını muhtemelen tanıdı ve yine de rehine olarak kullanmaya karar verdi. Yakın durduklarında kadının onu en azından sesinden tanıyacağını biliyordu herhalde.”

Banka soygununun kaydını izleyen Beate başını şaşkınlıkla salladı; kaydın şimdiki kısmında ortalığa geçici bir sessizlik çökmüştü ve August Schulz ayaklarını sürüyerek yürüyordu. “Neden yaptı peki?”

“O profesyonel. Hiçbir şeyi şansa bırakmıyor. Stine Grette *şu* andan itibaren ölüme mahkûmdu.” Harry soyguncunun içeri girip de etrafa göz gezdirdiği anı dondurdu. “Lev Grette kadını görüp onun kendisini tanıyabileceğini anlayınca, onun ölmesi gerektiğini anladı. Kadını zaten öldüreceğinden, onu rehine olarak kullanabilirdi.”

“Çok acımasız biri.”

“Hem de nasıl. Anlamadığım tek şey şu: Zaten başka banka soygunları yüzünden aranırken, neden tanınmamak için cinayet işleyecek kadar ileri gitti?”

Weber kahve tepsisi taşıyarak içeri girdi.

“Evet ama Lev Grette herhangi bir soygun yüzünden aranmıyor ki” dedi, tepsiyi sehpaye özenle koyarken. Oda 50’li yıllarda dekore edilmiş, sonra hiç ellenmemiş gibi görünüyordu. Pelüş koltuklar, piyano ve pencere pervazındaki tozlu bitkiler içeriye tuhaf bir dinginlik katıyordu. Köşedeki duvar saatinin sarkacı bile sessizce sallanıyordu. Şömine rafında duran çerçeveli fotoğraftaki beyaz saçlı, parlak gözlü kadın sessizce gülüyordu. Weber’in sekiz yıl önce dul kalmasından sonra gömüldüğü sessizlik, etrafındaki her şeyi susturmuş gibiydi; piyanodan ses çıkarmak bile güç olurdu sanki. Daire Töyen’deki eski bir apartmanın zemin katındaydı, ama dışarıdan gelen araba gürültüsü sessizliği iyice belirginleştiriyordu. Weber berjer koltuklardan birine ihtiyatla, müzede sergilenen bir antikaya otururcasına oturdu.

“Grette’nin herhangi bir soyguna katıldığına dair bir kanıt bulamadık. Görgü tanığı bulamadık; muhbirlerden de hayır gelmedi ve parmak izi gibi adli tıp ipuçları da bulamadık. Raporlar onun zanlı olduğunu onaylıyor sadece.”

“Hımm. Yani Stine Grette onu ele vermezse, sabıka kaydı temiz kalacaktı öyle mi?”

“Evet. Bisküvi?”

Beate başını hayır anlamında salladı.

Weber tatil günündeydi, ama Harry onu aramış ve hemen konuşmakta diretmişti. Weber’in evine misafir gelmesinden hoşlanmadığını biliyordu, ama yapılacak bir şey yoktu.

“*Krimsteknisk*’teki nöbetçi memurla konuştuk; Coca-Cola şişesindeki parmak izlerini, Lev Grette’nin daha önce soyduğundan şüphelenilen bankalardan alınmış parmak izleriyle karşılaştırmasını istedik” dedi Beate. “Bir şey çıkmadı.”

“Dediğim gibi” dedi Weber, kahve demliğinin kapağının iyice kapanıp kapanmadığını kontrol ederek, “Lev Grette’nin parmak izleri herhangi bir suç mahallinde bulunmadı.”

Beate notlarını karıştırdı. “Raskol’a katılıyor musun; Lev Grette aradığımız adam mı sence?”

“Eh, neden olmasın?” Weber kahve koymaya başladı.

“Çünkü yaptığından şüphelenilen soygunlardan hiçbirinde şiddet kullanmamıştı. Ayrıca kurban onun yengesiydi. Tanınma korkusu... cinayet işlemek için oldukça yetersiz bir sebep değil mi?”

Weber kahve koymayı kesip Beate’ye baktı. Harry’ye şaşkınlıkla göz attı; Harry omuz silkti.

“Hayır” dedi Weber. Ve kahve koymaya devam etti. Beate kıpkırmızı kesildi.

“Weber suçluların tespiti konusunda eski kafalıdır” dedi Harry özür dilercesine. “Cinayetin tanımı gereği, mantıklı sebepler yüzünden işlenemeyeceğini düşünür. Cinayet sebepleri zaman zaman mantıklı gelebilse de, asıl sebep çeşitli düzeylerde kafa karışıklığıdır sadece.”

“Aynen öyle” dedi Weber kahve demliğini bırakarak.

“Peki” dedi Harry, “polis elinde kanıt yoksa Lev Grette neden ülkeyi terk etti acaba?”

Weber koltuğun kolçağını görünmez tozlardan temizledi. “Kesin bir şey bilmiyorum.”

“*Kesin bir şey mi?*”

Weber kahve fincanının ince, narin, porselen kulpunu iri, tombul başparmağıyla ve nikotin lekeli işaretparmağıyla tuttu. “O aralar bir söylenti dolanıyordu. İnanmıyorduk. Güya Lev Grette polisten kaçmıyormuş aslında. Son banka soygununda terslik olmuş. Grette partnerini zor durumda bırakıp kaçmış.”

“Nasıl zor durumda?”

“Kimse bilmiyordu. Grette’nin kaçış sürücüsü olduğunu ve polis gelince diğer adamı bankada bırakıp kaçtığını düşünenler vardı. Kimileri de soygunun başarılı geçtiğini, ama Grette’nin tüm parayı alıp yurtdışına kaçtığını söylüyordu.” Weber bir yudum kahve alıp fincanı dikkatle bıraktı. “O konuyla ilgili asıl ilginç soru nasıl değil kim sorusu. Bu ikinci kişi kimdi?”

Harry, Weber’in gözlerini inceledi. “Yoksa şey mi diyorsun...?”

Deneyimli adli tıp uzmanı başıyla onayladı. Beate’yle Harry bakiştılar.

“Hassiktir” dedi Harry.

Beate, Töyengata’da sağdan gelen arabaların arasında boşluk bulmayı beklerken gözünü soldan akan trafikten ayırmıyordu. Arabanın tepesine yağmur damlaları vuruyordu. Harry gözlerini kapadı. Odaklanırsa, gelip geçen arabaların sesini bir feribotun pruvasına çarpan dalgaların sesine dönüştürebileceğini ve o feribotta durup esintiyi hissederken, dedesinin elini tutup aşağıdaki beyaz köpüklere bakacağını biliyordu. Ama zamanı yoktu.

“Yani Raskol’un Lev Grette’yle kapanmamış hesabı vardı” dedi Harry gözlerini açarak. “Ve soyguncunun o olduğunu söyledi. Videodaki adam sahiden Grette mi, yoksa Raskol intikam almaya mı çalışıyor sadece? Veya sırf bizi kandırmak için yalan mı söylüyor?”

“Veya Weber’in dediği gibi... sadece bir söylenti miydi?” dedi Beate. Sağdan arabalar geldikçe parmaklarını direksiyona sabırsızca, tık tık vuruyordu.

“Haklı olabilirsin” dedi Harry. “Raskol, Grette’den intikam almak istese, bunun için polisin yardımına ihtiyaç duymazdı. Diyelim ki söylentiler yanlış ve aradığımız soyguncu da Grette değil; Raskol neden onu seçti peki?”

“Öylesine mi?”

Harry başını hayır anlamında salladı. “Raskol bir stratejist. Yanlış adamı sebepsiz yere seçmez. İnfazcı yalnız çalışmıyordu bence.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Belki de soygunları başka biri planlamıştı. Silah bulan. Kaçış arabasını ayarlayan. Daire tutan. Soygundan sonra giysileri ve silahları yok eden bir temizlikçi. Kirli para aklayan biri.”

“Raskol mu?”

“Raskol dikkatimizi gerçek suçludan uzaklaştırmak istese, bunun en iyi yolu bizi yerini kimsenin bilmediği, ölüp gömülmüş ya da yurtdışında sahte isimle yeni bir hayat kurmuş bir adamın, asla bulamayacağımız bir zanlının peşine düşürmesi değil mi? Böylece onun adamını yakalamamızı

önlemiş olur.”

“Sence yalan mı söylüyor yani?”

“Bütün Çingeneler yalan söyler.”

“Ya?”

“Raskol’un sözü.”

“Espri anlayışı iyiymiş öyleyse. Peki herkese yalan söylüyorsa sana neden söylemesin ki?”

Harry yanıt vermedi.

“Sonunda boşluk” diyen Beate gaz pedalına hafifçe dokundu.

“Bekle!” dedi Harry. “Sağa sap. Finnmarkgata’ya.”

Can sıkıntısıyla “Tamam” diyen kadın, Tøyen Parkı’nın önünden geçen yola saptı. “Nereye gidiyoruz?”

“Trond Grette’yi evinde ziyaret edeceğiz.”

Tenis kortunun ağı götürülmüştü. Ve Grette’nin evinin bütün pencereleri karanlıktı.

“Evde yok” dedi Beate, zili iki kez çaldıktan sonra.

Komşunun penceresi açıldı.

“Trond evde” dedi buruşuk yüzlü kadın, tiz sesle; Harry kadının yüzünün daha da esmerleşmiş olduğunu düşündü. “Açmıyor. Parmağını zilden çekmezsen gelir.”

Beate zile bastı; evin içinden gelen ürkütücü zil sesini işittiler. Komşunun penceresi kapandı ve hemen ardından, tepkisiz gözlerinin altında koyu, mor torbalar bulunan solgun bir yüz gördüler karşılarında. Trond Grette’nin üstünde sarı bir ropdöşambr vardı. Bir hafta uyuduktan sonra yataktan yeni kalkmış gibi görünüyordu. Ve uykusunu alamamış gibi. Tek kelime etmeden elini kaldırıp girmelerini işaret etti. Sol elinin serçeparmağındaki elmas yüzük ışıldadı.

“Lev farklıydı” dedi Trond. “Daha on beş yaşındayken cinayet işlemeye kalktı.”

Güzel bir anıyı hatırlarcasına, dalgınca gülümsedi.

“Ortak genlerimiz yoktu sanki. Onda olmayan şeyler bende vardı... Bende olmayan şeyler de onda. Burada, Disengrenda’da, bu evde büyüdük. Lev mahallede efsaneydi, bense Lev’in küçük

kardeşiydim sadece. Hatırlayabildiğim en eski şeylerden biri bir okul anısı; Lev teneffüste çatıya çıkmıştı. Okul dört katlıydı ve öğretmenlerden hiçbiri Lev'i indirmeye cesaret edemiyordu. Biz aşağıdan tezahürat yaparken Lev kollarını açıp dans etti. Mavi göğün altındaki bedenini hâlâ görebiliyorum. Bir an olsun korkmadım; ağabeyimin düşebileceği aklıma bile gelmedi. Kimsenin gelmedi sanırım. Lev, Traverveien'da oturan Gausten kardeşlere karşı koyan ilk çocuktur; oysa onlar iki yaş büyüktüler ve ıslahevinde kalmışlardı. Lev on dört yaşındayken babamın arabasını alıp Lilleström'e gitti ve istasyon büfesinden bir torba Twist çaldı. Babamın haberi olmadı. Lev şekerleri bana verdi.”

Trond Grette gülmeye çalışıyor gibiydi. Masaya oturmuşlardı. Trond kakao yapmıştı. Kakao kutusuna uzun uzun bakmıştı önce. Metal kutunun üstünde keçeli kalemle yazılmış KAKAO yazısı vardı. Elyazısı düzgündü, kadınsıydı.

“İşin en kötü tarafı şu ki, Lev iyi bir hayata sahip olabilirdi” dedi Trond. “Onun sorunu çabucak sıkılmasıydı. Herkes onun Skeid'de son yıllarda görülen en yetenekli genç futbolcu olduğunu söylüyordu, ama genç milli takıma seçilince gitmedi. On beş yaşındayken gitar ödünç aldı ve iki ay sonra okulda kendi şarkılarını çalmaya başladı. Sonra Waaktar diye bir çocuk ona Grorud'da kurdukları müzik grubuna katılmasını teklif etti, ama Lev reddetti çünkü yeterince iyi değillerdi. Lev her şeyi başarabilecek insanlardandı. Ödevlerini yapsa, o kadar kaytarmasa okulu rahatlıkla bitirebilirdi.” Trond yarım ağızla gülümsedi. “Kompozisyonlarını bana yazdırırdı, karşılığında da çalınmış mallar verirdi. En azından Norveççe dersinden geçti böylece.” Trond güldü, ama tekrar ciddileşti çabucak. “Sonra gitardan sıkılıp, bizden büyük olan Arvolla gençlerin çetesiyle takılmaya başladı. Lev sahip olduğu şeyleri bırakmasının asla tehlikeli olmadığını düşünüyordu sanki. Köşenin ardında başka, daha iyi, daha heyecan verici bir şeyler vardı hep.”

“Siz kardeşisiniz, o yüzden bunu sormam aptalca gelebilir, ama onu iyi tanıyor muydunuz?” diye sordu Harry.

Trond düşündü. “Hayır, aptalca bir soru değil. Evet, birlikte büyüdük. Ve evet, Lev dışadönük ve eğlenceliydi ve herkes onu tanımak istiyordu; sadece kızlar değil oğlanlar da. Ama Lev yalnız bir kurttu aslında. Bir keresinde bana asla gerçek arkadaşı olmadığını, sadece hayranları ve kız arkadaşları olduğunu söyledi. Lev'le ilgili bilmediğim çok şey vardı. Mesela bir gün Gausten kardeşler olay çıkarmaya geldiler. Üç kişiydiler ve hepsi de Lev'den büyüktü. Ben ve mahalleli diğer çocuklar, onları görür görmez tabanları yağladık. Ama Lev yerinden kıınılmadı. Beş yıl boyunca onu dövdüler. Sonra bir gün en büyük çocuk, yani Roger tek başına geldi. Biz her zamanki gibi tüydük. Ben evin kenarından gizlice bakınca, Roger'ın yerde yattığını, üstünde Lev'in oturduğunu gördüm. Lev dizlerini Roger'ın kollarına bastırmıştı ve bir çubuğu tutuyordu. Görmek için yaklaştım. İki de hızlı hızlı soluyor, bunun dışında çıt çıkarmıyorlardı. İşte o zaman Lev'in çubuğu Roger'ın gözüne saplamış olduğunu gördüm.”

Beate koltuğunda kıınıldandı.

“Lev çok dikkat ve özen gerektiren bir şey yapıyormuşçasına tamamen odaklanmıştı. Gözü dışarı çıkarmaya çalışıyor gibiydi. Roger'dan kan akıyordu; gözünden akan kan kulağına iniyor ve kulak memesinden asfaltta damlıyordu. Ortalık öyle sessizdi ki kanın damlayışını duyabiliyordum. Şıp, şıp, şıp.”

“Ne yaptınız?” diye sordu Beate.

“Kustum. Kan görmeye dayanmam; başım döner, kötü olurum.” Trond başını salladı. “Lev, Roger’ı bırakıp benimle birlikte eve döndü. Roger’in gözünü iyileştirdiler, ama Gausten kardeşleri bir daha mahallemizde görmedik hiç. Ama Lev’in o çubuklu halini asla unutmayacağım. Ağabeyimin öyle anlarda başka birine, tuhaf ve beklenmedik zamanlarda çıkagelen tanımadığım birine dönüştüğünü düşündüğüm oluyordu. Maalesef o olaydan sonra bu habersiz ziyaretler giderek sıklaştı.”

“Lev’in cinayet işlemeye kalkıştığını söylemişsiniz.”

“Pazar sabahıydı. Lev bisiklete atlayıp Ringvein’daki üstgeçitlerden birine gitti; yanında tornavidayla kurşunkalem vardı. O üstgeçitleri bilirsiniz, değil mi? Biraz ürkütücüdürler, çünkü kare şeklindeki metal ızgaraların üstünden geçmek gerekir ve yedi metre aşağıdaki asfalt görünür. Dediğim gibi, pazar sabahıydı ve etrafta çok insan yoktu. Lev ızgaralardan birinin vidalarını gevşetti; bir kenarda iki vida bıraktı, diğer köşenin altına da kurşun kalemi koydu. Sonra bekledi. Önce bir kadın geldi; Lev’in deyişiyle ‘yeni düzölmüş gibi’ görünüyordu. Şıktı, saçları başı dağılmıştı, topuğu kırıldığı için topallıyordu.” Trond hafifçe güldü. “Lev sadece on beş yaşında olsa da hayatı tanıyordu.” Fincanını ağzına götürdü ve mutfak penceresinden dışarıya şaşkınlıkla baktı; döner kurutucuların arkasındaki çöplüğün önüne bir çöp kamyonu park edilmişti. “Bugün pazartesi mi?”

“Hayır” dedi Harry; fincanına dokunmamıştı. “Kıza ne oldu?”

“O üstgeçidin metal ızgaraları iki sıra halinde uzanır. Kız soldan gitti. Şansım yokmuş dedi Lev sonradan. O adam düşeceğine kız düşseydi keşke dedi. Kızıdan sonra adam geldi. Sağdan yürüyordu. Vidaları gevşetilmiş ızgara, köşedeki kalem yüzünden biraz kalkık duruyordu. Lev adamın yaklaştıkça tehlikeyi gördüğünü ve o yüzden giderek yavaşladığını söyledi. Adam tam son adımı atacakken havada donakaldı sanki.”

Trond kamyonun bütün mahallenin çöplerini inleyerek çiğnemesini seyrederken başını yavaşça salladı.

“Adam ayağını indirince ızgara, döşeme kapağı gibi açılıverdi. Hani şu duvar kâğıtlarında resimleri olan kapaklar vardır ya. Asfalt yola düşen adamın bacakları kırıldı. Pazar sabahı olmasa anında araba çarpardı. Şansım yokmuş dedi Lev.”

“Polise de öyle mi dedi?” diye sordu Harry.

“Polise de, evet” dedi Trond fincanının içine bakarak. “İki gün sonra geldiler. Kapıyı açtım. Dışarıdaki bisikletin sahibi bu evde mi oturuyor diye sordular. Evet dedim. Lev’in üstgeçitten bisikletle uzaklaştığını gören biri olmuş meğer; polise bisikletli, kırmızı ceketli bir delikanlı gördüğünü söylemiş. Ben de polise Lev’in o gün giydiği kapitone ceketini gösterdim.”

“Siz mi?” dedi Harry. “Ağabeyinizi ele mi verdiniz?”

Trond iç geçirdi. “Bisikletin benim olduğunu söyledim. Ceketin de. Lev’le ben görünüş itibarıyla

birbirimize çok benzeriz.”

“Bunu neden yaptınız ki?”

“Yaşım küçüktü, daha on dört yaşındaydım; bana bir şey yapamazlardı. Lev’i ise eskiden Roger Gausten’in kaldığı ıslahevine gönderirlerdi.”

“Annenizle babanız ne dediler peki?”

“Ne diyebilirlerdi ki? Bizi tanıyan herkes Lev’in suçlu olduğunu biliyordu. Kızları çimdikleyen ve taş atan zırdeliydi o; bense ödevlerini yapan ve yaşlı kadınların karşıdan karşıya geçmelerine yardım eden iyi kalpli, kibar, küçük çocuktum. Sonrasında kimse o konudan bahsetmedi.”

Beate genzini temizledi: “Suçu sizin üstlenmeniz kimin fikriydi?”

“Benim. Lev’i her şeyden çok seviyordum. Ama artık o mesele kapandığına göre, gerçeği söyleyebilirim. Açıkçası...” Trond dalgınca gülümsedi. “O işi yapmaya cesaret eden kişi ben olsaydım keşke diye düşünüyorum bazen.”

Harry ile Beate fincanlarıyla sessizce oynadılar. Harry soruyu kimin soracağını merak etti. Ellen yanında olsa içgüdüsel olarak kimin soracağını bilirdi.

“Ağabeyiniz...?” diye sordular aynı anda. Trond onlara gözlerini kırpıştırarak baktı. Harry, Beate’ye başıyla onay verdi.

“Ağabeyiniz şimdi nerede yaşıyor?” diye sordu kadın.

“Lev’in... yerini mi soruyorsunuz?” Trond onlara hayretle baktı.

“Evet” dedi kadın. “Bir süredir yurtdışında olduğunu biliyoruz.”

Grette, Harry’ye döndü. “Meselenin Lev’le ilgili olduğunu söylememiştiniz.” Ses tonu suçlayıcıydı.

“Çeşitli şeylerden konuşacağımızı söyledik” dedi Harry. “Şimdi de sıra ona geldi.”

Trond ayağa fırlayıp fincanları kaptı, lavaboya gitti ve kakaoları oraya boşalttı. “Ama Lev... sonuçta o benim... hem onun ne alakası...?”

“Belki de hiç alakası yoktur” dedi Harry. “Bu durumda, onu soruşturma listemizden çıkarmamıza yardım etmenizi istiyoruz.”

“Bu ülkede yaşamıyor bile” diye inledi Trond, dönüp onlara bakarak.

Beate’yle Harry bakiştılar.

“Nerede yaşıyor peki?” diye sordu Harry.

Trond yanıt vermeden önce saniyenin tam onda biri kadar duraksadı. “Bilmiyorum.”

Harry dışarıdaki sarı çöp kamyonunun geçip gitmesini seyretti. “Yalan söylemeyi pek beceremiyorsunuz, değil mi?”

Trond ona ters ters bakarak karşılık verdi.

“Hımm” dedi Harry. “Ağabeyinizi bulmamıza yardımcı olmanızı bekleyemeyiz belki de. Öte yandan, öldürülen kişi karınızdı. Ve elimizde katilin ağabeyiniz olduğunu söyleyen bir görgü tanığı var.” Harry sözünü bitirirken gözlerini kaldırıncaya, Trond’un solgun derisinin altındaki âdemelmasının yukarı çıkıverdiğini gördü. Sonraki sessizlikte, yan daireden gelen radyo sesini duydular.

Harry öksürdü. “Yani bize söyleyebileceğiniz herhangi bir şey varsa gerçekten çok makbule geçer.”

Trond başını hayır anlamında salladı.

Birkaç dakika öylece oturdular; sonra Harry ayağa kalktı. “Tamam. Aklınıza bir şey gelirse bizi nerede bulacağınızı biliyorsunuz.”

Dışarıdaki basamaklara çıktıklarında, Trond geldikleri zamanki kadar yorgun görünmüyordu artık. Harry bulutların arasından görünen, alçalmış güneşe kırmızı gözlerle baktı.

“Bu sizin için kolay değil, biliyorum; ama belki de kırmızı ceketini sırtınızdan çıkarmanızın vakti gelmiştir artık.”

Grette karşılık vermedi ve arabayla otoparktan çıkarılarken gördükleri son şey, kapı önünde durup serçeparmağındaki elmas yüzükle oynayan Grette ile komşu evin penceresinin ardındaki buruşuk, bronzlaşmış yüz oldu.

Akşam çökünce bulutlar gözden kayboldu. Harry, Schröder’den evine giderken Dovregata’nın girişinde durdu. Aysız gökyüzünde yıldızlar ışıldıyordu. Işıklardan biri, kuzeydeki Gardemon Havalimanı’na doğru giden bir uçaktı. Orion’un At Başı Nebulası. At Başı Nebulası. Orion. Bunu Harry’ye söyleyen kimdi? Anna mıydı?

Harry dairesine geri dönünce, NRK haberlerini izlemek için televizyonu açtı. Amerikalı itfaiyecilerin kahramanlık öyküleri. Harry televizyonu kapadı. Sokakta bir adam, bir kadının ismini haykırdı; sarhoşa benziyordu. Harry ceplerinde Rakel’in yeni numarasını yazdığı kâğıdı ararken, AA yazılı anahtarın hâlâ kendisinde olduğunu keşfetti. Anahtarı telefon sehпасının çekmecesinin arka tarafına koyduktan sonra numarayı aradı. Açan olmadı. Telefon çaldığında, Harry arayanın Rakel olduğundan emin değildi; sahiden de, cızırtılı hatta konuşan kişi Öystein oldu.

“Burada ne biçim araba kullanıyorlar yahu!”

“Bağırmana gerek yok Öystein.”

“Bu yollarda beni öldürmeye çalışıyorlar resmen! Şarm El-Şeyh’te taksiye bindim. Güzel bir yolculuk olur diye düşündüm, nasılsa çölün ortasından geçeceğim, çok trafik yoktur dedim. Öyle yanılmışım ki. Şu an sağ olmam mucize diyorum sana. Hava da acayip sıcak! Ve buradaki çekirgeleri duymuş muydun... çöl cırcırböceklerini? Dünyanın en tiz sesli çekirgeleri bunlar. İnsanın beynini deliyorlar resmen, korkunç. Ama deniz muhteşem. Muhteşem! Tertemiz, yeşilimsi. Vücut sıcaklığında olduğundan suyu hissetmiyorsun bile. Dün denize gitmişim, suya girdiğimden emin olamadım..”

“Deniz sıcaklığını boş ver Öystein. Sunucuyu buldun mu?”

“Evet ve hayır.”

“Ne demek istiyorsun?”

Harry yanıt alamadı. Hattın diğer ucundan tartışma sesleri gelmeye başladı. Harry “patron” ve “para” gibi sözcükler işitiyordu ara ara.

“Harry? Kusura bakma, buradaki herif biraz paranoyak da. Ben de öyleyim aslında. Bu ne biçim sıcak yahu? Ama bizim sunucuyu buldum galiba. Beni kandırıyor da olabilirler tabii, ama yarın patronla bizzat tanışacağım. Bizim sunucuyu bulup bulmadığımı anlamak için klavye başında üç dakika geçirmem yeter. Sonra da iş paraya kalır. Umarım. Yarın seni arayacağım. Bu bedevilerin bıçaklarını görmelisin..”

Öystein’in kahkahası neşesizdi.

Harry’nin ışığı kapamadan önce yaptığı son şey ansiklopediye bakmak oldu. At Başı Nebulası kara bir buluttu. Orion gibi onun da hakkında çok şey bilinmiyordu, ama en güzel takımyıldızlardan biri olarak görülüyordu. Orion Yunan mitolojisinden bir figürdü, bir Titan’dı ve çok iyi bir avcıydı. Eos tarafından baştan çıkarılıyor ve buna kızan Artemis tarafından öldürülüyordu. Harry uykuya dalarken, birisinin onu düşündüğü hissine kapıldı.

Ertesi sabah gözlerini açtığında aklı dağınıktı; düşünceleri kopuktu ve zihninde yarı unutulmuş anıların anlık sahneleri beliriyordu. Sanki birisi beynini karıştırmış ve beyninin içindeki, çekmecelere ve dolaplara düzgünce konmuş şeyler etrafa saçılmıştı. Rüya görmüş olmalıydı. Holdeki telefon çalıp duruyordu. Harry kendini yataktan kalkmaya zorladı. Arayan Öystein’dı yine: El Tor’daki bir ofisteydi.

“Bir sorunumuz var” dedi.

24
São Paulo

Raskol hafifçe gülümsedi. Ama bunun içten bir gülümseme olup olmadığı belli değildi. Harry öyle olmadığını tahmin etti.

“Bir arkadaşın Mısır’da bir telefon numarasının izini sürüyor demek” dedi Raskol. Harry adamın alaycı konuşup konuşmadığını anlayamadı.

“El Tor’da” dedi Harry, avcunu sandalyesinin kolçağına sürterek. Yoğun bir rahatsızlık duyuyordu. Steril ziyaretçi odasında bir kez daha oturduğu için değil, burada olma sebebi yüzünden. Bütün seçenekleri gözden geçirmişti. Borç almayı. Bjarne Möller’e her şeyi anlatmayı. Ford Escort’u sürekli götürdüğü tamirciye satmayı. Ama gerçekçi düşündüğünde tek şansı buydu, tek mantıklı yol buydu. Delilikti de bir yandan.

“O telefon numarası sıradan bir numara değil” dedi Harry. “Bana e-posta gönderen kişiyi bulmamızı sağlayacak. O e-postalarda öyle ayrıntılar var ki, yazan kişinin Anna’nın ölümünden hemen önce onun yanında olduğunu kanıtlıyor.”

“Ve arkadaşın, ISP’nin sahiplerinin 60.000 Mısır poundu istediklerini söylüyor. Yani ne kadar?”

“Aşağı yukarı 120.000 kron.”

“Ve sen bu parayı benim vermem gerektiğini düşünüyorsun?”

“Bir şey düşünmüyorum. Sana durumu anlatıyorum sadece. Para istiyorlar ve bende yok.”

Raskol parmağını üst dudağında gezdirdi. “Bu neden benim problemim olsun ki Harry? Bir anlaşma yaptık ve ben üstüme düşeni yaptım.”

“Ben de yapacağım, ama parasız daha uzun sürecek.”

Raskol başını salladı, kollarını kaldırdı ve Harry’nin Çingene dili olduğunu varsaydığı bir dilde bir şeyler mırıldandı. Öystein telefonda umutsuz konuşmuştu. Doğru sunucuyu bulduklarının kesin olduğunu söylemişti. Ama bir barakada duran, paslı, uğuldayan, ama çalışan antika bir makineyi ve üç deveyle bir paket Amerikan sigarası isteyen türbanlı bir at tacirini bulacağını sanmıştı. Oysa klimalı bir ofise girmişti ve oradaki masanın ardındaki genç, takım elbiseli Mısırlı, gümüş çerçeveli gözlüğünün ardından bakarak ona fiyatın “pazarlıksız” olduğunu, ödemenin izi sürülemez banknotlarla yapılması gerektiğini ve teklifin üç günlüğüne geçerli olduğunu söylemişti.

“Görev başındayken benim gibi birinden para aldığın duyulursa olabilecekleri düşünmüşsündür herhalde?”

“Görev başında değilim” dedi Harry.

Raskol kulaklarını avuçlarıyla okşadı. “Sun Tzu der ki, olayları kontrol edemezsen onlar seni kontrol eder. Sen olayları kontrol edemiyorsun *Spiuni*. Yani falso yapıyorsun. Falso yapan insanları sevmem. Dolayısıyla bir önerim var. Durumu ikimiz için de basitleştirelim. Bana bu adamın ismini

ver; gerisini ben hallederim.”

“Hayır!” Harry masaya sertçe vurdu. “Gorillerinin onu dövmelelerini istemiyorum. O adamın hapse atılmasını istiyorum.”

“Beni şaşırtıyorsun *Spiuni*. Seni doğru anladıysam, zaten hassas bir durumdasın. Adaletin olabildiğince acısız yerine gelmesini neden istemiyorsun?”

“İntikam yok. Anlaşmamız buydu.”

Raskol gülümsedi. “Çetin cevizsin Hole. Bunu severim. Anlaşmalara da saygı duyarım. Ama hata yapmaya başladın. O adamın aradığımız kişi olduğunu nereden bileyim?”

“Yazlıkta bulduğum anahtarın Anna’nın anahtarının aynısı olduğunu gördün.”

“Şimdi de tekrar benden yardım istemeye geldin. Bu durumda bana bir şeyler daha vermelisin.”

Harry yutkundu. “Anna’yı bulduğumda, ayakkabısında bir fotoğraf vardı.”

“Devam et.”

“Bence katil tarafından vurulmadan önce o fotoğrafı ayakkabısına saklamayı başardı. Katilin ailesinin fotoğrafı.”

“Hepsi bu mu?”

“Evet.”

Raskol hayır dercesine başını salladı, Harry’ye bakıp sonra tekrar başını salladı.

“Burada kim daha aptal bilmiyorum. Arkadaşının seni kandırmasına izin veren sen mi? Paramı çalıp da saklanabileceğini düşünen arkadaşın mı?” Adam derin derin iç geçirdi. “Yoksa sana parayı vereceğim için ben mi?”

Harry mutluluk, en azından rahatlık hissedeceğini sanmıştı. Midesinin iyice kasıldığını hissetti sadece. “Parayı yatırman için hangi bilgiler gerekiyor peki?”

“Arkadaşının adı, bir de Mısır’daki bankanın, parayı alacağı bankanın ismi yeterli.”

“Bir saat içinde söylerim.” Harry ayağa kalktı.

Raskol kelepçeden kurtulmuşçasına bileklerini ovuşturdu. “Beni anladığını sanmıyorsundur umarım *Spiuni*.” Gözlerini kaldırmadan, usulca söylemişti bunu.

Harry kalakaldı. “Ne demek istiyorsun?”

“Ben Çingene’yim. Dünyam tersine bir dünya olabilir. Çingene dilinde Tanrı nedir bilir misin?”

“Hayır.”

“*Devel*. Şeytan. Tuhaf, değil mi? Ruhunu satıyorsan, onu kime sattığını bilmen iyidir *Spiuni*.”

***

Halvorsen, Harry'nin bitkin görüldüğünü düşünüyordu.

“Bitkinden kastını söyle” dedi Harry, ofis koltuğuna yaslanarak. “Veya boş ver, söyleme.”

Halvorsen, Harry'ye işlerin nasıl gittiğini sordu; Harry'nin “gitmek”ten kastını sorması üzerine de iç geçirip, şansını Elmer'le denemek üzere ofisten çıktı.

Harry, Rakel'den aldığı numarayı çevirdi, ama Rusça konuşan sesi duydu yine ve sesin yanlış numara dediğini varsaydı. Bunun üzerine Bjarne Möller'i arayıp iz üstünde olduğu izlenimini uyandırmaya çalıştı. Möller pek ikna olmamış gibiydi.

“İyi haberler istiyorum Harry. Zamanını nasıl geçirdiğini rapor etmeni değil.”

Beate geldi; videoyu on kez daha izlediğini ve İnfazcı'yla Stine Grette'nin birbirlerini tanıdıklarından artık emin olduğunu söyledi. “Bence kadına öleceğini söyledi en son. Kadının gözlerinden belli. O gözlerde hem meydan okuma, hem de korku var; savaş filmlerindeki, idam edilmek için sıraya dizilen direniş savaşılarının gözlerindeki ifadenin aynısı.”

Sessizlik.

“Hey?” Beate elini Harry'nin gözlerinin önünde salladı. “Bitkin görünüyorsun.”

Harry, Aune'yı aradı.

“Ben Harry. Öldürüleceklerini bilen insanlar nasıl tepki gösterirler?”

Aune kıkırdadı. “Odaklanırlar” dedi. “Zamana.”

“Peki korkarlar mı? Paniğe kapılırlar mı?”

“Duruma göre değişir. Nasıl bir cinayetten bahsediyoruz?”

“Başka insanların önünde. Bir bankada.”

“Anlıyorum. Seni iki dakika sonra ararım.”

Harry beklerken saatine baktı. Telefon 120 saniye sonra çaldı.

“Ölüm süreci, tıpkı doğum süreci gibi çok karmaşıktır” dedi Aune. “İnsanların öyle bir durumda saklanmayı içgüdüsel olarak istemelerinin sebebi yalnızca kendilerini fiziksel olarak savunmasız hissetmeleri değildir. Başkalarının önünde öldürülmek çifte cezadır, çünkü kurbanın mahremiyetinin

akla gelebilecek en kaba şekilde ihlal edilmesidir. İnsanların hücrelerde değil de halkın karşısında idam edilmelerinin suçu önlemekte daha etkili olduğunun düşünülmesinin sebeplerinden biri buydu. Ancak bazı tavizlerde bulunuluyordu; örneğin celladın maske takması zorunluydu. Çoğu insanın sandığının aksine, bunun sebebi celladın kimliğini gizlemek değildi... Onun mahallenin kasabı ya da halat imalatçısı olduğunu herkes biliyordu. Maskenin sebebi, idam edilecek adamın ölüm anında yanında bir yabancı olduğunu hissetmesine kapılmamasıydı.”

“Hımm. Banka soyguncusu da maskeliydi.”

“Maske kullanımı başlı başına bir psikolojik araştırma sahasıdır. Örneğin şu çağdaş fikir, maskenin özgürlüğümüzü elimizden aldığı fikri, tersine çevrilebilir. Maskeler kişiselliği özgürleştirici şekilde ortadan kaldırabilir. Maskeli baloların Victoria dönemindeki popülerliğini başka nasıl açıklayabilirsin? Veya cinsel fantezilerde maske kullanılmasını? Banka soyguncularının maske takmak için daha sıradan sebepleri vardır elbette.”

“Olabilir.”

“Olabilir mi?”

“Bilmiyorum” dedi Harry iç geçirerek.

“Sesin...”

“Yorgun geliyor. Görüşürüz.”

Harry'nin yeryüzündeki konumu güneşten yavaşça uzaklaştıkça, hava giderek daha erken kararmaya başlamıştı. Harry Sofies Sokağı'nda yürürken, Ali'nin dükkânının önündeki limonlar küçük sarı yıldızlar gibi parlıyordu ve yağmur ince ince, sessizce yağıyordu. Harry ikindiye paranın El Tor'daki bankaya aktarılmasıyla uğraşmakla geçirmişti. Bu iş çok zor olmamıştı. Harry, Öystein'la konuşup ondan pasaport numarasını ve kaldığı otelin yanındaki bankanın adresini almış, sonra da bu bilgileri hapishanedeki mahkûm gazetesi *Geri Dönen Hayalet*'e Sun Tzu'yla ilgili bir yazı yazmakta olan Raskol'a telefonla vermişti. Artık beklemek kalmıştı sadece.

Harry apartman kapısına vardı, tam anahtarlarını arayacakken arkasındaki kaldırımdan gelen hafif ayak seslerini duydu. Arkasına dönmedi.

Alçak hırıltıyı duyana dek.

Aslında şaşırılmamıştı. Düdüklü tencereyi durmadan ısıtırsanız, eninde sonunda bir şey olur.

Köpeğin gece gibi kara yüzü, sergilediği dişlerinin beyazlığıyla tezat oluşturuyordu. Apartmanın kapısının yukarısındaki lambanın loş ışığı, hayvanın iri azıdişinden sarkan salyayı ışılatıyordu.

Sessiz, dar sokağın diğer tarafındaki garaj girişinin gölgelerinden gelen tanıdık bir ses “Otur!” dedi. Rottweiler ıslak asfalta, geniş ve kaslı arka ayaklarının üstüne gönülsüzce oturdu; ama parlak

ve kahverengi gözlerini (ki “yavru köpek gözlerine” hiç benzemiyorlardı), Harry’nin üstünden bir an olsun ayırmıyordu.

Yaklaşan adamın yüzüne kepinin gölgesi düşüyordu.

“İyi akşamlar Harry. Köpeklerden korkar mısın?”

Harry karşısındaki kırmızı ağza baktı. Aklına önemsiz bir bilgi geldi. Romalılar, Rottweilerların atalarını Avrupa’yı fethetmekte kullanmışlardı. “Hayır, ne istiyorsun?”

“Sana bir teklifte bulunmak istiyorum. Senin... nasıl derler?”

“Teklifin neyse söyle Albu.”

“Ateşkes.” Arne Albu kepinin önünü kaldırdı. Çocuksu bir edayla gülümsemeye çalıştı, ama önceki kadar etkileyici olamadı. “Benden uzak dur, senden uzak durayım.”

“İlginç. Uzak durmazsam ne yaparsın Albu?”

Albu artık oturmayan, sıçramaya hazır halde duran Rottweiler’ı başıyla gösterdi. “Bazı yöntemlerim var. Ve tamamen âciz değilim.”

“Hımm.” Harry ceket ceplerine pat pat vurarak sigara aradı, ama köpeğin hırıltısı iyice tehditkâr hale gelince vazgeçti. “Bitkin görünüyorsun Albu. Koşuşturmak seni yoruyor mu?”

Albu başını hayır anlamında salladı. “Koşuşturan ben değilim Harry. Sensin.”

“Ya? Bir polisi uluorta, üstü kapalı tehdit ediyorsun. Yorgunluk belirtisi diye buna derim. Neden artık oynamak istemiyorsun?”

“Oynamak mı? Bunu oyun olarak mı görüyorsun? Bir insanın geleceğiyle oynuyorsun; bu bir çeşit kızmabirader oyunu gibi mi geliyor sana?”

Harry, Arne Albu’nun gözlerindeki öfkeyi gördü. Başka bir şeyi de. Adam dişlerini sıkıyordu ve şakaklarıyla alnındaki damarlar kabarmıştı. Çaresizdi.

“Ne yaptığının farkında mısın?” dedi neredeyse fısıldayarak; gülümsemeye çalışmıyordu artık. “Beni terk etti. O... çocukları alıp gitti. Önemsiz bir ilişki yüzünden. Anna benim için bir şey ifade etmiyordu artık.”

Arne Albu, Harry’ye yakın duruyordu. “Anna’yla bir arkadaşım galerisini gezdirirken tanıştım; Anna’nın orada kişisel sergisi vardı tesadüfen. İki tablosunu satın aldım; sebebini bilmiyorum aslında. Ofis için aldığımı söyledim. Onları hiçbir yere asmadım tabii. Ertesi gün tabloları almaya gittiğimde Anna’yla sohbet ettim ve birden onu öğle yemeğine davet ettim. Sonra da akşam yemeğine. İki hafta sonra da hafta sonu için Berlin’e gitmeye. İş çıkırından çıkmıştı. Kapana kısılmıştım ve kurtulmaya çalışmıyordum bile. Vigdis durumu anlayıp da beni terk etmekle tehdit edene kadar.”

Sesi titremeye başlamıştı.

“Vigdis’e bir daha onu aldatmayacağıma söz verdim; benim yaşımda erkekler genç bir kadınla tanışınca bazen salakça etkilenirler dedim. Çünkü gençliklerini hatırlarlar. Genç, güçlü ve özgür oldukları zamanları. Ama *sen* artık öyle değildir. Hele özgür hiç değildir. Çocuk sahibi olunca, bilirsin...”

Sustu; soluk soluğaydı. Ellerini ceket ceplerine sokup konuşmaya devam etti.

“Anna tutkulu bir sevgiliydi. Anormalliğin sınırındaydı. Yapıştı mı asla bırakamıyordu sanki. Kendimi fiziksel olarak zorla kurtarmak zorunda kalıyordum; bir keresinde onun evinden çıkmaya çalışırken ceketim yırtıldı. Ne demek istediğimi anlıyorsunuzdur. Bir keresinde bana *senin* terk etmenden sonra düştüğü hali anlattı. Dağılmış neredeyse.”

Harry karşılık veremeyecek kadar şaşırılmıştı.

“Ama ona acıyordum herhalde” diye devam etti Albu. “Yoksa onunla tekrar görüşmeyi kabul etmezdim. İlişkimizin bittiğini açıkça ifade etmişim, ama altı üstü bana bazı eşyalarımı geri vermek istediğini söyledi. *Senin* geleceğini, her şeyin çığırından çıkacağını bilmiyordum. *Senin* Anna’yla ilişkiye... kaldığı yerden devam etmişim gibi davranacağını.” Başını eğdi. “Vigdis bana inanmıyor. Bana bir daha asla güvenemeyeceğini söylüyor. Bir şans daha vermeyeceğini.”

Yüzünü kaldırdı; Harry adamın gözlerinde yalnızca umutsuzluk gördü. “*Sen* sahip olduğum tek şeyi elimden aldın Hole. Hayatta ailemden başka bir şeyim kalmadı. Onları geri kazanabilir miyim bilmiyorum.” Adamın yüzü acıyla çarpıldı.

Harry düdüklü tencereyi düşündü. Artık her an patlayabilirdi.

“Artık tek şansım şu ki, eğer *sen*... şey yapmazsan...”

Harry, Albu’nun elini ceket cebine soktuğunu görünce içgüdüsel olarak harekete geçti. Albu’nun dizini yandan tekmeleyip, adamın asfalta dizüstü düşmesine yol açtı. Saldırıya geçen Rottweiler’in yüzüne ön kolunu savurdu; yırtılan kumaşın sesini duydu ve etine saplanan dişleri hissetti. Hayvanın çenesinin kilitleneceğini umdu, ama zeki piç onu bıraktı. Harry karşısındaki siyah, çıplak kas yığınının tekme savurup iskaladı. Sıçrayan köpeğin tırnaklarının asfalta sürtündüğünü duydu ve üstüne gelen çeneyi gördü. Birisi ona, Rottweilerlerin bir insanı öldürmenin en etkili yolunun onun gırtlakını parçalamak olduğunu daha üç haftalık bile değilken bildiklerini söylemişti ve şimdi o yetmiş kiloluk kas makinesi kollarının üstünden uçuyordu. Harry tekmenin momentumunu kullanarak yan döndü. Böylece köpek onun gırtlakı yerine ensesini ısırды. Gerçi bu, Harry’nin sorunlarının bittiği anlamına gelmiyordu. Kollarını arkaya uzatıp bir eliyle hayvanın üstçenesini, diğeriyle de altçenesini kavrayıp var gücüyle çekti. Ama köpeğin ağzı açılacağına Harry’nin ensesine birkaç milim daha gömüldü. Köpeğin çenesinin kirşleriyle kasları çeliktendi sanki. Harry geri geri giderek kendini duvara savurdu. Köpeğin kaburgalarının çatladığını duydu, ama hayvanın ağzı açılmadı. Harry paniklemeye başladığını hissetti. Kilitlenen çeneler hakkında bazı şeyler duymuştu; bir çakalın erkek bir aslanın gırtlakını ısırдыğını ve dişisi aslan tarafından parçalanmasından çok sonra bile çenesinin kapalı kaldığını duymuştu. Ensesinden tişörtünün içine akan kanı hissedebiliyordu; diz çökmüş olduğunu fark

etti. Hissizleşmeye mi başlamıştı? Herkes neredeydi? Sofies sessiz bir sokaktı, ama Harry burayı ilk kez bu kadar ıssız gördüğünü düşündü. Her şeyin sessiz gerçekleştiğini fark etti; bağırmalar, havlamalar yoktu; ete sürtünen etin ve parçalanan etin sesleri vardı yalnızca. Bağrımaya çalıştı, ama ses çıkaramadı. Görüş alanının kenarları kararmaya başlıyordu; bir arterine baskı yapıldığını biliyordu ve beynine yeterince kan gitmediği için tünel görüşü oluşmaya başlamıştı. Ali'nin dükkânının önündeki limonlar parlaklıklarını yitiriyordu. Siyah, düz, ıslak ve sağlam bir şey gelip Harry'nin yüzünde patladı. Harry çakıl tadı aldı. Albu'nun çok uzaktan gelen sesini duydu: "Bırak!"

Boynundaki baskı azaldı. Harry'nin yeryüzündeki konumu güneşten yavaşça uzaklaşıyordu; ortalık zifiri karanlıkken birinin "Yaşıyor musun? Beni duyabiliyor musun?" dediğini işitti.

Sonra kulağının yakınından çelik tıkırtısı geldi. Tabanca. Bir tabancanın tetiği çekilmişti.

"Has..." Harry boğuk bir inilti ve asfalta yağın kusmuğun sesini duydu. Yine çelik tıkırtıları. Emniyet kilidi açıldı... Birkaç saniye sonra her şey bitecekti. Harry'nin hissettiği buydu. Âcizlik değil... korku değil... pişmanlık bile değil. Rahatlık sadece. Geride bırakacağı çok şey yoktu. Albu acele etmiyordu. Harry'nin geride bırakacağı bir şey olduğunu anlamasına yetecek kadar zaman geçti. Ciğerlerini havayla doldurdu. Arterleri oksijeni emip beynine pompaladı.

"Tamam, şimdi..." diye söze başladı adam, ama Harry onun gırtlaklarını yumruklayınca susuverdi.

Harry dizlerinin üstünde doğruldu. Halsizdi. Nihai saldırıyı beklerken bilincini korumaya çalıştı. Bir saniye geçti. İki saniye. Üç. Kusmuk kokusu Harry'nin burnunun içini yakıyordu. Tepedeki sokak lambalarını gördü. Sokak boştu. İssizdi. Harry'nin yanında yatan, mavi kapitone ceketli adam hariç; adam ceketinin altına pijama üstü giymiş gibiydi ve gurultular çıkarıyordu. Parıldayan bir metal vardı. Tabanca değil; çakmaktı. Harry o adamın Arne Albu olmadığını gördü. Adam Trond Grette'ydi.

Harry elinde bir fincan sıcak çayla mutfak masasında, hâlâ güçlkle ve hırıltılı soluyan ve panikten gözleri pörtlemiş Trond'un karşısında oturuyordu. Başını dönüyordu, midesi bulanıyordu ve boynu yanmış gibi zonkluyordu.

"İç" dedi Harry. "İçinde bol limon var. Kasları uyuşturup gevşetir; daha rahat nefes almanı sağlar."

Trond itaat etti. Çayın işe yarar gibi görünmesi Harry'yi çok şaşırttı. Trond'un yüzüne, birkaç yudumdan ve öksürük krizinden sonra renk gelmeye başladı.

"Ulkerbl" dedi adam hırıltılı sesle.

"Pardon?" Harry mutfak sandalyesine yayıldı.

"Berbat görünüyorsun."

Harry gülümseyip boynuna doladığı havluya dokundu. Havlu şimdiden kandan sırılsıklamdı. "O yüzden mi kustun?"

“Kan görmeye dayanmam” dedi Trond. “Her seferinde...” Gözlerini devirdi.

“Eh, daha kötüsü olabilirdi. Hayatımı kurtardın.”

Trond başını hayır anlamında salladı. “Seni gördüğümde epey uzaktaydım. Seslendim sadece. Adamın köpeği geri çağırmasının sebebi neydi bilmiyorum. Plakasını alamadığım için kusura bakma, ama bir Cherokee Jeep’le gittiler.”

Harry bunun önemsizliğini belirtmek için elini salladı. “Onun kim olduğunu biliyorum.”

“Ya?”

“Soruşturma altında olan biri. Ama sen burada ne aradığını söyleyen daha iyi olur belki Grette.”

Trond çay fincanıyla oynadı. “Acil servise gidip o yaraya baktırmalısın kesinlikle.”

“Bunu düşünürüm. Sen son konuşmamızdan beri düşündün mü peki?”

Trond başını yavaşça sallayarak onayladı.

“Vardığın sonuç nedir?”

“Ağabeyime daha fazla yardım edemem.” Harry, Trond’un bunu fısıldayarak söylemesinin sebebinin gırtlığının incinmesi olup olmadığını anlayamadı.

“Ağabeyin nerede?”

“Sana söyleyen kişinin ben olduğumu ona söylemeni istiyorum. Durumu anlasın.”

“Tamam.”

“Porto Seguro.”

“Hımm.”

“Brezilya’da bir şehir.”

Harry burnunu kıvırdı. “Tamam. Onu orada nasıl bulacağım?”

“Bana orada bir evi olduğunu söyledi o kadar. Adres vermedi, telefon numarası verdi sadece.”

“Neden? Kanun kaçağı değil sonuçta.”

“Bunun doğru olduğundan emin değilim.” Trond bir yudum daha aldı. “Neyse, adresini bilmememin daha iyi olacağını söyledi.”

“Hımm. Orası büyük bir şehir mi?”

“Lev’in dediğine göre nüfusu bir milyon civarında.”

“Tamam. Bildiğin başka bir şey var mı peki? Ağabeyini tanıyan, adresini biliyor olabilecek insanlar?”

Trond duraksadıktan sonra başını hayır anlamında salladı.

“Söyle” dedi Harry.

“Lev’le ben Oslo’daki son görüşmemizde kahve içmeye gittik. Buranın kahvesinin tadının eskisinden de berbat olduğunu söyledi. Mahallesiindeki bir kahvede her gün *cafezinho* içiyormuş.”

“Kahve mi? Kahvehane yani?”

“Evet. *Cafezinho* da sert Brezilya espressosu. Lev oraya her gün gidiyormuş. Kahveyle nargile içiyormuş ve mekânın Suriyeli sahibiyle domino oynuyormuş; onunla arkadaş olmuş. Adamın adını hatırlıyorum.. Muhammed Ali. Şu boksör gibi.”

“Ve başka elli milyon Arap gibi. Ağabeyin kahvehanenin ismini söyledi mi?”

“Söylemiştir herhalde, ama hatırlamıyorum. Bir Brezilya şehrinde çok kahvehane olmasa gerek, değil mi?”

“Haklı olabilirsin.” Harry düşündü. Artık elinde sağlam ipuçları vardı kesinlikle. Alnına dokunacak oldu, ama elini kaldırmaya çalıştığı anda boynu acıdı.

“Son bir soru Grette. Bana bunu söylemeye neden karar verdin?”

Trond’un fincanı biraz sarsıldı. “Onun burada, Oslo’da olduğunu biliyordum.”

Harry’nin boynundaki havlu kalın bir halat gibi gelmeye başladı. “Nasıl?”

Trond yanıt vermeden önce çenesinin altını uzun uzun kaşıdı. “İki yıldan fazla zamandır konuşmuyorduk. Durup dururken arayıp burada olduğunu söyledi. Bir kafede buluşup uzun uzun konuştuk. Kahveden o zaman bahsetti işte.”

“Bu ne zamandı?”

“Banka soygunundan üç gün önce.”

“Nelerden konuştunuz?”

“Her şeyden. Ve hiçbir şeyden. O kadar uzun süredir tanışıyoruz ki, önemli şeylerden çok havadan sudan şeyleri konuşuyoruz artık. Mesela... babamızın gülleri filan gibi.”

“Önemli şeyler neler peki?”

“Keşke yapılmısaydı denebilecek şeyler. Ve keşke söylenmeseydi denebilecek sözler.”

“Bunların yerine güllerden bahsediyorsunuz yani?”

“Stine’yle ben ailemin evinde kalırken güllere ben bakıyordum. Orası Lev’le birlikte büyüdüğüm yerdi. Çocuklarımızın büyümesini istediğim yerdi.” Trond alt dudağını ısırıldı. Gözlerini kahverengili beyazlı muşamba örtüden ayırmıyordu; bu bez Harry’nin annesi ölünce aldığı, annesine ait tek şeydi.

“Soygun hakkında bir şey söyledi mi?”

Trond başını hayır anlamında salladı.

“Görüştiğinizde soygunu çoktan planlamıştı mutlaka; bunun farkındasın, değil mi? Onun karının çalıştığı bankayı soymayı planladığının?”

Trond derin derin iç geçirdi. “Öyle olsa anlardım sanırım ve onu engellerdim. Anlarsın ya, Lev bana banka soygunlarından bahsetmeye bayılırdı. Bankaların kamera kayıtlarının kopyalarını bulup Disengrenda’daki dairede saklar, arada sırada onları birlikte seyretmemizde ısrar ederdi. Ne kadar zeki bir ağabeyim olduğunu göstermek için. Stine’yle evlenip çalışmaya başladığımda, artık planlarını dinlemek istemediğimi açıkça söyledim. Zor durumda kalıyordum.”

“Hımm. Ağabeyin Stine’nin o şubede çalıştığını bilmiyordu yani?”

“Stine’nin Nordea’da çalıştığını söylemiştim, ama şubeyi söylemedim galiba.”

“Ama tanışıyorlardı?”

“Birbirlerini birkaç kez görmüşlerdi, evet. Aile toplantılarında. Lev öyle şeylerden pek hazzetmezdi.”

“Araları nasıldı?”

“Eh, Lev istediği zaman etkileyici olabilir.” Trond acı acı gülümsedi. “Dediğim gibi, ortak genlerimiz yoktu sanki. Lev’in iyi tarafını eşime göstermesi hoşuma gidiyordu. Stine’nin de, Lev’in sevmediği insanlara ne kadar kötü davranabildiğini söylediğimde gururu okşanıyordu. Evimize ilk gelişinde Lev ona mahallemizi gezdirip küçükken oyun oynadığımız her yeri gösterdi.”

“O üstgeçide götürmedi ama?”

“Evet, oraya götürmedi.” Trond ellerini düşünceli bir edayla kaldırıp onlara baktı. “Ama bunu kendisi için yaptığını düşünme. Lev yaptığı kötü şeylerden bahsetmeyi severdi. Öyle bir ağabeyimin olduğunu Stine’nin bilmesini istemediğimi anladı sadece.”

“Hımm. Ağabeyinin yüce gönüllülüğünü abartmadığına emin misin?”

Trond başını hayır anlamında salladı. “Lev’in bir karanlık, bir de aydınlık tarafı var. Hepimiz gibi. Sevdiği insanlar için canını verir.”

“Ama hapishanede değil?”

Trond ağzını açtı, ama yanıt vermedi. Güzünün altı seğiriyordu. Harry iç geçirip güçlölkle ayağa kalktı. “Taksi tutup acile gitmeliyim.”

“Arabam var” dedi Trond.

Motor usulca uğulduyordu. Harry karanlık gece göğünün altında parlayarak geçip giden sokak lambalarına, gösterge paneline ve direksiyonu tutan Trond’un seręeparmaęında ışıldayan elmas yüzüğe baktı.

“O yüzük hakkında yalan söyledin” diye fısıldadı. “Elması otuz bin kron etmeyecek kadar küçük. Aşaağı yukarı beş bin krona aldın bence; Stine için buradan, Oslo’daki bir kuyumcudan aldın. Değil mi?”

Trond başıyla onayladı.

“São Paulo’da Lev’le buluştun, değil mi? Para onun içindi.”

Trond yine başıyla onayladı.

“Onu idare edecek kadar para” dedi Harry. “Yeni bir iş için Oslo’ya dönmeye karar verdiğinde uçak bileti almasına yetecek kadar.”

Trond karşılık vermedi.

“Lev hâlâ Oslo’da” diye fısıldadı Harry. “Cep telefonunu istiyorum.”

“Bak ne diyeceğim?” Trond, Alexander Kiellands Plass parkından sağa saptı dikkatle. “Dün gece rüyamda Stine yatak odama gelip benimle konuştu. Melek gibi giyinmişti. Gerçek melek gibi değil, hani şu karnavallardaki melek kostümlü insanlar gibi. Yukarıya ait olmadığını söyledi. Uyanınca Lev’i düşündüm. Biz derse girerken onun okul çatısının kenarında oturup ayaklarını sarkıtmasını düşündüm. Küçücük bir noktaydı, ama ne düşündüğümü hatırlıyorum. Lev yukarıya aitti.”

25
Bahşış

Ivarsson'un ofisinde üç kişi oturuyordu: Ivarsson tertipli masasının ardındaydı, Beate ile Harry ise –biraz alçak– koltuklardaydılar. Alçak koltuk kadar bilindik bir hükmetme tekniğinin artık kullanılmadığını düşünmek mazur görülebilirdi; ancak Ivarsson farklı düşünüyordu. Temel tekniklerin modasının asla geçmediğini deneyimlerinden öğrenmişti.

Harry pencereden dışarı bakabilmek için koltuğunu geriye eğdi. Manzarada Plaza Oteli vardı. Yuvarlak bulutlar, cam kuleyle şehrin üstünden yağmur bırakmadan geçiyordu. Harry hastanede olduğu tetanos aşısından sonra ağrı kesiciler kullansa da uyuyamamıştı. İş arkadaşlarına azgın bir sokak köpeğinin saldırısına uğradığını söylemişti; bu yalan, inandırıcı olacak kadar orijinal ve gerçeğe yakındı. Harry'nin şişmiş boynuna sımsıkı sarılı bandaj, derisine sürtünüyordu. Harry konuşmakta olan Ivarsson'a doğru başını çevirirse canının tam olarak ne kadar yanacağını biliyordu. Canı yanmayacak olsa bile başını çevirmeyeceğini de biliyordu.

Ivarsson, masasını silerek ve gülümsememek için kendini zor tutuyormuş gibi yaparak “Brezilya'da araştırma yapmak için uçak bileti istiyorsunuz yani?” dedi. “İnfazcı Oslo'da banka soyup durmakla meşgulken?”

“Oslo'daki yerini bilmiyoruz” dedi Beate. “Oslo'da olup olmadığını da. Ama Porto Seguro'daki evini, kardeşinin söylediği evi bulmayı umuyoruz. Evi bulursak İnfazcı'nın parmak izlerini de buluruz. Ve Coca-Cola şişesindeki parmak izlerine uyarlarsa, elimizde kesin kanıt var demektir. Oraya gitmek için yeterli sebep bu.”

“Öyle mi? Peki bu parmak izleri neden bir tek sizde var?”

Beate, Harry ile bakışmaya boşuna çabaladı. Yutkundu. “İlkesel olarak birbirimizden bağımsız çalışmamız gerektiğinden, onları paylaşmamaya karar verdik. Zamanı gelene kadar.”

“Beateciğim” diye söze başladı Ivarsson, sağ gözüyle göz kırparak. “‘Biz’ diyorsun, ama ben bu kararı Harry Hole'un verdiğini biliyorum. Hole'un yöntemlerimi harfiyen uygulama azmini takdir ediyorum, ama ilkelerimizin birlikte elde edebileceğimiz sonuçların önüne geçmesine izin vermemeliyiz. O yüzden tekrar soruyorum: Hangi parmak izlerinden bahsediyorsun?”

Beate, Harry'ye âcizce baktı.

“Hole?” dedi Ivarsson.

“Biz böyle çalışıyoruz” dedi Harry. “Zamanı gelene kadar.”

“Keyfiniz bilir” dedi Ivarsson. “Ama yolculuğu unutun. Parmak izleri konusunda Brezilya polisinden yardım istemeniz gerekecek.”

Beate genzini temizledi. “İstedim. Bahia eyaleti emniyet müdürlüğüne yazılı başvuruda bulunduk, ayrıca bölge savcısıyla temasa geçtik; arama izni çıkartacak. Konuştuğum kişi, Brezilya hükümetinde tanıdıklarımız yoksa bu işin iki ayla iki yıl arasında süreceğini söyledi.”

“Ve yarın akşam kalkan uçağa iki bilet aldık” dedi Harry tırnağını inceleyerek. “Kararın ne?”

Ivarsson güldü. “Ne sence? Dünyanın öbür ucuna uçakla gitmek için para istiyorsunuz, ama sebebini bile söylemiyorsunuz. Bir evi izinsiz aramayı planlıyorsunuz; ama adli tıp kanıtı bulsanız bile, yasal olmayan yoldan elde ettiğiniz için mahkemede geçersiz sayılacak muhtemelen.”

“Eski tuğla numarası” dedi Harry usulca.

“Pardon?”

“Kimliği belirsiz biri pencereye tuğla atar. Bu durumda, tesadüfen oradan geçmekte olan polislerin eve girmek için izne ihtiyaçları yoktur. Oturma odasından esrar kokusu alır gibi olurlar. Öznel bir algı, ama evi hemen aramak için makul bir sebep. Evden parmak izi gibi adli tıp kanıtları toplanır. Gayet yasal.”

“Kısacası... söylediğiniz şeyi biz de düşündük” diye ekledi Beate çabucak. “Evi bulursak, parmak izlerini yasal yollardan elde edeceğiz.”

“Ya, öyle mi?”

“Tuğla kullanmaya gerek kalmadan umarım.”

Ivarsson başını hayır anlamında salladı. “Bu yetmez. Cevabımı bağırarak, haykırarak veriyorum: Hayır.” Görüşmenin sona erdiğini göstermek için kol saatine baktı ve hafif, sürüngensi bir gülümseyişle ekledi: “Zamanı gelene kadar.”

“Ona azıcık bir şeyler anlatsan olmaz mıydı?” dedi Beate, Ivarsson’un ofisinden çıkıp koridorda yürürlerken.

“Ne gibi?” dedi Harry, boynunu özenle çevirerek.

“Bize bilet parası vermesi için şans bile tanımadın adama.”

“Gururunun incinmemesi için şans tanıdım.”

“Ne demek istiyorsun?” Asansörün önünde durdular.

“Demiştim ya. Bu vakada bazı şeyleri yapmakta özgürüz.”

Beate dönüp ona baktı. “Anlıyorum galiba” dedi yavaşça. “Eee, şimdi ne olacak?”

“İstedığımız olacak. Güneş kremi unutma.” Asansör kapıları açıldı.

Günün ilerleyen saatlerinde Bjarne Möller, Harry’ye Emniyet Müdürü’nün Harry’yle Beate’nin Brezilya’ya gitmelerine izin verme ve masrafları Hırsızlık Masası’na ödetme kararının Ivarsson’u çok sinirlendirdiğini söyledi.

Harry eve gitmeden, “Şimdi mutlu musun?” dedi Beate ona.

Ama Harry nihayet başlayan yağmurun altında Plaza’dan geçerken, hiç tatmin duymuyordu tuhaf bir şekilde. Hissettiği tek şey utançtı, bir de acıdan ve uykusuzluktan kaynaklanan bitkinlik.

“Bahşiş mi?” diye haykırdı Harry telefona. “Bahşiş ne yahu?”

“Rüşvet” dedi Öystein. “Bu lanet olası ülkede rüşvet vermeyince kimse kılını bile kıpırdatmıyor.”

“Başlarım böyle işe!” Harry aynanın önündeki sehpayı tekmeledi. Telefon sehpadan kayıp düşünce, Harry’nin tuttuğu ahize elinden kurtuldu.

“Alo? Orada mısın Harry?” dedi yerdeki telefon cızırdayarak. Harry’nin içinde telefonu orada bırakmak geldi. Gitmek. Veya bir Metallica albümü koyup sesi sonuna kadar açmak. Eski albümlerinden birini.

“Dağılma Harry!” diye ciyakladı ses.

Harry boynunu kımıldatmadan eğilip ahizeyi aldı. “Kusura bakma Öystein. Ne kadar istiyorlar demiştin?”

“Yirmi bin Mısır poundu. Veya kırk bin Norveç kronu. Parayı ver, gerisini merak etme diyorlar.”

“Bizi kazıklıyorlar Öystein.”

“Elbette kazıklıyorlar. Sunucuyu istiyor muyuz, istemiyor muyuz?”

“Para yolda. Fatura almayı unutma, tamam mı?”

Harry yatağa uzanıp, aldığı üç ağrı kesici hapın etki etmesini beklerken tavana baktı. Karanlığın içine düşmeden önce gördüğü son şey yukarıdan kendisine bakan, ayaklarını sallandıran bir oğlan çocuğuydu.

IV

26

D'Ajuda

Fred Baugestad akşamdan kalmaydı. Otuz bir yaşındaydı, boşanmıştı ve Statfjord B petrol platformunda işçi olarak çalışıyordu. İşi zordu ve çalışırken bira içmesi yasaktı; ama maaşı dolgundu, odası televizyonluydu, gurme yemekleri yiyordu ve en güzeli, üç hafta çalışıp dört hafta tatil yapıyordu. Tatillerde kimi işçiler evlerine, karılarına giderdi; kimileri duvarlara bakardı; kimileri can sıkıntısından delirmemek için taksi şoförlüğü yapar veya inşaatlarda çalışırdı; kimileriye Fred'in yaptığı şeyi yapardı: Sıcak bir ülkeye gidip ölümüne içerdi. Fred arada sırada kızı Karmöy'e kartpostal gönderiyordu; ona hâlâ "bebeğim" diyordu, oysa kız artık on yaşındaydı. Yoksa on bir mi? Neyse, Fred'in Avrupa'yla tek bağlantısı buydu artık ve yeterliydi. Babasıyla yaptığı son konuşmada, adam Fred'in annesinin yine Rimi Süpermarketi'nden bisküvi çaldığı için tutuklanmasından yakınmıştı. "Onun için dua ediyorum" demişti babası ve Fred'in yanında Norveççe İncil olup olmadığını sormuştu. "İncil kahvaltı kadar vazgeçilmezim baba" diye karşılık vermişti Fred. Bu doğrudu, çünkü Fred d' Ajuda'dayken asla kahvaltı yapmazdı. *Caipirinha* yiyecekten sayılmazsa tabii. Gerçi Fred her kokteyle en az dört kaşık şeker koyuyordu. Fred Baugestad'ın *caipirinha* içmesinin sebebi, tadının gerçekten berbat olmasıydı. Avrupa'da bu içki hak etmediği bir saygınlığa sahipti, çünkü *cachaça* yerine rom ve votkayla yapılıyordu... Şekerkamışının damıtılmasıyla elde edilen sert ve acı bir Brezilya *aguardente*'si olan *cachaça*, *caipirinha*'nın Fred'in tabiriyle kefaret için içilecek türden bir içki olmasına yol açıyordu. İki dedesi de alkolik olan Fred, alkolizme genetik yatkınlığı olduğunu düşündüğünden ihtiyatlı olmaya, asla bağımlısı olamayacağı kadar berbat içkilerle yetinmeye karar vermişti.

Bugün Muhammed'in mekânına ayaklarını sürüyerek gidip espressoyla brendi içmiş, sonra da çıkıp havayı titreştiren ısıda, küçük ve alçak ve görece beyaz evlerin arasından geçen dar, çakıllı yolda ağır ağır yürüyerek evine dönmüştü. Roger'la birlikte kiraladığı ev, daha az beyaz olanlardan biriydi. Boyaları dökülmüştü ve içinin gri, bakımsız duvarları Atlantik'ten esen nemli rüzgârlar yüzünden öyle rutubetlenmişti ki, insan dilini çıkarınca pis duvar kokusunun tadını alabiliyordu. Ama dilimi niye çıkarayım ki, diye düşündü Fred. Ev idare ederdi. Üç yatak odası, iki şilte, buzdolabıyla fırın. Ayrıca oturma odası dedikleri odadaki kanepeler ve iki Leca blokunun tepesinde duran masa üstü; buraya oturma odası demelerinin sebebi duvarda pencere dedikleri, neredeyse kare şeklinde bir deliğin bulunmasıydı. Evet, biraz daha sık temizlik yapmaları gerekiyordu –mutfağı istila etmiş olan sarı ateş karıncaları ısırınca epey can yakabiliyordu–, ama buzdolabı oturma odasına taşındığından beri Fred mutfağa çok gitmiyordu. Kanepeye uzanıp şimdi ne yapacağını düşünürken Roger içeri girdi.

"Neredeydin?" diye sordu Fred.

"Porto'daki bir eczaneye gittim" dedi Roger pişmiş kelle gibi sırıtarak; kafası kocaman ve lekeliydi. "Orada neler sattıklarına inanamazsın. Norveç'te reçeteyle bile verilmeyen şeyler var." Bir plastik torbanın içini boşalttı ve etiketlerdeki yazıları yüksek sesle okumaya başladı.

"Üç miligram Benzodiazepine. İki miligram Flunitrazepam. Resmen Rohypnol buldum yahu!"

Fred karşılık vermedi.

"Hayrola?" dedi Roger neşeyle. "Henüz bir şey yemedin mi?"

“*Nao*. Muhammed’in yerinde kahve içtim sadece. Bu arada, orada esrarengiz bir adam vardı; Muhammed’e Lev’i soruyordu.”

İlaçlara bakan Roger birden başını kaldırıverdi. “Lev’i mi? Nasıl biriydi?”

“Uzun boylu. Sarışın. Mavi gözlü. Norveçli gibi konuşuyordu.”

“Aman ya; beni korkutmasana Fred.” Roger etiketleri okumayı sürdürdü.

“Ne demek istiyorsun?”

“Şöyle söyleyeyim. Gördüğün adam uzun boylu, esmer ve zayıf olsaydı d’Ajuda’dan gitmemiz gerekecekti. Hatta batı yarımküresinden. Polise benziyor muydu?”

“Polisler nasıl görünür ki?”

“Onlar... neyse, boş ver petrolcü.”

“Ayyaşa benziyordu. Öyle insanların nasıl görüldüğünü bilirim.”

“Tamam. Lev’in arkadaşıdır belki de. Ona yardımcı olalım mı?”

Fred başını hayır anlamında salladı. “Lev burada gizleniyor muymuş neymiş; öyle bir şey demişti. Muhammed de Lev’i tanımıyormuş gibi yaptı. Lev o herifin kendisini bulmasını istiyorsa, kendini bir şekilde buldurur zaten.”

“Şaka yapıyordum. Bu arada, Lev nerede? Onu haftalardır görmüyorum.”

“Norveç’e gitmiş diye duydum en son” dedi Fred, başını yavaşça kaldırarak.

“Belki de banka soyup yakalanmıştır” dedi Roger gülümseyerek. Lev’in yakalanmasını istediğinden değil; banka soyma düşüncesi onu gülümsetirdi hep. Üç kez banka soymuştu ve her seferinde büyük haz almıştı. Evet, ilk ikisinde yakalanmışlardı, ama üçüncüsünde her şeyi düzgün yapmışlardı. Roger o soygundan bahsederken, güvenlik kameralarının şans eseri bozuk olmasını atlardı hep; her halükârda, çaldığı para sayesinde burada, d’Ajuda’da aylıklık yapabiliyor, arada sırada da afyon kullanıyordu.

Bu güzel, küçük köy Porto Seguro’nun güneyindeydi ve yakın zamana dek Bogota’nın güneyinde, Avrupa’da aranan kişilerin en bol bulunduğu yerd. Kanun kaçakları buraya 70’li yıllarda, d’Ajuda hippilerin ve Avrupa’da kumarbazlık, ev yapımı mücevherat ve incik boncuk satmakla geçinen insanların yaz aylarındaki uğrak yeri haline gelince akın etmeye başlamışlardı. Bu insanlar d’Ajuda’ya para getirip genellikle kimseyi rahatsız etmediklerinden, köyün ticaretiyle sanayisinin tamamını ellerinde bulunduran iki Brezilya ailesi yerel emniyet müdürüyle anlaşmışlardı ve böylece plajda, kafelerde, sayıları giderek artan barlarda, zamanla sokaklarda ve herhangi bir yerde esrar içilmesine karışılmamaya başlanmıştı.

Ama bir sorun vardı: Turistlere esrar içtikleri ve pek bilinmeyen başka kanunları çiğnedikleri için

kesilen cezalar, başka yerlerde olduğu gibi burada da düşük maaşlı polisler için önemli bir gelir kaynağıydı. Dolayısıyla polisin kârlı turizm sektörünü sekteye uğratmaması için iki aile polise alternatif gelir kapıları açmak zorunda kalmışlardı. Bu, yerel esrar üretiminden ve satışından sorumlu Amerikalı bir sosyologla Arjantinli erkek arkadaşının himaye ve tekellik garantisi karşılığında emniyet müdürüne komisyon ödemeye zorlanmalarıyla başlamıştı... Böylece artık potansiyel rakipler hemen tutuklanıp gösterişli bir şekilde federal polise teslim ediliyorlardı. Birkaç yerel polis memurunun cebi doluyor, her şey yolunda gidiyordu, ta ki üç Meksikalı daha yüksek komisyon ödemeyi teklif edene dek. Bir pazar sabahı, Amerikalıyla Arjantinli postanenin önündeki pazar meydanında federal polise şaşaalı bir şekilde teslim edilmişlerdi. Yine de, pazarın belirlediği etkili himaye satın alma ve satma sistemi palazlanmayı sürdürmüş ve d' Ajuda kısa sürede, dünyanın dört bir yanındaki suçluların Pattaya gibi yerlere kıyasla çok daha ucuza görece güvenli bir hayat satın alabildikleri bir yer haline gelerek, böyle insanlarla dolup taşmıştı. Ama uzun plajları, kırmızı günbatımları ve esrarı muhteşem olan bu el değmemiş doğa hazinesi 80'li yıllarda turist akbabalar... yani sırt çantalılar tarafından keşfedilmişti. Turistler tüketme arzusuyla d' Ajuda'ya akın akın gelmiş; dolayısıyla, köyün hâkimi olan iki aile d' Ajuda'nın kanun kaçaklarının yuvası olmasının ekonomik sürdürülebilirliğini sorgulamak zorunda kalmıştı. Küçük, karanlık barlar dalgıç ekipmanları kiralanan dükkânlara dönüştükçe ve eskiden yerlilerin lambada dansı yaptığı kafede “Çılgın-Çılgın-Ay partisi” geceleri düzenlenmeye başlandıkça, polis küçük beyaz evlere giderek daha çok baskın yapmak ve vahşice direnen tutukluları meydana yaka paça götürmek zorunda kalmıştı. Yine de d' Ajuda hâlâ kanun kaçakları için dünyanın başka birçok yerinden daha güvenliydi, artık sadece Roger değil, herkes paranoyaklaşmış olsa da.

D' Ajuda'nın besin zincirinde Muhammed Ali gibi birine yer olmasının sebebi buydu. Onun burada tutunabilmesinin başlıca sebebi, Porto Seguro otobüsünün son durağı olan meydanda stratejik bir gözlem yerine sahip olmasıydı. Muhammed üstü açık kahvesinin tezgâhının ardından bakınca d' Ajuda'nın güneşin altında pişen, arnavutkaldırımlı, tek meydanında olup biten her şeyi görebiliyordu. Yeni otobüsler gelince kahve servisi yapmayı kesiyor, nargileye Brezilya tütününü – evinde yetiştirdiği *m'aasil* kadar iyi değildi bu tütün– koyuyor ve yeni gelen insanları izlemeye başlayıp, polis ya da kelle avcısı olabilecek kişileri saptıyordu. Birinin polis olduğuna şaşmaz sezileriyle kanaat getirirse, hemen alarm veriyordu. Alarm sistemi, bir çeşit üyelik sistemiydi; aylık kullanım bedelini ödeyenlere telefon ediliyor veya ufak tefek, tez ayaklı Paulinho onların kapılarına mesaj iletiriyordu. Muhammed'in gelen otobüslere dikkat etmesi için bir sebep daha vardı. Rosalito'yla birlikte Rio'dan ve kadının kocasından kaçtığında, o adam tarafından bulunurlarsa başlarına ne geleceğinden hiç şüphesi yoktu. Rio'nun veya São Paulo'nun *favela*'larında, basit cinayetleri iki yüz dolara işleyecek adamlar bulunabilirdi; ama deneyimli profesyonel katiller bile bulup öldürme işini en fazla iki, üç bin dolar artı masraflar karşılığında yapıyorlardı ve fiyatlar son on yıldır düşmekteydi. Üstelik çiftler öldürülecekse epey indirim yapılıyordu.

Muhammed'in kelle avcısı olduğunu düşündüğü kişiler dosdoğru onun kahvesine giriyorlardı bazen. Dikkat çekmemek için kahve ısmarlıyor, sonra da uygun bir zamanda kahve fincanını bırakıp kaçınılmaz soruyu soruyorlardı: “Arkadaşım falanca filancanın nerede oturduğunu biliyor musun?” veya “Bu fotoğraftaki adamı tanıyor musun? Ona borcum var da.” Böyle durumlarda standart yanıtını veren (“İki gün önce gördüm *senhor*; büyük bir bavul taşıyarak otobüse binip Porto Seguro'ya gitti”)

Muhammed, yalanı işe yararsa hem kelle avcısından para alıyordu, hem de adam ilk otobüse atlayıp gidiyordu.

Buruşuk keten takımlı, uzun boylu, sarışın, boynu beyaz bandajlı adam tezgâha bir çanta ve bir Playstation taşıma çantası koyup da alınının terini silince ve İngilizce kahve ısmarlayınca, Muhammed normal ücretinden birkaç real fazlasını kazanabileceğini anladı. Ama sezilerini harekete geçiren kişi adam değildi; yanındaki kadındı. Kadının polis olduğu ilk bakışta anlaşılıyordu.

***

Harry etrafa göz gezdirdi. Kendisinin, Beate'nin ve tezgâhın ardındaki Arap'ın dışında kafede üç kişi vardı. Sırt çantalı iki turist, bir de akşamdan kaldığı belli olan kılıksız bir turist. Harry'nin boynu çok acıyordu. Saatine baktı. Oslo'dan yirmi saat önce ayrılmışlardı. Oleg arayıp da Tetris rekorunu kırdığını söyleyince, Harry Recife uçağına binmeden önce Heathrow'daki oyun dükkânından bir Namco G-Con 45 satın almayı başarmıştı. Pervaneli uçakla Porto Seguro'ya gitmişlerdi. Havalimanından çıktıklarında Harry muhtemelen fahiş fiyat çeken bir taksiciyle pazarlık etmişti; adamın onları götürdüğü feribota binip d'Ajuda'ya gitmiş, son birkaç kilometreyi oradan bindikleri bir otobüsle, sarsıla sarsıla kat etmişlerdi.

Harry'nin ziyaretçi odasında oturup Raskol'a Mısırlılara vermek için 40.000 krona daha ihtiyacı olduğunu açıklamasının üzerinden yirmi dört saat geçmişti. Raskol da ona Muhammed Ali'nin kahvesinin Porto Seguro'da değil, civardaki bir köyde olduğunu söylemişti.

“D'Ajuda” demişti Raskol sırtarak. “Orada yaşayan birkaç tanıdığım var.”

Arap, Beate'ye baktı ve kadının başını hayır anlamında sallaması üzerine kahve fincanını Harry'nin önüne bıraktı. Kahve sert ve acıydı.

Harry “Muhammed” deyince, tezgâhın ardındaki adamın kaskatı kesildiğini gördü. “Sen Muhammed'sin, değil mi?”

Arap yutkundu. “Sen kimsin?”

“Bir dost.” Harry sağ elini ceketinin içine sokunca, adamın esmer yüzünde panik belirdiğini gördü. “Lev'in kardeşi onu bulmaya çalışıyor.” Harry, Beate'nin Trond'un evinde bulduğu fotoğraflardan birini çıkarıp tezgâha koydu.

Muhammed bir anlığına gözlerini kapadı. Dudaklarını sessizce kımıldatıyordu; şükran duası eder gibiydi.

Fotoğrafta iki oğlan çocuğu vardı. Uzun boylu çocuk kırmızı bir kapitone ceket giymişti. Gülüyordu ve kolunu fotoğraf makinesine utangaçça gülümseyen diğer çocuğun omuzlarına dostça atmıştı.

“Lev kardeşinden bahsetti mi bilmiyorum” dedi Harry. “Kardeşinin adı Trond.”

Muhammed fotoğrafı alıp inceledi.

“Hımm” dedi sakalını kaşıyarak. “İkisini de hiç görmedim. Lev diye birinden bahsedildiğini de hiç duymadım. Ki buradaki hemen herkesi bilirim.”

Fotoğrafi Harry’ye verdi; Harry fotoğrafı iç cebine geri koyup kahvesini bitirdi. “Kalacak bir yer bulmamız gerek Muhammed. Sonra geri geleceğiz. Sen bu arada biraz düşün.”

Muhammed başını hayır anlamında sallayarak, Harry’nin kahve fincanının altına koyduğu yirmi dolarlık banknotu aldı ve iade etti. “Bozuğum yok” dedi.

Harry omuz silkti. “Nasılsa geri geleceğiz Muhammed.”

Turist sezonunda olmadıklarından, Vitória adlı küçük bir otelde iki büyük oda bulabildiler. Harry’ye 69 numaralı odanın anahtarı verildi; oysa otel yalnızca iki katlıydı ve yirmi küsur odalıydı. Harry kırmızı, kalp şeklindeki yatağın yanındaki komodinin çekmecesini açıp da iki prezervatif ve otelin kutlama mesajını bulunca, balayı süitinde olduğuna karar verdi. İnsan yataktan bakınca, banyo kapısının tamamını kaplayan aynadan kendini görebiliyordu. Odadaki yatak hariç tek mobilya olan orantısızca büyük, derin gardıropta biraz eski görünen, sırtlarında oryantal semboller bulunan iki kısa bornoz asılıydı.

Kadın resepsiyonist, Lev Grette’nin fotoğraflarını görünce gülümseyip başını hayır anlamında salladı. Aynı şey yandaki restoranda ve daha ilerideki, tuhaf bir şekilde sessiz olan anacadedeki internet kafede de gerçekleşti. Anacadde tipik bir şekilde kiliseden mezarlığa dek uzanıyordu, ama ismi yeniydi: Broadway. Su ve Noel süsleri satılan, kapısının üstünde SÜPERMARKET yazılı küçük bakkalda, biraz aramadan sonra yazarkasanın ardında bir kadın buldular. Kadın onlara donuk gözlerle bakarak, bütün sorularını “evet” diye yanıtladı; sonunda pes edip gittiler. Geri dönerlerken yolda tek bir kişi gördüler; bir cipe yaslanmış, kollarını kavuşturmuş, beli tabancalı, onları esneyerek seyreden genç bir polisi.

Muhammed’in kahvesinde, tezgâhın ardındaki zayıf oğlan çocuğu patronunun birden paydos etmeye karar verip yürüyüşe çıktığını açıkladı. Beate adamın ne zaman geri geleceğini sorunca çocuk başını hayır anlamında sallayarak güneşi gösterdi ve “Trancoso” dedi.

Oteldeki kadın resepsiyonist, d’Ajuda’nın en güzel yerinin Trancoso’ya dek uzanan on üç kilometrelik beyaz kumsal olduğunu söyledi. Meydandaki Katolik kilisesi hariç, köyde görülecek başka şey yoktu zaten.

“Hımm. Peki ortalık neden bu kadar تنها *senhora*?” diye sordu Harry.

Kadın gülümseyerek denizi gösterdi.

Oradaydılar. Bunaltıcı sıcakta iki yönde göz alabildiğine uzanan kavurucu kumsaldaydılar. Kımıldamadan yatıp güneşlenen insanlar, soğuk su ve meyve torbalarını iki büküm taşıyarak gevşek kumlarda ağır ağır yürüyen plaj satıcıları, bangır bangır samba müziği çalınan saz çatılı derme çatma

barlarda sırttan barmenler ve dudakları çinko oksitle beyaza boyanmış, Brezilya bayrağı desenli sarı mayolar giymiş sörfçüler vardı. Ve ayakkabılarını ellerinde taşıyarak güneye doğru yürüyen iki kişi. Biri kadındı, otelde üstünü değiştirip şort ve küçücük bir badi giymiş, hasır şapka takmıştı; adamınsa üstünde hâlâ buruşuk keten takım elbisesi vardı ve şapkasızdı.

“On üç kilometre mi demişti?” dedi Harry, burnunun ucundan sarkan ter damlasını silerek.

“Biz geri dönene kadar hava kararır” dedi Beate işaret ederek. “Baksana, millet şimdiden dönüyor.”

Kumsalda siyah bir şerit halinde, göz alabildiğine uzanan bir insan kalabalığı ikinci güneşini arkalarına alarak köye dönüyordu.

“Bu şahane bir fırsat” dedi Harry güneş gözlüğünü düzelterek. “D’Ajuda’daki herkes sıraya dizilmiş. Gözümüzü dört açalım. Bakarsın şansımız yaver gider de Muhammed’i, hatta Lev’i görürüz.”

Beate gülümsedi. “Görmeyeceğimize yüz kronuna bahse girerim.”

Sıcakta insan yüzleri titreşiyordu. Siyah, beyaz, genç, yaşlı, güzel, çirkin, uçmuş, sıska, gülümseyen, çatık kaşlı yüzler. Barlar ve sörf tahtası kiralanan tezgâhlar gitmişti. Artık solda kumları ve denizi, sağdaysa sık ormanı görüyorlardı sadece. Gruplar halinde oturan insanlardan kesif esrar kokusu geliyordu.

“Şu mahrem alan meselesini ve soyguncunun bir banka çalışanından bilgi alması teorimizi düşündüm” dedi Harry. “Sence Lev’le Stine Grette’nin akrabalığın ötesinde bir yakınlıklarının olması mümkün mü?”

“Yani kadının soyguna karıştığını, sonra da Lev’in iz bırakmamak için onu vurduğunu mu söylüyorsun?” Beate güneşe baktı. “Eh, neden olmasın?”

Saat dördü geçmiş olsa da, sıcaklık fark edilir ölçüde azalmamıştı. Kayaların üstünden geçmek için ayakkabılarını çıkardılar ve diğer tarafta Harry sahile vurmuş kalın, kuru bir dal buldu. Dalı kuma sapladı ve cüzdanıyla pasaportunu aldıktan sonra ceketini dala asıp güneş şemsiyesi niyetine kullanmaya başladı.

Artık Trancoso’yu hayal meyal görebiliyorlardı; Beate az önce yanlarından geçen adamı bir videoda gördüğünü söyledi. Harry başta onun yarı ünlü bir aktörü kastettiğini sandı; sonra Beate adamın isminin Roger Person olduğunu, uyuşturucu ticaretinden ve Gambleyen’le Veitvet’teki postaneleri soymaktan hapis yattığını söyledi. Adamın Ulleval’daki postaneyi soyduğundan da şüpheleniliyordu.

Fred, Trancoso’daki plaj restoranında üç *caipirinha* içmişti, ama sırf –Roger’ın tabiriyle– “ciltlerini küflenmeye başlamadan önce havalandırmak” için on üç kilometre yürümelerini hâlâ

saçma buluyordu.

“Sen şu yeni haplar yüzünden yerinde duramıyorsun” diye sızlandı Fred, parmak uçlarında yürüyerek önden giden arkadaşına.

“Ne olmuş yani? Kuzey Denizi’ndeki o açık büfeye gitmeden önce birkaç kalori yakman gerek zaten. Muhammed telefonda o iki polis hakkında ne dedi söylesene.”

Fred yakın dönem hafızasını iç geçirerek, gönülsüzce yokladı. “Biri kadınmış, kısa boyluymuş, öyle solgunmuş ki şeffafmış neredeyse. Diğeri de ayyaş burunlu, iriyarı bir Alman’mış.”

“Alman mı?”

“Muhammed’in tahmini. Adam Rus da olabilir. Veya İnka Kızılderilisi ya da...”

“Çok komik. Muhammed onların polis olduğuna emin miymiş peki?”

“Ne demek istiyorsun?” Roger duruverince Fred ona çarpacaktı neredeyse.

“Bu iş hoşuma gitmedi diyorum sadece” dedi Roger. “Bildiğim kadarıyla Lev, Norveç’in dışında banka soygunu yapmadı hiç. Norveç polisi de banka soyguncularının peşinden ta Brezilya’ya gelmez. Adam Rus’tur herhalde. Lanet olsun. Onları kimin gönderdiğini biliyoruz. Ve aradıkları kişi Lev değil.”

Fred inledi. “Yine başlama lütfen; şu Çingene saçmalığını unut.”

“Paranoya diyorsun ama o herif şeytanın ta kendisi. Bir kronunu çalan insanları bile gözünü kırpmadan öldürür. Asla ruhu duymaz sanmıştım. Altı üstü torbalardan birinden birkaç bin kron cep harçlığı aldım, değil mi? Ama prensip meselesi, anlarsın ya. Sürünün lideriysen adamlarının sana saygı duymasını sağlamalısın, yoksa...”

“Roger! Bu mafya saçmalıklarını duymaya meraklı olsam video film kiralardım.”

Roger karşılık vermedi.

“Hey? Roger?”

“Kapa çenenini” diye fısıldadı Roger. “Dönmeden yürümeye devam et.”

“Hey?”

“O kadar sinirli olmasan, demin yanımızdan geçen iki kişiden birinin neredeyse şeffaf tenli, diğeri de ayyaş burunlu olduğunu görürdün.”

“Öyle mi?” Fred başını geriye çevirdi. “Roger...”

“Evet?”

“Bence haklısın.” Birlikte dönüp baktılar.

Roger dönüp yürümeye devam etti; arkasına bakmıyordu. “Hassiktir, hassiktir, hassiktir!”

“Ne yapacağız?”

Yanıt almayınca dönüp arkasına bakan Fred, Roger’ın gitmiş olduğunu keşfetti. Kumları –Roger’ın bıraktığı, birden sola sapan derin ayak izlerini– hayretle inceleyip takip etmeye başladı. Roger’ın ileride koştuğunu gördü. Sonra Fred de sık, yeşil ormana doğru koşmaya başladı.

Harry neredeyse anında pes etti.

“Boşuna uğraşıyoruz” diye seslendi Beate’nin arkasından; kadın yavaşlayıp durdu.

Kumsaldan yalnızca birkaç metre uzaklaşmışlardı, ama sanki başka bir dünyadaydılar. Yaprakların oluşturduğu tavanın altındaki zifiri karanlıkta, ağaç gövdelerinin arasında buharsı, hareketsiz, sıcak bir sis asılıydı. Kaçan iki adamın gürültüsü olabilecek sesler, kuş çığlıkları ve gerideki denizin gürlemesi tarafından bastırılıyordu.

“Arkadaki adam kısa mesafe koşucusuna benzemiyordu” dedi Beate.

“Patikaları bizden daha iyi biliyorlar” dedi Harry. “Hem biz silahsızız, ama onlar silahlı olabilirler.”

“Lev geldiğimizi haber almadıysa bile artık öğrenir. Eee, ne yapacağız?”

Harry ıslanmış boyun bandajını ovuşturdu. Sivrisinekler ısırılmaya başlamıştı bile. “B planına geçeceğiz.”

“Ya? O nedir?”

Beate’ye bakan Harry, kendisi kan ter içindeyken kadının alnında tek bir damla ter bile görülmemesine şaşırırdı.

“Balığa çıkacağız.”

Günbatımı kısa sürse de, kırmızının tüm tonlarını sergiledi. Muhammed sıcak bir tavada eriyen tereyağı parçası gibi ufukta gözden kaybolan güneşi gösterirken, başka renkler de gördü.

Ama tezgâhın önündeki Alman, günbatımıyla ilgilenmiyordu. Lev Grette’yi veya Roger Person’ı bulmasına yardım edecek herhangi birine bin dolar vereceğini söylemişti az önce. Muhammed bu teklifi insanlara iletir miydi? Alman adam, solgun kadınla birlikte kahveden çıkarken, teklifiyle ilgilenenlerin Vitória Oteli’nin 69 numaralı odasına gelebileceklerini söyledi.

Böcekler kısa akşam danslarını etmek için ortaya çıkınca serçeler uçuşmaya başladı. Güneş deniz yüzeyinde eriyip kırmızı lapaya dönüşmüştü ve on dakika sonra hava karardı.

Bir saat sonra, küfrederek gelen Roger'ın bronzlaşmış yüzü solmuştu.

“O Çingene'nin işidir” diye mırıldandı Muhammed'e; büyük ödülü Fredo'nun barındayken duyduğunu ve hemen çıktığını söyledi. Yolda süpermarkete uğramıştı, Petra ona Alman'la sarışın kadının iki kez geldiklerini söylemişti. İkincisinde olta satın almış, soru sormamışlardı.

Muhammed kahve koyarken Roger etrafa kaçamak bakışlar fırlatarak “Oltayı ne yapacaklar ki?” diye sordu. “Balığa mı çıkacaklar acaba?”

“Kahven” dedi Muhammed fincanı göstererek. “Paranoyaya iyi gelir.”

“Paranoya mı?” diye bağırdı Roger. “Paranoya değil sağduyu. Bin dolar yahu! Buradaki insanlar o paranın onda birine öz analarını seve seve satarlar.”

“Ne yapacaksın peki?”

“Yapmam gereken şeyi. Alman'dan önce davranacağım.”

“Öyle mi? Nasıl?”

Roger kahveyi tadarken belinden kısa ve koyu kırmızı namlulu siyah bir tabanca çıkardı. “São Paulo'lu Taurus PT92C'ye merhaba de.”

“Sağ ol ama hayır” diye fısıldadı Muhammed öfkeyle. “Onu hemen ortadan kaldır. Delirmişsin sen. Alman'ı tek başına haklayabileceğini mi sanıyorsun?”

Roger omuz silkip tabancayı beline tekrar taktı.

“Fred evde tir tir titriyor. Bir daha asla ayılmayacakmış.”

“O adam profesyonel Roger.”

Roger burnunu çekti. “Ben neyim peki? Birkaç banka soydum. Hem en önemli şey nedir, biliyor musun Muhammed? Sürpriz unsuru. En önemlisi budur.” Roger kahvesini bitirdi. “Hem o herif kaldığı otel odasını önüne gelene söylüyorsa profesyonel filan değil bence.”

Muhammed gözlerini devirip istavroz çıkardı.

“Allah seni görebiliyor Muhammed” diye ters ters mırıldanan Roger ayağa kalktı.

Resepsiyon alanına girer girmez sarışın kadını gördü. Kadın bir grup adamla birlikte oturuyordu; tezgâhın üstündeki televizyonda gösterilen futbol maçını seyrediyordu. Evet, bu gece *flaflu*, yani Flamengo ve Fluminense takımlarının Rio'da oynadıkları yerel derbi maçı vardı. Fredo'nun tıklım tıklım olmasının sebebi buydu.

Roger onların önünden hızla, fark edilmediğini umarak geçti. Halılı merdiveni koşarak çıktı ve koridorda yürüdü. Gittiği odanın yerini gayet iyi biliyordu. Petra'nın kocası iş için köy dışına gidince Roger 69 numaralı odayı tutardı.

Roger kulağını kapıya dayadıysa da bir şey duymadı. Anahtar deliğinden baktı, ama içerisi karanlıktı. Alman ya dışarı çıkmış ya da uyumuştur. Roger yutkundu. Kalbi küt küt atsa da, yuttuğu yarım hap sayesinde soğukkanlılığını koruyordu. Tabancasının doluluğunu ve emniyet kilidinin açık olup olmadığını kontrol ettikten sonra kapı kolunu yavaşça indirdi. Kapı kilitli değildi! Roger odaya usulca girip kapıyı ardından sessizce kapadı. Karanlıkta durup nefesini tuttu. Kimseyi görmüyor ve duymuyordu. Hareket yoktu, soluk sesi yoktu. Tavan vantilatörünün usulca dönmesi vardı yalnızca. Neyse ki Roger bu odayı avcunun içi gibi biliyordu. Gözleri karanlığa alışırken, tabancayı kalp şeklindeki yatağın bulunduğunu bildiği yere doğrulttu. İnce ve soluk bir ay ışığı şeridi, yorganı açık yatağa düşüyordu. Yatak boştu. Roger hızlı düşündü. Alman dışarı çıkarken kapıyı kilitlemeyi unutmuş olabilir miydi? Bu durumda Roger'ın tek yapması gereken, oturup Alman'ın dönmesini beklemektir. Bütün bunlar gerçek olamayacak kadar iyi görünüyordu, tıpkı zaman ayarlı kilidi çalıştırılmamış bir banka gibi. Böyle şeyler kendiliğinden olmazdı. Tavan vantilatörü.

Roger o anda durumu anladı.

Birden banyodan gelen sifon sesini duyunca sıçradı. Herif klozette oturuyordu demek! Roger iki eliyle kavradığı tabancayı, kollarını uzatarak banyo kapısının bulunduğunu bildiği yere doğrulttu. Beş saniye geçti. Sekiz. Roger nefesini daha fazla tutamadı. O herif ne bekliyordu yahu? Sifonu çekmişti. On iki saniye. Belki de bir şey duymuştu. Belki de kaçmaya çalışıyordu. Roger banyo duvarındaki küçük pencereyi hatırladı. Lanet olsun! Elinde fırsat vardı; o herifin kaçmasına izin veremezdi. İçinde Petra'ya çok yakışan bornozun bulunduğu gardırobun önünden usulca geçerek banyo kapısının önünde durdu ve elini kapı koluna koydu. Derin bir nefes aldı. Tam kapıyı açacakken hafif bir esinti hissetti. Bu esinti vantilatörden ya da açık bir pencereden gelmemiştir. Başka bir şeydi.

“Kımıldama” dedi bir ses tam arkasından. Roger başını kaldırıp da banyo kapısındaki aynaya baktıktan sonra itaat etti. Donakaldı, ama dişleri takırdıyordu. Gardırop kapısı açılmıştı ve Roger içerideki, beyaz bornozların arasındaki kaslı adamı görebiliyordu. Ama birden donakalmasının sebebi bu değildi. İnsan silahları iyi tanısa bile, üstüne doğrultulan silahın kendi elindeki silahtan daha büyük olduğunu keşfetmenin psikolojik etkisinden sakınamazdı. Tam tersine. Büyük mermilerin daha çok tahribat yaptığını bilirdi. Roger ay ışığında gördüğü, kendisine doğrultulmuş büyük, siyah canavara kıyasla kendi Taurus PT92C'sinin oyuncak gibi olduğunu biliyordu. Bir gıcırta duyunca başını kaldırıp baktı. Misinaya benzer bir şey parıldadı. Banyo kapısının yukarısındaki aralıktan gardıroba dek uzanıyordu.

“*Guten Abend*” diye fısıldadı Roger.

Roger altı yıl sonra Pattaya'daki bir barın önünden geçerken içeriden el sallanması üzerine bara girdiğinde, kendisini çağıran kişinin sakal bırakmış Fred olduğunu keşfedince öyle şaşırıldı ki öylece kalakaldı, ta ki Fred ona bir sandalye çekene dek.

Fred içki ısmarlayıp Roger'a artık Kuzey Denizi'nde çalışmadığını söyledi. Engelli maaşı alıyordu. Tereddütle oturan Roger, Chiang Rai'deyken yaptığı bir kuryelik işi yüzünden altı yıldır kaçtığını ayrıntılara inmeden açıkladı. Fred ikinci içkisinden sonra genzini temizleyip, Roger'ın d'Ajuda'dan durup dururken ayrıldığı akşam neler olduğunu sordu.

Roger bardağının içine baktı, derin bir nefes aldı ve seçme şansı olmadığını söyledi. O Alman, ki aslında Alman değildi, kendisini tuzağa düşürmüştü ve az kalsın öldürecekti. Ama Roger son anda onunla bir anlaşma yapmıştı. Anlaşmaya göre Roger adama Lev Grette'nin nerede kaldığını söylese, d'Ajuda'yı terk etmek için yarım saati olacaktı.

“Adamdaki tabancanın markası neydi demiştin?” diye sordu Fred.

“Göremedim, fazla karanlıktı. Çok tanınmış bir model değildi zaten. Şu kadarını söyleyeyim ki, beynimi ta Fredo'nun mekânına kadar uçururdu.” Roger kapıya kaçamak bir bakış fırlattı.

“Burada ev tuttum” dedi Fred. “Kalacak yerin var mı?”

Roger, Fred'e bunu hiç düşünmemiş gibi baktı. Yanıt vermeden önce kirli sakalını uzun uzun sıvazladı.

“Aslında yok.”

27

Edvard Grieg

Lev'in evi bir çıkmaz sokağın sonundaydı. Civardaki çoğu ev gibi basit bir binaydı, onlardan farkı pencerelerinde gerçek cam olmasıydı. Tek sokak lambasının koni şeklindeki sarı ışığı, yaşamak için yer mücadelesi veren, etkileyici çeşitlilikteki faunayı ve karanlığa girip çıkan obur yarasaları aydınlatıyordu.

“Evde kimse yok gibi görünüyor” diye fısıldadı Beate.

“Belki de elektrik tasarrufu yapıyordur” dedi Harry.

Alçak, paslı, demir bir bahçe kapısının önünde durdular.

“Bu işi nasıl yapacağız peki?” diye sordu Beate. “Gidip kapıyı mı çalacağız?”

“Hayır. Sen cep telefonunu açıp burada bekle. Pencerenin dibinde olduğumu görünce şu numarayı ara.” Harry ona yırtık bir defter sayfası verdi.

“Neden?”

“Evin içinden telefon sesi gelirse, Lev'in evde olduğunu varsayabiliriz.”

“Tamam. Peki onu nasıl tutuklamayı düşünüyorsun? Şununla mı?” Kadın Harry'nin sağ elindeki iri, siyah nesneyi gösterdi.

“Neden olmasın?” dedi Harry. “Roger Person'da işe yaradı.”

“O adam karanlık bir odadaydı ve senin elindeki şeyi sadece aynadan gördü Harry.”

“Eh, Brezilya'da silah taşımamız yasak olduğuna göre, elimizde ne varsa onunla idare etmek zorundayız.”

“Sifona bağlanmış misina ve oyuncak gibi şeylerle mi?”

“Bu sıradan bir oyuncak değil Beate. Bu bir Namco G-Con 45.” Harry büyük plastik tabancaya pat pat vurdu.

“Playstation etiketini çıkar bari” dedi Beate başını sallayarak.

Harry ayakkabılarını çıkarıp eğilerek, bir zamanlar çimenlik olan kurumuş, çatlak toprakta koştu. Eve varınca sırtını pencerenin altındaki duvara yaslayıp Beate'ye eliyle işaret verdi. Kadını göremese de, onun kendisini görebildiğini biliyordu çünkü yaslandığı duvar beyazdı. Yukarıya, gökyüzünde sergilenen evrene baktı. Birkaç saniye sonra, evin içinde bir cep telefonu uzaktan, ama net bir şekilde çaldı. “In the Hall of the Mountain King.” *Peer Gynt*. Adamın mizah anlayışı vardı.

Harry gözlerini yıldızlardan birine dikip, yalnızca yapması gereken şeye odaklanmaya çalıştı. Başaramadı. Aune bir keresinde, sırf bizim galaksimizde bile, ortalama bir kumsaldaki kum

tanelerinden daha fazla güneş bulunduğunu bilmemizi karşın, neden uzayda yaşam olup olmadığını merak ettiğimizi sormuştu. Kendimize asıl sormamız gereken soru, uzaylıların barışsever olup olmadıklarıydı; sonra da onlarla temas kurma riskine girmeye değip değmeyeceğini düşünmemiz gerekiyordu. Harry tabancanın kabzasını sıktı. Şimdi kendine aynı soruyu soruyordu.

Telefon Grieg'in müziğini çalmayı kesmişti. Harry derin bir soluk alıp, parmak uçlarında yürüyerek kapıya gitti. Kulak kabarttı, ama cırcırböceklerini duyuyordu sadece. Kapının kolunu tutarken, kapının kilitli olmasını bekliyordu.

Kapı kilitliydi.

Harry kendine küfretti. Kapı kilitliyse ve sürpriz avantajını yitirirlerse ertesi güne kadar bekleyip, tabanca bulup geri gelmeleri gerektiğine önceden karar vermişti. Böyle bir yerde doğru dürüst iki tabanca bulmakta zorlanacaklarını sanmıyordu. Ama Lev'in gün içinde olanları kısa sürede öğreneceğini ve çok zamanları olmadığını da seziyordu.

Sağ ayağında acı hissedince sıçradı. Ayağını otomatikman çekip aşağı baktı. Yıldızların hafif ışığında, beyaz basamaklardan inen siyah bir çizgi gördü. Çizgi kapının altından geçip Harry'nin az önce bastığı basamaktan inerek gözden kayboluyordu. Harry cebindeki küçük Maglite el fenerini çıkarıp yaktı. Karıncalar. İri, sarı, yarı saydam karıncalar iki sıra oluşturmuşlardı... Bir sıra basamaklardan inerken, diğeri kapının altından geçiyordu. Harry'nin memleketindeki siyah karıncalardan farklı bir cinsten oldukları belliydi. Ne taşıdıkları görülmüyordu, ama Harry bir şeyler taşıdıklarını bilecek kadar –sarı olsunlar ya da olmasınlar– karıncaları tanıyordu.

Harry el fenerini söndürdü. Düşündü. Ve yerinden ayrıldı. Basamaklardan inip bahçe kapısına doğru yürüdü. Yarı yolda durup döndü ve koşmaya başladı. Saatte yaklaşık otuz kilometreyle koşan doksan beş kiloluk Harry Hole'un çarpmasıyla birlikte sade, çürük ahşap kapı devrildi. Kapının kalıntılarıyla birlikte taş zemine düşen Harry'nin dirseği altında kalınca, kolundan boynuna acı yayılıverdi. Karanlıkta yerde yatarken, tetik tıkırtısı duymayı bekledi. Duymayınca kalkıp el fenerini yaktı. İnce huzme, duvarın dibinde uzanan karınca hattını aydınlattı. Harry bandajlı boynunun tekrar kanamaya başladığını yanma hissinden anladı. Kirli halının üstündeki parlak karıncaları takip ederek yan odaya geçti. Karınca hattı orada birden sola kıvrılıp duvara çıkıyordu. El fenerinin ışığı duvarda yukarı çıkarken bir *Kama Sutra* tablosunu aydınlattı. Karınca kervanı ikiye ayrılıp tavana sapıyordu. Harry arkasına yaslandı. Boynu ilk kez bu kadar çok acıyordu. Karıncalar şimdi tam tepesindeydiler. Dönmek zorunda kaldı. Fener huzmesi etrafta gezindikten sonra karıncaları tekrar buldu. Onlar için en kısa yol bu muydu gerçekten? Harry'nin Lev Grette'nin yüzüne bakmadan önceki son düşüncesi buydu. Lev, Harry'ye tepeden bakıyordu; el fenerini düşüren Harry sendeleyerek geriledi. Beyni artık çok geç olduğunu söylese de, elleri şokun etkisiyle, salakça Namco G-Con 45'i aradı.

28

Lava Pe

Pis kokuya ancak birkaç dakika dayanabilen Beate dışarı kaçmak zorunda kaldı. Harry dışarı çıkıp sigara içmek için merdivene oturduğunda Beate iki büklüm haldeydi.

“Kokuyu almadın mı?” diye sordu Beate inleyerek; ağzıyla burnundan tükürük damlıyordu.

“Disosmi.” Harry sigarasının yanan ucuna düşünceli gözlerle baktı. “Kısmi koku alma kaybı. Artık bazı şeylerin kokusunu alamıyorum. Aune çok fazla ceset kokladığım için böyle olduğumu söylüyor. Duygusal travmaymış falan filan.”

Beate tekrar öğürdü.

“Özür dilerim” diye inledi. “Karıncalar yüzünden. Yani, o iğrenç yaratıkların adamın *burun deliklerini* çift şeritli otoban gibi kullanmaları şart mıydı?”

“Eh, çok ısrar ediyorsan sana insan vücudundaki en zengin protein kaynaklarının yerini söyleyebilirim.”

“Hayır, teşekkürler!”

“Pardon.” Harry sigarayı kuru toprağa attı. “İçeride iyi dayandın Lönn. Videolardaki gibi olmuyor.” Ayağa kalkıp tekrar içeriye girdi.

Lev Grette tavandaki avize kancasına bağlanmış kısa bir halattan sarkıyordu. Yerdeki devrilmiş sandalyeden yarım metre yukarıda olduğundan, sinekler haladı inip çıkmayı sürdürmekte olan sarı karıncalardan önce davranabilmişlerdi.

Şarja takılı cep telefonunu yerde, kanepenin yanında bulan Beate, adamın en son kiminle konuştuğunu bulabileceğini söyledi. Harry mutfığa girip ışığı açtı. Bir A4 kâğıdın üstünde duran metalik mavi bir hamamböceği, antenlerini Harry’ye doğru salladıktan sonra bir tencerenin içine kaçırıldı. Harry kâğıdı aldı. Kâğıda elyazısıyla yazılmıştı. Harry birçok intihar mektubu okumuştı ve bunlardan pek azının edebi değeri vardı. Ünlü son sözler genellikle ipe sapa gelmez saçmalıklardan, âcizce atılmış yardım çağlıklarından ya da ekmek kızartma makinesiyle çim biçme makinesinin kime kalacağına ilişkin sıkıcı talimatlardan ibaret olurdu. Harry’nin okuduğu en anlamlı intihar notlarından birini Maridalenli bir çiftçi ahır duvarına tebeşirle yazmıştı: *Burada bir adam kendini astı. Lütfen polisi arayın. Özür dilerim.* Buna kıyasla Lev Grette’nin mektubu eşsiz değilse bile en azından sıra dışıydı.

Sevgili Trond,

O adamın üstgeçitten düşerken ne hissettiğini hep merak ettim. Altında boşluk açıldığında, tamamen anlamsız bir şeyin gerçekleşmek üzere olduğunu anladığında ne hissettiğini. Sebepsiz yere ölecekti. Belki de yapmak istediği şeyler vardı hâlâ. Belki de o sabah birisi oturmuş, onu bekliyordu. Belki de adam o günün yeni bir şeyin başlangıcı olacağını sanıyordu. Gerçi sahiden de öyle oldu bir bakıma...

Onu hastanede ziyaret ettiğimi sana hiç söylemedim. Büyük bir buketle gittim ve adama her şeyi dairemin penceresinden gördüğümü söyledim; ambulans çağırdığımı, polise o çocukla bisikletini tarif ettiğimi anlattım. Yatakta yatan adam bana teşekkür etti; öyle ufak tefek ve griydi ki. Sonra ona spor spikerlerinin soracağı salakça bir soru

sordum: “Nasıl bir histi?”

Yanıt vermedi. O tüplerin, boruların arasında öylece yatıp beni seyretti. Sonra bana tekrar teşekkür etti ve bir hemşire gitmem gerektiğini söyledi.

Yani o hissin nasıl bir şey olduğunu asla öğrenemedim. Ta ki günün birinde benim de altımda boşluk açılana dek. Soygundan sonra Industrigata’da kaçarken olmadı. Veya sonradan parayı sayarken. Veya haberleri seyrederken. O yaşlı adama olduğu gibi oldu aynen. Bir sabah tehlikeden habersiz, mutlu mutlu yürüyordum. Hava güneşliydi. D’Ajuda’ya sağ salım geri dönmüştüm; rahatlayabilir ve düşünmeye başlayabilirdim. Hayatta en sevdiğim insandan, en sevdiği şeyi almıştım. İki milyon kronum vardı, ama yaşamak için sebepim yoktu. Bunu bu sabah düşündüm.

Beni anlamamı beklemiyorum Trond. Banka soydum, karının beni tanıdığını gördüm, kendi kuralları olan bir oyuna kapıldım; bunlardan hiçbirinin senin dünyanda yeri yok. Şimdi yaptığım şeyi anlamamı beklemiyorum, ama bundan da, yaşamaktan sıkılmanın da mümkün olduğunu görebilirsin belki.

Lev

NOT: Yaşlı adamın bana teşekkür ederken gülümsemediğini o sırada fark etmemiştim. Ama bugün düşündüm Trond. Belki de onu bekleyen bir şey, bir insan yoktu. Belki de boşluk açılınca yalnızca rahatlık hissetti; bunu bizzat yapmak zorunda kalmayacağını düşündü.

Harry içeri girdiğinde Beate Lev’in cesedinin yanında, bir sandalyenin üstünde ayakta duruyordu. Lev’in parmaklarından birini büküp, küçük ve parlak bir metal kutunun içine bastırmaya çalışıyordu.

“Tüh” dedi. “İstampayı otelde güneşin altında bırakmıştım; mürekkebi kurumuş.”

“İyi bir parmak izi alamazsan, itfaiyeci yöntemini kullanmamız gerekecek.”

“Nasıl bir yöntem?”

“Yangında kalan insanlar otomatikman ellerini kullanırlar. Kavrulmuş cesetlerin bile parmak uçlarının derileri yanmamış olabilir ve böylece parmak izleri alınıp kimlik tespiti yapılabilir. Bazen itfaiyeciler pratik sebeplerden dolayı bir parmağı kesip Adli Tıp’a gönderirler.”

“Ölüye saygısızlık olur bu.”

Harry omuz silkti. “Cesedin diğer eline bakarsan, bir parmağının eksik olduğunu görürsün.”

“Görebiliyorum” dedi kadın. “Kesilmiş gibi görünüyor. Bunun anlamı ne olabilir?”

Harry yaklaşıp el fenerini o ele doğru tuttu. “Parmağın adamın kendini asmasından çok sonra kesilmiş olduğu anlamına geliyor. Belki de birisi buraya onu öldürmeye geldi ve adamın bu işi bizzat yapmış olduğunu gördü.”

“Kim?”

“Eh, bazı ülkelerde Çingenerler hırsızları parmaklarını keserek cezalandırırlar” dedi Harry. “Yani hırsızlar Çingenerlerden çalmışlarsa.”

“İyi bir parmak izi aldım galiba” dedi Beate, alınının terini silerek. “İpi kesip cesedi indirelim mi?”

“Hayır” dedi Harry. “Etrafa baktıktan sonra izlerimizi yok edip gidelim. Anacaddede telefon

kulübesi gördüm. Oradan polisi ararım ve ismimi vermeden durumu anlatırım. Oslo'ya gittiğimizde, Brezilya polisini arayıp tıbbi raporu isteyebilirsin. Adamın boğularak öldüğüne şüphem yok, ama ölüm zamanını bilmek istiyorum.”

“Peki ya kapı ne olacak?”

“O konuda pek bir şey yapamayız.”

“Ya boynun? Bandajın kıpkırmızı.”

“Boş ver. Kolum daha çok acıyor. Kapıyı kırınca kolumun üstüne düştüm.”

“Çok mu kötü?”

Harry kolunu yavaşça kaldırıp yüzünü ekşitti. “Kımıldatmadığım sürece sorun yok.”

“Haline şükret; en azından Setesdal Seğirmesi yok sende.”

Odadaki üç kişiden ikisi kahkahayı bastı, ama çabucak sustular.

Otele dönerlerken Beate, Harry'ye bütün bunlara anlam verip veremediğini sordu.

“Teknik açıdan anlam veriyorum, evet. Onun ötesinde, intihara asla anlam veremedim.”

Harry sigarasını attı. Sigara neredeyse elle tutulur gecede parlak bir kavis çizdi. “Ama bu benimle ilgili.”

Pencere küt diye açıldı.

“Trond yolculuğa çıkıyor” dedi kadın tiz sesle. Sarıya boyanmış saçlarında tekrar kimyasalların kullanıldığı belliydi; cansızlaşmış saçlarının arasından kafa derisi parlıyordu. “Güneye mi gittiniz?”

Harry bronzlaşmış yüzünü kaldırıp kadına baktı.

“Sayılır. Bay Grette’nin nerede olduğunu biliyor musunuz?”

“Arabasına bavul yüklüyor” dedi kadın, evlerin diğer tarafını göstererek. “Zavallıcık, yolculuğa çıkacak galiba.”

“Hımm.”

Beate gitmek istedi, ama Harry olduğu yerde kaldı. “Uzun zamandır burada oturuyorsunuz, değil mi?” diye sordu.

“Ah evet. Otuz iki yıldır.”

“Lev’le Trond’un çocukluklarını hatırlıyorsunuzdur herhalde, değil mi?”

“Elbette. Disengrenda’ya damgalarını vurdular.” Kadın gülümseyerek pencere çerçevesine yaslandı. “Özellikle de Lev. Çok yakışıklıydı. İleride çok can yakacağını hep biliyorduk.”

“Can yaktı, evet. Üstgeçitten düşen adamı biliyorsunuzdur belki?”

Yüzü kararan kadın, trajik bir sesle fısıldadı: “Ah, evet. Korkunç bir olaydı. O zavallı adam sakat kalmış. Dizleri bükülmüyormuş. Bir çocuğun öyle fesatça bir şakayı düşünebilmesi inanılmaz, değil mi?”

“Hımm. Cidden vahşi bir çocuktur herhalde.”

“Vahşi mi?” Kadın elini gözlerine siper etti. “Öyle değildi bence. İyi yetiştirilmiş, kibar bir çocuktur. Yaptığı şey o yüzden bu kadar şoke ediciydi zaten.”

“Onun yaptığını bütün mahalleli biliyor muydu peki?”

“Herkes biliyordu. Onu bu pencereden gördüm. Kırmızı ceketliydi, bisikletini sürüyordu. Geri geldiğinde, bir terslik olduğunu anlamalıydım. Çocuğun yüzü bembeyaz kesilmişti.” Soğuk bir rüzgâr esince kadın ürperdi. Sonra yolu gösterdi.

Trond kollarını iki yandan sarkıtarak onlara doğru yürüyordu. Giderek yavaşladı ve sonunda hareketsizleşti neredeyse.

“Lev, değil mi?” dedi nihayet onlara ulaşınca.

“Evet” dedi Harry.

“Öldü mü?”

Harry pencereden bakan kadını gözücuyla görüyordu. “Evet, öldü.”

“İyi” dedi Trond. Sonra eğilip yüzünü ellerine gömdü.

Bjarne Möller kaygılı bir ifadeyle pencereden bakarken Harry aralık kapıdan içeri başını uzattı. Kapıyı çaldı.

Möller döndü ve yüzü aydınlandı. “Ah, selam.”

“İşte rapor patron.” Harry yeşil bir manila zarfı masaya attı.

Koltuğuna çöken Möller, aşırı uzun bacaklarını masanın altına sokmayı başardıktan sonra gözlüğünü taktı.

“Aha” diye mırıldandı, üstünde DOKÜMAN LİSTESİ yazılı zarfı açarken. Zarfın içinde tek bir A4 kâğıt vardı.

“Bütün ayrıntıları bilmek istemezsin diye düşündüm.”

“Öyle diyorsan eminim öyledir” dedi Möller, araları epey açık satırlara göz gezdirirken.

Harry patronunun arkasındaki pencereden dışarıya baktı. Şehrin üstünü kullanılmış bebek bezi gibi kaplamış yoğun ve nemli sisten başka bir şey görülüyordu. Möller kâğıdı bıraktı.

“Yani oraya gittiniz, biri size İnfazcı’nın nerede oturduğunu söyledi ve sonra onu asılmış halde buldunuz?”

“Olanların özeti bu, evet.”

Möller omuz silkti. “Aradığımız adamın bu olduğuna dair elimizde kesin kanıt olduğu sürece benim için hava hoş.”

“Weber bu sabah parmak izlerini kontrol etti.”

“Ve?”

Harry koltuğa oturdu. “Soyguncunun harekete geçmeden önce tuttuğu kola şişesindeki izlerle örtüşüyor.”

“Soyguncunun o şişeyi tuttuğuna emin olabilir miyiz...?”

“Rahat ol patron. Elimizde video kaydı var. Şimdi verdiğim raporda da elimizde Lev Grette’nin

suçunu elyazısıyla itiraf ettiği bir intihar notunun bulunduğu yazılı; okudun değil mi? Bu sabah Disengrenda'ya gidip Trond Grette'ye haber verdik. Lev'in evindeki eski okul defterlerinden bazılarını ödünç almak için izin istedik; Beate defterleri *Kripas*'taki* elyazısı uzmanına verdi. Adamın söylediğine göre, intihar notunu aynı kişinin yazdığı kesinmiş."

"Evet, evet, evet. Basın açıklaması yapmadan önce tamamen emin olmak istedim sadece Harry. Sonuçta bu manşetlik bir haber, biliyorsun."

"Biraz daha mutlu olmayı denemelisin patron." Harry ayağa kalktı. "Uzun zamandır çözdüğümüz en büyük vaka bu. Burayı kurdelelerle ve balonlarla süslememiz gerek aslında."

"Eminim haklısındır" dedi Möller iç geçirerek. Duraksadıktan sonra "Sen niye daha mutlu görünmüyorsun peki?" diye sordu.

"Ben diğer vakayı çözene kadar mutlu olamam, biliyorsun..." Harry kapıya doğru gitti. "Halvorsen'le ben bugün masalarımızı topluyoruz; yarın Ellen Gjeltten vakasına başlayacağız."

Möller'in genzini temizlediğini duyunca kapı eşiğinde durdu. "Evet patron?"

"Lev Grette'nin İnfazcı olduğunu nereden anladığını merak ediyordum."

"Eh, resmi versiyon şu: Beate onu videoda görünce tanıdı. Gayriresmi versiyonu duymak ister misin?"

Möller dizini ovuşturuyordu. Kaygılı ifadesi geri gelmişti. "İstemem herhalde."

"Hımm" dedi Harry, Acı Evi'nin kapısında dururken.

Beate, ekrandaki görüntülere bakarken koltuğunu çevirip "Hımm" dedi.

"Harika bir ekip üyesi olduğun için sana teşekkür etmeliyim sanırım."

"Ben de sana."

Harry durup anahtarlarını okşadı. "Neyse" dedi. "Ivars-son'un siniri yakında geçer bence. Sonuçta bizi ekip haline getirmek onun fikri olduğundan, o da başarıdan pay aldı."

Beate hafifçe gülümsedi. "Ekibimiz çok uzun ömürlü olmadı."

"Malum kişi hakkında sana söylediğim şeyi unutma."

"Unutmadım." Kadının gözleri parladı.

Harry omuzlarını öne çıkardı. "O tam bir piç. Bunu söylememem vicdansızlık olur."

“Seni tanımış olmak güzel Harry.”

Harry kapıyı arkasından kapadı.

Harry dairesinin kapısını açıp çantasını ve plastik Playstation torbasını hol zeminine bıraktı ve yatağa gitti. Üç saatlik rüyasız uykudan sonra, telefon sesine uyandı. Dönüp alarmlı saatine bakınca, saatin 19.03 olduğunu gördü; yataktan inip ayaklarını sürüyerek hole girdi, telefonu açtı ve diğer kişinin konuşmasına fırsat vermeden “Selam Öystein” dedi.

“Selam, Kahire havalimanındayım” dedi Öystein. “Bu saatte konuşmayı kararlaştırmıştık, değil mi?”

“Dakikliğine diyecek yok” dedi Harry esneyerek. “Ayrıca sarhoşsun.”

“Sarhoş değilim, hayır” dedi Öystein öfkeli, peltek sesle. “İki Stella içtim o kadar. Yoksa üç müydü? Çölde bol sıvı almak gerek, bilirsin. Zihnim açık ve ayığım Harry.”

“Bunu duymak güzel. İyi haberlerin vardır umarım.”

“Doktorların dediği gibi, hem iyi hem kötü haberlerim var. İyi haberlerden başlayayım..”

“Tamam.”

Uzun bir sessizlik oldu; Harry cızırtılar ve nefes sesine benzer boğuk sesler duyuyordu sadece.

“Öystein?”

“Evet?”

“Burada Noel heyecanı yaşayan bir çocuk gibi duruyorum.”

“Hey?”

“İyi haberler demiştin?”

“Ha, evet. Eee, şey, kullanıcının numarasını buldum Harry. Buralıların tabiriyle no problemo. Norveç cep telefonu numarası.”

“Cep telefonu mu? Bu mümkün mü?”

“Cep telefonuyla dünyanın her yerine e-posta gönderebilirsin. Cep telefonunu bilgisayara bağlıyorsun, bilgisayar da sunucuya bağlanıyor. Bu epeydir yapılabilen bir şey Harry.”

“Tamam, kullanıcının ismi neymiş peki?”

“Şey... söyleyeyim tabii. Ama El Tor’dakiler bilmiyorlar. Norveç telefon operatörüne fatura

kesiyorlar sadece. Yani Telenor'a; Telenor da son kullanıcıdan ödeme alıyor. Ben de şirketi arayıp ismi öğrendim.”

“Evet?” Harry artık tamamen uyanmıştı.

“Şimdi çok iyi olmayan habere geliyoruz.”

“Tamam?”

“Son zamanlarda telefon faturanı kontrol ettin mi Harry?”

Harry'nin durumu anlaması birkaç saniye sürdü. “*Benim* cep telefonum. O piç *benim* cep telefonumu mu kullanıyor?”

“Telefonun artık sende değil sanırım?”

“Değil, o akşam kaybetmişim... Anna'dayken. Lanet olsun!”

“Peki hattını iptal ettirmenin iyi bir fikir olabileceğini düşünmedin mi hiç?”

“Düşünmek mi?” diye inledi Harry. “Bu pis işe bulaştığımdan beri doğru dürüst düşünemiyorum ki Öystein. Kusura bakma ama kafayı yiyorum resmen. Her şey gayet ortada. Telefonumu Anna'nın evinde bulamayışımın sebebi buydu. O herifin gülmesinin de.”

“Gününü berbat ettiğim için üzgünüm.”

“Dur bir saniye” dedi Harry birden neşelenerek. “Telefonumun o adamda olduğunu kanıtlayabilirsek, ben gittikten sonra Anna'nın evine geldiğini de kanıtlayabiliriz!”

“Heyooo!” diye bağırdı Öystein. Sonra daha ihtiyatla: “Yani mutlu olduysan? Alo? Harry?”

“Buradayım hâlâ. Düşünüyorum.”

“Düşünmek iyidir. Sen düşünedur. Benim Stella'yla randevum var. Eh, birkaç Stella'yla aslında. Ve Oslo uçağına yetişeceksem...”

“İyi yolculuklar Öystein.”

Elinde ahizeyle öylece duran Harry, onu aynaya fırlatıp fırlatmamaya karar vermeye çalıştı. Ertesi gün uyandığında, Öystein'la yaptığı konuşmayı sadece rüyasında görmüş olduğunu umdu. Sahiden de rüyasında görmüştü. O konuşmanın beş altı versiyonunu.

***

Harry konuşurken Raskol başını eğip ellerine yaslanmış halde oturdu. Harry, Lev Grette'yi nasıl bulduklarını, hâlâ ellerinde Anna'nın katilinin aleyhinde kanıt bulunmayışının sebebinin kendi cep telefonu olduğunu açıklarken Raskol kıınıldamadı ve araya girmedi. Harry sözünü bitirince Raskol

ellerini kavuşturup başını yavaşça kaldırdı: “Senin vakayı çözdün yani, ama benimki hâlâ çözülmedi” dedi.

“Ben senin vakan, benim vakam diye ayrım yapmıyorum Raskol. Benim sorumluluğum...”

“Ama ben yapıyorum *Spiuni*” diye araya girdi Raskol. “Ben bir askeri organizasyonu yönetiyorum.”

“Hımm. Bundan tam olarak kastın nedir?”

Raskol gözlerini kapadı. “Sana Kral Wu’nun Sun Tzu’dan saray hanımlarına savaş sanatlarını öğretmesini istemesinden bahsetmiş miydin *Spiuni*?”

“Şey, hayır.”

Raskol gülümsedi. “Sun Tzu entelektüeldi; kadınlara asker yürüyüşünün nasıl yapıldığını ayrıntılı ve pedagojik bir şekilde açıklamakla başladı işe. Davullar çalınca kadınlar asker yürüyüşü yapmadılar; kıkırdadılar sadece. ‘Bir generalin emirleri anlaşılmıyorsa, suç kendisindedir’ diyen Sun Tzu, asker yürüyüşünü bir kez daha açıkladı. Ama yürüme emri verdiğiğinde yine aynı şey oldu. ‘Bir subayın emirleri anlaşılıyor ama uygulanmıyorsa, suç kendisindedir’ diyen Sun Tzu, iki adamına saraydaki önde gelen cariyelerden ikisini seçmelerini emretti. Bu cariyeler diğer kadınların korkulu bakışları karşısında idam edildiler. Kral en sevdiği iki cariyesinin idam edildiğini öğrenince günlerce hasta yattı. İyileşince de ordusunun idaresini Sun Tzu’ya verdi.” Raskol gözlerini açtı. “Bu öyküden çıkarılacak ders nedir *Spiuni*?”

Harry yanıt vermedi.

“Eh, bir askeri organizasyonun işleyiş mantığının mutlak ve tamamen tutarlı olması gerektiğidir. Taleplerinde geri adım atarsan, karşında bir saray dolusu kıkırdayan cariye bulursun. Benden 40.000 kron daha istediğinde sana o parayı verdim, çünkü o fotoğrafın Anna’nın ayakkabısından çıktığına inandım. Çünkü Anna Çingene’ydi. Biz Çingeneler yolculuk ederken yol çatallarında *patrin* bırakırız. Bir dala bağlanmış kırmızı bir eşarp, yontulmuş bir kemik; hepsinin anlamı farklıdır. Fotoğraf, birisinin öldüğü anlamına gelir. Veya öleceği. Sen bunu bilemezdin, dolayısıyla söylediklerine inandım.” Raskol ellerini, avuçları yukarı dönük şekilde masaya koydu. “Ama ağabeyimin kızını öldüren adam hâlâ serbest ve ben artık sana bakınca kıkırdayan bir cariye görüyorum *Spiuni*. Mutlak tutarlılık şarttır. Bana o adamın ismini söyle *Spiuni*.”

Harry derin bir soluk aldı. İki sözcük. Dört hece. Albu’nun ismini verirse, adam ne kadar ceza alırdı? Kıskançlık sebebiyle işlenmiş taammüden cinayet. Adam dokuz yıl yiyip altı yılda çıkar mıydı? Peki Harry’ye ne olurdu? Onun bir polis olarak, şüpheleri üstünden uzaklaştırmak için gerçeği gizlediği eninde sonunda anlaşılırdı. Kendi ayağına kurşun sıkılmış olurdu. İki sözcük, dört hece. Harry’nin bütün sorunları çözülecekti. Asıl cezayı Albu çekecekti.

Harry tek kelimelik bir yanıt verdi.

Raskol başıyla onaylayıp Harry’ye kederli gözlerle baktı. “Bunu demenden korkuyordum. Bana seçme şansını bırakmıyorsun *Spiuni*. Sana neden güvendiğimi sorduğunda verdiğim yanıtı hatırlıyor

musun?”

Harry başıyla onayladı.

“Herkes bir şey için yaşar. Bu doğru, değil mi *Spiuni*? Ellerinden alınabilecek bir şey için. Eh, 316 numaralı oda sana bir şey ifade ediyor mu?”

Harry yanıt vermedi.

“Öyleyse ben söyleyeyim. 316, Moskova’daki International Oteli’nin bir odasının numarası. Olga o katta kalıyor; işi gözetlemek. Yakında emekli olup Karadeniz’de güzel, uzun bir tatile çıkacak. O katta üç merdiven, bir de asansör var. Bir de personel asansörü. Oda çift yataklı.”

Harry yutkundu.

Raskol alnını katlanmış ellerinin üstüne koydu: “Çocuk pencere tarafındaki yatağı kullanıyor.”

Harry kalkıp kapıya sert bir yumruk geçirdi. Sesin dışarıdaki koridorda yankılandığını işitti. Kapıyı dövmeyi sürdürdü, ta ki anahtarın kilide girdiğini duyana dek.

30
Titreşim Modu

“Kusura bakma, ama olabildiğince çabuk geldim” dedi Öystein, Elmer’in Meyve ve Tütün Dükkânı’nın önüne park edilmiş taksisini harekete geçirirken.

“Hoş geldin” diyen Harry, sağdan gelen otobüsün şoförünün Öystein’in durmaya niyetli olmadığını anlayıp anlamadığını merak etti.

“Slemdal’a gidiyoruz, değil mi?” Öystein otobüsün öfkeyle çalınan kornasını duymazdan geldi.

“Björnetrakket’e. Demin yol vermen gerekiyordu, biliyorsun değil mi?”

“Vermemeye karar verdim.”

Harry arkadaşına baktı. Öystein’in kısık gözleri kanlıydı.

“Yorgun musun?”

“Jet lag.”

“Burayla Mısır’ın arasındaki zaman farkı bir saat Öystein.”

“En az.”

Albu’nun evine çıkan yılankavi yolda hızla giderlerken, koltuk amortisörleri ve yayları artık iş görmediğinden Harry bütün sarsıntıları hissediyordu; ama şu an en az ilgilendiği şeydi bu. Öystein’in cep telefonunu ödünç alıp International Oteli’ni aradı ve 316 numaralı odaya bağlandı. Telefonu Oleg açtı. Harry kendisine nerede olduğunu soran Oleg’in sesindeki mutluluğu algıladı.

“Arabadayım. Annen nerede?”

“Dışarıda.”

“Duruşması yarın sanıyordum.”

“Bütün avukatlar Kuznetsky Most’ta toplanıyorlar” dedi çocuk, yetişkin gibi konuşarak. “Annem bir saat içinde döner.”

“Dinle Oleg; annene bir mesaj iletebilir misin? O otelden ayrılıp başka otele geçmeniz gerekiyor. Hemen.”

“Neden?”

“Çünkü... ben öyle istiyorum. Sen ona söyle yeter, tamam mı? Tekrar arayacağım.”

“Tamam.”

“Aferin sana. Şimdi kapatmalıyım.”

“Sen...”

“Ne?”

“Hiç.”

“Tamam. Söylediğim şeyi annene söylemeyi unutma.”

Öystein frene basıp arabayı yol kenarına park etti.

“Burada bekle” diyen Harry dışarı fırladı. “Yirmi dakika içinde dönmezsem Emniyet Müdürlüğü’nü, sana verdiğim numarayı ara. Onlara de ki...”

“Cinayet Masası’ndan Dedektif Hole silahlı polislerin olduğu bir devriye arabasının hemen buraya gönderilmesini istiyor diyeceğim. Anladım Harry.”

“Güzel. Silah sesi duyarsan hemen telefon et.”

“Tamam. Bu lafları hangi filmde öğrendin?”

Harry eve baktı. Köpek sesi gelmiyordu. Yanlarından yavaşça geçen koyu mavi bir BMW sokağın ilerisine park etti. Bunun dışında ortalıkta çıt çıkmıyordu.

“Bir sürü filmde” dedi Harry soluk soluğa.

Öystein sırttı. “Harika.” Sonra kaşlarını kaygıyla çattı. “Sahiden harika, değil mi? Yani *çilgınca* tehlikeli filan değil?”

Kapıyı Vigdis Albu açtı. Kadının üstünde yeni ütülenmiş beyaz bir bluzla mini etek vardı, ama yaşlı gözleri yataktan yeni kalkmış gibi görünmesine yol açıyordu.

“Kocanızın işyerini aradım” dedi Harry. “Bana bugün evde olduğunu söylediler.”

“Olabilir” dedi kadın. “O artık burada kalmıyor Dedektif. Şu... şu...” Uygun kelimeyi aradığını belirtmek istercesine elini salladı, ama sonra söylemek istediği şeyi tek bir kelimenin karşılığını kabullendi: “...orospu yüzünden ortalığı ayağa kaldıran sizdiniz.”

“İçeri girebilir miyim Bayan Albu?”

Kadın omuzlarını kaldırıp tiksintiyle ürperdi. “Bana Vigdis de, ne dersin de, ama öyle hitap etme.”

“Vigdis.” Harry eğildi. “Artık girebilir miyim?”

Kadın ince, yolunmuş kaşlarını çattı. Duraksadı. Sonra elini uzattı. “Neden olmasın?”

Harry hafif cin kokusu alır gibi oldu; ama parfüm kokusu da olabilirdi. Evde anormallik yoktu...

İçerisi temiz, hoş kokulu ve tertipliydi. Büfenin üstündeki vazoya taze çiçekler konulmuştu. Harry kanepenin örtüsünün, son gelişindeki örtüden biraz daha beyaz olduğunu fark etti. Göremediği hoparlörlerden klasik müzik sesi geliyordu hafifçe.

“Mahler mi?” diye sordu Harry.

“Toplama albüm” dedi Vigdis. “Arne sadece onları alırdı. Her şeyin sadece en iyisinin değerli olduğunu söylerdi.”

“Bu albümleri götürmemesi iyi olmuş. Bu arada o nerede?”

“Birincisi, burada gördüğün hiçbir şeyin sahibi o değil. Yerini de bilmediğim gibi, bilmek de istemiyorum. Sigaran var mı dedektif?”

Harry kadına paketi uzattı ve tik ahşabıyla gümüşten yapılmış büyük bir masa çakmağını yakmaya çalışmasını seyretti. Kendi çakmağını çıkarıp masanın üstünden uzattı.

“Teşekkürler. Yurtdışına çıkmıştır herhalde. Sıcak bir yerlere gitmiştir. Ama her neresiyse, onun gitmesini istediğim yer kadar sıcak değildir maalesef.”

“Hımm. Buradaki hiçbir şeyin sahibinin o olmadığını söylerken ne demek istedin?”

“Söylediğim şeyi demek istedim. Ev, mobilyalar, araba... hepsi benim.” Kadın hızla duman üfledi. “Avukatıma sorabilirsin.”

“Kocan zengin sanıyordum...”

“Kocan deme!” Vigdis sigarasının tüm tütününü emmeye çalışıyor gibiydi. “Evet, Arne’nin parası vardı. Bu evi, mobilyaları, arabaları, takım elbiseleri, yazlığı ve bana sırf o sözde arkadaşlarına hava atmak için verdiği mücevherleri alacak kadar parası vardı. Anlarsın ya, Arne’nin önemseydiği tek şey başkalarının onun hakkında ne düşündüğüydü. Ailesinin, ailemin, iş arkadaşlarının, komşuların ve öğrencilik yıllarından arkadaşlarının.” Kadının öfkesi sesine metalik bir tını katıyordu; megafonla konuşuyordu sanki. “Herkes Arne’ın muhteşem hayatının seyircisiydi. İşler iyi gittiğinde alkışlamaları gerekiyordu. Arne takdir toplamaya çalışacağına enerjisini şirketle uğraşmaya ayırarsa, AS öyle kötüye gitmezdi belki de.”

“*Dagens Noeringsliv*’e göre AS başarılı bir işletmeymiş.”

“AS aile şirketi idi, maliye hesaplarını yayımlamakla yükümlü bir halka açık şirket değildi. Arne şirketin malvarlıklarını satarak, şirketi kâr ediyormuş gibi gösterdi.” Kadın yarısını içtiği sigarayı kül tablasında söndürdü. “İki yıl önce şirket büyük bir likidite krizine girdi; Arne borçlarına karşılık haciz gelmesin diye evi ve sahip olduğumuz diğer her şeyi benim ve çocukların üzerine geçirdi.”

“Evet, ama şirketin satışından epey para gelmiş. Gazeteye göre otuz milyon.”

Vigdis acı acı güldü. “Ailesine daha çok zaman ayırmak için şirketini bırakan başarılı işadamı

masalına kandın yani? Arne halkla ilişkilerde iyidir; bu konuda hakkını teslim etmeliyim. Şöyle söyleyeyim.. Arne ya şirketini kaybedecekti ya da iflas edecekti. İlk seçeneği yeğledi doğal olarak.”

“Peki ya otuz milyon?”

“Arne istediği zaman çok etkileyici olabilir. İnsanları cezbederek kandırır. Özellikle zor durumlarda iyi pazarlık edebilmesinin sebebi bu. Bankayı ve tedarikçi firmayı da bu sayede epey oyaladı. Normalde tedarikçi firma Arne'nin her şeyine haciz getirirdi, ama Arne iki şartını kabul ettirmeyi başardı. Yazlığı vermedi ve şirkete otuz milyona alıcı buldu. Alacaklılar buna itiraz etmediler, çünkü para onlara gitti. Arne iflası başarılı bir satış gibi göstermeyi başardı. Bu az şey sayılmaz, değil mi?”

Kadın başını geriye atıp güldü. Harry onun çenesinin altındaki, yüz gerdirme ameliyatından kalma küçük yara izini gördü.

“Peki ya Anna Bethsen?” diye sordu.

“O şıllık mı?” Kadın zayıf bacaklarını üst üste attı, yüzüne düşmüş saçlarını parmağıyla geriye itti ve umursamaz bir edayla boşluğa baktı. “Arne için o bir oyuncaktı sadece. Arne'nin en büyük hatası, yeni otantik Çingene sevgilisiyle arkadaşlarına hava atmaya heveslenmesiydi. Oysa Arne'nin arkadaş bildiği herkes ona sadık değildi. Kısacası, ilişkileri kulağıma geldi.”

“Ve?”

“Arne'ye bir şans daha verdim. Çocuklar için. Ben mantıklı bir kadıyım.” Harry'ye kalın kirpiklerinin arasından baktı. “Ama o, bu şansını kullanmadı.”

“Belki de sevgilisinin sadece bir oyuncak olmadığını keşfetmiştir.”

Kadın yanıt vermedi ama dudakları iyice inceldi.

“Çalışma odası filan var mıydı?” diye sordu Harry.

Vigdis Albu başıyla onayladı.

Önden giderek merdiveni çıktı. “Gecenin yarısını burada tek başına geçirirdi.” Bir tavan arası odasının kapısını açtı; odanın pencerelerinden komşu evlerin çatıları görölüyordu.

“Çalışarak mı?”

“İnternette sörf yaparak. Bağımlı olmuştu. Arabalara baktığını söylüyordu, ama kim bilir ne haltlar karıştırıyordu.”

Harry masaya gidip çekmecelerden birini açtı. “Bu çekmece boş.”

“Buradaki her şeyini alıp götürdü. Hepsi bir plastik torbaya sığıdı.”

“Bilgisayarı da mı götürdü?”

“Dizüstü bilgisayar vardı.”

“Ona cep telefonunu bağlıyor muydu?”

Kadın tek kaşını kaldırdı. “Hiç bilmiyorum.”

“Merak ettim sadece.”

“Görmek istediğin başka bir şey var mı?”

Harry döndü. Vigdis kapı çerçevesine yaslanmıştı; bir kolu başının üstündeydi, diğer eliyse belindeydi. Harry yoğun bir dejavu hissine kapıldı.

“Son bir sorum olacak Bayan... Vigdis.”

“Hayrola, acelen mi var dedektif?”

“Dışarıda taksi bekliyor da; taksimetre yazıyor. Sorum basit. Sence cinayeti o işlemiş olabilir mi?”

Kadın ayakkabısının topuğuyla kapı eşiğine tık tık vururken Harry’yi ağır ağır inceledi. Harry bekledi.

“Ona orospusunu sorduğumda ilk sözü ne oldu, biliyor musun? *Kimseye söylemeyeceğine söz ver bana Vigdis. Kimseye söylememeliymişim!* İnsanların mutlu olduğumuzu düşünmeleri, mutluluğumuzdan daha önemliydi onun gözünde. Cevabım şu dedektif: Onun neler yapabileceğini bilmiyorum. O adamı tanımıyorum.”

Harry iç cebinden bir kartvizit çıkardı. “Seninle temas kurarsa veya yerini öğrenirsen beni ara. Hemen.”

Vigdis, Harry’nin kartvizitine bakarken uçuk pembe dudaklarıyla hafifçe gülümsedi. “Sırf öyle durumlarda mı arayayım dedektif?”

Harry yanıt vermedi.

Evden çıkınca, basamaklarda durup kadına döndü. “Kimseye söyledin mi?”

“Kocamın beni aldattığını mı? Sence söylemiş miyimdir?”

“Bence sen pratik bir kadınsın.”

Kadın gülümsedi.

“On sekiz dakika” dedi Öystein. “Nabzım hızlanmaya başlamıştı yahu.”

“Ben yokken eski cep telefonumu aradın mı?”

“Elbette. Açan olmadı.”

“Ben bir şey duymadım. Telefon artık o evde değil.”

“Kusura bakma ama titreşim modu diye bir şey duymadın mı hiç?”

“Ne?”

Öystein sara krizi geçiriyormuş gibi yaptı. “İşte böyle. Titreşim modu. Sessiz telefon.”

“Benim telefonu bir krona aldım ve sadece çalışıyordu. Adam onu yanında götürmüştür Öystein. İlerideki mavi BMW’ye ne oldu?”

“Ha?”

Harry iç geçirdi. “Gidelim hadi.”

31
Maglite

“Sen psikopatın tekinin akrabasını kimin öldürdüğünü bulamadın diye, o adamın şimdi kafayı *bize* taktığını mı söylüyorsun yani?” diye ciyakladı Rakel telefonda.

Harry gözlerini kapadı. Halvorsen, Elmer’in dükkânına gitmişti, kendisiyse ofise gelmişti. “Kısacası evet. Onunla anlaşma yapmıştım. O sözünü tuttu.”

“Bu yüzden de bizim peşimize düştü? Bu yüzden oğlumla, annesiyle kalıp kalamayacağını birkaç gün içinde öğrenecek olan oğlumla birlikte otelden ayrılmam gerekiyor? Bu... bu...” Rakel’in sesi hiddetle tizleşti ve kesik kesik çıkmaya başladı. Harry onun sözünü kesmedi. “Neden Harry?”

“Dünyanın en eski sebebi yüzünden” dedi Harry. “Kan davası. İntikam.”

“Bizimle ne ilgisi var peki?”

“Dediğim gibi: Bizimle ilgisi yok. Sen ve Oleg amaç değil, araçsınız. Bu adam, o cinayetin intikamını almayı görev biliyor.”

“Görev mi?” Kadının çılgılığı Harry’nin kulak zarını deldi. “İntikam siz erkeklerin bayıldığı şu bölgenizi koruma davalarından biri. Görevle alakası yok; Neanderthallik dürtüsüyle ilgili!”

Harry onun sözünü bitirdiğine kanaat getirene kadar bekledi. “Üzgünüm ama şu an için yapabileceğim bir şey yok.”

Rakel karşılık vermedi.

“Rakel?”

“Evet.”

“Neredesin?”

“Söylediğin doğruysa, bizi o kadar kolay buldularsa, sana yerimi telefonda söyleme riskine girmek istediğimden emin değilim.”

“Tamam. Güvenli bir yerde misin?”

“Sanırım.”

“Güzel.”

Bir Rus sesi, kısa dalga radyo kanalından gelircesine yükselip kesildi.

“Neden içimi rahatlatmıyorsun, neden tehlikede olmadığımızı söylemiyorsun Harry? Boşuna kaygılandığımı, blöf yaptıklarımı söyle bana...” Kadının sesi iyice kaygılıydı artık. “Bir şey söyle...”

Harry bir süre yanıt vermedi. Sonra yavaşça, tane tane konuştu: “Korkmalısın Rakel. Doğru şeyi yapacak kadar korkmalısın.”

“Neymiş o?”

Harry derin bir nefes aldı. “Halledeceğim. Sana söz veriyorum. Ben halledeceğim.”

Rakel telefonu kapatınca Harry, Vigdis’i aradı. Kadın ilk çalışta açtı.

“Ben Hole. Birinin aramasını mı bekliyordunuz Bayan Albu?”

“Sence?” Harry gidişinden beri kadının en az iki bardak içki içtiğini peltek konuşmasından anladı.

“Hiçbir fikrim yok, ama kocanız için kayıp başvurusunda bulunmanızı istiyorum.”

“Nedenmiş? Onu özlemiyorum ki.” Kadın kısa, kederli bir kahkaha attı.

“Şey, resmi arama başlatabilmem için sebep gerekiyor. Seçim sizin. Ya kayıp başvurusu yaparsınız ya da ben kocanızı zanlı ilan ederim. Cinayet zanlısı.”

Uzun bir sessizlik oldu. “Anlamadım dedektif.”

“Anlayacak çok şey yok Bayan Albu. Kayıp başvurusunda bulunduğunuzu söyleyeyim mi?”

“Bekle!” diye bağırdı kadın. Harry hattın diğer ucundan gelen cam kırılma sesini duydu. “Neden bahsediyorsun sen? Arne zaten zanlı.”

“Benim gözümde evet, ama henüz resmen değil.”

“Ya? Senden sonra o üç polis neden geldiler peki?”

Harry’nin omurgasından yukarıya soğuk bir ürperti yayıldı. “Üç polis mi?”

“Polisin kendi içinde hiç mi iletişimi yok? Gitmeyi reddettiler. Neredeyse korkacaktım.”

Harry ofis koltuğundan kalkmıştı. “Arabaları mavi bir BMW miydi Bayan Albu?”

“Sana bayan meselesi hakkında ne demiştim, hatırlıyor musun Harry?”

“Onlara ne söylediniz?”

“Pek bir şey söylemedim. Sana söylemediğim bir şey söylemedim sanırım. Bazı fotoğraflara baktılar ve... şey, kaba denemezlerdi, ama...”

“Gitmelerini nasıl sağladınız?”

“Gitmelerini mi?”

“Aradıkları şeyi bulmasalar gitmezlerdi. İnanın bana Bayan Albu.”

“Harry, sana hatırlatmaktan sıkılmaya başlıyorum..”

“Düşün! Bu önemli.”

“Tanrım, bir şey demedim diyorum sana. Ben... evet, Arne'nin iki gün önce telesekretere bıraktığı mesajı dinlettim. Sonra da gittiler.”

“Arne'yle konuşmadığımı söylemiştin.”

“Konuşmadım. Gregor'u aldığını söyledi sadece. Doğru söylüyordu. Gregor arkadan havlıyordu.”

“Arne nereden arıyordu?”

“Ne bileyim?”

“Ziyaretçilerin biliyorlardı. Bu...” Harry söyleyeceği şeyi başka şekilde ifade etmenin yolunu bulmaya çalıştıysa da pes etti. “...ölüm kalım meselesi.”

Harry'nin yollarla ve iletişimle ilgili bilmediği çok şey vardı. Hesaplamaların, Vinterbro'da iki tünel yapılmasının ve otobanın uzatılmasının Oslo'nun güneyindeki E6'nın iş trafiğini hafifleteceğini gösterdiğini bilmiyordu. Bu milyar kronluk yatırımın onaylanmasının sebebinin Moss'la Dröbak arasında gidip gelen seçmenler değil, trafik güvenliği olduğunu bilmiyordu. Yol otoritelerinin sosyal faydayı hesaplamak için kullandıkları formülde bir insan hayatına 20.4 milyon kron değer biçilmişti, ki bu meblağa trafik akışının yönünün değiştirilmesinin maliyeti ve vergi gelirlerinde yaşanacak düşüş dahildi. Öystein'in Mercedes'ıyla E6'da güneye doğru giden Harry, kendisinin Arne Albu'nun hayatına ne kadar değer biçtiğini bile bilmiyordu. O hayatı kurtarmakla eline ne geçeceğini bilmediği kesindi. Bildiği tek şey, yitirme riskiyle karşı karşıya olduğu şeyi yitirmeyi kaldıramayacağıydı. Koşullar ne olursa olsun. Dolayısıyla fazla düşünmesine gerek yoktu.

Vigdis Albu'nun ona telefonda dinlettiği telesekreter mesajı beş saniyelikti ve tek bir değerli bilgi içeriyordu. Ama bu bilgi yeterliydi. Arne Albu'nun telefonu kapatmadan önce söylediği beş sözcükte bir şey yoktu: *Gregor'u yanımda götürdüm. Haberin olsun.*

Önemli olan, Gregor'un arkadan gelen telaşlı havlamaları da değildi.

Soğuk çığlıklardı. Martılar.

Larkollen sapağının tabelası belirdiğinde hava karanlıktı.

Yazlığın önünde bir Cherokee Jeep duruyordu, ama Harry binayı turladı. Etrafta mavi BMW yoktu. Harry yazlığın hemen arkasına park etti. İçeriye gizlice girmeye çalışmasına gerek yoktu; gelirken pencereyi indirince havlama seslerini duymuştu.

Tabancasız olmasına hayıflandı. Arne Albu'nun silahlı olduğunu düşünmek için sebep yoktu gerçi; adam birilerinin onu öldürmek istediğini bilemezdi. Oysa bu drama yeni aktörler katılmıştı artık.

Harry arabadan indi. Şimdi martı sesleri duymuyordu, martı görmüyordu da... Belki de sadece gündüz ses çıkarıyorlardır, diye düşündü.

Gregor ön basamakların tırabzanına zincirlenmişti. Ay ışığıyla parlayan dişleri, Harry'nin hâlâ acıyan boynundan aşağıya soğuk ürpertiler yayılmasına yol açtı; ama Harry havlayan köpeğe uzun, yavaş adımlarla yaklaşmaya zorladı kendini.

“Beni hatırlıyor musun?” diye fısıldadı, köpeğin gri nefesini hissedebilecek kadar yaklaşınca. Gregor'un arkasındaki gergin zincir sarsılıyordu. Çömelen Harry, hayvanın havlamayı kesmesine şaşırı. Köpeğin hırıltıları, uzun süre havlamış olduğunu gösteriyordu. Gregor ön patilerini ileriye itip, başını eğerek hareketsiz kaldı. Harry kapı kolunu tuttu. Kapı kilitliydi. İçeriden insan sesi mi geliyordu? Oturma odasının ışığı açıktı.

“Arne Albu!”

Yanıt gelmedi.

Harry bekleyip tekrar seslendi.

Lambanın içinde anahtar yoktu. Harry yeterince büyük bir taş bulup sundurma parmaklığına tırmandı, sundurma kapısının küçük panellerinden birini kırdı ve elini içeriye uzatıp kapıyı açtı.

Odada mücadele belirtisi yoktu. Telaşla terk edilmiş gibiydi daha çok. Masada açık bir kitap duruyordu. Harry kitabı aldı. Shakespeare'in *Macbeth*'i. Metnin bir satırı mavi tükenmezkalemle çembere alınmıştı. *Sözüm yok; sesim kılıcımda*. Harry odaya bakındı, ama tükenmezkalem göremedi.

Sadece en küçük yatak odasındaki yatak kullanılmıştı. Komodinin üstünde bir erkek dergisi vardı.

Mutfaktaki küçük bir radyodan, cızırtılı P4 haberleri geliyordu alçak sesle. Harry radyoyu kapadı. Mutfak tezgâhında buzu çözülmüş bir antrikotla, streç filmle sarmalanmış brokoli vardı. Harry eti alıp sundurmaya çıktı. Köpek kapıyı tırmalıyordu; Harry kapıyı açtı. Köpek kahverengi, çocuksu gözleriyle Harry'ye aşağıdan baktı. Daha doğrusu antrikota baktı ve basamağa düşen eti neredeyse anında parçaladı.

Harry köpeğin iştahla yemesini seyrederken, ne yapacağını düşündü. Yapabileceği bir şey olup olmadığını bilmiyordu. Arne Albu'nun Shakespeare okumadığı kesindi.

Gregor eti bitirince yola doğru dönüp canla başla havlamaya başladı tekrar. Harry tırabzana gidip zinciri çözdü; serbest kalan Gregor ileri atılınca Harry az kalsın ıslak zeminde kayıp düşecekti. Köpek onu çeke çeke bahçe yolundan geçirip sokağın karşı tarafına ve sarp yokuştan aşağıya götürdü;

Harry yarım ayın beyaz ışığıyla parlayan pürüzsüz kayalara çarpan siyah dalgaları görebiliyordu şimdi. Uzun, ıslak otların arasından geçtiler; otlar Harry'nin bacaklarına bırakmak istemezcesine tutunuyorlardı, ama Gregor durmadı ve sonunda Harry'nin Doc Martensleri çakılları ve kumu ezmeye başladı. Gregor'un kısa kuyruğu dimdikti. Kumsalda durdular. Met zamanıydı; neredeyse sert otlara kadar ilerleyen dalgalar geri çekilirken kumda karbondioksitliymiş gibi kabarcıklanan köpükler bırakıyorlardı. Gregor tekrar havlamaya başladı.

“Tekneye mi bindi?” diye sordu Harry, hem Gregor'a hem de kendine. “Yalnız mıydı yoksa yanında biri mi vardı?”

Ne köpekten yanıt aldı, ne de kendinden. Yine de izlerin burada son bulduğu ortadaydı. Harry'nin zincirini çekiştirmediği iri Rottweiler kımıldamadı. Bunun üzerine Harry, Maglite el fenerini yakıp denize tuttu. Görebildiği tek şey, siyah bir aynanın üstündeki kokain çizgileri misali sıra sıra uzanan beyaz dalgalarıydı. Denizin azar azar derinleştiği belliydi. Harry zinciri tekrar çekti, ama sonra köpek âcizce uluyarak kumu eşelemeye başladı.

İç geçiren Harry el fenerini kapatıp yürüyerek yazlığa geri döndü. Mutfakta kendine bir fincan kahve yapıp uzaktan gelen havlamaları dinledi. Fincanını yıkadıktan sonra tekrar kumsala gitti ve rüzgârdan korunmak için kayaların arasına oturdu. Sigara yakıp düşünmeye çalıştı. Sonra ceketine iyice sarınıp gözlerini kapadı.

Bir gece, Anna'nın yatağındaiken, kadın bir şey demişti. Altıncı haftanın sonuna doğruydum muhtemelen... ve Harry normalden ayıktı herhalde, çünkü hatırlayabiliyordu. Anna yatağının bir gemi olduğunu ve kendisiyle Harry'nin iki kazazede, denizde salınan iki yalnız insan olduklarını ve karayı görmekten ödlerinin koptuğunu söylemişti. Sonra bu mu olmuştu peki? Karayı mı görmüşlerdi? Harry öyle hatırlamıyordu. Gemiden denize atlamış gibi geliyordu. Belki de belleği ona oyun oynuyordu.

Gözlerini kapatıp zihninde Anna'yı canlandırmaya çalıştı. Kazazedelik zamanlarındaki değil, onu en son gördüğü zamanki halini. Birlikte yemek yemişlerdi. Öyle görünüyordu. Anna, Harry'nin bardağını doldurmuştu... şarapla mı? Harry şarabı tatmış mıydı? Öyle görünüyordu. Anna onun bardağını tekrar doldurmuştu. Harry kontrolünü yitirmişti. Fondip yapmıştı. Anna ona gülmüştü. Onu öpmüştü. Onun için dans etmişti. Harry'nin kulağına hoş ve boş sözler fısıldamıştı her zamanki gibi. Yatağa yatıp yola çıkmışlardı. Anna için sahiden o kadar kolay mı olmuştu bu? Ya Harry için?

Hayır, bu mümkün değildi.

Ama Harry emin olamıyordu. Sorgenfrigata'daki bir yatakta, mest olmuş halde gülümseyerek yatmadığından emin olamıyordu. Eski sevgilisiyle görüşmüştü, Rakel Moskova'daki bir otel odasının tavanına, çocuğunu kaybetme korkusu yüzünden gözüne uyku girmeden bakarken.

Harry büzüldü. Sanki bir hayaletti de, esen soğuk ve sert rüzgâr içinden geçiyordu. Zihninden uzak tutmayı başardığı düşünceler şimdi akın ediyordu: Hayatında en değer verdiği kadını aldatıp aldatmadığından emin olamıyorsa, başka neler yapmıştı kim bilir? Aune içkinin ve uyuşturucuların yalnızca gizli eğilimleri açığa çıkardığını ya da bastırıldığını düşünüyordu. Ama insanların içini kim

bilebilirdi ki? İnsanlar robot değildir ve beynin kimyası zamanla değişir. Uygun koşullar altında ve yanlış ilaçların etkisiyle neler yapabileceğimizi kim bilebilirdi ki?

Harry ürperdi ve küfretti. Artık biliyordu. Arne Albu'yu, başkaları tarafından susturulmasından önce bulup ondan itiraf almasının neden şart olduğunu biliyordu. Sebep Harry'nin mesleğinin kanına işlemiş olması ya da artık kanunun kişisel bir meseleye dönüşmesi değildi; sebep, bilmek zorunda olmasıydı. Ve Arne Albu ona gerçeği anlatabilecek tek kişiydi.

Harry gözlerini tekrar kapadı. Granit kayaların üstünden esen rüzgârın hafif ıslığı, dalgaların ısrarlı, hipnotik, ritmik seslerinin arasından duyulabiliyordu.

Harry gözlerini açtığı anda ortalık artık karanlık değildi. Rüzgâr bulutları götürmüştü ve gökyüzünde donuk yıldızlar parıldıyordu. Ay yer değiştirmişti. Harry kol saatine göz attı. Burada neredeyse bir saattir oturuyordu. Gregor denize çılgınca havlıyordu. Uzuvarı uyuşmuş olan Harry güçlkle ayağa kalkıp köpeğin yanına gitti. Ayın çekim etkisi değişmiş, su seviyesi alçalmıştı; Harry iyice genişleyen kumsala indi.

“Gel Gregor. Burada bir şey yok.”

Köpeğin zincirini tutmaya çalıştığı anda hayvan ısırmaya kalktı; Harry bir adım geriye sıçradı otomatikman. Denize göz gezdirdi. Denizin siyah yüzeyinde ay ışığı parıltıları vardı, ama Harry sular yüksekken göremediği iki şeyi de seçebiliyordu şimdi. Bağlama kazığına benzer iki şeyin su seviyesinin hemen üstündeki uçlarını. Harry deniz kenarına gidip el fenerini o tarafa tuttu.

“Tanrım” diye fısıldadı.

Gregor suya atladı; Harry köpeğin peşinden gitti. On metre yürüdüğü anda, su dizlerine kadar bile çıkmıyordu hâlâ. Aşağıdaki bir çift ayakkabıya baktı. El yapımı İtalyan ayakkabılarına. Harry el fenerinin ışığını sudan iki solgun mezar taşı gibi çıkmış, çıplak, açık mavi, parıldayan bacaklara doğru çevirdi.

Dalgaların gürültüsü, Harry'nin haykırışlarını anında boğdu. Ama Harry'nin elinden denize düşen el feneri kumluk zeminde kaldı ve yaklaşık yirmi dört saat boyunca yanmayı sürdürdü. Ertesi yaz el fenerini bulan oğlan, onu koşarak babasına götürdü; el fenerinin siyah kasası aşınmıştı ve baba da çocuk da Maglite'ı bir cesedin keşfedilmesi gibi tuhaf bir olayla ilişkilendirmediler. O olay geçen sene bütün gazetelerde yer almıştı; ama şimdi, yaz güneşinin altındayken, çok eskilerde kalmış gibi geliyordu.

V

32

David Hasselhoff

Sabah ışığı, gökyüzündeki bir yarıktan inen beyaz bir sütun gibiydi; fiyordu Tom Waaler'in deyişiyile "İsa ışığı" şeklinde aydınlatıyordu. Adamın evinin duvarlarında benzer tablolar asılıydı. Tom Waaler suç mahallini çevreleyen plastik bandın üstünden geçti. Onu tanıdıklarını düşünen insanlar bunu görseler, alttan değil de üstten geçmeyi yeğlemesinin doğası gereği olduğunu söylerlerdi. İkincisinde haklıydılar, ama birincisinde değil. Tom Waaler kendisini herhangi bir insanın tanıdığından şüpheliydi. Ve bu durumun değişmesini istemiyordu.

Dijital fotoğraf makinesini, evinde bir düzinesi bulunan Police marka gözlüğünün çelik mavisi camlarına doğru kaldırdı. Gözlükler onu takdir eden bir müşterisinin armağanıydı. Fotoğraf makinesi de öyleydi. Waaler yerdeki çukurla yanındaki cesedin fotoğrafını çekti. Cesedin üstünde siyah pantolon ve bir zamanlar beyaz olan, şimdiyse kil ve kumdan kahverengileşmiş bir gömlek vardı.

"Özel koleksiyonun için mi çekiyorsun?" Soruyu soran Weber'di.

"Bu yeniydi" dedi Waaler başını kaldırıp bakmadan. "Yaratıcı katilleri severim. Adamın kimliğini tespit ettiniz mi?"

"Arne Albu. Kırk iki yaşında. Evli, üç çocuklu. Ayrıca zenginmiş gibi görünüyor. Hemen arkada yazlığı var."

"Bir şey gören ya da duyan olmuş mu?"

"Şimdi kapı kapı dolaşıp soruyorlar. Ama buranın ne kadar ıssız olduğunu sen de görüyorsun."

"Şu otele görgü tanıkları vardır belki." Waaler kumsalın sonundaki büyük, sarı, ahşap binayı gösterdi.

"Sanmam" dedi Weber. "Yılın bu vaktinde kimse kalmıyordur orada."

"Cesedi bulan kim?"

"Moss'taki bir telefon kulübesinden anonim ihbar yapıldı. Moss polisine."

"Katil mi?"

"Sanmam. Adam köpeğine yürüyüş yaptırırken denizden dimdik çıkmış iki bacak görmüş."

"Konuşmayı kaydetmişler mi?"

Weber başını hayır anlamında salladı. "Polis imdat hattını aramamış."

"Fikrin nedir?" Waaler cesedi gösterdi.

"Doktorlar henüz rapor göndermediler, ama bu adam diri diri gömülmüş bence. Görünürde şiddet belirtisi yok, ama ağzıyla burnundaki kan ve gözlerindeki kan damarlarının patlamış olması, başında

epey kan topladığını gösteriyor. Ayrıca boğazının derinliklerinde kum bulduk, yani gömüldüğünde nefes alıyormuş.”

“Anlıyorum. Başka?”

“Köpeği yazlığının önündeki tırabzana bağlıydı. İri, çirkin bir Rottweiler. Şaşılacak kadar iyi durumda. Kapı kilitli değildi. Yazlığın içinde de mücadele izi yok.”

“Kısacası içeri girip adamı tabancayla tehdit ettiler, köpeği bağladılar, adam için bir çukur kazdılar ve çukurun içine balıklama dalmasını rica ettiler.”

“Sayıları birden fazla idiyse.”

“İri Rottweiler, bir buçuk metre derinlikte çukur. Durum ortada bence Weber.”

Weber tepki vermedi. Waaler’le çalışırken sorun yaşamamıştı hiç. Adam yetenekli bir dedektifti, gerçekten yetenekli olan az sayıda dedektiften biriydi; başarıları ortadaydı. Ama bu, Weber’in ondan hoşlanmak zorunda olduğu anlamına gelmiyordu. Gerçi *hoşlanmamak* da uygun sözcük değildi belki. Mesele başka bir şeydi, fark bulma resimlerini anımsatan bir şeydi. Tam olarak ne olduğunu bulamasanız da, huzursuzluk veren bir şey olurdu hep. *Huzursuzluk*, uygun sözcük buydu.

Waaler cesedin yanında çömeldi. Weber’in kendisinden hoşlanmadığını biliyordu. Buna aldırılmıyordu. Weber adli tıpta çalışan, geleceği olmayan, Waaler’in kariyerini ya da hayatını herhangi bir şekilde etkileyemeyecek, yaşlı bir polisti. Kısacası, Waaler’in kendini sevdirmesine gerek olmayan biriydi.

“Cesedi kim teşhis etti?”

“Buralılardan birkaç kişi geldi” diye yanıtladı Weber. “Bakkal onu tanıdı. Ayrıca Oslo’daki karısını bulup getirdik. O da cesedin Arne Albu’ya ait olduğunu onayladı.”

“Karısı şimdi nerede peki?”

“Yazlıkta.”

“Onu sorguya çeken oldu mu?”

Weber omuz silkti.

“Suç mahalline ilk gelen kişi olmayı severim” dedi Waaler, öne eğilip cesedin yüzünün yakından fotoğrafını çekerek.

“Vakayla Moss polisi ilgileniyor. Biz yardım için çağrıldık sadece.”

“Biz tecrübeliyiz” dedi Waaler. “O geri zekâlı ilçe polislerine bunu kibarca açıklayan oldu mu?”

“Aslında bizde de cinayet soruşturması yapmış bir iki kişi var” dedi biri arkalarından. Waaler başını kaldırıp bakınca, siyah deri polis ceketi giymiş, gülümseyen bir adam gördü. Adamın apoletleri tek yıldızlıydı ve kenarları altın sarısıydı.

“Alınmadım” dedi dedektif gülerek. “Ben Paul Sörensen. Siz de Dedektif Waaler olmalısınız.”

Waaler onu başıyla çabucak selamlayıp Sörensen’in uzattığı eli görmezden geldi. Tanımadığı adamlarla fiziksel temas kurmayı sevmiyordu. Aslında tanıdığı adamlarla da fiziksel temas kurmayı sevmiyordu. Kadınlar ayrıydı. En azından kontrol Waaler’de olduğu sürece. Ki onda olurdu hep.

“Sen daha önce böyle bir vakayı soruşturmamışsındır hiç Sörensen” dedi Waaler, ölü adamın gözlerinden birini açıp kanlı göz küresini sergileyerek. “Barda bıçaklanma veya sarhoşken kaza geçirme vakası değil bu. Zaten bizi o yüzden çağırdınız, değil mi?”

“Burada alışık olduğumuz bir vaka değil, evet” dedi Sörensen.

“Sana tavsiyem, adamlarınla birlikte burada kalıp nöbet tut; ben de gidip cesedin karısıyla konuşayım.”

Sörensen, Waaler iyi bir espri yapmışçasına güldü; ama Waaler’in tek kaşının Police gözlüğünün yukarısına kalktığını görünce sustu. Tom Waaler kalkıp polis kordonuna doğru yürümeye başladı. Yavaşça üçe kadar saydıktan sonra arkasına dönmeden bağırdı: “Şu polis arabasını da çek oradan. Dönüş yerine park etmişsin Sörensen. Adli tıp ekibi katilin arabasının tekerlek izlerini arayacaktır. Teşekkürler.”

Sörensen’in neşeli yüzünün artık gülümsemediğini bilmek için dönüp bakmasına gerek yoktu. Oslo polisinin cinayet mahallinde dizginleri ele geçirdiğini bilmek için de.

“Bayan Albu?” diye sordu Waaler, oturma odasına girerken. Bu işi bir an önce bitirmek istediğine karar vermişti. Umut vaat eden bir genç kızla birlikte öğle yemeği yiyecekti ve o yemeği kaçırmamakta kararlıydı.

Vigdis Albu karıştırdığı fotoğraf albümünden başını kaldırıp baktı. “Evet?”

Waaler gördüklerinden hoşlandı. Kadının bakımlı vücudundan, özgüvenli oturuşundan, televizyon spikerlerini çağrıştıran hesaplı rahatlığından ve bluzunun üç düğmesinin açık olmasından. Kadının sesinden de hoşlandı. O yumuşak ses, Waaler’in kadınlardan duymaktan hoşlandığı sözleri söylemek için biçilmiş kaftandı. Waaler o sözleri söylediğini duymayı şimdiden umduğu ağızdan da hoşlandı.

“Dedektif Tom Waaler” dedi kadının karşısına oturarak. “Şu an şokta olmalısınız; sizi anlıyorum. Bunun klişe bir söz olduğunu ve sizin için pek bir şey ifade etmeyeceğini bilsem de, başınız sağ olsun diyeceğim. Ben de bir yakınımı kaybettim.”

Bekledi. Sonunda kadın başını kaldırıp bakmak zorunda kaldı ve böylece Waaler onunla göz göze gelebildi. Kadının gözleri yaşlıydı; Waaler bunu onun ağladığına yordu başta. Kadının sarhoş

olduğunuysa ancak o karşılık verdiğiinde fark etti: “Sigaran var mı dedektif?”

“Bana Tom de. Sigara içmiyorum. Kusura bakma.”

“Burada daha ne kadar kalmam gerekiyor Tom?”

“Olabildiğince çabuk gidebilmeni sağlayacağım. Sadece birkaç soru sormam gerekiyor, tamam mı?”

“Tamam.”

“Güzel. Kocanın ölmesini kim istemiş olabilir, bir fikrin var mı?”

Vigdis Albu çenesini eline yaslayıp pencereden dışarı baktı. “Diğer dedektif nerede Tom?”

“Pardon?”

“Burada onun olması gerekmez mi?”

“Hangi dedektiften bahsediyorsunuz Bayan Albu?”

“Harry. Bu vakayla o ilgileniyor, değil mi?”

Tom Waaler’in diğer herkesten çabuk terfi etmesinin ana sebebi, zanlıların aleyhindeki somut kanıtları nasıl elde ettiğini kimsenin, savunma avukatının bile öğrenememesini sağlamasıydı. Bir sonraki sebepse duyarlı antenlerinin olmasıydı. Bu antenler bazen gerekli tepkiyi vermiyorlardı elbette. Ama asla yanlış tepki vermezlerdi. Ve şimdi tepki veriyorlardı.

“Harry Hole’den mi bahsediyorsunuz Bayan Albu?”

“Burada durabilirsin.”

Tom Waaler kadının sesinden hâlâ hoşlanıyordu. Kaldırımına yanaştı, öne eğildi ve tepedeki büyük, pembe eve baktı. Sabah güneşi bahçedeki, hayvana benzeyen bir nesneyi ışılatıyordu.

“Yaptığın büyük incelikti” dedi Vigdis Albu. “Sörensen’ı gitmeme izin vermeye ikna etmen ve beni evime kadar bırakman.”

Waalere kadına sıcak bir şekilde gülümsedi. Sıcak bir şekilde gülümsediğini biliyordu. *Sahil Güvenlik*’teki David Hasselhoff’a benzediğini söyleyen, çenesinin, vücudunun ve gülümsemesinin ona benzediğini söyleyen bir sürü kişi vardı. *Sahil Güvenlik*’i izlemiş olan Waaler, ne demek istediklerini biliyordu.

“Asıl ben sana teşekkür etmeliyim” dedi.

Doğruydu bu. Larkollen'dan buraya gelirlerken Waaler ilginç şeyler öğrenmişti. Örneğin Harry Hole'un Anna Bethsen'i –yani Waaler'in hatırlayabildiği kadarıyla geçenlerde Sorgenfrigata'da intihar etmiş olan kadını– Vigdis Albu'nun kocasının öldürdüğüünün kanıtını bulmaya çalıştığını. O dosya kapanmıştı. Waaler vakanın intihar vakası olduğuna karar veren ve bu yönde rapor yazan kişiydi. O gerzek Hole ne haltlar karıştırıyordu peki? Geçmişteki sürtüşmelerinin intikamını mı almaya çalışıyordu? Hole, Tom Waaler'i kötü duruma düşürmek için Anna Bethsen'in öldürüldüğünü kanıtlamaya mı çalışıyordu? Tam da o manyak alkolikten beklenecek şeydi bu, ama en kötü ihtimalle bile yalnızca Waaler'in hükme varırken biraz fazla acele ettiğini gösterecek olan bir vaka için Hole'un o kadar uğraşması mantıklı gelmiyordu. Waaler, Harry'nin sırf gerçeğin peşinde olduğu fikrini hemen reddetti. Ancak filmlerdeki polisler boş zamanlarını öyle harcarlardı.

Harry'nin zanlısının ölmüş olması, bazı alternatif çözüm yollarının bulunduğu anlamına geliyordu. Waaler hangisini seçeceğinden emin değildi, ama Harry'nin bu işe karıştığını seziyor ve sebebini öğrenmek istiyordu. Dolayısıyla Vigdis Albu kahve içmeye davet edince, Waaler'in teklifi kabul etmesine yol açan şey yalnızca o taze duldan hoşlanması değildi. Epeydir başını ağrıtan adamdan kurtulma fırsatı geçmişti eline... ne kadar olmuştu? Bir yıldan fazla mı?

Bir yıldan fazla olmuştu sahiden de. Polis memuru Ellen Gjeltin'in, Tom Waaler'in Oslo'daki organize silah kaçakçılığı faaliyetlerinin arkasındaki bir numaralı adam olduğunu –Sverre Olsen'in hataları yüzünden– keşfetmesinin üzerinden bir yıldan fazla zaman geçmişti. Waaler, Olsen'a o kadını bildiklerini başkalarına anlatmadan önce öldürmesini emrettiğinde, Hole'un katili bulmadan rahat etmeyeceğini biliyordu. Dolayısıyla suç mahalline Olsen'in kepini yerleştirmişti, cinayet zanlısını tutuklarken “meşru müdafaayla” vurabilmek için. Kendisini suçlu gösterecek bir kanıt bulunamamıştı henüz, ama yine de Waaler, Hole'un gerçeği öğrenmeye adım adım yaklaştığını huzursuzluk verici bir şekilde hissediyordu. Ve Hole'un tehlikeli olabileceğini.

“Herkes gidince bu ev öyle boş geliyor ki” dedi Vigdis Albu kapıyı açarak.

“Ne kadar zamandır... eee... yalnızsın?” diye sordu Waaler, kadının peşinden basamakları çıkıp oturma odasına girerken. Gördüklerini beğenmeyi sürdürüyordu.

“Çocuklar Nordby'deler, ailemin yanında. Durum normale dönene kadar orada kalacaklardı.” Kadın iç geçirerek derin koltuklardan birine çöktü. “İçki içmeliyim. Sonra da onları arasam iyi olacak.”

Tom Waaler durup kadını seyretti. Kadın bu son sözleriyle her şeyi berbat etmişti. Waaler'in hissettiği hafif heyecan geçmişti. Kadın çok daha yaşlı görünmeye başlamıştı birden. Belki de alkolün etkisi geçmeye başladığı içindi. Kadının kırışıklıkları artmış gibiydi ve ağzı sertleşip çarpık, pembe bir yarığa dönüşmüştü.

“Otursana Tom. Kahve yapayım.”

Vigdis mutfağa girip gözden kaybolurken Waaler kanepeye çöktü. Bacaklarını uzattı ve kanepedeki solmuş lekeyi fark etti. Ona kendi kanepesindeki âdet kanı lekesini anımsattı.

Gülümsedi.

Beate Lönn'ü düşününce.

O sevimli, masum Beate Lönn masada karşılıklı otururlarken Waaler'in her sözünü, içtiği kafe latte'deki (ki tam bir kız içeceğiydi) şeker kadar tatlıymış gibi hevesle dinlemişti. *Kendin olacak kadar cesur olabilmek önemli bence. Bir ilişkideki en önemli şey dürüstlüktür, değil mi?* Hangi genç kıza hangi hoş ve boş klişeleri söylemek gerektiğini kestirmek kolay değildi, ama Waaler Beate konusunda hedefi on ikiden vurmuştu besbelli. Waaler ona kesinlikle genç kız içeceği olmayan bir içki hazırlayınca, Beate onun evine tıpış tıpış gelmişti.

Waaler ister istemez güldü. Beate Lönn ertesi gün bile, hafıza kaybını yorgunluğa ve içtiği içkinin fazla sert olmasına yormuştu. Dozu iyi ayarlamak çok önemliydi.

En güzeli de şuydu: Waaler sabahleyin oturma odasına girince, kızın kanepeyi ıslak bezle sildiğini görmüştü; dün akşam o kanepenin üstünde biraz ön sevişme yapmışlardı ve sonra kız kendinden geçince asıl eğlence başlamıştı.

“Çok özür dilerim” demişti kız ağlamaklı olarak. “Şimdi gördüm. Çok utanıyorum. Gelecek haftadan önce âdet görmem sanıyordum.”

“Önemli değil” diye karşılık veren Waaler, kızın yanağına pat pat vurmuştu. “O pis lekeyi çıkarmak için elinden geleni yap yeter.”

Sonra mutfığa dalmak zorunda kalmıştı. Gülme seslerini bastırmak için musluğu açmış, buzdolabını açıp kapamıştı. Beate Lönn, Linda'nın bıraktığı kan lekesini silmeye çalışırken. Yoksa Karen'ın mıydı?

Vigdis mutfaktan seslendi. “Kahvene süt ister misin Tom?” Kadının sesi sertti; Batı Oslo ağzıyla konuşuyordu biraz. Neyse, Waaler öğreneceğini öğrenmişti.

“Şimdi aklıma geldi, bu akşam bir görüşmem var” dedi. Dönüp bakınca kadının mutfak kapısında durduğunu ve ellerinde birer kahve fincanıyla, fal taşı gibi açılmış şaşkın gözlerle baktığını gördü. Kadın Waaler'den tokat yemiş gibiydi. Waaler bunu düşündü.

“Biraz yalnız kalmaya ihtiyacın var” dedi ayağa kalkarak. “Bunu biliyorum. Dediğim gibi, ben de geçenlerde bir dostumu kaybettim.”

“Bunu duyduğuma üzüldüm” dedi Vigdis şaşkınlıkla. “Kim olduğunu soracaktım.”

“Adı Ellen'di. İş arkadaşımdı. Çok severdim.” Tom Waaler çekingenlikle gülümseyerek karşılık veren Vigdis'i başını yana eğerek seyretti.

“Ne düşünüyorsun?” diye sordu kadın.

“Bir gün gelip hatırını sorabilirim.” Waaler kadına en sıcak gülümseyişini, en iyi David Hasselhoff gülümseyişini sergilerken, insanlar birbirlerinin düşüncelerini okuyabilseler dünyanın ne kadar

kaotik olacađını dūşündü.

33
Disosmi

Akşam iş çıkışı trafiği başlamıştı ve Grönlandsleiret'te maaşlı köleler arabalarıyla Emniyet Müdürlüğü'nün önünden ağır ağır geçiyorlardı. Bir dala tünemiş çit serçesi, son yaprağın da düştüğünü görünce havalanıp, beşinci kattaki toplantı odasının penceresinin önünden uçarak geçti.

“Ben konuşma yapmayı pek beceremem” diye söze başladı Bjarne Möller; daha önceki konuşmalarını dinleyenler başlarıyla onayladılar.

Odada yetmiş dokuz kronluk bir şişe Opera köpüklü şarapla on dört plastik bardak –hâlâ iç içeydiler– vardı ve İnfazcı vakasında çalışmış herkes, Möller'in konuşmasını bitirmesini bekliyordu.

“Her şeyden önce Oslo Belediye Meclisi'nin, Belediye Başkanı'nın ve Emniyet Müdürü'nün içten tebriklerini iletmek istiyorum; işinizi iyi yaptığınız için hepinize teşekkürler. Bildiğiniz gibi, bir seri banka soyguncusuyla karşı karşıya olduğumuzu anlayınca epey baskı altında kalmıştık...”

Ivarsson “Bütün banka soyguncuları seridir sanıyordum!” diye seslenince gülüşmelerle ödüllendirildi. Odanın en arkasında, kapının yanında, toplanmış polislerin tamamını görebileceği bir yerde duruyordu.

“Öyle denebilir sanırım.” Möller gülümsedi. “Söylemek istediğim şeydu ki... eee... bildiğiniz gibi... bu dosyanın kapanmasına memnunuz. Şampanya içmeden önce, başarılarımızda en büyük pay sahibi olan kişiye özellikle teşekkür etmek istiyorum...”

Harry insanların kendisine baktıklarını hissedebiliyordu. Böyle durumlardan nefret ederdi. Patronun konuşma yapmasından, patronla konuşmaktan, soytarılara teşekkür etmekten, bu önemsiz tiyatrodan.

“Soruşturmayı yöneten Rune Ivarsson'a. Tebrikler Rune.”

Alkışlar.

“Konuşma yapmak ister misin Rune?”

“Hayır” diye mırıldandı Harry dişlerini gıcırdatarak.

“Evet, isterim” dedi Ivarsson. Toplanmış polisler başlarını kaldırdılar. Adam genzini temizledi. “Senin tersine, ben konuşma yapmayı beceremediğimi söyleyemeyeceğim maalesef. Çünkü becerebiliyorum.” Yine gülüşmeler. “Ve başka vakaların çözülmesinden sonra yaptığım konuşmalardan şunu öğrendim ki, herkese tek tek teşekkür etmek yorucu oluyor. Hepimizin bildiği gibi, polislik ekip çalışmasına dayalıdır. Beate'yle Harry vakayı çözmüş olabilirler, ama asıl işi ekip yaptı.”

Harry insanların başlarıyla onaylamalarını hayretle seyretti.

“O yüzden hepinize teşekkürler.” Ivarsson polislere göz gezdirdi; her birinin kendini teşekkür edilmiş hissetmesini sağlamaya çalıştığı belliydi. Sonra neşeyle haykırdı: “Şu şampanya şişesini açalım artık, değil mi!”

Uzatılan şışeyi alıp iyice çalkaladıktan sonra mantarı çıkarmaya girişti.

Harry “Bunlarla uğraşamam” diye fısıldadı Beate’ye. “Ben gidiyorum.”

Beate ona azarlar gibi baktı.

“Dikkat edin!” Mantar tavana fırladı. “Herkes bir bardak kapsın!”

“Kusura bakma” dedi Harry. “Yarın görüşürüz.”

Gidip ceketini aldı. Asansörle inerken duvara yaslandı. Dün gece Albu’nun yazlığında iki saat uyumuştı ancak. Sabahın altısında Moss tren istasyonuna gidip bir telefon kulübesiyle Moss polisinin numarasını bulmuş ve denizdeki cesedi haber vermişti. Oslo polisinden yardım isteyeceklerini biliyordu. Sekizde Oslo’ya vardığında, Ullevalsveien’deki Kaffebrunneriet’te oturup *cortado* içmişti, vakanın başkalarına verildiğine ve kendisinin ofisine huzur içinde gidebileceğine emin olana dek.

Asansör kapıları açıldı; asansörden inen Harry döner kapıdan geçip Oslo’nun soğuk, bulutsuz sonbahar havasına çıktı; bu havanın Bangkok’un havasından daha kirli olduğu söyleniyordu. Acele etmesine gerek olmadığını düşünerek kendini yavaşlamaya zorladı. Bugün hiçbir şey düşünmek istemiyordu; tek istediği uyumaktı ve rüya görmeyeceğini umuyordu. Geçtiği bütün kapıların yarın kapanmış olacağını umuyordu.

Tek bir tanesi hariç. O kapı asla kapanmayacaktı; Harry onun kapanmasını *istemiyordu*. Ama bunu yarına kadar düşünmeyecekti. Sonra da Halvorsen’le birlikte Akerselva Nehri’nin kıyısında yürüyüşe çıkacaktı. Ellen’in cesedini buldukları yerde, o ağacın yanında duracaklardı. Olanları yüzüncü kez konuşacaklardı. Bir şey unuttuklarından değil; o hissi tekrar yaşamak için, o kokuyu tekrar almak için. Harry şimdiden ürküyordu.

Çimenlikten geçen dar patikaya girdi. Kestirme yola. Soldaki gri hapisane binasına bakmadı. Oradaki Raskol, satranç takımını şimdilik kaldırmıştı herhalde. Larkollen’da veya başka bir yerde, Çingene’nin ya da adamlarının aleyhinde kanıt bulamayacaklardı asla; Harry bizzat araştırırsa bile bulamazdı. Ne kadar uğraşırsa uğraşsın. İnfazcı ölmüştü. Arne Albu ölmüştü. *Adalet su gibidir*, demişti Ellen bir keresinde. *Hep yolunu bulur*. Bunun doğru olmadığını biliyorlardı; ama en azından arada sırada teselli veren bir yalandı.

Harry siren sesleri duyuyordu. Bir süredir duyuyordu. Mavi döner ışıklı beyaz arabalar yanından geçip Grönlandsleiret’te gözden kayboldular. Harry o polislerin çağrılmalarının sebebini düşünmemeye çalıştı. Kendisini ilgilendirmezdi muhtemelen. İlgilendirse bile beklemesi gerekecekti. Yarına kadar.

Tom Waaler erken geldiğini fark etti. Uçuk sarı kârgir apartmanın sakinlerinin bütün gün evde oturmaktan başka işleri de vardı. Waaler en alttaki zile basmıştı. Dönüp gidecekken metalik bir ses duydu: “Merhaba?”

Waaler döndü. “Merhaba...” Zilin yanındaki isim kartına baktı. “Astrid Monsen?”

Yirmi saniye sonra sahanlıktaydı; bir kapı zincirinin ardından kendisini inceleyen ürkek, çilli yüze bakıyordu.

“Girebilir miyim Bayan Monsen?” diye sordu, özel David Hasselhoff gülümsemesini takınıp dişlerini sergileyerek.

“Girmesiniz daha iyi olur” dedi kadın cırtlak sesle. *Sahil Güvenlik*’i izlememiş olsa gerekti.

Waaler kimliğini kadına uzattı.

“Anna Bethsen’in ölümüyle ilgili soru sormaya geldim. Ölümünün intihar olduğundan emin değiliz artık. Anladığım kadarıyla bir meslektaşım özel soruşturma yürütüyormuş; onunla konuştunuz mu diye soracaktım.”

Tom Waaler hayvanların, özellikle de avcı hayvanların korkunun kokusunu alabildiklerini okumuştı. Buna şaşırılmamıştı. Onu asıl şaşırtan şey, korkunun kokusunu *herkesin* alamayışıydı. Korku inek sidiği gibi kesif ve keskin kokardı.

“Neden korkuyorsunuz Bayan Monsen?”

Kadının gözbebekleri iyice büyüdü. Waaler antenlerini havaya dikmişti artık.

“Bize yardım etmeniz çok önemli” dedi Waaler. “Polisle halkın arasındaki ilişkinin olmazsa olmazı dürüstlüktür, değil mi?”

Kadın etrafa bakınınca Waaler riske girdi: “Meslektaşımın o olayla bir şekilde ilgisi olduğundan şüpheleniyorum.”

Kadın başını eğip ona âcizce baktı. Bingo.

Mutfakta oturdular. Kahverengi duvarlar çocuk resimleriyle kaplıydı. Waaler kadının bir sürü yeğeni olduğunu tahmin etti. Onu dinlerken not aldı.

“Koridordan bir gürültü geldi; çıkıp baktığımda sahanlıkta, kapımın önünde bir adam emekleme pozisyonunda duruyordu. Düştüğü belliydi, o yüzden yardım teklif ettim, ama yanıt vermedi. Yukarı çıkıp Anna Bethsen’in zilini çaldım, ama kapıyı açmadı. Aşağı dönüp adamın kalkmasına yardım ettim. Ceplerinden düşen şeyler etrafa saçılmıştı. Cüzdanını bulup, adıyla adresini öğrendim. Sonra sokağa çıkmasına yardım edip taksi çağırdım ve şoföre adresi verdim. Tüm bildiğim bu.”

“O kişinin daha sonra ziyaretine gelen kişi olduğuna eminsin? Harry Hole olduğuna?”

Kadın yutkundu. Ve başıyla onayladı.

“Tamam Astrid. Onun Anna’nın evinden çıktığını nereden biliyordun peki?”

“Geldiğini duymuştum.”

“Anna’nın evine girdiğini *duydun* mu peki?”

“Çalışma odam koridorun yanında. Koridorda olup biten her şey oradan duyulur. Bu apartman sessizdir; olay olmaz pek.”

“Anna’nın dairesinin civarından başka sesler geldi mi?”

Kadın duraksadı. “Polisin gitmesinden hemen sonra birinin usulca Anna’nın dairesine çıktığını duyar gibi oldum. Ama kadındı galiba. Ayakkabıları yüksek topukluydu, anlarsınız ya. Onların sesleri farklıdır. Ama üçüncü katta oturan Bayan Gundersen’dı sanırım.”

“Ya?”

“Gamle Major’da içtikten sonra evine ses çıkarmadan girmeye çalışır genellikle.”

“Silah sesi duydun mu?”

Astrid başını hayır anlamında salladı. “Dairelerin *arasındaki* duvarların ses yalıtımı iyi.”

“Taksinin plakasını hatırlıyor musun?”

“Hayır.”

“Koridordan gelen gürültüyü duyduğunda saat kaçtı?”

“On biri çeyrek geçiyordu.”

“Kesin emin misin Astrid?”

Kadın başıyla onayladı. Derin bir nefes aldı.

Kadının birden sertleşen bir sesle “Katil o adam” demesi Waaler’i şaşırttı.

Waaler nabzının hızlandığını hissetti. Biraz hızlandığını. “Neden öyle diyorsun Astrid?”

“Anna’nın o gece intihar ettiğini duyunca bir terslik olduğunu anladım. Sonuçta basamaklarda zil zurna sarhoş yatan o adam vardı ve Anna kapıyı açmamıştı. Polisi aramayı düşündüm, ama sonra o adam geldi...” Tom Waaler’e boğulurken cankurtaran görmüşçesine baktı. “Gelir gelmez bana kendisini tanıyıp tanımadığımı sordu. Ne demek istediğini anladım tabii.”

“Ne demek istiyordu Astrid?”

Kadının sesi yarım oktav yükseldi. “Bir katil, cinayetin tek tanığına beni tanıdın mı diye soruyor? Ne demek istemiş olabilir? Niyeti beni uyarmaktı, onu ele vermeyeyim diye. Ben de istediğini yaptım. Onu daha önce hiç görmediğimi söyledim.”

“Ama ikinci gelişinde sana Arne Albu’yla ilgili sorular sorduğunu söylemiştin?”

“Evet, suçu başkasına atmamı istiyordu. Şunu anlamalısınız ki çok korkuyordum. Hiçbir şeyin farkında değilmişim, bir şey bilmiyormuşum gibi davrandım..” Kadın ağlamaklı konuşmaya başlamıştı.

“Peki artık bize bunları anlatmak istiyor musun? Mahkemede yeminli ifade verir misin?”

“Evet, eğer siz... yani güvende olacağımı bilirse.”

Başka bir odadan, e-posta geldiğini belirten bir çınlama sesi geldi. Waaler saatine baktı. 4.30. Acele etmeliydi, mümkünse bu akşam harekete geçmeliydi.

4.35’te dairesinin kapısını açan Harry, Halvorsen’le birlikte spor salonunda bisiklet egzersizi yapacağına söz verdiğini unuttuğunu fark etti. Ayakkabılarını çıkarıp oturma odasına girdi ve telesekreterin yanıp sönen düğmesine bastı. Rakel mesaj bırakmıştı.

“Mahkeme çarşamba günü karar verecek. Perşembeye bilet aldım. On birde Gardemoen’da olacağız. Oleg gelip bizi almanı istiyor.”

Bizi. Karar verilir verilmez geçerli olacaktı demek ki. Kaybederlerse *biz* diye bir şey olmayacaktı; Harry her şeyini yitirmiş birini gidip alacaktı sadece.

Rakel, Harry’nin ona ulaşması için, onu arayıp da her şeyin yolunda olduğunu ve artık kaygılanmasına gerek olmadığını söylemesi için telefon numarası bırakmamıştı. İç geçiren Harry yeşil koltuğa çöktü. Gözlerini kapayınca onu gördü. Rakel’i. Beyaz çarşaf öyle soğuktu ki Harry’nin tenini acıtıyordu; açık pencerenin çok hafifçe kıvrılgan perdelerinin arasından giren ay ışığı şeridi, Rakel’in çıplak kolunu aydınlatıyordu. Harry parmak uçlarını Rakel’in gözlerinde, ellerinde, dar omuzlarında, uzun ve ince boynunda, kendi bacaklarına dolanmış bacaklarında hafifçe gezdirdi. Boynunda onun sakın ve ılık soluklarını hissetti, uyuyan Rakel’in belinin arkasını okşarken kadının nefes ritminin çok az değiştiğini işitti. Rakel kasığını Harry’nin kasığına azar azar yaklaştırmaya başladı; sanki beklerken kış uykusuna yatmıştı ve yeni uyanıyordu.

***

Rune Ivarsson saat 5’te Osteras’taki evindeki telefonu açıp, arayan kişiye ailecek sofraya yeni oturduklarını söyledi. Onların evinde yemek kutsaldı; arayan kişi daha sonra arayabilir miydi?

“Rahatsız ettiğim için kusura bakma Ivarsson. Ben Tom Waaler.”

“Selam Tom” dedi Ivarsson, ağızındaki patatesi çiğnerken. “Dinle...”

“Harry Hole’un tutuklanması için izne ihtiyacım var. Dairesinin aranması için de. Ayrıca arama yapacak beş kişi istiyorum. Hole’un bir cinayet vakasına son derece talihsiz bir şekilde karıştığına inanmak için sebeplerim var.”

Patates, Ivarsson'un genzine kaçtı.

“Durum acil” dedi Waaler. “Kanıtların yok edilmesi ihtimali var.”

Öksürük krizi geçiren Ivarsson “Bjarne Möller” demeyi başardı.

“Tamam, bu konuda Möller'in yetkili olduğunu biliyorum” dedi Waaler. “Ama bahse girerim ki sen de onun taraflı olduğunu düşünüyorsun. Harry ile birlikte on yıl çalıştı o.”

“Doğru söylüyorsun. Ama bugün yapacak son bir işimiz var; yani adamlarım müsait değil.”

“Rune...” Ivarsson'un karısı seslenmişti. Ivarsson onu sinirlendirmek istemiyordu; şampanyalı kutlamadan sonra eve yirmi dakika geç gelmişti ve sonra da Den norske Bankası'nın Grensen şubesinin alarmı çalmıştı.

“Seni sonra ararım Waaler. Birkaç telefon görüşmesi yapıp, elimden ne gelir diye bir bakayım.” Genzini temizleyip, karısının duyabileceği kadar yüksek sesle ekledi: “Yemekten sonra.”

Harry kapının küt küt çalınmasına uyandı. Beyni dışarıdaki kişinin kapıya epeydir vurduğu ve Harry'nin evde olduğunu bildiği sonucuna vardı otomatikman. Saatine baktı. 5.55. Rüyasında Rakel'i görmüştü. Gerinip koltuktan kalktı.

Kapı hâlâ çalınıyordu. Sertçe.

“Tamam, tamam” diye seslendi Harry, kapıya doğru yürürken. Kapıdaki buğulu camın ardındaki kişinin genel hatlarını görebiliyordu. O kişi komşulardan biri olmalıydı, çünkü interkomu kullanmamıştı.

Harry kapı kolunu tutar tutmaz duraksadı. Ensesi karıncalanıyordu. Gözlerinin önünde noktalar uçuşuyordu. Nabızı hızlanıyordu. Boşuna panikliyordu. Kapıyı açtı.

Ali'yi gördü. Çatık kaşlarını.

“Bugün bodrumdaki depo odanı boşaltacağına söz vermiştin” dedi Ali.

Harry alnına şaplak vurdu.

“Hassiktir! Kusura bakma Ali. Aklımdan çıkmış; işe yaramazın tekiyim ben.”

“Sorun değil Harry. Bu akşam vaktin varsa sana yardım edebilirim.”

Harry onu şaşkınlıkla süzdü. “Yardım mı? Orayı on saniyede boşaltabilirim. Açıkçası oraya bir şey koyduğumu bile hatırlamıyorum, ama bir bakarım.”

“Orada değerli şeyler var Harry.” Ali başını salladı. “Öyle şeyleri bodruma koyman delilik.”

“Bilmem. Ben Schröder’e, yemeğe gidiyorum. Sonra sana uğrarım Ali.”

Harry kapıyı kapatıp tekrar koltuğuna çöktü ve uzaktan kumandaya bastı. İşaret dilinde haberler. Harry’nin soruşturduğu bir vakada, birkaç sağır insan sorgulama için getirilmişti; Harry birkaç işaret öğrenmişti. Muhabirin el hareketlerini alttan geçen yazılarla örtüştürmeye çalıştı. Ortadoğu cephesinde sessizlik hâkimdi. Taliban için çalışan bir Amerikalı, askeri mahkemede yargılanacaktı. Harry haberleri izlemekten vazgeçti. Schröder’de günün mөнüsünü yerim, sonra da kahve ve sigara içerim, diye düşündü. Bodruma inerim, sonra da dosdoğru yatağa giderim. Uzaktan kumandayı aldı ve tam televizyonu kapatacakken, spikerin parmaklarını uzatıp başparmağını kaldırdığını gördü. Bu işareti hatırlıyordu. Birisi vurulmuştu. Harry’nin aklına Arne Albu geldi otomatikman; ama o adam boğulmuştu. Harry altyazıya baktı. Koltuğunda donakaldı. Sonra uzaktan kumandanın düğmesine telaşla basmaya başladı. Bu kötü... belki de çok kötü bir haberdir. Teletekste de çok fazla bilgi yoktu:

Vezne görevlisi banka soygununda vuruldu. Soyguncu bugün öğleden sonra DnB’nin Oslo Grensen şubesinde vezne görevlisini vurdu. Vezne görevlisinin durumu ağır.

Harry yatak odasına gidip bilgisayarını açtı. Ana sayfasının manşetinde banka soygunu vardı. Çift tıkladı:

Şube kapanırken gelen maskeli ve tabancaı soyguncu, şube müdiresine ATM’yi boşaltmasını emretti. Talebi istediği zamanda yerine getirilmeyince 34 yaşındaki bir vezne görevlisini vurdu. Yaralı kadının durumunun ağır olduğu söyleniyor. Polisin elinde henüz ipucu bulunmadığını söyleyen PAS Rune Ivarsson, bu soygunun İnfazcı lakaplı adamın daha önce gerçekleştirdiği soygunlara benzediği iddialarına ilişkin yorum yapmayı reddetti. Polis bu hafta İnfazcı’nın Brezilya’da, d’Ajuda’da ölü bulunduğunu açıklamıştı.

Rastlantı olabilirdi. Elbette olabilirdi. Ama değildi. Olamazdı. Harry elini yüzünde gezdirdi. Baştan beri bundan korkmuştu işte. Lev Grette tek bir banka soymuştu sadece. Sonraki soygun başkasının işiydi. Bir kopyacının. İşini öyle iyi yapıyordu ki, orijinal İnfazcı’yı en küçük kanlı ayrıntıya dek taklit etmekle gurur duyuyordu.

Harry düşünce zincirini kırmaya çalıştı. Artık banka soygunlarını düşünmek istemiyordu. Veya vurulan banka çalışanlarını. Veya ikinci bir İnfazcı’nın varlığının ortaya çıkması durumunda olabilecekleri. Harry’nin tekrar Ivarsson’un emrinde çalışmak ve Ellen vakasıyla ilgilenmeyi bir kez daha ertelemek zorunda kalması riskini.

Dur. Bugün daha fazla düşünme artık. Yarın.

Yine de bacakları onu hole götürdü ve orada parmakları Weber’in numarasını kendiliğinden tuşladı. “Ben Harry. Bir şey buldunuz mu?”

“Kesinlikle bulduk.” Weber şaşılacak kadar neşeli konuşuyordu. “İyi çocukların şansı eninde sonunda yaver gider.”

“Bunu bilmiyordum” dedi Harry. “Haberi duyalım.”

“Biz bankadayken Beate Lönn beni Acı Evi’nden aradı. Banka soygununun kayıtlarını izlemeye yeni başlamışken ilginç bir şey görmüş. Adam konuşurken veznenin pleksiglasına yakın duruyormuş. Beate Lönn orada tükürük aramamızı önerdi. Soygunun üstünden sadece yarım saat geçtiğinden, bir şeyler bulma ihtimalimiz hâlâ yüksekti.”

“Eee?” diye sordu Harry sabırsızca.

“Camda tükürük yoktu.”

Harry inledi.

“Ama bir mikrodamla nefes buğusu vardı.”

“Sahi mi?”

“Sahi.”

“Bu aralar birileri akşam duasını aksatmıyor herhalde. Tebrikler Weber.”

“DNA profilini üç günde çıkarırız sanırım. Sonra da karşılaştırma işine başlarız. Soyguncunun kim olduğunu bu hafta içinde buluruz diye tahmin ediyorum.”

“Umarım haklısındır.”

“Haklıyım.”

“Eh, bu haber iştahımı açtı, sağ ol.”

Harry kalkıp ceketini giydi. Tam çıkacakken bilgisayarını kapatmadığını hatırlayınca yatak odasına döndü. Kapatma düğmesine basacakken bir şey gördü. Kalbi yavaşladı ve damarlarındaki kan koyulaştı. Bir e-posta gelmişti. Gerçi Harry yine de bilgisayarı kapatıp gidebilirdi tabii. Öyle yapmalıydı, çünkü o e-postayı okumasının aciliyeti yoktu. E-posta herhangi birinden gelmiş olabilirdi. Onu yazmış *olamayacak* tek bir kişi vardı. Harry şu an Schröder’e gitmeyi çok istiyordu. Dovregata’dan geçmeyi, denizde gördüğü bir çift ayakkabıyı hayretle düşünmeyi, Rakel’le ilgili rüyasından görüntülerin tadını çıkarmayı. Böyle şeyler yapmayı. Ama artık çok geçti; parmakları yine başına buyruk davranıyordu. Makine uğuldadı. Sonra e-posta belirdi. Uzundu.

Selam Harry,

Yüzün neden asık? Sana artık yazmayacağımı düşünmüştün belki de. Eh, hayat sürprizlerle doludur Harry. Sen yazdıklarımı okuduğunda, Arne Albu artık bu gerçeği keşfetmiş olacak. Sen ve ben, onun hayatını katlanılmaz hale getirdik değil mi? Bahse girerim ki karısı çocukları alıp onu terk etmiştir. Ne kötü, değil mi? Bir insanın ailesini elinden almak, hele onun hayatındaki en önemli şeyin ailesi olduğunu bilirken. Ama bütün suç Arne Albu’daydı. Sadakatsizlik en ağır şekilde cezalandırılmalıdır, değil mi Harry? Neyse, ben küçük intikamımı aldım.

Ama sen masum biri olarak bu işe bulaştığına göre, belki de sana açıklama borçluyum. Görece basit bir açıklama olacak bu. Anna’yı seviyordum. Gerçekten. Onu ve bana verdiği şeyleri seviyordum.

Maalesef o benim verdiğim şeyleri sevmeyi. Eroini. Büyük uykuyu. Onun uyuşturucu bağımlısı akrabaları olduğunu biliyor muydun? Dediğim gibi, hayat sürprizlerle doludur. Anna’nın –açık konuşmak gerekirse– başarısız resim sergilerinden birinden sonra, onu uyuşturucularla tanıştırdım. Birbirleri için yaratılmışlardı; ilk saplanışta aşkı

onlarinki. Anna dört yıl boyunca müşterim ve gizli sevgilim oldu. Bu roller ayrılmaz şekilde birbirine karıştı.

Şaşırdın mı Harry? Çünkü onu soyduğunda şırınga izi görmemiştin, değil mi? Eh, “ilk saplanışta aşk” demem lafın gelişi. Anlarsın ya, Anna şiringalardan hiç hazzetmezdi. Eroinimizi Küba çikolatalarının gümüşü ambalaj kâğıtlarının üstünde ısıtırdık. Enjekte etmekten daha pahalıya geliyor. Öte yandan, Anna benimle birlikte olduğu sürece malı toptan fiyatına alıyordu. Nasıl desem, etle turnak gibiydik. O günleri düşününce hâlâ gözlerim yaşarır. Anna bir kadının bir erkek için yapabileceği her şeyi yapıyordu bana: Benimle yatıyordu, yedirip içiriyordu, eğlendiriyordu ve avutuyordu. Ve bana yalvarıyordu. Aslında beni sevmek dışında her şeyi yapıyordu. Sevmek nasıl o kadar zor olabilir ki Harry? Sonuçta seni seviyordu ve sen onun için bir bok yapmadın.

Arne Albu'yu sevmeyi bile başardı. Bense o herifin sadece Anna'nın mal parası almak ve benden biraz uzak kalmak için birlikte olup yolduğu bir keriz olduğunu düşünüyordum.

Ama sonra, bir Mayıs akşamı Anna'yı aradım. Adi bir suç yüzünden üç ay yatıp çıkmıştım; Anna'yla epeydir konuşmuyordum. Kutlama yapmalıyız dedim. Chang Rai'deki fabrikadan gelen, dünyanın en saf malı vardı elimde. Bir terslik olduğunu Anna'nın sesinden hemen anladım. Bitti dedi. Eroini mi, beni mi kastediyorsun diye sordum; ikisini de dedi. Anlarsın ya, gelecek nesillerin onu hatırlamasını sağlayacak bir sanat eserinin üstünde çalışmış ve zihin açıklığına ihtiyacı varmış. Bildiğin gibi Anna bir şeye kafayı taktı mı hayatta vazgeçmezdi; yani bahse girerim ki kanında uyuşturucu bulmadınız. Değil mi?

Sonra bana o heriften, Arne Albu'dan bahsetti. Bir süredir görüşüyorlarmış ve birlikte yaşamayı planlıyorlarmış. Önce adamın karısını terk etmesi gerekiyormuş. Bu hikâyeyi daha önce duymuştun, değil mi Harry? Eh, ben de duydum.

İnsanın dünyası başına yıkılırken, zihninin bir şeylerde odaklanabilmesi tuhaf değil mi? Ne yapmam gerektiğini telefonu kapatmadan önce bile biliyordum. İntikam. İlkel mi? Kesinlikle hayır. İntikam düşünen adamın refleksidir; şimdiye kadar hiçbir hayvanın ulaşmayı başaramadığı bir evrim düzeyini gerektiren, karmaşık bir eylem ve tutarlılık karışımıdır. Evrimsel açıdan konuşursak, intikam alma pratiği öyle verimli oldu ki sadece en intikamcılarımız sağ kalmayı başarabildiler. İntikam ya da ölüm. Kovboy filmi ismi gibi geliyor, değil mi; ama unutma ki hukuk devletini misilleme mantığı yarattı. Göze göz vaadi, günahkârların cehennemde yanacağı veya en azından darağacında sallanacağı vaadi. İntikam uygarlığın temelidir Harry.

Dolayısıyla o akşam oturup bir plan kurdum.

Planım basitti.

Trioving'e Anna'nın dairesinin anahtarının kopyasını yaptırdım. Bunu nasıl becerdiğimi anlatmayacağım. Sen onun dairesinden çıktıktan sonra ben içeri girdim. Anna, bir Beretta M92 ve ben birlikte uzun, aydınlatıcı bir sohbet yaptık. Anna'ya Arne Albu'nun verdiği bir şeyi... kartpostal, mektup, kartvizit gibi herhangi bir şeyi bulmasını söyledim. Planım o nesneyi Anna'nın cesedinde bırakmaktı, şüpheler Arne Albu'ya yönelsin diye; ama Anna'da adamın ailesinin yazlıkta çekilmiş bir fotoğrafı vardı sadece; Albu'nun fotoğraf albümünden almış. Bunun biraz zor bir ipucu olabileceğini, sana yardım gerekebileceğini düşündüm. Akluma bir fikir geldi. Albu'nun yazlığına nasıl girebileceğimi Anna'dan, Senyör Beretta'nın ikna gücü sayesinde öğrendim. Anahtar dış kapı lambasının içindeydi.

Anna'yı vurduktan sonra –bunun ayrıntılarına girmeyeceğim çünkü tam bir hayal kırıklığıydı, hiç dramatik değildi (Anna ne korktu, ne de pişmanlık sergiledi)– fotoğrafı onun ayakkabısının içine koydum ve hemen Larkollen'a doğru yola çıktım. Anna'nın yedek anahtarını yazlığa bıraktım, eminim ki bunu zaten anlamışsındır artık. Anahtarı sifonun içine yapıştırmayı düşündüm; orası favori zula yerimdir, Baba filminde Michael'ın tabancasını sakladığı yerdir. Ama sen oraya bakmayı akıl etmeyecektin muhtemelen; hem zaten gerek yoktu. Ben de anahtarı komodinin çekmecesine koydum. Bulman kolay oldu, değil mi?

Böylece sahne hazırlanmış oldu; artık sen ve diğer kuklalar sahneye girebilirdiniz. Bu arada, sana arada sırada verdiğim küçük ipuçlarından rahatsız olmadın umarım? Siz polisler çok akıllı adamlar sayılmazsınız. Yani insanı kaygılandırarak kadar akıllı değilsiniz.

Artık gidiyorum. Varlığın ve yardımın için teşekkürler. Seninle çalışmak bir zevkti Harry.

S²MN

Harry'nin apartmanının kapısının önüne bir polis arabası park edilmişti; bir başka polis arabası da Sofies Sokağı'nın girişini kapatmıştı.

Tom Waaler siren ve mavi ışık kullanılmaması talimatını vermişti.

Waalers herkesin yerine geçip geçmediğini telsizle kontrol etmiş ve tez, cızırtılı, olumlu yanıtlar almıştı. Ivarsson'un söylediğine göre, –tutuklama emriyle arama iznini içeren– mavi dosya tam kırk dakika önce gelmişti. Waaler, Delta grubunu istemediğini, ekibi bizzat yöneteceğini ve gerekli adamları çoktan konuşlandırıldığını açıkça belirtmişti. Ivarsson itiraz etmemişti.

Tom Waaler ellerini ovuşturdu. Kısmen Bislett Stadyumu'ndan sokağa esen buz gibi rüzgâr yüzünden, ama en çok da sevinçten içi içine sığmadığından. İşinin en güzel tarafı tutuklama yapmaktı. Bunu daha çocukken, sonbahar akşamlarında Joakim'le birlikte anne babasının meyve bahçesinde, kooperatif evlerinde oturan ayak takımının elma çalmaya gelmesini beklerken anlamıştı. Gelirlerdi de. Genellikle sekiz, on kişilik çeteler halinde. Ama kaç kişi geldikleri fark etmezdi, çünkü Tom'la Joakim el fenerlerini yakıp da ev yapımı megafonlarından bağırdıklarında ortalık karışırdı. Rengeyiği avlayan kurtların taktiğini kullanırlardı: En küçükleri ve en zayıfları hedef seçerlerdi. Ama Tom'u asıl büyüleyen şey işin yakalama –avı köşeye sıkıştırma– kısmıydı; Joakim ise cezalandırmayı severdi, hatta bu konuda öyle yaratıcıydı ki Tom bazen onu durdurmak zorunda kalırdı. Hırsızlara sempati duyduğundan değil, Joakim'in tersine mantıklı düşünüp sonuçları değerlendirebildiği için. Tom, Joakim'le kendisini bir araya getiren şeyin rastlantı olmadığını düşünürdü sık sık. Joakim artık Oslo adliyesinde yargıç yardımcısıydı ve geleceği parlaktı.

Tom polisliğe başvurduğunda, ona cazip gelen şey *tutuklama* yapma fikriydi. Tom'un babası onun tıp ya da *kendisi* gibi ilahiyat okumasını istemişti. Tom okulunda en yüksek notları aldığına göre neden polis olsundu ki? İnsanın özgüven sahibi olmak için iyi bir eğitim alması şarttır derdi babası ve ağabeyinin hırdavatçıda çalıştığını, civata sattığını ve herkesten nefret ettiğini, çünkü kendini onlardan aşağı gördüğünü söylerdi.

Tom bu öğütleri babasının nefret ettiğini bildiği alaycı gülümsemesini takınarak dinlerdi. Babasını kaygılandıran şey Tom'un özgüvensiz olması değildi; tek oğlunun “sadece” polis olması durumunda komşularının ve akrabalarının ne düşünecekleriydi. Babası, insanın üstün olduğu kişilerden de nefret edebileceğini asla anlamamıştı. Üstün olduğu için onlardan nefret edebileceğini.

Saatine baktı. Altıyı on üç geçiyordu. Zemin katın zillerinden birini çaldı.

“Merhaba” dedi bir kadın sesi.

“Polis” dedi Waaler. “Kapıyı açar mısınız?”

“Polis olduğunuzu nereden bileyim?”

Pakistanlı diye düşünen Waaler kadına pencereden dışarıya, sokaktaki polis arabalarına bakmasını söyledi. Kilit vızıldayarak açıldı.

“Evinizden çıkmayın” dedi Waaler interkoma.

Adamlarından birini binanın arka tarafındaki yangın çıkışına gönderdi. Apartmanın planını intranetten inceleyip Harry'nin dairesinin yerini ezberlemiş, binanın arka merdiveni olmadığını keşfetmişti.

Waaler'le iki adamı omuzlarında birer MP5 taşıyarak eski, ahşap basamakları usulca çıktılar. Waaler ikinci katta durup, isim levhası olmayan –isim levhası takılmasına gerek görülmemiş– kapıyı gösterdi. İki adamına baktı. Üniformalı adamların göğüsleri hızlı hızlı inip kalkıyordu. Bunun sebebi merdivenler değildi.

Kar maskelerini taktılar. İşin püf noktası sürat, etkinlik ve kararlılıktı. Bu kararlılık, zalim olma ve gerekirse öldürme kararlılığıydı. Öldürmeye gerek olmazdı çoğunlukla. İçeriye durup dururken maskeli, silahlı adamlar dalınca deneyimli suçlular bile genellikle donakalırlardı. Kısacası, onlarınki banka soyguncularınının kullandığı taktiğin aynısıydı.

Waaler kendini hazırladı ve adamlarından birine başıyla onay verdi; adam kapıya iki parmak eklemiyle, hafifçe dokundu. Rapora önce kapıyı çaldıklarını yazabilmeleri için yapmıştı bunu. Waaler cam paneli makineli tüfeğinin kabzasıyla kırdı, elini içeri uzattı ve kapıyı tek harekette açtı. Daireye dalarlarken haykırdı. Bir sesli harfi ya da bir sözcüğün ilk harfini söylemişti; emin değildi. Joakim'le birlikte el fenerini yakarken de aynı şekilde haykırdığını biliyordu sadece. İşin en zevkli kısmı buydu.

“Patates köfteleri” dedi Maja, tabağı alıp Harry'ye ters ters bakarak. “El sürmemişsin.”

“Kusura bakma” dedi Harry. “İştahım yok. Aşçıya saygılarımı ilet ve şunu söyle: Onun suçu değildi. Bu sefer.”

Maja kahkahayı basıp mutfığa gitti.

“Maja...”

Kadın yavaşça döndü. Harry'nin ne isteyeceği sesinden, tonlamasından belliydi.

“Bana bir bira getir, tamam mı?”

Kadın mutfığa doğru yürümeyi sürdürdü. Beni ilgilendirmez, diye düşündü. Ben müşterilere servisimi yaparım. Beni ırgalamaz.

“Ne oldu Maja?” diye sordu aşçı, kadın tabağı çöp kutusuna boşaltırken.

“Benim hayatım değil” dedi kadın. “Onun hayatı. Geri zekâlı.”

Beate'nin ofisindeki telefon acı acı çalınca kadın ahizeyi kaldırdı. İnsan sesleri, kahkahalar ve

bardak şingirtıları duydu. Sonra biri konuştu.

“Rahatsız etmiyorum ya?”

Beate kimin aradığına emin olamadığı bir an. O ses yabancı gibiydi. Ama başkasının olamazdı.
“Harry?”

“Ne yapıyorsun?”

“Ben... internette ipucu arıyordum. Harry...”

“Grensen banka soygununun videosunu internete koydun mu?”

“Evet, ama sen...”

“Sana söylemem gereken bazı şeyler var Beate. Arne Albu...”

“Tamam ama önce beni dinle.”

“Sesin biraz gergin geliyor Beate.”

“Öyleyim!” Kadın öyle yüksek sesle bağırmişti ki telefon cızırdadı. Sonra daha sakin konuştu:
“Seni arıyorlar Harry. Onlar gidince seni arayıp uyarmaya çalıştım, ama evde yoktun.”

“Neden bahsediyorsun?”

“Tom Waaler. Senin için tutuklama emri çıkartmış.”

“Ne? Tutuklanacak mıyım yani?”

Beate, Harry'nin sesindeki farklılığın sebebini anladı birden. Harry içki içmişti. Kadın yutkundu.
“Bana yerini söyle Harry; gelip seni alayım. Böylece teslim olduğumu söyleyebiliriz. Mesele nedir henüz bilmiyorum, ama sana yardım edeceğim Harry. Söz veriyorum. Harry? Aptalca bir şey yapma, tamam mı? Alo?”

Oturup insan seslerini, kahkahaları ve bardak şingirtılarını dinledi; sonra ayak sesleri duydu, ardından da boğuk bir kadın sesini: “Ben Schröder'den Maja.”

“Harry nerede?”

“Gitti.”

35
SOS

Vigdis Albu dışarıdaki Gregor'un havlamalarına uyandı. Yağmur çatıyı dövüyordu. Kadın saatine baktı. Yedi buçuk. Sızmış olmalıydı. Önünde duran kadeh boştu, ev boştu, her şey boştu. İşler planladığı gibi gitmemişti hiç.

Kalkıp sundurma kapısına gidip Gregor'u seyretti. Gregor bahçe kapısına dönük duruyordu; kulaklarını ve kuyruğunu dikmişti. Vigdis ne yapmalıydı? Köpeği başkasına mı vermeliydi? Uyutarak öldürtmeli miydi? Bu kıpır kıpır, sinirli yaratığı çocuklar bile sevmiyordu. Plan, evet. Kadın cam sehpanın üstünde duran yarı boş cin şişesine baktı. Yeni bir plan yapmanın vakti gelmişti.

Gregor durmadan havlıyordu. *Hav hav!* Arne bu sinir bozucu sesi rahatlatıcı bulduğunu söylerdi; en azından birisinin tetikte olduğunu bilmenin az çok hoşuna gittiğini. Köpekler, düşmanları kokularından tanımış, çünkü kötü niyetli insanlar arkadaşlardan farklı kokarlarmış. Vigdis yarın veterineri aramaya karar verdi; odaya ne zaman girse havlayan bir köpeğe masraf yapmaktan bıkmıştı.

Sundurma kapısını aralayıp kulak kabarttı. Köpeğin havlamalarının ve yağmurun gürültüsünün arasından, ezilen çakılların sesini duydu. Saçını fırçalamayı, sol gözünün altındaki rimel lekesini silmeyi yeni başarmışken zil çaldı; Arne'nin anne babasının düğün hediyesi olan bu zil, Handel'in *Messiah*'sının üç notasını çalıyordu. Vigdis kimin geldiğini tahmin ediyordu. Tahmini doğrudu da. Neredeyse.

“Dedektif?” dedi gerçekten şaşırarak. “Bu ne güzel sürpriz.”

Basamaktaki adam sıırılsıklamdı. Kaşlarından su damlaları sarkıyordu. Bir kolunu kapı çerçevesine yasladı ve kadına konuşmadan baktı. Vigdis Albu kapıyı ardına kadar açıp gözlerini tekrar kıstı: “Girmek ister misin?”

Önden yürürken, adamın ayakkabılarının gıcırtilarını duydu. Onun gördüğü şeyden hoşlandığını biliyordu. Harry ceketini çıkarmadan bir koltuğa oturdu. Kadın suyu emen koltuk kumaşının karardığını gördü.

“Cin ister misin dedektif?”

“Jim Beam var mı?”

“Hayır.”

“Cin olur.”

Kadın kristal bardaklar –bunlar da Arne'nin anne babasının düğün hediyesiydi– getirip içki koydu. “Başın sağ olsun” dedi polis; adamın kendisine bakan parlak, kırmızı gözlerini gören Vigdis onun içkili olduğunu anladı.

“Teşekkürler” dedi. “*Skal.*”

Bardağını bırakınca, adamın kendi bardağının yarısını bir dikişte boşaltmış olduğunu gördü. Adam

bardağıyla oynarken birden “Onu ben öldürdüm” dedi.

Vigdis’in eli boynundaki kolyeye gitti içgüdüsel olarak. Sabah armağanına.

“Öyle olmasını istememiştim” dedi adam. “Ama aptallık ve dikkatsizlik ettim. Katillerin onu bulmalarına yol açtım.”

Vigdis kahkaha atmasına ramak kaldığını gizlemek için bardağı ağzına bastırdı.

“Eh, artık biliyorsun” dedi adam.

“Artık biliyorum Harry” diye fısıldadı kadın. Harry’nin gözlerinde şaşkınlık görür gibi oldu.

“Tom Waaler’le konuştun.” Soru değildi bu.

“Kendini Tanrı’nın lütfü sanan o dedektifi diyorsan... Hımm, evet, onunla konuştum. Ona bildiğim her şeyi anlattım tabii. Anlatmasa mıydım Harry?”

Harry omuz silkti.

“Seni zor duruma mı düşürdüm Harry?” Kadın kanepede bacaklarını altına alıp Harry’ye bardağının ardından, kaygılı bir ifadeyle baktı.

Harry yanıt vermedi.

“Bir içki daha?”

Harry başıyla onayladı. “En azından benim sana iyi bir haberim var.” Bardağı dolduran kadının elini dikkatle izledi. “Bu akşam bir e-posta aldım; yazan kişi, Anna Bethsen’in katili olduğunu itiraf ediyor. Katilin Arne olduğunu sanmama yol açan kişi.”

“Bu harika” dedi kadın. Sehpayaya cin döktü. “Ah, içkiyi fazla kaçırdım herhalde.”

“Şaşırmışa benzemiyorsun.”

“Artık hiçbir şeye şaşırmıyorum. Açıkçası, Arne’de adam öldürecek yürek olduğunu sanmıyordum zaten.”

Harry ensesini ovuşturdu. “Neyse. Artık elimde Anna Bethsen’in öldürüldüğüne dair kanıt var. Bu akşam evden çıkmadan önce, o itirafı bir iş arkadaşşıma gönderdim. Aldığım diğer e-postalarla birlikte. Yani bütün kartlarımı açtım. Anna eski sevgilimdi. Mesele şu ki, öldürüldüğü akşam onunla görüşmüştüm. Davetini reddetmeliydim aslında, ama aptallık ve dikkatsizlik ettim, sonra da bu vakayı tek başıma, kendimi karıştırmadan çözebileceğimi düşündüm. Ben...”

“Aptallık ve dikkatsizlik ettin. Söylemiştin.” Kadın kanepede minderini okşayan Harry’yi düşünceli bir edayla seyretti. “Bu birçok şeyi açıklıyor tabii. Ama yine de, birlikte zaman geçirmek istediğin bir kadınla... birlikte zaman geçirmen suç değil bence. Biraz daha anlatsana Harry.”

“Şey.” Harry parlak içkiyi yuttu. “Ertesi gün uyandıgımda hiçbir şey hatırlamıyordum.”

“Anlıyorum.” Kadın kanepeden kalkıp Harry’nin karşısında durdu. “Onu öldüren adamın kim olduğunu biliyor musun?”

Harry başını kanepenin sırtına yaslayıp kadına baktı. “Katilin erkek olduğunu kim söyledi?” Biraz peltek konuşuyordu.

Kadın zayıf elini uzattı. Harry ona sorgulayıcı bir bakış fırlattı.

“Ceketin” dedi kadın. “Sonra da dosdoğru banyoya gidip sıcak bir duş al. Bu arada ben de kahve yapıp sana kuru giysiler bulurum. Arne buna itiraz etmezdi bence. Mantıklı bir adamdı birçok açıdan.”

“Ben...”

“Haydi. Çabuk.”

Sıcak suyun sarmalayışını hisseden Harry hazla ürperdi. Uyluklarına, kalçalarına kadar çıkararak okşayan su, tüylerini diken diken etti. Harry inledi. Sonra sıcak suya yatıp arkasına yaslandı.

Dışarıdaki yağmurun sesini duyarken Vigdis Albu’nun hareketlerine kulak kabarttı, ama kadın müzik koymuştu. Police. Hem de Greatest Hits. Harry gözlerini kapadı.

Sting SOS gönderiyordu. Bu arada, Beate e-postayı okumuş olmalıydı artık. Onun mesajı iletmesiyle birlikte tilki avı iptal edilecekti. Alkol yüzünden gözkapakları ağırlaşan Harry gözlerini her kapatışında, buharı tüten sıcak banyo suyunun içinden çıkmış iki bacak ve el yapımı İtalyan ayakkabılar görüyordu. Başının gerisine koyduğu bardağı el yordamıyla aradı. Beate’yi Schröder’den aradığında iki büyük bira içmişti sadece; istediği kadar uyuşmasına yetmemişti bu. Şu lanet olası bardak neredeydi? Tom Waaler’in yine de onu tutuklayıp tutuklamayacağını merak etti. Harry adamın bunu yapmakla bir şey elde edemeyeceğini biliyordu. Yine de bütün ayrıntıları öğrenmeden teslim olmak istemiyordu. Artık kimseye güvenemezdi. Her şeyi halledecekti. Biraz dinlendikten sonra. Bir içki daha içtikten sonra. Geceyi burada, kanepede geçirecekti. Zihni açılmış olacaktı. Yarın.

Elinin çarptığı ağır kristal bardak fayans zemine düşüp boğuk bir sesle kırıldı.

Harry küfrederek ayağa kalktı. Az kalsın kayıp düşecekti, ama duvara son anda tutundu. Büyük, yumuşak bir havluyu beline dolayıp oturma odasına gitti. Cin şişesi sehpadaydı hâlâ. Harry bar dolabında bulduğu bir bardağı ağzına kadar doldurdu. Kahve makinesinin sesini duyabiliyordu. Vigdis’in holden gelen sesini de. Banyoya dönüp bardağı Vigdis’in onun için bıraktığı giysilerin yanına özenle koydu; kadın açık mavili ve siyahlı, tam takım bir Björn Borg koleksiyonu bırakmıştı. Harry aynayı havluyla silip, buğusuz şeritteki gözlerine baktı.

“Seni geri zekâlı” diye fısıldadı.

Yere oturdu. Fayansların arasından usulca akan kırmızı bir sıvı, banyo deliğine doğru gidiyordu. Harry sıvıyı bakışlarıyla takip ederek sağ ayağına kadar geldi; ayak parmaklarının arasından kan akıyordu. Harry cam parçalarının üstünde oturduğunu anlayınca ayağa kalktı; bunu fark etmemiştir bile. Hiç fark etmemiştir. Aynaya tekrar bakıp güldü.

Vigdis ahizeyi bıraktı. Doğaçlama yapmak zorunda kalmıştı, oysa bundan nefret ederdi. İşler planladığı şekilde gitmedi mi fiziksel olarak fenalaşır. Hiçbir şeyin kendiliğinden olmadığını daha çocukken anlamıştı. Her şeyi planlı yapmak şarttı. Üçüncü sınıftayken ailesinin Slemdal'dan Skien'e taşınmasını hâlâ hatırlıyordu. Yeni sınıfında öğrencilerin karşısında durup kendini tanıtmayı gerekmişti; gözlerini ona dikip bakmışlardı ve birkaç kız onun giysileriyle tuhaf plastik torbasını kıkırdatarak göstermişlerdi. Son derste bir liste çıkarmıştı; yakın arkadaşı olacak kızların, soğuk davranacağı kızların, kendisine âşık olacak oğlanların ve onu favori öğrenci seçecek öğretmenlerin listesini. Eve gelince listeyi yatağının başucuna asmıştı ve Noel'de indirdiğinde, her ismin yanında bir tik işareti vardı artık.

Ama şimdi durum farklıydı. Şimdi Vigdis başkalarının insafına kalmış haldeydi.

Saate baktı. Ona yirmi vardı. Tom Waaler yirmi dakika içinde geleceklerini söylemişti. Slemdal'a girmeden çok önce sirenlerini kapatacaklarına söz vermişti; yani Vigdis'in komşular konusunda kaygılanmasına gerek yoktu. Kaygısını dile getirmemiştir bile.

Holde oturup bekledi. Hole'un banyoda uyuyakaldığını umuyordu. Saatine tekrar baktı. Müzik dinledi. Neyse ki stresli Police şarkıları bitmişti ve Sting artık solo albümünden şarkıları o muhteşem, yatıştırıcı sesiyle söylüyordu. Yağmurun... bir yıldızdan dökülen gözyaşları gibi olduğunu söylüyordu. Bu öyle güzeldi ki, Vigdis ağlamaklı oldu.

Sonra Gregor'un havladığını işitti. Nihayet.

Kapıyı açıp, anlaştıkları şekilde dışarı çıktı. Bahçede sundurmaya doğru koşan birini gördü, sonra da başka birinin evin arka tarafına doğru gittiğini. Küçük tabancalı, siyah üniformalı, maskeli iki adam karşısında durdular.

“Hâlâ banyoda mı? Merdivenden çıkınca solda, değil mi?” diye fısıldadı biri, siyah kar maskesinin ardından.

“Evet Tom” diye fısıldadı kadın. “Ve bu kadar çabuk geldiğiniz için teşekkür...”

Ama adamlar içeri dalmışlardı bile.

Kadın gözlerini kapatıp kulak kabarttı. Merdiveni koşarak çıkan ayaklar, sundurmada vahşice hırlayan Gregor, Sting'in zarif “How Fragile We Are”ı, tekmeyle kırılan banyo kapısının çatırtısı.

Dönüp eve girdi. Merdiveni çıkmaya başladı. Bağrıışmalara doğru. İçkiye ihtiyacı vardı. Merdivenin tepesinde Tom'un durduğunu gördü. Adam kar maskesini çıkarmıştı, ama yüzü öyle allak bullaktı ki Vigdis onu tanımakta zorlandı. Adam yerdeki, halıdaki bir şeyi gösteriyordu. Vigdis oraya

baktı. Kan izi. Gözleri oturma odasından geçerek açık sundurma kapısından dışarı çıkan kan izini takip etti. Siyahlı geri zekâlının kendisine haykırdığı şeyleri anlamıyordu. Düşünebildiği tek şey şuydu: *Plan. Plan bu değil.*

36

Waltzing Matilda

Harry koşuyordu. Gregor'un arkadan gelen ve öfkeli bir metronomu çağrıştıran kesik kesik havlamaları hariç etrafta dinginlik hâkimdi. Harry'nin çıplak ayakları ıslak çimlere şap şap basıyordu. Bir başka çalı çitin içinden kollarını öne uzatarak geçerken, avuçlarını ve Björn Borg koleksiyonunu yırtan dikenleri pek hissetmedi. Kendi giysileriyle ayakkabılarını bulamamıştı; kadın onları alt kata, oturup beklediği yere götürmüştü herhalde. Harry ayakkabı ararken, Gregor'un inlediğini duyunca üstünde gömlek ve pantolonla kaçmaya karar vermişti. Gözlerine giren yağmur suyu karşısındaki evleri, elma ağaçlarını ve çalıları bulandırıyor. Karanlıkta bir başka bahçe belirdi. Harry riske girip alçak çitin üstünden atladı. Ama dengesini kaybetti. Kanındaki alkol yüzünden. Bakımlı çimenliğe yüzükoyun düştü. Yattığı yerde kalıp kulak kabarttı.

Artık birkaç köpeğin havladığını duyabiliyordu sanki. Victor mu gelmişti? Bu kadar mı çabuk? Waaler onları yanında getirmiş olmalıydı. Harry ayağa kalkıp koşmaya başladı. Tepenin zirvesine çıktı. Aydınlık yollardan uzak duruyordu; oralarda polis arabaları devriye gezmeye başlayacaktı birazdan. Björnetrakket'ten inerken Albu'nun evini gördü. Bahçe kapısının önünde dört araba vardı; ikisinin mavi döner ışıkları yanıyordu. Harry aşağıya, tepenin diğer tarafına baktı. Oranın ismi Holmen veya Gressbanen değil miydi? Öyle bir şeydi. Kavşağın yanına, kaldırıma farları açık bir sivil araba park edilmişti. Harry hızlı davranmıştı, ama Waaler kadar değil. Sadece polisler öyle park ederlerdi.

Yüzünü sertçe ovuşturdu. Son zamanlarda özlemine çektiği uyuşmuşluk hissinden kurtulmaya çalıştı. Stasjonsveien'daki ağaçların arasında mavi bir ışık yanıyordu. Harry ağa takılmıştı ve ağ giderek sıklaşıyordu. Kaçamayacaktı. Waaler işinde fazla iyiydi. Ama Harry durumu tam olarak anlamıyordu. Bu tek kişilik bir şov olamazdı. Tek bir adamı tutuklamak için bu kadar çok polisin kullanılmasını yetkili biri onaylamış olmalıydı. Ne olmuştu? Gönderdiği e-postayı Beate almamış mıydı?

Kulak kabarttı. Köpek seslerinin çoğaldığı kesindi. Dört bir yana bakındı. Zifiri karanlık tepede ayrı ayrı duran aydınlık evlere. O pencerelerin ardındaki konforlu, sıcak odaları düşündü. Norveçliler ışığı severlerdi. Ve elektrikleri vardı. Işıklarını ancak iki haftalığına güneye tatile giderken kapatırlardı. Evlere birer birer baktı.

Tom Waaler başını kaldırıp, tepeyi Noel ışıkları gibi süsleyen izole evlere baktı. Geniş, karanlık bahçelere. Ayaklarını Victor'un modifiye aracının konsoluna koymuştu. Bu arabada birinci sınıf iletişim cihazları bulunduğundan, operasyonu buradan yönetmeye karar vermişti. Civardaki, çember daraltan bütün birimlerle telsiz teması vardı. Saatine baktı. Köpekler dışarı çıkarılmıştı; eğitmenleriyle birlikte bahçelerden geçerek karanlığın içinde gözden kaybolmalarından beri neredeyse on dakika geçmişti.

Telsiz cızırdadı: "Stasjonsveien'dan Victor sıfır bire. Bir arabayı durdurduk; sürücü Stig Antonsen diye biri, Revehiven 17 numaraya gidiyormuş. İşten dönüyormuş. Ne yapalım?.."

"Kimliğini ve adresini kontrol edin, sonra da bırakın geçsin" dedi Waaler. "Bunu hepinize

söylüyorum, tamam mı? Kafanızı kullanın.”

Waaler göğüs cebinden çıkardığı bir CD’yi diskçalara taktı. Falsettolar. Prince “Thunder”ı söylüyordu. Sürücü koltuğunda oturan adam tek kaşını kaldırdı, ama Waaler bunu fark etmemiş gibi yaparak sesi iyice açtı. Dörtlük. Nakarat. Dörtlük. Nakarat. Sonraki şarkı: “Daddy Pop”. Waaler tekrar saatine baktı. Lanet olsun, köpekler işi amma uzatmışlardı. Konsola vurdu. Sürücü koltuğundaki adam ona yine göz attı.

“Sonuçta taze kan izi var” dedi Waaler. “İz sürmeleri ne kadar zor olabilir ki?”

“Onlar köpek, robot değil” dedi adam. “Sakin ol, birazdan yakalarlar.”

Sonsuza dek Prince adıyla bilinecek olan sanatçı “Diamonds and Pearls”ün ortasında telisizden haber geldi: “Victor sıfır üçten Victor sıfır bire. Onu yakaladık galiba. Beyaz bir evin önündeyiz... şey, Erik sokağın ismini öğrenmeye çalışıyor, ama evin numarası 16.”

Waaler müziğin sesini kıstı. “Tamam. Sokağın ismini öğrenin ve bizi bekleyin. O çınlama sesi ne?”

“Evden geliyor.”

Telsiz cızırdadı: “Stasjonsveien’den Victor bire. Araya girdiğim için kusura bakmayın ama burada bir güvenlik aracı var. Harelabben 16 numaraya gidiyorlarmış. Orada hırsız alarmı çalmış. Ne yapayım?..”

“Victor sıfır birden bütün birimlere!” diye haykırdı Waaler. “Harelabben 16 numaraya gidin.”

Bjarne Möller çok sinirliydi. Favori televizyon programını seyrederken olacak iş miydi bu! 16 numaralı beyaz evi bulup önüne park etti, bahçe kapısından geçti ve evin açık kapısının önündeki, bir Alsas çoban köpeğini kayışından tutan polis memuruna doğru yürüdü.

“Waaler burada mı?” diye sordu PAS. Polis memuru kapıyı gösterdi. Möller hol penceresinin camının kırılmış olduğunu fark etti. Holde duran Waaler, başka bir polisle hararetle tartışmaktaydı.

“Burada neler oluyor yahu?” diye sordu Möller, lafi hiç uzatmadan.

Waaler döndü. “Hımm. Burada ne işin var Möller?”

“Beate Lönn aradı. Bu saçmalık için kimden izin aldınız?”

“Polis danışmanı onay verdi.”

“Tutuklamayı kastetmiyorum. Sırf bizden birinin açıklık getirmesi gereken birkaç husus var diye – gerçi var mı yok mu, o da belli değil ya–, Üçüncü Dünya Savaşı’nı başlatma iznini kimin verdiğini soruyorum.”

Waaler topuklarının üstünde geriye eğilerek Möller'i süzdü. "PAS Ivarsson. Harry'nin evinde şüphe uyandırıcı bazı şeyler bulduk. Şu an o bir katil zanlısı. Merak ettiğin başka bir şey var mı Möller?"

Tek kaşını hayretle kaldıran Möller, Waaler'in herhalde epey stres altında olduğunu düşündü. O adamın bir üstüyle böyle agresif konuşmasına ilk kez tanık oluyordu. "Evet. Harry nerede?"

Waaler parke zemindeki kırmızı ayak izlerini gösterdi. "Buradaydı. Gördüğün gibi pencereyi kırıp içeri girmiş. Hesabını vermesi gereken şeyler epey birikmeye başladı, değil mi?"

"Onun şimdi nerede olduğunu sordum."

Waaler'le diğer polis bakıştılar. "Harry hesap vermeye çok hevesli değil besbelli. Geldiğimizde kuş uçmuştu."

"Ya? Bütün bölgeyi kuşattınız sanıyordum."

"Öyle yaptık" dedi Waaler.

"Nasıl kaçtı peki?"

"Bunu kullanarak." Waaler sehpanın üstündeki telefonu gösterdi. Ahizede kana benzer bir leke vardı.

"Telefon kullanarak mı kaçtı?" Möller mantıksız –sinirliliği ve durumun ciddiyeti göz önüne alındığında mantıksız– bir gülümseme dürtüsüne kapıldı.

Möller, adamın güçlü ve kaslı David Hasselhoff çenesinin kasılmasını seyrederken, "Taksi çağırdığımı düşünüyoruz" dedi Waaler.

Taksiyi ara sokakta ağır ağır süren Öystein, Oslo Hapishanesi'nin önündeki arnavutkaldırım, yarım daire şeklindeki meydana saptı. Geri geri giderek iki arabanın arasına park etti; taksinin arka tarafı boş parkla Grönlandsleiret'e dönüktü şimdi. Motoru durdurdu, ama silecekleri durdurmadi. Ve bekledi. Meydanda da, parkta da kimseler yoktu. Öystein başını kaldırıp Emniyet Müdürlüğü'ne baktıktan sonra direksiyonun altındaki kolu çekti. Bagaj kapağı tıkırdayarak açılıverdi.

"Dışarı çık!" diye seslendi Öystein aynaya bakarak.

Araba sarsıldı, bagaj kapağı tamamen açıldı ve sert bir sesle kapandı. Sonra arka kapı açıldı ve içeriye bir adam daldı. Öystein sıırılsıklam, titreyen yolcuyu aynadan inceledi.

"Harika görünüyorsun Harry."

"Sağ ol."

“Giysilerin de havalı.”

“Bedenime uymuyorlar, ama markaları Björn Borg. Ayakkabılarını ödünç verir misin?”

“Ha?”

“Holde terlik bulabildim sadece. Hapishaneye terlikle giremem. Ceketini de alayım.”

Öystein gözlerini devirip kısa deri ceketini çıkardı.

“Çevirme noktalarından geçerken sorun yaşadın mı?” diye sordu Harry.

“Gelirken yaşadım bir tek. Paket teslim edeceğim kişinin adını ve adresini sordular.”

“İsmi kapıda görmüştüm.”

“Geri dönüşte arabanın içine bakıp geç işareti yaptılar sadece. Otuz saniye sonra telsizde kıyamet koptu. Bütün birimler gelsinmiş filan. He he.”

“Ben de sesler duyar gibi olmuşum bagajdan. Polis frekansını dinlemek yasaktır, biliyorsun değil mi?”

“O frekansa bağlanmak yasak değil. Dinlemek yasak, evet. Ama ben neredeyse hiç dinlemem zaten.”

Harry ayakkabıları bağladıktan sonra terlikleri koltuğun üstünden Öystein’a attı. “Ödülünü cennette alacaksın. Taksinin plakasını almışlarsa ve ziyaretine gelirlerse, onlara şöyle demelisin. Bir müşteri seni cebinden arayıp çağırdı ve bagajda yolculuk etmekte diretti.”

“Kesinlikle. Öyle oldu zaten.”

“Uzun zamandır duyduğum en doğru söz bu.”

Harry derin bir soluk alıp zile bastı. Şu an atıldığı risk büyük olmasa da, artık kanun kaçağı olduğu haberinin ne kadar hızlı yayıldığını kestirmek güçtü. Sonuçta polisler hapishaneye girip çıkarlardı sürekli.

“Evet” dedi bir ses interkomdan.

“Dedektif Harry Hole” diye tane tane konuştu Harry, girişin üstündeki kameraya sakin olduğunu umduğu bir ifadeyle bakarak. “Raskol Baxhet’i görmeye geldim.”

“Listemde yoksunuz.”

“Öyle mi?” dedi Harry. “Beate Lönn’e sizi arayıp randevu almasını söylemişim. Dün gece

dokuzda. Raskol'a sorun.”

“Ziyaret saatleri dışında görüşme yapabilmeniz için listede olmanız gerekiyor. Yarın mesai saatleri içinde arayın.”

Harry ağırlığını bir ayağından diğerine aktardı. “Adın ne?”

“Böygset. Maalesef size...”

“Beni dinle Böygset. Buraya önemli bir polis soruşturması kapsamında bilgi toplamaya geldim ve yarına kadar bekleyemem. Bu akşam Emniyet Müdürlüğü'nün dört bir yanında çalan sirenleri duymuşsundur, değil mi?”

“Evet, ama...”

“Tamam, soruşturmayı nasıl engellediğini yarın gazetecilere açıklamak istemiyorsan robot modundan çık ve sağduyu düğmesine bas. Tam karşındaki düğmeyi kastediyorum Böygset.”

Harry kameranın cansız gözüne baktı. Bin bir, bin iki. Kilit vızıldadı.

Harry hücreye girdiğinde Raskol sandalyede oturuyordu.

“Görüşmeyi kabul ettiğin için teşekkürler” dedi Harry, dörde iki metrelik hücreye bakınarak. Yatak, masa, iki dolap, birkaç kitap. Radyo yoktu, dergi yoktu, kişisel eşyalar yoktu, duvarlar çıplaktı.

Harry'nin aklından geçen soruyu “Böylesini tercih ediyorum” diye yanıtladı Raskol. “Odaklanmamı sağlıyor.”

“Bakalım bu da odaklanmamı sağlayacak mı?” dedi Harry yatağın kenarına oturarak. “Anna'nın katili Arne Albu değil. Yanlış adamı öldürttün. Ellerin masum kanı var Raskol.”

Harry emin olamasa da, karşındaki Çingene'nin şehit maskesini andıran, zarif ama soğuk yüzünün hafifçe seğirdiğini görür gibi oldu. Raskol başını eğip avuçlarını şakaklarına yasladı.

“Katil bana e-posta gönderdi” dedi Harry. “Beni en baştan beri manipüle ediyormuş meğer.” E-postada yazılanları özetlerken elini kare desenli yorganda gezdirdi. Sonra da o gün olanları özetledi.

Raskol, Harry'nin sözünü bitirmesini kımıldamadan bekledi. Sonra başını kaldırdı. “Bu durumda senin de ellerinde masum kanı var *Spiuni*.”

Harry başıyla onayladı.

“Buraya gelmenin sebebi ellerinin benim yüzümden kirlendiğini söylemek. Ve dolayısıyla sana borçlu olduğumu.”

Harry karşılık vermedi.

“Haklısın” dedi Raskol. “Borcumu nasıl ödeyebileceğimi söyle.”

Harry yorganı okşamayı kesti. “Üç şey istiyorum. Birincisi bu işi çözene kadar saklanacak yere ihtiyacım var.”

Raskol başıyla onayladı.

“İkincisi, Anna’nın dairesinin anahtarına ihtiyacım var; orada bazı şeylere bakacağım.”

“Anahtarı geri verdim ya.”

“AA yazılı anahtarı demiyorum; o evimde çekmecede ve artık oraya gidemem. Üçüncüsü...”

Harry duraksadı; Raskol onun yüzünü merakla inceledi.

“Rakel’in kılına bile zarar gelirse, polise teslim olup her şeyi anlatırım ve Arne Albu’yu senin öldürttüğünü söylerim.”

Raskol uzlaşmacı, dostça bir edayla gülümsedi. İkisinin de gayet iyi bildiği bir gerçekten, Raskol’un o cinayetle ilgisi olduğunu kimsenin kanıtlayamayacağı gerçeğinden Harry adına esef duyuyordu sanki. “Rakel’le Oleg için kaygılanmana gerek yok *Spiuni*. Albu’nun işini bitirir bitirmez adamlarımı geri çektim. Sen asıl mahkemenin sonucu için kaygılan. Duyduğuma göre durum pek iyi sayılmazmış. Baba tarafının bazı nüfuzlu tanıdıkları varmış anladığım kadarıyla.”

Harry omuzlarını kaldırdı.

Raskol masanın çekmecesini açıp parlak Trioving sistem anahtarını çıkardı ve Harry’ye verdi. “Grönland metro istasyonuna git. İlk merdivenden inince tuvaletlerin yanında, camlı bölmede oturan bir kadın göreceksin. Girmek için beş kron vermen gerekecek. Kadına Harry’nin geldiğini söyle ve erkekler tuvaletindeki kabinlerden birine gir. Birinin içeri girip ‘Waltzing Matilda’yı ıslıkla çaldığını duyacaksın; o kişiyle git. İyi şanslar *Spiuni*.”

***

Sağanak öyle şiddetliydi ki yağmur damlaları asfalttan sekiyordu ve durup bakmaya vakti olan herkes, Sofies Sokağı’nın dar, çıkmaz ucundaki sokak lambalarının ışıklarında küçük gökkuşakları görürdü. Ama Bjarne Möller’in vakti yoktu. Arabadan inip ceketini başının üstüne çekti ve sokağın karşı tarafına koşarak geçti; orada, apartman kapısının önünde Ivarsson, Weber ve Pakistan kökenli gibi görünen bir adam kendisini bekliyordı.

Möller hepsiyle el sıkıştı; esmer tenli adam, Harry’nin komşusu Ali Niyazi olduğunu söyledi.

“Waalder, Slemdal’da işini bitirir bitirmez gelecek” dedi Möller. “Siz neler buldunuz?”

“Korkarım oldukça sansasyonel şeyler” dedi Ivarsson. “Şimdi en önemli şey basına yapacağımız

açıklama; aramızdan birinin...”

“Hop dedik” diye gürlledi Möller. “O kadar acele etme. Önce durumu öğreneyim.”

Ivarsson hafifçe gülümsedi. “Gel benimle.”

Hırsızlık Masası Şefi öne düşerek alçak bir kapıdan geçti ve çarpık çurpuk bir merdivenden bodruma indi. Uzun boylu ve zayıf Möller, tavana ve duvarlara dokunmamaya olabildiğince özen gösterdi. Bodrumları sevmezdi.

Ivarsson’un sesinin tuğla duvarlardan gelen yankısı boğuktu. “Bildiğin gibi Hole, Beate Lönn’e bazı e-postalar gönderdi. Bunları kendisine Anna Bethsen’i öldürdüğünü itiraf eden birinin gönderdiğini öne sürüyor. Bir saat önce Emniyet Müdürlüğü’ne gidip e-postaları okudum. Açıkçası neredeyse tamamı ipe sapa gelmez saçmalıklardan ibaret. Ama içlerinde öyle bilgiler var ki, bunları ancak Anna Bethsen’in öldüğü gece olanlara şahit olan biri bilebilir. Yazılanlar Hole’un o akşam kadının dairesinde olduğunu gösterse de, güya onu temize de çıkarıyor.”

“Güya mı?” Möller bir başka kapıdan eğilerek geçti. İçerisinin tavanı iyice basıktı; Möller iki büklüm yürürken, tepesindeki dört katlı binanın asırlık olduğunu düşünmemeye çalıştı. “Ne demek istiyorsun Ivarsson? O e-postalarda itiraf var demedin mi?”

“Birincisi, Harry’nin dairesini aradık” dedi Ivarsson. “Bilgisayarını açıp posta kutusuna girdik ve o üç e-postayı bulduk. Harry’nin Beate Lönn’e gönderdiği e-postaların aynısıydılar. Yani Harry güya temize çıkmış oluyordu.”

“Bunu söylemiştin zaten” dedi Möller sinirini gizlemeden. “Artık sadede gelir misin?”

“Asıl mesele Harry’nin bilgisayarına o e-postaları kimin gönderdiği tabii.”

Möller insan sesleri duydu.

Kendini Harry’nin komşusu olarak tanıtan adam “Şu köşenin ardında” dedi.

Bir depo odasının önünde durdular. Tel kapının ardında iki adam çömelmişti. Biri bir dizüstü bilgisayarın arkasına el feneri tutarken bir numara söyledi, diğeri de not aldı. Möller duvardaki prizlere takılı iki elektrik kablosundan birinin bilgisayara, diğerininse çizilmiş bir Nokia cep telefonuna bağlı olduğunu gördü; telefon da bilgisayara bağlıydı.

Möller olabildiğince doğruldu. “Bu neyi kanıtlıyor peki?”

Ivarsson elini Harry’nin komşusunun omzuna koydu. “Ali, Anna Bethsen’in öldürülmesinden birkaç gün sonra bodruma inmiş ve Harry’nin depo odasında, cep telefonu bağlanmış bu dizüstü bilgisayarı görmüş. Telefonu araştırdık.”

“Eee?”

“Hole’a ait. Şimdi bilgisayarı kimin satın aldığını bulmaya çalışıyoruz. E-postaların o

bilgisayardan gönderildiğini bulduk en azından.”

Möller gözlerini kapadı. Sırtı şimdiden ağrıyordu.

“O bilgisayardan gönderilmişler.” Ivarsson suçlayıcı bir tavırla başını salladı. “Harry’nin esrarengiz bir katilin kendisine gönderdiğine inanmamızı istediği bütün e-postalar.”

“Hımm” dedi Möller. “Bu iyi görünmüyor.”

“Weber asıl kanıtı dairede buldu.”

Möller’in merakla baktığı Weber, küçük bir şeffaf plastik torbayı somurtarak kaldırdı.

“Bir anahtar?” dedi Möller. “AA harfleri var?”

“Telefon sehpasının çekmecesinde buldum” dedi Weber. “Anna Bethsen’in dairesinin anahtarı.”

Möller, Weber’e şaşkınlıkla baktı. Çıplak ampulün çiğ ışığı, insan yüzlerinin beyaz duvarlar kadar solgun görünmesine yol açıyordu; Möller bir yeraltı mezarında olduğu hissine kapıldı. “Dışarı çıkmalıyım” diye mırıldandı.

Harry gözlerini açınca gülümseyen bir kız gördü; sonra da ilk çekiç darbesini hissetti.

Gözlerini tekrar kapadı, ama ne kızın kahkahaları kesildi ne de baş ağrısı.

Harry gece olanları anımsamaya çalıştı.

Raskol, metro istasyonundaki tuvalet, eski bir Armani takım elbise giymiş ve ıslık çalan bodur bir adam, adamın uzattığı eldeki altın yüzüklerle siyah kıllar ve serçeparmağının uzun, sivri tırnağı. “Selam Harry; ben Simon, arkadaşınım.” Ve o yıpranmış takım elbiseyle tamamen tezat oluşturan gıcır gıcır bir Mercedes; şoför Simon’un kardeşi gibiydi, neşeli kahverengi gözleri ve el sıkışmak için uzattığı kıllı, altın yüzüklü eli aynıydı.

Önde oturan iki adam Norveççe ve İsveççe karışımıyla konuşmuşlardı; sirk insanlarının, bıçak satıcılarının, vaizlerin ve dans grubu vokalistlerinin tuhaf aksanına sahiptiler. Ama çok konuşmamışlardı. “Nasılsın dostum?” “Hava berbat ha?” “Giysilerin güzelmiş dostum. Değişelim mi?” İçten kahkahalar ve yakılan bir çakmağın sesi. Harry sigara içer miydi? Rus sigarası. Bir tane al lütfen, biraz sert gelebilir, “ama kendi çapında iyidir, anlarsın ya.” Yine kahkahalar. Kimse Raskol’un adını ağzına almamış ya da nereye gittiklerini söylememişti.

Çok uzağa gitmemişlerdi.

Munch Müzesi’nden sapıp, çukurlu yollardan geçerek ıssız, çamurlu bir futbol sahasının önündeki otoparka girmişlerdi. Otoparkın diğer ucunda üç karavan vardı. İki büyük ve yeniydi, biri ise küçüktü, eskiydi, tekerleksizdi ve Leca bloklarının üstünde duruyordu.

Büyük karavanlardan birinin kapısı açılınca Harry bir kadın silueti görmüştü. Kadının arkasından çocuk kafaları belirmişti. Harry beş kafa saymıştı.

Aç olmadığını söyleyip bir köşeye oturmuş, onların yemek yemelerini seyretmişti. Karavandaki iki kadından genç olanının getirdiği yemek çabucak ve hapır hupur yenmişti. Çocuklar kıkırdayarak ve birbirlerini dürterek Harry’ye bakıyorlardı. Harry onlara göz kırpıp gülümsemeye çalışmıştı; kaskatı kesilmiş ve uyuşmuş vücudunu tekrar hissetmeye başlıyordu yavaş yavaş. Bunun yavaş yavaş olması iyiydi, çünkü iki metrelik vücudunun her santimi ağrıyordu. Yemekten sonra Simon ona iki yün battaniye vermişti ve omzuna dostça pat pat vurup başıyla küçük karavanı göstermişti. “Hilton değildir, ama burada güvendesin dostum.”

Harry yumurta şeklinde, buzdolabı gibi soğuk karavana girer girmez üşümeye başlamıştı. Öystein’in en az bir numara küçük gelen ayakkabılarını çıkarıp ayaklarını ovuşturmuş ve uzun bacaklarını kıvrarak kısa yatağa sığmaya çalışmıştı. Anımsadığı son şey, ıslak pantolonunu çıkarmaya çalışmasıydı.

“He he he.”

Harry gözlerini tekrar açtı. O küçük, esmer yüz kaybolmuştu ve gülme sesi şimdi dışarıdan, açık kapıdan geliyordu; kapıdan giren gün ışığı, Harry’nin arkasındaki duvarda asılı fotoğrafları

aydınlatıyordu. Harry dirseklerinin üstünde doğrulup fotoğraflara baktı. Bir tanesinde iki oğlan çocuğu, Harry'nin şimdi içinde yattığı karavanın önünde birbirlerine sarılmışlardı. Hallerinden memnun görünüyorlardı. Hayır, daha fazlası. Mutlu görünüyorlardı. Harry'nin Raskol'un çocukluk halini tanımakta zorlanmasının sebebi buydu belki de.

Harry ayaklarını ranzadan indirdi ve baş ağrısına aldırmamaya karar verdi. Midesi bulanmasın diye birkaç saniye kıvıldamadan oturdu. Dünden çok ama çok daha zor günler yaşadığı olmuştu. Akşam yemeği sırasında, içkileri olup olmadığını soracaktı az kalsın; ama kendini tutmayı başarmıştı. Belki de epeydir ağzına içki sürmediği için vücudu şimdi alkole daha dayanıklıydı.

Dışarı çıkınca sorusunun yanıtını aldı.

Çocuklar Harry'nin çeki demirine yaslanıp kahverengi otların üstüne kusmasını hayretle seyrettiler. Harry öksürüp iki kez tükürdükten sonra ağzını elinin tersiyle sildi. Döndüğünde, Simon'un sırtarak öylece durduğunu gördü; Simon kusmanın güne başlamanın en doğal yolu olduğunu düşünür gibiydi. "Aç mısın dostum?"

Harry yutkunup başıyla onayladı.

Simon, Harry'ye buruşuk bir takım elbise, temiz bir geniş yakalı gömlek ve büyük bir güneş gözlüğünü ödünç verdi. Mercedes'e binip Finnmarkgata'ya gittiler. Carl Berners Meydanı'nda Simon pencereyi indirip, bir gazete bayininin önünde puro içen bir adama seslendi. Harry o adamı tanır gibi oldu. Bu hisse kapıldığına göre, adamın muhtemelen sabıkalı olduğunu deneyimlerinden biliyordu. Adamın gülererek verdiği yanıtı anlayamadı.

"Tanıdık mı?" diye sordu.

"Bağlantılarımızdan biri" dedi Simon.

"Bağlantılarımızdan" diye yineledi Harry, kavşağın diğer tarafındaki polis arabasının yeşil yanmasını beklemesini seyrederken.

Simon batıya, Ulleval Hastanesi'ne doğru saptı.

"Söylesene" dedi Harry. "Raskol'un Moskova'daki bağlantıları nasıl insanlar da yirmi milyonluk şehirde bir kişiyi bulabiliyorlar?" Harry parmaklarını şıklattı. "Rus mafyası mı?"

Simon güldü. "Olabilir. Aklına bir tek onlar geliyorsa."

"KGB?"

"Yanlış hatırlamıyorsam onlar artık yok dostum." Simon kahkahayı bastı.

"POT'taki Rusya uzmanı bana eski KGB'lilerin hâlâ dizginleri ellerinde tuttuklarını söylemişti."

Simon omuz silkti. “Sen bir kıyak yaparsın. Onlar bir kıyak yaparlar. İşler böyle yürür dostum.”

Harry sokağa göz gezdirdi. Bir kamyonet hızla geçip gitti. Harry Tess’e –kendisini uyandıran kahverengi gözlü kıza–, Tøyen’e gidip *Dagbladet* ve *Verdens Gang* gazetelerini almasını söylemişti, ama bir polis memurunun arandığı haberi iki gazetede de yoktu. Bu Harry’nin ortalıkta elini kolunu sallayarak gezebileceği anlamına gelmiyordu, çünkü şimdi her polis arabasında onun fotoğrafı vardı muhtemelen.

Harry apartman kapısına çabucak gidip Raskol’un anahtarını kilide soktu ve çevirdi. Holde ses çıkarmamaya çalıştı. Astrid Monsen’in kapısının önünde gazete vardı. Harry, Anna’nın dairesine girince kapıyı ardından usulca kapadı ve derin bir soluk aldı.

Aradığın şeyi düşünme.

Dairenin havası boğucuydu. Harry en uçtaki odaya gitti. Buraya son gelişinden beri hiçbir şeye el sürülmemişti. Pencereden girip üç portreyi aydınlatan gün ışığında tozlar dans ediyordu. Harry portrelere baktı. O çarpık kafalar tuhaf bir şekilde tanıdıktı. Harry tabloları gidip parmak uçlarını yağlıboya çıkıntılarında gezdirdi. Tablolar onunla konuşuyorlarsa bile, ne dediklerini anlamıyordu.

Mutfağa girdi.

İçerisi çöp ve leş gibi yağ kokuyordu. Harry pencereyi açıp, lavabodaki bulaşıklara baktı. Sudan geçirilmiş ama yıkanmamışlardı. Katılaştırmış yemeği çatalla dürttü. Sostan küçük, kırmızı bir parça kopardı. Ağzına aldı. Japon biberi.

Büyük bir tencerenin ardında iki büyük şarap kadehi vardı. Birinin dibinde incecik kırmızı tortu kalmıştı, diğeriye kullanılmamış gibi görünüyordu. Harry burnunu içeri soktu, ama ılık bardak kokusu aldı sadece. Şarap kadehlerinin yanında iki su bardağı duruyordu. Harry parmak izi bırakmamak için bulaşık bezi kullanarak, bardakları ışığa doğru kaldırdı. Biri temizdi, diğeri ise içi yapışkan bir maddeyle kaplıydı. Harry o tabakayı tırnağıyla kazıdı ve parmağını emdi. Şeker. Kahve tadı. Coca-Cola? Harry gözlerini kapadı. Şaraplı kola? Hayır. Bir kişi şarap ve su içmişti. Diğer kişiye kola içmişti ve bardaklarından birini kullanmamıştı. Harry bardağı bezle sarmalayıp ceketinin iç cebine koydu. Ani bir dürtüyle banyoya gidip sifonun kapağını kaldırdı ve içeri eliyle yokladı. Bir şey yoktu.

Sokağa dönünce, batıdan gelmiş olan bulutları gördü; hava biraz soğumuştü. Harry alt dudağını çiğnedi. Bir karar verip Vibes Sokağı’na doğru yürümeye başladı.

Harry anahtarcıda, tezgâhın ardındaki genç adamı hemen tanıdı.

“Günaydın, ben polisim” dedi Harry, delikanlının kimlik sormayacağını umarak; kimliği Vigdis Albu’nun Slemdal’daki evinde kalan ceketindeydi.

Delikanlı gazetesini bıraktı. “Biliyorum.”

Harry paniğe kapıldı bir an.

“Buraya anahtar almaya gelmiştiniz, hatırlıyorum.” Delikanlı ağzı kulaklarına vararak gülümsedi. “Bütün müşterilerimi hatırlarım.”

Harry genzini temizledi. “Şey, ben müşteri sayılmam aslında.”

“Ya?”

“Evet, anahtar benim değildi. Ama gelmemin sebebi...”

“Ama sizin olması gerek” diye araya girdi delikanlı. “Sistem anahtarıydı, değil mi?”

Harry başıyla onayladı. Yavaşça geçip giden bir devriye arabasını gözucuyla gördü. “Sistem kilitleriyle ilgili bir sorum olacak. Bir yabancıнын böyle bir sistem anahtarının kopyasını nasıl yaptırabileceğini merak ediyorum. Örneğin bir Trioing anahtarın.”

“Yaptıramazlar” dedi delikanlı, resimli bilim dergileri okuyan birinin mutlak özgüveniyle. “Sadece Trioing’in ürettiği kopyalar işe yarar. Onları da elde etmenin tek yolu apartman yöneticisinden yazılı onay almak. Ama o bile yetmez, çünkü kimlik isteriz ve anahtar isteyen kişinin apartman sakinlerinin listesinde olup olmadığına bakarız.”

“Ama ben bu sistem anahtarlarından birini aldım. Hem de başkası adına.”

Delikanlı kaşlarını çattı. “Hayır, gayet net hatırlıyorum; kimliğinizi göstermiştiniz, ben de isminizi kontrol etmişim. Aldığınız kimin anahtarıydı?”

Harry az önceki polis arabasının bu kez zıt yönde geçip gittiğini tezgâhın arkasındaki cam kapıdan gördü.

“Boş ver. Kopya elde etmenin başka yolu var mı?”

“Hayır. Trioing, yani bu anahtarların üreticisi, sadece bizim gibi yetkili bayilerden sipariş alır. Dediğim gibi, biz de belgeleri titizlikle kontrol ederiz. Sistem gayet güvenlidir.”

“Kulağa öyle geliyor, evet.” Harry can sıkıntısıyla yüzünü ovuşturdu. “Daha önce aradığımda, konuştuğum kişi Sorgenfrigata’da oturan bir kadının dairesi için üç anahtar aldığını söyledi. Anahtarlardan birini kadının dairesinde bulduk; ikincisini tamirat yapacak olan elektrikçiye vermiş; üçüncüsünüyse başka bir yerde bulduk. Mesele şu ki, ben o kadının üçüncü anahtarı sipariş ettiğine inanmıyorum. Bunu benim için kontrol edebilir misin?”

Delikanlı omuz silkti. “Tabii ki edebilirim, ama neden kendisine sormuyorsunuz ki?”

“Kafasından vurularak öldürüldü.”

“Hadi ya” dedi delikanlı, gözlerini hiç kırpmadan.

Harry kımlıdamadan durdu. Bir şey hissediyordu. Çok hafif bir ürperti. Kapıdan esinti mi geliyordu? Harry'nin ense tüylerini diken diken etmeye yetecek kadar. Birisi çekinerek genzini temizledi. Harry içeriye birinin girdiğini duymamıştı. Giren kişiyi dönüp bakmadan görmeye çalıştı, ama açısı uygun değildi.

“Polis” dedi yüksek ve tiz bir ses arkasından. Harry yutkundu.

“Evet?” dedi delikanlı, Harry'nin omzunun üstünden bakarak.

“Dışarıdalar” dedi ses. “14 numaradaki yaşlı bayanın evine hırsız girmiş. Hemen yeni kilide ihtiyacı varmış, o yüzden oraya derhal birini göndermemizi istiyorlar.”

“Sen onlarla gidebilirsin Alf. Gördüğün gibi benim işim var.”

Harry ayak sesleri uzaklaşana dek bekledi. “Anna Bethsen.” Kendi sesinin fısıldadığını duymuştu. “Onun bütün anahtarlarını bizzat alıp almadığını kontrol edebilir misin?”

“Gerek yok ki. *Mutlaka* öyle olmuştur.”

Harry tezgâhın üstüne eğildi. “Yine de kontrol edebilir misin?”

Delikanlı derin derin iç geçirdikten sonra arka odaya girerek gözden kayboldu. Bir dosya getirip içini karıştırdı. “Kendiniz bakın” dedi. “Şu, şu ve şu.”

Harry teslimat formlarını tanıdı. Anna'nın anahtarını almaya geldiğinde bunlardan bir tane imzalamıştı. Ama dosyadaki bütün formlarda Anna'nın imzası vardı. Tam kendisinin imzaladığı formun nerede olduğunu soracakken gözü tarihlere ilişti.

“Burada son anahtarın ağustosta verildiği yazılı” dedi. “Ama ben buraya çok sonra geldim ve...”

“Evet?”

Harry'nin gözleri daldı. “Teşekkürler” dedi. “İhtiyacım olan şeyi buldum.”

Dışarıda rüzgâr sertleşmişti. Harry, Valkyrie Meydanı'ndaki telefon kulübelerinden birine girip arama yaptı.

“Beate?”

Denizcilik Okulu'nun kulesinin yukarısındaki iki martı rüzgârın içine dalıp süzüldü. Altlarındaki Oslo fiyordu iç karartıcı bir koyu yeşil tona bürünmüştü ve Ekeberg'teki bankta oturan iki kişi birer noktacıktan ibaretti.

Harry, Anna Bethsen'den bahsetmeyi bitirmişti. Tanışmalarından. Birlikte geçirdikleri son akşamın anımsadığı kadarından. Raskol'dan. Beate de ona dizüstü bilgisayarın izini sürmeyi başardıklarını

söylemişti. Bilgisayar üç ay önce, Colosseum Sineması'nın yanındaki Expert mağazasından satın alınmıştı. Garantisi Anna Bethsen adınaydı. Ona bağlanmış cep telefonuysa, Harry'nin kaybettiğini söylediği telefonuydu.

“Martı çığlıklarından nefret ederim” dedi Harry.

“Tek söyleyeceğin bu mu?”

“Şu an... evet.”

Beate ayağa kalktı. “Burada olmamam gerekirdi Harry. Beni aramamalıydın.”

“Ama buradasın.” Harry rüzgârda sigarasını yakmaya çalışmaktan vazgeçti. “Yani bana inanıyorsun. Değil mi?”

Beate kollarını öfkeyle sallayarak karşılık verdi.

“Bildiklerim senin bildiklerinden fazla değil” dedi Harry. “Anna'yı vurup vurmadığımdan bile emin değilim.”

Martılar rüzgârda zarifçe döndüler.

“Bildiklerini bir kez daha anlat bana” dedi Beate.

“O adamın Anna'nın dairesinin anahtarını bir şekilde ele geçirdiğini ve cinayet gecesi o eve girdiğini biliyorum. Giderken Anna'nın dizüstü bilgisayarıyla benim cep telefonumu yanında götürdü.”

“Cep telefonunun Anna'nın dairesinde ne işi vardı?”

“Akşam ceket cebimden düşmüş olmalı. Dedim ya, biraz içkiliydim.”

“Peki ya sonra?”

“Katilin planı basitti. Cinayetten sonra Larkollen'a gidip, kullandığı anahtarı Arne Albu'nun yazlığına koyacaktı. Kimsenin şüphesi kalmasın diye, anahtarı AA baş harflerini taşıyan bir anahtarlığa taktı. Ama cep telefonumu bulunca, planında biraz değişiklik yapabileceğini fark etti birden. Cinayeti ben işlemişim de suçu Albu'nun üstüne yıkmaya çalışıyormuşum gibi gösterecekti. Sonra da cep telefonumu kullanarak Mısır'daki bir sunucuya bağlandı ve bana anonim e-postalar göndermeye başladı...”

“İzi sürülse bile...”

“Beni bulacaklardı. Ama ben bir terslik olduğunu ancak Telenor'dan gelecek bir sonraki faturaya bakınca fark edecektim. Hatta o zaman bile fark etmeyebilirdim, çünkü faturaları dikkatli okumam.”

“Telefonunu kaybedince hattını iptal ettirmiyorsun da.”

“Hımm.” Harry banktan fırlayıp ileri geri dolanmaya başladı. “Anlaşılması daha zor olan şey, o adamın depo odama nasıl girdiği. Zorlama izi bulamadınız; hem apartmanımızdaki hiç kimse yabancıları içeri almaz. Yani o adamda anahtar vardı mutlaka. Tek bir anahtar yeterliydi çünkü apartman, çatı, bodrum ve daire kapılarını tek bir sistem anahtarı açıyor; ama bu anahtarı elde etmek kolay değil. Bu arada Anna’nın dairesinin anahtarı da sistem anahtarıydı...”

Harry durup güneye baktı. İki büyük vinçli, yeşil bir şilep fiyortta ilerliyordu.

“Ne düşünüyorsun?” diye sordu Beate.

“Benim için bazı isimleri araştırabilir misin diye sorsam mı diye düşünüyorum.”

“Bunu yapmamayı yeğlerim Harry. Dediğim gibi, burada bile olmamam gerekirdi.”

“Ayrıca o morlukların sebebini merak ediyorum.”

Kadının eli boğazına gitti hemen. “Eğitim. Judo. Merak ettiğin başka bir şey var mı?”

“Evet, şunu Weber’e verebilir misin?” Harry bezle sarmalanmış bardağı ceket cebinden çıkardı. “Parmak izlerine baksın ve benimkiyle karşılaştırsın.”

“Senin parmak izin var mı onda?”

“Adli tıpta suç mahallerine giren bütün polislerin parmak izleri bulunur. Ona bardaktaki maddeyi analiz etmesini de söyle.”

“Harry...” diye söze başladı kadın, azarlayıcı bir ses tonuyla.

“Lütfen...”

Beate iç geçirerek bardağı aldı.

“Lasesmeden AS” dedi Harry.

“Ne demek istiyorsun?”

“İsimleri kontrol etmek konusunda fikrini değiştirirsen, Lasesmeden’in personel listesine bak. Küçük bir anahtar şirketi.”

Beate kaderine razı olmuş gibiydi.

Harry omuz silkti. “Weber’e bardağı verirsen çok sevinirim.”

“Weber sonuçları alınca sana nasıl haber vereyim?”

“Gerçekten bilmek istiyor musun?” Harry gülümsedi.

“Olabildiğince az şey bilmek istiyorum. Sen benimle bağlantıya geçersin, tamam mı?”

Harry ceketine sımsıkı sarındı. “Gidelim mi?”

Beate başıyla onayladı, ama kımıldamadı. Harry kaşlarını kaldırdı.

“O adamın yazdığı şey” dedi kadın. “Sadece en intikamcıların sağ kalmayı başarabildiğini söylemiş hani. Bu doğru mu sence Harry?”

Harry karavanın kısa yatağında bacaklarını uzattı. Finnmarkgata’dan gelen trafik gürültüsü Harry’ye Oppsal’daki çocukluğunu, yatakta yatıp trafiği dinlemesini anımsatıyordu. Yazları dedesiyle birlikte sessiz sakin Andalsnes’teyken yalnızca bunu özlerdi: Arabaların ancak motosiklet, egzoz ya da uzaklardan gelen polis sireni sesleri tarafından ara ara bastırılan düzenli, uyku getirici uğultusunu.

Kapı çalındı. Gelen Simon’du. “Tess yarın da uykudan önce masal anlatmanı istiyor” dedi içeri girerken. Harry o kıza zıplamayı öğrenen kanguru masalını anlatmıştı ve karşılığında bütün çocuklar ona sarılıp iyi geceler dilemişlerdi.

İki adam sessizce sigara içtiler. Harry duvardaki fotoğrafı gösterdi. “Raskol’la ağabeyi, değil mi? Anna’nın babası Stefan?”

Simon başıyla onayladı.

“Stefan şimdi nerede?”

Simon ilgisizce omuz silkince Harry bu konunun tabu olduğunu anladı.

“Fotoğrafta yakın arkadaş gibi görünüyorlar” dedi Harry.

“Siyam ikizleri gibiydiler, anlarsın ya. Arkadaştılar. Raskol, Stefan için iki kez hapis yattı.” Simon güldü. “Şaşırdığını görüyorum dostum. Ama bizim geleneğimizdir bu. Anlayabiliyor musun? İnsanın kardeşinin veya babasının suçunu üstlenmesi onurlu bir davranıştır, yani.”

“Polisler pek öyle düşünmezler.”

“Onlar Raskol’la Stefan’ı birbirinden ayırt edemiyorlardı. Çingene kardeşleri. Norveç polisinin işi kolay değildi.” Adam sırtarak Harry’ye sigara ikram etti. “Hele kardeşlerin yüzleri maskeliyken.”

Harry sigarasından bir nefes çektikten sonra şansını dener. “Araları neden açıldı ki?”

“Neden olabilir?” Simon gözlerini dramatik bir edayla, fal taşı gibi açtı. “Bir kadın yüzünden elbette.”

“Anna mı?”

Simon yanıt vermese de, Harry gerçeğe yaklaştığını anladı. “Anna bir *gaco*’yla birlikte olduğu için mi Stefan onu reddetti?”

Simon sigarasını söndürüp ayağa kalktı. “Mesele Anna değildi, Anna’nın annesiydi. İyi geceler *Spiuni*.”

“Hımm. Son bir soru?”

Simon durakladı.

“*Spiuni* ne demek?”

Simon kahkaha attı. “*Spiuni gjerman*’ın... yani ‘Alman casusu’nun kısaltılmışıdır. Ama merak etme dostum; kötü bir anlamı yok. Bazı yerlerde erkek ismi olarak bile kullanılır.”

Sonra çıkıp gitti.

Rüzgâr dinmişti ve artık Finnmarkgata’daki trafiğin uğultusu duyuluyordu sadece. Harry yine de uyuyamadı.

Yatakta yatan Beate, dışarıdan gelen araba seslerini dinliyordu. Çocukken babasının sesini dinleyerek uykuya daldı çoğu kez. Babasının anlattığı masallar kitaplarda yoktu; babası onları anlatırken uydururdu. Aynı şekilde başladıklarında ve aynı karakterleri (iki kötü kalpli hırsız, akıllı bir babayı ve onun cesur kızını) içerdiklerinde bile her seferinde farklı olurlardı. Ve hepsinin sonunda hırsızlar hapsi boylardı.

Beate babasının kitap okuduğunu gördüğünü hatırlamıyordu. Büyüyünce onun disleksi diye bir şeyden mustarip olduğunu anlamıştı. Annesinin dediğine göre, babası o hastalık yüzünden avukat olamamıştı.

“O yüzden senin avukat olmanı istiyoruz.”

Ama masalların hepsi avukatlarla ilgili değildi ve Beate Polis Koleji’ne kabul edildiğini söyleyince annesi ağlamıştı.

Beate birden uyandı. Zil çalmıştı. İnleyerek yataktan kalktı.

“Benim” dedi interkomdan gelen ses.

“Seni bir daha görmek istemediğimi söylemişim” dedi Beate, ince sabahlığının içinde titreyerek. “Git.”

“Özür dilemeden gitmem. O ben değilim. Ben öyle biri değilim. Sadece... kontrolümü kaybettim. Lütfen Beate. Bana beş dakika versen yeter.”

Beate duraksadı. Boynu hâlâ kaskatıydı, Harry de morlukları fark etmişti.

“Bir armağan getirdim” dedi ses.

Beate iç geçirdi. O adamla eninde sonunda görüşmek zorunda kalacaktı zaten. Meseleyi işyerinde değil de burada halletmesi daha iyiydi. Düğmeye bastı, sabahlığına iyice sarındı ve kapı eşiğinde bekleyerek, adamın merdivenleri çıkmasını dinledi.

“Selam” dedi adam onu görünce ve gülümsedi. Ağı kulaklarında, beyaz dişlerini sergileyerek, David Hasselhoff gibi gülümsedi.

Fusiform Gyrus

Tom Waaler armağanı uzatırken kadına dokunmamaya özen gösterdi, çünkü Beate korkmuş bir antilobun beden diliyle konuşuyordu; yırtıcı hayvanlar fark edebilirlerdi bunu. Kadının yanından geçip oturma odasına girdi ve kanepeye oturdu. Peşinden gelen Beate ayakta kaldı. Waaler etrafa bakındı. Genç kadınların dairelerine sık sık giderdi ve hepsinin de dekorasyonu az çok aynıydı. Kişisel ama orijinallikten uzak, konforlu ama sıkıcı.

“Açmayacak mısın?” diye sordu. Beate armağanı açtı.

“Bir CD” dedi şaşkınlıkla.

“*Sıradan* bir CD değil” dedi Waaler. “*Purple Rain*. Çalsana, anlayacaksın.”

Beate'nin, tıpkı ona benzeyen diğer kadınlar gibi stereo müzik seti dediği berbat, radyolu diskçaları çalıştırmasını seyretti. Bayan Lönn güzel sayılmazdı. Ama kendine özgü bir tatlılığı vardı. Vücudu çok seksi değildi, yeterince kıvrımlı değildi; ama zayıf ve formdaydı. Waaler'in ona yaptığı şeylerden hoşlanmıştı, sağlıklı bir şevk sergilemişti. En azından Waaler'in daha yumuşak takıldığı ilk birkaç seferde. Evet, Waaler onunla birden fazla kez birlikte olmuştu. Bu şaşırtıcıydı aslında, çünkü kadın hiç tipi değildi.

Sonra bir akşam Waaler ona tam istediği gibi davranmıştı. Beate ise –Waaler'in birlikte olduğu kadınların çoğu gibi– o ruh haline pek girmemişti. Bu da Waaler'i iyice azdırmıştı; birlikte olduğu kadınlar, Waaler'in azdığı zamanlardan sonra bir daha aramazlardı genellikle. Waaler bunu umursamazdı. Beate mutlu olmalıydı; ucuz kurtulmuştu, başına çok daha kötü şeyler de gelebilirdi. Birkaç akşam önce Beate, onu ilk kez nerede gördüğünü hatırladığını söylemişti durup dururken.

“Grünerlökka'da” demişti. “Akşam vaktiydi ve sen kırmızı bir arabada oturuyordun. Sokaklar kalabalıktı; pencereni indirmiştin. Kış mevsimiydi. Geçen sene.”

Waaler çok şaşırmıştı. Çünkü hatırladığı kadarıyla geçen kış Grünerlökka'ya tek bir kez gitmişti; Ellen Gjelten'i öbür dünyaya postaladıkları cumartesi akşamı.

Beate, Waaler'in tepkisini görünce “Yüzleri hatırlarım” demişti muzafferce bir gülümsemeye. “*Fusiform gyrus*. Beynin insan yüzlerini tanıyan kısmı. Benimki anormal. Panayırlarda çalışmam gerekirdi aslında.”

“Anlıyorum” demişti Waaler. “Başka ne hatırlıyorsun?”

“Biriyle konuşuyordun.”

Waaler dirseklerinin üstünde doğrulup kadının üstüne eğilmiş ve gırtlığını başparmağıyla okşamıştı. Onun nabzını hissetmişti; kadın ürkmüş bir tavşan yavrusu gibiydi. Yoksa Waaler'in nabzı mıydı bu?

“O kişinin yüzünü de hatırlıyorsundur herhalde, değil mi?” diye sormuştu; beyni çok hızlı çalışıyordu. Beate'nin bu gece burada olduğunu bilen var mıydı? Kadın onun sözünü dinleyerek

ilişkilerini gizli tutmuş muydu? Lavabonun altında çöp torbası var mıydı?

Beate ona dönerek şaşkınca gülümsemişti: “Ne demek istiyorsun?”

“Diğer kişinin fotoğrafını görsen tanır mısın?”

Beate ona uzun uzun bakmıştı. İhtiyatla öpmüştü.

“Eee?” demişti Waaler, diğer elini yorganın altından çıkararak.

“Hımm. Hımm, hayır. Sırtı bana dönüktü.”

“Ama kıyafetinden tanıyabilirsin. Yani onu teşhis etmen istense?”

Beate başını hayır anlamında sallamıştı. “*Fusiform gyrus* sadece yüzleri tanır. Beynimin geri kalanı tamamen normal.”

“İçinde oturduğum arabanın rengini hatırladın ama?”

Beate gülerek ona sokulmuştu. “Demek ki gördüğüm şeyi beğenmişim, değil mi?”

Waaler kadının boynundaki elini yavaşça indirmişti.

İki akşam sonra Beate'nin yanında dizginlerini koparmıştı. Ve Beate, Waaler'in o halini görmeye, duymaya ya hissetmeye zorlanmaktan hoşlanmamıştı.

Hoparlörlerden “When Doves Cry”ın girişi gelmeye başladı bangır bangır.

Beate sesi kıstı.

“Ne istiyorsun?” diye sordu, koltuğa oturarak.

“Dediğim gibi. Özür dilemek istiyorum.”

“Tamam, diledin işte. Artık o konuyu kapatalım, olur mu?” Beate göstere göstere esnedi. “Yatmaya gidiyordum Tom.”

Waaler sinirlenmeye başladığını hissediyordu. Görüşünü çarpıtıp bulandıran kırmızı sisi değil, netlik ve enerji getiren parlak beyaz ıslığı duyumsuyordu. “Tamam, sadede gelelim. Harry Hole nerede?”

Beate güldü. Prince tiz bir çığlık attı.

Tom gözlerini kapadı; damarlarında buzul suyu gibi akan hiddet, içini güçle dolduruyordu. “Harry sırta kadem bastığı akşam seni aradı. Sana e-postalar da gönderdi. Sen onun bağlantısısın, şu an güvenileceği tek kişisin. Nerede o?”

“Çok yorgunum Tom.” Kadın ayağa kalktı. “Yanıtlayamayacağım başka soruların varsa yarına

sakla.”

Tom Waaler kımıldamadı. “Bugün Botsen’deki bir hapisane görevlisiyle ilginç bir konuşma yaptım. Biz şehirdeki polislerin yarısıyla birlikte Harry’yi ararken o dün gece orada, burnumuzun dibindeymiş. Harry’nin Raskol’la işbirliği yaptığını biliyor muydun?”

“Neden bahsettiğini bilmediğim gibi, bunların vakayla ne ilgisi olduğunu da bilmiyorum.”

“Ben de bilmiyorum, ama oturmanı tavsiye ederim Beate. Sana kısa bir öykü anlatacağım; Harry ile arkadaşları hakkındaki fikrini değiştirecek bence.”

“Cevabım hayır Tom. Git buradan.”

“Peki ya sana bu öyküde baban da var desem?”

Beate’nin dudaklarının seğirdiğini görünce hedefi on ikiden vurduğunu anladı.

“Benim –nasıl desem?– sıradan polislerin ulaşamayacağı bilgi kaynaklarım var; yani babanın Ryen’de vurulduğu sırada olanları biliyorum. Onu kimin vurduğunu da biliyorum.”

Beate ağzı açık bakakaldı.

Waalер güldü. “Bunu beklemiyordun, değil mi?”

“Yalan söylüyorsun.”

“Baban bir Uzi’yle göğsünden, altı kurşunla vuruldu. Raporda yazılanlara göre bankaya soyguncularla uzlaşmak için girmiş; tek başına ve silahsız, dolayısıyla da pazarlık gücü zayıf olduğu halde. Soyguncuları huzursuz edip saldırganlaştırmaktan başka bir şey yapamazdı. Büyük bir hataydı onunki. Anlaşılmazdı. Üstelik babanın profesyonelliği efsaneydi. Aslında yanında bir meslektaşısı vardı, geleceği parlak olan genç bir polis memuru, ümit vaat eden bir yükselen yıldız. Ama o daha önce hiç banka soygunu görmemiş, ateş açan soyguncularla karşılaşmamıştı.

“Amirlerinin canını sıkmayı hiç istemiyordu ve o gün babanı işten sonra eve bırakacaktı. Yani baban Ryen’e kendisine ait olmayan bir arabayla geldi, ama raporda bu yok. Sen anneciğinle birlikte haberi aldığında babanın arabası garajda duruyordu, değil mi Beate?”

Kadının boyun damarlarının şiştiğini, kabarıp mavileştiğini gördü.

“Canın cehenneme Tom!”

“Haydi, gel de babacığının kısa öyküsünü dinle” dedi Waaler, yanındaki kanepede minderine pat pat vurarak. “Çünkü çok alçak sesle konuşacağım ve söyleyeceklerimi ciddi duyman gerektiğini düşünüyorum.”

Kadın gönülsüzce bir adım yaklaştı, o kadar.

“Tamam” dedi Tom. “O gün... bu arada hangi aydı Beate?”

“Haziran” diye fısıldadı Beate.

“Haziran, evet. Haberi telsizden duydular, banka şubesi yakındaydı, oraya gidip dışarıda konuşlandılar, silahlıydılar. Genç polis memuruyla deneyimli dedektif. Kurallara uydular, destek kuvvet gelmesini ya da soyguncuların bankadan çıkmalarını beklediler. Bankaya girmeyi akıllarından bile geçirmiyorlardı. Ta ki soygunculardan biri banka kapısında belirene dek; adam tabancasını banka müdiresinin kafasına dayamıştı. Babana seslendi. Adam onları içeriden görmüş ve Dedektif Lönn’ü tanımıştı. Kadına zarar vermeyeceğini, ama bir rehineye ihtiyacı olduğunu söyledi. Kadının yerine Lönn’ün geçmesini kabul edecekti. Ama bunun için Lönn’ün tabancasını bırakıp bankaya tek başına girmesi gerekiyordu. Baban ne yaptı peki? Düşündü. Hızlı düşünmesi gerekiyordu. Kadın şoktaydı. İnsanlar şok yüzünden ölebilirler. Baban karısını, anneni düşündü. Aylardan haziran, günlerden cumaydı, hafta sonu gelmek üzereydi. Ve güneş... hava güneşli miydi Beate?”

Beate başıyla onayladı.

“Baban bankanın içini hayal etmeye çalıştı. Oradaki gerilimi. Umutsuzluğu. Sonra kararını vardı. Kararı neydi? Kararı neydi Beate?”

“İçeri girdi.” Beate duygulu bir sesle fısıldamıştı.

“İçeri girdi.” Waaler sesini alçalttı. “Dedektif Lönn içeri girdi, genç polis de beklemeye başladı. Destek kuvvet gelmesini bekledi. Kadının bankadan çıkmasını bekledi. Birilerinin ona ne yapacağını söylemesini bekledi; belki de bütün bunlar bir rüya ya da eğitim provasıydı, belki de evine gidebilirdi çünkü günlerden cumaydı ve hava güneşliydi. Ama bir ses duydu...” Waaler tabanca sesi çıkardı. “Baban ön kapıyı yaslanıp açarak yere düştü; vücudunun yarısı bankanın içinde, yarısı dışındaydı. Göğsünde altı kurşun vardı.”

Beate koltuğa çöktü.

“Genç polis, dedektifin yerde yattığını görünce bunun bir prova olmadığını anladı. Rüya olmadığını da. İçeridekilerde gerçek otomatik silahlar vardı ve bir polisi gözlerini kırpmadan öldürmüşlerdi. Genç polis hayatında ilk ve son kez o kadar korktu. Bu durumla ilgili yazılar okumuştı, psikoloji dersinde notları iyiydi, ama panikliyordu. Sınavdayken hakkında sular seller gibi yazdığı paniğe bizzat kapılmıştı. Arabasına binip gitti. Evine gitti; yeni evlendiği genç karısı onu karşılamaya çıktı ve akşam yemeğine geç kaldığı için kızdı. Genç polis, karısının azarlarını okul çocuğu gibi uslu uslu dinleyip bir daha yapmayacağına söz verdi; sonra yemek yediler. Yemekten sonra televizyon seyrettiler. Bir muhabir, bir banka soygunu sırasında bir polisin vurulduğunu söyledi. Senin babanın öldüğünü.”

Beate yüzünü ellerine gömdü. Her şeyi hatırlamıştı. O günün tamamını. Anlamsızca mavi gökyüzündeki yuvarlak güneşe hayretle bakışını. O da yalnızca rüyada olduğunu düşünmüştü.

“O banka soyguncuları kimdi acaba? Babanın adını bilen, banka soymayı bilen, dışarıdaki iki polis memurundan yalnızca Dedektif Lönn’ün tehlikeli olduğunu bilen kimdi? Babanı ikileme bırakacak ve

hangi seçimi yapacağını bilecek kadar soğukkanlı ve hesaplayıcı olan kimdi? Kimdi o? Beate?”

Kadının parmaklarının arasından gözyaşları süzülüyordu. “Ras...” dedi Beate burnunu çekerek.

“Duyamadım Beate.”

“Raskol.”

“Raskol, evet. Ve sadece onun işiydi. Yanındaki adam küplere bindi. Biz soyguncuyuz, katil değiliz dedi. Teslim olup Raskol’u ele verme tehdidinde bulunacak kadar aptaldı. Neyse ki Raskol’a yakalanmadan ülkeyi terk etmeyi başardı.”

Beate hüngür hüngür ağlıyordu. Waaler bekledi.

“İşin en komik tarafı ne, biliyor musun? Babanın katilinin seni kandırmasına izin verdin. Tıpkı baban gibi.”

Beate başını kaldırdı. “Ne... ne demek istiyorsun?”

Waaler omuz silkti. “Raskol’a katilin kim olduğunu sordunuz. O da cinayet davasında kendisinin aleyhinde tanıklık etme tehdidinde bulunan birinin peşindeydi. Ne yaptı peki? O aradığı kişiyi hedef gösterdi elbette.”

“Lev Grette’yi mi?” Beate gözlerini sildi.

“Neden olmasın? Onu bulmasına yardım edin diye. Okuduğuma göre Grette’yi bulduğunuzda adam bir ipin ucunda sallanıyormuş. İntihar etmiş. Bence bu doğru olmayabilir. Birileri oraya sizden önce gitmiş olabilir.”

Beate genzini temizledi. “Bazı ayrıntıları unutuyorsun. Birincisi intihar notu bulduk. Lev çok şey yazmamış, ama kardeşiyle konuştum ve bana Lev’in Disengrenda’daki dairede bulunan eski okul defterlerini verdi. Onları *Kripos*’taki yazı uzmanı Jean Hue’ya götürdüm; adam intihar notunu Lev’in yazdığını onayladı. İkincisi Raskol zaten hapiste. Yani ceza alma korkusuyla cinayet işlemesi için sebep yok.”

Waaler başını hayır anlamında salladı. “Sen zeki bir kızsın, ama tıpkı baban gibi sen de insan psikolojisinden çok anlamıyorsun. Suçluların zihninin nasıl işlediğini anlamıyorsun. Raskol hapiste sayılmaz; Botsen’de geçici olarak kalıyor, o kadar. Ama cinayetten hüküm giyerse iş değişir. Bu arada sen onu ve arkadaşı Harry Hole’u koruyorsun.”

Öne eğilip elini kadının koluna koydu. “Seni üzdüysem kusura bakma Beate, ama artık gerçeği biliyorsun. Baban hata yapmamıştı. Ve Harry, onu öldüren adamla birlikte çalışıyor. Eee, ne diyorsun? Harry’yi birlikte arayalım mı?”

Beate gözlerini sıkıp son gözyaşı damlasını da çıkardı. Sonra gözlerini açtı. Waaler’in uzattığı mendili aldı.

“Tom” dedi. “Sana açıklamam gereken bir şey var.”

“Gerek yok.” Waaler onun elini okşadı. “Seni anlıyorum. Arkadaşına ihanet etmek istemiyorsun. Baban ne yapardı, onu düşün. Profesyonel olmak diye bir şey var, değil mi?”

Beate onu inceledi. Sonra başını yavaşça sallayarak onayladı. Derin bir soluk aldı. Tam o anda telefon çaldı.

“Açacak mısın?” dedi Waaler, üç çalıştan sonra.

“Annem arıyor” dedi Beate. “Onu otuz saniye sonra ararım.”

“Otuz saniye mi?”

“Harry’nin yerini bilsem bile bunu söyleyeceğim en son kişinin sen olduğunu söylemem için yeterli bir süre.” Mendili Waaler’e geri verdi. “Ve senin ayakkabılarını giyip evimden gitmen için.”

Tom Waaler hiddetinin sırtından boynuna gayzer gibi çıktığını hissetti. Bir an bu hissin tadını çıkardıktan sonra kadını tutup zorla altına çekti. Beate inleyerek direndi, ama Waaler ereksiyonunu kadının hissedebildiğini ve onun sımsıkı kapalı dudaklarının birazdan açılacağını biliyordu.

Harry altıncı çalıştan sonra kapatıp telefon kulübesinden çıktı; arkasındaki kız usulca içeri girdi. Harry sırtını Kjölberggata’yla rüzgâra dönüp sigara yaktı ve otoparkla karavanlara doğru duman üfledi. Gerçekten komik bir durumdu. İşte buradaydı, bir tarafta Adli Tıp bir taş atımı ötedeydi, diğer tarafta Emniyet Müdürlüğü vardı, üçüncü taraftaysa karavanlar duruyordu. Çingene kıyafeti giymişti. Bir kaçaktı. İnsan gülmekten ölebilirdi.

Harry’nin dişleri takırdıyordu. Tam arkasına dönerken, trafiğin yoğun olduğu ama yayaların pek görünmediği caddeden bir polis arabası geçti. Harry uyuyamamıştı. Zaman geçip giderken bir şey yapmamaya katlanamıyordu. İzmariti topuğuyla ezdi, tam gidecekken telefon kulübesinin boşalmış olduğunu gördü. Saatine göz attı. Vakit neredeyse gece yarısıydı; Beate’nin evde olmaması tuhaftı. Belki de uyuyakaldığından telefona yetişememişti. Harry numarayı tekrar aradı. Kadın hemen açtı: “Beate.”

“Benim, Harry. Uyandırdım mı?”

“Ben... evet.”

“Kusura bakma. Yarın arayayım mı?”

“Hayır, şimdi uygunum.”

“Yalnız mısın?”

Sessizlik. “Neden sordun?”

“Sesin şey geliyor... neyse, boş ver. Bir şey buldun mu?”

Harry kadının nefesini toplamak istercesine yutkunduğunu duydu.

“Weber bardaktaki parmak izlerini inceledi. Çoğu sana ait. Tortunun analizi iki günde bitirmiş.”

“Harika.”

“Depondaki dizüstü bilgisayara gelince; e-posta gönderme tarihini ayarlamayı sağlayan özel bir program varmış anlaşılan. E-postalarda en son Anna Bethsen’in öldüğü gün değişiklik yapılmış.”

Harry buz gibi soğuk rüzgârı hissetmiyordu artık.

“Yani o bilgisayar depona konulduğunda, sana gönderilecek e-postalar içindeymiş” dedi Beate. “Pakistanlı komşunun bilgisayarını epey zaman önce depo odanda görmesini açıklıyor bu.”

“Bilgisayar onca zamandır kendi kendine mi çalışıyormuş yani?”

“Fişi takılıydı sonuçta, cep telefonu da bağlıydı.”

“İşe bak!” Harry alnına şaplak vurdu. “Ama bu durumda, dizüstü bilgisayarını programlayan adam olayların akışını tamamen öngörmüş oluyor. Her şey bir kukla gösterisiydi o kadar, biz de kuklalardık.”

“Öyle görünüyor. Harry?”

“Buradayım. Kendime gelmeye çalışıyorum sadece. Eh, ben en iyisi bunları düşünmeyeyim bir süre; hepsini birden duymak fazla geldi. Peki sana ismini verdiğim şirketten bir şey çıktı mı?”

“Şirket, evet. O konuda bir şey yaptığımı nereden çıkardın?”

“Hiç. Sen söyledin ya şimdi?”

“Ben bir şey söylemedim.”

“Söylemedin ama konuşma tarzın umut vericiydi.”

“Öyle mi?”

“Bir şey buldun, değil mi?”

“Bir şey buldum.”

“Söyle hadi!”

“O anahtarının muhasebecisini aradım; bir kadın bana orada çalışan kişilerin ulusal sigorta numaralarını verdi. Dört kişi tam gün, iki kişi de yarım gün çalışıyormuş. Numaraları kriminal kayıtlarda ve sosyal güvenlik kayıtlarında araştırdım. Çalışanlardan beşinin sabıka kaydı temiz. Ama

biri...”

“Evet?”

“Sabıka kaydı sayfalar sürüyor. Çoğunlukla uyuşturucudan hüküm giymiş. Eroin ve morfin satmaktan; ama sadece az miktarda esrar bulundurmaktan hapis yatmış. Haneye tecavüzden ve iki silahlı soygun suçundan da hapse girmiş.”

“Şiddet mi kullanmış?”

“Soygunlardan birinde tabanca kullanmış. Ateş etmemiş, ama silah doluymuş.”

“Mükemmel. Aradığımız adam o. Sen bir meleksin. Adı ne?”

“Alf Gunnerud. Otuz yaşında, bekâr. Thor Olsens Sokağı 9 numarada oturuyor. Görünüşe göre yalnız yaşıyor.”

“Adıyla adresini tekrar söylesene.”

Beate bunu yaptı.

“Hımm. Gunnerud’un öyle bir sabıka kaydı varken anahtarcıda iş bulabilmesi inanılmaz.”

“Birger Gunnerud şirketin sahibi olarak görünüyor.”

“Evet. Anladım. Sen her şeyin yolunda olduğuna emin misin?”

Sessizlik.

“Beate?”

“Her şey yolunda Harry. Ne yapacaksın?”

“O adamın evine bir göz atmayı düşünüyordum. İlginç bir şeyler öğrenebilirim belki. Öğrenirsem seni onun evinden ararım; araba gönderirsiniz ve kanıtları kitabına uygun şekilde toplarız.”

“Oraya ne zaman gideceksin?”

“Neden sordun?”

Tekrar sessizlik.

“Aradığında evde olayım diye.”

“Yarın on birde. Umarım o sırada adam işte olur.”

Harry telefonu kapatınca durup, şehrin üstünde sarı bir kubbe gibi uzanan bulutlu gece göğüne baktı. Bir yerden müzik sesi geliyordu. Hayal meyal duyuluyordu. Prince’in “Purple Rain”i.

Harry telefona bozukluk atıp 1881'i aradı.

“Alf Gunnerud'un telefon numarasını istiyorum..”

Taksi gecenin içinde trafik ışıklarının arasından, sokak lambalarının altından ve şehir merkezi tabelasının yanından sessiz bir siyah balık gibi süzülerek geçti.

“Böyle buluşmayı sürdüremeyiz” dedi Öystein. Evden getirdiği siyah tulumu Harry'nin giymesini aynadan seyretti.

“Levyeyi aldın mı?” diye sordu Harry.

“Bagajda. Ya herif evdeyse?”

“Evde olan insanlar telefon çalınca açarlar genellikle.”

“Peki ya sen onun evindeyken gelirse?”

“O zaman dediğimi yap: Kesik kesik korna çal iki kez.”

“Tamam, tamam; ama adamın görünüşünü bilmiyorum.”

“Dediğim gibi, otuz yaşlarında. 9 numaraya öyle birinin girdiğini görürsen korna çal.”

Öystein mahalledeki halk kütüphanesinde bulunan *Şehrin Babaları IV* adlı tozlu kitabın 265. sayfasında “Thor Olsens denen o iç bayıcı, çirkin sokak” şeklinde bahsedilen pis, yoğun trafikli, berbat sokaktaki PARK EDİLMEZ tabelasının önüne park etti. Sokağın bu hali o gece Harry'nin işine geliyordu. Gürültü, gelip geçen arabalar ve karanlık, kendisini ve bekleyen taksiyi kamufle edecekti.

Harry levyeyi deri ceketinin koluna sokup, sokağın karşı tarafına çabucak geçti. 9 numaranın girişinde en az yirmi zil bulunduğunu görünce rahatladı. Eve girmeye çalışırken görülürse, yanlış daireye geldiğini söyleyebilirdi. Alf Gunnerud'un ismi sağdaydı, alttan ikinci zildeydi. Harry binanın sağ tarafına baktı. Dördüncü katın pencereleri karanlıktı. Harry zemin kat ziline bastı. Uykulu bir kadın sesi karşılık verdi.

“Merhaba, Alf'a gelmiştim de” dedi Harry. “Ama bangır bangır çalan müzik yüzünden zili duyamıyorlar. Alf Gunnerud'u diyorum. Dördüncü katta oturan anahtarcı. Kapıyı açar mısınız?”

“Saat gece yarısını geçti.”

“Özür dilerim. Alf'a söylerim, müziğin sesini kısar.”

Harry bekledi. Kilit vızıldadı.

Harry basamakları üçer üçer çıktı. Dördüncü katta durup kulak kabarttı, ama küt küt atan kalbini duydu sadece. İki kapıdan birini seçmesi gerekiyordu. Kapılardan birine, gri bir kartona keçeli kalemle yazılmış ANDERSEN yazısı yapıştırılmıştı. Diğer kapıysa yazısızdı.

Planın en kritik kısmı buydu. Harry tek bir kilidi bütün apartmanı ayağa kaldırmadan açabilirdi muhtemelen, ama Alf'ın kapısında birden fazla Lasesmeden AS kilidi varsa sorun çıkardı. Kapıyı baştan aşağı inceledi. Kapıda güvenlik servisi veya yardım hattı çıkartması yoktu. Matkaba dayanıklı güvenlik kilidi yoktu. Çift pinli hırsız geçirmez ikiz silindir yoktu. Eski bir Yale silindir anahtar vardı sadece. Çocuk oyuncağıydı.

Harry ceket kolundaki levyeyi çıkardı. Levyenin ucunu kapıyla çerçevenin arasına, kilidin aşağısından sıkıştırırken duraksamadı. Bu iş neredeyse fazla kolaydı. Ama düşünecek zaman yoktu, seçme şansı da. Kapıyı kırarak açmadı; yalnızca aralığını biraz genişletip Öystein'in banka kartını araya soktu. Yaslanarak kapıyı biraz itti ve ayağını alt kenara dayadı. Levyeyi biraz daha itip kartı iyice içeri sokarken kapı menteşeleri gıcırdadı. İçeri girip kapıyı ardından kapadı. Kapıyı açması sekiz saniye sürmüştü.

Buzdolabı uğultusunu ve komşunun televizyonundan gelen sitkom kahkahalarını duyuyordu. Harry zifiri karanlıkta kulak kabartırken derin derin nefes almaya çalıştı. Dışarıdan geçen arabaların seslerini duyabilmesi ve soğuk bir esinti hissetmesi, dairenin pencerelerinin eski olduğunu gösteriyordu. Ama en önemlisi: Evde birinin olduğunu belli eden bir ses yoktu.

Harry ışık düğmesini buldu. Holün kesinlikle tadilata ihtiyacı vardı, oturma odasının da boyanmaya. Mutfak berbattı. Dairenin içi, güvenlik önlemlerinin yetersizliğini açıklıyordu. Daha doğrusu... içinin boşluğu. Alf Gunnerud'un hiçbir şeyi yoktu; Harry'nin sesini kısmasını söyleyebileceği bir müzik seti bile yoktu. İki kamp sandalyesi, yeşil bir sehpa, her tarafa saçılmış giysiler, yorganlı ama çarşafsız bir yatak hariç, burada birinin yaşadığına dair bir iz yoktu.

Harry, Öystein'in getirdiği bulaşık eldivenlerini takıp, sandalyelerden birini hole götürdü. Sandalyeyi üç metre yükseklikteki tavana kadar uzanan dolapların önüne koyup üstüne çıktı ve kolçağına bir ayağıyla ihtiyatla bastı. Tam o sırada telefon çaldı. Kamp sandalyesi birden kapanıverince Harry gürültüyle yere düştü.

Tom Waaler'in içinde kötü bir his vardı. Her zaman netliği hedeflerdi ve durum net değildi şimdi. Kariyeri ve geleceği kendisinin değil, müttefiklerinin elinde olduğundan, insan faktörü her zaman göz önünde bulundurması gereken bir riskti. İçindeki kötü hissin sebebi Beate Lönn'e, Rune Ivarsson'a ya da –asıl önemlisi– başlıca gelir kaynağı olan adama, yani Vale'ye güvenip güvenemeyeceğini bilmemesiydi.

Grönlandsleiret'teki banka soygunundan sonra Belediye Meclisi'nin Emniyet Müdürü'ne İnfazcı'nın yakalanması yönünde baskı yapmaya başladığını duyunca, Vale'ye saklanmasını söylemişti. Vale'nin bildiği bir yere gitmesini kararlaştırmışlardı. Pattaya doğu yarımküresindeki, Batılı kanun kaçaklarının en çok bulunduğu yerdi ve Bangkok'un doğusunda, arabayla iki saatlik mesafedeydi. Vale orada beyaz bir turist olarak dikkat çekmezdi. Vale, Pattaya'ya “Asya'nın

Sodom'u" derdi; dolayısıyla Waaler, adamın durup dururken Oslo'ya gelip de Pattaya'ya artık katlanmadığını söylemesine anlam verememişti.

Uelands Sokağı'nın trafik ışıklarında durup sol sinyal verdi. Kötü bir his. Vale son banka soygununu Waaler'e haber vermeden yapmıştı ve bu ciddi bir kural ihlaliydi. Bu konuda bir şey yapmak gerekiyordu.

Waaler az önce Vale'yi aramayı denemişse de adam telefonu açmamıştı. Bu herhangi bir anlama gelebilirdi. Örneğin Vale'nin Tryvann'daki yazlığında olduğu ve daha önce konuştukları zırhlı araç soygununun ayrıntıları üstünde çalıştığı anlamına gelebilirdi. Veya ekipmanları... giysileri, silahları, polis telsizlerini, çizimleri kontrol ettiği. Ama adamın yine uyuşturucuya başladığı ve koluna iğne saplayıp bir köşede oturarak kafa salladığı anlamına da gelebilirdi.

Waaler, Vale'nin oturduğu karanlık, pis, küçük sokakta yavaşça araba sürdü. Binanın karşı tarafında taksi bekliyordu. Waaler başını kaldırıp dairenin pencerelerine baktı. Işıklar açıktı tuhaf bir şekilde. Vale yine eroine başladıysa Waaler onun canına okuyacaktı. Daireye girmekte zorlanmazdı. Adamın kapısındaki kilit basitti. Waaler saatine baktı. Beate'ye yaptığı ziyaret onu heyecanlandırmıştı; henüz uyuyamayacağını biliyordu. Biraz gezinmesi, birkaç telefon konuşması yapması ve olacakları görmesi gerekecekti.

Waaler, Prince'in sesini iyice açıp gazı kökledi ve Ullevalsveien'da ilerledi.

Harry kamp sandalyesinde, başını iki eliyle tutarak oturuyordu; beli ağrıyordu ve aradığı adamın Alf Gunnerud olduğunu gösteren en ufak bir kanıt bile bulamamıştı. Daireyi araması sadece on dakika sürmüştü, çünkü eşya çok azdı; hatta öyle azdı ki Harry adamın aslında başka yerde oturduğundan şüpheleniyordu. Banyoda diş fırçası, neredeyse boş bir diş macunu tüpü ve sabunluğa yapışmış, markası belli olmayan bir kalıp sabun bulmuştu. Ayrıca bir zamanlar beyaz olabilecek bir havlu. Hepsi buydu. Boşuna heveslenmişti.

İçinden gülmek geliyordu. Kafasını duvara vurmak. Bir Jim Beam şişesinin ağzını kırıp, viskiyi cam parçalarıyla birlikte içmek. Çünkü aradığı adam Gunnerud olmalıydı; o olmalıydı. İstatistiksel olarak, eski suçlamalar ve hükümler başlıca suçlayıcı kanıtlardı. Gunnerud'un suçlu olduğu belliydi. Adam uyuşturucu ve silah kaçakçılığından hüküm giymişti ve anahtar dükkânı vardı; istediği sistem anahtarını yaptırabilirdi, örneğin Anna'nın dairesininkini. Veya Harry'nin.

Pencereye gitti. Deli bir adamın sözünü harfiyen dinleyerek çember çizip başa dönmüştü; bu nasıl olabilmişti? Ama artık talimatlar yoktu, imalar yoktu. Bulutların arasında beliren ay, yarısı çiğnenmiş bir florür tableti gibiydi; ama o bile Harry'nin hafızasını canlandırmadı.

Gözlerini kapadı. Odaklandı. Dairede ipucu olabilecek ne görmüştü? Neyi gözden kaçırmıştı? Zihninde daireyi kısım kısım canlandırdı.

Üç dakika sonra pes etti. Her şey bitmişti. Burada bir şey yoktu.

Her şeyi bulduğu şekilde bıraktığına emin olduktan sonra oturma odasının ışığını kapadı. Tuvalete gidip klozetin önünde pantolon düğmelerini açtı. Bekledi. Tanrım, bu işi bile yapamıyordu artık. Sonra işemeye başlayınca bezgince iç geçirdi. Sifona bastı ve birden donakaldı. Su gürültüsünün arasından korna sesi mi gelmişti? Hole çıkıp, daha iyi kulak kabartmak için tuvalet kapısını kapadı. O sesi tekrar duydu. Sokaktan kısa ve sert bir korna sesi geldi. Gunnerud geliyordu! Harry tuvalet kapısının önünde dururken bir şeyi fark etti. Şimdi fark etmesi normaldi tabii, çünkü artık çok geçti. Akan su. *Baba* filmi. Tabanca. *Orası favori zula yerimdir*.

“Hassiktir, hassiktir, hassiktir!”

Harry tekrar tuvalete daldı ve sifonu düğmesinden tutup kapağını kaldırmaya girişti telaşla. Sifonun paslı, kırmızı çubuğunu gördü. “Hadi” diye fısıldadı. Düğmeyi çevirirken kalp atışları hızlandı; o lanet olası çubuk gıcırdayarak dönüp duruyor, ama çıkmayı reddediyordu. Harry apartman kapısının kapandığını duydu. Sonra sifon kapağını çıkarmayı başardı. Su yükselmeyi sürdürürken, porselene çarpan porselenin sesi çınladı loşlukta. Harry elini içeri sokup, sifon haznesinin kaygan iç yüzeyine dokundu. Nasıl yani? Hiçbir şey yok muydu? Sifon kapağını ters çevirince, aradığı şeyi buldu. Kapağın iç tarafına bantlanmıştı. Harry derin bir soluk aldı. Parlak yapışkan bandın altındaki anahtarın hatları, bütün girinti ve çıkıntılarıyla eski bir dosttu. Bu anahtar Harry’nin apartmanının, bodrumunun ve dairesinin kapılarını açardı. Yanındaki kayıp fotoğraf da aynı ölçüde tanıdıktı. Aynaya koyduğu fotoğraf. Kız kardeşi gülümsüyordu, Harry ise sert görünmeye çalışıyordu. Yazın bronzlaşmıştı ve cehaletin mutluluğunu yaşıyordu. Harry üç geniş bant parçasıyla yapıştırılmış plastik poşetin içindeki beyaz tozun ne olduğunu bilmiyordu; ama diasetilmorfin, yani eroin olduğuna bahse girerdi. Orada epey eroin vardı. Bir bağımlıya en az altı yıl yetecek kadar. Harry başka yere dokunmadan kapağı sifona geri takarken, ayak seslerine kulak kabarttı. Beate’nin dediği gibi, Harry’nin arama izni olmadan daireden topladığı kanıtlar geçerli sayılmazlardı. Kapağı yerine takınca ön kapıya doğru koştu. Başka seçeneği olmadığından, kapıyı açıp sahanlığa çıktı. Biri ağır ağır yukarı çıkıyordu. Harry kapıyı usulca kapatıp tırabzanın üstünden aşağı bakınca, siyah ve gür saçlar gördü. Adam beş saniye sonra Harry’yi görecekti. Harry üç uzun adımla beşinci kata çıkıp gizlenebilirdi.

Adam karşısında oturan Harry’yi görünce kalakaldı.

“Selam Alf” dedi Harry saatine bakarak. “Seni bekliyordum.”

Adam ona fal taşı gibi açık gözlerle baktı. Solgun ve çilli yüzü favorileri Liam Gallagher tarzı kesilmiş, omuzlarına kadar inen, yağlı saçlarla çevrelenmişti. Harry onu acımasız bir katilden çok, dayak yemekten korkan bir delikanlıya benzetti.

“Ne istiyorsun?” diye sordu adam yüksek, tiz sesle.

“Benimle birlikte Emniyet Müdürlüğü’ne gelmeni istiyorum.”

Adam anında tepki verdi. Dönüp tırabzanı kavradı ve aşağıdaki sahanlığa atladı. “Hey!” diye bağırdı Harry, ama adam gözden kaybolmuştu bile. Beşinci ya da altıncı basamağa atlayınca çıkan ses, merdiven boşluğunda yankılandı.

“Gunnerud!”

Harry'nin aldığı karşılık, apartman kapısının kapanırken çıkardığı ses oldu.

Harry elini iç cebine atınca, sigarasız olduğunu fark etti. Sıra süvarideydi artık.

Tom Waaler müziğin sesini kısıp, çalan cep telefonunu çıkardı ve yeşil düğmeye basıp telefonu kulağına götürdü. Telefonda gelen hızlı, kaygılı nefes seslerini ve trafik gürültüsünü duydu.

“Alo?” dedi arayan kişi. “Orada mısınız?” Vale’ydi. Dehşete kapılmış gibiydi.

“Ne oluyor Vale?”

“Ah Tanrım, iyi ki buldum seni. İşler karıştı. Bana yardım etmek zorundasın. Çabuk.”

“Hiçbir şey yapmak zorunda değilim. Sorumu yanıtla.”

“Bizi buldular. Evimin önünde, merdivende beni bekleyen bir polis vardı.”

Waaler, Ringveien'daki yaya geçidinin önünde durdu. Yaşlı bir adam tuhaf, kısa adımlar atarak karşıdan karşıya geçiyordu. Geçip gitmesi çok uzun sürdü.

“Ne istiyormuş?” diye sordu Waaler.

“Ne istiyor *olabilir*? Beni tutuklamak istiyor herhalde.”

“Niye tutuklamadı peki?”

“Kaçtım da ondan. Anında tabanları yağladım. Ama peşimdeler. Daha şimdiden üç polis arabası geçip gitti. Duyuyor musun? Beni yakalamalarını istemiyorsan...”

“Telefonda bağırma. Diğer polisler neredeler?”

“Başka polis görmedim. Kaçtım zaten.”

“Öyle kolayca kaçtın yani? Peki o adamın polis olduğundan emin misin?”

“Evet, oydu değil mi!”

“Kim?”

“Harry Hole galiba. Geçenlerde dükkâna gelmişti.”

“Bunu söylememiştin.”

“Anahtar dükkânı sonuçta. Oraya sürekli polisler gelir!”

Yeşil yandı. Waaler öndeki arabaya korna çaldı. “Tamam, bunu sonra konuşuruz. Şimdi neredesin?”

“Telefon kulübesindeyim, şeyin önünde... eee, Adliye Sarayı’nın.” Adam kaygıyla güldü. “Burayı sevmiyorum.”

“Dairende başımıza iş açabilecek bir şey var mı?”

“Daire temiz. Bütün teçhizat yazlıkta.”

“Peki ya sen? Temiz misin?”

“Artık kullanmadığımı gayet iyi biliyorsun. Geliyor musun, gelmiyor musun? Off, bütün vücudum titriyor.”

“Sakin ol Vale.” Waaler ne kadar süreceğini hesapladı. Tryvann. Emniyet Müdürlüğü. Şehir merkezi. “Bu işi banka soygunu gibi düşün. Oraya gelince sana bir hap veririm.”

“Dedim ya, artık kullanmıyorum.” Adam duraksadı. “Hap taşıdığımı bilmiyordum Prens.”

“Hep taşıırım.”

Sessizlik.

“Neler var?”

“Ana Kucağı. Rohypnol. Sana verdiğim Jericho duruyor mu?”

“Evet.”

“Güzel. Şimdi iyi dinle. Konteyner terminalinin doğusundaki iskelede buluşalım. Ben epey uzaktayım; kırk dakikada gelirim ancak.”

“Ne diyorsun? Buraya gelmelisin yahu! Hemen!”

Waaler telefonu cızırdatan soluk seslerini karşılık vermeden dinledi.

“Yakalanırsam seni ihbar ederim. Bunu anlıyorsundur umarım Prens. Paçayı kurtarabileceksen bülbül gibi öterim. Eğer sen...”

“Paniklemiş gibisin Vale. Ve şu an paniğe ihtiyacımız yok. Çoktan tutuklanmış olmadığını, bana tuzak kurmadığını nereden bileyim? Şimdi anlıyor musun? Tek başına gel ve bir sokak lambasının altında dur ki gelince seni görebileyim.”

Vale inledi: “Lanet olsun! Lanet olsun! Lanet olsun!”

“Eee?”

“Tamam. Peki. Hapları getir. Lanet olsun!”

“Kırk dakika sonra konteyner terminalinde. Sokak lambasının altında.”

“Geç kalma.”

“Dur, daha bitmedi. Sokağın başına park edeceğim. Ben söyleyince tabancanı havaya kaldır ki görebileyim.”

“Niye ki? Paranoyak mısın nesen?”

“Diyelim ki şu an işler biraz karışık ve riske girmek istemiyorum. Sen dediğimi yap.”

Waalers kırmızı düğmeye basıp saatine baktı. Müziğin sesini açtı. Gitarlar. Güzel, saf ses. Güzel, saf hiddet.

Bjarne Möller daireye girip odaya hoşnutsuz bir ifadeyle göz gezdirdi.

“Konforlu bir ev ha?” dedi Weber.

“Duyduğum kadarıyla adam eski tanıdığınmış?”

“Alf Gunnerud. En azından daire onun adına tutulmuş. Burada bir sürü parmak izi var. Ona ait olup olmadıklarına bakmam gerekecek. Bardaklar.” Pencerede ince bir fırça gezdiren genç bir adamı gösterdi. “En iyi parmak izleri bardaklardadır hep.”

“Parmak izi toplamaya başladığınıza göre bir şeyler buldunuz herhalde?”

Weber yerdeki bir kilimin üstünde başka şeylerle birlikte duran plastik poşeti gösterdi. Möller eğilip parmağını poşetin ağzına soktu. “Hımm. Tadı eroine benziyor. Yarım kiloya yakın olmalı. Bu ne peki?”

“İki çocuğun fotoğrafı. Kimliklerini hâlâ bilmiyoruz. Bir de bu kapıyı açmayan bir Trioving anahtar.”

“Sistem anahtarıysa, sahibini Trioving’ten çabucak öğrenebiliriz. Fotoğraftaki çocuk tanıdık sanki.”

“Bana da öyle geldi.”

“*Fusiform gyrus*” dedi bir kadın sesi arkalarından.

“Bayan Lönn” dedi Möller şaşkınlıkla. “Hırsızlık Masası’nın burada ne işi var?”

“Burada eroin olduğu ihbarını alan benim. Size haber vermem söylendi.”

“Uyuşturucu mafyasında da mı muhbirleriniz var?”

“Banka soyguncuları, uyuşturucu satıcıları; onların hepsi büyük ve mutlu bir ailedir, bilirsiniz.”

“Muhbir kimdi?”

“Hiçbir fikrim yok. Ben yattıktan sonra ev telefonumdan aradı. İsmi vermedi, polis olduğumu nereden bildiğini de söylemedi. Ama adam öyle net ve ayrıntılı bir şekilde ihbarda bulundu ki, harekete geçip polis danışmanlarından birini uyandırdım.”

“Hımm” dedi Möller. “Uyuşturucular. İhbar edilen kişinin sabıkalı olması. Değerli kanıtların yitirilmesi olasılığı. Hemen onay vermişlerdir herhalde.”

“Evet.”

“Ceset görmüyorum; ben niye çağrıldım peki?”

“İhbarcı başka şeyler de söyledi.”

“Öyle mi?”

“Alf Gunnerud, Anna Bethsen’i yakından tanıyormuş. Onun sevgilisi ve torbacısıymış. Adam hapse düşünce kadın onu başkası için terk etmiş. Buna ne diyorsunuz PAS Möller?”

Möller ona baktı. “Sevindim” dedi tepkisizce. “Hayal bile edemeyeceğin kadar sevindim.”

Kadına bakmayı sürdürdü ve sonunda gözlerini indirmek zorunda kaldı.

“Weber” dedi. “Bu daireye bant çekmeni istiyorum; ayrıca elinde ne kadar adam varsa hepsini çağır. Yapacak işimiz var.”

39
Glock

Stein Thommesen iki yıldır üniformalı polis olarak çalışıyordu. En büyük arzusu dedektif olmaktı; hayaliyse sabit mesai saatlerinde çalışan, kendi ofisine sahip, dedektiflerden daha yüksek maaş alan bir uzman polis olmaktı. Eve gidip de Trine'ya işyerinde Ağır Suçlar Masası'ndan bir uzmanla birlikte üstünde çalıştığı ilginç bir sorundan bahsetmek ve kadının bu sorunu son derece, akıl almaz ölçüde karmaşık bulmasına tanık olmak istiyordu. Şimdilik üç kuruş paraya vardiyalı çalışıyordu, on saat uyuduktan sonra bile yorgun uyanıyordu ve Trine artık böyle yaşamak istemediğini söylediğinde, Thommesen ona çalışma saatlerini, aşırı dozda uyuşturucu kullanmış ergenleri arabayla acil servise götürmek, çocuklara annelerini döven babalarını tutuklaması gerektiğini söylemek ve üstündeki üniformadan nefret eden insanların ters tavırlarını sineye çekmekle geçirmenin zorluklarını açıklamaya çalışıyordu. Trine gözlerini deviriyordu o zaman. Tüm bunları daha önce de duymuştu.

Cinayet Masası'ndan Dedektif Tom Waaler görev odasına girip de Stein Thommesen'e kendisiyle gelmesini, aranan bir adamı yakalamaya gideceklerini söylediğinde, Thommesen'in ilk düşüncesi belki de Waaler'den dedektiflikle ilgili birkaç tüyo alabileceği oldu.

Nylandsveien'da arabayla giderlerken bu düşüncesini Waaler'e açınca dedektif gülümsedi. Torpilin olsun yeter, dedi. Amirlerine Thommesen'i övebileceğini söyledi.

“Bu... harika olur.” Thommesen “Teşekkürler” derse yalaka gibi görünüp görünmeyeceğini merak etti. Hem ortada teşekkür edilecek pek bir şey yoktu henüz. Ama Trine'ya ağız yoklamaya başladığını söyleyecekti. Evet, aynen böyle diyecekti: “Ağız yokluyorum.” Sonra da konuyu kapatacak ve bir daha açmayacaktı, belki bir haber alana dek.

“Tutuklayacağımız kişi nasıl biri?” diye sordu.

“Devriye gezerken telsizden duydum; Thor Olsens Sokağı'nda büyük miktarda eroin ele geçirilmiş. Alf Gunnerud diye birinin evinde.”

“Evet, ben de duydum. Neredeyse yarım kiloymuş.”

“Sonra Gunnerud'un bir konteyner terminalinde görüldüğü ihbarını aldım.”

“Muhbirler bu akşam harıl harıl çalışıyorlar desenize. Eroin de anonim bir ihbarcı sayesinde ele geçirilmiş. Tesadüf olabilir ama iki ihbarın da anonim yapılması...”

“İki ihbarı da aynı kişi yapmış olabilir” diye araya girdi Waaler. “Belki de Gunnerud'dan kazık yemiş biridir.”

“Olabilir...”

“Demek dedektif olmak istiyorsun” dedi Waaler; Thommesen adamın biraz sinirli konuştuğunu düşündü. Rıhtıma doğru saptılar. “Evet, bunu görebiliyorum. Epey değişik bir hayat olur senin için, değil mi? Hangi birimi istediğini düşündün mü?”

“Cinayet Masası” dedi Thommesen. “Veya Hırsızlık Masası. Cinsel Suçlar'ı istemem.”

“İstemezsin tabii. İşte geldik.”

Üst üste konulmuş konteynerlerin bulunduğu, karanlık bir alandan geçtiler; alanın sonunda büyük, pembe bir bina vardı.

“Şu sokak lambasının altında duran adamın eşkâli uyuyor” dedi Waaler.

“Nerede?” dedi Thommesen, karanlığa bakarak.

“Şu binanın yanında.”

“Vay! Gözleriniz keskinmiş.”

“Silahlı mısın?” diye sordu Waaler arabayı yavaşlatırken.

Thommesen, Waaler’e şaşkınlıkla baktı. “Silaha gerek olacağını söylememiştiniz...”

“Önemli değil, bende var. Sen arabada kal; sorun çıkarsa destek çağırırsın, tamam mı?”

“Tamam. Şimdi çağırsak daha iyi olmaz mı...?”

“Zamanımız yok.” Waaler farlarını söndürüp arabayı durdurdu. Thommesen sokak lambasının ışığında duran siluetin elli metre kadar ileride olduğunu tahmin etti, ama aradaki mesafenin tam otuz dört metre olduğu sonradan anlaşılacaktı.

Waaler, Glock 20’sini doldurdu –bunu taşımak için başvuruda bulunup özel izin almıştı– ve ön koltukların arasındaki büyük, siyah el fenerini alıp arabadan indi. Adama doğru yürümeye başlarken bağırdı. İki polisin vukuat raporunda bu kısım ile ilgili büyük bir uyuşmazlık olacaktı. Waaler raporunda “Polis! Onları görelim!” diye seslendiğini, yani “Ellerini başının üstüne koy” demek istediğini yazacaktı. Savcı, birçok kez cezaevine girmiş eski bir mahkûmun bu jargonu bildiğini varsaymanın makul olduğuna katılacaktı. Thommesen ise ilk raporunda Waaler’in “Selam, ben polis arkadaşın. Onu görelim” dediğini yazacaktı. Ancak Thommesen, Waaler’le yaptığı görüşmenin ardından, Waaler’in versiyonunun muhtemelen gerçeğe daha yakın olduğunu söyleyecekti.

Daha sonra olanlar konusunda görüş ayrılığı olmayacaktı. Sokak lambasının altındaki adam elini ceketinin içine sokup bir tabanca çıkardı; bu tabancanın seri numarası silinmiş, dolayısıyla izi sürülemez bir Glock 23 olduğu sonradan anlaşılacaktı. Bağımsız polis otoritesi SEFO’ya göre polis kuvvetlerindeki en iyi nişancılardan biri olan Waaler haykırarak peş peşe üç el ateş etti. Kurşunlardan ikisi Alf Gunnerud’a isabet etti. Biri adamın sol omzuna, diğeri kalçasına saplandı. İki yara da ölümcül değildi, ama Gunnerud’un sırtüstü yere düşüp orada kalmasına yol açtı. Waaler tabancasını kaldırarak Gunnerud’a doğru koşarken “Polis!” diye bağırdı. “Tabancaya dokunma, yoksa ateş ederim! Tabancaya dokunma dedim!”

Stein Thommesen’in raporunun bundan sonra olanlara ilişkin kısmında önemli bir ifade yer almayacaktı, çünkü adam otuz dört metre ötedeydi, hava karanlıktı ve üstelik Waaler, diğer adamı görmesini engelliyordu. Thommesen’in raporunda –ve olay mahallinden elde edilen kanıtlarda–, Waaler’in raporunda yazdıklarına ters düşen hiçbir şey bulunmayacaktı: Gunnerud tabancayı kapmış,

uyarılarına kulak asmadan Waaler'e doğrultmuştu; Waaler de önce davranıp ateş etmişti. İkisinin arasındaki mesafe üç ila beş metreydi.

Öleceğim. Ve bunun anlamı yok. Dumanı tüten bir namluya bakıyorum. Plan bu değildi, en azından benim planım. Belki de baştan beri bu noktaya doğru ilerliyordum farkında olmadan. Ama benim planım bu değildi. Benim planım daha iyiydi. Benim planım mantıklıydı. Kabin basıncı düşüyor ve görünmez bir güç kulak zarlarıma baskı yapıyor. Birisi üstüme eğiliyor ve hazır mısınız diye soruyor. İnişe geçiyoruz.

Hırsız, yalancı, torbacı ve zinacı olduğumu fısıldıyorum. Ama kimseyi öldürmediğimi. Grensen'deki kadının canını yaktım sadece. Pencerelemin ardında yıldızlar parlıyor.

"Günah işledim..." diye fısıldıyorum. "Sevdiğim kadına karşı. Bu da bağışlanabilir mi?" Ama hostes gitti ve dört bir yanda pist ışıkları yanıyor.

Anna ilk kez o akşam "Hayır" dedi, ben de "Evet" deyip kapıyı iterek açtım. Hayatımda sahip olduğum en saf mal vardı elimde ve onu dumanını çekerek harcamayacaktık. Anna itiraz etti, ama ben bu seferki benden diyerek şırıngayı hazırladım. Anna damardan eroin almamıştı hiç; ona enjekte ettim. Başkalarına damardan eroin vermek daha zor oluyor. Ben iki kez başarısız olunca, Anna bana bakıp "Üç aydır uyuşturucu kullanmıyorum. İyileşmişim" diye mırıldandı. "Aramıza tekrar hoş geldin" dedim. "Seni öldüreceğim" dedi gülerken. Üçüncüsünde damarı buldum. Anna'nın gözbebekleri siyah güller gibi yavaşça açıldı. Önkolundan süzülen kanlar halıya bezgin iç çekişleriyle damladı. Sonra Anna'nın başı geriye kaydı. Ertesi gün beni arayıp mal istedi. Tekerlekler asfaltta çığlık atıyor.

Sen ve ben, birlikte güzel bir hayat kurabilirdik. Plan buydu, mantıklıydı. Şimdi yaşadığım şeyin mantığını ise çözememdim.

Otopsi raporuna göre 10 milimetrelik kurşun, Alf Gunnerud'un burun kemiğini parçalamıştı. Kurşun ve kemik parçaları, beynin ön kısmının ince zarını delip talamusu, limbik sistemi ve beyinciği parçalamıştı ve ardından kurşun arka kafatasını delmişti. Sonunda, iki gün önce onarılmış olan asfalt yola saplanmıştı.

40

Bonnie Tyler

İç karartıcı, kısa ve genel olarak gereksiz bir gündü. Şehrin üstünden geçen kurşuni yağmur bulutları tek bir damla bile bırakmıyordu ve arada sırada esen sert rüzgârlar Elmer'in Meyve ve Tütün Dükânı'nın önündeki stantta duran gazeteleri dalgalandırıyor. Gazete manşetleri, insanların teröre karşı yürütülen sözde savaştan artık bıkmaya başladıklarını gösteriyordu; bu savaş artık iç bulandırıcı bir şekilde, seçim propagandası gibi gelmeye başlamıştı, ayrıca asıl suçlunun yerini kimse bilmediğinden ivme kaybetmişti. O adamın ölmüş olduğunu düşünenler bile vardı. Dolayısıyla gazeteler realite TV yıldızlarına, Norveçliler hakkında iyi şeyler söyleyen az çok ünlü yabancılara ve Kraliyet Ailesi'nin tatil planlarına daha çok yer vermeye başlamıştı giderek. Monotonluğu kıran tek drama, konteyner terminalindeki vurulma olayıydı; aranan bir katil ve uyuşturucu satıcısı, bir polise silah çekmiş ve ateş edemeden öldürülmüştü. Narkotik Masası Şefi, öldürülen adamın dairesinde büyük miktarda eroin ele geçirildiğini söylemişti; Cinayet Masası Şefi'yse, otuz yaşındaki adamın işlediği öne sürülen cinayetin hâlâ soruşturulduğunu ifade etmişti. Ancak gazetenin başyazısında, yabancı uyruklu olmayan adamın aleyhinde ikna edici kanıtlar bulunduğu belirtiliyordu. Ve o adamı vuran polis, bir yıldan fazla zaman önce benzer bir vakada neo-Nazi Sverre Olsen'ı evinde vurup öldüren polisti tuhaf bir şekilde. Gazetede yazıda, bu polisin bağımsız polis otoritelerinin soruşturması tamamlanana dek açığa alındığı söyleniyor ve bunun Sverre Olsen vakasına özgü olmadığını, böyle durumlarda uygulanan rutin prosedür olduğunu söyleyen Emniyet Müdürü'nden alıntı yapılıyordu.

Tryvann'daki bir yazlıkta çıkan yangına da küçük bir paragrafta yer verilmişti, çünkü yanıp kül olan evin civarında boş bir benzin tenekesi bulunmuştu ve dolayısıyla polis kundakçılık olasılığını göz ardı edemiyordu. Gazetede yazılı olmayan şeyse, muhabirlerin Birger Gunnerud'a aynı gece içinde hem oğlunu hem de yazlığını kaybetmenin nasıl bir şey olduğunu sorma çabalarıydı.

Hava erkenden karardı; saat üçte sokak lambaları yakıldı.

Harry, Acı Evi'ne girdiğinde, ekranda Grensen soygununun donmuş bir görüntüsü titreşiyordu.

“Bir şey bulabildin mi?” diye sordu, İnfazcı'yı boylu boyunca sergileyen görüntüyü başıyla göstererek.

Beate başını hayır anlamında salladı. “Bekliyoruz.”

“Tekrar harekete geçmesini mi?”

“Şu an yeni bir soygun planlıyor. Tahminimce önümüzdeki hafta harekete geçer.”

“Emin gibisin.”

Kadın omuz silkti. “Tecrübe.”

“Seninki mi?”

Beate gülümsedi, ama yanıt vermedi.

Harry oturdu. “Telefonda söylediğim şeyi yapmamam canını sıkmamıştır umarım.”

Kadın kaşlarını çattı. “Ne demek istiyorsun?”

“Adamın dairesini bugün arayacağımı söylemişim ya.”

Harry kadını inceledi. Beate gerçekten çok şaşırmış gibiydi. Eh, Harry Gizli Servis’te çalışmıyordu sonuçta. Konuşacakken vazgeçti. Konuşan Beate oldu: “Sana bir şey sormam gerek Harry.”

“Sor.”

“Raskol’la babamı biliyor muydun?”

“Ne olmuş ki onlara?”

“Raskol’un... o sırada bankada olduğunu? Babamı vurduğunu?”

Harry gözlerini indirdi. Ellerini inceledi. “Hayır” dedi. “Bilmiyordum.”

“Ama tahmin ediyordun?”

Harry başını kaldırıp Beate’yle göz göze geldi. “Bir ihtimal olarak aklıma gelmişti. O kadar.”

“Neden aklına gelmişti?”

“Kefaret.”

“Kefaret?”

Harry derin bir soluk aldı. “Bazen bir suç öyle korkunçtur ki, insanın görüşünü bulandırır. İçsel veya dışsal olarak.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Herkesin kefarete ihtiyacı vardır Beate. Senin de. Tanrı biliyor ya, benim de. Raskol’un da. Yıkanmak gibi temel bir ihtiyaçtır bu. Uyumla, tamamen gerekli bir içsel dengeyle ilgilidir. Ahlak dediğimiz dengeyle.”

Harry, Beate’nin benzinin solduğunu gördü. Sonra da kızardığını. Kadın ağzını açtı.

“Raskol’un neden teslim olduğunu kimse bilmiyor” dedi Harry. “Ama eminim ki sebep kefaretti. Serbestçe dolaşabilme özgürlüğünden başka özgürlük tanımayan bir insanın kendine verebileceği en büyük ceza hapsolmaktır. Cinayet işlemek para çalmaya benzemez. Diyelim ki Raskol dengesini yitirmesine yol açan bir suç işledi. Bu yüzden de gizlice kefaret ödemeye karar verdi, kendisi ve Tanrısı için... Tanrısı varsa tabii.”

Beate sonunda, kekeleyerek konuştu: “O... ahlaklı bir... katil mi yani?”

Harry bekledi. Ama Beate daha fazla konuşmadı.

“Ahlaklı insan, kendi ahlak anlayışının sonuçlarını kabullenir” dedi Harry usulca. “Başkalarınınkini değil.”

“Peki ya şimdi bunu taksam?” dedi Beate acı acı, önündeki çekmeceyi açıp içinden bir omuz askılı tabanca kılıfı çıkartarak. “Ziyaretçi odalarından birinde Raskol’u vursam, sonra da bana saldırdığını ve kendimi korumak için ateş ettiğimi söylesem? Babamın katilini sıçanmış gibi vurup intikam alsam? Bu yeterince ahlaklı olur mu?” Tabanca kılıfını masanın üstüne pat diye koydu.

Harry koltuğunda geriye yaslanıp gözlerini kapadı ve kadının soluklarının yavaşladığını duyana dek açmadı. “Mesele senin ahlak anlayışının ne olduğu Beate. Tabancanın neden yanında olduğunu bilmiyorum ve istediğini yapabilirsin, seni durduracak değilim.”

Ayağa kalktı. “Babanı gururlandır Beate.”

Kapı kolunu tutunca, Beate’nin ağladığını duydu. Geriye döndü.

“Anlamıyorsun!” dedi kadın, hüngür hüngür ağlayarak. “Yapabilirim sanmıştım.. Görülecek bir... hesabım var diye düşünmüştüm.”

Harry kıınılamadan durdu. Sonra kadının yanına bir koltuk itip oturdu ve elini onun yanağına koydu. Beate konuşurken, sıcak gözyaşları Harry’nin sert elinin üstünden aktı. “Sen polis oldun çünkü düzene, dengeye inanıyorsun değil mi? Hesaplaşmaya, adalete filan. Diyelim ki bir gün eline hep hayalini kurduğun şey, hesaplaşma fırsatı geçiyor. Ama aslında bunu istemediğini fark ediyorsun.” Burnunu çekti. “Annem demişti ki, insanın bir arzusunu tatmin edememesinden daha kötü tek bir şey vardır. Arzusuz olmak. Nefret... diğer her şeyini kaybettiğinde elinde kalan tek şeydir. Sonra o da elinden alınır.”

Kadın tabanca kılıfına elinin tersiyle vurdu. Kılıf duvara boğuk bir sesle çarptı.

***

Harry, Sofies Sokağı’nda durup da ceket ceplerinde anahtarlarını ararken hava zifiri karanlıktı. O sabah Emniyet Müdürlüğü’nde yaptığı ilk işlerden biri, Vigdis Albu’nun evinden *Krimteknisk*’e gönderilen giysilerini geri almak olmuştu. Ama her şeyden önce Bjarne Möller’in ofisine gitmişti. Cinayet Masası Şefi artık Harry için neredeyse hiç sorun yok gibi görüldüğünü söylemişti; ama Harelabben 16 numaraya gizlice girildiği ihbarının yapıp yapılmayacağını bekleyip görmeleri gerekiyordu. Harry’nin Anna Bethsen’in öldürüldüğü gece onun dairesinde olduğunu gizlemesi konusunda ne yapılacağına da o gün karar verilecekti. Harry soruşturma açılırsa Emniyet Müdürü’yle Möller’in İnfazcı’yı ararken inisiyatif kullanmasına izin verdiklerinden, ayrıca Brezilya polisine haber vermeden Brezilya’ya gitmesini onayladıklarından bahsetmek zorunda kalacağı karşılığını vermişti.

Bjarne Möller alaycı bir şekilde gülümseyerek, soruşturmaya filan gerek görülmeyeceğinden emin olduğunu düşündüğünü söylemişti.

Apartman holü karanlıktı. Harry dairesinin girişine çekilmiş polis bandını indirdi. Kırık pencereye bir sunta parçası yerleştirilmişti.

Harry durup oturma odasına göz gezdirdi. Weber her şeyi yerli yerine koyabilmek için, aramaya başlamadan önce dairenin fotoğrafını çektiklerini açıklamıştı. Yine de Harry buraya yabancıların dokunduğunu ve baktığını aklından çıkaramıyordu. Mesele saklayacak çok şeyi olması değildi... çok eskiden yazılmış tutkulu aşk mektupları, son kullanma tarihi çoktan geçmiş prezervatifler ve içinde Ellen Gjelten'in cesedinin fotoğrafları bulunan bir zarf vardı burada. O fotoğrafları evinde tutması sapıklık olarak görülebilirdi. Ayrıca: bir porno dergi, bir Bonnie Tyler albümü ve Linn Ullmann'ın bir kitabı vardı.

Harry telesekreterin yanıp sönen kırmızı ışığına uzun uzun baktıktan sonra düğmeye bastı. Yabancılaşmış odaya bir oğlan çocuğunun tanıdık sesi yayıldı: "Selam, biziz. Bugün karar verdiler. Annem ağlıyor, o yüzden benim söylememi istedi..."

Harry kendini hazırlayıp derin bir nefes aldı.

"Yarın geliyoruz."

Harry nefesini tuttu. Doğru mu duymuştu? Yarın *geliyoruz* mu demişti çocuk?

"Biz kazandık. Suratlarını görecektin. Annemin dediğine göre herkes bizim kaybetmemizi bekliyormuş. Anne, konuşmak ister misin?.. Hayır, ağlıyor sadece. Şimdi kutlama yapmak için McDonald's'a gideceğiz. Annem bizi havalimanından alır mısın diye soruyor. Hoşça kal."

Harry, Oleg'in nefes seslerini duydu; sonra arkadan sümürme sesi ve kahkahalar geldi. Sonra Oleg tekrar, daha alçak sesle konuştu: "Bizi alabilirsen harika olur Harry."

Harry koltuğa çöktü. Boğazına bir yumru takılmıştı ve gözlerinden yaşlar akıyordu.

VI

41

S^2MN

Gökyüzü bulutsuzdu, ama rüzgâr buz gibiydi ve solgun güneş ortalığı pek ısıtmıyordu. Harry ile Aune ceketlerinin yakalarını kaldırmış, yapraklarını şimdiden dökmüş olan huş ağaçlarının bulunduğu caddede yan yana yürüyorlardı.

“Rakel’le Oleg’in geri geleceklerini söylerkenki mutluluğunu karıma anlattım” dedi Aune. “O da üçünüzün artık birlikte mi yaşayacağını sordu.”

Harry gülümseyerek karşılık verdi.

“Rakel’in evinde yer vardır en azından” diye ağız aradı Aune.

“Benimkinde de var” dedi Harry. “Karolin’e selam söyle ve Ola Bauer’dan alıntı yap.”

“*Tasasızlık Sokağı’na taşındım.*”

“*Ama bu da pek işe yaramadı.*”

Güldüler.

“Neyse, şu an üstünde çalıştığım vakaya odaklanmış durumdayım tamamen.”

“Vaka, evet” dedi Aune. “İstediyini yaptım, bütün raporları okudum. Tuhaf. Gerçekten tuhaf. Dairende uyanıyorsun, hiçbir şey hatırlamıyorsun ve birden kendini Alf Gunnerud’un oyununun içinde buluyorsun. Postmortem psikolojik tahlil yapmam güç tabii, ama o adam cidden ilginç bir vakaymış. Oldukça zeki ve yaratıcı biriydi şüphesiz. Hatta neredeyse sanatçı ruhlı. Planı ustacaydı. Merak ettiğim bazı şeyler var. Sana gönderdiği e-postaları okudum. Senin hafıza kaybı yaşadığından bahsetmiş. Kadının dairesinden sarhoş halde çıktığını görüp de, ertesi gün hiçbir şey hatırlamayacağını mi düşündü acaba?”

“Bir insan taksiye bile yardım almadan binemeyecek kadar sarhoşsa, ertesi gün hafıza kaybı yaşar tabii. Tahminimce o dışarıda, sokakta durup beni gözetliyordu, tıpkı e-postasında Arne Albu’nun yaptığını söylediği gibi. Muhtemelen Anna’yla konuşmuştu ve o akşam geleceğimi biliyordu. Evden öyle zilzurna sarhoş çıkmam beklenmedik ama hoş bir sürpriz oldu herhalde.”

“Sonra da Lasesmeden AS’den aldığı anahtarla dairenin kapısını açtı. Ve kadını vurdu. Kendi tabancasıyla?”

“Muhtemelen. Tabancanın seri numarası törpülenip silinmiş. Konteyner terminalinde Gunnerud’un elinde bulduğumuz tabancanın da numarası silinmişti. Weber törpü izlerinden yola çıkarak, iki silahı da aynı kişinin temin etmiş olabileceğini söylüyor. Ortada büyük bir silah kaçakçılığı şebekesi olabilir. Sverre Olsen’in –Ellen’in katilinin– evinde bulduğumuz Glock’ta da aynı törpü izleri varmış.”

“Katil tabancayı kadının sağ eline yerleştirdi. Oysa kadın solaktı.”

“Yem atmak için” dedi Harry. “Benim eninde sonunda, en azından kendimi sağlama almak için devreye gireceğimi biliyordu. Diğer polislerin aksine, tabancanın yanlış elde olduğunu fark edeceğimi de biliyordu.”

“Bir de Bayan Albu’yla çocukların fotoğrafı vardı.”

“Anna’nın son sevgilisi Arne Albu’dan şüpheleneyim diye.”

“Ve katil giderken Anna’nın dizüstü bilgisayarını ve senin akşamleyin düşürdüğün cep telefonunu yanında götürdü.”

“O da beklenmedik ama hoş bir sürprizdi.”

“Yani bu adam hapisteyken kendisini aldatan sevgilisini, sevgilisinin birlikte olduğu adamı ve kadının eski sevgilisi olan sarışın polisi cezalandırmak için karmaşık, ayrıntılı bir plan kurdu. Doğaçlama yapmaya da başladı. Lasesmeden AS’den bir kez daha faydalanıp, senin dairenle bodrumuna girdi. Senin cep telefonunu Anna’nın bilgisayarına bağladı ve ikisini de bodrumda bırakıp, izi sürülemez bir sunucu aracılığıyla e-posta gönderecek bir sistem kurdu.”

“Neredeyse izi sürülemez.”

“Ah, evet, senin şu anonim bilgisayar uzmanı arkadaşın sunucuyu buldu. Ama sana gönderilen e-postaların önceden yazılmış olduğunu ve önceden belirlenmiş tarihlerde depondaki bilgisayardan gönderildiğini bulamadı. Katil bilgisayarı bodruma koymadan önce düzeneğini kurmuştu bile. Değil mi?”

“Hımm. E-postaları okudun mu?”

“Okudum.” Aune başıyla evetledi. “Şimdi geriye bakınca, o e-postaların bazı olayları öngörmelerine karşın muğlak oldukları görülüyor. Ama olayların akışına kapılmış birine öyle görünmezlerdi; e-postaları gönderen kişi gelişmeleri sürekli, faal bir şekilde takip ediyormuş gibi gelirdi. Ama katilin bu izlenimi uyandırması kolaydı, çünkü bütün şovu birçok açıdan yönetiyordu.”

“Eh, Arne Albu’nun öldürülmesinin Gunnerud’un işi olup olmadığını henüz bilmiyoruz. Anahtarcıdaki bir iş arkadaşımın dediğine göre, cinayetin işlendiği sırada Gunnerud’la o Gamle Major’da bira içiyorlarmış.”

Aune ellerini ovuşturdu. Harry bunun sebebinin soğuk rüzgâr mı, yoksa adamın mantıksal açıdan mümkün olan ve olmayan ihtimallerin çokluğunun tadını çıkarması mı olduğundan emin değildi. “Gunnerud’un Albu’yu öldürmediğini varsayalım” dedi psikolog. “Seni ona yönlendirirken, Albu’nun başına ne gelmesini istiyordu? Albu’nun hüküm giymesini mi? Ama o zaman sen kurtulacaktın. Ve tam tersi. İkinizin de aynı cinayetten hüküm giymeniz imkânsızdı.”

“Doğru” dedi Harry. “Bu durumda Albu’nun hayatındaki en önemli şeyin ne olduğunu sormamız gerekiyor?”

“Mükemmel” dedi Aune. “İş hayatındaki hırsını ister istemez törpülemiş, üç çocuk babası bir adam.

Böyle biri en çok ailesine değer verir herhalde.”

“Peki Gunnerud benim Arne Albu’nun Anna’yla görüşmeyi sürdürdüğünü öğrenmemi sağlamakla, daha doğrusu öğrenmeme göz yummakla ne elde etti?”

“Albu’nun karısı çocukları alıp adamı terk etti.”

“İnsanın ölmesi, başına gelebilecek en kötü şey değildir. En kötüsü, yaşama sebebini yitirmektir.”

“İyi bir alıntı.” Aune ona bakarak başıyla onay verdi. “Kimin sözü?”

“Unuttum” dedi Harry.

“Ama sorman gereken bir sonraki soru şu: Gunnerud senden ne istiyordu Harry? Senin hayatını yaşamaya değer kılan nedir?”

Anna’nın evine varmışlardı. Harry anahtarı evirip çevirdi uzun süre.

“Eee?” dedi Aune.

“Gunnerud hakkımda bildiği her şeyi Anna’dan öğrendi herhalde. Anna’ysa benim... işimden başka pek bir şeye sahip olmadığım bir dönemimi biliyordu.”

“İşin?”

“Gunnerud hapse girmemi istiyordu. Ama asıl istediği polislikten atılmamdı.”

Merdiveni çıkarken konuştular.

Weber’le adamları adli tıp incelemesini bitirmişlerdi. Weber sevinçliydi; karyola başı dahil olmak üzere birçok yerde Gunnerud’un parmak izini bulduklarını söyledi.

“Çok dikkatli değilmiş” dedi Weber.

“Buraya öyle çok kez gelmiştir ki, dikkatli olsaydı bile sen onun parmak izini bulurdun” dedi Harry. “Hem asla kendisinden şüphelenilmeyeceğinden emindi.”

“Bu arada Albu’nun öldürülme şekli ilginç” dedi Aune, Harry portrelerle Grimmer lambasının bulunduğu odanın sürme kapısını açarken. “Baş aşağı gömülmüş. Bir sahilde. Bir ritüel gibi geldi bana; katil kendisi hakkında bir şeyler söylemeye çalışıyor olabilir. Bunu düşündün mü hiç?”

“O benim vakam değil.”

“Sorduğum şey o değildi.”

“Tamam. Belki de katil, kurban hakkında bir şeyler söylemek istiyordu.”

“Ne demek istiyorsun?”

Harry, Grimmer lambasını açınca üç tablo aydınlandı. “Hukuk okurken rastladığım bir şeyi, 12. yüzyıldaki Gulathing Kanunu’nu anımsattı. Bu kanuna göre, adi suçlar işlemiş insanların, hainlerin ve katillerin dışındaki herkes kutsal toprağa gömülmeliydi. Bu saydığım kişilerse denizin karayla birleştiği yere gömülmeliydi. Gunnerud, Albu’yu öldürmüş olsa bunu kıskançlık yüzünden yapardı; oysa Albu’nun gömüldüğü yere bakılırsa, cinayetin sebebi kıskançlık değildi. Birisi Albu’nun suçlu olduğunu göstermek istedi.”

“İlginç” dedi Aune. “Bu resimlere neden tekrar bakmamız gerekiyor ki? Berbatlar.”

“Onlarda bir şey göremediğine gerçekten emin misin?”

“Görebiliyorum tabii. Sanattan anlamayan, dramaya fazla düşkün, kasıntı bir genç ressam görüyorum.”

“Beate Lönn diye bir iş arkadaşım var. Bugün gelemedi çünkü Almanya’daki bir polis konferansında, maskeli suçluları bilgisayarlı görüntü manipülasyonu ve *fusiform gyrus*’la teşhis etme konusunda bir konuşma yapacak. Onun doğuştan gelme özel bir yeteneği var: Hayatında gördüğü herkesin yüzünü hatırlayabiliyor.”

Aune başıyla onayladı. “Bu olguyu biliyorum.”

“Ona bu tabloları gösterdiğimde, tablolardaki insanları tanıdı.”

“Ya?” Aune tek kaşını kaldırdı. “Anlatsana.”

Harry gösterdi. “Soldaki Arne Albu, ortadaki benim, sağdakiyse Alf Gunnerud.”

Aune gözlerini kıstı, gözlüğünü düzeltti ve tablolara çeşitli uzaklıklardan bakmayı denedi. “İlginç” diye mırıldandı. “Çok ilginç. Ben başların genel hatlarını görüyorum sadece.”

“Ben sadece senin uzman tanık olarak, insanların bu şekilde teşhis edilmelerinin mümkün olup olmadığını söylemeni istemiştım. Mümkünse, Gunnerud’la Anna’nın arasında bir bağlantı daha bulmuş oluruz.”

Aune elini salladı. “Bayan Lönn hakkında söylediğin şey doğruysa, bir insan yüzünü minimum veriyle tanıyabilir.”

Apartmandan çıktıklarında Aune bu Beate Lönn denen kişiyle tanışmayı mesleki açıdan istediğini söyledi. “Anladığım kadarıyla Lönn bir dedektif.”

“Hırsızlık Masası’nda. İnfazcı vakasında onunla birlikte çalıştım.”

“Ha, evet. O iş nasıl gidiyor?”

“Eh, çok ipucu yok. Bu aralar tekrar harekete geçmesini bekliyorlardı, ama bir şey olmadı. Bu tuhaf aslında.”

Bogstadveien’da Harry, rüzgârın döne döne savurduğu ilk kar tanelerini fark etti.

Ali sokağın karşı tarafından Harry’ye gökyüzünü göstererek “Kış!” diye seslendi. Kardeşine Urduca bir şeyler söyleyince, adam meyve sandıklarını dükkâna taşıma işini devraldı hemen. Sonra Ali, Harry’nin yanına geldi. “Bitmesi harika, değil mi?” Gülümsedi.

“Evet, öyle” dedi Harry.

“Sonbahar iğrençtir. Sonunda biraz kar yağıyor.”

“Ah, evet. Ben vakayı diyorsun sanmıştım.”

“Depo odandaki dizüstü bilgisayarını mı? O mesele kapandı mı?”

“Kimse söylemedi mi? Bilgisayarı oraya koyan adamı buldular.”

“Aha. Karıma bugün karakola gitmesine gerek kalmadığını söylemişler; sebebi buydu demek. O iş neyle ilgiliydi ki?”

“Kısacası bir adam beni ağır bir suç işlemişim gibi göstermeye çalışıyordu. Bir gün beni yemeğe davet edersen bütün ayrıntıları anlatırım.”

“Seni yemeğe davet ettim zaten Harry!”

“Zamanını söylemedin.”

Ali gözlerini devirdi. “Gelmek için niye tarihe, zamana filan ihtiyacın var ki Harry? Kapıyı çalarsın, ben de açarım. Bizde her zaman yemek vardır.”

“Sağ ol Ali. Kapıyı sert çalarım, duyarsınız diye.” Harry apartman kapısını açtı.

“O hanımın kim olduğunu buldunuz mu? Asistan mıymış?”

“Ne demek istiyorsun?”

“O gün bodrum kapısının önünde gördüğüm esrarengiz kadını diyorum. Tom muydu neydi, ona söylemişim.”

Harry’nin eli kapı kolunda kalakaldı. “Ona tam olarak ne söyledin Ali?”

“Bodrumda veya civarında sıra dışı bir şey görüp görmediğimi sordu; ben de binaya girerken bodrum kapısının yanında, arkası dönük halde duran bir hanımı gördüğümü hatırladım. Hatırladım çünkü ona kim olduğunu soracaktım, ama sonra kilidi açtığını duyunca anahtarı var, demek ki sorun yok diye düşündüm.”

“Bu ne zaman oldu ve kadının görünüşü nasıldı?”

Ali özür dilercesine ellerini açtı. “Meşguldüm ve arkadan gördüm sadece. Üç hafta önce? Beş hafta? Sarışın? Esmer? Hiçbir fikrim yok.”

“Ama kadın olduğuna eminsin?”

“Kadın gibi geldi.”

“Alf Gunnerud orta boyluydu, dar omuzluydu ve omuzlarına kadar inen siyah saçları vardı. Onu kadın sanmış olabilir misin?”

Ali düşündü. “Evet, olabilirim. Veya belki de Bayan Melkersen’in kızı ziyarete gelmişti. Mesela.”

“İyi günler Ali.”

Harry üstünü değiştirip, kendisini krep yiyip Tetris oynamaya davet etmiş olan Rakel’le Oleg’e gitmeden önce çabucak duş almaya karar verdi. Rakel, Moskova’dan güzel bir satranç takımı getirmişti; takımın taşları oymaydı, tahtasıysa sedefliydi. Rakel maalesef Harry’nin Oleg’e aldığı Namco G-Con 45 tabancayı beğenmemiş ve hemen el koymuştu. Oleg’e en az on iki yaşına gelene dek oyuncak tabancayla oynayamayacağını defalarca söylediğini açıklamıştı. Harry ile Oleg durumu hiç itiraz etmeden, süklüm püklüm kabullenmişlerdi. Ama Rakel’in Oleg’i Harry’ye emanet edip koşmaya gideceğini biliyorlardı. Oleg, Harry’ye annesinin Namco G-Con 45 tabancayı nereye sakladığını bildiğini fısıldamıştı.

Harry duş fiskiyesinden yağın sıcak suyla ısınırken, Ali’nin söylediklerini unutmaya çalıştı. Her vakada, çözümlenmiş gibi görünse de, şüphe uyandırıcı ayrıntılar olurdu hep. Hem Harry doğuştan şüpheliydi. Ama hayatın düzenli ya da anlamlı olabilmesi için insanın bir noktadan sonra inanmayı yeğlemesi şarttı.

Kurulanıp tıraş oldu ve temiz bir gömlek giydi. Kendini aynadan inceleyip sıırıttı. Oleg onun dişlerinin sarı olduğunu söyleyince Rakel biraz fazla yüksek bir kahkaha atmıştı. Harry arkasındaki duvara astığı, S²MN’nin gönderdiği ilk e-postanın çıktısını aynadan gördü. Yarın onu duvardan indirip, yerine kendisinin kız kardeşiyle çekilmiş fotoğrafını asacaktı. Yarın. E-postayı aynadan inceledi. Aynanın karşısında son duruşunda, bir eksiklik olduğunu fark etmemiş olması tuhaftı. Kız kardeşiyle çektiği fotoğrafın yokluğunu fark etmemesi. İnsan bir şeyi çok sık görünce onu fark etmemeye başlıyordu genellikle; sebep bu olsa gerekti. İnsan fark etmez oluyordu. Harry e-postayı aynadan inceledi. Sonra taksi çağırıp ayakkabılarını giydi ve bekledi. Saatine baktı. Taksi gelmiş olmalıydı. Gitme vakti gelmişti. Ahizeyi tekrar kaldırdığını, bir numarayı tuşladığını fark etti.

“Aune.”

“E-postaları bir kez daha okumanı istiyorum; onları yazanın erkek mi yoksa kadın mı olduğu konusunda fikrini söyle.”

42
Kebap

Karlar geceleyin erimişti. Apartmandan yeni çıkmış olan Astrid Monsen ıslak, siyah asfalt yoldan Bogstadveien'a doğru yürürken karşı kaldırımdaki sarışın polisi fark etti. Nabızı adımlarıyla birlikte hızlanıverdi. Adamın kendisini görmediğini umarak gözlerini ileriye dikti. Gazetelerde Alf Gunnerud'un fotoğrafları yayımlanmıştı ve günlerce merdivenleri inip çıkan dedektifler Astrid'in sessiz çalışma rutinini bozmuşlardı. Ama artık bitti, demişti kadın kendine.

Yaya geçidine doğru koşar adım yürüdü. Hansen'in pastanesine. Oraya kapağı atarsa güvende olurdu. Tezgâhın arkasında kalan, uzun ve dar kafenin ucundaki masada bir fincan çay içip bir donut yiyecekti. Her gün tam 10.30'da yapardı bunu.

“Çay ve donut?” “Evet, lütfen.” “38 kron.” “Buyrun.” “Teşekkürler.”

Astrid'in çoğu gününde, yaptığı en uzun konuşma buydu.

Son haftalarda geldiğinde, masasında yaşlı bir adamın oturduğunu görüyordu; başka bir sürü masa olsa da, Astrid ancak o masaya oturabilirdi çünkü... hayır, şimdi böyle şeyler düşünmek istemiyordu. Ama artık masayı kapabilmek için on beş dakika erken gelmek zorunda kalıyordu. Bu şimdi işine yaramıştı, yoksa o adam zili çaldığında evde olacaktı. Ve kapıyı açmak zorunda kalacaktı. Annesine söz vermişti. Çünkü telefonunu ve kapıyı açmayı iki ay boyunca reddedince polis gelmiş ve annesi onu tekrar oraya göndermekle tehdit etmişti.

Astrid annesine yalan söylemezdi.

Başkalarına söylerdi, evet. Sürekli yalan söylerdi. Yayıncılara (televizyonda), mağazalardaki ve internet sohbet sitelerindeki insanlara yalan söylerdi. Özellikle de sohbet sitelerinde. Başkasıymış gibi, çevirdiği kitaplardaki karakterlerden biriymiş veya daha önceki bir yaşamındaki haliymiş, sefih ve azgın ama korkusuz Ramona'yımış gibi yapabiliyordu o sitelerde. Astrid, Ramona'yı küçükken keşfetmişti. Ramona dansözdü, uzun siyah saçlı ve kahverengi, badem gözlüydü. Astrid eskiden Ramona'yı, özellikle de gözlerini çizerdi; ama bunu gizli gizli yapmak zorunda kalırdı, çünkü annesi o resimleri yırtar ve evde Ramona gibi şıllıklar görmek istemediğini söylerdi. Ramona gitmiş, ama yıllar sonra dönmüştü. Astrid özellikle de kitaplarını çevirdiği erkek yazarlara e-posta yazarken Ramona'nın kontrolü ele geçirmeye başladığını fark etmişti. Ramona dilden ve edebiyattan bahsederek giriş yaptıktan sonra daha samimi e-postalar göndermeye başlıyordu ve o zaman da Fransız yazarlar onunla tanışmak için yalvar yakar oluyorlardı. Oslo'ya kitap tanıtımı için geleceklerini söylüyorlardı. Hem Astrid başlı başına yolculuk sebebiydi. Astrid'in her seferinde olumsuz yanıt vermesi, adamları vazgeçirmek yerine iyice şevklendiriyor gibiydi. Kendi kitaplarını yayımlatma hayalinden yıllar önce vazgeçtiğinden beri, yazarlıkla ilgili faaliyetleri böyle şeylerden ibaretti. Bir yayınevi danışmanı telefonda konuşurlarken sonunda patlamış ve Astrid'in “histerik tavırlarına” daha fazla katlanamayacağını öfkeyle fısıldamıştı; hiçbir okuyucu Astrid'in düşüncelerini öğrenmek için para vermezdi, ama bir psikolog onu para karşılığında dinleyebilirdi.

“Astrid Monsen?”

Astrid boğazının kasıldığını hissetti ve bir an panikledi. Burada, sokakta solunum problemi

yaşamak istemiyordu. Tam karşıdan karşıya geçecekken kırmızı yandı. Astrid istese geçebilirdi, ama kırmızı yanarken bunu hayatta yapmazdı.

“Merhaba, ben de sizi görmeye geliyordum.” Harry Hole kadının yanına geldi. Yüzünde aynı korkmuş ifade vardı ve gözleri yine kırmızıydı. “Öncelikle şunu söyleyeyim ki, Dedektif Waaler’in sizinle yaptığı konuşmayla ilgili raporunu okudum. Anladığım kadarıyla korktuğunuz için bana yalan söylemişsiniz.”

Kadın birazdan hiperventilasyona gireceğini hissetti.

“Size o vakayla olan ilgimi baştan söylememem büyük hataydı” dedi polis.

Kadın ona hayretle baktı. Adam gerçekten üzgün gibiydi.

Astrid kendi sesinin “Suçlunun tutuklandığını gazetede okudum” dediğini işitti.

Bakıştılar.

“Yani öldüğünü” diye ekledi kadın daha yumuşak sesle.

“Eh” dedi Harry çekingen çekingen gülümseyerek. “Yine de birkaç sorumu yanıtlayarak bana yardımcı olmak istersiniz belki.”

Astrid, Hansen’in pastanesindeki masasında ilk kez başka biriyle oturuyordu. Tezgâhın arkasındaki kız ona arkadaşarmış gibi, uzun boylu adam Astrid’in erkek arkadaşımı gibi anlamlı anlamlı gülümsemişti. Hatta adam yataktan yeni çıkmış gibi görüldüğünden, kız belki de şey düşünmüştü... Hayır, Astrid bunu düşünmek istemiyordu şimdi.

Oturmuşlardı ve Harry kadına bazı e-posta çıktıkları verip, bunları okumasını istediğini söylemişti. Astrid bir yazar olarak bu e-postaları bir erkeğin mi, yoksa bir kadının mı yazdığını anlayabilir miydi? Astrid e-postaları incelemişti. Bir yazar olarak, demişti adam. Astrid ona gerçeği söylemeli miydi? Gülümsemesini gizlemek için çay fincanını kaldırdı. Tabii ki hayır. Yalan söyleyecekti.

“Anlamak güç” dedi. “Kurgu mu bunlar?”

“Evet ve hayır” dedi Harry. “Bunları Anna Bethsen’i öldüren kişinin yazdığını düşünüyoruz.”

“Öyleyse erkek olmalı.”

Harry masayı incelerken Astrid ona çabucak göz attı. Harry yakışıklı değildi, ama çekiciydi. Astrid onun kapısının önünde, sahanlıkta yattığını görür görmez –şaşırtıcı bir şekilde– fark etmişti bunu. Belki de o gece her zamankinden bir bardak fazla Cointreau içtiği için öyle gelmişti, ama yerde yatan adamın huzurlu, neredeyse yakışıklı görüldüğünü, kapısının önüne bırakılmış bir uyuyan prene benzediğini düşünmüştü. Adamın ceplerindeki şeyler merdivene saçılmıştı; Astrid onları birer birer toplamıştı. Hatta adamın cüzdanını karıştırıp ismini ve adresini öğrenmişti.

Harry gözlerini kaldırınca Astrid bakışlarını kaçırdı hemen. Bu adamdan hoşlanmış olabilir miydi? Kesinlikle. Mesele şuydu ki, adam ondan hoşlanmazdı. Histerik tavırlarından. Yersiz korkularından. Hüngür hüngür ağlamalarından. Bunlardan hoşlanmazdı. Anna Bethsen gibi kadınları isterdi o. Ramona gibi kadınları.

“Bu kadını tanımadığınıza emin misiniz?” diye sordu Harry yavaşça.

Astrid ona dehşetle baktı. Adamın elinde bir fotoğraf tuttuğunu ancak o zaman fark etti. Adam ona bu fotoğrafı daha önce de göstermişti. Sahilde bir kadınla iki çocuk.

“Örneğin cinayet günü görmediğinize?”

“Onu hayatımda hiç görmedim” dedi Astrid Monsen kararlılıkla.

Yine kar başlamıştı. Kirden grileşmiş, iri, ıslak kar taneleri Emniyet Müdürlüğü’yle Botsen’in arasındaki kahverengi toprağa yağıyordu. Ofiste Weber’in mesajı onu bekliyordu. Mesaj Harry’nin şüphelerini, e-postalara farklı bir açıdan bakmasına yol açan şüpheleri doğruluyordu. Yine de Harry, Weber’in kısa mesajını okuyunca afalladı. Afallamayı bekliyordu zaten bir bakıma.

Harry günün geri kalanını telefonla faks makinesinin arasında mekik dokumakla geçirdi. Aralarda zihnini boşaltmaya, aradığı şeyi düşünmemeye çalıştı. Ama her şey fazlasıyla ortadaydı. Bu hız treni istediği kadar inip çıkabilirdi, ama sonunda diğer bütün hız trenleri gibi... başlangıç noktasına dönecekti.

Harry düşüncelerini toplayınca ve zihni netleşince, ofis koltuğunda arkasına yaslandı. Kendini zafer kazanmış gibi hissetmiyordu; içinde bir boşluk vardı sadece.

Rakel’i arayıp gelemeyeceğini söylediğinde, kadın soru sormadı. Harry merdiveni çıkıp kantine ve oradan da terasa gitti; terasta birkaç kişi soğuktan titreyerek sigara içiyordu. Altlarında, ikinci loşluğunda şehrin ışıkları parıldıyordu. Harry sigara yaktı ve duvar dibinden kar toplayarak kartopu yaptı. Kartopunu ovuşturdu. İyice sıkılaştırdı, avuçlarıyla vurdu, parmaklarının arasından erimiş buz akana dek sıktı. Sonra kartopunu aşağıdaki şehre fırlattı. Parlak kartopunun düşerken giderek hızlanmasını ve sonunda grili beyazlı arka planda gözden kaybolmasını seyretti.

“Sınıfımda Ludwig Alexander diye bir çocuk vardı” dedi yüksek sesle.

Sigara içenler ayaklarını yere vurup dedektife baktılar.

“Dil konusunda yetenekliydi ve lakabı Kebap’tı. Çünkü bir keresinde İngilizce dersinde aptallık etmiş, öğretmene ‘barbekü’ kelimesinin ‘BBK’ şeklinde kısaltılmasından hoşlandığını, çünkü bu kısaltmanın tersten okunuşunun kebaba benzediğini söylemişti. Kar yağınca her teneffüste sınıflar arasında kartopu savaşı yapılırdı. Kebap katılmak istemezdi, ama onu zorlardık. Katılmasına izin verdiğimiz tek şeydi o savaşılar. Onu hedef şaşırtmakta kullanırdık. Kartopu atma konusunda çok beceriksizdi. Diğer sınıfta Oppsal hentbol takımında oynayan, Roar diye şişman bir çocuk vardı. Kebap’ın fırlattığı kartopları canını yakmazdı hiç; onun fırlattığı kartoplarıysa Kebap’ın yüzünü

gözünü morartırdı. Bir gün Kebap, içine iri bir taş koyduğu bir kartopunu var gücüyle havaya fırlattı. Roar gülümseyerek zıplayıp kartopuna kafa attı. Çıkan ses sığ suda taşa çarpan taş sesine benziyordu; hem sert hem de yumuşaktı. Okul bahçesinde bir tek o zaman ambulans gördüm.”

Harry sigarasından derin bir nefes çekti.

“Kebap’ın cezalandırılıp cezalandırılmaması gerektiği öğretmenler odasında günlerce tartışıldı. Sonuçta o kartopunu doğrudan birisine atmamıştı, o yüzden mesele şuydu: Bir insan bir salağın salakça davranacağını göz önünde bulundurmadiği için cezalandırılmalı mıdır?”

Saat dört buçuktu. Akerselva’yla Grönlands Meydanı’ndaki metro istasyonunun arasındaki açıklıkta esen soğuk rüzgâr sertleşmişti. Okul çocuklarıyla emekliler, yerlerini ofislerinden evlerine aceleyle giden, yüzlerini atkıyla örtmüş, kravatlı erkeklerle kadınlara bırakıyorlardı giderek. Harry metro merdivenini koşarak inerken bu insanlardan birine çarptı; arkasından savrulan küfür, duvarlardan yankılanarak onu takip etti. Tuvaletlerin arasındaki gişede durdu. Gişede daha önceki yaşlı kadın oturuyordu yine.

“Simon’la hemen konuşmalıyım.”

Kadın onu sakın, kahverengi gözleriyle inceledi.

“Töyen’de yok” dedi Harry. “Herkes gitmiş.”

Kadın şaşkınlıkla omuz silkti.

“Harry konuşmak istiyor de.”

Kadın başını hayır anlamında salladı ve Harry’yi eliyle kovdu.

Harry aralarındaki cama doğru eğildi. “*Spiuni gjerman* konuşmak istiyor de.”

Simon uzun Ekeberg tüneline girmek yerine Enebakkveien’a daldı.

“Tünelleri sevmem, anlarsın ya” diye açıkladı, iş çıkışı trafiğinde dağ yamacına ağır ağır çıkarlarken.

“Yani Norveç’e kaçıp da bir karavanda birlikte büyüyen iki kardeşin aynı kıza âşık olunca araları açıldı, öyle mi?” dedi Harry.

“Maria çok saygın bir Lovarra ailesinden gelmeydi. İsveç’te yaşıyorlardı, babası *bulibaşa*’ydı. Kız Stefan’la evlenip Oslo’ya taşındığında daha on üç yaşındaydı, Stefan da on sekizindeydi. Stefan o kıza öyle âşıktı ki, onun için canını verirdi. O sıralar Raskol Rusya’da saklanıyordu biliyorsun. Polisten değil, Almanya’da iş yaparken kazık attığı bazı Kosovalı Arnavutlardan saklanıyordu.”

“Nasıl bir iş yaparken?”

“Hamburg civarında, otobanda boş bir karavan buldular.” Simon gülümsedi.

“Ama Raskol döndü.”

“Güneşli bir mayıs günü Töyen’e döndü. O zaman Maria’yla tanıştı.” Simon güldü. “Tanrım, gözlerini birbirlerinden alamıyorlardı. Havada öyle bir gerilim vardı ki, şimşek mi çakacak diye göğe baktım.”

“Yani birbirlerine âşık oldular?”

“Anında. Herkesin gözü önünde. Kadınlardan bazıları utandılar hatta.”

“Ama o kadar belli olduysa akrabalar tepki göstermiştir, değil mi?”

“Tehlikeli bir durum olduğunu düşünmediler. Unutma ki biz sizden daha erken evleniriz. Gençleri durduramazsın. Âşık olurlar. On üç yaşında; hayal edebiliyorsundur...”

“Edebiliyorum.” Harry ensesini ovuşturdu.

“Ama durum ciddiymiş aslında. Kız Stefan’la evliydi, ama Raskol’u gördüğü gün ona âşık oldu. Ve her ne kadar Stefan’la birlikte aynı karavanda kalsa da, Raskol’la görüşüyordu; Raskol sürekli etraftaydı. Dolayısıyla kaçınılmaz son gerçekleşti. Anna doğduğunda, babasının Raskol olduğunu Stefan’la Raskol hariç herkes biliyordu.”

“Zavallı kız.”

“Ve zavallı Raskol. Mutlu olan tek kişi Stefan’dı. Küçük dağları ben yarattım havasındaydı, anlarsın ya. Anna’nın güzelliğini babasından aldığını söylerdi.” Simon kederli gözlerle gülümsedi. “Belki öyle sürebilirdi. Stefan’la Raskol banka soymaya karar vermeselerdi.”

“Terslik mi oldu?”

Arabalar Ryen kavşağına doğru ağır ağır ilerledi.

“Üç kişiydiler. Stefan en büyükleriydi, o yüzden bankaya en önce girip en son çıkan o oldu. Diğer ikisi paralarla birlikte dışarı fırlayıp kaçış arabasına doğru koşarlarken, Stefan alarm çalınmasın diye bankada kaldı. Amatördüler, bankada sessiz alarm olduğunu bile bilmiyorlardı. Arabayla Stefan’ı almaya geldiklerinde, onun bir polis arabasının kaputunun üstüne yatırılmış olduğunu gördüler. Bir polis onu kelepçelemişti. Direksiyonun başında Raskol vardı. Daha on yedi yaşındaydı, ehliyeti bile yoktu. Pencereyi indirip arka koltukta üç bin kron dururken polis arabasına yavaşça yaklaştı; ağabeyi kaputun üstünde çırpınıyordu. Sonra Raskol, polisle bakıştı. Tanrım, Maria’yla tanıştığı zamanki gibi bir gerilim oldu havada. Bakışmaları hiç bitmeyecekmiş gibiydi. Raskol’un bağıracağından korktum, ama tek kelime etmedi. Geçip gitti. Birbirlerini ilk kez o zaman gördüler.”

“Raskol’la Jorgen Lönn mü?”

Simon başıyla onayladı. Döner kavşaktan Ryen virajına girdiler. Simon bir benzin istasyonunun önünden geçerken sinyal verdi. On iki katlı bir binanın önünde durdular. Yakındaki giriş kapısının üstündeki mavi neon tabelada DnB logosu yanıp sönüyordu.

“Stefan dört yıl yedi, çünkü havaya ateş etmişti” dedi Simon. “Ama duruşmadan sonra tuhaf bir şey oldu, anlarsın ya. Raskol Botsen’a, Stefan’ı ziyarete gitti ve ertesi gün gardiyanlardan biri yeni mahkûmun görünüşünün değişmiş olduğunu söyledi. Amiri ilk kez hapse düşen mahkûmlarda normaldir bu dedi. İlk ziyaretlerinde kocalarını tanıyamayan kadınlardan bahsetti. Gardiyanın içi rahatlamıştı, ama birkaç gün sonra bir kadın hapishaneyi aradı. Ellerindeki mahkûmun yanlış kişi olduğunu söyledi. Stefan Baxhet yerine kardeşini geçirip, elini kolunu sallayarak gitmişti.”

“Bu sahiden oldu mu?” diye sordu Harry, çakmağını çıkarıp sigarasını yakarken. “Evet, oldu” dedi Simon. “Güney Avrupalı Çingenelerde oldukça yaygındır; hüküm giymiş kişinin bakacak bir ailesi varsa, yerine kardeşi veya oğlu geçer. Raskol da öyle yaptı. Bizim için onur meselesidir bu, anlarsın ya.”

“Ama yetkililer yaptıkları hatayı çabucak fark ettiler, değil mi?”

“Hah!” Simon kollarını kaldırdı. “Size göre Çingene Çingene’dir. İşlemediği bir suç yüzünden hapse düşmüşse bile, mutlaka başka bir suç işlemiştir.”

“Telefon eden kimdi?”

“Öğrenemediler, ama aynı gece Maria ortadan kayboldu. Onu bir daha asla görmediler. Polisler Raskol’u gece yarısı Töyen’e götürüp Stefan’ı yaka paça karavandan dışarı çıkardılar; Stefan küfürler savurarak direniyordu. Anna iki yaşındaydı; yatağından annesine sesleniyordu ve onu kimse susturamıyordu. Sonunda Raskol içeri girip onu kucağına aldı.”

Bankanın girişine baktılar. Harry saatine göz attı. Bankanın kapanmasına yalnızca iki dakika vardı. “Sonra ne oldu?”

“Stefan hapisten çıkınca hemen ülkeyi terk etti. Onunla arada sırada telefonda konuşuyordum. Epey geziyordu.”

“Peki ya Anna?”

“Karavanda büyüdü, işte. Raskol onu okula gönderdi. Anna’nın *gaco* arkadaşları vardı. *Gaco* alışkanlıkları. Bizim gibi yaşamak istemiyordu; arkadaşlarının yaptıklarını yapmak... yani kendi kararlarını vermek, kendi parasını kazanmak ve kendi evinde yaşamak istiyordu. Ninesinden miras kalan, Sorgenfrigata’daki daireye taşınmasından sonra onunla tüm bağlantımızı kestik. O... eh, bizi terk etmişti. Sadece Raskol’la görüşüyordu.”

“Babasının Raskol olduğunu biliyor muydu sence?”

Simon omuz silkti. “Bildiğim kadarıyla kimse bir şey söylemedi, ama Anna biliyordu eminim.”

Sessizce oturdular.

“İşte burada oldu” dedi Simon.

“Kapanış saatinden hemen önce” dedi Harry. “Şimdiki gibi.”

“Mecbur kalmasa Lönn’ü vurmazdı” dedi Simon. “Vurmak zorundaydı. O bir savaşçı, anlarsın ya.”

“Kıkırdayan cariyelerden hazzetmiyor.”

“Ne?”

“Hiç. Stefan nerede Simon?”

“Bilmiyorum.”

Harry bekledi. Bir banka çalışanının kapıyı içeriden kilitlemesini seyrettiler. Harry beklemeyi sürdürdü.

“Onunla son konuştuğumda İsveç’teydi” dedi Simon. “Göteborg’daydı. Sana ancak bu kadar yardım edebilirim.”

“Yardım ettiğin kişi ben değilim.”

“Biliyorum” dedi Simon iç geçirerek. “Biliyorum.”

Harry, Vetlandsveien’deki sarı evi buldu. İki katın da ışıkları açıktı. Harry park edip arabadan indi ve metro istasyonuna baktı. Güz başlarının karanlık akşamlarında burada buluşup ağaçlardan elma çalmaya giderlerdi. Sigge, Tore, Kristian, Torkild, Öystein ve Harry. Kadro sabitti. Bisikletle Nordstrand’a giderlerdi, çünkü oranın elmaları daha iriydi ve orada babalarını tanıyan birileriyle karşılaşmaları olasılığı daha düşüktü. Önce Sigge çite tırmanırdı, Öystein da erketeye yatardı. En uzun boyluları olan Harry, en iri elmalara ulaşabiliyordu. Ama bir akşam, bisikletle o kadar uzağa gitmek içlerinden gelmeyince kendi mahallelerinden elma çalmaya karar vermişlerdi.

Harry yolun diğer tarafındaki bahçeye baktı.

Ceplerini doldurmuşlarken aşağıdan, birinci katın aydınlık penceresinden kendilerine bakan bir yüzü fark etmişlerdi. Bakan kişi tek kelime etmiyordu. Kebap’tı.

Harry bahçe kapısını açıp ön kapıya doğru yürüdü. İki zilin yukarısındaki porselen levhada JÖRGEN VE KRISTIN LÖNN yazılıydı. Harry üstteki zili çaldı.

Beate ancak ikinci çalışta açtı.

Harry çay teklifini başını hayır anlamında sallayarak reddetti; holde botlarını çıkarırken kadın mutfığa girdi.

“Babanın ismi neden hâlâ zilde yazılı?” diye sordu Harry, kadın oturma odasına elinde bir fincan çayla girince. “Yabancılar evde bir erkeğin yaşadığını sansınlar diye mi?”

Kadın omuz silkip derin bir koltuğa oturdu. “O levhayı değiştirecektik ama uğraşmadık. Babamın adı o kadar uzun zamandır orada ki, artık fark etmiyoruz bile.”

“Hımm.” Harry avuçlarını birleştirdi. “Ben de ondan bahsedecektim aslında.”

“Kapı levhasından mı?”

“Hayır. Disosmiden. Koku alamamaktan.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Dün holde durup, Anna’nın katilinden aldığım ilk e-postaya baktım. Senin kapı levhan gibiydi. Duyularım onu algılıyor, ama beynim algılamıyordu. Disosmi budur. E-postanın çıktısı o kadar uzun zamandır orada asılı duruyordu ki onu görmeyi kesmişim artık, tıpkı kız kardeşimle olan fotoğrafım gibi. O fotoğraf çalınınca bir terslik olduğunu fark ettim sadece, ama ne olduğunu bulamadım. Sebebini biliyor musun?”

Beate başını hayır anlamında salladı.

“Çünkü farklı bakmama yol açacak bir şey gelmemişti başıma. Ben sadece orada olduğunu varsaydığım şeyi görüyordum. Ama dün bir şey oldu. Ali bodrum kapısının önünde arkası dönük bir kadın gördüğünü söyledi. Başından beri farkında olmadan Anna’nın katilinin erkek olduğunu varsaydığımı fark ettim o zaman. Ne aradığını bildiğini sanma hatasına düştüğünde, bulduğum başka şeyleri görmezsin. Birden o e-postaya farklı gözle bakmaya başladım.”

Beate’nin kaşları tırnak işaretlerine dönüştü. “Anna Bethsen’i Alf Gunnerud’un öldürmediğini mi söylüyorsun?”

“Anagram nedir bilirsin, değil mi?” dedi Harry.

“Bir harf oyunudur...”

“Anna’nın katili bana bir *patrin* bıraktı. Bir işaret. Aynadan gördüm. E-postanın altında bir kadın ismi yazılıydı. Tersten. Ben de e-postayı Aune’ya gönderdim; Aune bir bilişsel psikoloji uzmanıyla temas kurdu. Bu uzman imzasız bir tehdit mektubundaki tek bir cümleden yola çıkarak, mektubu gönderen kişinin cinsiyetini, yaşını ve etnik kökenini bulabilmiş biriydi. O e-postaları yirmi ila yetmiş yaşlarında, ülkenin herhangi bir yerinden bir erkek ya da kadının yazdığını söyledi. Pek yardımcı olmadı yani. Ama yazan kişinin kadın olduğunu tahmin etti. Tek bir sözcük yüzünden. Bir e-postada ‘siz polisler çok akıllı adamlar sayılmazsınız’ diyerek cinsiyet belirtiliyor. Uzmanın dediğine göre, bunun sebebi e-postayı yazan kişinin kadın olması olabilirmiş.”

Harry koltuğuna yaslandı.

Beate fincanını bıraktı. “Tamamen ikna olmadım Harry. Merdivende görülen kimliği belirsiz bir

kadın, tersten yazılmış bir kadın ismi ve Alf Gunnerud'un kendini kadın gibi ifade etmeyi seçtiğini düşünen bir psikolog?"

"Hımm." Harry başıyla onayladı. "Haklısın. Her şeyden önce, beni bu ize kimin yönlendirdiğini söylemek istiyorum. Ama Anna'yı kimin öldürdüğünü söylemeden önce, kayıp birini bulmak için senden yardım isteyeceğim."

"Elbette. Ama neden benden yardım istiyorsun ki? Kayıp kişiler benim..."

"Hayır." Harry kederle gülümsedi. "Kayıp kişiler tam da senin uzmanlık alanın."

43

Ramona

Harry, Vigdis Albu'yu sahilde buldu. Kadın daha önce Harry'nin üstünde kollarını dizlerine sararak oturduğu ve fiyordu seyrederken uyuyakaldığı pürüzsüz kayada oturuyordu. Sabah sisi, güneşin solgun bir baskı gibi görünmesine yol açıyordu. Gregor kuyruk sallayarak Harry'nin yanına koştu. Deniz çekilmişti, yosun ve benzin kokuyordu. Harry kadının yanındaki küçük bir kayaya oturup sigara çıkardı.

“Onu *sen* mi buldun?” diye sordu kadın dönmeden. Harry kadının kendisini ne kadar zamandır beklediğini merak etti.

“Arne Albu'yu bir sürü kişi buldu” diye yanıtladı. “Ben onlardan biriydim.”

Kadın rüzgârda yüzünün önünde dans eden bir tutam saçını geriye attı. “Ben de. Ama bu çok, çok eskidendi. Bana inanmayabilirsin, ama bir zamanlar ona âşıktım.”

Harry çakmağı yaktı. “Neden inanmayayım ki?”

“İstediğine inanabilirsin. Herkes âşık olamaz. Âşıkmiş gibi davranmayı, konuşmayı filan öğrenirler o kadar. Bazıları öyle ustadır ki bizi uzun süre kandırabilirler. Beni şaşkırtan şey başarılı olmaları değil, bunun için uğraşmaları. Bir insan aşkı anlamıyorsa, neden karşısındakini kendine âşık etmeye çalışır ki? Anlıyor musun dedektif?”

Harry yanıt vermedi.

“Belki de sadece korkuyorlardır” dedi kadın, Harry'ye doğru dönerek. “Kendilerini aynada görmekten, duygusal açıdan sakat olduklarını keşfetmekten korkuyorlardır.”

“Kimden bahsediyorsunuz Bayan Albu?”

Kadın tekrar denize doğru döndü. “Kim bilir? Anna Bethsen'den? Arne'den? Kendimden? Şimdiki halimden?”

Gregor, Harry'nin elini yaladı.

“Anna Bethsen'in nasıl öldürüldüğünü biliyorum” dedi Harry. Kadının sırtını inceledi, ama bir tepki görmedi. Sigarasını ikinci denemede yaktı. “Dün öğleden sonra, Anna Bethsen'in lavabosundan alınan dört bardağın *Krimteknisk*'te yapılan analizinin sonuçlarını aldım. O bardaklarda benim parmak izlerim varmış. Kola içmişim anlaşılan. Ben hayatta kolayı şarapla içmem. Bardaklardan biri, bir şarap bardağı kullanılmamış haldeymiş. İşin ilginç tarafı, kolanın kalıntısında morfin hidroklorit izleri bulunmuş. Yani morfin. Yüksek dozda morfinin etkisini bilirsiniz, değil mi Bayan Albu?”

Kadın yüzünü ekşitti. Başını hayır anlamında salladı yavaşça.

“Bilmiyor musunuz?” dedi Harry. “Morfini aldığınız anda yığılıp kalır ve hafıza kaybına uğrarsınız; kendinize geldiğinizde de şiddetli mide bulantısı ve baş ağrısı çekersiniz. Akşamdan kalma hali sanılabilir kolayca. Sevgiliye tecavüz etmek için iyi bir ilaçtır, tıpkı Rophynol gibi. Ve biz tecavüze

uğradık. Hepimiz. Değil mi Bayan Albu?”

Yukarıdan martı kahkahası geldi.

Astrid Monsen kısa, kaygılı bir kahkaha atarak “Yine mi siz?” dedikten sonra Harry’yi içeri aldı. Mutfakta oturdular. Kadın ortalıkta koşuşturarak çay yaptı ve “misafir gelir diye” Hansen’den aldığı keki çıkardı. Harry havadan sudan, dün yağan kardan, televizyonda ikiz kulelerin yıkılışını gördükten sonra sandıklarının aksine dünyanın pek değişmediğinden mırıldanarak bahsetti. Kadına Anna hakkında ne düşündüğünü ancak onun çayları koyup da oturmasından sonra sordu.

Kadın ağzı açık kalakaldı.

“Ondan nefret ediyordunuz, değil mi?”

Çöken sessizlikte, başka bir odadan hafif bir elektronik “ping” sesi geldi.

“Hayır. Ondan nefret etmiyordum.” Astrid yeşil çayla dolu devasa fincanını iki eliyle kavradı. “O... farklıydı sadece.”

“Hangi açıdan farklıydı?”

“Hayat tarzıyla. İnsan olarak. Öyle... bir insan olduğu için şanslıydı.”

“Peki siz bundan hoşlanmıyor muydunuz?”

“Ben... bilmiyorum. Belki de hoşlanmıyordum, evet.”

“Neden?”

Astrid Monsen ona baktı. Uzun uzun. Gözlerinde bir gülümseme titreşti bir an, huzursuz bir kelebek gibi.

“Düşündüğünüz gibi değil” dedi. “Anna’yı kıskanıyordum. Ona hayrandım. Keşke o olsaydım diye düşündüğüm oluyordu bazen. Benim zıttımdı o. Ben burada, evde otururken o...”

Kadın gözlerini pencereye çevirdi. “Açık saçık kıyafetler giyip hayatın içine çıkıyordu. Evine erkekler gelip gidiyordu; Anna sahip olamayacağını bilse de seviyordu onları. İyi bir ressam değildi, ama yine de tablolarını dünyaya sergiliyordu. İnsanlarla konuşurken, kendisinden hoşlandıklarını düşünmekte haklıymış gibi bir havası vardı. Benimle konuşurken de öyleydi. Anna’nın gerçek benliğimi benden çaldığını, hayatta ikimize birden yer olmadığını ve benim sıramı beklemem gerektiğini düşünüyordum bazen.” Kadın yine kaygıyla kıkırdadı. “Ama sonra öldü. Ve ben yanıldığımı anladım. Onun gibi olamam. Kimse olamaz. Üzücü değil mi bu?” Harry’ye baktı. “Hayır, ondan nefret etmiyordum. Onu seviyordum.”

Harry ense tüylerinin diken diken olduğunu hissetti. “Beni koridorda bulduğunuz akşam olanları

anlatılır misiniz?”

Kadının anlık gülümsemesi, bozuk bir neon lambasının yanıp sönmesi gibiydi. Sanki içinde yaşayan mutlu bir insan arada sırada açığa çıkıp onun gözlerinden bakıyordu. Harry bir barajın yıkılmak üzere olduğu hissine kapıldı.

“Çirkindiniz” diye fısıldadı kadın. “Ama çekici bir tarafınız vardı.”

Harry tek kaşını kaldırdı. “Hımm. Beni ayağa kaldırırken alkol kokusu aldınız mı?”

Kadın şaşırılmış göründü. Bu hiç aklına gelmemişti sanki. “Hayır. Almadım. Siz... hiçbir şey kokmuyordunuz.”

“Hiçbir şey mi?”

Kadın kıpkırmızı oldu. “Belirgin... bir kokunuz yoktu.”

“Merdivende bir şey kaybettim mi?”

“Ne gibi mesela?”

“Cep telefonu. Anahtarlar.”

“Ne anahtarları?”

“Sorumu yanıtlamalısınız.”

Kadın başını hayır anlamında salladı. “Cep telefonu bulmadım. Anahtarları da cebinize geri koydum. Bütün bunları neden soruyorsunuz?”

“Çünkü Anna’yı kimin öldürdüğünü biliyorum. Önce bazı ayrıntıları kontrol etmek istedim sadece.”

44
Patrin

Ertesi gün, iki günlük karın son kalıntıları da kayboldu. Hırsızlık Masası'nın sabah toplantısında Ivarsson, İnfazcı vakasında ilerleme kaydetmeleri için en iyi ihtimalin onun bir başka banka soygununa kalkışması olduğunu söyledi, ama Beate'nin İnfazcı'nın nihayetinde harekete geçeceği yönündeki tahmininin maalesef doğru çıkmadığını ekledi. Beate bu dolaylı eleştiriye aldırılmamış görünerek herkesi şaşırttı. Omuz silkerek, İnfazcı'nın eninde sonunda kendini tutamayacağını özgüvenle yineledi.

O günün akşamında, bir polis arabası Munch Müzesi'nin önündeki otoparkta durdu. İçinden dört adam çıktı; ikisi üniformalı polisti, ikisiyse uzaktan bakınca el ele yürüyormuş gibi görünen iki sivil kıyafetli adamdı.

“Güvenlik önlemleri için kusura bakma” dedi Harry, kelepçeyi başıyla göstererek. “İzin almamın tek yolu buydu.”

Raskol omuzlarını kaldırdı. “Birbirimize kelepçelenmiş olmamız asıl seni rahatsız ediyor bence Harry.”

Futbol sahasıyla karavanlara doğru grup halinde yürüdüler. Harry, Raskol'la birlikte küçük karavana girerken polislere dışarıda beklemelerini işaret etti.

Simon içeride bekliyordu. Bir şişe Calvados ve üç bardak çıkarmıştı. Harry başını hayır anlamında salladı, kelepçeyi çözdü ve kanepeye oturdu.

“Geri gelmek güzel mi?” diye sordu Harry.

Raskol yanıt vermedi; Harry adamın siyah gözleriyle karavanı incelemesini seyretti. Onun yatağın yukarısındaki fotoğrafa, ağabeyiyle çekilmiş fotoğrafına odaklandığını gördü. Adamın zarif ağzının hafifçe kıvrıldığını görür gibi oldu.

“On ikiye kadar Botsen'e geri döneceğimize söz verdim, o yüzden bir an önce konuya girelim” dedi Harry. “Anna Bethsen'i Alf Gunnerud öldürmedi.”

Simon, Harry'ye bakmakta olan Raskol'a baktı.

“Arne Albu da öldürmedi.”

Çöken sessizlikte, Finnmarkgata'dan gelen trafik gürültüsü belirginleşti. Raskol geceleri hücrelerinde yatarken trafik gürültüsünü özleyiyor muydu? Ağabeyinin diğer yataktan gelen düzenli nefes seslerini, kokusunu özleyiyor muydu? Harry, Simon'a döndü: “Bizi yalnız bırakır mısınız?”

Simon'un dönüp baktığı Raskol başını hafifçe sallayarak onay verdi. Simon çıkarken kapıyı arkasından kapadı. Harry ellerini kavuşturup gözlerini kaldırdı. Raskol'un gözleri parlaktı; adam için için yanıyordu sanki.

“Bunu zaten biliyordun, değil mi?” dedi Harry alçak sesle.

Raskol avuçlarını birleştirdi; bu ilk bakışta huzur belirtisi gibi görünse de, adamın beyazlaşmış parmak uçları durumun öyle olmadığını göstergesiydi.

“Belki de Anna, Sun Tzu’yu okumuştur” dedi Harry. “Ve savaşın ilk kuralının hile olduğunu biliyordu. Yine de bana çözümü verdi. Şifreyi çözemedim o kadar. S²MN. Bana ipucu bile verdi; retinanın her şeyi ters gösterdiğini, o yüzden nesnelere asıl halini görmek için aynaya bakmam gerektiğini söyledi.”

Raskol gözlerini kapamıştı. Dua eder gibiydi. “Annesi güzel ve deliydi” diye fısıldadı. “Anna ikisini de aldı.”

“Sen şifreyi epey önce çözdün” dedi Harry. “Anna’nın imzası S²MN’ydi. 2’yi de S olarak düşünürsek, üç tane sesli harf eksik. Soldan sağa S-S-M-N diye okunuyor, ama aynada N-M-S-S’ye dönüşüyor; yani sesli harfleri de ekleyince NeMeSiS oluyor. İntikam tanrıçası. *Anna* bana söylemişti. Başyapıtıydı o. Onunla hatırlanmak istiyordu.”

Harry bunları hiç muzafferce olmayan bir sesle söylemişti. Gerçekleri dile getiriyordu sadece. Karavan iyice daralıyordu sanki.

“Gerisini de anlat” diye fısıldadı Raskol.

“Kendi başına bulabilirsin herhalde.”

“Anlat!”

Harry masanın yukarısındaki, şimdiden buğulanmış olan küçük, yuvarlak pencereye baktı. Bir lomboz. Bir uzay gemisi. Buğuyu silse aslında uzayda olduklarını, At Başı Nebulası’nda uçan bir karavanın içindeki iki yalnız astronot olduklarını keşfedeceklerini hayal etti. Şimdi anlatacaklarından çok daha fantastik olmazdı bu.

45
Savaş Sanatı

Raskol dikeldi ve Harry anlatmaya başladı:

“Bu yaz komşum Ali Niyazi’ye bir mektup geldi; mektubu yazan kişi, yıllar önce binada oturduğunu ve aidat borcu olduğunu iddia ediyordu. Ali onun ismini binada oturmuş kişilerin listesinde bulamayınca, ona boş vermesini yazdı. Adamın ismi Eriksen. Dün Ali’yi arayıp, o mektubu bulmasını söyledim. Adam Sorgenfrigata 17 numarada oturuyormuş. Astrid Monsen, bu yaz birkaç gün boyunca Anna’nın posta kutusunda başka birinin isim etiketini gördüğünü söyledi. Etiket Eriksen ismi yazılıymış. O mektup neden gönderilmişti? Anahtarcıyı aradım. Dairemin anahtarının bir kopyasının yaptırılması için sipariş almışlar. Belgeleri bana faksladılar. İlk fark ettiğim şey şu oldu ki, sipariş Anna’nın ölümünden bir hafta önce verilmiş. Sipariş dilekçesinde Ali’nin, apartman yöneticisinin ve bizim kooperatifle çalışan anahtarcının imzaları var. Bunlar sahte imzalar ve fena değil. Aldığı mektuplardaki imzaları taklit eden vasat bir ressamın elinden çıkmış gibiler. Ama anahtarcıyı kandırmaya yeterdi; adam Trioving’e Harry Hole’un daire anahtarının bir kopyasını sipariş etti hemen. Harry Hole’un anahtarı bizzat teslim alması, kimlik göstermesi ve imza atması da gerekiyordu; bu yüzden de Harry’nin Anna’nın yedek anahtarını aldığını sanması gerekiyordu. İnsan gülmekten ölebilir, değil mi?”

Raskol kendine hâkim olmakta hiç zorlanmıyor gibiydi.

“Anna buluşmamızla akşam yemeği arasında her şeyi ayarladı. Mısır’daki bir sunucuyu kullanan bir e-posta hesabı açtı ve dizüstü bilgisayarda e-postalar yazıp, gönderilme tarihlerini ayarladı. Gündüz bizim bodrumun kapısını açıp depo odamı buldu. Aynı anahtarla daireme girip, Alf Gunnerud’un evine yerleştirebileceği, kolayca tanınabilir bir kişisel eşya aradı. Kız kardeşimle çekilmiş fotoğrafımı seçti. Sonra torbacı olan eski sevgilisini ziyaret etti. Alf Gunnerud onu tekrar gördüğüne biraz şaşırması olmalı. Anna ne istiyor olabilirdi ki? Belki de bir tabanca satın veya ödünç almak? Anna, Gunnerud’da şu an Oslo’da sürüsüne bereket gibi görünen o seri numarası silinmiş tabancalardan bir tane bulunduğunu biliyordu çünkü. Adam tabancayı, Beretta M92F’yi Anna’ya verdi; bu arada Anna tuvalete gitti. Orada epey kaldı. Sonunda çıktığında da apar topar gitti. Büyük ihtimalle böyle olmuştur.”

Raskol çenesini öyle sıktı ki, Harry adamın dudaklarının incelendiğini gördü. Geriye yaslandı. “Bir sonraki işi Albu’nun yazlığına gizlice girip oraya dairesinin anahtarını yerleştirmektir. Bu çocuk oyuncu gibiydi; ne de olsa yazlığın anahtarının dışarıdaki lambanın içinde olduğunu biliyordu. Vigdis’le çocukların fotoğrafını albümden alıp yanında götürdü. Artık her şey hazır. Tek yapması gereken beklemektir. Harry’nin akşam yemeğine gelmesini. Mönüde Japon biberli tom yam çorbası ve morfin hidrokloritli kola vardı. Bu morfin hidroklorit son derece popüler bir tecavüz ilacı, çünkü sıvı ve neredeyse tatsız olmasının yanı sıra oldukça etkili ve dozunu ayarlamak basit. Kurban uyandığında hafızasında büyük bir boşluk olduğunu fark eder ve bunu alkole yorar, çünkü akşamdan kalmış gibidir. Aslında tecavüze uğradığım söylenebilir birçok açıdan. Kafam öyle bulanıktı ki Anna ceket cebimden cep telefonumu alıp beni kapı dışarı etmekte zorlanmadı. Ben gittikten sonra o da çıktı ve bodrumdaki odama gidip cep telefonunu dizüstü bilgisayara bağladı. Dönerken apartman merdivenini usulca çıktı. Astrid Monsen onu duyduysa da üçüncü kattaki Bayan Gundersen sandı. Anna kurduğu mekanizmayı kendi haline bırakmadan önce son bir şey yaptı. Vakayla resmi ya da gayriresmi olarak bizzat ilgileneceğimi bildiğinden, bana iki *patrin* bıraktı. Tabancayı sağ eliyle tuttu, çünkü solak

olduğundan haberdar olduğumu biliyordu. Ayrıca fotoğrafı ayakkabısının içine koydu.”

Raskol’un dudakları kımıldadı, ama aralarından ses çıkmadı.

Harry elini yüzünde gezdirdi. “Başyapıtın son fırça darbesi, bir tabancanın tetiğini çekmekti.”

“Ama neden?” diye fısıldadı Raskol.

Harry omuz silkti. “Anna uçlarda yaşayan bir insandı. Yaşama sebebini elinden aldıklarını düşündüğü insanlardan intikam almak istiyordu. Yaşama sebebi aşktı. Suçlularsa Albu, Gunnerud ve bendim. Ve senin ailen. Kısacası: Kazanan nefret oldu.”

“Saçma” dedi Raskol.

Harry dönüp, Raskol’la Stefan’ın fotoğrafını duvardan indirdi ve aralarındaki masaya koydu. “Senin ailede kazanan hep nefret olmadı mı Raskol?”

Raskol başını geriye atarak içkisini fondıpladı. Sonra sırtıttı.

Harry daha sonraki birkaç saniyeyi, ileriye hızlı oynatılan bir videoyu izlemiş gibi hatırlayacaktı. O birkaç saniyenin sonunda yerde yatıyordu, Raskol arkadan boğazına sarılmıştı, gözlerine alkol dökülmüştü, burnunda Calvados kokusu vardı ve boynuna kırık bir şişenin sivri kenarı yaslıydı.

“Dünyada yüksek tansiyondan daha tehlikeli tek bir şey vardır *Spiuni*” diye fısıldadı Raskol. “Düşük tansiyon. O yüzden hiç kımıldama.”

Harry yutkunup konuşmaya çalıştı, ama Raskol boğazını iyice sıkınca inledi.

“Sun Tzu sevgi ve nefret konusunda son derece nettir *Spiuni*. Sevgi de nefret de savaş kazandırır. Onlar Siyam ikizleri gibidir, birbirlerinden ayrılamazlar. Hiddet ve merhametse kaybettirir.”

“Öyleyse ikimiz de kaybetmek üzereyiz” diye inledi Harry.

Raskol, Harry’nin boğazını daha güçlü sıktı tekrar. “Benim Anna’m asla ölmeyi seçmezdi.” Sesi titriyordu. “Hayatı severdi o.”

Harry hırıltılı sesle konuştu: “Senin... özgürlüğü... sevdiğin... gibi... mi?”

Raskol kolunu gevşetince Harry sızlayan ciğerlerini havayla doldurdu hırıldayarak. Kalbi başının içinde atıyordu, ama dışarıdaki trafiğin gürültüsü geri gelmişti.

“Sen seçimini yaptın” dedi Harry güç bela. “Kefaret ödemek için polise teslim oldun. Başkalarına anlaşılmaz gelebilir, ama senin kararındı. Anna da aynı şeyi yaptı.”

Raskol kımıldamaya çalışan Harry’nin boynuna şişeyi bastırdı. “Benim sebeplerim vardı.”

“Biliyorum” dedi Harry. “Kefaret ödemek, neredeyse intikam almak kadar güçlü bir içgüdüdür.”

Raskol karşılık vermedi.

“Beate Lönn’ün de bir karar verdiğini biliyor muydun? Babasını hiçbir şeyin geri getirmeyeceğini anladı. Hiddeti tükendi. Sana baş sağlığı dilediğini ve seni affettiğini söylememi istedi benden.” Harry’nin derisine sivri cam sürtündü. Kaba kâğıda dolmakalemle yazılıyormuş gibi ses çıktı. Son sözcük, tereddütle yazılıyordu sanki. Sadece nokta eksikti. Harry yutkundu. “Şimdi karar verme sırası sende Raskol.”

“Ne karar verecekmişim *Spiuni*? Senin ölüp ölmeyeceğine mi?”

Harry derin bir soluk alarak paniğini dizginlemeye çalıştı. “Beate Lönn’ü özgür kılıp kılmamaya. Babasını vurduğun gün olanları ona anlatıp anlatmamaya. Kendini özgür kılıp kılmamaya.”

“Kendimi mi?” Raskol hafifçe güldü.

“Onu buldum” dedi Harry. “Daha doğrusu Beate Lönn buldu.”

“Kimi?”

“Göteborg’da yaşıyor.”

Raskol gülmeyi kesiverdi.

“On dokuz yıldır orada yaşıyor” diye devam etti Harry. “Anna’nın gerçek babasının sen olduğunu keşfettiğinden beri.”

“Yalan söylüyorsun” diye haykıran Raskol, şişeyi başının üstüne kaldırdı. Ağzının kurduğunu hisseden Harry gözlerini kapadı. Onları tekrar açtığında, Raskol’un cam gibi gözlerini gördü. Birlikte nefes alıp veriyorlardı; göğüsleri birlikte inip kalkıyordu.

“Peki ya... Maria?” diye fısıldadı Raskol.

Harry ancak ikinci denemesinde konuşabildi. “Ondan haber alan yok. Biri Stefan’a yıllar önce onu Normandiya’da, bir gezgin grupta gördüğünü söylemiş.”

“Stefan mı? Onunla konuştun mu?”

Harry başıyla onayladı.

“Senin gibi bir *Spiuni*’yle neden konuşmak istesin ki?”

Harry omuz silkmeye çalıştı, ama kımıldayamadı. “Kendisine sor...”

“Kendisine...” Raskol, Harry’ye hayretle bakakaldı.

“Simon dün onu getirmeye gitti. Stefan şu an yan karavanda oturuyor. Hakkında bazı suçlamalar var, ama polislere ona el sürmemelerini tembihledim. Seninle konuşmak istiyor. Gerisi sana kalmış.”

Harry elini şışeyle boynunun arasına soktu. Raskol onu durdurmaya çalışmadı ve ayağa kalktı. “Bunu neden yaptın *Spiuni*?” diye sordu sadece.

Harry omuz silkti. “Sen Moskova’daki yargıçların Oleg’i Rakel’e vermelerini sağladın. Ben de sana aileden geriye kalan tek kişiye tutunma şansını veriyorum.” Ceket cebinden çıkardığı kelepçeyi masaya koydu. “Kararın ne olursa olsun, artık ödeştik.”

“Ödeştik mi?”

“Sen ailemin geri gelmesini sağladın. Ben de senin için aynısını yapıyorum.”

“Ne dediğini anlıyorum Harry, ama bunun anlamı nedir?”

“Anlamı şu ki, Arne Albu’nun öldürülmesiyle ilgili bildiğim her şeyi anlatacağım. Sonra da elimizdeki bütün kanıtlarla senin peşine düşeceğiz.”

Raskol tek kaşını kaldırdı. “O işin peşini bıraksan senin için daha kolay olur *Spiuni*. Nasılsa aleyhimde kanıt bulamayacaksın, yani uğraşmana ne gerek var?”

“Çünkü biz polisiz” dedi Harry. “Kıkırdayan cariyeler değil.”

Raskol gözlerini ayırmadan ona baktı. Sonra hafifçe eğilerek veda etti.

Harry kapı eşiğindeyken arkasına döndü. Plastik masada, gölgede oturan zayıf adam yüzünü elleriyle gizliyordu.

“Gece yarısına kadar vaktin var Raskol. Sonra polisler seni geri götürecekler.”

Finmarkgata’daki trafik gürültüsünü yaran bir ambulans sireni sesi, saf bir notayı ararcasına alçalıp yükseliyordu.

46
Medea

Harry yatak odası kapısını dikkatle iterek açtı. Hâlâ parfüm kokusu alabiliyordu sanki, ama bu çok hafif kokuyu sahiden alıp almadığından emin olamadı. Odanın ortasındaki büyük yatak, Roma kadırgası gibiydi. Harry yatağa oturdu ve parmaklarını soğuk, beyaz çarşafta gezdirirken gözlerini kapadı. Parmaklarını çarşafın kıvrımlarında gezdirdi yavaşça. Anna o akşam kendisini burada mı – böyle mi– beklemişti? Zil çaldı öfkeyle. Harry saatine baktı. Saat tam yediydi. Gelen Beate’ydi. Birkaç dakika sonra da Aune zile bastı; merdiveni çıkarken gerdanı kızardı. Beate’ye nefes nefese “Selam” demesinden sonra üçü hep birlikte oturma odasına geçtiler.

“Bu üç portrenin kimleri temsil ettiğini biliyorsunuz yani.” dedi Aune.

“Şu Arne Albu” dedi Beate, soldaki tabloyu göstererek. “Ortadaki Harry, sağdaki de Alf Gunnerud.”

“Etkileyici” dedi Aune.

“Eh” dedi Beate. “Bir karınca, yuvasındaki diğer milyonlarca karıncanın yüzlerini birbirinden ayırt edebilir. Vücut ağırlıklarımıza göre oranlama yapıldığında, onun *fusiform gyrus*’u benimkinden çok daha büyüktür.”

“Öyleyse korkarım ki benimki hiç gelişmemiş” dedi Aune. “Sen bir şey görebiliyor musun Harry?”

“Bu tabloları ilk gördüğüm zamankinden daha çok şey görüyorum kesinlikle. Artık bu üçünün, Anna’nın suçladığı kişiler olduklarını biliyorum.” Harry üç lambayı tutan kadın heykeline döndü. “Nemesis, adalet ve intikam tanrıçası.”

“Romalılar onu Yunanlardan aşırıdılar” dedi Aune. “Teraziye dokunmadılar, kırbacın yerine kılıç koydular ve kadının ismini Justitia olarak değiştirdiler.” Lambaya yaklaştı. “MÖ 600’de, kana kan sisteminin iyi işlemediğini düşünmeye başlayıp bireyden intikam alınmasını kamusal bir mesele haline getirmeye karar verdiklerinde, modern hukuk devletinin sembolü bu kadın oldu.” Soğuk, bronz kadını okşadı. “Kör adalet. Soğukkanlılıkla alınan intikam. Uygarlığımız bu kadına uzanıyor. Güzel bir kadın, değil mi?”

“Elektrikli sandalye kadar güzel” dedi Harry. “Anna intikamını pek soğukkanlılıkla almadı ama.”

“Aslında soğukkanlıydı bir bakıma” dedi Aune. “Hem planlı, hem de hisleriyle hareket etti. Çok duyarlı bir insandı herhalde. Psikolojik açıdan hasarlıydı tabii, ama hepimiz öyleyiz. Temelde bütün mesele hasarın boyutu.”

“Anna nasıl bir hasar görmüştü peki?”

“Onunla tanışmadığım için ancak tahminde bulunabilirim.”

“Devam et öyleyse” dedi Harry.

“Eski tanrılardan söz açılmışken, Narkissos’u duymuşsunuzdur; hani şu kendi görüntüsüne tutkun

olan, kendine bakmadan duramayan Yunan tanrısını? Freud psikolojiye narsist kavramını kazandırdı; kendi eşsizliğini abartan, sınırsız başarı hayalini takıntı haline getiren insanlara narsist denir. Narsist insanın kendisine hakaret eden kişilerden intikam alma ihtiyacı, diğer bütün ihtiyaçlarından güçlüdür. Buna ‘narsist hiddeti’ denir. Amerikalı psikoanalist Heinz Kohut, böyle bir insanın kendisine yapılan bir hakaretin –ki bize önemsiz bir şey gibi gelebilir– intikamını almak için elindeki tüm imkânları kullanacağından bahseder. Örneğin yüzeysel bakınca standart görünen bir reddediş, narsistin intikam almak için kompülsif bir kararlılıkla bıkmadan usanmadan çalışmasına ve gerekirse ölüme yol açmasına sebep olabilir. “

“Kimin ölümüne?” diye sordu Harry.

“Meseleye karışmış herkesin.”

“Bu delilik” diye bağırdı Beate.

“Ben de onu diyorum ya” dedi Aune istifini bozmadan.

Yemek odasına geçtiler. Aune uzun, dar, meşe masanın eski, yüksek sandalyelerinden birinin sağlamlığını sınıadı. “Artık böyle sandalyeler yapmıyorlar.”

Beate inledi. “Ama sırf intikam almak için... neden *intihar* etsin ki? Başka yollar vardı mutlaka.”

“Elbette” dedi Aune. “Ama intihar başlı başına bir intikam eylemidir çoğunlukla. Seni hayal kırıklığına uğratmış insanların suçluluk duymalarını istersin. Anna biraz abarttı o kadar. Hem artık yaşamak istemediğini düşünmek için birçok sebep var. Yalnızdı, sevgilileri ve ailesi tarafından terk edilmişti. Başarısız bir sanatçıydı; uyuşturuculardan medet ummuş, ama bu da işe yaramamıştı. Kısacası son derece hayal kırıklığına uğramış, mutsuz, intiharını ve intikamını uzun uzadıya planlamış bir insandı.”

“Ahlaki kaygılar duymadan mı?” diye sordu Harry.

“Ahlak konusu ilginç tabii.” Aune kollarını kavuşturdu. “Toplumumuz yaşamamızı ahlaki bir görev olarak dayatır ve dolayısıyla intiharı lanetler. Ama Anna Antikçağ’a hayrandı besbelli ve Yunan filozoflar herkesin ne zaman öleceğini bizzat seçme hakkına sahip olduğunu düşünürlerdi. Nietzsche de bireyin intiharı seçebilmesinin tamamen ahlaki bir hak olduğu kanısındaydı. *Freitod* yani gönüllü ölüm terimini kullandı.” Aune işaretparmağını kaldırdı. “Ama Anna’nın bir başka ahlaki ikileme yüzleşmesi gerekiyordu. İntikamla. O bir Hıristiyan’dı ve Hıristiyan etiği intikam alınmamasını talep eder. Buradaki paradoks, Hıristiyanların intikamcılarının en büyüğü olan bir Tanrı’ya tapmalarıdır elbette. Tanrı’ya karşı gelersen sonsuza dek cehennemde yanarsın; bana sorarsanız, işlenen suça kıyasla son derece ağır bir intikam bu; Uluslararası Af Örgütü’ne başvursak yeridir yani. Ve eğer...”

“Belki de Anna nefret doluydu sadece?”

Aune’yla Harry, Beate’ye doğru döndüler. Kadın başını kaldırıp onlara korkuyla, kelimeler ağzından kaçmışçasına baktı.

“Ahlak” diye fısıldadı. “Hayat sevgisi. Aşk. Bunları geçin; en güçlü duygu nefrettir.”

47

Yakamoz

Açık pencerenin önünde duran Harry, uzaklaşan ambulansın siren sesinin şehrin gürültüsünde giderek hafiflemesini dinliyordu. Rakel'e babasından kalan ev, Harry'nin bahçedeki uzun çam ağaçlarının arasından seçebildiği ışıktan halıda olup biten her şeyin epey üstündeydi. Harry ağaçlara bakmaktan hoşlanıyordu, ne kadar zamandır orada olduklarını merak ediyordu ve bunu düşündükçe sakinleştiğini hissediyordu. Şehrin yakamoza çok benzeyen ışıkları da huzur vericiydi. Harry yalnızca bir kez yakamoz görmüştü, bir gece dedesiyle birlikte Svartholmen'da fenerle pavurya avına çıktığında. Yalnızca o gece görmüştü, ama asla unutmuyacaktı. Her geçen sene parlaklaşan ve daha gerçek hale gelen şeylerden biriydi yakamoz. Her şey öyle değildi. Anna'yla birlikte kaç gece geçirmişti? Kaç kere Danimarkalı kaptanın teknesine atlayıp da akıllarına esen yere gitmişlerdi? Harry hatırlayamıyordu. Geri kalanını da unutacaktı yakında. Üzücü müydü bu? Evet. Üzücü ve gerekliydi.

Yine de Harry, Anna'nın iki görüntüsünün belleğinden asla tamamen silinmeyeceğini biliyordu. Birbirinin neredeyse aynısı iki görüntü; ikisinde de kadının gür saçları yastığa siyah bir yelpaze gibi yayılmıştı, gözleri fal taşı gibi açıktı ve bir eli beyaz, bembeyaz çarşafı kavramıştı. Fark diğer eldeydi. Görüntülerden birinde Anna, Harry'nin elini tutuyordu; diğerkindeyse tabanca tutuyordu.

“Pencereyi kapatır mısın?” dedi Rakel arkadan. Kanepede oturuyordu, bacaklarını altında toplamıştı, elinde bir kadeh şarap vardı. Oleg az önce Harry'yi Tetris'te ilk kez yendikten sonra mutlu mutlu yatağa gitmişti; Harry bir dönemin geri dönülmez şekilde kapanmış olmasından korkuyordu.

Haberlerde yeni bir şey yoktu. Her zamanki şeyler: Doğu'ya karşı haçlı seferi, Batı'ya karşı misillemeler. Televizyonu kapatıp Stone Roses çalmışlardı; Harry, Rakel'in albüm koleksiyonunda bu grubu görünce şaşırmış ve sevinmişti. Gençlik. Harry'nin o zamanlar en sevdiği şey küstah ve sert tavırlı İngiliz gençlerin gitar çaldıklarını görmektir. Şimdiyse Kings of Convenience'ı seviyordu, çünkü şarkılarını dosdoğru söylüyorlardı ve zekâ açısından Donovan'dan hallice gibiydiler. Stone Roses'ı ise kısık sesle dinliyordu. Acı ama gerçek. Belki de gerekli. Her şey döngüsel. Harry pencereyi kaparken, ilk fırsatta Oleg'i bir adaya götürüp ona fener ışığında pavurya göstereceğine söz verdi kendine.

“Down, down, down” diye mırıldandı Stone Roses hoparlörlerden. Rakel öne eğilip bir yudum şarap içti. “Çok eski bir hikâyedir” diye fısıldadı. “İki kardeşin aynı kadına âşık olmaları, trajediye davetiye çıkarmaktır.”

Sustular, el ele tutuştular ve birbirlerinin soluklarını dinlediler.

“Onu sevmiş miydin?” diye sordu Rakel.

Harry yanıt vermeden önce çok dikkatli düşündü: “Hatırlamıyorum. Hayatımın o dönemini... pek hatırlamıyorum.”

Kadın onun çenesini okşadı. “Bana tuhaf gelen ne, biliyor musun? Hiç görmediğim, tanımadığım bir kadın senin evine girdi, içeride dolandı ve aynanda üçümüzün Frognerseteren'de çektiğimiz fotoğrafı gördü. Her şeyi berbat edeceğini biliyordu. Siz ikiniz birbirinizi seviyordunuz belki de.”

“Hımm. Ama o, sen ve Oleg’den haberdar olmadan çok önce bütün ayrıntıları planlamıştı bile. Ali’nin imzasını bu yaz aldı.”

“O imzayı taklit etmekte epey zorlanmıştır herhalde; solaktı sonuçta.”

“Bunu düşünmemiştim.” Harry, Rakel’in kucağındaki başını çevirip ona baktı. “Konuyu değiştirelim mi? Babamı arasam ve gelecek yaz onun Andalsnes’teki evini kullanmak istediğimizi söylesem ne dersin? Oranın havası genellikle kötüdür; ama dedemin kayığı var, bir de kayıkhanesi.”

Rakel güldü. Harry gözlerini kapadı. Onun gülüşünü seviyordu. Yanlış adım atmamaya özen gösterirse, o gülüşü daha uzun zaman dinlemesine izin verilirdi belki.

Harry irkilerek uyandı. Telaşla doğruldu ve nefes almaya çabaladı. Rüya görmüştü, ama ne gördüğünü hatırlamıyordu. Kalbi bas davul gibiydi, küt küt atıyordu. Harry yine Bangkok’taki yüzme havuzunda, su altında olduğunu mu görmüştü? Veya SAS otelinde katille yüzleştiğini? Baş ağrıyordu.

“Ne oldu?” diye mırıldandı Rakel karanlığın içinden.

“Hiç” diye fısıldadı Harry. “Sen uyumaya devam et.”

Kalkıp banyoya gitti ve bir bardak su içti. Aynadan bakan somurtkan yüzü kül rengiydi. Dışarıda bora esiyordu. Bahçedeki büyük meşe ağacının dalları duvara sürtünüyordu. O dallar Harry’nin omuzlarını dürtüyordu sanki. Ensesini gıdıklayıp, tüylerini diken diken ediyordu. Harry bardağını tekrar doldurup yavaşça su içti. Birden hatırladı. Rüyasında ne gördüğünü. Okul çatısında oturan, bacaklarını aşağı sarkıtmış bir oğlan çocuğu. Derse girmeyi reddeden. Ödevlerini erkek kardeşine yaptıran. Çocukken birlikte oyun oynadıkları yerleri, kardeşinin âşık olduğu kadına gösteren. Harry trajediye çıkarılan bir davetiyeyi görmüştü rüyasında.

Yorganın altına usulca döndüğünde Rakel uyuyordu. Harry tavana bakarak şafağı beklemeye başladı.

Komodindeki saat 05.03’ü gösterirken daha fazla dayanamayıp kalktı, numara sorgulama hattını aradı ve Jean Hue’nun telefon numarasını yazdı.

48

Heinrich Schirmer

Beate kapı zilinin üçüncü çalışıyla uyandı.

Dönüp saate baktı. Beşi çeyrek geçiyordu. Yatakta yatarak, ne yapacağına karar vermeye çalıştı... Tom'a cehenneme gitmesini mi söylemeliydi, yoksa evde yokmuş numarası mı yapmalıydı? Zil adamın pes etmeyeceğini açıkça gösteren bir şekilde tekrar çalındı.

İç geçirerek ayağa kalkıp sabahlığına sarındı. İnterkom telefonunu açtı.

“Evet?”

“Gecenin köründe geldiğim için kusura bakma Beate. Veya sabahın köründe.”

“Cehenneme git Tom.”

Uzun bir sessizlik oldu.

“Ben Tom değilim” dedi ses. “Harry’yim.”

Beate usulca küfredip kapı düğmesine bastı.

“Daha fazla yatamadım” dedi Harry içeri girerken. “İnfaz-cı’yla ilgili.”

Beate yatak odasına dalarken Harry kanepeye çöktü.

“Dediğim gibi, Waaler’le ne yaptığın beni ilgilendirmez...” diye seslendi, açık yatak odası kapısına doğru.

“Aynen öyle, seni ilgilendirmez” diye seslendi Beate. “Bu arada o açığa alındı.”

“Biliyorum. Alf Gunnerud’la yaptığım görüşme yüzünden SEFO Kurulu’na ifade vermeye çağırıldım.”

Kadın üstünde beyaz tişört ve kot pantolonla geri gelip Harry’nin karşısında durdu. Harry başını kaldırıp ona baktı.

“Onunla konuşmuyorum artık” dedi Beate.

“Ya?”

“O tam bir piç. Ama bu, senin herkese her şeyi söyleyebileceğin anlamına gelmez.”

Harry başını yana eğip tek gözünü kıstı.

“Tekrarlayayım mı?” diye sordu Beate.

“Hayır” dedi Harry. “Mesajı aldım galiba. Peki ya herkese değil de bir arkadaşına söylersen?”

“Kahve?” Ama Beate’nin yüzü, daha mutfağa varmadan kızardı. Harry ayağa kalkıp onun peşinden gitti. Küçük masanın yanında tek bir sandalye vardı. Duvardaki gül rengi, ahşap levhada eski bir Hávamál şiiri yazılıydı:

*Her kapı eşiğinde,
içeri girmeden önce,
etrafa bakınmalı,
etrafa göz atmalı,
çünkü içeride, yerde
bir düşman
oturuyor olabilir.*

“Rakel’in dün gece söylediği iki şey beni düşündürdü” dedi Harry lavaboya yaslanarak. “Birincisi, iki kardeşin aynı kadını sevmelerinin trajediye davetiye çıkarmak olduğunu söyledi. İkincisi, Anna’nın herhalde Ali’nin imzasını taklit etmekte epey zorlandığını, çünkü solak olduğunu söyledi.”

“Ha, evet?” Kadın kahve makinesine bir kaşık kahve koydu.

“Lev’in defterleri. Onları Trond Grette’den almıştın, intihar notundaki elyazısıyla karşılaştırmak için. Onlar hangi dersin defterleriydi, hatırlıyor musun?”

“O kadar dikkatli bakmadım. Lev’in olup olmadıklarını kontrol ettiğimi hatırlıyorum sadece.” Kadın makineye su döktü.

“Norveççe dersiydi” dedi Harry.

“Olabilir” dedi kadın ona dönerek.

“Öyleydi” dedi Harry. “*Kripos*’tan Jean Hue’nun yanından geliyorum.”

“Elyazısı uzmanının mı? Gecenin köründe onun evine mi gittin?”

“Evinden çalışıyor ve gayet anlayışlı davrandı. Defterdeki ve intihar mektubundaki yazıları şununla karşılaştırdı.” Harry bir kâğıt yaprağını açıp bulaşıklığının üstüne koydu. “Kahve uzun sürer mi?”

“Acelen ne?” diye sordu Beate kâğıdın üstüne eğilirken.

“Bir sürü işimiz var” dedi Harry. “Önce senin bütün banka hesaplarını tekrar kontrol etmen gerekiyor.”

Seyahat acentesi Brastour’un iki çalışanından biri ve müdürü olan Else Lund’a, arada sırada gecenin bir vakti telefon gelirdi; Brezilya’da soyulmuş ya da pasaport ve biletlerini kaybetmiş müşteriler, aradaki zaman farkını hesaba katmadan kadını cep telefonundan ararlardı. Dolayısıyla kadın uyuyacağı zaman cep telefonunu kapatıyordu. Saat beş buçukta ev telefonunun çalmasına ve

hattın diğer ucundan gelen sesin ona bir an önce ofise gelmesini söylemesine bu yüzden çok sinirlendi. Konuşan kişinin polis olduğunu eklemesi, kadının öfkesini pek azaltmadı.

“Umarım ölüm kalım meselesidir” dedi Else Lund.

“Öyle” dedi ses. “Ölüm meselesi daha çok.”

Rune Ivarsson işe ilk gelen kişiydi her zamanki gibi. Pencereden dışarı baktı. Koca katta tek başına olmayı, sakinliği seviyordu; ama erken gelmesinin sebebi bu değildi. Diğerleri işe geldiklerinde Ivarsson önceki akşam ulaşan bütün fakslarla raporları ve günlük gazeteleri okumuş olurdu, dolayısıyla da güne bir sıfır önde başlardı. Patron hep bir adım önde olmalıydı... daha iyi bir bakış açısına sahip olabilmek için. Bölümdeki altları onun kendilerinden bilgi gizlediğinden yakınıyorlardı, çünkü bilginin güç olduğunu ve bir yönetim takımının bir vakanın çözülmesini sağlayacak yoldan gidebilmek için güç sahibi olması gerektiğini anlamıyorlardı. Ivarsson’un İnfazcı vakası üstünde çalışan herkesin doğrudan kendisine rapor vermesini emretmesinin sebebi tam da buydu, altların sürece dahil olduklarını hissetmelerinden başka bir amacı olmayan bitmek bilmez toplantılar yapmaktansa, bilginin ait olduğu yerde kalmasını sağlamaktı. Şu an kendisinin Bölüm Şefi olarak kararlılıkla, inisiyatif kullanarak harekete geçmesi önemliydi. Lev Grette’yle ilgili bilgilerin kendisi sayesinde keşfedildiği düşünülün diye elinden geleni yaptıysa da, o bilgilerin elde edilme şeklinin otoritesini sarstığını biliyordu. Bir Bölüm Şefi’nin otoritesi kişisel prestijle ilgili değildir, bütün polis kuvvetlerini ilgilendiren bir meseledir, demişti kendine.

Kapı çalındı.

Ivarsson kapıda beliren solgun yüze “Erken kalkmayı sevdiğini bilmiyordum Hole” dedi, önündeki faksı okumayı sürdürerek. Bir günlük gazete, kendisiyle İnfazcı avıyla ilgili yapılan bir röportajın son halini göndermişti. Ivarsson röportajdan hoşlanmamıştı. Doğruya doğru, söylemediği sözler yazmamışlardı; ama yine de onu kaçamak konuşuyormuş ve âcizmiş gibi göstermeyi başarmışlardı. Neyse ki fotoğraflar iyiydi. “Ne istiyorsun Hole?”

“Altıncı katta toplantı düzenleyeceğimi söylemek istiyorum sadece. Gelmek isteyebilirsin diye düşündüm. Bogstadveien’deki şu sözde banka soygunuyla ilgili. Başlamak üzereyiz.”

Ivarsson okumayı kesti ve gözlerini kaldırıp baktı. “Toplantı mı düzenliyorsun? İlginç. Kimden izin aldığını sorabilir miyim Hole?”

“Kimseden.”

“Kimseden.” Ivarsson kısa bir martı kahkahası attı. “Öyleyse git de onlara toplantının öğleden sonraya ertelendiğini söyle. Görüyorsun ya, şu an okumam gereken bir sürü rapor var. Anladın mı?”

Harry başını yavaşça sallayarak onayladı; meseleyi enine boyuna tartıyordu sanki. “Anladım. Ama bu Cinayet Masası’nı ilgilendiren bir mesele ve şimdi başlıyoruz. Sana rapor okumada iyi şanslar.”

Harry’nin sırtını döndüğü anda Ivarsson yumruğunu masaya vurdu.

“Hole! Bana öyle sırtını dönme! Bu departmanda toplantıları *ben* düzenlerim. Özellikle de soygun vakası söz konusuysa. Anladın mı?” PAS’ın yüzünün ortasındaki, ıslak ve kırmızı alt dudağı titriyordu.

“Dikkat ettiysen *sözde* banka soygunu demiştim Ivarsson.”

“Eee, ne demek istiyorsun yani?” Adamın sesi tizleşmişti.

“Bogstadveien’deki soygun aslında soygun değildi diyorum” dedi Harry. “Titizce planlanmış bir cinayetti.”

Pencerenin yanında duran Harry, karşıdaki Botsen Hapishanesi’ne baktı. Gün gıcırdayan bir el arabası gibi gönülsüzce başlamıştı. Ekeberg’in üstünde yağmur bulutları, Grönlandsleiret’te de siyah şemsiyeler vardı. Harry’nin arkasında toplanmışlardı: Gömüldüğü koltukta esneyen Bjarne Möller; Ivarsson’la gülümseyerek çene çalan Emniyet Müdürü; kollarını kavuşturmuş olan sessiz ve sabırsız Weber; not defterini hazır tutan Halvorsen ve kaygıyla etrafa bakınan Beate Lönn.

49

Stone Roses

Sağanak gün içinde kesildi. Kurşuni bulutların arasında güneş belirdi ve sonra bulutlar son sahnede açılan perdeler gibi aralandı. Mavi gökyüzü birkaç saatliğine görülecekti, sonra da Oslo şehri gri kışlık yorganını başının üstüne çekecekti. Harry zile üçüncü kez basarken, Disengrenda güneşliydi.

Harry teraslı evin karnından gelen bir gurultuyu andıran zil sesini duydu. Komşu evin penceresi pat diye açıldı.

“Trond evde yok” dedi tiz bir ses. Kadının şimdi başka bir kahverengi tonu almış, sarımsı kahverengi cildi, Harry’ye nikotin lekelerini çağrıştırdı. “Zavallı çocuk” diye ekledi kadın.

“Nerede?” diye sordu Harry.

Kadın yanıt niyetine gözlerini devirip, başparmağıyla arkasını gösterdi.

“Tenis kortunda mı?”

Beate gitmeye davrandı, ama Harry olduğu yerde kaldı.

“Son konuşmamızı düşündüm” dedi Harry. “stgeit meselesini. Siz herkesin şaşırđđını, çünkü onun sessiz sakin, kibar bir ocuk olduğunu söylemiştiniz.”

“yle mi demiştim?”

“Peki bu mahalledeki herkes onun işi olduğunu biliyor muydu?”

“Sabahleyin bisikletle gittiğini görmüştük.”

“Kırmızı ceketli miydi?”

“Evet.”

“Lev mi?”

“Lev?” Kadın gülerek başını hayır anlamında salladı. “Lev’den bahsetmiyorum. O tuhaf şeyler yapsa da fesat bir ocuk değildi.”

“Kim yaptı peki?”

“Trond. Ben baştan beri ondan bahsediyordum. Geri geldiğinde yüzü bembeyazdı dedim ya. Trond kan görmeye dayanamaz.”

Rüzgâr şiddetleniyordu. Batıda, patlamış mısırı andıran siyah bulutlar mavi göğü kaplamaya başlamıştı. Esintiler kırmızı killi korttaki su birikintilerini dalgalandırıyor ve topu tekrar servis atışı

yapmak için havaya atan Trond Grette'nin yansımasını siliyordu.

“Selam” dedi Trond; vurduğu top hafifçe kavis çizerek uçtu. Servis kutusunun arkasından beyaz bir tebeşir tozu bulutu havalandı ve seken top tarafından anında dağıtıldı; top ağın diğer yanındaki hayali rakibin erişemeyeceği kadar yükseldi.

Trond, tel çitin dışında duran Harry ile Beate'ye doğru döndü. Üstünde beyaz tenis tişörtü, beyaz tenis şortu, beyaz çoraplar ve beyaz ayakkabılar vardı.

“Kusursuzdu, değil mi?” Gülümsedi.

“Neredeyse” dedi Harry.

Trond sırtıttı ve elini gözlerine siper ederek gökyüzüne bakındı. “Hava bulutlanıyor gibi. Size nasıl yardımcı olabilirim?”

“Bizimle birlikte Emniyet Müdürlüğü'ne gelebilirsin” dedi Harry.

“Emniyet Müdürlüğü'ne mi?” Adam onları şaşkınlıkla süzdü. Daha doğrusu, şaşırılmış görünmeye *çalışıyor* gibiydi. Fal taşı gibi açılan gözleri biraz fazla teatraldı ve sesinde daha önceki sorgulamalarında duymadıkları bir ton vardı. Fazla alçak sesle konuşurken sondaki “mi”yi sesini yükselterek söylemişti. Harry sinirlenmeye başladığını hissetti.

“Hemen şimdi” dedi Beate.

“Evet.” Trond meseleyi yeni anlamışçasına başıyla onayladı ve tekrar gülümsedi. “Elbette.” Banka doğru yürümeye başladı; bankın üstünde gri bir ceketle örtülü bir çift tenis raketi vardı. Adam ayaklarını sürüyerek yürüyordu.

“Kafayı yedi” diye fısıldadı Beate. “Ona kelepçe takayım.”

“Yapma...” diye söze başlayan Harry, kadının kolunu kavradı; ama Beate kapıyı açmış ve içeri girmişti. Zaman yavaşladı, hava yastığı gibi şişti ve Harry'yi hapsederek kımıldayamaz hale getirdi. Beate belindeki kelepçeye el attı. Harry, Trond'un ayakkabılarının sesini duydu. Küçük adımlar. Astronot gibi. Harry'nin eli, ceketinin altında, omuz askılı kılıfında duran tabancaya gitti kendiliğinden.

Beate ancak “Grette, üzgünüm...” diyebilirdi; sonra Trond banka ulaşıp elini ceketin altına soktu. Zaman nefes almaya başlamıştı şimdi, büzülüp genişliyordu. Harry elinin tabancasının kabzasını kavradığını hissetti; bu anla, silahı çıkarıp emniyet kilidini açtıktan sonra nişan alacağı anın arasında sonsuzluk olduğunu biliyordu. Beate'nin kalkmış kolunun altında gün ışığı parıltısı gördü.

“Ben de” dedi Trond, çelik grisi ve zeytin yeşili AG3'ü omuzlarken. Beate bir adım geriledi.

“Canım” dedi Trond usulca. “Hiç kımıldama; birkaç saniye daha yaşamak istiyorsan sakın kımıldama.”

“Hata yaptık” dedi Harry sırtını pencereye dönüp, toplanmış dedektiflere hitap ederek. “Stine Grette’yi Lev değil, kocası Trond Grette öldürdü.”

Emniyet Müdürü’yle Ivarsson konuşmayı kestiler, Möller koltuğunda dikeldi, Halvorsen not tutmayı unuttu ve Weber’in yüzü bile uyuşuk ifadesini yitirdi.

Sonunda sessizliği Möller bozdu. “Muhasebeci mi?”

Harry kendisine inanmadan bakan yüzlere kafa sallayıp onayladı.

“Mümkün değil” dedi Weber. “Elimizde 7-Eleven’in kamera kaydı var, kola şişesindeki parmak izi de var. Katilin Lev Grette olduğu kesin.”

“İntihar mektubundaki elyazısı da var” dedi Ivarsson.

“Hem yanılmıyorsam Raskol’un kendisi soyguncunun Lev Grette olduğunu söyledi” dedi Emniyet Müdürü.

“Vaka çözülmüş gibi görünüyor” dedi Möller.

“İzninizle açıklayayım” dedi Harry.

“Evet, bir zahmet açıkla mısınız?” dedi Emniyet Müdürü.

Artık iyice toplanmış olan bulutlar, Aker Hastanesi’nin üstünden siyah bir savaş donanması gibi geçiyordu.

“Aptalca bir şey yapma Harry” dedi Trond. Silahın namlusunu Beate’nin alnına dayamıştı. “Tabancamı tuttuğunu biliyorum; bırak onu.”

“Yoksa ne yaparsın?” diye sordu Harry tabancasını çekerek.

Trond hafifçe kıkırdadı. “Çok basit. İş arkadaşımı vururum.”

“Karını vurduğun gibi mi?”

“O hak etmişti.”

“Ya? Lev’i senden çok sevdiği için mi?”

“Benim karım olduğu için!”

Harry derin bir nefes aldı. Trond’la arasında Beate duruyordu; ama kadının sırtı dönük olduğundan Harry onun yüz ifadesini göremiyordu. Yapabileceği birkaç şey vardı. Birinci seçenek Trond’a

aptalca ve aceleci davrandığını söylemek ve adamın bunun doğru olduğunu fark etmesini ummaktı. Ama tenis kortuna giderken yanına dolu bir AG3 alan bir adam, onu ne için kullanacağına çoktan karar vermiş olurdu. İkinci seçenek Trond'un sözünü dinleyip tabancayı bırakmak ve öldürülmeyi beklemektir. Üçüncü seçenek Trond'a baskı uygulamak ve onun planına aykırı bir şeyler yapmasını sağlamaktır. Veya gözünü karartıp tetiği çekebilirdi. Birinci seçenektir hayır gelmezdi, ikincisi en kötü seçenektir, üçüncüsüyse... eh, Ellen'in başına gelen şey Beate'nin de başına gelirse, bu vicdan azabıyla yaşayamayacağını biliyordu; tabii kendisinin sağ kalması durumunda.

“Belki de artık karın olmak istemiyordu” dedi Harry. “Öyle mi oldu?”

Trond parmağını tetiğe biraz bastırdı ve Beate'nin omzunun üstünden Harry'yle baktı. Harry içgüdüsel olarak içinden saymaya başladı. “Bin bir, bin iki...”

“Beni terk edebileceğini sanıyordu” dedi Trond alçak sesle. “Oysa ben ona her şeyi vermişim.” Güldü. “Kimseye hayrı dokunmamış, hayatı doğum günü partisi sanan ve bütün hediyelerin kendisine verildiğini düşünen bir adam için beni terk edecekti. Lev soygun yapmazdı. Akli karışıktı sadece.” Trond'un kahkahası, rüzgârda bisküvi kırıntıları gibi savruldu.

“Yine de karın ona gidecekti” dedi Harry.

Trond gözlerini hızlı hızlı kırıştırdı. “Onu seviyormuş. *Seviyormuş*. Evlendiğimiz gün bile beni sevdiğini söylemedi. *Hoşlanıyorum* derdi. Benden *hoşlanıyormuş*. Ama bacaklarını çatıdan sarkıttı diye alkış bekleyen çocuğu seviyordu. Lev'in istediği buydu. Alkışlanmak.”

Aralarında altı metreden az mesafe vardı; Harry, Trond'un namluyu tutan sol elinin eklemlerinin beyazlaştığını gördü.

“Ama senin istediğin bu değildi Trond. Senin alkışa ihtiyacın yoktu, değil mi? Zaferlerinin tadını sessizce çıkarıyordun. Tek başına. Üstgeçitteki gibi.”

Trond altdudağını öne çıkardı. “İtiraf et; bana inandınız, değil mi?”

“Evet, sana inandık Trond. Söylediğin her şeye inandık.”

“Nerede hata yaptım peki?”

“Beate, Trond'la Stine Grette'nin son altı aylık hesap hareketlerini kontrol etti” dedi Harry.

Beate bir kâğıt yığını kaldırıp odadakilere gösterdi. “İkisi de seyahat acentesi Brastour'a ödeme yapmışlar” dedi. “Acente bu yılın mart ayında Stine Grette'nin haziranda São Paulo'ya gitmek için rezervasyon yaptırdığını onayladı; Trond Grette de bir hafta sonra aynı şeyi yapmış.”

“Bütün bunlar Trond Grette'nin bize söyledikleriyle örtüşüyor” dedi Harry. “Tuhaf olan şu: Stine şube müdürü Klementsén'e Yunanistan'a tatile gideceğini söylemiş. Bir de, Trond Grette biletini yola çıkacağı gün satın almış. Evliliklerinin onuncu yılını kutlamak için birlikte tatile çıkan insanlar

normalde bu kadar kötü planlama yapmazlar, değil mi?”

Oda öyle sessizdi ki, koridorun diğer tarafındaki buzdolabının motorunun çalışmaya başladığını duydular.

“Sanki ortada, gideceği yer konusunda herkese yalan söyleyen bir kadın ve onun banka hesabını kontrol eden şüpheli bir koca var. Adam daha sonra Brastour’u arayıp, karısının kaldığı otelin adını öğrendi ve kadını geri getirmek için peşine düştü.”

“Eee?” dedi Ivarsson. “Onu yağız bir adamla mı bastı?”

Harry başını hayır anlamında salladı. “Karısını bulamadı bence.”

“Kontrol ettik; kadın rezervasyon yaptırdığı otelde kalmamış” dedi Beate. “Trond da erken dönmüş.”

“Dahası Trond, São Paulo’da banka kartından otuz bin kron çekmiş. Başta elmas yüzük aldım dedi; sonra da parasız kalan Lev’le buluşup parayı ona verdiğini söyledi. Ama ikisinin de doğru olmadığına eminim. Bence o para, São Paulo’da bulunabilen ve oranın mücevherlerinden bile daha meşhur olan bir hizmet için ödendi.”

“Neymiş bu hizmet?” diye sordu Ivarsson; dayanılmaz hale gelen sessizlik yüzünden sinirlendiği belliydi.

“Kiralık katil hizmeti.”

Harry’nin içinden lafı daha da uzatmak geliyordu, ama Beate’nin fırlattığı bakışı görünce daha şimdiden melodramın dozunu fazla kaçırdığını anladı. “Lev’in bu sonbaharda Oslo’ya geri dönmemesinin sebebi Stine’ydi. Parasız filan değildi ve banka soymak gibi bir niyeti yoktu. Stine’yi Brezilya’ya götürmeye gelmişti.”

“Stine’yi mi?” diye haykırdı Möller. “Kardeşinin karısını mı?”

Harry başıyla onayladı. Dedektifler birbirlerine baktılar.

“Yani Stine kimseye haber vermeden Brezilya’ya mı taşınacaktı?” diye devam etti Möller. “Ailesine, arkadaşlarına söylemeden? İşverenlerine bile haber vermeden?”

“Eh” dedi Harry, “insan hayatını hem polisler, hem de iş arkadaşları tarafından aranan bir banka soyguncusuyla geçirmeye karar vermişse, planlarını ve yeni adresini herkese söylemez. Tek bir kişiye söyledi, Trond’a.”

“Yani en söylenmeyecek kişiye” diye ekledi Beate.

“Trond’la on üç yıl birlikte yaşadıktan sonra, onu artık tanıdığını sanıyordu herhalde.” Harry pencereye gitti. “Onu çok seven, alıngan ama iyi kalpli, güvenilir muhasebeciyi. Sonra olanlar konusunda tahmin yürüteyim biraz.”

Ivarsson burnunu çekti. “Şimdiye kadar yaptığın neydi ki?”

“Lev, Oslo’ya gelince Trond onunla temas kurdu. Yetişkin insanlar, üstüne üstlük kardeş olduklarından böyle şeyleri konuşabilmeleri gerektiğini söyledi. Lev rahatladı ve sevindi. Ama şehirde dolanmak istemiyordu, fazla riskliydi bu; o yüzden Stine isteyken Disengrenda’da buluşmaya karar verdiler. Lev gelince Trond onu iyi karşıladı; başta üzüldüğünü, ama artık kendini topladığını ve onlar adına sevindiğini söyledi. Birer kola içip pratik ayrıntılardan konuştular. Trond, Stine’ye gelecek mektupları gönderme bahanesiyle, Lev’in d’Ajuda’daki gizli adresini öğrendi. Lev, Trond’un São Paulo’dayken kurduğu planı uygulamak için ihtiyaç duyduğu son bilgileri ona verdiğinin farkında değildi.”

Harry, Weber’in yavaşça başını sallayarak onayladığını gördü.

“Cuma sabahı. Büyük gün. Stine öğleden sonra Lev’le birlikte Londra’ya uçacak; ertesi sabah da oradan Brezilya’ya gidecekler. Biletlerini Brastours aracılığıyla aldılar. Bavullar evde hazır bekliyor, ama Stine’yle Trond her zamanki gibi işe gidiyorlar. Trond saat ikide işten çıkıp Sporveisgata’daki Focus’a gidiyor. Kiraladığı squash kortunun parasını ödüyor, ama partner bulamadığını söylüyor. Artık ilk bahanesi hazır: 14.34’te yaptığı, kayda geçirilen ödeme. Sonra fitness salonunda biraz egzersiz yapacağını söyleyip soyunma odasına giriyor. O sırada oraya girip çıkan bir sürü kişi var. Çantayla birlikte tuvalete kapanıyor, iş tulumunu giyiyor, üstüne de muhtemelen palto gibi bir şey giyiyor. Tuvalette gördüğü herkesin gittiğinden emin olduktan sonra, güneş gözlüğünü takıyor, çantayı alıyor ve soyunma odasından çabucak, fark edilmeden çıkıp binayı terk ediyor. Tahminimce Stenspark’a doğru yürüyüp ardından Pilestredet’teki inşaat alanından geçiyor; orada saat üçte paydos edilir. İnşaata girip paltosunu çıkarıyor ve katlayıp kepinin altına gizlediği kar maskesini takıyor. Sonra tepeye çıkıp sola saparak Industrigata’dan iniyor. Bogstadveien kavşağındaki 7-Eleven’a giriyor. Oraya iki hafta önce, kamera açılarını kontrol etmeye gelmişti. Ve ısmarladığı çöp konteyneri istediği yerde duruyor. Artık sahne hazır; Trond çalışan polislerin civardaki dükkânlarla benzin istasyonlarının güvenlik kamerası kayıtlarını izleyeceklerini biliyor. O yüzden bize bu küçük şovu hazırladı: Yüzünü görmüyoruz, ama çıplak eliyle bir kola şişesini tuttuğunu ve kola içtiğini *çok* net görüyoruz. Şişeyi plastik torbaya koyuyor (parmak izlerinin yağmur yüzünden silinmediğine emin olalım diye) ve epey bir süre orada duracağını bildiği yeşil çöp konteynerinin içine bırakıyor. Bizi gözünde fazla büyütmüş olmalı, çünkü o kanıtı gözden kaçırcağı az kalsın; ama adamın şansı vardı... Beate çılgın gibi araba kullandı ve sonunda Trond Grette’nin istediği şeyi yapmayı, onun masumiyetinin ve Lev’in suç işlediğinin nihai, su götürmez kanıtını bulmayı başardık.”

Harry sustu. Karşısındaki insanların kafaları karışmış gibiydi biraz.

“O kola şişesi, Lev’in Disengrenda’dayken kullandığı bir şişeydi” dedi Harry. “Veya başka bir yerdeyken. Trond şişeyi bizi kandırmak için almıştı.”

“Korkarım bir şeyi unuttun Hole” dedi Ivarsson kişnercesine. “Banka soyguncusunun şişeyi çıplak elle tuttuğunu sen söyledin. Trond Grette tutsa, şişede onun parmak izleri olurdu.”

Harry, Weber’i gösterdi.

“Zamk” dedi deneyimli dedektif.

“Pardon?” Emniyet Müdürü, Weber’e döndü.

“Banka soyguncularının eski bir numarasıdır. Parmak uçlarınıza biraz zamk sürüp sertleşmesini beklersiniz ve bingo, parmak izi kalmaz.”

Emniyet Müdürü başını salladı. “Ama bahsettiğiniz bu muhasebeci böyle numaraları nereden öğrenmiş olabilir ki?”

“Norveç’teki gelmiş geçmiş en profesyonel banka soyguncularından birinin kardeşiymi” dedi Beate. “Lev’in yöntemlerini ve tarzını çok iyi biliyordu. Lev, Disengrenda’daki evinde, başka birçok şeyin yanı sıra banka soygunlarının video kayıtlarını tutuyordu. Trond ağabeyinin tekniklerini kendi kendine öyle iyi öğrenmişti ki, Raskol bile onu Lev Grette sandı. Üstelik iki kardeş fiziksel olarak da benziyorlar, yani bilgisayarın videodan yola çıkarak hazırladığı görüntüler Lev’i andırıyordu.”

“Vay anasımı!” dedi Halvorsen kendini tutamayıp. Eğilerek Bjarne Möller’e korkuyla baktı; ama Möller ağız açık kalakalmış halde oturuyordu, önünden bir kurşun geçmiş gibi donuk gözlerle boşluğa bakıyordu.

“Tabancayı indirmedi Harry. Sebebini açıklayabilir misin?”

Harry kalbi küt küt atsa da düzenli nefes almaya çalıştı. Beyne oksijen gitmesi çok önemliydi. Beate’ye bakmamaya çalıştı. Rüzgâr, kadının ince, sarı saçlarını havalandırıyor. İncecik boynunun kasları gerilmişti ve omuzları titremeye başlamıştı.

“Çok basit” dedi Harry. “İndirirsem ikimizi de vurursun. Bana daha iyi bir teklif yapmalısın Trond.”

Trond gülerken yanağını silahın yeşil dipçiğine yasladı. “Şu teklife ne dersin peki Harry? Alternatifleri düşünüp tabancanı indirmen için yirmi beş saniyen var.”

“Her zamanki gibi yirmi beş saniye ha?”

“Evet. Bunun ne kadar kısa bir süre olduğunu hatırlıyorsundur. Hızlı düşün Harry.”

“Stine’nin soyguncuyu tanıdığını neden düşündüm biliyor musun?” diye bağırdı Harry. “Birbirlerine fazla yakın duruyorlardı. Şimdi seninle Beate’nin durduğunuzdan çok daha yakın. Tuhaf ama, ölüm kalım durumlarında bile insanlar mümkünse başkalarının kişisel alanlarına saygı gösteriyorlar. Garip değil mi bu?”

Trond namluyu Beate’nin çenesinin altına yaslayıp kadının yüzünü kaldırdı. “Beate, bizim için sayar mısın lütfen?” Yine teatral tonda konuşmaya başlamıştı. “Birden yirmi beşe kadar. Acele etme, ağırdan da alma.”

“Bir şeyi merak ediyordum” dedi Harry. “Sen onu vurmadan önce ne dedi?”

“Gerçekten bilmek istiyor musun Harry?”

“Evet, istiyorum.”

“Beate’nin saymaya başlamak için iki saniyesi var. Bir...”

“Say Beate!”

“Bir.” Kadının sesi kuru bir fısıltıydı. “İki.”

“Stine kendisini ve Lev’i idama mahkûm eden bir şey söyledi” dedi Trond.

“Üç.”

“Beni vurabilirsin, ama ona kıyma dedi.”

Harry boğazının kasıldığını, tabancayı tutan parmaklarının gevşediğini hissetti.

“Dört.”

“Yani şube müdürü parayı torbaya ne kadar çabuk koyarsa koysun Trond, Stine’yi vuracak mıydı?” diye sordu Halvorsen.

Harry kasvetle başını sallayıp onayladı.

“Madem her şeyi biliyorsun, adamın nasıl kaçtığını da biliyorsundur” dedi Ivarsson. Alaycı ve keyifli bir ses tonuyla konuşmaya çalışmıştı, ama sinirlendiği çok belliydi.

“Hayır, ama geldiği yoldan gitmiştir herhalde. Industri-gata’dan çıkıp Pilestredet’ten inmiştir, inşaata girip kar maskesini giymiş ve tulumun sırtına POLİS yazısını yapıştırmıştır. Focus’a geri döndüğünde kepli ve güneş gözlüklüydü; personel onu fark etmedi, çünkü ellerindeki fotoğraflardan onu tanıyamadılar. Soyunma odasına girip, işten geldiğinde üstünde olan spor giysilerini giydi ve kalabalık fitness salonunda biraz bisiklet çevirdi, belki biraz da ağırlık kaldırdı. Sonra duş aldı ve resepsiyon masasına gidip tenis raketinin kaybolduğunu bildirdi. Masadaki kız, Trond’un tam 16.02’de çıktığını söyledi. Trond’un bahanesi hazırda artık; sokağa çıktı, siren sesleri duydu ve evine gitti. Muhtemelen.”

“Sırtına polis yazısı yapıştırmasının sebebini anlamadım” dedi Emniyet Müdürü. “Biz iş tulumu kullanmayız ki.”

“Temel psikoloji” dedi Beate; Emniyet Müdürü’nün tek kaşını kaldırdığını görünce yanakları kızardı. “Yani... şey, bariz anlamında temel değil.”

“Devam et” dedi Emniyet Müdürü.

“Trond Grette, polislin o civarda gördüğü iş tulumlu herkesi sorguya çekeceğini biliyordu elbette. Dolayısıyla etrafta koşuşturan polislerin Focus’taki kimliği belirsiz kişiye olabildiğince az dikkat etmelerini sağlayacak bir şey olmalıydı tulumunda. Halk da polisten çekinir hep.”

“İlginç bir teori” dedi Ivarsson; ekşi ekşi gülümsüyordu ve iki parmağının uçları çenesinin altındaydı.

“Doğru söylüyor” dedi Emniyet Müdürü. “Otoriteden herkes korkar. Devam et.”

“Ama kesin emin olmak için, yalancı şahitlik yaptı; POLİS yazılı iş tulumu giymiş bir adamın fitness salonunun önünden geçtiğini gördüğünü söyledi.”

“Bu başlı başına dâhice bir fikirdi” dedi Harry. “Grette’nin bize öyle bir adam gördüğünü söylemesi. Böylece gözümüzdeki inanırlılığını da artırdı; katilin oradan kaçtığını gördüğünü söylemekle şüpheleri üstüne çekebilirdi, çünkü kendisi de oradaydı.”

“Ha?” dedi Möller. “Son söylediğini tekrarlarsana Harry. Daha yavaş.”

Harry derin bir soluk aldı.

“Aman, boşver” dedi Möller. “Başım ağrıyor zaten.”

“Yedi.”

“Ama onun sözünü dinlemedin” dedi Harry. “Ağabeyine kıydın.”

“Elbette” dedi Trond.

“Ağabeyin Stine’yi öldürdüğünü biliyor muydu?”

“Ona bizzat söyleme hazzına eriştim. Cep telefonundan söyledim. Gardemoen Havalimanı’nda bekliyordu. Uçağa binmezse onu da öldüreceğimi söyledim.”

“Stine’yi öldürdüğünü söylediğinde sana inandı mı?”

Trond güldü. “Lev beni tanırdı. Bir an bile şüphe etmedi. Ben ayrıntıları anlatırken, Lev iş salonunda teletekstten banka soygununu okuyordu. Uçağının kalkış anonsu yapılıncaya telefonu kapadı. Stine’yle birlikte yer ayırttığı uçağın. Hey, sen!” Namluyu Beate’nin başına dayadı.

“Sekiz.”

“Evine sağ salim gideceğini düşünüyordu” dedi Harry. “Ama senin São Paulo’da kiralık katil tuttuğundan haberi yoktu, değil mi?”

“Lev hırsızdı, ama saf bir hırsızdı. Bana d’Ajuda’da gizlendiği evin adresini vermemeliydi.”

“Dokuz.”

Harry, Beate’nin robot monotonluğundaki sesine aldırmamaya çalıştı. “Kiraladığın katile talimatlar ve intihar mektubu gönderdin. O mektubu, Lev’in ödevlerini yaptığın elyazınla yazmıştın.”

“Bravo” dedi Trond. “İyi iş çıkardın Harry. Yanıldığın tek bir nokta var: Onları banka soygunundan önce göndermişim.”

“On.”

“Eh” dedi Harry. “Kiralık katil de iyi iş çıkardı. Lev sahiden kendini asmış gibi görünüyordu. Gerçi bir serçeparmağının eksik olması kafa karıştırıcıydı. Kanıt mıydı o?”

“Şöyle söyleyeyim. Serçeparmağı standart bir zarfa kolayca sığar.”

“Kan görmeye dayanamazsın sanıyordum Trond?”

“On bir.”

Harry ıslık çalan rüzgârın sesine, uzaktan gelen bir gök gürültüsünün karıştığını duydu. Etraftaki araziyle patikalar ıssızdı. Yaklaşan fırtına yüzünden herkes bir yerlere sığınmıştı.

“On iki.”

“Neden teslim olmuyorsun?” dedi Harry. “Kurtulma şansın yok, biliyorsun.”

Trond kıkırdadı. “Elbette yok. Mesele bu zaten, değil mi? Umudum yok. Kaybedecek bir şeyim yok.”

“On üç.”

“Planın ne peki Trond?”

“Planım mı? Bankadan çaldığım iki milyon kronum var; sürgüne gidip –mutlu olmasa da– uzun bir yaşam sürmeyi planlıyorum. Yolculuk tarihim biraz öne almak zorunda kaldım, ama buna hazırlıklıydım. Soygundan beri arabam hazır duruyor. İki seçeneğin var: Vurulmak ya da çite kelepçelenmek.”

“On dört.”

“Boşuna uğraştığını biliyorsun” dedi Harry.

“Ben ortadan kaybolmayı çok iyi bilirim, inan bana. Lev’den öğrendim. Bana yirmi dakika yeter. Yirmi dakikada iki araç ve iki kimlik değiştiririm. Beni bekleyen dört araba, dört de pasaport var; bağlantılarım da sağlam. Örneğin São Paulo’ya gidebilirim. Oranın nüfusu yirmi milyon. Beni

aramaya oradan başlayabilirsin.”

“On beş.”

“İş arkadaşın birazdan ölecek Harry. Kararın nedir?”

“Çok fazla şey anlattın” dedi Harry. “Bizi zaten öldüreceksin.”

“Riske girmen gerekecek. Başka ne seçeneğin var ki?”

“Senin benden önce ölmen de bir seçenek” dedi Harry tabancasının horozunu çekerek.

“On altı” diye fısıldadı Beate.

Harry sözünü bitirmişti.

“Eğlenceli bir teori Hole” dedi Ivarsson. “Özellikle de şu Brezilya’daki kiralık katille ilgili kısım. Gayet...” Küçük dişlerini sergileyerek hafifçe gülümsedi. “Egzotik. Hepsi bu mu peki? Mesela kanıt filan yok mu?”

“Elyazısı. İntihar mektubundaki” dedi Harry.

“Trond Grette’nin elyazısına uymuyor demiştin.”

“Normal elyazısına uymuyor. Ama ödevlerdeki...”

“O ödevleri Trond Grette’nin yazdığına yemin edebilecek bir tanık var mı?”

“Hayır” dedi Harry.

Ivarsson inledi: “Yani bu soygun vakasıyla ilgili tek bir somut kanıt bile yok elinde.”

“Cinayet vakası” dedi Harry usulca, Ivarsson’a bakarak. Möller’in başını utançla eğip yere baktığını, Beate’ninse ellerini âcizce ovuşturduğunu gözucuyla görebiliyordu. Emniyet Müdürü genzini temizledi.

Harry emniyet kilidini açtı.

“Ne yapıyorsun?” Trond gözlerini kısarak Beate’nin başını namluyla itti.

“Yirmi bir” diye inledi kadın.

“İnsan kendini özgür hissediyor, değil mi?” dedi Harry. “Kaybedecek bir şeyi olmadığını sonunda fark edince. Karar vermeyi çok kolaylaştırıyor.”

“Blöf yapıyorsun.”

“Öyle mi dersin?” Harry tabancayı sol önkoluna dayayıp ateş etti. Tabanca yüksek ve sert bir sesle patladı. İki salise sonra, yüksek apartmanlardan yankı geldi. Trond bakakaldı. Polisin deri ceketinde tırtıklı bir delik açılmıştı ve beyaz bir yün parçası rüzgârda titreşiyordu. Delikten kan sızıyordu. Yere boğuk bir saatin sesini andıran boğuk şıpırtılarla düşen ağır, kırmızı kan damlaları toprak tarafından emilerek, şistle çürük çimen karışımında gözden kayboluyordu. “Yirmi iki.”

Giderek daha sık düşen damlalar, hızlanmakta olan bir metronom gibi ses çıkarıyordu. Harry tabancasını kaldırdı, namluyu tel çitteki bir boşluktan geçirdi ve nişan aldı. “Benim kanım işte böyle görünür” dedi zor duyulacak kadar alçak sesle. “Seninkine bakalım mı?”

Tam o anda bulutlar güneşi örttü.

“Yirmi üç.”

Batıdan gelen karanlık gölge önce tarlaların, sonra da teraslı evlerin, apartmanların, kırmızı şistin ve üç kişinin üstüne duvar gibi düştü. Hava sıcaklığı da düştü. Taş gibi düştü; sanki ışığın önündeki engel, ısıyı geçirmemekle kalmayıp soğuk yayıyordu. Ama Trond bunu fark etmedi. O yalnızca kadın polisin hızlı ve kesik nefeslerini, kadının solgun, ifadesiz yüzünü, bir de Harry’nin tabancasının aradığı şeyi nihayet bulmuş ve şimdiden onun içine dalan, onu yırtan, parçalayan ve siyah bir göz gibi bakan namlusunu algılıyordu. Uzaktan gök gürültüsü geliyordu. Ama Trond’un duyduğu tek şey kan sesiydi. Polisin yarasından kan akıyordu. Adamın kanı, canı, içi çimenlere şıpır şıpır damlıyordu. Toprak tarafından emilmiyordu; kan toprağı yiyor, yakarak içine giriyordu. Trond gözleriyle kulaklarını kapatsa bile kulaklarında kendi kanının sesini, şarkı söyleyen ve zonklayarak dışarı çıkmaya çalışan kanının sesini duyacağını biliyordu.

Orta şiddetli doğum sancısını andıran bir mide bulantısına kapıldı; içinde ağzından doğacak olan bir fetüs vardı sanki. Yutkundu, ama bütün guddeleri çalışıyordu, içini yağlıyor, onu hazırlıyordu. Arazi, apartmanlar ve tenis kortu dönmeye başladı. Trond büzülerek kadın polisin arkasına saklanmaya çalıştı; ama kadın fazla ufak tefek, fazla saydamdı, borada titreyen incecik bir yaşam tülüydü sadece. Trond tabancasını öyle bir tutuyordu ki, sanki aslında tabanca onu tutuyordu; parmağını tetiğe biraz bastırıp bekledi. Beklemek zorundaydı. Neyi? Korkusunun geçmesini mi? Dünyanın dönmeyi kesmesini mi? Ama kesmiyordu, dönüp duruyordu sadece ve en dibe ulaşana dek durmayacaktı. Stine’nin gideceğini söylediği andan beri her şey serbest düşüştü ve Trond’un kulaklarından eksik olmayan kan sesi, temponun giderek arttığını hatırlatmıştı sürekli. Trond her sabah uyandığında artık düşmeye herhalde alıştığını, artık dehşet duymayacağını, yakında her şeyin biteceğini, acı bariyerini aştığını düşünmüştü. Oysa doğru değildi bu. Sonra dibe vurmayı, korkmayı keseceği günü arzulamaya başlamıştı. Şimdiyse dibi görebiliyor ve iyice korkuyordu. Tel çitin diğer tarafındaki toprak üstüne üstüne geliyordu.

“Yirmi dört.”

Sayma işi bitmek üzereydi. Gözleri güneş yüzünden kamaşan Beate, Ryen'deki bir bankanın içindeydi; dışarısının aydınlığı göz kamaştırıcıydı, her şey beyaz ve parlaktı. Yanında duran babası her zamanki gibi sessizdi. Annesi bir yerlerden sesleniyordu, ama çok uzaktaydı, hep öyle olmuştu. Beate görüntüleri, yazları, öpüşmeleri ve yenilgileri saydı. Sayıları çoktu; bu kadar çok olmalarına şaşırıdı. Yüzleri, Paris'i, Prag'ı, siyah bir kâkülün altındaki gülümseyişi, beceriksizce edilen bir ilan-ı aşkı anımsadı; nefes nefese, korkuyla sorulan bir soruyu: Acıyor mu? Ve San Sebastian'daki bir restoranı; oraya gidecek kadar parası yoktu, ama yine de masa ayırtmıştı. Belki de minnettar olmalıydı aslında?

Başını namlu dürtünce bu düşüncelerden uyandı. Görüntüler kayboldu ve beyaz, cızırtılı, kar fırtınalı ekran kaldı sadece. Beate şunu merak etti: Babam neden yanımda öylece durdu? Neden benden bir şey istemedi? Babası hiçbir zaman ondan bir şey istememişti. Ve Beate bu yüzden ondan nefret ediyordu. Tek arzusunun onun için bir şey, herhangi bir şey yapmak olduğunu bilmiyor muydu babası? Beate onun izinden gitmişti, ama banka soyguncusunu, katili, annesini dul bırakan kişiyi bulduğunda ve babasının intikamını (ve kendi intikamını da) almak istediğinde, babası her zamanki gibi yanında sessizce durmuş ve intikamı reddetmişti.

Şimdi Beate onun konumundaydı. Geceleri Acı Evi'nde, dünyanın dört bir yanından gelme banka videolarını izlerken, rehinelerin ne düşündüklerini merak etmişti. Şimdi sıra ondaydı ve yanıtı hâlâ bilmiyordu.

Sonra birisi ışığı kapadı, güneş kayboldu ve ortalık buz kesti. Beate bu kez soğuğa uyanmıştı. Sanki ilk uyanışı yeni bir rüyanın parçasıydı yalnızca. Ve tekrar saymaya başlamıştı. Ama bu kez hiç gitmediği yerleri, tanışmadığı insanları, dökmediği gözyaşlarını, kendisine hiç söylenmemiş sözleri sayıyordu.

“Evet, var” dedi Harry. “Elimde şu kanıt var.” Bir kâğıt sayfasını çıkarıp uzun masaya koydu.

Aynı anda öne eğilen Ivarsson'la Möller kafa kafaya tokuştular.

“Bu ne?” diye bağırdı Ivarsson. “‘Harika Bir Gün.’”

“Karalamalar” dedi Harry. “Gaustad Hastanesi'nde bir not defterine yazılmış yazılar. Onları Trond Grette'nin yazdığına iki kişi tanıklık edebilir, yani Lönn'le ben.”

“Eee?”

Harry onlara baktı. Sırtını dönüp yavaşça pencereye doğru yürüdü. “Kafan dağınkken çiziktirdiğin yazıları inceledin mi hiç? Onlardan bir sürü şey öğrenilebilir. O kâğıdı bu yüzden yanıma aldım, belki bir şey çıkar diye. Başta çıkmadı. Yani karın yeni öldürülmüşse, bir psikiyatri servisinde müşahede altındaysan ve durmadan ‘Harika Bir Gün’ diye yazıp duruyorsan ya zırdelisindir ya da düşündüğünün tam tersini yazıyorsundur. Sonra bir şey keşfettim.”

Oslo yaşlı ve yorgun bir adamın yüzü gibi soluk griydi; ama bugün güneşin altında, geride kalmış

birkaç renk parıldıyordu. Bir vedadan önceki son gülümseyiş gibi, diye düşündü Harry.

“ ‘Harika Bir Gün’ ” dedi. “Bu bir düşünce, yorum ya da ifade değil. Bu bir başlık. Bir ilkokul kompozisyon ödevi başlığı.”

Bir çit serçesi pencerenin önünden uçarak geçti.

“Trond Grette düşünmeden, otomatik pilotta yazıyordu. Öğrencilik zamanında, yeni elyazısına alışmaya çalışırken yaptığı gibi. *Kripos*’taki elyazısı uzmanı Jean Hue, intihar mektubuyla okul ödevlerini aynı kişinin yazdığını doğruladı zaten.”

Film durmuş gibiydi, görüntü donmuştu, tek bir hareket yoktu, tek bir sözcük yoktu; koridordaki fotokopi makinesinin tekdüze hareketleri vardı yalnızca.

Harry sonunda dönüp sessizliği bozdu. “Lönn’le benim Trond Grette’yi buraya getirip biraz sorguya çekmemize itirazınız olmaz sanırım.”

Lanet olsun, lanet olsun, lanet olsun! Harry tabancayı titretmemeye çalışıyordu, ama hissettiği acı başını döndürüyordu ve sert rüzgârlar vücudunu itip kakıyordu. Trond kana Harry’nin umduğu tepkiyi vermişti ve onun atış hattına girmişti bir anlığına. Ama Harry duraksamıştı ve şimdi Trond, Beate’nin arkasındaydı; Harry onun başının bir kısmıyla omzunu görebiliyordu yalnızca. Beate, Ellen’e öyle benziyordu ki. Tanrım, öyle benziyordu ki. Harry görüşünü netleştirmek için gözlerini kırpiştırdı. Bir sonraki rüzgâr öyle şiddetliydi ki banktaki gri ceketini havalandırdı; tenis kortunda sadece ceket giymiş bir görünmez adam koşuyormuş gibi göründü bir an. Harry birazdan sağanak başlayacağını biliyordu; yağmur duvarının son bir uyarı olarak gönderdiği rüzgârlardı bunlar. Sonra hava gece gibi karardı, Harry’nin karşısındaki iki kişi birbirine karıştı ve yağmur başladı; iri, ağır damlalar düşmeye başladı gökyüzünden.

“Yirmi beş.” Beate’nin ansızın gelen sesi yüksek ve netti.

Aniden şimşek çakınca Harry o ikisinin kırmızı şiste düşen gölgelerini gördü. Sonra öyle yüksek bir gök gürültüsü koptu ki, hepsinin kulaklarını astar gibi kapladı sanki. Harry’nin karşısındaki kişilerden biri yere yığıldı.

Harry dizlerinin üstüne çökerken, kendi sesinin “Ellen!” diye haykırdığını işitti.

Hâlâ ayakta duran kişinin dönüp elinde silahla yaklaşmaya başladığını gördü. Nişan almaya çalıştı, ama yüzünden akan yağmur suyu görüşünü bulandırıyor. Gözlerini kırpiştirerek nişan aldı. Artık hiçbir şey hissetmiyordu, acıyı da soğuğu da hissetmiyordu, üzüntü ya da zafer hissi duymuyordu; muazzam bir boşluk vardı sadece. Dünya anlamlı olacak şekilde tasarlanmamıştı; kendini açıklayan, sonsuz bir mantrayla yineleniyordu her şey: yaşamak, ölmek, yeniden doğmak, yaşamak, ölmek. Harry tetiği yarıya kadar çekti. Nişan aldı.

“Beate?” diye fısıldadı.

Kadın kapıyı tekmeleyerek açtı ve AG3'ü uzattı; Harry silahı aldı.

“Ne... oldu?”

“Setesdal Seğirmesi” dedi kadın.

“Setesdal Seğirmesi mi?”

“Zavallı, külçe gibi yığılıverdi.” Kadın sağ elini gösterdi. Eklemlerinde açılmış iki yaradan akan kanı yağmur suyu yıkıyordu. “Onun dikkatinin dağılmasını bekliyordum sadece. Gök gürleyince ödü koptu. Sen de korktun anlaşılın.”

Sol servis kutusunda hareketsiz yatan adama baktılar.

“Onu kelepçelememe yardım eder misin Harry?” Beate yüzüne yapışmış sarı saçlarını fark etmiyor gibiydi. Gülümsedi.

Harry yüzünü yağmura doğru kaldırıp gözlerini kapadı. “Göklerdeki Tanrı” diye mırıldandı. “Bu zavallı ruh ancak 12 Temmuz 2022’de serbest kalacak. Ona merhamet eyle.”

“Harry?”

Harry gözlerini açtı. “Evet?”

“O adam 2022’den önce serbest kalmayacaksa, onu bir an önce Emniyet Müdürlüğü’ne götürsek iyi olur.”

“Ondan bahsetmiyordum” dedi Harry ayağa kalkarak. “Kendimden bahsediyordum. O tarihte emekli oluyorum da.”

Beate’nin omuzlarına kolunu atıp gülümsedi. “Seni Setesdal Seğirmesi seni...”

50

Ekeberg Tepesi

Aralıkta tekrar kar yağmaya başladı. Bu sefer gerçekten yağdı. Evlerin duvar diplerinde karlar birikiyordu ve kar yağışının süreceği öngörülüyordu. Trond Grette bir çarşamba günü öğleden sonra itirafta bulundu. Karısını öldürmeyi nasıl planlayıp gerçekleştirdiğini avukatının eşliğinde anlattı.

Gece boyunca kar yağdı; ertesi gün Trond, ağabeyini öldürttüğünü de itiraf etti. Bu iş için tuttuğu adam belirli bir yerde kalmayan, Göz lakaplı El Ojo'ydu. Bu adam mesleki ismini ve cep telefonu numarasını her hafta değiştiriyordu. Trond onunla yalnızca bir kez, São Paulo'daki bir otoparkta görüşmüştü ve orada ayrıntıları konuşup anlaşmışlardı. El Ojo 1.500 dolar peşinat almıştı; Trond paranın geri kalanını kâğıt poşete koyup Tietê Havalimanı terminalindeki bir emanet dolabına bırakmıştı. Aralarındaki anlaşmaya göre, intihar mektubunu şehrin güneyindeki Campos Belos banliyösündeki bir postaneye gönderecekti; Lev'in serçeparmağını alınca da dolabın anahtarını gönderecekti.

Sorgulamayla geçen uzun saatlerin az çok ilginç tek kısmı, Trond'a bir turist olarak profesyonel bir kiralık katille temas kurmayı nasıl başardığının sorulduğu zamandı. Trond bunun Norveçli bir müteahhit bulmaktan çok daha kolay olduğunu söyledi. Yaptığı bu benzetme tamamen rastlantısal değildi.

“Lev söylemişti” dedi Trond. “*Folha de São Paulo* gazetesindeki arkadaş ilanları bölümünde kendilerini *plomero* olarak tanıtıyorlarmış.”

“Plo ne?”

“*Plomero*. Tesisatçı.”

Halvorsen elde ettikleri sınırlı bilgiyi Brezilya elçiliğine faksladı; elçiliktekiler dalga geçmekten kaçınarak, bu bilgileri araştıracaklarına söz verdiler.

Trond'un kullandığı AG3 Lev'indi ve yıllarca Disengrenda'daki dairede durmuştu. Seri numarası silinmiş olduğundan, izini sürmek imkânsızdı. Nordea sigorta şirketleri konsorsiyumunun şansı yaver gitti; Bogstadveien soygununda çalınan para Trond'un arabasında bulundu, tek kronuna bile dokunulmamıştı.

Günler geçip gitti, kar yağdı ve sorgulama sürdü. Bir cuma öğleden sonra, herkes yorgunken Harry, Trond'a karısını başından vurunca neden kusmadığını sordu... ne de olsa Trond kan görmeye dayanamıyordu. Odadaki herkes sustu. Trond köşedeki video kameraya baktı. Sonra başını sallamakla yetindi.

Ama sorgulama bittiğinde, Kanal'dan geçerek hücrelere doğru giderlerken, adam birden Harry'ye döndü: “Kimin kanı olduğuna bağlı.”

Harry hafta sonu pencerenin yanında, koltukta oturarak Oleg'in ahşap evin önündeki bahçede mahalleden çocuklarla birlikte kardan kaleler yapmasını seyretti. Rakel ona ne düşündüğünü sorunca,

Harry gerçeği söyleyecekti neredeyse. Bunun yerine, biraz yürüyüş yapmalarını önerdi. Holmenkollen atlama tepesinin yanından geçtiler; Rakel, Noel arifesinde evine Harry'nin babasıyla kız kardeşini çağırmasının iyi olabileceğini söyledi.

“Tek aileleri biziz” dedi, Harry'nin elini sıkarak.

***

Pazartesi günü Harry ile Halvorsen, Ellen vakası üstünde çalışmaya başladılar. Sıfırdan. Daha önce sorgulanmış tanıkları tekrar sorguladılar, eski raporları okudular, değerlendirilmemiş ihbarları ve eski ipuçlarını kontrol ettiler. Hiçbirinden sonuç alamadılar.

“Sverre Olsen'ı Grünerløkka'da, kırmızı bir arabanın içinde bir adamla birlikte gören kişinin adresini buldun mu?” diye sordu Harry.

“Kvinsvik. Ebeveyninin adresini vermiş, ama adamı orada bulacağımızı sanmam.”

Harry, Herbert's Pizza'ya girip Roy Kvinsik'i sorarken, işbirliği beklemiyordu pek. Ama tişörtünde *Nasjonalallianse* logosu bulunan genç bir adama bira ısmarlayınca, Roy'un eski arkadaşlarıyla görüşmeyi kestiğini, dolayısıyla artık sessizlik yeminini tutmaya gerek kalmadığını öğrendi. Roy, Hıristiyan bir kızla tanışınca Nazizm'e olan inancını yitirmişti anlaşılan. Kızın kim olduğunu da, Roy'un şimdi nerede yaşadığını da bilen yoktu; ama biri onun Philadelphian Kilisesi'nin önünde şarkı söylediğini görmüştü.

Oslo'nun şehir merkezinin karla kaplı sokaklarında kar küreme araçları geziniyordu.

Den norske Bankası'nın Grensen şubesinde vurulan kadın, hastaneden taburcu olmuştu. *Dagbladet*'te yayımlanan fotoğrafta, kadın kalbini iki parmaklık mesafeye ıskalayan kurşunun girdiği yeri gösteriyordu. Gazetede yazılana göre, kadın Noel'i kocasıyla ve çocuklarıyla geçirmek için evine gidiyordu.

O çarşamba sabah onda Harry, Emniyet Müdürlüğü'ndeki 3. Oda'nın kapısını çalmadan önce, botlarındaki karlardan kurtulmak için ayaklarını yere vurdu.

“Girin Bay Hole” diye gürlledi Yargıç Valderhaug. SEFO'nun konteyner terminalindeki vurulma olayıyla ilgili başlattığı soruşturmayı yönetiyordu. Harry beş kişilik kurulun önündeki bir sandalyeye götürüldü. Kurulda Valderhaug'un yanı sıra bir savcı, bir kadın ve bir erkek dedektif ve Harry'nin sert ama becerikli ve samimi biri olarak bildiği savunma avukatı Ola Lunde vardı.

“Noel tatiline girmeden önce elimizdeki bütün bulguları gözden geçirmek istiyoruz” diye söze başladı Valderhaug. “Bize bu vakayla ilginizi olabildiğince kısaca anlatır mısınız?”

Harry, Alf Gunnerud'la yaptığı kısa görüşmeyi erkek dedektifin bilgisayar klavyesinin tıkırtıları eşliğinde anlattı. Sözü bitirdiğinde Valderhaug ona teşekkür etti ve kâğıtlarını bir süre hışır hışır karıştırdıktan sonra aradığı şeyi buldu. Gözünün üstünden Harry'ye baktı.

“Bay Gunnerud’la yaptığınız kısa görüşmeyi göz önüne alarak, onun bir polise tabanca çektiğini duyunca şaşırıp şaşırmadığınızı öğrenmek istiyoruz.”

Harry merdivende Gunnerud’u görünce ne düşündüğünü hatırladı. Onun daha fazla dayak yemekten korkan genç bir adam olduğunu düşünmüştü. Kalbi nasır tutmuş bir katil olduğunu değil.

Harry yargıyla göz göze gelip “Şaşırmadım” dedi.

Valderhaug gözlüğünü çıkardı. “Ama Bay Gunnerud sizinle karşılaşınca kaçmayı yeğlemişti. Waaler’le karşılaşınca neden taktik değiştirdiğini merak ediyorum.”

“Bilmiyorum” dedi Harry. “Orada değildim.”

“Ama tuhaf gelmiyor mu size?”

“Evet, geliyor.”

“Ama şaşırmadığınızı söylediniz.”

Harry sandalyesini geriye doğru eğdi. “Ben uzun zamandır polisim efendim. İnsanların tuhaf şeyler yapmaları beni şaşırtmıyor artık. Cinayet işlemleri bile.”

Valderhaug gözlüğünü tekrar taktı; Harry adamın kırışıklı yüzünde hafif bir gülümseme görür gibi oldu.

Ola Lunde genzini temizledi. “Bildiğiniz gibi Dedektif Tom Waaler geçen sene, genç bir neo-Nazi’yi tutuklaması sırasında benzer bir olay yaşandığı için kısa süreliğine açığa alınmıştı.”

“Sverre Olsen” dedi Harry.

“O sırada SEFO, savcılığın dava açması için yeterli sebep bulunmadığına karar vermişti.”

“Soruşturmanız sadece bir hafta sürmüştü” dedi Harry.

Ola Lunde tek kaşını kaldırarak Valderhaug’a baktı; adam başıyla onay verdi. “Her halükârda” diye devam etti Lunde, “aynı kişinin tekrar aynı durumu yaşaması şüphe uyandırıcı elbette. Polislerin birbirlerine çok sadık olduklarını biliyoruz; meslektaşlarını şey yaparak güç duruma düşürmek istemediklerini... eee...”

“İspiyonlayarak” dedi Harry.

“Pardon?”

“Aradığınız kelime ‘ispiyonlamak’ tı sanırım.”

Lunde tekrar Valderhaug’la bakıştı. “Ne demek istediğinizi biliyorum, ama biz ‘kuralların uygulanması için ilgili bilgileri sunmak’ demeyi yeğliyoruz. Hemfikir misiniz Bay Hole?”

Harry'nin sandalyesi ön ayaklarının üstüne küt diye düştü. "Evet, aslında anlıyorum. Sizin kadar alengirli konuşamıyorum o kadar."

Valderhaug gülümsemesini gizleyemiyordu artık.

"Bundan çok emin değilim Bay Hole" dedi Lunde; o da gülümsemeye başlamıştı. "Hemfikir olmamız güzel; siz yıllarca Bay Waaler'le birlikte çalıştınız, o yüzden karakter tanığı olmanızı istiyoruz. Burada çalışan bazı polisler, Bay Waaler'in suçlulara ve bazen de suçsuzlara karşı sert davrandığından bahsettiler. Tom Waaler'in Alf Gunnerud'u bir an duygularına yenik düşerek vurmuş olması mümkün mü sizce?"

Harry pencereden dışarıya uzun uzun baktı. Yağan kar yüzünden Ekeberg Tepesi'ni hayal meyal görebiliyordu ancak. Ama tepenin orada olduğunu biliyordu. Emniyet Müdürlüğü'ndeki masasında oturduğu yıllar boyunca Ekeberg hep orada olmuştu, hep orada olacaktı; yazın yeşildi, kışın siyah beyazdı, değiştirilemez bir gerçektir. Gerçeklerin iyi tarafı şudur ki, onları isteyip istemediğinize kafa yormak zorunda kalmazsınız.

"Hayır" dedi Harry. "Tom'un bir an duygularına yenik düşerek Alf Gunnerud'u vurduğunu sanmıyorum."

SEFO panelindekiler Harry'nin "duygularına" derken biraz vurgulu konuştuğunu fark ettilerse bile bir şey demediler.

Dışarıdaki koridorda oturan Weber, Harry odadan çıkar çıkmaz ayağa kalktı.

"Sıradaki lütfen" dedi Harry. "O elindeki ne?"

Weber bir plastik torbayı kaldırdı. "Gunnerud'un tabancası. Gidip şu işi halledeyim de kurtulayım."

"Hımm." Harry bir sigara çıkardı. "Değişik bir tabanca."

"İsrail yapımı" dedi Weber. "Jericho 941."

Harry, Weber'in arkasından kapattığı kapıya öylece durup baktı, Möller gelip de onun dikkatini ağzındaki yanmamış sigaraya çekene dek.

Hırsızlık Masası alışılmadık ölçüde sessizdi. Başta dedektifler İnfazcı'nın kış uykusuna yattığı esprisini yapmışlardı, ama ebedi efsane statüsüne ulaşmak için kendini vurdurup gizli bir yere gömüldüğünü söylüyorlardı artık. Şehrin çatılarını kaplamış kar kümeleri kayıp düşerken yenileri yağıyor, bacalardan huzur verici dumanlar yükseliyordu.

Emniyet Müdürlüğü'ndeki üç bölüm, kantinde Noel partisi düzenledi. Kimin nereye oturacağı kararlaştırıldı; Bjarne Möller, Beate Lönn ve Halvorsen yan yana oturdular. Aralarındaki boş sandalyede Harry'nin isim kartını taşıyan bir tabak vardı.

“O nerede?” diye sordu Möller, Beate’ye şarap koyarken.

“Sverre Olsen’in bir arkadaşını arıyor; bu kişi cinayet gecesi Olsen’ı başka bir adamla birlikte gördüğünü söylemiş” dedi Halvorsen, bira şişesini çakmakla açmaya çalışırken.

“Bu can sıkıcı” dedi Möller. “Ona söyle de ölümüne çalışmasın. Sonuçta bir Noel yemeği çok zaman almaz.”

“Siz söyleyin” dedi Halvorsen.

“Belki de burada olmak istemiyordur” dedi Beate.

İki adam ona bakıp gülümsediler.

“Ne var?” Beate güldü. “Harry’yi ben de tanıyorum sonuçta?”

Kadeh kaldırdılar. Halvorsen hâlâ gülümsüyor, Beate’yi seyrediyordu. Kadında bir farklılık vardı ama Halvorsen bunun ne olduğunu bulamıyordu. Beate’yi en son toplantı odasında görmüştü, ama kadının gözleri böyle *canlı* değildi o zaman. Dudakları bu kadar kırmızı değildi. Narin vücudu böyle dik durmuyordu.

“Harry böyle etkinliklere katılmaktansa hapse girmeyi yeğler” diyen Möller, onlara POT’taki kayıt memuru Linda’nın Harry’yi zorla dansa kaldırdığı zamanı anlattı. Beate öyle çok güldü ki, gözlerinden akan yaşları silmek zorunda kaldı. Sonra Halvorsen’e dönüp başını yana eğdi: “Sen bütün gece öyle kukumav kuşu gibi oturacak mısın Halvorsen?”

Yanaklarının kızardığını hisseden Halvorsen şaşkınlıkla kekeleyerek “Yoo, hayır” demeyi başardı; Möller’le Beate yine kahkahayı bastılar.

Bir süre sonra Halvorsen cesaretini toplamayı başarıp Beate’yi dansa davet etti. Ivarsson gelip Beate’nin sandalyesine çökene dek Möller tek başına oturdu. Ivarsson sarhoştı ve peltek konuşuyordu; Ryen’deki bir bankanın önünde korkudan titreyerek oturduğu zamandan bahsetti.

“O çok eskidendi Rune” dedi Möller. “Yeni mezundun. Hem zaten elinden bir şey gelmezdi.”

Ivarsson arkasına yaslanıp Möller’i süzdü. Sonra kalkıp gitti. Möller, Ivarsson’un yalnız bir insan olduğunu, üstelik bunun farkında bile olmadığını tahmin etti.

DJ’ler, yani Li ve Li “Purple Rain”i çalmayı bitirdiklerinde, Beate’yle Halvorsen dans eden diğer çiftlerden birine çarptılar ve Halvorsen, Beate’nin vücudunun birden kasıldığını hissetti. Başını kaldırıp diğer çifte baktı.

“Pardon” dedi kalın bir ses. David Hasselhoff’a benzeyen yüzün sağlam, beyaz dişleri karanlıkta parıldadı.

Yemekten sonra taksi bulamadılar; Halvorsen, Beate’ye evine kadar eşlik etmeyi teklif etti. Karlı sokaklarda doğu yönünde yürüdüler ve Beate’nin Oppsal’daki evinin kapısına varmaları bir saatten

fazla sürdü.

Beate gülümseyerek Halvorsen'e döndü. "Eğer gelmek istersen, memnun oluruz" dedi.

"Çok isterim" dedi Halvorsen. "Teşekkürler."

"Öyleyse anlaştık" dedi kadın. "Yarın anneme söylerim."

Halvorsen iyi geceler dileyip onu yanağından öptü ve batı yönünde kutup yolculuğuna çıktı.

Norveç Meteoroloji Kurumu, aralık ayında görülen kar yağışının son yirmi yıllık rekoru kırmak üzere olduğunu bildirdi.

Aynı gün SEFO, Tom Waaler hakkında kararını verdi.

Panel, kural ihlaline rastlanmadığına hükmetti. Tersine, Waaler son derece gergin bir durumda doğru davrandığı ve soğukkanlılığını koruduğu için övüldü. Emniyet Müdürü, Başkomiser'i aradı ve Waaler'e ödül vermelerinin iyi olup olmayacağını ihtiyatla sordu. Ancak Alf Gunnerud, Oslo'nun saygın bir ailesine mensup olduğundan –amcası Belediye Meclisi'nde–, bunun uygunsuz karşılanabileceği sonucuna vardılar.

Noel arifesiydi ve en azından küçük Norveç'te Noel huzuru ve iyi niyeti hâkimdi.

Rakel, Harry ile Oleg'i evden kovalayıp Noel yemeği hazırlamıştı. Döndüklerinde bütün ev pırzola kokuyordu. Harry'nin babası Olav Hole, Harry'nin kız kardeşiyle birlikte taksiyle geldi.

Harry'nin kız kardeşi eve, yemeklere, Oleg'e, her şeye bayıldı. Yemek sırasında o ve Rakel yakın arkadaş gibi sohbet ederlerken, karşılıklı oturan yaşlı Olav'la genç Oleg çok az konuştular. Ama hediyelerin açılma vakti gelince kaynaştılar ve Oleg üstünde "Olav'dan Oleg'e" yazılı büyük paketi açtı. Pakette Jules Verne'in toplu eserleri vardı. Ağzı açık kalan Oleg kitaplardan birini karıştırdı.

"Harry'nin sana okuduğu şu aya yolculuk kitabını yazan adam" dedi Rakel.

"Bunlar orijinal illüstrasyonlar" dedi Harry, Kaptan Nemo'nun Güney Kutbu'ndaki bayrağın yanında durduğu çizimi göstererek; sonra yüksek sesle okudu: "Elveda. Yeni imparatorluğum altı aylık karanlıkla başlıyor."

"Bu kitaplar babamın kütüphanesinden" dedi Olav; Oleg kadar heyecanlanmıştı.

"Önemli değil!" diye bağırdı Oleg.

Olav kendisine sarılıp teşekkür eden çocuğa utangaç ama sıcak bir gülümsemeyle karşılık verdi.

Onlar yatmaya gidince, Rakel de uyuyunca Harry kalkıp pencereye gitti. Artık hayatta olmayan onca insanı düşündü: annesini, Birgitta'yı, Rakel'in babasını, Ellen'i ve Anna'yı. Ve hayatta olan insanları. Oppsal'daki Öystein'ı (Harry ona Noel hediyesi olarak bir çift ayakkabı vermişti), Botsen'deki Raskol'u ve yine Oppsal'daki, işten izin alamadığı için bu yıl Steinkjer'deki ailesini ziyaret edemeyecek olan Halvorsen'i geç bir Noel yemeğine davet etme inceliğini gösteren iki kadını.

Bu akşam bir şey olmuştu; Harry ne olduğundan emin değildi, ama bir şey değişmişti. Durup şehrin ışıklarını seyrederken, artık kar yağmadığını fark etti. İzler. Bu gece Akerselva'da yürüyen herkes iz bırakacaktı.

“Dileğin yerine geldi mi?” diye fısıldadı Rakel, Harry yatağa dönünce.

“Dileğim mi?” Harry ona sarıldı.

“Pencerenin önünde dilek tutuyor gibiydin. Neydi?”

Harry, onu alnından öperek “Dileyebileceğim her şeye sahibim zaten” dedi.

“Söyle bana” diye fısıldadı kadın, onu daha iyi görebilmek için başını geriye atarak. “Dileğini söyle Harry.”

“Gerçekten bilmek istiyor musun?”

“Evet.” Kadın ona iyice sokuldu.

Harry gözlerini kapayınca film oynamaya başladı; öyle yavaştı ki, her sahne bir tablo gibiydi. Kardaki izler.

“Huzur” diye yalan söyledi Harry.

51
Sans Souci

Harry fotoğrafa, o sıcak ve beyaz gülümsemeye, güçlü çeneye ve çelik mavisi gözlere baktı. Tom Waaler'e. Sonra masasının üstündeki fotoğrafı itti.

“Acele etme” dedi. “Ve dikkatli bak.”

Roy Kvinsvik kaygılı gibiydi. Ofis koltuğunda arkasına yaslanan Harry etrafına bakındı. Halvorsen dosya dolabının yukarısına bir Advent takvimi asmıştı. Bütün kat Harry'ye kalmıştı neredeyse. Tatillerin en iyi tarafı buydu. Kvinsvik'i Philadelphian Kilisesi'nin en ön sırasında bulduğunda, adam dini bir coşkuyla konuşmuştu; Harry onun şimdi pek bir şey söyleyeceğini sanmıyordu, ama umutluydu yine de.

Kvinsvik genzini temizleyince Harry dikeldi.

Pencerenin ardında, kar taneleri hafifçe titreşerek boş sokaklara yağıyordu.

DÜNYADA ROMANLARI 15 MİLYON SATAN

İSKANDİNAV POLİSİYESİNİN 1 NUMARASI JO NESBO

Çağdaş polisiyenin en etkileyici başkahramanlarından Harry Hole ile tanışın...

Oslo'da bir banka soygunu sırasında banka görevlisi öldürülünce, Dedektif Harry Hole soruşturmaya dahil olur. Harry, hiçbir iz bırakmayan soyguncunun peşindeyken, eski kız arkadaşı Anna'nın yemek davetini kabul eder. Akşam yemeğinin ertesinde kendi evinde uyandığında, son 12 saatte neler olduğunu anımsayamadığını fark eder. Anna ertesi gün ölü bulunur, çok geçmeden o gecedan haberdar olan biri Harry'yi tehdit etmeye başlar. Harry Hole hem kendini temize çıkarmak, hem de devam eden banka soygunlarını durdurmak zorundadır.

Jo Nesbo © Stian Andersen

"Nesbo'nun romanları çılgınca bağımlılık yaratıyor."

Vanity Fair

"Yeni Stieg Larsson."

Independent

Jo Nesbo 1960'ta Oslo'da doğdu.

Norveç Ekonomi Üniversitesi'nde ekonomi ve işletme okudu. Dedektif Harry Hole polisiyeleriyle dünya çapında ün kazanan ve kitapları 40'tan fazla dile çevrilen Nesbo, Di Derre rock grubunun solisti ve şarkı yazarıdır.

Çeviren: Dost Körpe

DK
DOĞAN
KİTAP

[¹] Mısır yağmurkuşu ya da timsah bekçisi.